

Studiu privind analiza stadiului competitivității și inovării în regiunea Sud Muntenia

Versiune finală

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Cuprins

Listă Abrevieri.....	5
Listă Tabele.....	9
Listă Figuri.....	13
Capitolul 1 Introducere. Contextul actual	18
Capitolul 2 Analiza situației în domeniul cercetării - dezvoltării – inovării în regiunea Sud Muntenia.....	23
2.1. Analiza cererii de inovare a mediului economic din regiunea Sud Muntenia.....	23
2.1.1. Evoluția de ansamblu a situației economico-financiare din regiunea Sud Muntenia în perioada 1999-2010	23
2.1.2. Dinamica IMM-urilor în regiunea Sud Muntenia în perioada 1999-2008 și analiza comparativă cu perioada de recesiune economică 2008-2010 la nivel județean și regional, pe domenii de activitate, având ca reper situația națională.....	60
2.1.3. Identificarea nevoilor de inovare ale IMM-urilor, pe sectoare economice, în regiunea Sud Muntenia	67
2.1.3.1. Inovarea, cultura inovării și relevanța acesteia pentru succesul în afaceri	67
2.1.3.2. Importanța inovării sociale din punct de vedere al bunăstării societății.....	71
2.1.3.3. Analiza eficienței economice și a performanțelor CDI în regiunea Sud Muntenia pe sectoare de activitate	82
2.1.4. Analiza relațiilor de colaborare dintre IMM-uri, centre de cercetare și universități	94
2.1.5. Analiza SWOT a cererii de inovare a mediului economic din regiunea Sud Muntenia	99
2.2 Analiza Sistemului Regional de Sprijinire și Furnizare a inovării	104
2.2.1. Stakeholderii Sistemului Regional de Sprijinire și Furnizare a inovării	104
2.2.1.1. Decidenții politici de la nivel național, regional și local	104
2.2.1.2. Structurile de sprijin ale inovării	109
2.2.1.3. Sistemul de sprijin al firmelor (camere de comerț, asociații patronale etc.).....	115

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2.2.1.4. Sistemul de cercetare - universități, centre și institute de cercetare	119
2.2.1.4.1. Prezentarea generală a mediului de cercetare – dezvoltare - inovare în regiunea Sud Muntenia	119
2.2.1.4.2. Mediul universitar	132
2.2.1.4.3. Centre și institute de cercetare-dezvoltare.....	143
2.2.1.4.4. Sistemul financiar de sprijin al cercetării – dezvoltării –inovării.....	155
2.2.2. Resurse umane în domeniul cercetării - dezvoltării – inovării	170
2.2.2.1. Analiza capitalului uman implicat în activitatea de cercetare – dezvoltare - inovare în Regiune Sud Muntenia	170
2.2.2.2. Analiza situației formării și perfecționării cercetătorilor prin studii doctorale și postdoctorale în regiunea Sud Muntenia.....	172
2.2.2.3. Analiza situației finanțării proiectelor de integrare a cercetătorilor din străinătate în sistemul CDI din regiunea Sud Muntenia	176
2.2.2.4. Analiza rezultatelor cu grad de excelență pentru cercetătorii din regiunea Sud Muntenia cu performanțe științifice de rezonanță internațională	178
2.2.2.5. Analiza fenomenului migrației interne și externe a resurselor umane înalt calificate din domeniul CDI	180
2.2.3. Hărțile competitivității și ale inovării în regiunea Sud Muntenia.....	184
2.2.3.1. Perspective pentru cercetare – dezvoltare – inovare în regiunea Sud Muntenia	202
2.2.3.2. Obstacole în calea cercetării – dezvoltării - inovării în regiunea Sud Muntenia.....	203
2.2.4. Analiza SWOT a Sistemului de Sprijin și Furnizare a inovării la nivelul regiunii Sud Muntenia	207
2.3. Analiza oportunităților regiunii Sud Muntenia în dorința de a coopera cu alte regiuni pentru stimularea creativității și inovării	215
2.4. Analiza SWOT pentru stadiul actual al domeniului cercetării - dezvoltării – inovării în regiunea Sud Muntenia.	218

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Capitolul 3	Orientări strategice și direcții de acțiune la nivel european și național pentru perioada 2014 -2020 în domeniul CDI	222
Capitolul 4	Scenarii de dezvoltare și modernizare a sectorului CDI pentru perioada de programare 2014 - 2020, în Regiunea Sud Muntenia	230
Capitolul 5	Concluzii și recomandări pentru planificarea dezvoltării durabile în domeniul CDI ÎN perioada 2014 – 2020.....	243
Anexe.....		262
Anexă 1 – Economie Socială.....		262
Anexă Tabele		270
Anexă Figuri.....		319

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

LISTĂ ABREVIERI

Abreviere	Denumire extinsă
AC	Autoritatea Contractantă
AP	Axa Prioritară
ACIS	Autoritatea de Coordonare a Instrumentelor Structurale
ADR	Agenția pentru Dezvoltare Regională
AM POR	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional
AM POSDRU	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
AOOA	Asociația Oamenilor de Afaceri din Argeș
ANCS	Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
APS	Amenințări - Puncte Slabe
APT	Amenințări - Puncte Tari
BCR	Banca Comercială Română
BDI	Baze de Date internaționale
BNR	Banca Națională Română
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
CD	Cercetare - Dezvoltare
CDI	Cercetare - Dezvoltare - Inovare
CE	Comisia Europeană
CEEX	Programul Cercetare de Excelență
CIP	Programul Cadru de Competitivitate și Inovație
CIT	Centru de Informare Tehnologică
CNCIS	Comitetul Național de Coordonare a Instrumentelor Structurale

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

CNCSIS	Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior
CNP	Comisia Națională pentru Prognost
CNPST	Consiliul Național pentru Politica Științei și Tehnologiei
CpDR	Consiliul pentru Dezvoltare Regională
CRIC	Comitetul Român pentru Infrastructura Cercetării
CSC	Cadrul Strategic Comun
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
DG	Directoratul General
DMI	Domeniul Major de Intervenție
ECC	Echipa de Coordonare a Contractului
ECP	Echipa de Coordonare a Proiectului
EPO	Oficiul European pentru Patente
ESA	Agenția Spațială Europeană
ESPON	Rețeaua europeană de observare privind dezvoltarea și coeziunea teritorială
EUROSTAT	Comisia de statistică a Uniunii Europene
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FSE	Fondul Social European
FNGCIMM	Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii
FP7	Programul Cadru 7
GIS	Sisteme informaționale geografice
GPL	Grup Parteneriat Local
IC6	Indicator de calitate "Nivelul performanțelor în cercetarea științifică"

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INCD	Institutul Național de Cercetare Dezvoltare
INS	Institutul Național de Statistică
INTERREG IV	Programul de cooperare interregională IV
IS	Instrumente Structurale
ISD	Investiții Străine Directe
ISI	Institutul pentru Informație Științifică
MMFES	Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse
MDRT	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
MECTS	Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
OI	Organism Intermediar
OIPOS DRU	Organism Intermediar Național pentru Programului Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
ONG	Organizație non-guvernamentală
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
OPS	Oportunități - Puncte Slabe
OPT	Oportunități - Puncte Tari
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
PIB	Produsul Intern Brut
PN2	Al Doilea Plan Național de Cercetare - Dezvoltare - Inovare
PND	Planul Național de Cercetare - Dezvoltare - Inovare
PND	Planul Național de Dezvoltare
PNR	Programul Național de Reformă
PO	Program Operațional

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

POR	Programul Operațional Regional
POS CCE	Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice
POS DRU	Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane
PSC	Pactul de Stabilitate și de Creștere
SCM	Societăți Cooperative Meșteșugărești
SIRUTA	Sistemul Informatic al Registrului Unităților Teritorial - Administrative
SPC	Standardul Puterii de Cumpărare
SRL	Societate cu Răspundere Limitată
TdR	Termeni de Referință
TIC	Tehnologia informației și a comunicațiilor
TVA	Taxa pe Valoare Adăugată
UAT	Unitate - administrativ - teritorială
UE	Uniunea Europeană
UEFISCDI	Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării
UPA	Unități Protejate Autorizate
USPTO	United States Patent and Trademark Office (Oficiul de Brevete și Mărci a Statelor Unite ale Americii)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

LISTĂ TABELE

Tabel 1: Lista programelor strategice relevante în domeniul CDI la nivel European, național și regional	18
Tabel 2: Repartiția IMM-urilor pe forme juridice de organizare la nivel regional	41
Tabel 3: Profit și pierderi ale întreprinderilor la nivel județean (milioane lei).....	52
Tabel 4: Unități protejate autorizate în regiunea Sud Muntenia (2012)	73
Tabel 5: Principalele rezultate economico-financiare ale societăților cooperative meșteșugărești asociate (mii lei și persoane) (2010).....	75
Tabel 6: Principalele rezultate economico-financiare ale societăților cooperative meșteșugărești asociate direct la uniunea națională (mii lei și persoane) (2010)	75
Tabel 7: Indicatori economici pentru societăți cooperative pe regiuni de dezvoltare în anul 2010	76
Tabel 8: Rentabilitatea financiară a întreprinderilor inovative din regiune Sud Muntenia (%).....	86
Tabel 9: Principalii lideri ai inovării pe sectoare de activitate la nivel regional	87
Tabel 10: Cooperarea pentru inovare la nivel regional și național	88
Tabel 11: Cheltuieli cu inovarea ca pondere din profit	88
Tabel 12: Rentabilitatea financiară a întreprinderilor cu produse noi și de înaltă tehnologie (%)...	89
Tabel 13: Ponderea întreprinderilor care aplică brevete și utilizează mărci înregistrate	92
Tabel 14: Evoluția numărului de firme găzduite de PTIGN	111
Tabel 15: Evoluția numărului de firme găzduite de Brazi Industrial Parc	112
Tabel 16: Unități CDI din regiunea Sud Muntenia pe sectoare de performanță și forme de proprietate	119
Tabel 17: Unități CDI din regiunea Sud Muntenia pe categorii de activitate.....	120
Tabel 18: Cheltuieli CDI din regiunea Sud Muntenia pe categorii de activitate (mii lei)	122
Tabel 19: Număr de proiecte în domeniul CD, conform Nomenclatorului pentru analiza și comparația bugetelor și programelor științifice (NABS) la nivel regional: 2005 – 2007	129
Tabel 20: Număr de proiecte în domeniul CD, conform Nomenclatorului pentru analiza și comparația bugetelor și programelor științifice (NABS) la nivel regional: 2008 – 2010	130
Tabel 21: Număr articole (pentru personalul de predare și cercetare științifică cu normă de bază/titular în cadrul universităților) - 2006 -2010	132
Tabel 22: Numărul total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi la Universitatea “Constantin Brâncoveanu” – Pitești	135
Tabel 23: Număr de proiecte finanțate de instituții din țară la Universitatea Valahia-Târgoviște	136
Tabel 24: Număr de proiecte finanțate de instituții din străinătate la Universitatea Valahia-Târgoviște	136

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 25: Numărul total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi la Universitatea Valahia-Târgoviște	136
Tabel 26: Spin-offs & start-ups la Universitatea Valahia-Târgoviște.....	137
Tabel 27: Număr de proiecte finanțate de instituții din țară la Universitatea Petrol și Gaze – Ploiești	138
Tabel 28: Număr de proiecte finanțate de instituții din străinătate la Universitatea Petrol și Gaze – Ploiești	138
Tabel 29: Numărul total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi la Universitatea Petrol și Gaze – Ploiești	139
Tabel 30: Număr de proiecte finanțate de instituții din țară la Universitatea din Pitești.....	140
Tabel 31: Număr de proiecte finanțate de instituții din străinătate la Universitatea din Pitești.....	140
Tabel 32: Numărul total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi la Universitatea din Pitești.....	141
Tabel 33: Spin-offs & start-ups la Universitatea din Pitești.....	141
Tabel 34: Activitate de cercetare Institutul de Cercetare și Producție pentru Pomicultură Mărcineni	144
Tabel 35: Activitate de cercetare Institutul de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Albota.....	145
Tabel 36: Activitate de cercetare INCDA Fundulea.....	148
Tabel 37: Distribuția programelor finanțate din fonduri europene în regiunea Sud-Muntenia.....	162
Tabel 38: Evoluția valorii finanțărilor în regiunea Sud Muntenia	164
Tabel 39: Evoluția valorii finanțărilor prin programul FP7 în regiunea Sud Muntenia	164
Tabel 40: Evoluția finanțărilor la nivel de județe în regiunea Sud-Muntenia	165
Tabel 41: Analiza varianței (fără a include proiectele FP7)	167
Tabel 42: Analiza varianței (inclusiv proiectele FP7)	167
Tabel 43: Rezultatele estimării modelului de regresie.....	168
Tabel 44: Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării.....	174
Tabel 45: Cercetători cu titlul de doctor pe sectoare de activitate, la nivel regional și național (UM: număr).....	175
Tabel 46: Cercetători din străinătate integrați în sistemul de cercetare – dezvoltare	177
Tabel 47: Ierarhia polilor urbani din regiunea Sud Muntenia	199
Tabel 48: Concentrările economice în regiunea Sud Muntenia	200
Tabel 49: Țintele asumate de România pentru Europa 2020.....	226
Tabel 50: Indicatorii CDI pentru regiunea Sud Muntenia.....	231
Tabel 51: Estimările modelului (1)	231
Tabel 52: Evoluția indicatorilor de interes pentru regiunea Sud Muntenia conform scenariului “Dezvoltare zero”	232
Tabel 53: Evoluția indicatorilor de interes ai regiunii Sud Muntenia conform scenariului de referință	233

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 54: Evoluția indicatorilor de interes ai regiunii Sud-Muntenia conform scenariului de dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică.....	235
Tabel 55: Evoluția indicatorilor extensivi ai fluxurilor materiale pentru regiunea Sud-Muntenia în perioada 1994-2009 (milioane tone, valori estimate)	238
Tabel 56: Evoluția estimată a indicatorilor extensivi ai fluxurilor materiale pentru regiunea Sud Muntenia în perioada 2012-2020 (milioane tone).....	239
Tabel 57: Proiecte strategice – propuneri din regiunea Sud Muntenia în domeniul CDI pentru perioada de programare 2014-2020	244
Tabel 58: Proiectele cu cea mai mare valoare din regiunea Sud Muntenia în domeniul CDI din perioada de programare 2007-2013	245
Tabel 1 –Anexă: Producția totală – mii lei.....	262
Tabel 2 -Anexa: Investiții – mii lei.....	262
Tabel 3 –Anexă: Venituri – mii lei.....	263
Tabel 4 -Anexa: PIB-ul regional pe locuitor comparativ cu media europeană (euro).....	270
Tabel 5 –Anexă: PIB-ul regional pe locuitor (SPC) comparativ cu media europeană (euro/ loc.)	270
Tabel 6 –Anexă: PIB-ul regional pe locuitor (SPC) la nivelul regiunilor de dezvoltare (euro/ loc.) ...	270
Tabel 7 –Anexă: Distribuția PIB-ului regional pe județe (%)	271
Tabel 8 –Anexă: Ponderea PIB-ului regional în PIB-ul național, pe categorii de activități CAEN 1.....	271
Tabel 9 –Anexă: Ponderea PIB-ului regional în PIB-ul național, pe categorii de activități CAEN 2 (%).....	272
Tabel 10 –Anexă: Ponderea populației ocupate civile la nivel regional în total național, CAEN 1	272
Tabel 11 –Anexă: Ponderea populației ocupate civile la nivel regional în total național, CAEN 2	273
Tabel 12 –Anexă: Evoluția principalilor indicatori economico – sociali în regiunea Sud Muntenia (2011 - 2015)	274
Tabel 13 –Anexă: Valoarea adăugată brută regională pe categorii de resurse. Valori istorice și valori prognozate	275
Tabel 14 –Anexă: Numărul întreprinderilor active ale economiei naționale la nivel regional și județean	275
Tabel 15 –Anexă: Numărul de firme și densitatea acestora în municipiile și orașele regiunii Sud Muntenia	275
Tabel 16 –Anexă: Numărul de firme și densitatea acestora în comunele regiunii Sud Muntenia.....	277
Tabel 17 –Anexă: Repartiția întreprinderilor pe clase de mărime la nivel județean și regional (UM: număr).....	293
Tabel 18 –Anexă: Repartiția IMM-urilor pe categorii de activitate la nivel județean, CAEN 1 (UM: număr).....	294
Tabel 19 –Anexă: Repartiția IMM-urilor pe categorii de activitate la nivel județean, CAEN 2 (UM: număr).....	295

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 20 –Anexă: Repartiția numărului de salariați ai IMM-urilor pe categorii de activitate, CAEN 1, la nivel regional (mii persoane).....	297
Tabel 21 –Anexă: Repartiția numărului de salariați ai IMM-urilor pe categorii de activitate, CAEN 2, la nivel regional (mii persoane).....	298
Tabel 22 –Anexă: Unități locale active, cifra de afaceri și personalul unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii pe activități ale economiei naționale în anul 2010.....	298
Tabel 23 –Anexă: Topul firmelor din Regiunea Sud Muntenia după cifra de afaceri în anul 2010.....	299
Tabel 24 –Anexă: Topul firmelor din regiunea Sud Muntenia în funcție de profit și pierderi în anul 2010.....	301
Tabel 25 –Anexă: Rata de creare a întreprinderilor noi la nivel regional (%)	303
Tabel 26 –Anexă: Situația întreprinderilor nou create la un an de la înființare (%)	303
Tabel 27 –Anexă: Ponderea întreprinderilor active nou create care fac investiții în primul an de activitate (%).....	304
Tabel 28 –Anexă: Tipologia inovatorilor tehnologici pe clase de mărime și activități economice la nivel regional (număr).....	304
Tabel 29 –Anexă: Cererile de brevet de invenție și înregistrare a mărcilor, a desenelor/ modelelor la nivel județean (UM: număr)	305
Tabel 30 –Anexă: Situația actuală a parcurilor industriale și tehnologice din Regiunea Sud Muntenia	306
Tabel 31 –Anexă: Distribuția cheltuielilor din unitățile CDI, pe sectoare de performanță (mil. lei) ...	308
Tabel 32 –Anexă: Cheltuielile de inovare pe clase de mărime, activități economice și elemente componente (mii lei prețuri curente).....	310
Tabel 33 –Anexă: Distribuția personalului implicat în activitatea de cercetare – dezvoltare după ocupații (număr persoane).....	311
Tabel 34 –Anexă: Producția științifică pe localități: număr articole ISI publicate.....	312
Tabel 35 –Anexă: Cereri de brevete depuse la Oficiul European de Patente (EPO) (număr brevete)	313
Tabel 36 –Anexă: Zonele defavorizate ale regiunii Sud Muntenia.....	313
Tabel 37 –Anexă: Liderii inovării din regiunea Sud Muntenia, pe județe	315

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

LISTĂ FIGURI

Figura 1: Ponderea PIB-ului regional în PIB-ul național (%)	24
Figura 2: PIB regional pe locuitor la nivelul regiunilor de dezvoltare (euro)	25
Figura 3: PIB regional pe locuitor la nivel județean (milioane lei)	26
Figura 4: Creșterea reală a PIB-ului la nivel județean (%). Valori istorice și valori prognozate	27
Figura 5: Structura PIB-ului regional pe categorii de resurse, CAEN 1 (%).....	28
Figura 6: Structura PIB-ului regional pe categorii de resurse, CAEN 2 (%).....	28
Figura 7: Structura populației ocupate civile la nivel regional, pe categorii de resurse, CAEN 1 (%) ...	29
Figura 8: Structura populației ocupate civile la nivel regional, pe categorii de resurse, CAEN 2 (%) ...	30
Figura 9: Populația ocupată civilă în agricultură (mii persoane).....	31
Figura 10: Populația ocupată civilă în industrie (mii persoane)	31
Figura 11: Populația ocupată civilă în comerț (mii persoane).....	32
Figura 12: Populația ocupată civilă în servicii (mii persoane)	32
Figura 13: Rata șomajului la nivel regional comparativ cu media națională (%)	33
Figura 14: Rata șomajului pe județe (%)	34
Figura 15: Numărul întreprinderilor active ale economiei naționale la nivel regional și național (UM: număr).....	35
Figura 16: Repartiția numărului de întreprinderi active pe județe, 2010 (%).....	36
Figura 17: Numărul de întreprinderi la 1000 de locuitori la nivel județean, regional și comparativ cu media națională.....	37
Figura 18: Structura întreprinderilor pe clase de mărime la nivel regional (%)	38
Figura 19: Structura numărului de IMM-urilor pe categorii de activitate (CAEN 2) la nivel regional, în anul 2010 (%).....	40
Figura 20: Evoluția numărului de salariați ai IMM-urilor pe clase de mărime (număr persoane).....	43
Figura 21: Structura numărului de salariați a IMM-urilor regionale pe categorii de activități în anul 2010 (%).....	44
Figura 22: Ponderea numărului de salariați ai IMM-urilor în număr total de salariați, pe categorii de activitate (CAEN 1), la nivel regional (%).....	45
Figura 23: Ponderea numărului de salariați ai IMM-urilor în număr total de salariați, pe categorii de activitate (CAEN 2), la nivel regional (%).....	45
Figura 24: Evoluția numărului de salariați ai IMM-urilor la nivel județean	46
Figura 25: Cifra de afaceri a IMM-urilor pe clase de mărime la nivel regional (milioane lei)	47
Figura 26: Structura cifrei de afaceri a IMM-urilor regionale pe categorii de activitate în anul 2010 (%)	48
Figura 27: Cifra de afaceri a IMM-urilor la nivel de județe (milioane lei)	49
Figura 28: Profit și pierderi ale întreprinderilor pe clase de mărime la nivel regional (milioane lei) ...	50

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 29: Profit și pierderi ale întreprinderilor pe domenii de activitate la nivel regional (milioane lei)	51
Figura 30: Ponderea numărului de întreprinderi mari, a personalului și cifrei de afaceri a acestora în total regional (%)	53
Figura 31: Ponderea numărului unităților active, a cifrei de afaceri și a numărului de salariați ai acestora la nivel regional în totalul național în anul 2010 (%)	54
Figura 32: Investițiile străine directe la nivel regional (milioane euro)	55
Figura 33: Numărul de societăți comerciale cu participare străină la capital la nivel regional și național	56
Figura 34: Numărul de societăți comerciale cu participare străină la capital pe județe	56
Figura 35: Ponderea numărului de societăți comerciale înmatriculate la Registrul Comerțului în totalul național (%)	61
Figura 36: Numărul de societăți comerciale înmatriculate la Registrul Comerțului la nivel județean	62
Figura 37: Distribuția întreprinderilor active nou create după tipul unității, la nivel regional (%)	63
Figura 38: Distribuția întreprinderilor active nou create după sectorul de activitate, la nivel regional (%)	64
Figura 39: Numărul de societăți comerciale radiate la nivel județean	65
Figura 40: Importanța inovării în dezvoltarea competitivității economice a unei regiuni	69
Figura 41: Importanța pe care o are inovarea în dezvoltarea economică a unei companii	70
Figura 42: Producția totală a societăților cooperative (mii lei)	77
Figura 43: Veniturile societăților cooperative (mii lei)	78
Figura 44: Investițiile societăților cooperative (mii lei)	79
Figura 45: Ponderea întreprinderilor inovative în total întreprinderi la nivelul regiunilor (%)	83
Figura 46: Distribuția IMM-urilor inovative pe clase de mărime (% în total întreprinderi)	84
Figura 47: Numărul firmelor inovative din industrie	85
Figura 48: Numărul firmelor inovative din servicii	85
Figura 49: Cererile de brevet de invenție depuse de solicitanți români (UM: număr)	90
Figura 50: Cererile de înregistrare a mărcilor (UM: număr)	91
Figura 51: Cererile de înregistrare a desenelor/modelelor solicitanților români (UM: număr)	91
Figura 52: Structura cheltuielilor de cercetare – dezvoltare pe sectoare de activitate, la nivel regional (%)	121
Figura 53: Structura cheltuielilor totale de CDI pe județe (%)	123
Figura 54: Ponderea cheltuielilor cu inovarea la nivelul regiunii în total național, pe clase de mărime și categorii de activitate (%)	124
Figura 55: Distribuția geografică a Proiectelor PNCDI II – Capacități contractate în 2007 și 2008 (% din totalul regional)	126
Figura 56: Evoluția finanțărilor în perioada 2009-2012 (mil. lei) în regiunea Sud Muntenia	163
Figura 57: Evoluția finanțărilor în regiunea Sud Muntenia pentru proiectele FP7 (lei)	164

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 58: Evoluția finanțărilor totale pe județe (lei)(Argeș, Dâmbovița, Prahova).....	166
Figura 59: Evoluția numărului de salariați din activitatea de cercetare – dezvoltare la nivel județean	171
Figura 60: Evoluția numărului de absolvenți de doctorat în universitățile (organizatoare de studii doctorale) din regiunea Sud Muntenia	174
Figura 61: Structura numărului de articole ISI pe județe, 2010 (% din totalul regional)	179
Figura 62: Zonele de concentrare a activității economice din regiunea Sud Muntenia (2010)	186
Figura 63: Zonele de restructurare a activității economice din regiunea Sud Muntenia (2010)	187
Figura 64: Zonele monoindustriale ale regiunii Sud Muntenia	189
Figura 65: Zonele de declin industrial ale regiunii Sud Muntenia (2010)	191
Figura 66: Harta Zonele defavorizate ale regiunii Sud Muntenia	193
Figura 67: Liderii inovării din regiunea Sud Muntenia	195
Figura 68: PIB regional în cele trei scenarii	236
Figura 69: Dependența materială.....	240
Figura 70: Productivitatea și eficiența materială (milioane lei/milioane tone)	240
Figura 71: Emisii totale cu efect de seră (echivalent CO ₂) (mii tone)	241

Figura 1 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a produsului intern brut în județele regiunii Sud Muntenia în perioada 1999 – 2010	319
Figura 2 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civile medie în regiunea Sud Muntenia în perioada 1999 – 2010	320
Figura 3 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a numărului mediu de salariați în perioada 1999 – 2010.....	321
Figura 4 –Anexă: Evoluția ratei șomajului înregistrată în județele regiunii Sud Muntenia în perioada 1999 – 2010	322
Figura 5 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a câștigului salarial mediu net lunar în perioada 1999 – 2010	323
Figura 6 -Anexa: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active înregistrate, în regiunea Sud Muntenia, în perioada 1999 – 2010	324
Figura 7 –Anexă: Evoluția densității întreprinderilor active înregistrate, în regiunea Sud Muntenia, în perioada 1999 – 2010.....	325
Figura 8 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active în perioada 1999 - 2010, având cel mult 9 salariați.....	326
Figura 9 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active în perioada 1999 - 2010, având între 10 și 49 salariați	327
Figura 10 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active în perioada 1999 - 2010, având între 50 și 249 salariați	328

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 11 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active în perioada 1999 - 2010, cu peste 250 salariați	329
Figura 12 –Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Prahova, în anul 2010.....	330
Figura 13 –Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Dâmbovița, în anul 2010.....	331
Figura 14 –Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Argeș, în anul 2010.....	332
Figura 15 –Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Teleorman, în anul 2010.....	333
Figura 16 –Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Giurgiu, în anul 2010.....	334
Figura 17 –Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Ialomița, în anul 2010.....	335
Figura 18 –Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Călărași, în anul 2010.....	336
Figura 19 –Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din agricultură, silvicultură și pescuit, în perioada 1999 – 2010.....	337
Figura 20 –Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul, în perioada 1999 – 2010.....	338
Figura 21 –Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din construcții, în perioada 1999 – 2010.....	339
Figura 22 –Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din domeniul producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat, în perioada 1999 – 2010.....	340
Figura 23 –Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din industria extractivă, în perioada 1999 – 2010.....	341
Figura 24 –Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din industria prelucrătoare, în perioada 1999 – 2010.....	342
Figura 25 –Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din servicii, în perioada 1999 – 2010.....	343
Figura 26 –Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în perioada anul 2010, în județul Prahova	344
Figura 27 –Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Dâmbovița	345
Figura 28 –Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Argeș.....	346

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 29 –Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Teleorman	347
Figura 30 –Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Giurgiu	348
Figura 31 –Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Ialomița.....	349
Figura 32 –Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Călărași	350
Figura 33 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civilă în agricultură, în perioada 1999 – 2010.....	351
Figura 34 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civilă în comerț, în perioada 1999 – 2010	352
Figura 35 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civilă în industrie, în perioada 1999 – 2010	353
Figura 36 –Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civilă în servicii, în perioada 1999 – 2010	354
Figura 37 –Anexă: Zona liberă a regiunii Sud Muntenia	355
Figura 38 –Anexă: Distribuția teritorială a universităților regiunii Sud Muntenia	356
Figura 39 –Anexă: Distribuția teritorială a centrelor și institutelor de cercetare-dezvoltare în regiunea Sud Muntenia	357
Figura 40 –Anexă: Distribuția teritorială a companiilor cu activitate în domeniul cercetare-dezvoltare din regiunea Sud-Muntenia.....	358
Figura 41 –Anexă: Distribuția teritorială a parcurilor industriale în regiunea Sud Muntenia	359
Figura 42 –Anexă: Distribuția teritorială a companiilor competitive din regiunea Sud Muntenia	360
Figura 43 –Anexă: Distribuția teritorială a locațiilor infrastructurii de cercetare, companiilor inovative și competitive în raport cu infrastructura rutieră a regiunii Sud Muntenia	361
Figura 44 –Anexă: Densitatea rețelei de transport rutier la nivelul regiunii Sud Muntenia	362

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

CAPITOLUL 1 INTRODUCERE. CONTEXTUL ACTUAL

Domeniul cercetării-dezvoltării-inovării (CDI) reprezintă elementul cheie de trecere de la economia tradițională, a specializării limitate de creșterea costurilor, la economia modernă, a specializării practic neîngrădite de folosirea noilor factori de producție, cunoștințe, informație, capital social etc.

Orientarea către inovare a devenit în ultimii ani un element de bază al politicilor Uniunii Europene (UE), un factor determinant al prosperității economice durabile, dar și unul esențial pentru ca economia europeană să devină mai competitivă și dinamică, să asigure o creștere inteligentă, inovativă care să susțină incluziunea. În prezent, există un număr de 10 documente programatice cu relevanță pentru domeniul CDI la nivel european, național și regional (vezi *Tabel 1*). Analizând obiectivele acestora în sens larg, se poate observa cu ușurință că majoritatea proiectelor urmăresc în principal dezvoltarea susținută de investiții în cercetare și tehnologie. În plus, se dorește ca această dezvoltare să fie dirijată și către creșterea gradului de coeziune socială și protejarea mediului înconjurător.

Tabel 1: Lista programelor strategice relevante în domeniul CDI la nivel European, național și regional

Denumirea Programului	Acoperire	Obiective	Perioada de desfășurare
Strategia Europa 2020	Uniunea Europeană	- creștere inteligentă, sustenabilă și incluzivă la nivelul UE; - investirea a 3% din PIB-ul UE în domeniul CDI până în anul 2020; - creșterea ratei ocupării forței de muncă a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 la cel puțin 75 %; - nivelurile de climă/energie "20/20/20" să fie atinse (reducerea cu 30% a emisiilor de gaze); - rata abandonului școlar să coboare sub 10%; - cel puțin 40% din generația tânără (populația	2011-2020

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Denumirea Programului	Acoperire	Obiective	Perioada de desfășurare
		- cu vârsta cuprinsă între 30 -34 de ani) să aibă studii superioare; - numărul oamenilor aflați în sărăcie să coboare sub 20 milioane.	
Programul Orizont 2020	Uniunea Europeană	- dezvoltarea Europei bazată pe CDI; - sprijinirea UE ca lider mondial în domeniul științei prin creșterea fondurilor alocate cu 77%; - investiții în tehnologii cheie și sprijin pentru IMM-uri, - rezolvarea principalelor preocupări comune ale tuturor europenilor și anume: sănătatea, securitatea alimentară, agricultura durabilă, bioeconomia, ecologie, schimbări climatice și altele.	2014-2020
Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării	Germania, Austria, Slovacia, Cehia, Ungaria, Slovenia, România, Bulgaria, Croația, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Republica Moldova și Ucraina *	- creșterea prosperității în regiunea Dunării; - dezvoltarea durabilă a societății bazată pe cunoaștere prin cercetare, educație și tehnologii ale informației și protecția mediului; - sprijinirea competitivității întreprinderilor; - încurajarea parteneriatelor între state.	2009 - 2020
Programul ESPON 2013	UE, Norvegia, Elveția, Islanda și Liechtenstein	- creșterea competitivității, intensificarea cooperării teritoriale și dezvoltarea durabilă și echilibrată a teritoriului european.	2007-2013
Cadrul Strategic Național de Referință (CSNR)	România	- creșterea competitivității pe termen lung, prin sprijinirea CDI, IMM-urilor, și acordarea de ajutoare financiare; - reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale UE prin generarea unei creșteri suplimentare de 15-20% a PIB-ului până în anul	2007-2013

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Denumirea Programului	Acoperire	Obiective	Perioada de desfășurare
		2015.	
Strategia Națională de Cercetare Dezvoltare și Inovare	România	- dezvoltarea științei și tehnologiei prin inovare pentru creșterea competitivității economice; - îmbunătățirea calității sociale și lărgirea orizontului de acțiune și cunoaștere; - obținerea unor rezultate științifice și tehnologice competitive pe plan european și global.	2007-2013
Programul Național de Reformă	România	- alocarea a 2% din PIB pentru investiții în CDI (public și privat) până în anul 2020; - rata de ocupare a populației cu vârsta de 20-64 ani să ajungă la 70%; - reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20%; - ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut să ajungă la 24%; - diminuarea ratei părăsirii timpurii a școlii la 11,3%; - mărirea ratei populației cu vârstă de 30-34 ani absolventă a unei forme de educație terțiară la 26,7%; - reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială cu 580.000.	2011-2013
Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030	România	- dezvoltarea teritorială a României la scară regională, interregională și națională bazată pe coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului; - integrarea relațiilor relevante la nivel transfrontalier și transnațional.	2007-2030
Programul de Cooperare Transfrontalieră	S-E, E Ungariei, N Bulgariei, Moldova, V Ucrainei, E Serbia N-V, V, S, E României	- îmbunătățirea condițiilor cheie pentru dezvoltarea durabilă, comună a zonei de cooperare; - întărirea coeziunii sociale și economice în regiunea de graniță; - mediu și pregătirea pentru situații de urgență.	2007-2013
Strategia de	Regiunea	- creșterea atractivității regionale pentru mediul	2008-2013

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Denumirea Programului	Acoperire	Obiective	Perioada de desfășurare
Inovare Regională a regiunii Sud Muntenia	Sud Muntenia	de afaceri și pentru atragerea de talente; - promovarea inovării și accesului la cunoștințe și oportunități; - facilitarea dezvoltării companiilor nou înființate; - stimularea antreprenoriatului; - creșterea valorificării rezultatelor cercetării	

*Germania (Baden-Württemberg și Bavaria), Austria, Republica Slovacă, Republica Cehă, Ungaria, Slovenia, România și Bulgaria din cadrul UE, precum și Croația, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Republica Moldova și Ucraina (regiunile situate de-a lungul Dunării), din afara Uniunii.

Sursa: Comisia Europeană, "The Lisbon Strategy in short"; Comisia Europeană, (2010), "Europe 2020. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth"; Fonduri Structurale (2011), "Orizont 2020 - Un nou program de finanțare pentru cercetare și inovare la nivelul UE"; Fonduri Structurale, "Cooperare Teritorială Transfrontalieră"; Guvernul României (2006), "Cadru Strategic Național de Referință 2007-2013"; Fondul European de Investiții (2012); Ministerul Afacerilor Europene (2010).

Obiective precum cele din *Tabelul 1* au un rol important în susținerea cercetării și inovării, competitivității globale a universităților și institutelor de cercetare, dezvoltării aptitudinilor antreprenoriale și transferului cunoașterii în produse și servicii în Uniunea Europeană. Cadru Strategic Comun (CSC) 2014-2020 are o relevanță semnificativă la nivelul UE deoarece întrunește toate problemele comune de coeziune și reducere a decalajelor, încercându-se de asemenea soluționarea lor.

În ceea ce privește România, finanțarea publică în domeniul CDI a înregistrat o schimbare notabilă începând cu anul 2005. Odată cu prima creștere considerabilă a procentului din Produsul Intern Brut (PIB) alocat acestui domeniu, în intervalul 2005-2006, s-a dublat ponderea cheltuielilor publice pentru CDI. Raportat la nivelul UE, România, cu o rată a investițiilor în acest domeniu de 0,48% din PIB în 2009 și 0,58% în 2008 de la 0,37% în 2000, se găsește la finalul clasamentului alături de Letonia, Lituania și Bulgaria (Comisia Europeană, 2012a, p. 46; Comisia Europeană (CE), „Romania: country profile”).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

România a beneficiat prin intermediul Programelor - Cadru de ajutor din partea UE pentru a putea atinge obiectivele Strategiei de la Lisabona. Al șaselea program-cadru de cercetare (FP6), derulat în perioada 2002-2006, a adus României un buget de aproximativ 54 de milioane de Euro pentru sprijinirea cercetării în domenii precum “Tehnologiile societății informaționale”, “Nanotehnologii și nanoștiințe, materiale multifuncționale bazate pe cunoaștere și noi procese și dispozitive pentru producție”, “Dezvoltarea durabilă, schimbări globale și ecosisteme”, “Măsuri specifice în sprijinul cooperării internaționale”.

Programul de Cercetare de Excelență a servit drept ghid pentru orientarea cheltuielilor publice și pentru pregătirea României pentru participarea cu succes la Programul Cadru 7 de cercetare al Europei (FP7) în perioada 2007- 2013. Acest program a oferit României până în anul 2012 contribuții de 83 milioane de euro orientate către diferite domenii de cercetare (de exemplu, “Tehnologii ale informației și comunicării”, “Sănătate”, “Alimentație, agricultura și biotehnologie”) și finanțări semnificative („Acțiunile Marie Curie”, “Potențial de cercetare” și “Infrastructuri de cercetare”). Au fost implicate 617 de organizații românești cu o rată de succes de 14,7% față de media la nivelul UE de 21,5% (Comisia Europeană (CE), „Romania: country profile”).

În ceea ce privește domeniile de cercetare orientate către susținerea inovării, finanțate prin fonduri structurale, România beneficiază de sprijin prin implementarea unor programe precum: “Creșterea competitivității economice” axat pe „Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare pentru competitivitate”; „Dezvoltarea Resurselor Umane” prin axa prioritară 1 “Educația și formarea în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”; „Regional” prin domeniul de intervenție 4.1 „Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală”; „Europa de Sud - Est (ESE)” pentru “Promovarea inovării și a antreprenoriatului”; Cooperare Interregională Interreg IV C- Prioritatea 1 - Inovare și economia cunoașterii; ESPON 2013.

Conform statisticilor din anul 2012 referitoare la situația pe regiuni și numărul de contracte de finanțare semnate cu beneficiarii în cadrul programelor operaționale, Regiunea Sud-Muntenia se află pe poziția 5 cu un număr de 930 proiecte finanțate, top-ul clasamentului fiind ocupat de regiunea București-Ilfov cu un număr de 2.274 proiecte (Ministerul Afacerilor Europene, 2012).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

În concluzie, în cadrul Uniunii Europene se observă o orientare fără precedent către dezvoltarea bazată pe CDI. Aceste tendințe sunt transferate și la scara națională și regională și sunt susținute de către Comisia Europeană. În prezent, în România se fac demersuri pentru a se putea atinge obiectivele stabilite printr-un set de proiecte importante care vizează principalele ținte ale Strategiilor de Dezvoltare la nivel european. Regiunea Sud-Muntenia experimentează de asemenea alinierea la noile tendințe prin implicarea autorităților locale, dar și cu sprijinul UE și al consiliilor naționale. Așadar, noile tendințe de dezvoltare exercită un impact pozitiv atât la nivelul țării, cât și la nivelul regiunilor, însă pentru a putea depăși decalajul față de media EU este nevoie cu siguranță de mai multă implicare, în special la nivel regional.

CAPITOLUL 2 ANALIZA SITUAȚIEI ÎN DOMENIUL CERCETĂRII - DEZVOLTĂRII - INOVĂRII ÎN REGIUNEA SUD MUNTENIA

2.1. Analiza cererii de inovare a mediului economic din regiunea Sud Muntenia

2.1.1. Evoluția de ansamblu a situației economico-financiare din regiunea Sud Muntenia în perioada 1999-2010

Evoluția principalilor indicatori economici și performanțele economiei regionale

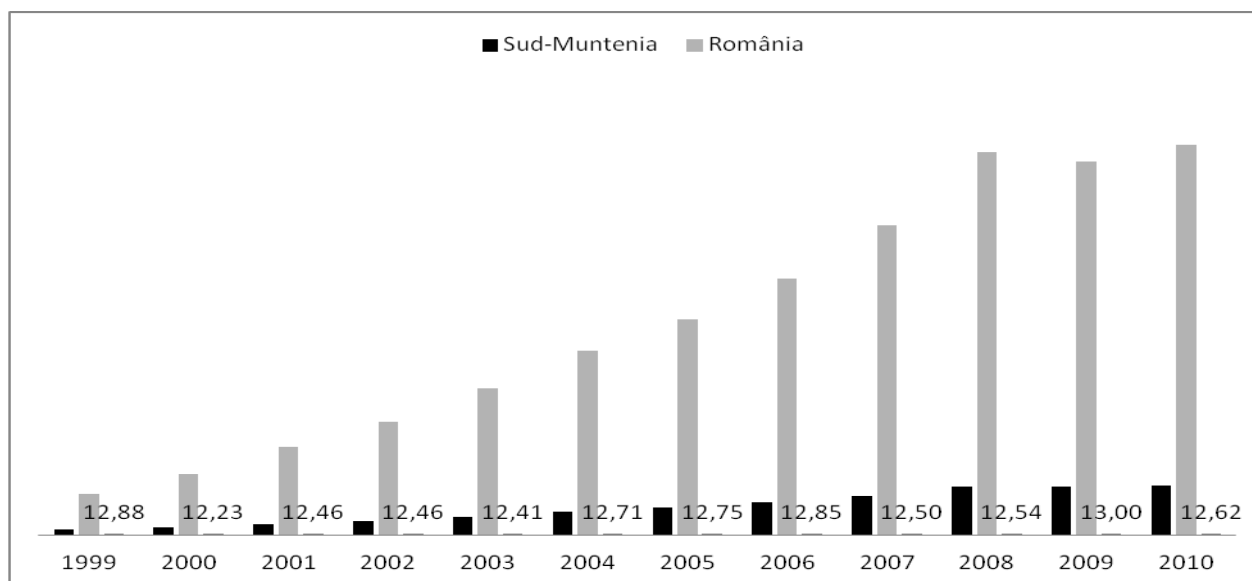
În perioada 1999 - 2010, Regiunea Sud-Muntenia a contribuit, în medie, cu 12,7% la realizarea PIB-ului României, procentul fiind aproape constant din anul 2007 până la o valoare de 12,62% în anul 2010 (*Figura nr. 1*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 1: Ponderea PIB-ului regional în PIB-ul național (%)

Sursa: calcule proprii

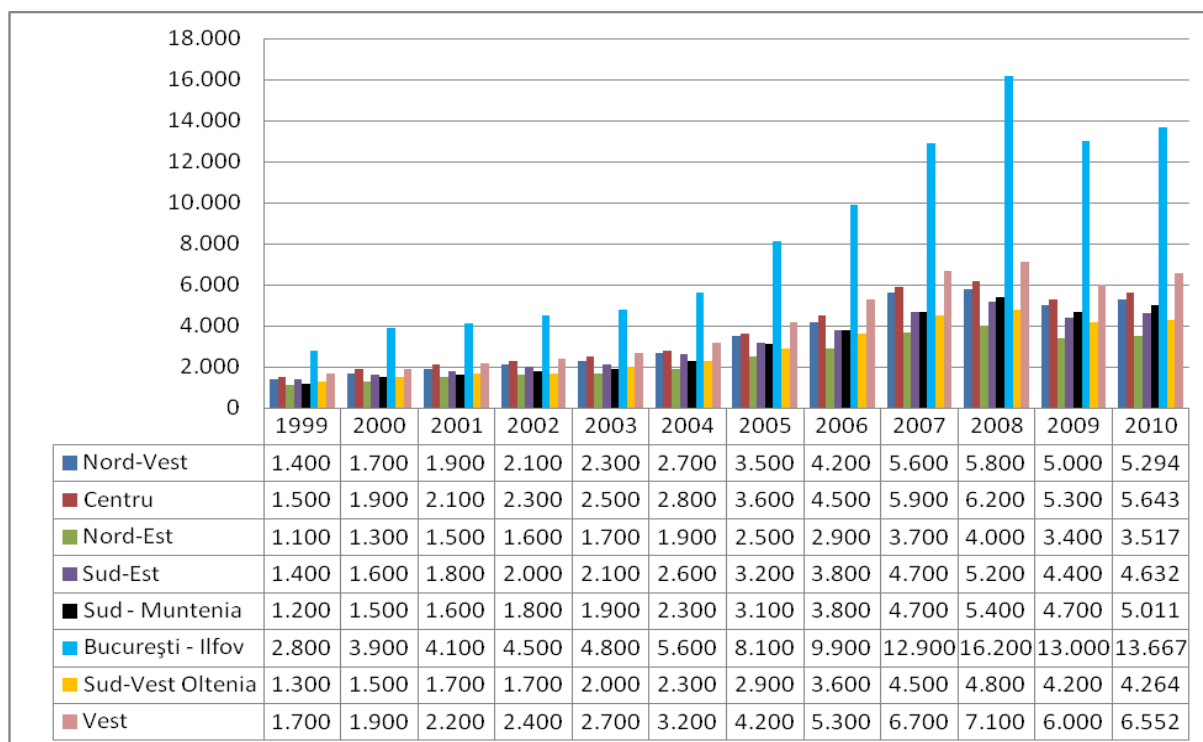
Aceeași tendință de creștere poate fi observată și în raport cu media europeană: dacă la nivelul anului 1999, PIB-ul pe locuitor al regiunii Sud Muntenia se situa la 7% din media statelor membre ale Uniunii Europene, procesul de integrare a condus la o apreciere constantă a acestui raport, până la o valoare de 20% în anii 2009 și 2010 (*Tabel nr. 4-Anexă*). Situația prezintă aceleași caracteristici atunci când indicatorul în discuție - PIB regional/ locuitor - este raportat la standardul puterii de cumpărare, creșterea fiind de aproximativ 18 puncte procentuale, de la 22% în 1999 la 40% în anul 2009 (*Tabel nr. 5-Anexă*).

Comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare din România, în perioada 1999 - 2010, regiunea Sud Muntenia reușește să urce de pe penultima poziție a clasamentului național la cea de-a cincea poziție în 2010, cu 5.011 euro/locuitor în 2010 (*Figura nr. 2*), respectiv 9.500 euro/loc. SPC în 2009 (*Tabel nr. 6-Anexă*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 2: PIB regional pe locuitor la nivelul regiunilor de dezvoltare (euro)

Sursa: EUROSTAT (2012). PIB la nivel regional. *Pentru 2010: Estimări CNP

Peste jumătate din PIB-ul regional (52,6%) este generat de județele Argeș și Prahova, pentru care valoarea acestui indicator depășește media națională. Județul Dâmbovița se situează pe cea de-a treia poziție în ierarhia regională, cu 15,5% în anul 2010. La polul opus al clasamentului se situează județele Giurgiu și Ialomița, care contribuie în ponderi de sub 8% la PIB-ul regional (*Tabel nr. 7-Anexă*).

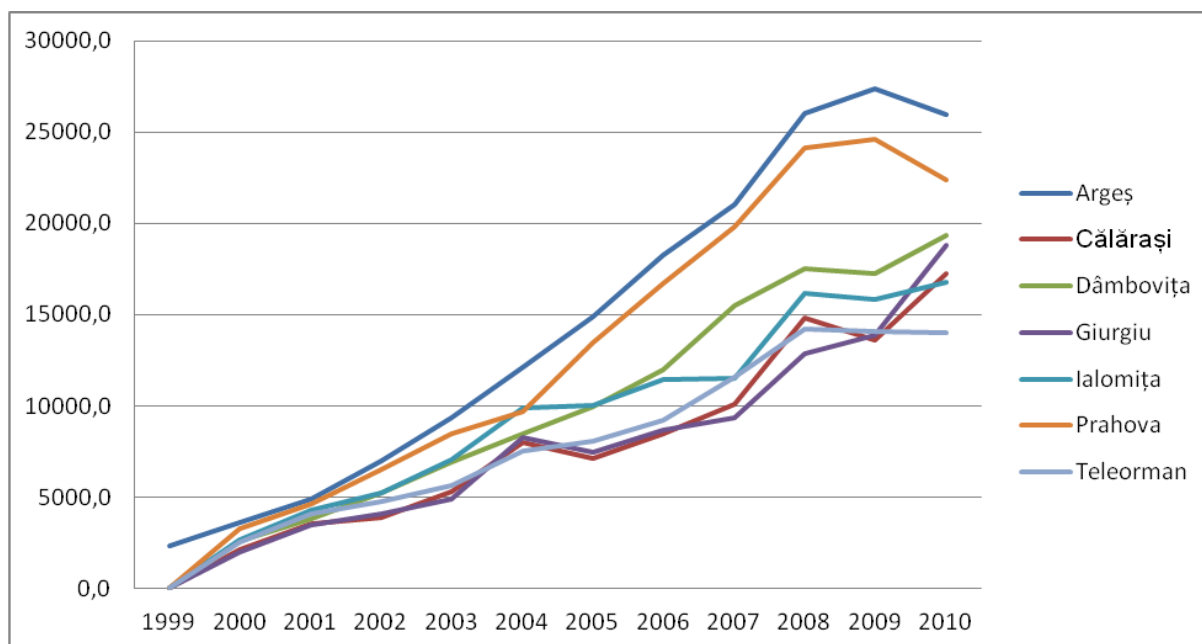
Analiza evoluției în timp a PIB-ului pe locuitor la nivel de județe scoate în evidență două perioade de vârf, la nivelul anilor 2004 și 2008. Anul 2004 este momentul în care se produce o distanțare a județelor Argeș și Prahova de restul județelor din regiune. La nivelul anului 2010, județele Dâmbovița, Ialomița, Călărași și Giurgiu prezintă semne de ușoară revenire (*Figura nr. 3*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 3: PIB regional pe locuitor la nivel județean (milioane lei)

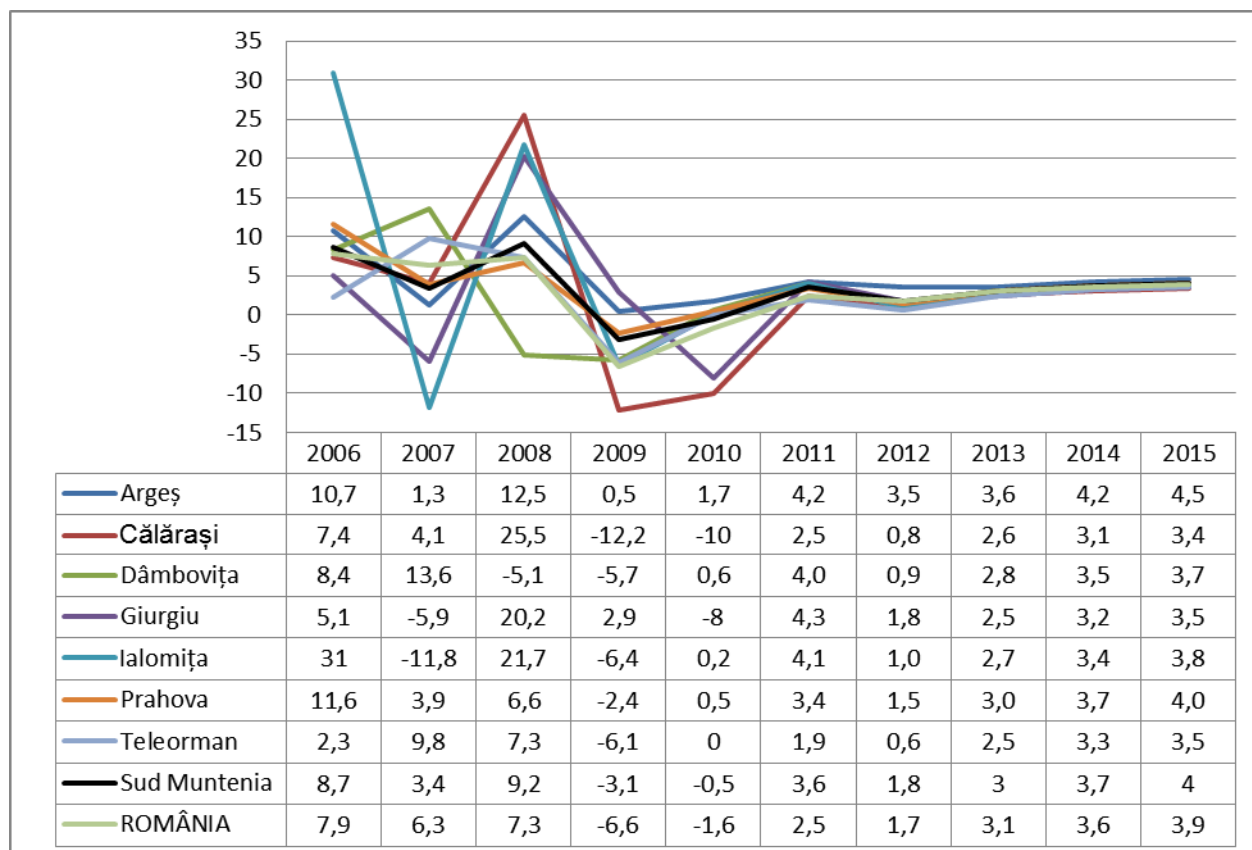
Sursa: INS (2012). *Produsul intern brut regional - prețuri curente*

Creșterea reală a PIB-ului la nivel județean are o evoluție extrem de sinuoasă, îndeosebi pentru județele Călărași, Giurgiu și Ialomița, pentru care anul 2008 a produs creșteri de peste 20%. Efectele crizei economice s-au făcut însă resimțite în anul 2009, dar cu valori peste media națională doar în cazul județului Călărași. Pe termen mediu, prognozele Comisiei Naționale de Prognoză indică o serie de creșteri ponderate pentru toate județele regiunii, cu valori care nu depășesc 5% (Figura nr. 4).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 4: Creșterea reală a PIB-ului la nivel județean (%). Valori istorice și valori prognozate

Sursa: CNP (2012). *Proгноza în profil teritorial 2012 - 2015*

Notă explicativă: Potrivit adresei 964 din 3.10.2012, Comisia Națională de Prognoză nu elaborează prognoze pe termen lung în plan regional, ci doar pe termen mediu, ultima dintre acestea acoperind perioada 2012 - 2015.

Analiza ponderii PIB-ului regional în PIB-ul național pe categorii de activități CAEN Rev. 1 și CAEN Rev. 2 (*Tabelul nr. 8-Anexă, Tabelul nr. 9-Anexă*) scoate în evidență două sectoare care conferă regiunii Sud-Muntenia o puternică identitate economică la nivel național. Pe de o parte, **agricultura regiunii** contribuie în procente de 15% până la 18% la crearea produsului intern brut național pe acest sector; pe de altă parte, **industria regiunii** are contribuții de 13% până la 17% la nivel național.

La nivel regional, conform datelor prezentate în *Figura nr. 5* și *Figura nr. 6*, industria și serviciile produc împreună peste jumătate din PIB-ul regional. La polul opus, pe o

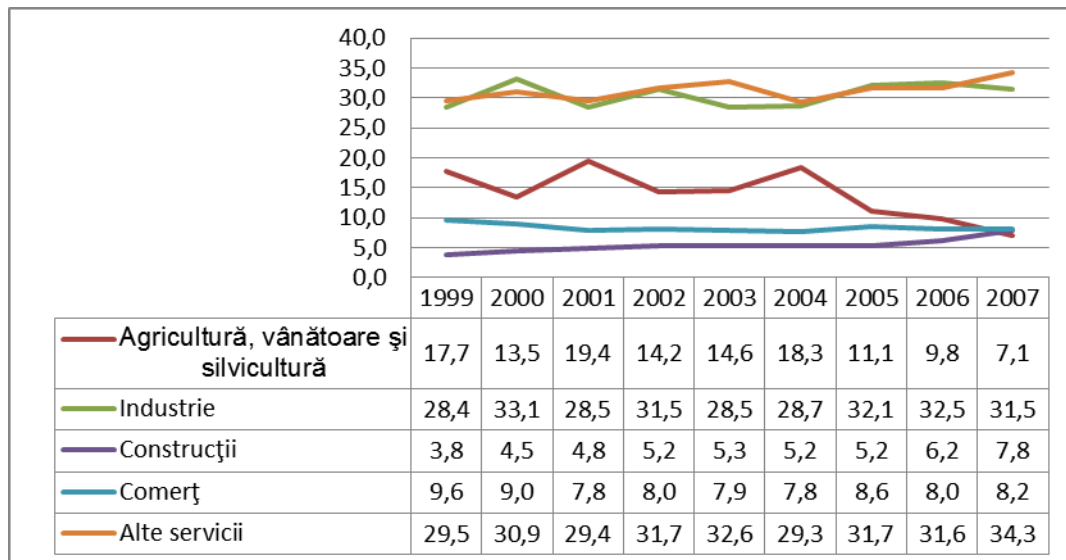

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

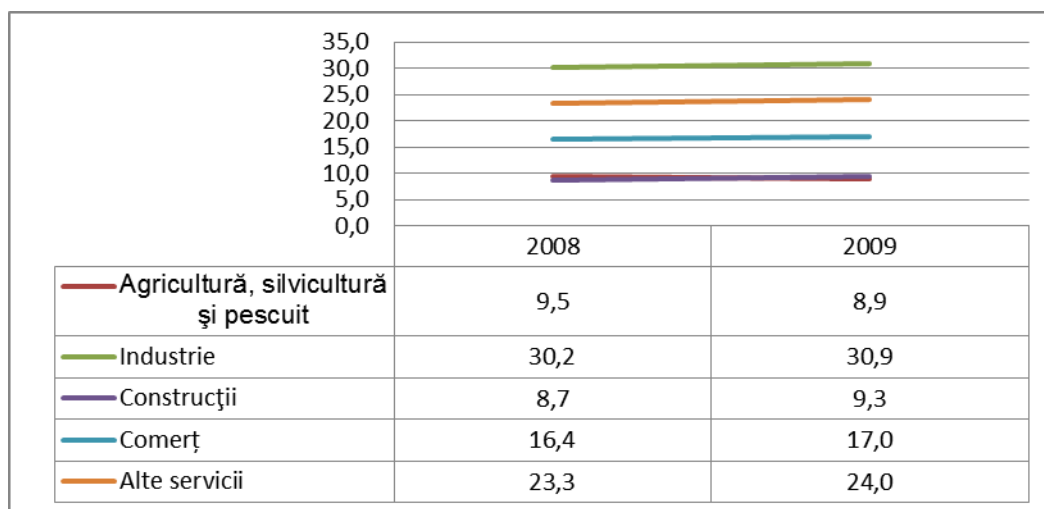
traietorie descendentă, se situează sectorul „agricultura, vânătoarea și silvicultura”, a cărui contribuție a scăzut de la 17,7% în 1999 la 8,9% în 2009.

Figura 5: Structura PIB-ului regional pe categorii de resurse, CAEN 1 (%)

Sursa: calcule proprii

Figura 6: Structura PIB-ului regional pe categorii de resurse, CAEN 2 (%)

Sursa: calcule proprii

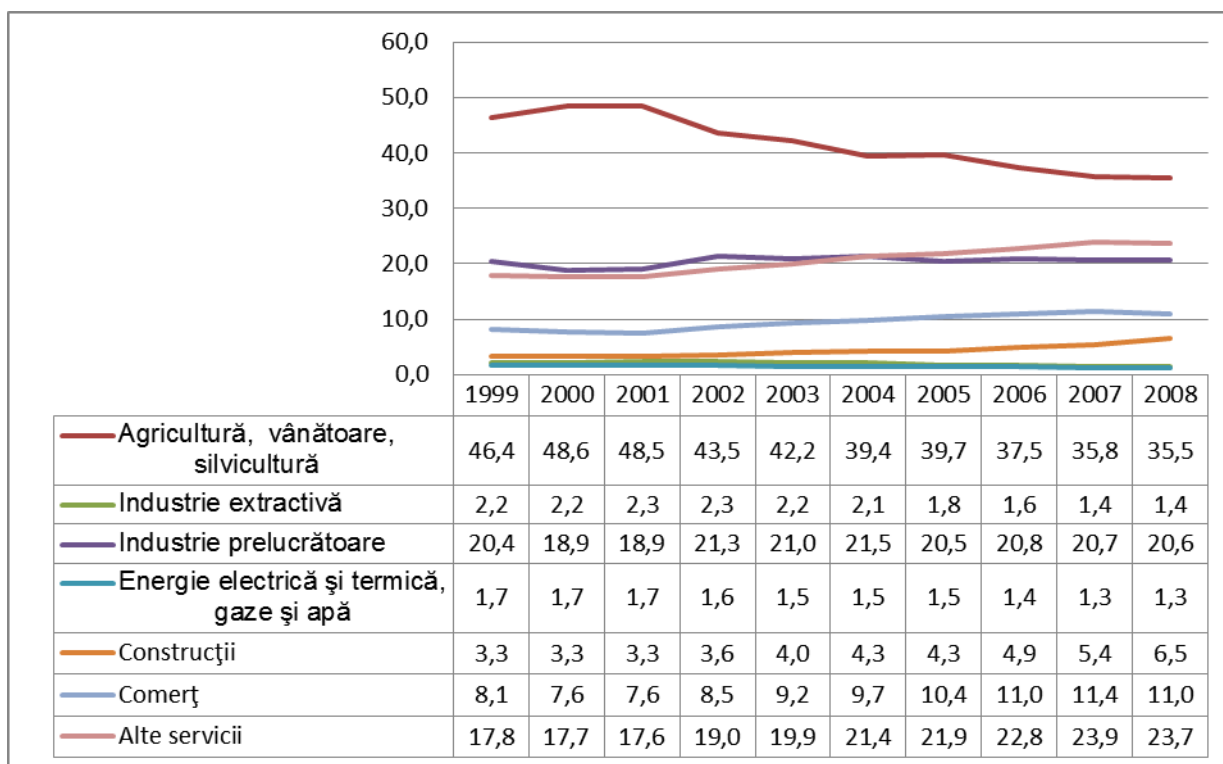
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Situația ocupării la nivel regional

Analiza ponderii populației civile ocupate la nivel regional în totalul național (*Tabel nr. 10- Anexă* și *Tabel nr. 11- Anexă*) evidențiază faptul că Sud Muntenia concentrează mari procente de ocupare în industria extractivă (aproximativ 20% din totalul național), industria prelucrătoare (cca. 14%) și agricultură (cca. 17%). În context regional (*Figura nr. 7, Figura nr. 8*), procentul populației ocupate în agricultură s-a redus de la 46,4% în anul 1999 la 37,1 % în 2010, fenomen compensat de creșteri ale populației ocupate în construcții, comerț și servicii.

Figura 7: Structura populației ocupate civile la nivel regional, pe categorii de resurse, CAEN 1 (%)

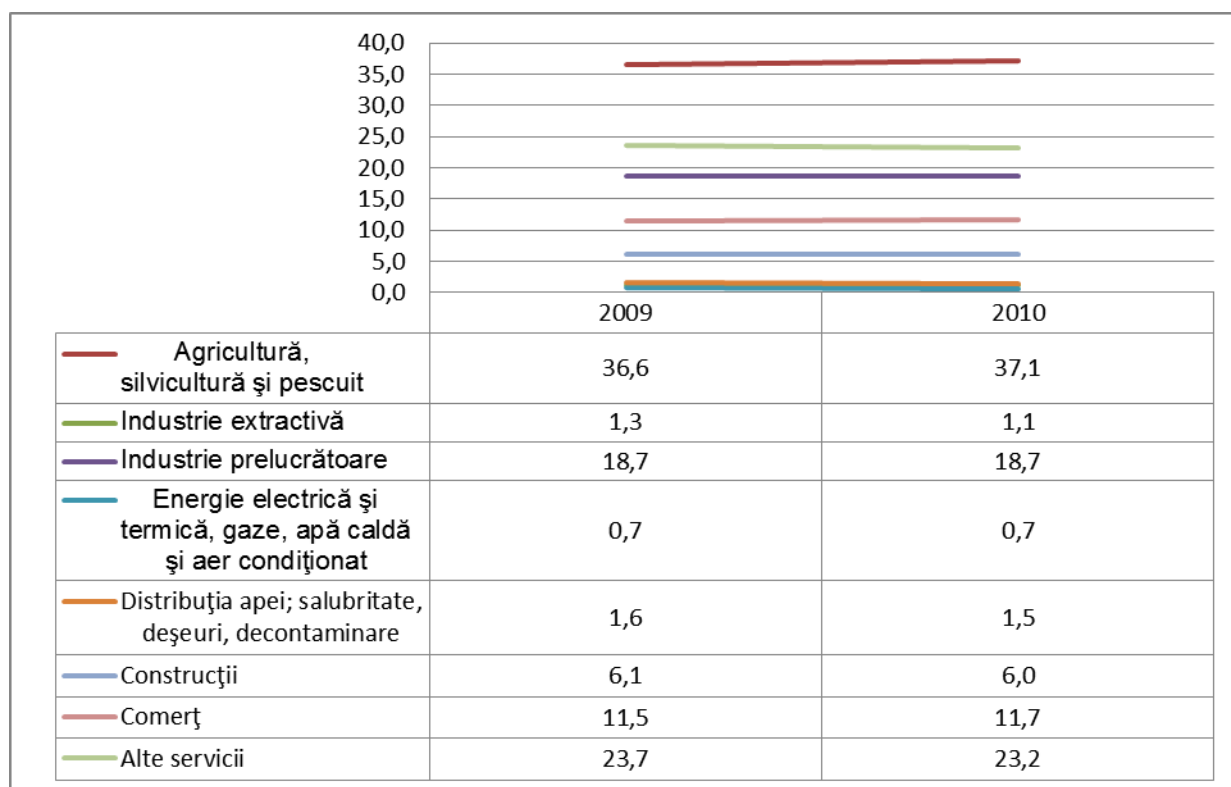
Sursa: calcule proprii

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 8: Structura populației ocupate civile la nivel regional, pe categorii de resurse, CAEN 2 (%)

Sursa: calcule proprii

La nivel județean, populația ocupată civilă pe categorii de activități este prezentată în *Figurile nr. 9 - 12*.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 9: Populația ocupată civilă în agricultură (mii persoane)

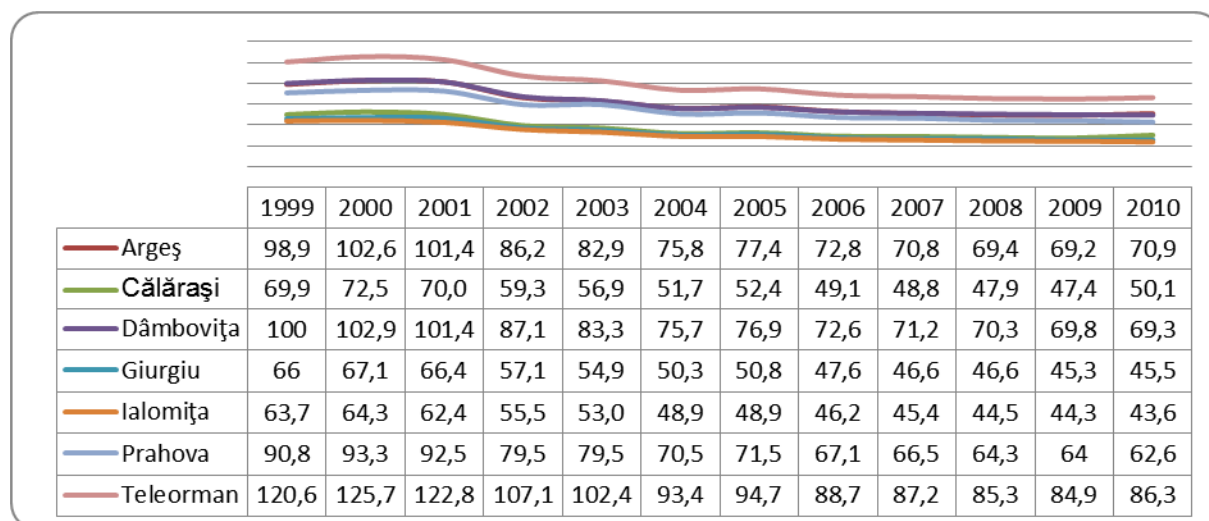

Figura 10: Populația ocupată civilă în industrie (mii persoane)

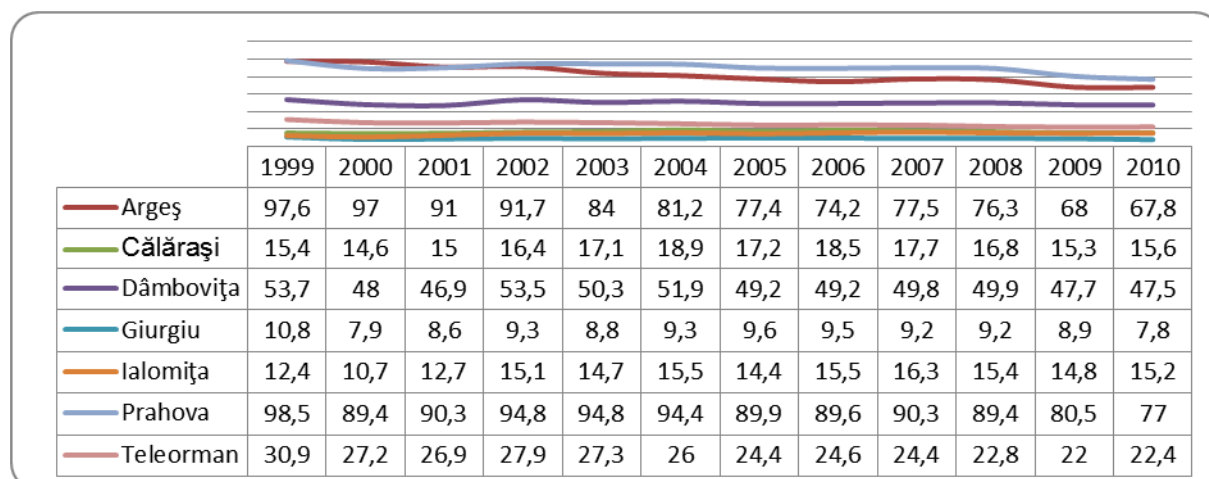
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 11: Populația ocupată civilă în comerț (mii persoane)

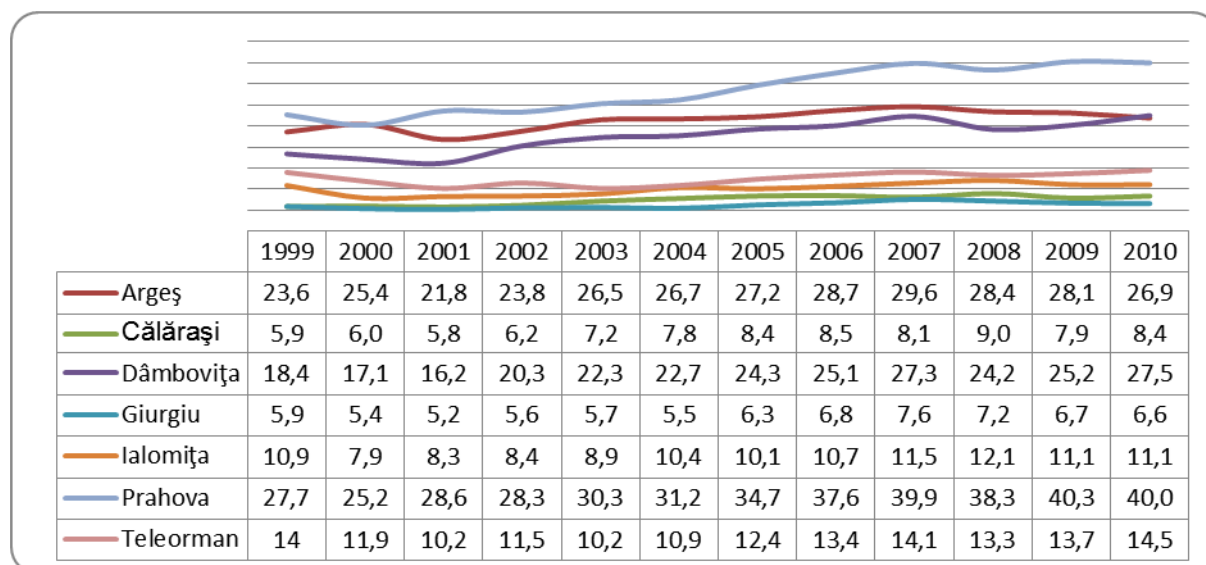
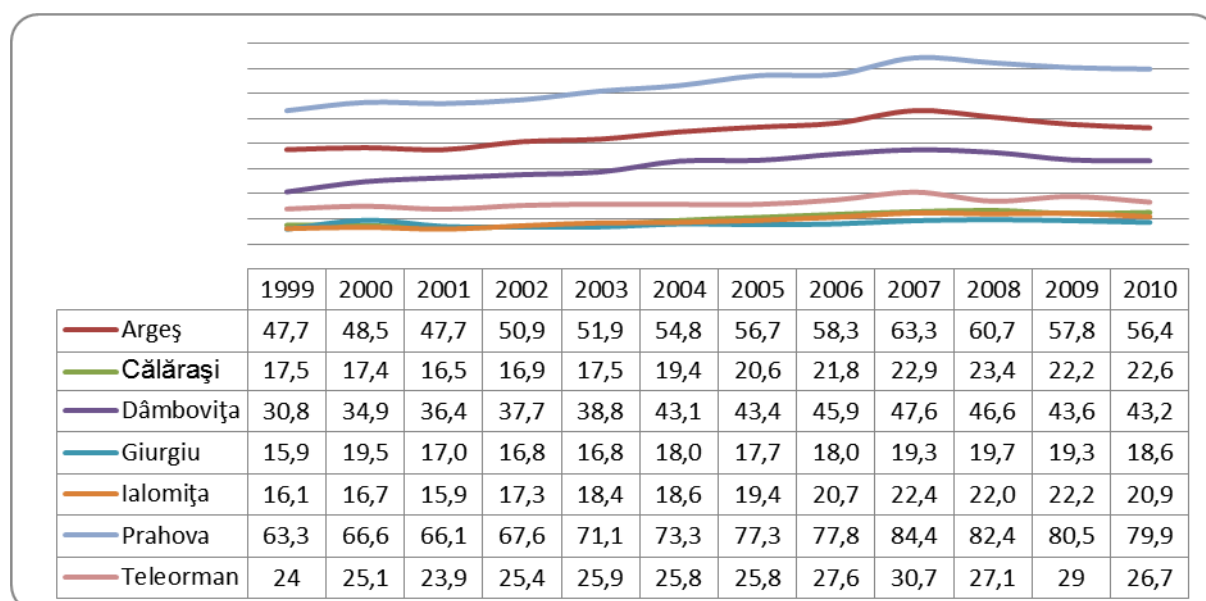

Figura 12: Populația ocupată civilă în servicii (mii persoane)

Sursa (Figurile 9 - 12): INS (2012). *Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.1, CAEN Rev. 2*

Datele prezentate la nivel de județ permit realizarea unui clasament al ocupării pe sectoare de activitate: în acest fel, județul Teleorman este lider pe sectorul agricultură,

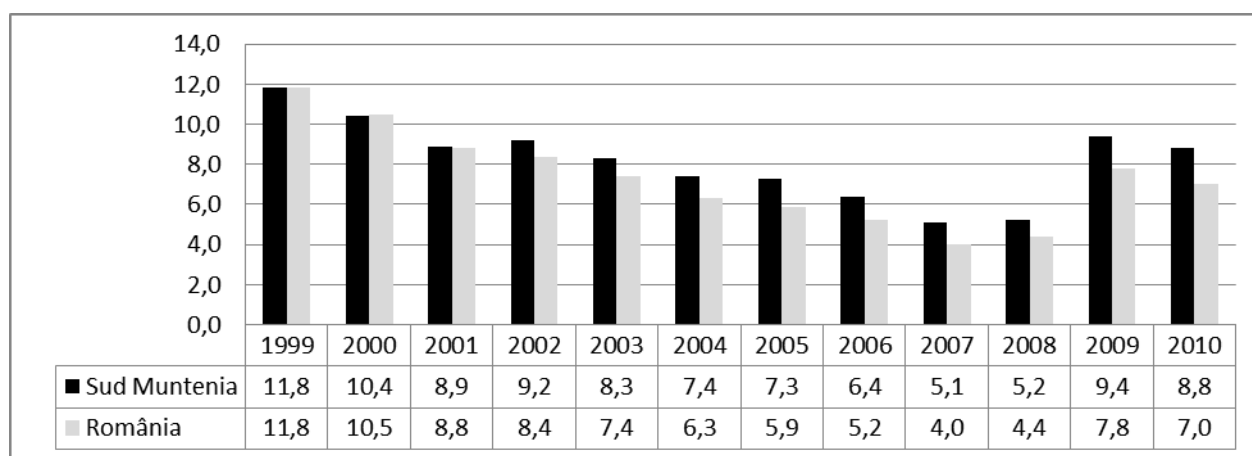
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

urmat fiind de județele Argeș și Dâmbovița, care prezintă evoluții similare. Județul Prahova domină net ierarhiile legate de comerț și servicii și împarte poziția de lider în industrie cu județul Argeș, urmate fiind, la o distanță apreciabilă, de județul Dâmbovița.

O imagine completă a ocupării poate fi obținută urmărind concomitent evoluția ratei șomajului la nivel regional. Datele prezentate în *Figura nr. 13* marchează vizibil efectele crizei economice: pentru regiunea Sud-Muntenia, anii 2009 și 2010 au condus la o rată a șomajului mai mare decât cea înregistrată la nivel național, situație valabilă la nivelul tuturor județelor din regiune (*Figura nr. 14*).

Figura 13: Rata șomajului la nivel regional comparativ cu media națională (%)

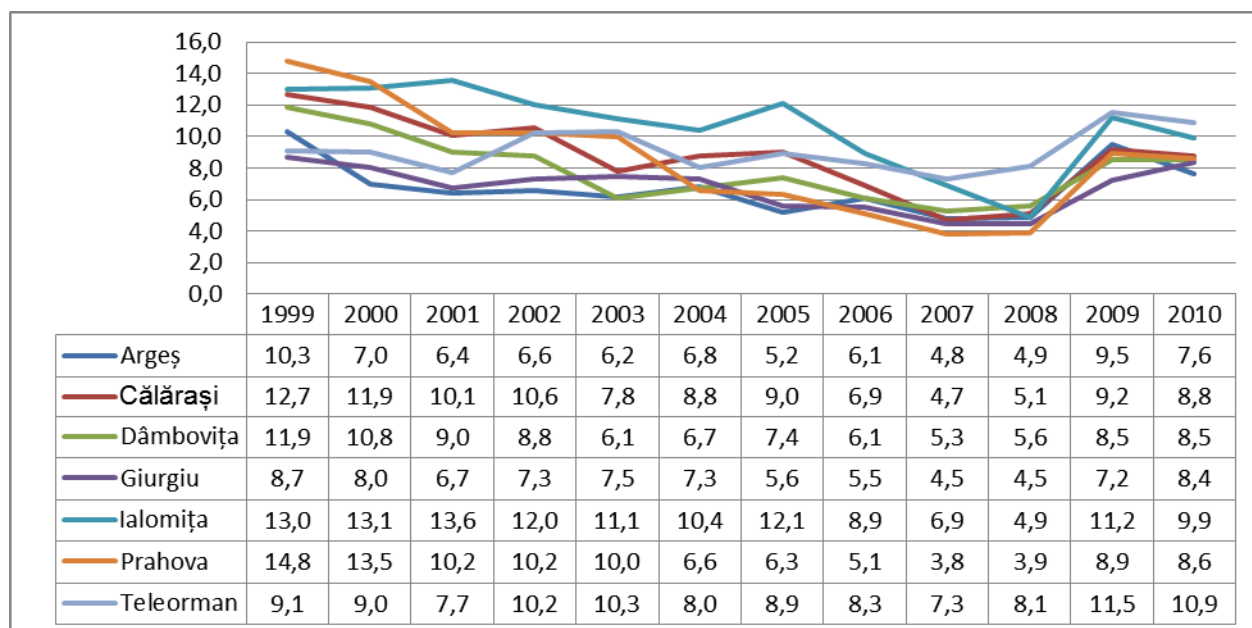
Sursa: INS (2012). *Rata șomajului pe regiuni de dezvoltare și județe*

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 14: Rata șomajului pe județe (%)

Sursa: INS (2012). Rata șomajului pe regiuni de dezvoltare și județe

La orizontul anului 2015, conform Comisiei Naționale de Prognoză, rata șomajului va scădea, fiind însoțită simultan de o creștere a numărului de salariați (Tabelul nr. 12-Anexă). Conform prognozelor aceleiași instituții, valoarea adăugată regional brută din agricultură, industrie, construcții și comerț este așteptată să aibă evoluții pozitive, moderate (Tabelul nr. 13-Anexă).

Activitatea întreprinderii la nivel regional și județean

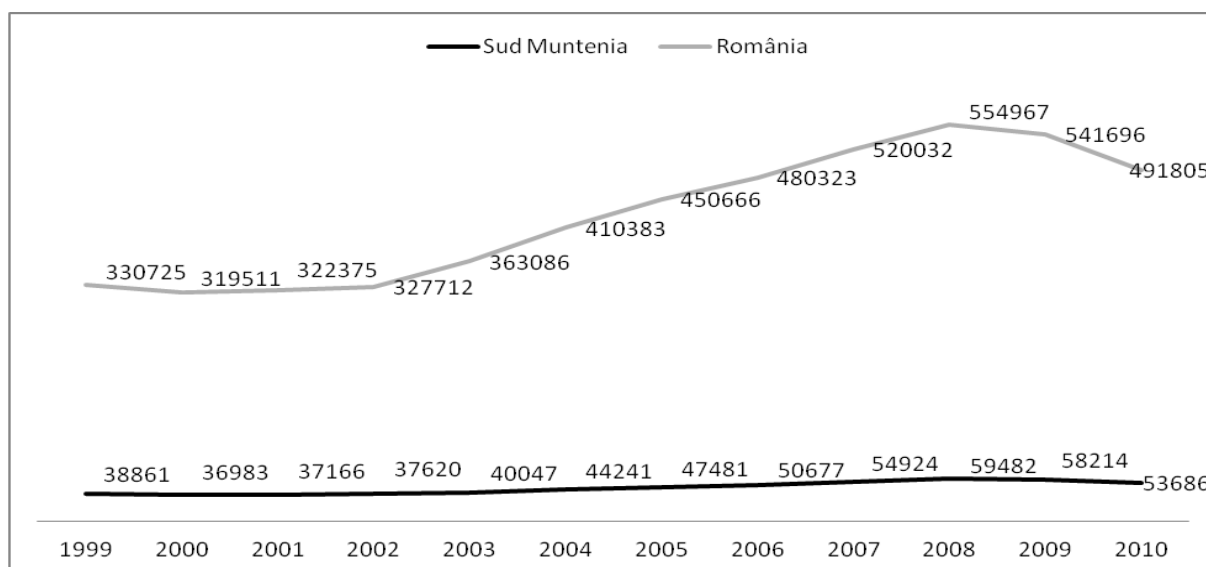
Numărul și densitatea firmelor la nivel regional, județean și pe unitate administrativ teritorială

La nivelul anului 2010, în Regiunea Sud Muntenia existau 53.686 întreprinderi active ale economiei naționale, reprezentând 10,92% din totalul național. Analiza evoluției numărului de întreprinderi comparativ cu media națională (Figura nr. 15) indică o traiectorie sensibil diferită, în sensul că numărul întreprinderilor active din regiunea Sud Muntenia nu a urmat fidel traiectoria națională, motiv pentru care, din anul 2004, ponderea acestora în totalul național a fost de sub 11%.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 15: Numărul întreprinderilor active ale economiei naționale la nivel regional și național (UM: număr)

Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

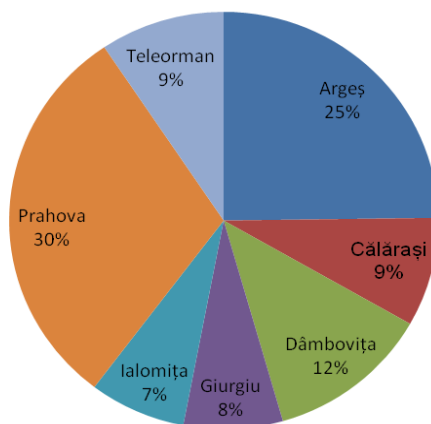
La nivel de județe, cea mai spectaculoasă dinamică a fost cea a județelor Argeș și Prahova, care, în răstimpul celor 12 ani, au reușit să crească semnificativ numărul de întreprinderi, ajungând la 55% din totalul regional în anul 2010 (*Figura nr. 16, Tabelul nr. 14-Anexă*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 16: Repartiția numărului de întreprinderi active pe județe, 2010 (%)

Sursa: calcule proprii

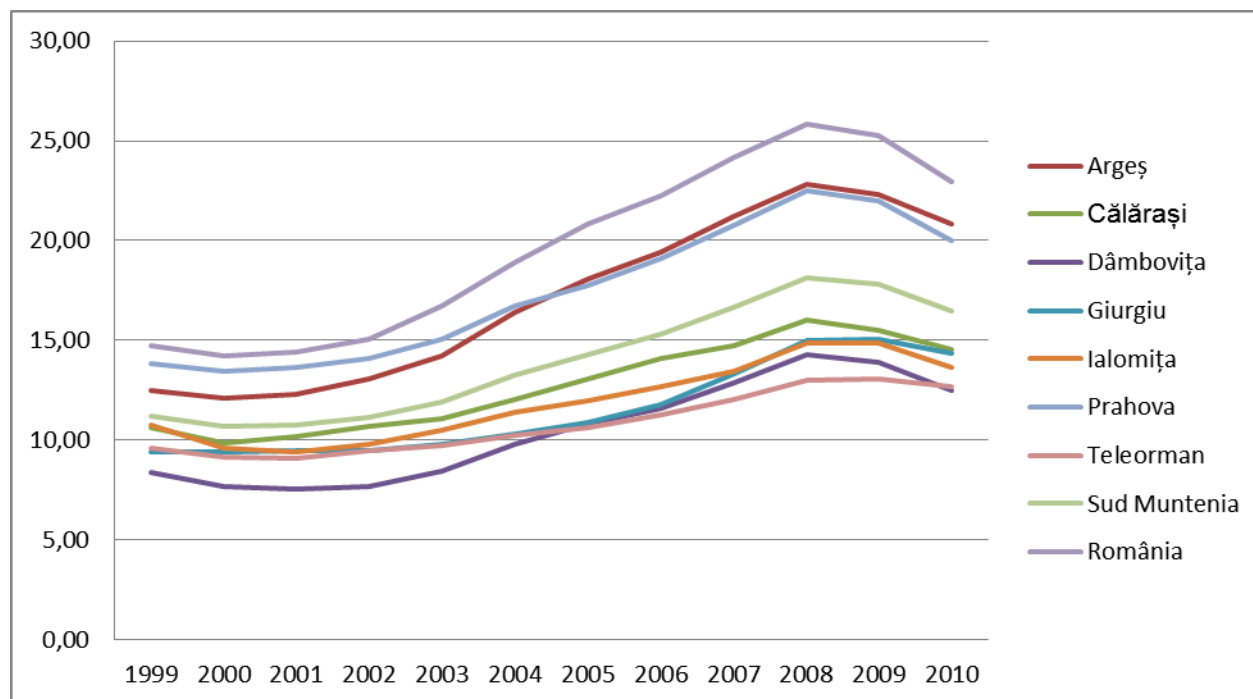
Densitatea întreprinderilor urmează traiectoria națională, dar se situează sub media pe țară de aproximativ 22 de întreprinderi la 1000 de locuitori atât la nivel de regiune (16 întreprinderi la 1000 de locuitori), cât și la nivelul tuturor județelor regiunii (*Figura nr. 17*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 17: Numărul de întreprinderi la 1000 de locuitori la nivel județean, regional și comparativ cu media națională

Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

Din analiza distribuției firmelor pe municipii și orașe (*Tabelul nr. 15-Anexă*) rezultă că municipiile reședință de județ concentrează peste 30 de firme la 1000 de locuitori, excepție făcând municipiile Călărași (27 de firme/ 1000 loc.) și Giurgiu (25 de firme/ 1000 loc.). De evidențiat este performanța orașului Sinaia, care are cea mai mare densitate de firme din regiune, la polul opus aflându-se orașele Fierbinți Târg și Țândărei din județul Ialomița cu cel mai mic număr de firme la 1000 de locuitori.

La nivel de comune, se remarcă localitățile limitrofe municipiului Pitești (Bascov, Bradu, Mărcăneni), dar și comunele Blejoi și Păulești din județul Prahova, toate având o densitate de peste 30 de firme la 1000 de locuitori - asemănătoare municipiilor de reședință. La polul opus se situează o serie de comune nou create (Pietrari - DB, Rau Alb - DB, Bărbulești - IL), dar și o serie de comune precum Ciomăgești (AG), Uliești (DB), Călugăreni (PH),

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

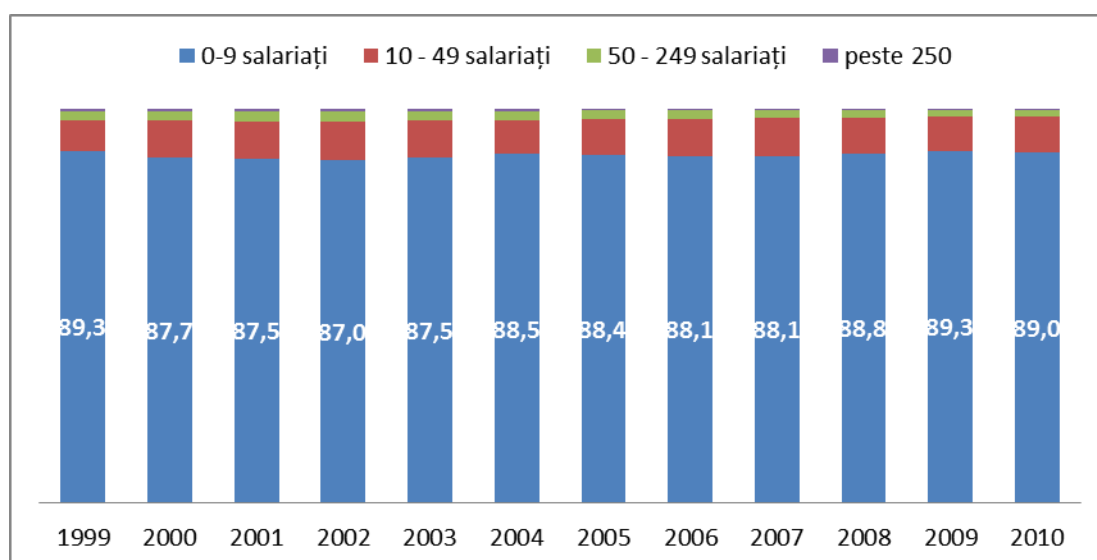

Tâtaru (PH) și Necșești (TR), toate cu mai puțin de două firme la 1000 de locuitori (*Tabelul nr.16-Anexă*).

Repartiția și structura firmelor pe clase de mărime

Pe clase de mărime, în anul 2010, 89% dintre întreprinderile din regiunea Sud Muntenia sunt micro întreprinderi, 9% sunt întreprinderi mici, mai puțin 2% sunt întreprinderi mijlocii, în timp ce ponderea firmelor cu peste 250 de salariați este de sub 0,5% (*Figura nr. 18*), evoluția fiind identică cu cea națională. În abordare longitudinală, se poate observa o reducere a ponderii firmelor mari în totalul de întreprinderi, de la 0,8% în 1999 la 0,3% la momentul de față. La nivel de județe, Argeș și Prahova dețin împreună peste 50% din numărul total al IMM-urilor și peste 60% din numărul total al firmelor mari la nivel regional (*Tabel nr. 17-Anexă*).

Figura 18: Structura întreprinderilor pe clase de mărime la nivel regional (%)

Sursa: calcule proprii

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Evoluția sectorului IMM la nivel regional și județean

Repartiția și structura numărului de IMM-uri pe categorii de activitate

Repartiția IMM-urilor pe categorii de activitate CAEN 1 și CAEN 2 este prezentată în *Tabelul nr. 18-Anexă* și *Tabelul nr.19-Anexă*.

În ceea ce privește **agricultura**, numărul de IMM-uri a crescut ponderat și relativ constant de la 1.652 în anul 1999 la 2.727 în 2010, nefiind marcat de efectele crizei economice din anul 2008. Pentru județele Călărași și Ialomița, ponderea IMM-urilor din agricultură în total întreprinderi active este de peste 10%, iar pentru județul Teleorman de peste 9%, cu mult peste media regională (de aproximativ 5%), fapt care relevă importanța acestui sector pentru partea de Sud a regiunii.

În **industria prelucrătoare**, criza economică a dus la pierderea a 889 de IMM-uri (din 2008 până în 2010). În acest sector, județele Argeș, Prahova și Dâmbovița concentrează circa 75% dintre IMM-uri, reprezentând peste 10% din numărul total de întreprinderi pe care fiecare dintre acestea le dețin. În privința **industriei extractive**, în ciuda faptului că numărul de IMM-uri este relativ mic - 144 de unități în 2010 - creșterea este una remarcabilă, dacă se are în vedere faptul că în anul 1999 în regiune existau doar 21 de astfel de unități. Județul Prahova deține actualmente peste 40% din numărul total de IMM-uri în industria extractivă. Pentru categoriile specifice CAEN2, **producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat și distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare**, ponderea numărului de IMM-uri în total întreprinderi este de sub 1%.

Pentru **sectorul construcții**, creșterea a fost spectaculoasă în perioada 1999 - 2008 (de la 1.109 IMM-uri în 1999 la 5.615 IMM-uri în 2008, CAEN1), dar la fel de spectaculoasă a fost și reducerea numărului de întreprinderi în anul 2010 (- 17% comparativ cu 2009, CAEN 2). Pe județe, construcțiile reprezintă aproximativ 13% din numărul total de IMM-uri din Prahova și Giurgiu și doar 6,7% din Teleorman și 8% din Ialomița.

Comerțul și serviciile concentrează cel mai mare număr de IMM-uri din regiune, evoluțiile lor fiind însă de sens opus. Astfel, evoluția comerțului este una fluctuantă, cu două perioade clare de scădere: 1999 - 2003 și 2008 - 2010, astfel încât numărul total de IMM-uri

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

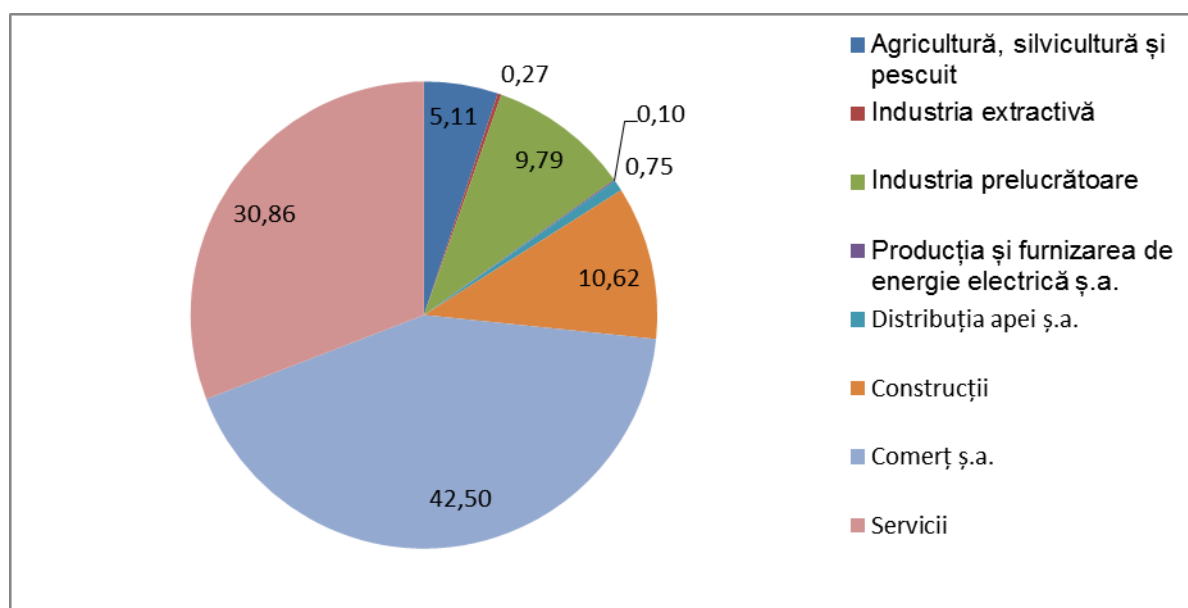

din comerț în 2010 este mai mic cu 20% comparativ cu anul 1999, pierderile cele mai mari fiind în județele cu număr mare de IMM-uri, respectiv Prahova, Argeș și Dâmbovița. În prezent, IMM-urile din comerț reprezintă aproximativ 43% din IMM-urile din regiune, procente mai mari fiind înregistrate pentru județele Călărași (46%) și Teleorman (51%).

În privința **serviciilor**, în perioada 1999 - 2010, cele mai semnificative creșteri ale numărului de IMM-uri au fost înregistrate în acest sector (de la 3.877 IMM-uri în 1999 la 16.445 IMM-uri în 2010), pierderile post-criză fiind de -3% în 2010 comparativ cu 2008. Dacă la nivel regional numărul de IMM-uri în servicii reprezintă circa 31% din numărul total de IMM-uri, județele Teleorman (24%) și Călărași (25%) au procente mult reduse.

Analiza structurii IMM-urilor regionale pe categorii de activitate (*Figura nr. 19*) evidențiază rolul preponderent pe care comerțul și serviciile îl au în economia regională, ele concentrând peste 70% din numărul total de IMM-uri la nivel regional.

Figura 19: Structura numărului de IMM-urilor pe categorii de activitate (CAEN 2) la nivel regional, în anul 2010 (%)

Sursa: Calcule proprii

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Repartiția IMM-urilor pe forme juridice de organizare

Din Tabelul nr. 2 (Repartiția IMM-urilor pe forme juridice de organizare, în perioada 1999 - 2010) se poate observa o scădere semnificativă a numărului societăților comerciale în nume colectiv, a societăților pe acțiuni, a cooperativelor meșteșugărești și de consum și a societăților agricole - în favoarea societăților cu răspundere limitată, care reprezintă 97% din totalul IMM-urilor din regiune în anul 2010. Raportat la nivel național, de menționat este faptul că regiunea Sud Muntenia deține peste o treime din numărul societăților în comandită simplă din România, cele mai multe dintre acestea (94%) în județul Teleorman, dar și faptul că, în ciuda reducerilor mari, societățile agricole din regiune reprezintă 29% din totalul național, județul Călărași fiind lider regional. Nu în ultimul rând, trebuie spus faptul că regiunea deține doar 5% din numărul total al regiilor autonome din România și doar 6% din sucursalele firmelor străine, majoritatea situate județul Prahova.

Tabel 2: Repartiția IMM-urilor pe forme juridice de organizare la nivel regional

Formă juridică	NUMĂR FIRME											
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Regii Autonome	3	4	4	4	4	4	6	6	4	5	6	8
Societate în nume colectiv	1647	1447	1335	1109	1007	910	840	760	545	640	436	360
Societate în comandită simplă	20	186	171	159	144	130	113	101	68	87	57	47
Societate pe acțiuni	1539	1555	1563	1540	1469	1397	1232	1177	891	956	780	743
Societate cu răspundere limitată	34148	32531	32876	33473	36171	40504	44037	47408	52177	56461	55655	51254
Cooperativă meșteșugărească	109	105	103	92	86	87	84	83	82	80	80	77
Cooperativă de consum	261	282	258	21	206	191	166	153	144	138	132	119
Societăți agricole	634	590	584	556	490	453	393	344	317	283	251	255

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Formă juridică	NUMĂR FIRME											
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sucursală firmă străină	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	20	21
Altele	19	20	22	19	12	11	21	21	14	23	9	9

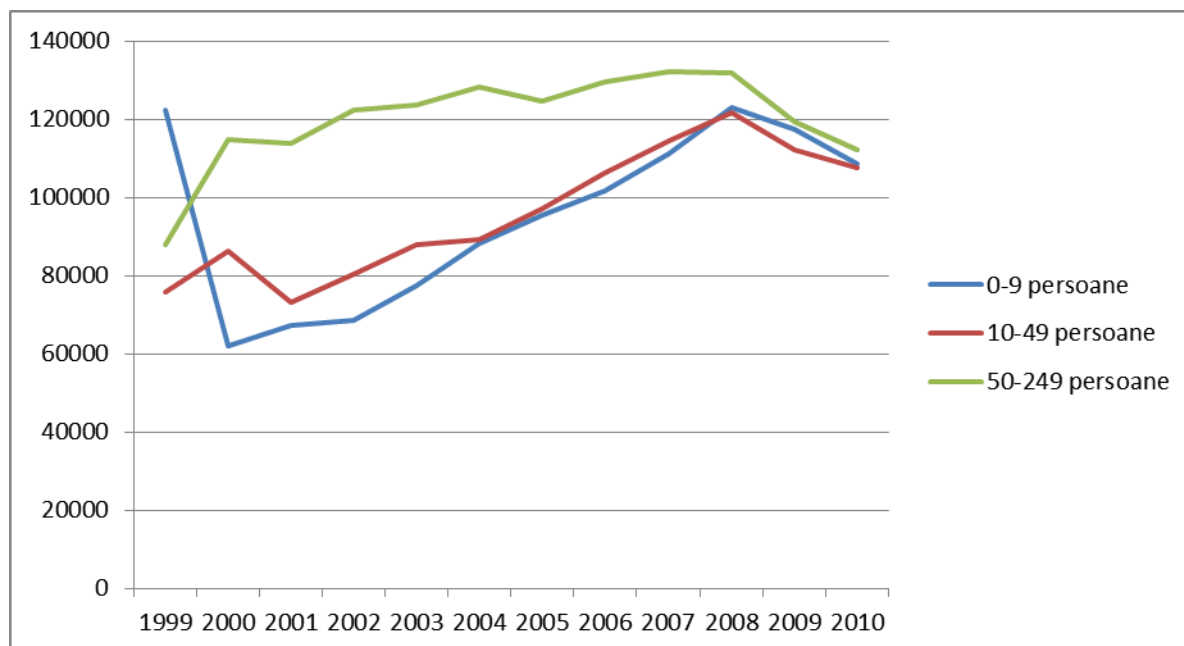
Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii***Repartiția și structura numărului de salariați și a cifrei de afaceri a IMM-urilor**

În ceea ce privește numărul de salariați ai IMM-urilor, ponderea acestora în efectivul de personal la nivel regional s-a modificat semnificativ: astfel, la nivelul anului 1999, doar 44% dintre salariații regiunii lucrau în IMM-uri, în timp ce la momentul 2010 - ponderea acestora a crescut la 70%. De asemenea, evoluțiile pe clase de mărime au suportat unele modificări: dacă la nivelul anului 1999, aproximativ 20% dintre salariați lucrau în microîntreprinderi, 11% în firme mici și 13% în unități 20 - 249 de salariați, ponderile pe clase de mărime sunt astăzi sensibil egale (23% - 24%). Evoluția numărului de salariați ai IMM-urilor este una constantă în perioada 2002 -2008; anul 2010 regăsește regiunea cu aproximativ 48.000 mai puțin salariați comparativ cu anul 2008, cea mai mare pierdere fiind în categoria 50 - 249 persoane, de aproape 20.000 de salariați (*Figura nr. 20*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 20: Evoluția numărului de salariați ai IMM-urilor pe clase de mărime (număr persoane)

Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

Pe categorii de activitate, comerțul, industria prelucrătoare și serviciile au fost de-a lungul perioadei 1999 - 2010 cei mai importanți angajatori de tip IMM. Cele mai mari creșteri ale numărului de salariați în perioada amintită au fost înregistrate în servicii (+17.000 salariați), industria prelucrătoare (+13.000 salariați) și construcții (+10.000 salariați). Tot în categoria creșteri se impune a menționa industria extractivă, în care numărul de salariați a crescut de cinci ori în intervalul 1999 - 2010. Pe de altă parte, agricultura a înregistrat cea mai drastică reducere de personal, de la 30.822 în anul 1999 la 14.804 în anul 2010. Perioada de criză a afectat cel mai mult sectoarele comerț, construcții și industria prelucrătoare, unde pierderile cumulate de personal au fost de aproximativ 48.000 de salariați (*Tabel nr. 20-Anexă, Tabel nr. 21-Anexă*).

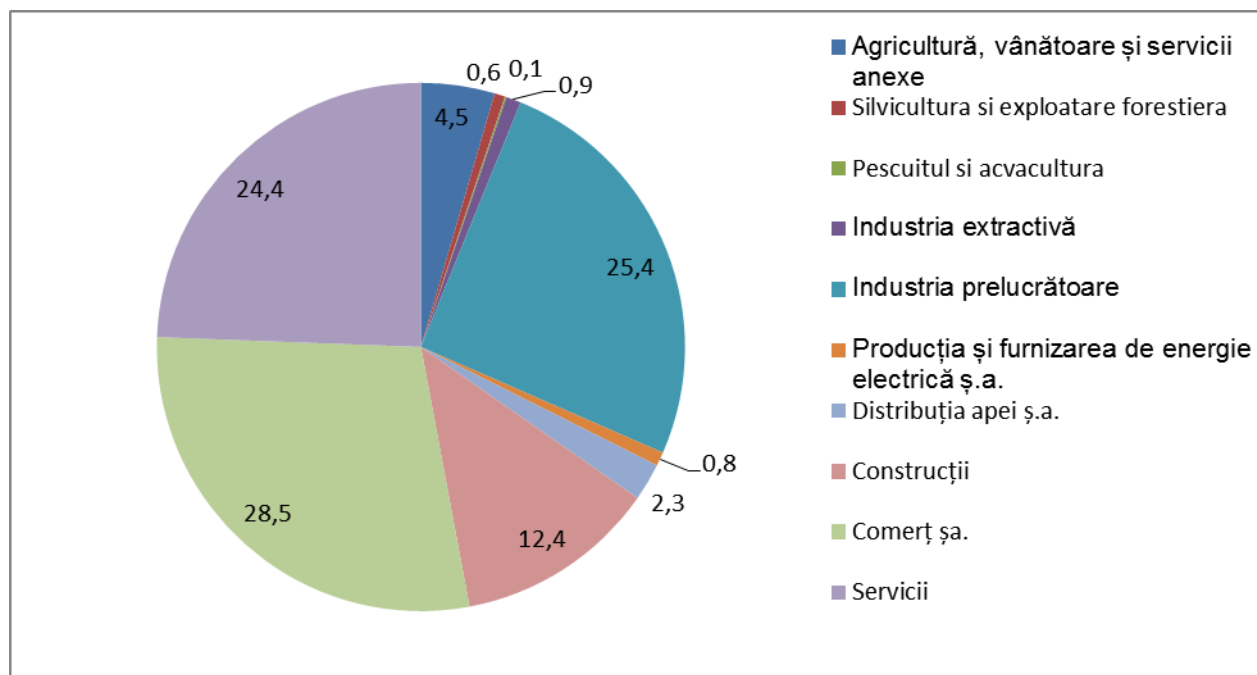
Structura numărului de salariați ai IMM-urilor pe categorii de activitate evidențiază faptul că la momentul 2010 peste 70% din personalul acestora este angajat în comerț, industrie prelucrătoare și construcții (*Figura nr.21*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 21: Structura numărului de salariați a IMM-urilor regionale pe categorii de activități în anul 2010 (%)

Sursa: calcule proprii

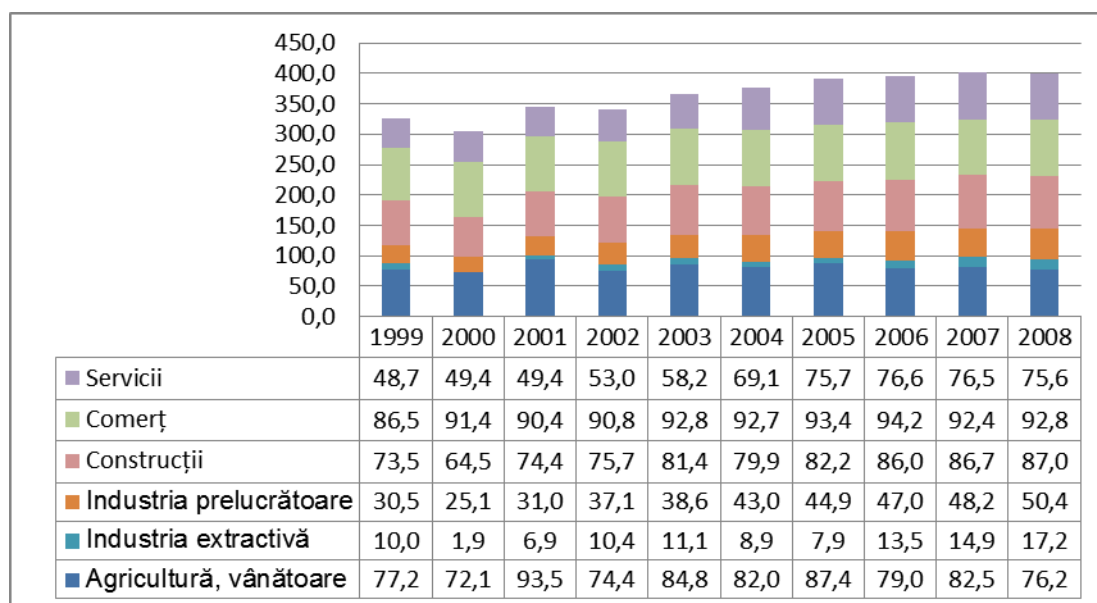
Prin raportarea numărului de salariați ai IMM-urilor la numărul total al salariaților la nivel regional, se poate observa rolul tot mai proeminent pe care IMM-urile îl au în calitate de angajatori, îndeosebi în comerț, agricultură, construcții și servicii (*Figura nr. 22, Figura nr. 23*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

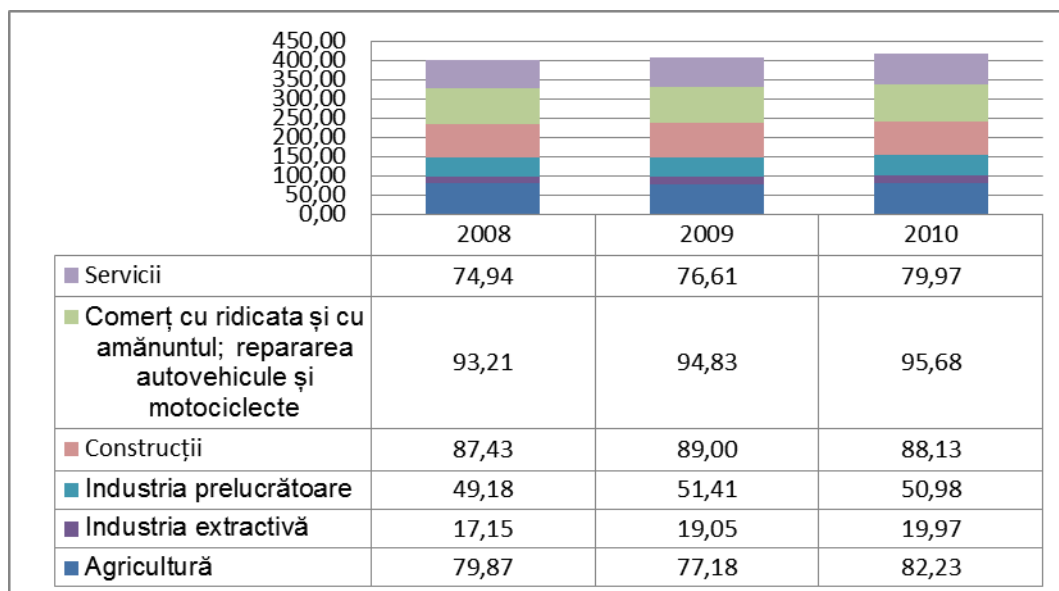

Figura 22: Ponderea numărului de salariați ai IMM-urilor în număr total de salariați, pe categorii de activitate (CAEN 1), la nivel regional (%)

Sursa: calcule proprii; INS (2012), Activitatea întreprinderii

Figura 23: Ponderea numărului de salariați ai IMM-urilor în număr total de salariați, pe categorii de activitate (CAEN 2), la nivel regional (%)

Sursa: calcule proprii; INS (2012), Activitatea întreprinderii

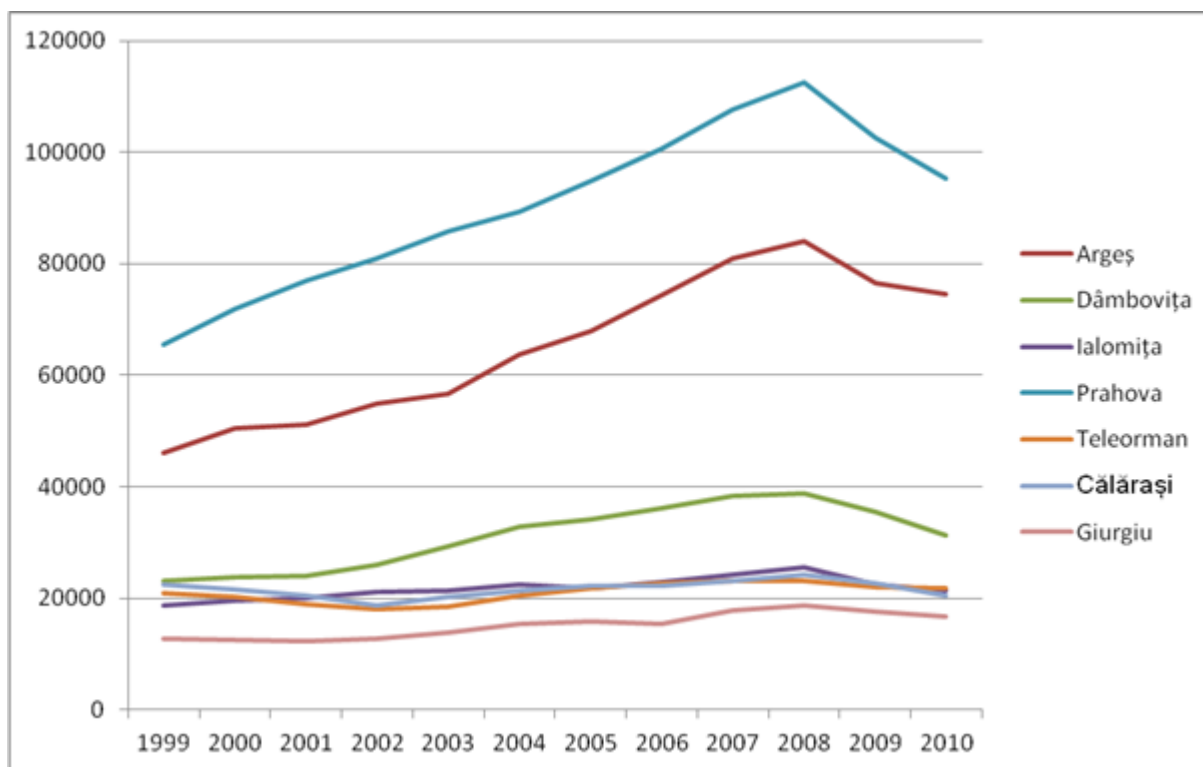
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Pentru perioada 1999 - 2008, IMM-urile și-au consolidat poziția de importanți angajatori în majoritatea categoriilor de activitate, dar cu deosebire în servicii, singura situație în care procentul a scăzut sensibil fiind agricultura (*Figura nr. 22*). La momentul 2010, IMM-urile angajează 96% din salariații în comerț și peste 80% în construcții și agricultură, întreprinderile mari fiind importanți angajatori în industria extractivă și prelucrătoare (*Figura nr. 23*).

Evoluția numărului de salariați ai IMM-urilor pe județe este prezentată în *Figura nr 24*, care arată prezența unor efecte mai puternice ale crizei economice în județele cu număr mare de salariați (Prahova, Argeș, Dâmbovița) și pierderi mai modeste pentru județele Teleorman și Giurgiu. Pentru intervalul 1999 - 2010, trebuie menționată creșterea ponderii salariaților din județele Argeș și Prahova în totalul regional, de la 52% în 1999 la 60% în 2010.

Figura 24: Evoluția numărului de salariați ai IMM-urilor la nivel județean

Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

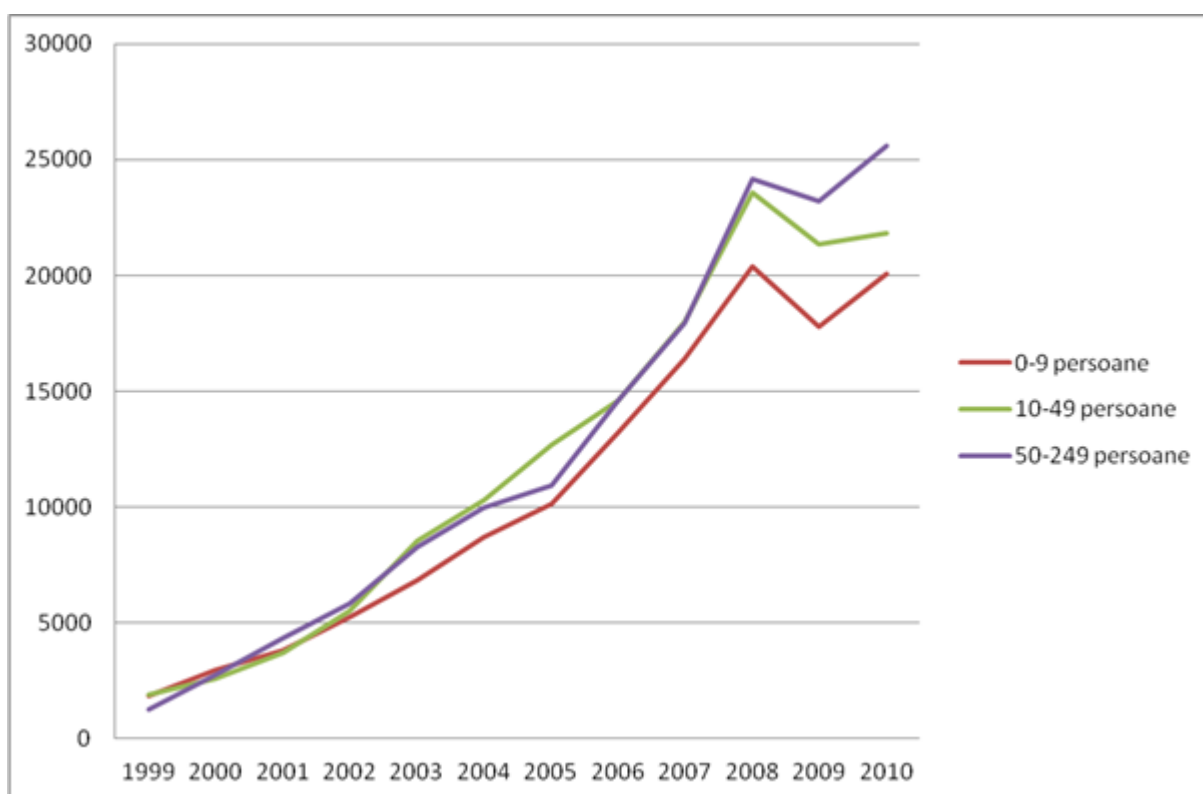

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Analiza cifrei de afaceri a IMM-urilor la nivel regional scoate în evidență o evoluție ascendentă, cu punctul de vârf în anul 2008. 2009 este momentul care întrerupe evoluția de grup pe clase de mărime: efectele crizei economice se fac resimțite cel mai mult la nivelul microîntreprinderilor, pentru care scăderea cifrei de afaceri este mai bruscă. Din categoria IMM-urilor, întreprinderile mari sunt cele care reușesc, în anul 2010, să realizeze o cifră de afaceri mai mare decât cea realizată în anul de vârf 2008.

Figura 25: Cifra de afaceri a IMM-urilor pe clase de mărime la nivel regional (milioane lei)

Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

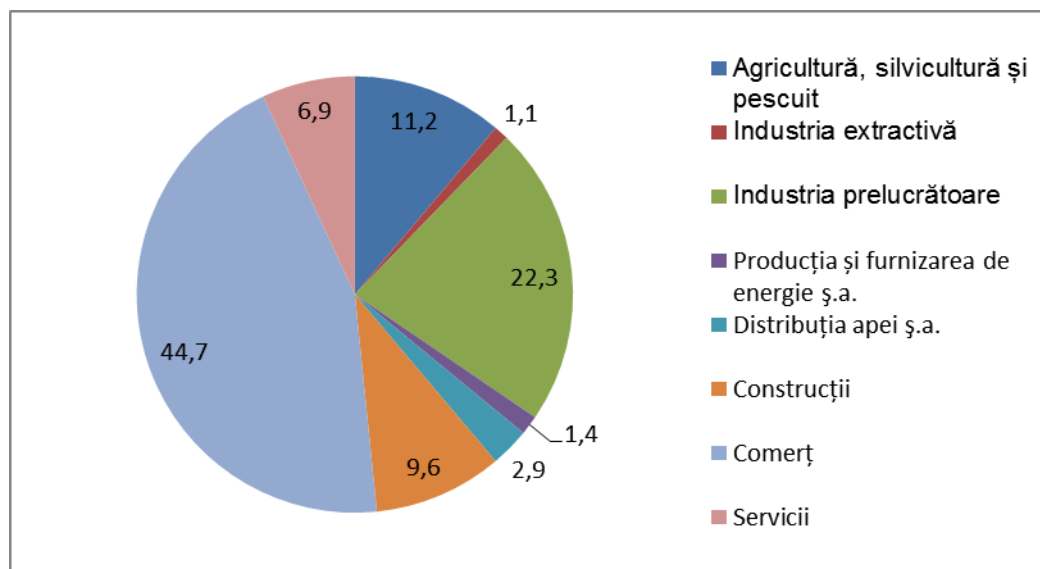
Pe categorii de activitate, în anul 2010, cea mai mare cifră de afaceri este înregistrată de IMM-urile active în comerț (44,7%) și industria prelucrătoare (22,3%). Serviciile, în ciuda faptului că reprezintă aproximativ 30% din numărul total de IMM-uri, generează doar 6,9% din cifra de afaceri totală a IMM-urilor regionale (*Figura nr. 26*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 26: Structura cifrei de afaceri a IMM-urilor regionale pe categorii de activitate în anul 2010 (%)

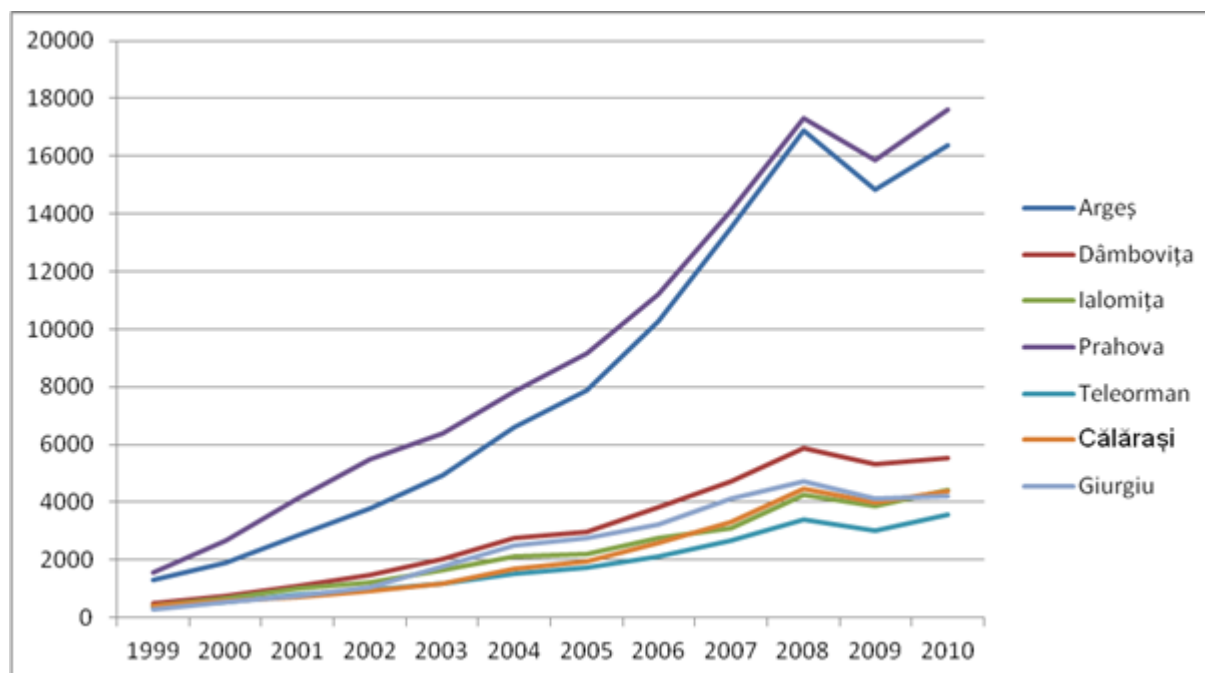
Sursa: calcule proprii

Analiza cifrei de afaceri a IMM-urilor la nivel de județe (*Figura nr. 27*) arată o creștere detașată a județelor Argeș și Prahova în decursul celor 12 ani și o evoluție sensibil diferențiată pentru celelalte județe după anul 2002. Spre deosebire de evoluția numărului de salariați, scăderile din anul 2009 ale cifrei de afaceri sunt compensate de creșteri în anul 2010, chiar de depășirea valorilor din 2008 în cazul județelor Prahova, Teleorman și Ialomița.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 27: Cifra de afaceri a IMM-urilor la nivel de județe (milioane lei)

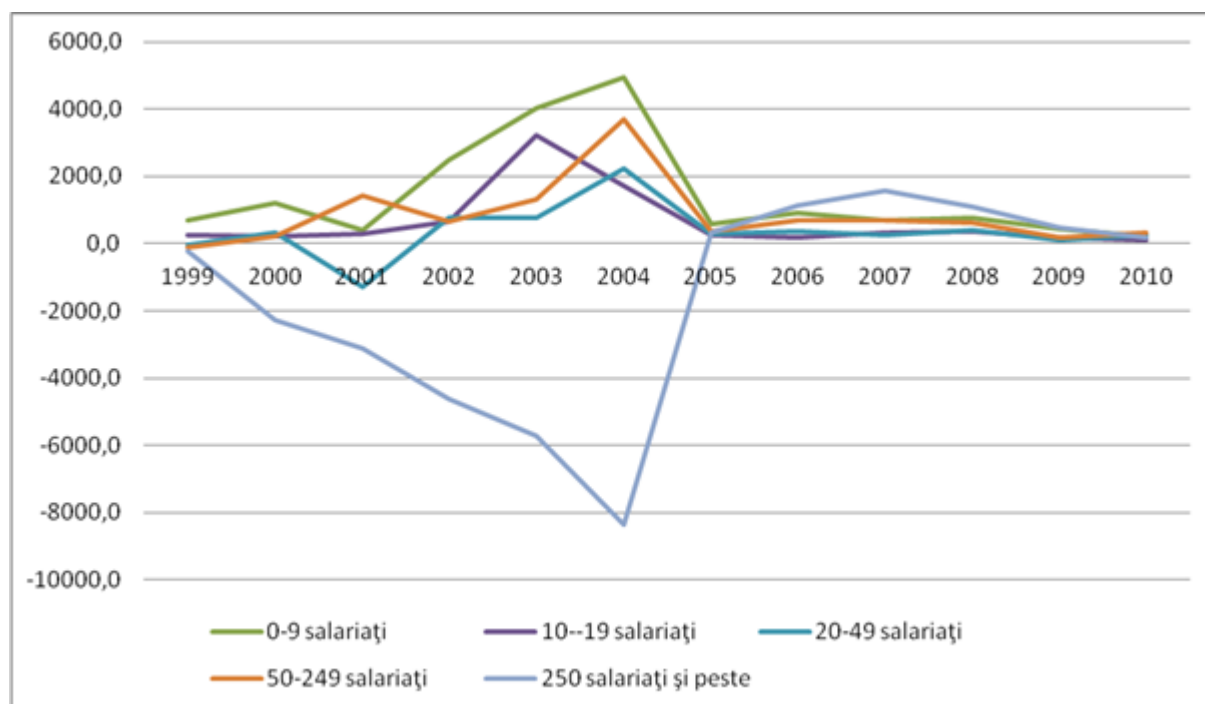
Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii***Rezultatul brut al exercițiului**

Perioada 1999 - 2004 a fost una cu evoluții contradictorii pentru economia întreprinderilor regionale: așa cum rezultă din *Figura nr. 28*, întreprinderile mari, cu 250 salariați și peste, au fost cele care au înregistrat pierderi mai mari de la an la an; în același timp însă, întreprinderile mici și mijlocii au atins punctul de vârf al pantei profiturilor în anii 2003 - 2004, pentru ca din anul 2005 balanța profit - pierderi să fie una pozitivă pentru toate tipurile de firme, dar cu profituri moderate.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 28: Profit și pierderi ale întreprinderilor pe clase de mărime la nivel regional (milioane lei)

Sursa: INS(2012). Activitatea întreprinderii

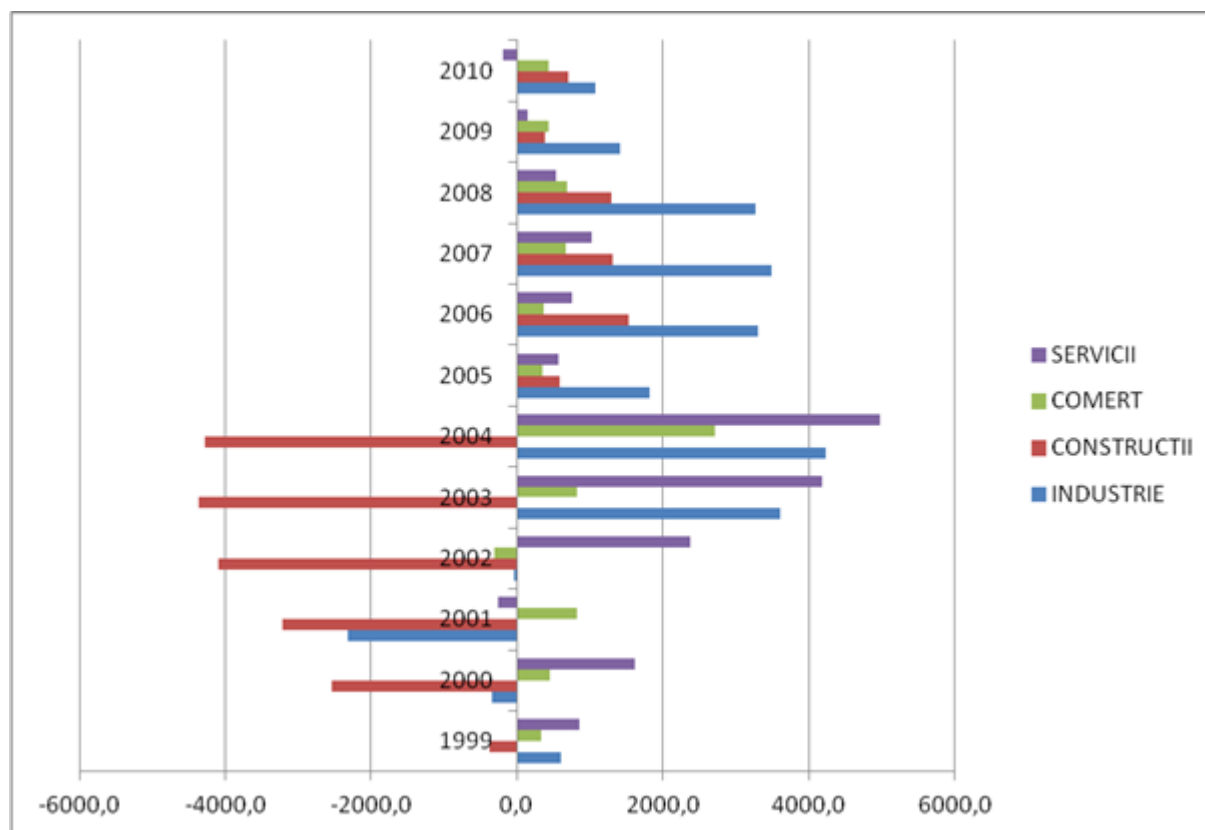
Cele mai mari pierderi din perioada 1999 - 2004 au fost asociate întreprinderilor din construcții și celor din industrie, cele din urmă redresându-se însă semnificativ după anul 2003 și devenind cele mai profitabile întreprinderi ale regiunii pentru perioada 2005 - 2010. Serviciile și comerțul au atins punctul de vârf al pantei profiturilor în anul 2004, efectele crizei regăsindu-se în ambele sectoare.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 29: Profit și pierderi ale întreprinderilor pe domenii de activitate la nivel regional (milioane lei)

Sursa: INS(2012). Activitatea întreprinderii

Situația la nivel de județe prezentată în *Tabelul nr. 3* regăsește județul Prahova în topul profiturilor în perioada 1999 - 2008, dar cu marje mai mici după anul 2005. Județul Argeș, cel care a suferit cele mai mari pierderi din regiune în intervalul 2000 - 2003, a făcut un salt spectaculos spre zona de profit în anul 2004 și a rămas acolo până în 2010, cu mențiunea că după anul 2008 a preluat poziția de lider regional. De menționat este faptul că perioada post-criză nu a înclinat neapărat balanța înspre pierderi, cu excepția județelor Călărași și Giurgiu, dar a redus semnificativ marja profiturilor, mai ales în județele Dâmbovița și Prahova.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 3: Profit și pierderi ale întreprinderilor la nivel județean (milioane lei)

	Argeș	Dâmbovița	Ialomița	Prahova	Teleorman	Călărași	Giurgiu
1999	189,7	178,4	-237,6	588,6	-93,7	42,0	-56,0
2000	-171,1	128,8	-125,3	616,5	-719,6	-97,3	30,0
2001	-1978,6	-292,0	-905,0	500,2	120,8	196,1	38,6
2002	-2127,3	-189,0	256,6	3111,4	-922,1	-202,2	28,8
2003	-1935,8	1305,7	-160,4	2220,6	81,4	1250,0	850,7
2004	1105,7	1485,5	586,2	3737,0	-3832,9	-137,1	1286,7
2005	703,5	75,5	99,7	665,9	86,8	-36,0	227,8
2006	1099,3	382,4	183,6	1297,9	58,9	124,9	161,3
2007	1267,6	329,9	233,6	1392,3	-77,0	109,6	235,1
2008	618,6	529,4	93,0	1705,7	174,4	36,6	119,1
2009	745,5	105,4	99,9	395,1	53,9	-145,9	159,8
2010	705,3	48,0	83,7	60,8	131,2	141,2	-92,4

Sursa: INS(2012). Activitatea întreprinderii

Evoluția întreprinderilor mari la nivel regional

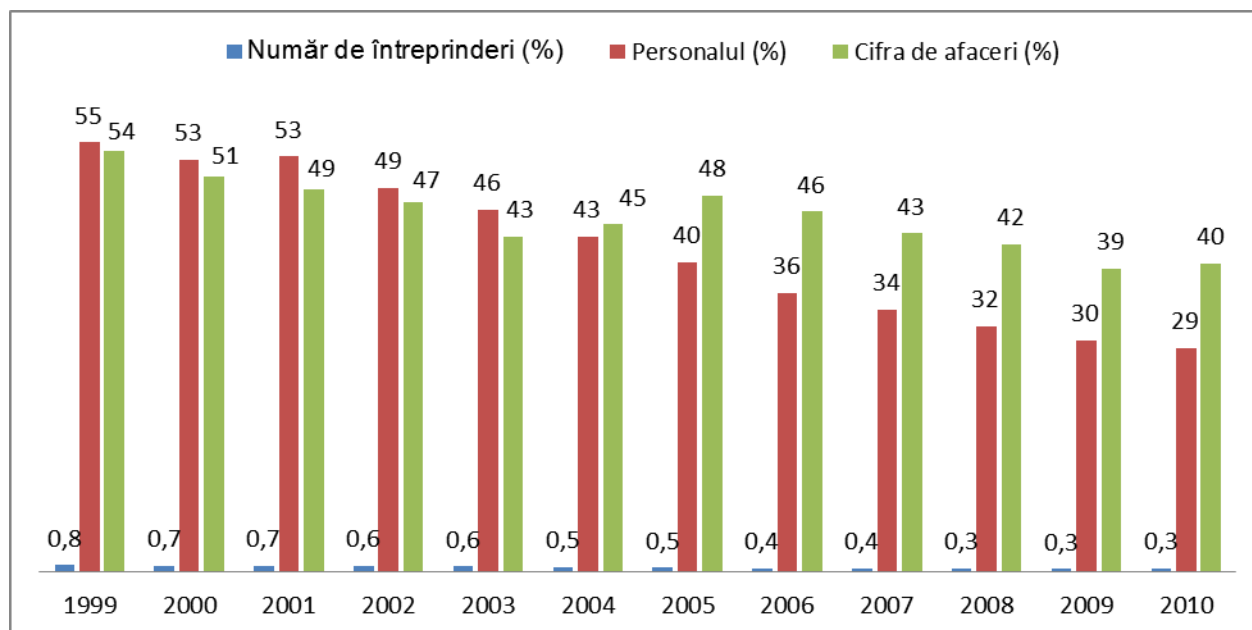
În ciuda faptului că reprezintă doar 0,3% din numărul total de întreprinderi la nivel regional la nivelul anului 2010, întreprinderile cu peste 250 de angajați sunt deopotrivă importanți angajatori și contributorii la bugetele locale. Cele 163 de întreprinderi cu peste 250 de angajați sunt repartizate astfel: 34 - Argeș, 14 - Călărași, 18 - Dâmbovița, 9 - Ialomița, 9 - Giurgiu, 69 - Prahova și 10 - Teleorman (la nivelul anului 2010; *Tabelul nr. 17- Anexă*).

Așa cum se poate observa din *Figura nr. 30*, scăderea ponderii întreprinderilor mari în total întreprinderi de la 0,8% în anul 1999 la 0,3% în anul 2010 este însoțită atât de o scădere a ponderii personalului acestora în total salariați la nivel regional (55% în 1999; 29% în 2010), cât și de o reducere a cifrei de afaceri în total cifră de afaceri a întreprinderilor din regiune (54% în 1999; 40% în 2010).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 30: Ponderea numărului de întreprinderi mari, a personalului și cifrei de afaceri a acestora în total regional (%)

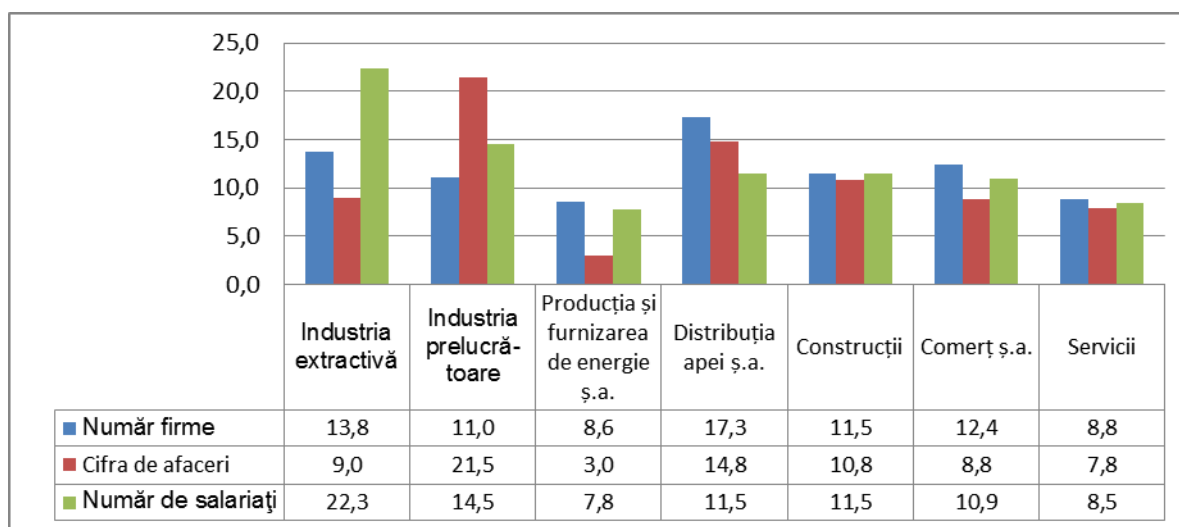
Sursa: calcule proprii

Activitatea întreprinderii la nivel regional comparativ cu nivelul național

Activitatea unităților locale active în industrie, comerț, construcții și servicii - comparativ cu evoluțiile naționale este prezentată în *Tabelul nr. 22-Anexă* și *Figura nr.31*. Astfel, regiunea se evidențiază în peisajul național îndeosebi prin unitățile locale din industrie: Sud Muntenia deține 13,8% din numărul total al unităților locale active în industria extractivă (locul II la nivel național după regiunea Nord Vest) și angajează 22,3% din personalul național din acest sector (locul II după regiunea Sud Vest). În același timp, unitățile active în industria prelucrătoare dețin 21,5% din cifra de afaceri națională pe acest domeniu (locul I la nivel național), în ciuda faptului că reprezintă doar 11% din totalul unităților naționale (locul VI la nivel național). Nu în ultimul rând, unitățile locale active în distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare au performanțe bune comparativ cu evoluțiile naționale (locul I la nivel național pentru numărul de unități, locul III pentru cifra de afaceri).

Figura 31: Ponderea numărului unităților active, a cifrei de afaceri și a numărului de salariați ai acestora la nivel regional în totalul național în anul 2010 (%)

Sursa: DJS Călărași (2012). *Regiunea Sud Muntenia. Indicatori economici (2005 - 2010)*

Sectorul servicii, în ciuda evoluției bune din perioada 1999 - 2010, generează doar 7,8% din cifra de afaceri a unităților locale active în servicii la nivel național și angajează 8,5% din totalul salariaților în servicii din țară.

Investițiile străine directe la nivel regional

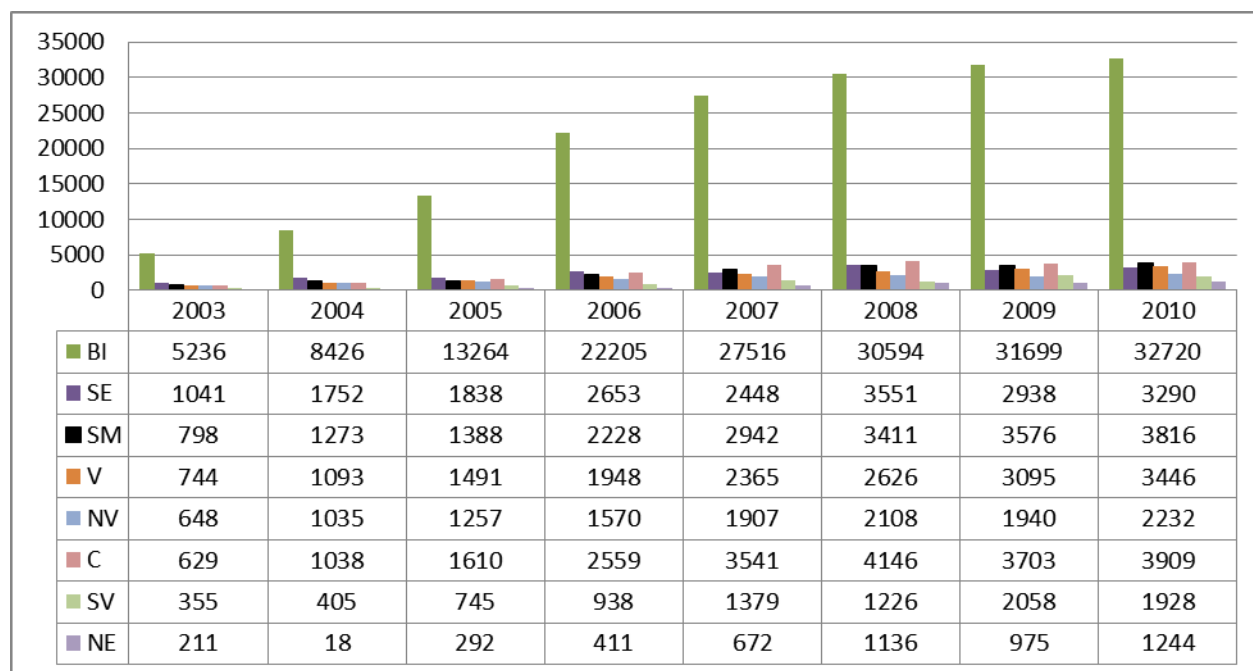
Conform datelor furnizate de către Banca Națională a României, regiunea Sud Muntenia se află, în anul 2010, pe cel de-al treilea loc în ierarhia națională a investițiilor străine directe, după regiunile București - Ilfov și Centru, valoarea acestora crescând constant, de la 798 milioane de euro în 2003 la 3.816 în anul 2010 (*Figura nr. 32*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 32: Investițiile străine directe la nivel regional (milioane euro)

Sursa: BNR (2012). *Investițiile străine directe în România. Cercetare statistică anuală (2003 - 2010)*

Notă explicativă: Cercetarea statistică privind investițiile străine directe (ISD) este realizată de către Banca Națională a României în colaborare cu Institutul Național de Statistică, rezultatele fiind disponibile pe site-ul <http://www.bnr.ro/Investitiile-straine-directe-%28ISD%29-in-Romania-3174.aspx>, începând cu anul 2003.

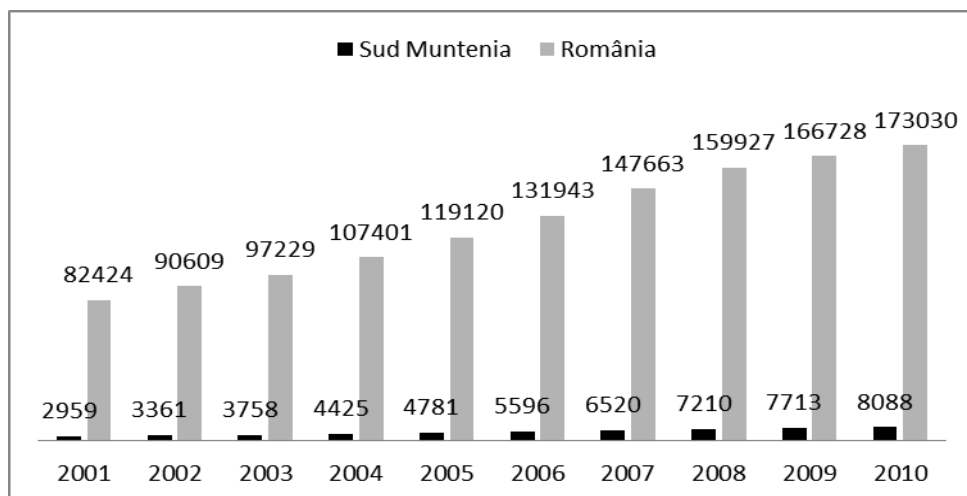
Statisticile Oficiului Național al Registrului Comerțului referitoare la numărul societăților cu participare străină la capital confirmă existența unui trend ascendent la nivel regional, numărul lor crescând de la 2.959 în anul 2001 la 8.088 în anul 2010, reprezentând 4,6% din totalul național (*Figura nr. 33*). La nivel de județe, Prahova deține 38% dintre aceste companii, Argeșul 23% și Dâmbovița 13%, concluzia fiind aceea că societățile cu participare străină la capital sunt în marea lor parte concentrate în zonele puternic industrializate ale regiunii (*Figura nr. 34*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

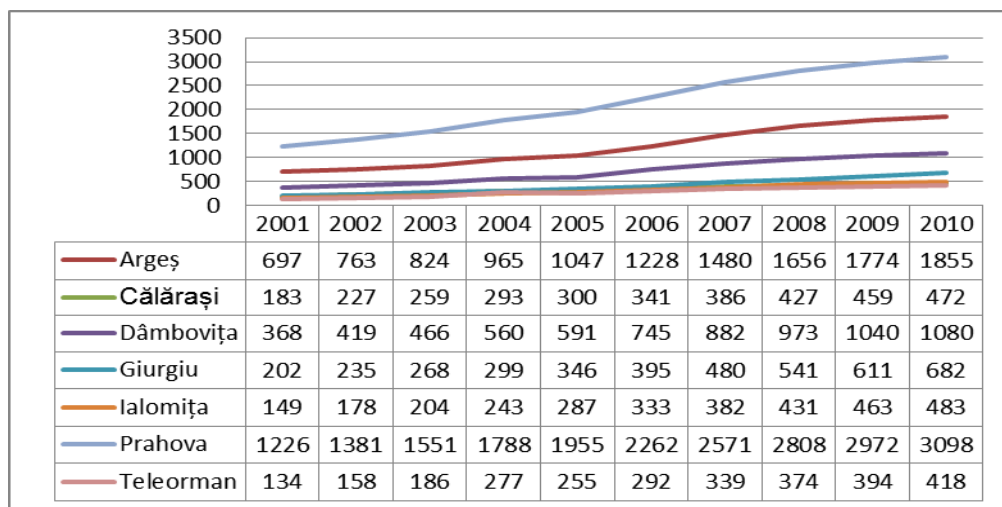
Figura 33: Numărul de societăți comerciale cu participare străină la capital la nivel regional și național

Sursa: ONRC (2012). *Societăți comerciale cu participare străină la capital (1991 - 2010)*

Notă explicativă: Conform adresei ONRC nr 791969/21.09.2012 datele solicitate sunt publice pe site-ul instituției la adresa indicată: http://www.onrc.ro/romana/statistici.php#inv_2001_12. Datele sunt disponibile începând cu anul 2001.

Figura 34: Numărul de societăți comerciale cu participare străină la capital pe județe

Sursa: ONRC (2012). *Societăți comerciale cu participare străină la capital (1991 - 2010)*

Notă explicativă: Conform adresei ONRC nr 791969/21.09.2012 datele solicitate sunt publice pe site-ul instituției la adresa indicată: http://www.onrc.ro/romana/statistici.php#inv_2001_12. Datele sunt disponibile începând cu anul 2001.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Topul firmelor la nivel regional. Profit și pierderi în anul 2010

Conform Asociației Oamenilor de Afaceri Argeș, în Topul primelor 510 companii din regiunea Sud Muntenia în funcție de cifra de afaceri se regăsesc aproximativ câte 30 de companii din Călărași și Teleorman, câte 40 de companii din Giurgiu și Ialomița, 45 de companii din Dâmbovița, aproximativ 120 de companii din Argeș și peste 300 de firme din Prahova. Topul primelor companii după cifra de afaceri din Industrie, Comerț și Servicii este prezentat în *Tabelul nr. 23-Anexă*, în timp ce *Tabelul nr. 24-Anexă* prezintă situația celor mai mari profituri și pierderi ale firmelor din regiune.

La categoria profituri, SC Automobile Dacia S.A. se detașează net în peisajul regional cu un profit 300.015.819 lei, de aproximativ trei ori mai mare decât al următoarei clasate, SC Arctic SA din Găiești. În privința pierderilor, companiile Lidl Discount din Ploiești și Mechel Târgoviște au înregistrat pierderi de - 247.745.680 lei, respectiv de -155.198.455 lei, reprezentând aproximativ 1/6 din cifra totală de afaceri. Per ansamblu, cele mai numeroase companii care au suportat pierderi au fost cele din industrie.

Concluzii

Poziția regiunii la nivel european și național

În raport cu situația la nivel european, regiunea Sud Muntenia a înregistrat evoluții pozitive atât în ceea ce privește PIB-ul regional pe locuitor, care a crescut de peste patru ori în perioada 1999 - 2010, cât și în raport cu PIB-ul regional pe locuitor (SPC). Cu toate acestea, doar alte nouă regiuni din Uniunea Europeană au rezultate mai slabe sau egale pentru acest indicator (cinci regiuni din Bulgaria, una din Ungaria și regiunile Nord Est, Sud Est și Sud Vest din România), situație care semnalează un handicap evident față de EU27 (Eurostat, 2012, *Regional GDP per capita in 2009*).

Dacă se au în vedere evoluțiile la nivel național, trebuie menționat progresul înregistrat de regiune în perioada analizată: în anul 1999, regiunea Sud Muntenia se situa pe cea de-a șaptea poziție la nivel național, în anul 2010 avansând pe cea de-a cincea poziție în raport cu PIB-ul regional pe locuitor. Totuși, PIB-ul pe locuitor al regiunii se situează sub PIB-ul

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

mediu pe locuitor la nivel național (doar județele Argeș și Prahova depășesc acest prag), iar înapoierea este vizibilă și din alți indicatori: câștigul salarial mediu net lunar este sub media națională, la fel și densitatea întreprinderilor, în timp ce rata șomajului este mai mare decât cea națională din anul 2001 până în prezent. Semnale optimiste vin însă din prognozele Comisiei Naționale de Prognoză privind creșterea reală a PIB-ului regiunii comparativ cu media națională.

Pe sectoare de activitate, regiunea se individualizează în plan național în special prin agricultură și industrie. Legat de agricultura regiunii, trebuie spus faptul că aceasta contribuie în procente de 15 - 18% la realizarea PIB-ului național pe acest sector și implică aproximativ 18% din totalul populației ocupate civile în agricultură la nivel național. Cu toate acestea, dacă avem în vedere doar planul regional, trebuie să evidențiem decalajul imens care există între populația ocupată civilă în acest sector (37% în 2010) și scăderea contribuției agriculturii la PIB-ul regional, de la 18% în 1999 la 9% în 2009, situație care dă măsura unui potențial ridicat, dar și al unei ineficiențe care trebuie corectată. Legat de industrie, acesta contribuie în procente de 13% - 17% la realizarea PIB-ului național și implică 20% din populația ocupată civilă în industria extractivă și 15% din cea ocupată în industria prelucrătoare la nivel național. Sub semnul eficienței, industria generează aproape o treime din PIB-ului regiunii (31%), fiind astfel domeniul său de excelență, care trebuie susținut în continuare.

Pentru alte sectoare de activitate - construcții și comerț - evoluțiile sunt ușor oscilante în raport cu situația națională: spre exemplu, ponderea PIB-ului regional din construcții în PIB-ul național stă în limitele a 10% - 11%, în timp ce ponderea PIB-ului regional din comerț fluctuează în limitele a 10% - 12%, pe fondul unei scăderi a ponderii populației civile ocupate în servicii de la 14% în 1999 la 12% în 2010.

Evoluții economice intra-regionale

La nivel de județe, Prahova are cea mai mare contribuție la realizarea PIB-ului regional (27,5%) și, cu excepția agriculturii, deține cel mai mare număr de întreprinderi în toate celelalte sectoare de activitate. Densitatea întreprinderilor este însă sub media națională, județul având o mare concentrare de firme în municipiile Ploiești și Câmpina, în zona

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Sinaia - Bușteni și în localități precum Bănești, Blejoi, Păulești. Județul Argeș este al doilea ca mărime după contribuția la PIB-ul regional (25% în 2010), fiind județul cu cele mai bune prognoze pentru creșterea PIB-ului în perioada următoare. Argeșul prezintă o mare densitate de firme în municipiile sale (Pitești, Curtea de Argeș, Câmpulung), în zona montană Rucăr - Dâmbovicioara și în zonele limitrofe Piteștiului (Albota, Bascov, Bradu, Mărăcineni, Moșoaia, Ștefănești), fapt care permite explorarea oportunităților asociate unei zone metropolitane. Dâmbovița deține poziția a treia privind participarea la PIB-ul regional, suferind și el, asemănător Argeșului, mari pierderi în populația ocupată civilă în agricultură (-30%), dar păstrând și astăzi peste o treime din populație ocupată în acest sector. Comparativ cu celelalte județe, Dâmbovița prezintă cea mai mică densitate a numărului de întreprinderi pe unități administrativ teritoriale, situație care poate crea decalaje importante.

Județul Teleorman contribuie cu circa 8,4% la realizarea PIB-ului regiunii în anul 2010, în condițiile în care, în anul 1999, procentul era de aproape 13%. Comparativ cu celelalte județe, Teleormanul este singurul pentru care rata șomajului nu a scăzut, ci a crescut - comparativ cu anul 1999, având astăzi cea mai mare rată a șomajului din regiune și, implicit, cel mai ridicat grad de vulnerabilitate în această direcție. Asemănător județului Teleorman, contribuția județului Ialomița la PIB-ul regional a scăzut și ea în perioada 1999 - 2010, rata șomajului fiind astăzi peste media regiunii. Ialomița concentrează un număr mare de persoane ocupate în agricultură, pe locul secund al ocupării situându-se serviciile. Nu în cele din urmă, județele Giurgiu și Călărași au contribuții sensibil egale la PIB-ul regional (aproximativ 8%). Proximitatea de București și prezența zonei libere Giurgiu sunt doi factori importanți ai dinamicii economice județene. Atât Giurgiu, cât și Călărași, au peste 50% din populație ocupată în agricultură, cel din urmă fiind județul cu cel mai mare număr de întreprinderi active în acest sector.

Prezenta analiză încrucișată aduce cel puțin două concluzii cu implicații asupra proceselor de planificare regională. Pe de o parte, este evident că regiunea se află pe o poziție mult inferioară comparativ cu alte regiuni ale Uniunii Europene, dar și comparativ cu alte patru regiuni din România pentru principalii indicatori economici. Situația nu este însă valabilă pentru toate județele, iar procesele de planificare regională trebuie să țină cont de

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

decalajele regionale și de particularitățile diverselor zone, propunând măsuri de stimulare specifice. Pe de altă parte, contrar analizelor care arată o specializare a zonei de sud în agricultură și a celei de nord în industrie, trebuie să se țină cont de faptul că Argeșul și Dâmbovița au fiecare aproximativ o treime din populație ocupată în agricultură, în timp ce Prahova are peste un sfert din populație în acest sector. Totuși, agricultura regiunii prezintă semne de ineficiență, din moment ce contribuția ei la PIB este de sub 9%. Eficientizarea agriculturii se impune astfel cu prioritate la nivelul tuturor județelor, la fel ca și susținerea industriei care îi conferă regiunii vizibilitate și atuuri de competitivitate la nivel național și chiar internațional.

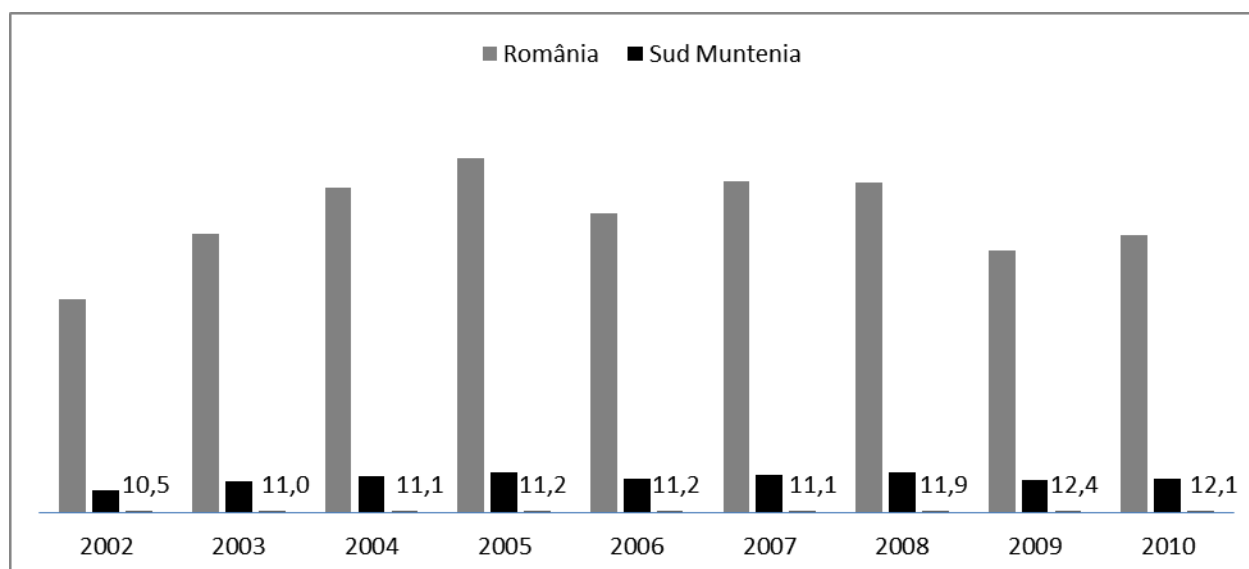
2.1.2. Dinamica IMM-urilor în regiunea Sud Muntenia în perioada 1999-2008 și analiza comparativă cu perioada de recesiune economică 2008-2010 la nivel județean și regional, pe domenii de activitate, având ca reper situația națională

Conform datelor furnizate de Oficiul Național Registrul Comerțului, raportul dintre numărul de societăți comerciale înmatriculate în Regiunea Sud Muntenia și totalul național a variat în intervalul 10,5% - 12,4%, fără a înregistra un regres în perioada post-criză.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 35: Ponderea numărului de societăți comerciale înmatriculate la Registrul Comerțului în totalul național (%)

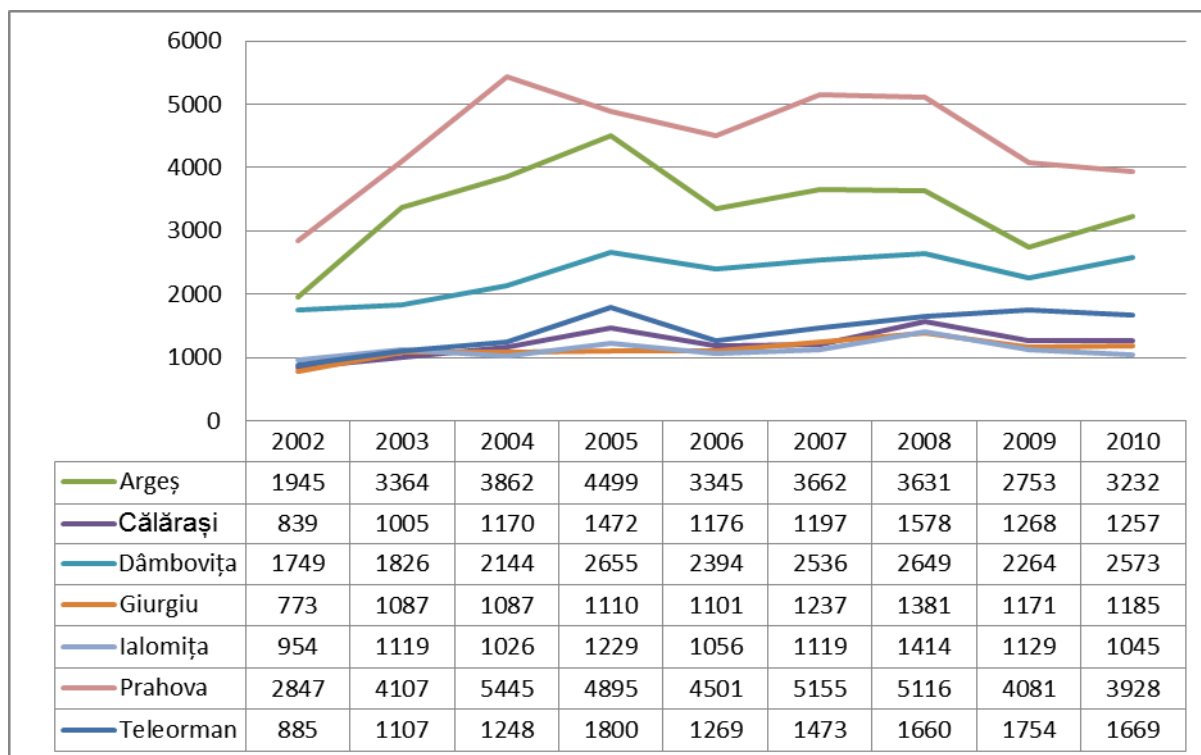
Notă explicativă: Pentru perioada 1990 - 2001, Oficiul Național Registrul Comerțului prezintă datele cu privire la numărul de societăți comerciale înmatriculate *la nivel agregat*, nefiind posibilă identificarea defalcată a datelor pentru anii 1999, 2000 și 2001 (http://www.onrc.ro/romana/statistici.php#op_2001_12).

Sursa: calcule proprii

Situația la nivel județean este prezentată în *Figura nr. 36*, care evidențiază două perioade de vârf în dinamica înmatriculărilor, în anul 2005 și în perioada 2007 - 2008. Județele cu cel mai mare număr de firme la nivel regional, respectiv Prahova și Argeș sunt cele care înregistrează și cele mai mari fluctuații în numărul de înmatriculări, punctul de maxim fiind atins de Prahova în anul 2004 (5.445 înmatriculări), iar de Argeș în anul 2005 (4.499 înmatriculări). Anul 2009 a adus scăderea numărului de înmatriculări pentru șase dintre județele regiunii, excepție făcând județul Teleorman, care în anul 2009 a avut cu 94 înmatriculări mai mult decât în 2008. Județele Argeș (+479 înmatriculări), Dâmbovița (+309 înmatriculări) și Giurgiu (+14 înmatriculări) dau semnele unei ușoare reveniri în anul 2010 comparativ cu anul 2009.

Figura 36: Numărul de societăți comerciale înmatriculate la Registrul Comerțului la nivel județean

Notă explicativă: Pentru perioada 1990 - 2001, Oficiul Național Registrul Comerțului prezintă datele cu privire la numărul de societăți comerciale înmatriculate *la nivel agregat*, nefiind posibilă identificarea defalcată a datelor pentru anii 1999, 2000 și 2001 (http://www.onrc.ro/romana/statistici.php#op_2001_12).

Sursa: ONRC (2012). *Operațiuni în Registrul Central al Comerțului (1991 - 2010)*

Dat fiind contextul socio-economic, rata de creare a întreprinderilor noi la nivelul regiunii Sud Muntenia a atins punctul de vârf în anul 2008 (5,3%) și a rămas constant la 4% în perioada următoare (*Tabel nr. 25-Anexă*). După tipul unității, ponderea societăților comerciale în total întreprinderi active nou create a atins punctul de maxim în anul 2006 (62,4%), după care a scăzut până la 33,7% în 2009 și a crescut ușor, până la 38,3% în 2010 (*Figura nr. 37*). După sectorul de activitate, în perioada 2004 - 2010, cele mai multe dintre întreprinderile active nou create au fost în comerț, excepție făcând anul 2007, când ponderea întreprinderilor în servicii în total întreprinderi nou create a fost mai mare

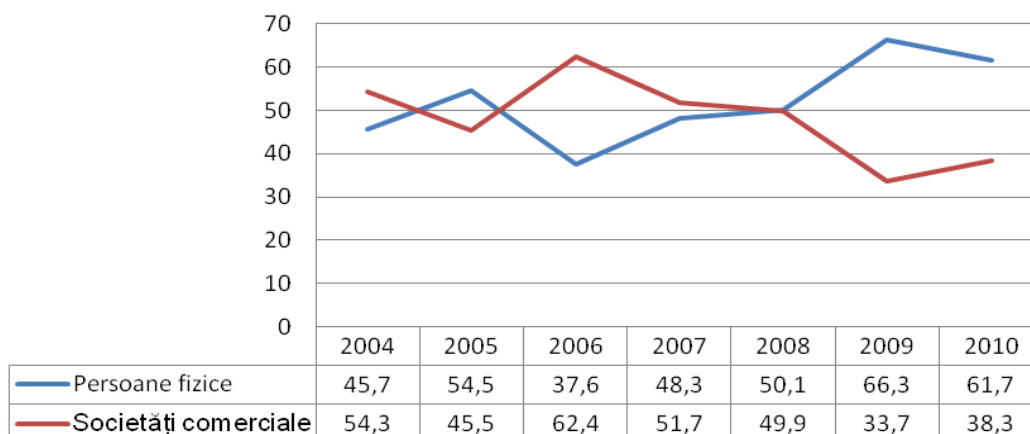

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

(42,5%). În anul 2010, după comerț, cele mai multe întreprinderi nou create au fost în industrie (15,3%), transporturi (7,5%) și construcții (6,8%) (Figura nr. 38).

Figura 37: Distribuția întreprinderilor active nou create după tipul unității, la nivel regional (%)

Sursa: INS (2012). *Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor*

Notă explicativă: Conform Notei metodologice a INS din studiul *Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor* (2012), până în prezent s-au desfășurat în România șaisprezece (B1-B16) anchete anuale asupra întreprinderilor noi înregistrate, precum și ancheta inițială referitoare la întreprinderile noi create în perioada 1990 -1994, realizată în 1995 (ancheta "A") și 2 anchete de tip "C" de supraviețuire (continuitate) a întreprinderilor. Aceste anchete au stabilit o bază de date longitudinală, care începe să prezinte tendințe clare, iar ancheta B7 este prima unde au fost disponibile date regionale (anul 2001).

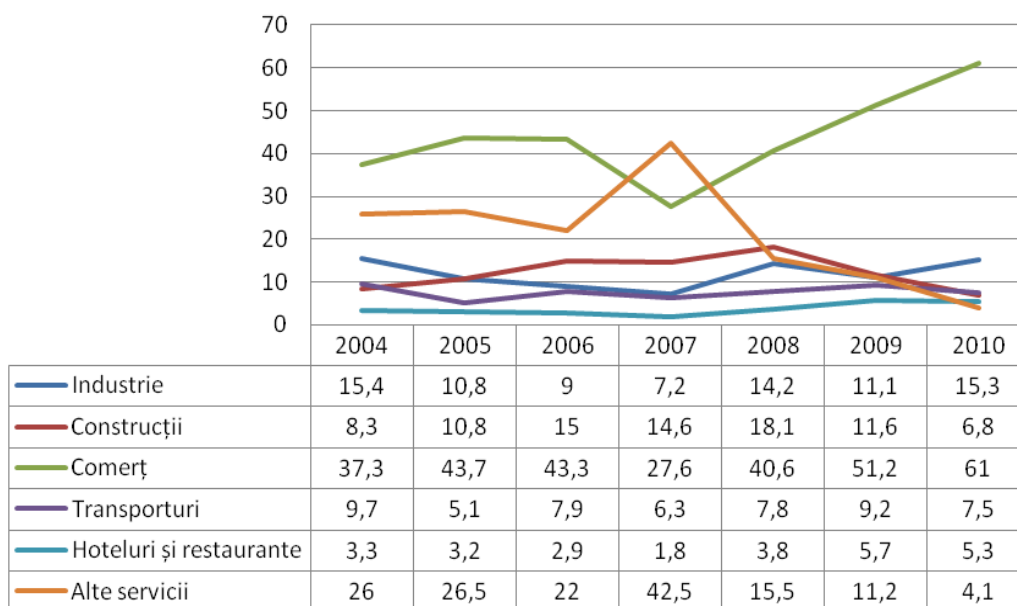
Așa cum se precizează în continuarea notei, estimarea numărului de întreprinderi active la un moment dat este dificilă din cauza întârzierilor din procesul de înregistrare. De exemplu, dintre întreprinderile create în 1998, unele nu apar în registru până în 1999, 2000 sau chiar mai târziu, de aceea nu pot fi cercetate în anul în care au fost create. În acest fel, datele legate de întreprinderile active nou-create la nivel regional sunt disponibile începând cu anul 2004.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 38: Distribuția întreprinderilor active nou create după sectorul de activitate, la nivel regional (%)

Sursa: INS (2012). *Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor*

Notă explicativă: Conform Notei metodologice a INS din studiul *Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor* (2012), până în prezent s-au desfășurat în România șaisprezece (B1-B16) anchete anuale asupra întreprinderilor noi înregistrate, precum și ancheta inițială referitoare la întreprinderile noi create în perioada 1990 -1994, realizată în 1995 (ancheta "A") și 2 anchete de tip "C" de supraviețuire (continuitate) a întreprinderilor. Aceste anchete au stabilit o bază de date longitudinală, care începe să prezinte tendințe clare, iar ancheta B7 este prima unde au fost disponibile date regionale (anul 2001).

Așa cum se precizează în continuarea notei, estimarea numărului de întreprinderi active la un moment dat este dificilă din cauza întârzierilor din procesul de înregistrare. De exemplu, dintre întreprinderile create în 1998, unele nu apar în registru până în 1999, 2000 sau chiar mai târziu, de aceea nu pot fi cercetate în anul în care au fost create. În acest fel, datele legate de întreprinderile active nou-create la nivel regional sunt disponibile începând cu anul 2004.

Dintre întreprinderile nou create, un procent care variază între 75% și 90% reușesc să supraviețuiască, în formă activă sau inactivă, la un an de la înființare. Excepție de la tendințele centrale din perioada 2004 - 2010 face anul 2008, în care doar 57,3% dintre

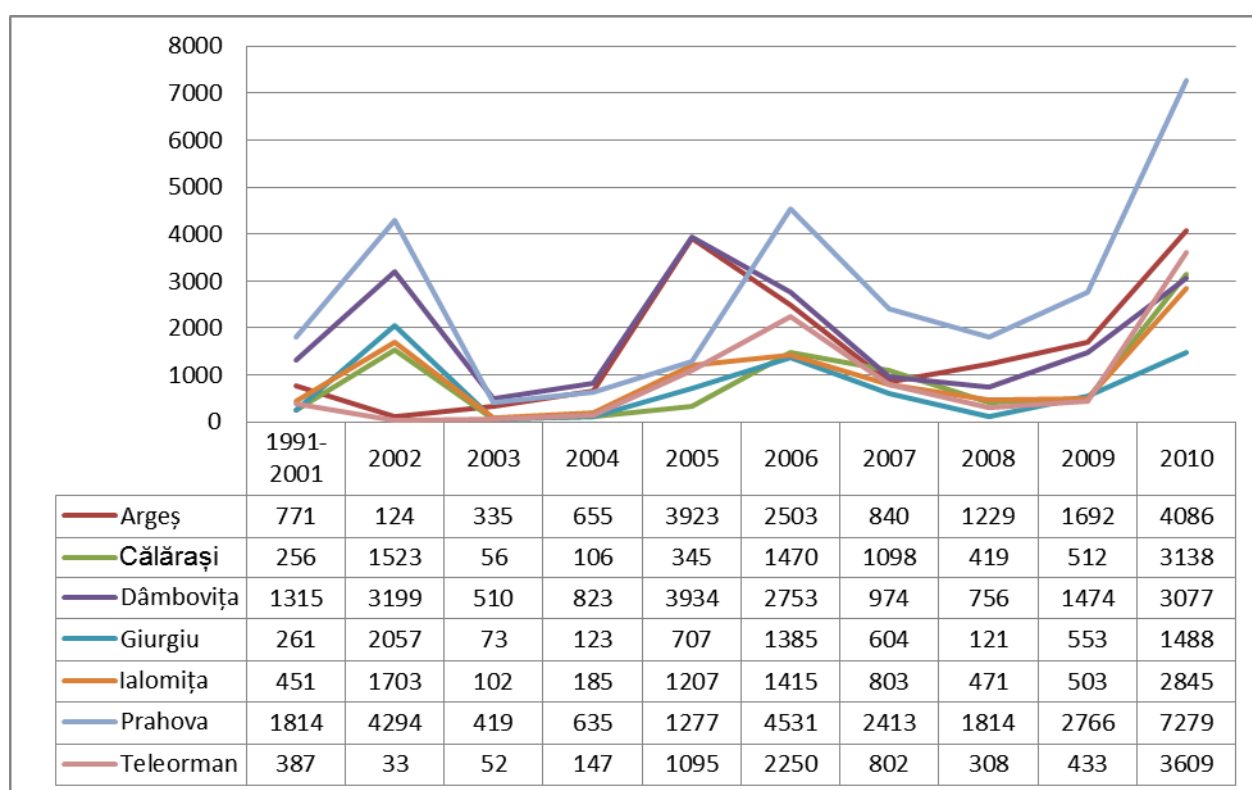
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

întreprinderile create în anul 2007 au reușit să rămână active și aproximativ un sfert au fost desființate (*Tabelul nr. 26-Anexă*).

Din rândul întreprinderilor active nou create, un procent care a variat între 16% și 35,9% au reușit să facă investiții în primul an de activitate. În mod surprinzător, în anul 2010, valoarea acestui procent a ajuns la 70,7%, în condițiile în care media națională a fost de 39% (*Tabelul nr. 27-Anexă*). Anul 2010 este însă și perioada celor mai masive radieri de firme la nivelul regiunii: 25.522 societăți comerciale au fost astfel radiate, în condițiile în care media perioadei 1991 - 2009 a fost de 7.100 (*Figura nr. 39*).

Figura 39: Numărul de societăți comerciale radiate la nivel județean

Sursa: ONRC (2012). *Operațiuni în Registrul Central al Comerțului (1991 - 2010)*

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Concluzii

În raport cu *evoluțiile naționale*, IMM-urile reprezintă 99,3% din numărul total de întreprinderi la nivel regional, procentul fiind aproape identic cu cel la nivel național pe clase de mărime: 89% întreprinderi cu 0 - 9 angajați, 9% întreprinderi cu 10 - 49 de angajați și 1,7% întreprinderi cu 20 - 249 de angajați. Importanța IMM-urilor pentru regiune este dată de faptul că ele angajează peste 71% din salariații regiunii, generând totodată peste 60% din cifra de afaceri a întreprinderilor din regiune. Pe sectoare de activitate, raportată la nivelul național, industria extractivă a regiunii angajează peste 22% din salariații în acest sector, dar nu generează decât 9% din cifra de afaceri la nivel național, situație care ridică cel puțin unele seme de întrebare. Procentele sunt oarecum inversate în ceea ce privește industria prelucrătoare, aceasta generând aproape 22% din cifra totală de afaceri pe sector, în condițiile în care angajează circa 14% din salariații de la nivel național, oferind o dovadă de productivitate ridicată. Comerțul și serviciile prezintă fiecare ponderi mai bune pentru numărul de salariați față de cele privind cifra de afaceri, dând și ele semnul unei productivități mai mici comparativ cu nivelul național.

Pe ansamblu, perioada 1999 - 2008 a dus la creșterea numărului de IMM-uri în majoritatea sectoarelor de activitate, excepție făcând comerțul. Anul 2010 însă găsește regiunea cu aproximativ 5.700 de IMM-uri mai puțin comparativ cu anul de vârf 2008, cele mai mari pierderi fiind înregistrate în comerț (3.700 de IMM-uri), construcții (946 de IMM-uri) și industria prelucrătoare (889 de IMM-uri).

Pe lângă scăderea numărului de angajați, criza economică a generat și o serie de alte efecte negative: scăderea cifrei de afaceri, îndeosebi în rândul microîntreprinderilor; scăderea numărului de societăți comerciale înmatriculate la Registrul Comerțului (-18% în 2009 comparativ cu 2008), însoțită de scăderea ratei de creare a întreprinderilor noi (5,3% în 2008, 4% în 2009 și 2010), schimbarea raportului înmatriculărilor în avantajul persoanelor fizice (62%) și dezavantajul societăților comerciale (38%), în condițiile în care în anul 2008 raportul era sensibil egal; scădere mare a ponderii întreprinderilor active nou create în construcții și servicii, însoțită de o creștere mare a ponderii întreprinderilor nou create în comerț (41% în 2008; 60% în 2010); creșterea numărului de societăți comerciale radiate: comparativ cu anul 2008, în anul 2010, numărul de radieri a crescut în de trei ori

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

mai mare în Argeș, de patru ori în Dâmbovița și Prahova, de șase ori în Ialomița, de șapte ori în Călărași și de 12 ori în Giurgiu.

Poate fi însă subliniată și o serie de efecte pozitive, precum creșterea ponderii întreprinderilor active la un an de la înființare (57,% în 2008; 71% în 2010) și implicit scăderea procentului întreprinderilor desființate la un an de la înființare (24% în 2008; 12% în 2010), semn că întreprinderile devin mai responsabile. În același timp, îmbucurător este faptul că investițiile străine directe la nivel regional au păstrat panta ascendentă chiar și în perioada 2008 - 2010, valorile lor situând regiunea pe cea de-a treia poziție în ierarhia națională, după București - Ilfov și regiunea Vest. Nu în ultimul rând, un aspect demn de evidențiat este faptul că regiunea Sud Muntenia este lider detașat la nivel național pentru ponderea întreprinderilor active nou create care fac investiții în primul an de activitate, semn că dinamica investițională nu a avut de suferit.

Prezentul subcapitol a scos în evidență efectele îngrijorătoare ale crizei economice în special asupra sectoarelor comerț, construcții și industrie prelucrătoare. Pe viitor, stimularea și valorificarea apetitului investițional pronunțat existent pot oferi regiunii noi oportunități de dezvoltare.

2.1.3. Identificarea nevoilor de inovare ale IMM-urilor, pe sectoare economice, în regiunea Sud Muntenia

2.1.3.1. Inovarea, cultura inovării și relevanța acesteia pentru succesul în afaceri

Interviurile cu reprezentanți ai mediului privat, dar și academic relevă o cultură a inovării diferită foarte mult de la o categorie de firme la alta. Pentru întreprinderi mari, cu capital străin sau ce țin de companii multinaționale, definitorii pentru profilul economic al regiunii (spre exemplu: industria de mașini sau industria petrolieră), domeniul inovării este o activitate strâns legată de strategia și activitatea curentă a firmei. Foarte mult din această activitate este desfășurată în cadrul companiei pe infrastructura proprie și cu personal propriu. Piețele de desfacere externe, cotele mari de piață, capacitatea financiară a

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

acestora impun un efort susținut de a menține un grad ridicat de competitivitate și implică o importanță mult mai mare acordată activității de CDI.

Întreprinderile mici și mijlocii se poziționează în mod distinct față de activitatea de CDI. Discuțiile cu organizații de sprijin ale inovării au relevat că o bună parte din efortul și rolul acestora este de a populariza importanța inovării, a familiariza întreprinzătorii cu noțiunile și instrumentele ce țin de inovare și a lămuri asupra utilității și necesității de a aloca resurse în această direcție. La nivel declarativ, există un acord asupra importanței acestui domeniu însă la momentul punerii în practică există dificultăți/reticențe în a aloca personal și resurse și a prioritiza această activitate în programul curent al firmei.

O a treia categorie de întreprinderi sunt acele IMM-uri pentru care activitatea de CDI reprezintă domeniul principal de activitate. Interviuurile cu reprezentanți ai unor astfel de întreprinderi relevă un grad semnificativ de insatisfacție față de sprijinul și cadrul general de funcționare al unor asemenea întreprinderi. Discursul public este unul apreciativ la adresa unor asemenea întreprinderi, pe de altă parte accesul la finanțare este unul extrem de dificil, dată fiind componenta de risc și lipsa unor instrumente special desemnate pentru această categorie.

Percepția antreprenorilor regionali despre importanța și necesitatea inovării ca motor al competitivității economice exprimată în cadrul focus grupurilor este de natură să încurajeze și să promoveze inovarea în activitatea economică pe care o desfășoară. Companiile private participante la focus grupuri percep inovarea ca fiind “absolut necesară în condițiile actuale în care un preț mai mic nu este suficient”. Inovarea este percepută ca o investiție ce presupune costuri inițiale ridicate ce nu aduce beneficii imediate, însă pe termen lung, datorită caracterului de noutate adus pe piață poate fi “vândută” de asemenea la un preț ridicat.

În marea majoritate a cazurilor, activitățile de inovare sunt considerate ca fiind echivalente cu cele de inovare de produs și de proces. S-a constatat de asemenea, în urma procesării chestionarelor, o relație de cauzalitate între nivelul de educație al antreprenorilor și percepția acestora asupra inovării, un procent de peste 75% dintre antreprenorii ce susțin activitatea de CDI având studii superioare.

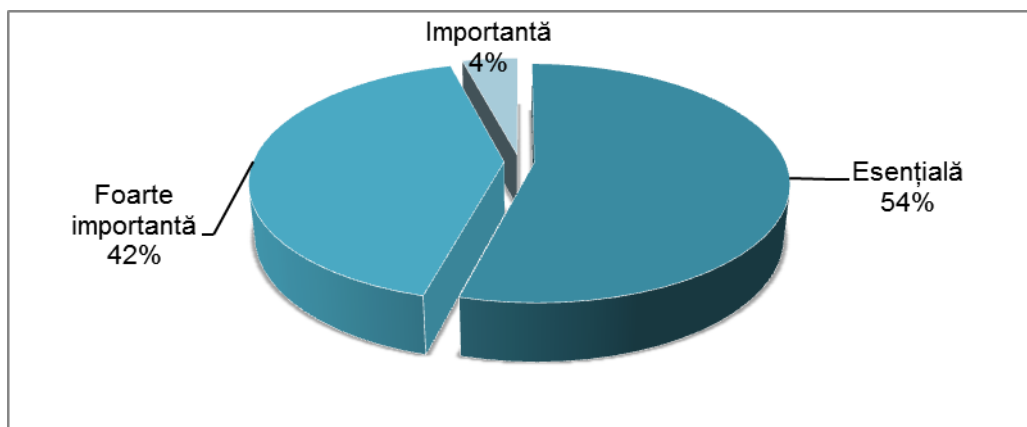

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

În ceea ce privește rolul pe care îl are inovarea în dezvoltarea economică a unei regiuni, majoritatea participanților consideră inovarea ca fiind esențială, 42 de procente dintre cei prezenți percep inovarea ca un factor foarte important, diferența de 4 puncte procentuale apreciind rolul inovării ca fiind unul important.

Figura 40: Importanța inovării în dezvoltarea competitivității economice a unei regiuni

Sursa: calcule proprii bazate pe chestionare

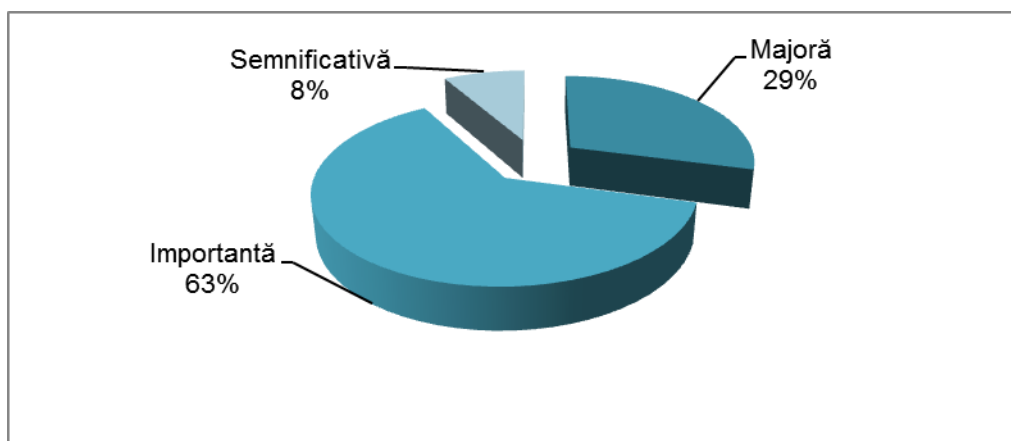
Raportul nu este la fel de echilibrat când este analizată percepția asupra rolului pe care îl are inovarea în dezvoltarea economică a unei companii, beneficiile derivate din investiția în inovare înregistrate de o companie fiind mult mai sesizabile decât în cazul unei regiuni.

Astfel, proporția antreprenorilor ce consideră rolul inovării ca fiind foarte important pentru creșterea competitivității unei companii este covârșitoare, 29% dintre cei intervievați considerând că inovarea joacă un rol important, un rol semnificativ fiind acordat inovării de 8% dintre participanți.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 41: Importanța pe care o are inovarea în dezvoltarea economică a unei companii

Sursa: calcule proprii bazate pe chestionare

Comparând costurile cu beneficiile aduse de inovare, investiția în inovare este percepută ca fiind “întotdeauna aducătoare de **beneficii**” deoarece:

- contribuie la dezvoltarea firmei;
- reduce costurile de producție pe unitatea de produs;
- crește nivelul de competitivitate al companiei;
- îmbunătățește imaginea și reputația companiei;
- compania va putea oferi produse noi care vor reuși să răspundă mai bine nevoilor pieței și, pe cale de consecință, să majoreze încasările companiei.

Percepția **autorităților locale** despre importanța inovării este reflectată în scorul maxim acordat importanței pe care o are aceasta în dezvoltarea competitivității economice a regiunii, aceasta fiind percepută ca absolut necesară pentru progresul societății, pentru eficientizarea activităților și pentru creșterea calității vieții. Caracterul de noutate pe care îl implică conceperea de proiecte pe CDI reprezintă o provocare pentru funcționarii autorităților publice și necesită un efort suplimentar depus de aceștia în activitatea lor profesională. Cu toate acestea, în cadrul structurilor publice locale nu există un sistem de încurajare și recompensare al angajaților pentru a stimula producerea de idei noi, inovative și nici modalități de promovare a culturii inovării. În plus, sistemul birocratic

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

complicat consumă mare parte din timpul și resursele angajaților, timpul rezervat propunerii și găsirii de soluții inovative fiind astfel limitat.

La promovarea și stimularea culturii inovării de către decidenții politici și sistemul educațional contribuie factori precum: politica de recrutare selectivă și de formare continuă a angajaților practică de instituțiile publice și de structurile de învățământ superior, sprijinul financiar acordat doctoranzilor, permanenta preocupare pentru stimularea a ideilor inovatoare, existența unui set de facilități acordate cercetătorilor, condiționarea păstrării postului de performanțele realizate în activitatea de CDI, sistemul de redevențe primite de cercetători, sistemul de premiere internă a cercetătorilor pentru inovare, participarea la manifestări științifice naționale și internaționale, asigurarea costurilor pe care le implică deplasările în străinătate pentru stagii de specializare.

2.1.3.2 Importanța inovării sociale din punct de vedere al bunăstării societății

Din orice perspectivă teoretică ar fi privită, economia socială este considerată unanim o soluție la problemele create de lipsa capitalului social sau a lipsei de dezvoltare prin caracteristicile ei definitorii - participare, solidaritate și implicare, responsabilitate și coeziune socială, generarea unor locuri de muncă de bună calitate și a unui cadru favorabil apariției de noi întreprinderi, interesul ridicat pentru păstrarea unui mediu curat, stimulând democrația participativă și dezvoltarea durabilă. Susținerea și dezvoltarea economiei sociale reprezintă asigurarea unor surse de venit stabile pentru numeroase categorii vulnerabile prin implicarea lor în activități productive, eliminarea dependenței financiare a acestor categorii de ajutoarele oferite de stat și în același timp reinsertia lor profesională și socială în comunitățile de lucru.

În acest moment în România nu există o lege care să reglementeze domeniul economiei sociale, proiectul unei astfel de legi, promovată de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, găsindu-se în etapa dezbaterii publice.

Activități specifice economiei sociale sunt derulate mai ales prin intermediul fundațiilor sau asociațiilor (care, cu finanțări provenind din fonduri europene, au implementat

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

proiecte specifice de dezvoltare a resurselor umane, reorientare profesională, reinsertie pe piața muncii), unități protejate autorizate și societăți cooperative.

Unitățile protejate autorizate (UPA) sunt entități ale economiei care la nivel european sunt cunoscute ca întreprinderi sociale pentru integrarea în muncă (Work Integration Social Enterprises WISE) sau întreprinderi de inserție profesională. Obiectivul lor principal este integrarea profesională a persoanelor aflate în situația de excluziune de pe piața muncii din cauza unor dizabilități, mai ales prin intermediul atelierelor protejate (cel puțin 30% din numărul total de angajați cu contract individual de muncă trebuie să fie persoane cu handicap).

Acest tip de întreprindere este definit prin legislația pentru persoanele cu handicap, respectiv prin legea 448/2006. Beneficiarii vizați de această lege sunt persoanele cu handicap, care pot fi încadrate în muncă conform pregătirii lor profesionale și capacității de muncă, atestate prin certificatul de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de evaluare de la nivel județean sau al sectoarelor municipiului București. În sensul legii 448 din 18 decembrie 2006 și numai în contextul încadrării în muncă, în categoria persoanelor cu handicap sunt incluse și persoane invalide gradul III.

În mod frecvent, acest tip de întreprinderi activează în domenii ca: tâmplărie, construcții, activități manuale (ambalarea produselor, legătorie cărți, curățenie publică etc.), întreținerea spațiilor verzi, colectarea și reciclarea deșeurilor. Unitățile protejate pot fi cu personalitate juridică sau pot exista sub formă de secții, ateliere sau alte structuri din cadrul operatorilor economici, fără personalitate juridică, dar cu gestiune proprie.

Un atelier protejat este o unitate protejată autorizată fără personalitate juridică, cu gestiune proprie, în cadrul căreia persoanele cu handicap, desfășoară activități de formare, dezvoltare și perfecționare a abilităților; poate funcționa în locații din comunitate, în centre de zi, în centre rezidențiale și în unități de învățământ speciale.

Pentru o perioadă unitățile protejate au beneficiat de anumite facilități fiscale, mai precis, conform legii 448/2006 unitățile protejate autorizate beneficiau de scutire de plată a impozitului pe profit, cu condiția ca cel puțin 75% din fondul obținut prin scutire să fie reinvestit pentru restructurare sau pentru achiziționarea de echipamente tehnologice,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

mașini, utilaje, instalații de lucru și/sau amenajarea locurilor de muncă protejate, în condițiile prevăzute de Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. În același timp, inclusiv clienții acestor întreprinderi se bucurau de anumite facilități și scutiri. Toate aceste măsuri au generat apariția unui număr mare de UPA, care mai apoi au fost desființate sau au revenit la vechea formă juridică, odată cu apariția OU 86/2008, care restrângea scutirile acordate prin legea din 2006.

În regiunea Sud Muntenia mai există în prezent un număr de 51 UPA, cele mai multe dintre ele în județele Argeș și Prahova. Mai jos este reprezentată o situație a numărului de persoane cu handicap, a unităților protejate și distribuția lor pe județe.

Tabel 4: Unități protejate autorizate în regiunea Sud Muntenia (2012)

	Persoane cu handicap	Persoane cu handicap, în familii	Persoane cu handicap instituționalizate	Persoane cu handicap angajate	UPA
Sud - Muntenia	114.323	111.559	2.764	4.069	51
Argeș	27.394	26.77	624	1.103	16
Călărași	10.033	9.771	262	172	0
Dâmbovița	14.273	14.02	253	477	14
Giurgiu	8.766	8.509	257	219	0
Ialomița	8.369	8.231	138	237	1
Prahova	35.911	34.814	1.097	1.656	16
Teleorman	9.577	9.444	133	205	4

Sursa: Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, ANPH (2012)

Așa cum se poate observa numărul persoanelor cu dizabilități încadrate în muncă este de aproximativ 3,5% din numărul persoanelor cu handicap și aproximativ 7% dintre adulții cu handicap, în vârstă legală de muncă, la nivelul regiunii Sud Muntenia. Cu alte cuvinte, spațiul de dezvoltare al economiei sociale pentru acest segment de beneficiari este încă slab dezvoltat. Opinia tuturor antreprenorilor intervievați este că persoanele cu dizabilități pot desfășura diverse activități productive, în funcție de gradul lor de handicap, cu o mare

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

importanță pentru independența lor financiară, dar și din punctul de vedere al terapiei ocupaționale (ergoterapie), bazată pe dezvoltarea abilităților complementare.

Inițial, numărul UPA a fost mult mai mare. Interesul agenților economici pentru acest tip de formă juridică a fost ridicat atât din partea unităților producătoare, cât și din partea clienților lor tradiționali. De exemplu, în unul din cazurile întâlnite, decizia de transformare a unui mic atelier de fabricare a echipamentelor de protecție a venit în urma sugestiei și solicitărilor primite din partea clienților. Posibilitatea obținerii unor facilități a dat naștere și unor modalități de fraudare pe baza UPA, prin angajarea numărului necesar de persoane cu dizabilități (30% din numărul total de angajați), dar fără a desfășura activități productive, ci doar activități comerciale și de intermediere.

Un alt tip de întreprindere socială care a făcut obiectul studiului de față sunt societățile cooperative - meșteșugărești (SCM), de producție și de consum, exclusiv cele de credit. Cooperația a reprezentat un factor integrator, de sprijin, încă de la înființarea sa la sfârșitul sec. XIX, prin modul de organizare și de conducere al cooperativelor. Multe cooperative aparțin persoanelor cu dizabilități, formate din fostele asociații care valorificau munca persoanelor cu handicap (ex. Munca Invalizilor). În acest moment cooperativele, mai ales cele meșteșugărești și de producție, rezistă cu greu presiunii create de economia de piață și au fost forțate să-și reducă gama de servicii și produse oferite, ne referim aici mai ales la atelierele de reparații (ceasuri, încălțăminte, radio-tv etc.), care au dispărut în cea mai mare parte odată cu apariția produselor de serie foarte ieftine și a serviciilor de mentenanță asigurate de mărcile de pe piață prin propriile ateliere autorizate.

Pentru cooperative, cele mai profitabile activități au rămas tâmplăria, tâmplăria PVC, reparațiile auto, producția de mic mobilier și serviciile de îngrijire personală (frizerie, coafură ș.a.).

În regiunea Sud Muntenia există un număr de 64 de cooperative, cele mai multe concentrate în județele Prahova (24), Argeș (12) și Dâmbovița (12). Numărul total de lucrători din cele 64 de cooperative este de 2.661 persoane, cu mențiunea că o parte însemnată a acestora provin din grupuri de risc. Din răspunsurile obținute prin chestionar,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

se observă o frecvență mai mare a cooperativelor care angajează femei, mai ales pentru secțiile de confecții sau îngrijire personală. Diferența dintre județele din nord și cele din sud rămâne vizibilă, și ca număr de societăți cooperative, dar mai ales ca rezultate economico - financiare. În același timp putem face observația că societățile cooperative asociate în mod direct la Uniunea națională au o medie a veniturilor mai ridicată decât a celor asociate.

Tabel 5: Principalele rezultate economico-financiare ale societăților cooperative meșteșugărești asociate (mii lei și persoane) (2010)

Județ	Nr.cooperative meșteșugărești	Cifra de afaceri netă	Venituri totale	Rezultat brut	Nr.mediu salariați	Capital propriu	Capital
Argeș	9	8.819,10	9.028,40	-360,10	376	9.730,30	1.094,90
Dâmbovița	12	9.211,50	11.352,40	617,50	392	11.406,00	1.602,00
Ialomița	7	4.034,60	4.361,30	244,50	170	4.815,20	363,70
Prahova	24	25.791,90	28.263,30	519,10	1177	30.735,50	1.371,80
Teleorman	3	1.508,60	2.699,20	407,80	81	3.571,20	72,90

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperației meșteșugărești (2011)

*Notă: Cooperativele din județele Călărași și Giurgiu sunt asociate direct la UCECOM (nu există asociații județene ale cooperativelor), rezultatele lor economico-financiare fiind prezentate împreună cu ale altor SCM din aceeași categorie în Tabelul 5.

Tabel 6: Principalele rezultate economico-financiare ale societăților cooperative meșteșugărești asociate direct la uniunea națională (mii lei și persoane) (2010)

Județ	Nr.cooperative meșteșugărești	Cifra de afaceri netă	Venituri totale	Rezultat brut	Nr.mediu salariați	Capital propriu	Capital
Argeș	3	4.454,60	5.304,50	181,10	220	4.695,60	780,30
Călărași	2	2.938,40	3.069,30	292,20	70	3.023,20	341,30
Giurgiu	3	2.356,60	3.060,90	213,10	138	1.843,40	48,80
Teleorman	1	853,50	860,50	-33,60	37	1.181,60	61,90

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperației meșteșugărești (2011)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Pe de altă parte, la nivel național, regiunea Sud Muntenia ocupă o poziție medie pentru producția totală a cooperativelor (locul 4), pe care o păstrează și în privința exportului și una frunzașă în ceea ce privește investițiile (locul 2).

Tabel 7: Indicatori economici pentru societăți cooperative pe regiuni de dezvoltare în anul 2010

Regiunea	Producția totală (mii lei)	Comerț cu amănuntul (mii lei)	Investiții (mii lei)	Export (mii euro)	Export (mii USD)
Nord-Est	38.358,70	16.737,20	1.073,90	446,00	0,00
Sud-Est	59.870,30	9.113,10	3.198,30	3.727,00	0,00
Sud	55.658,30	2.315,00	2.565,90	2.113,00	0,00
Sud-Vest	37.224,90	3.500,20	1.556,00	1.710,00	0,00
Vest	30.477,10	22.359,90	2.490,40	299,00	0,00
Nord-Vest	63.404,20	2.423,90	2.417,10	5.767,00	0,00
Centru	28.595,40	3.432,70	1.001,10	2.924,00	0,00
București-Ilfov	62.379,00	6.204,20	698,50	721,00	6,60
Total	375.967,90	66.086,20	15.001,20	17.707,00	6,60

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperăției meșteșugărești (2011)

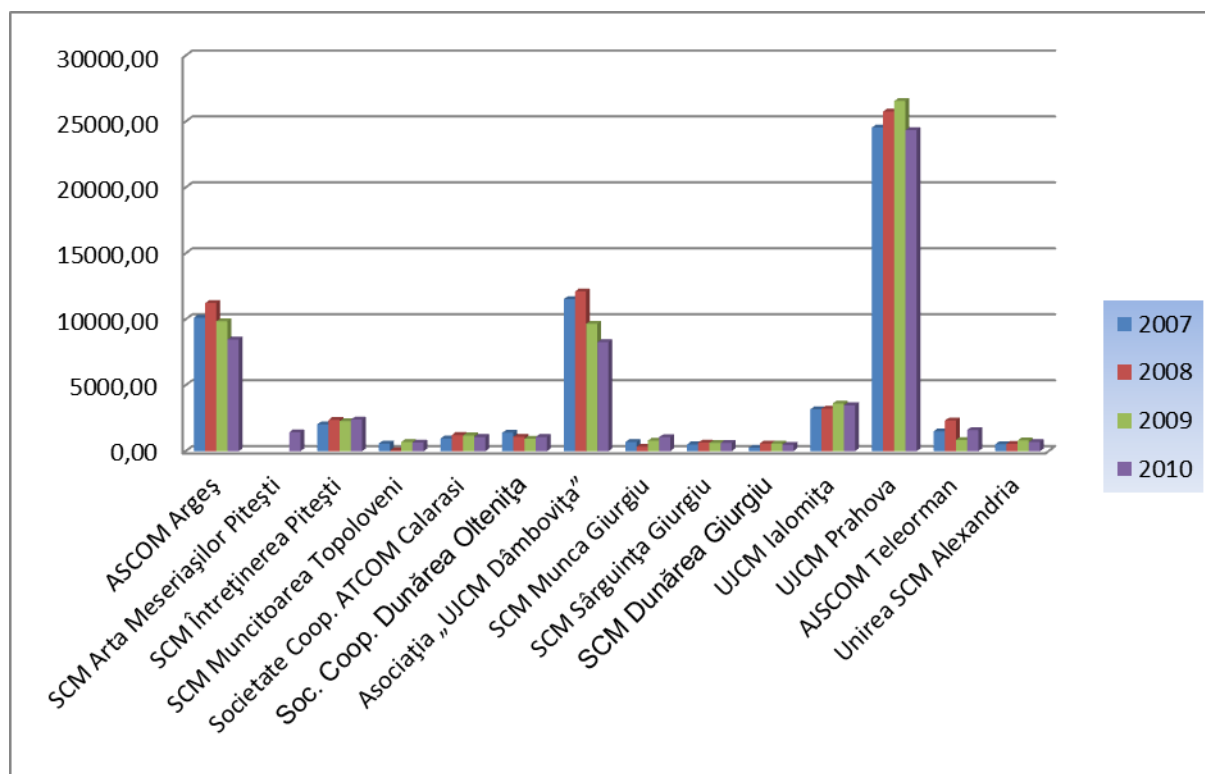
În cazul celor mai multe asociații cooperatiste din regiunea observată, producția menține un nivel scăzut și constant, fără prea mari fluctuații în timp. Diferențe semnificative pe perioada 2007-2010, cu un trend descendent, sunt vizibile doar pentru asociațiile cooperatiste cu un număr mare de membri (UJCM Prahova, UJCM Dâmbovița, ASCOM Argeș). Aici se poate aduce în discuție faptul că numeroase societăți cooperative nu mai prestează niciun fel de activități productive, singurul tip de venituri provenind din închirierea spațiilor aflate în proprietate. De altfel, acesta a fost și cel mai frecvent motiv prin care managerii au justificat refuzul participării la studiul nostru, motivând că societatea lor și-a restrâns activitățile și numărul de lucrători.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 42: Producția totală a societăților cooperative (mii lei)

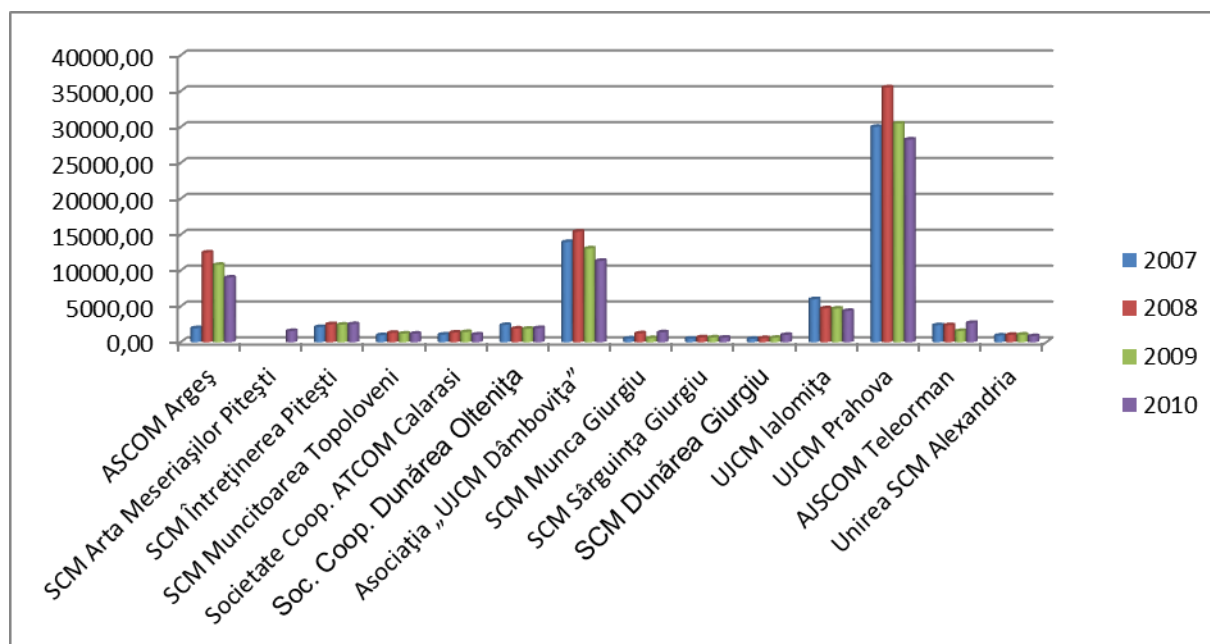

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperăției meșteșugărești (2011)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 43: Veniturile societăților cooperative (mii lei)

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperăției meșteșugărești (2011)

Economia socială - Economie competitivă?

Managerii intervievați nu au putut identifica elementele de inovație introduse în activitatea lor, evidențiind în acest fel faptul că acest concept nu este complet înțeles și asumat de fiecare dată. Cu toate acestea, nivelul investițiilor este relativ constant, cel puțin în cazul cooperativelor, care folosesc profitul obținut pentru amenajarea și îmbunătățirea locurilor de muncă și pentru re tehnologizare. În cazul secțiilor “service auto” și “inspecție ITP” investițiile periodice în tehnologie de ultimă oră reprezintă o necesitate de care depinde buna desfășurare a activității (ex: ATCOM Călărași). O altă direcție stabilă a investițiilor din societățile cooperatiste, este achiziționarea terenurilor pe care se găsesc clădirile și spațiile comerciale sau de producție.

UPA în lipsa unei cifre de afaceri semnificative și a unui profit consistent nu reușesc să facă investiții pentru crearea de noi locuri de muncă, dar reușesc prin extinderea gamei de produse și servicii, precum și cu minime actualizări tehnologice să mențină activitatea

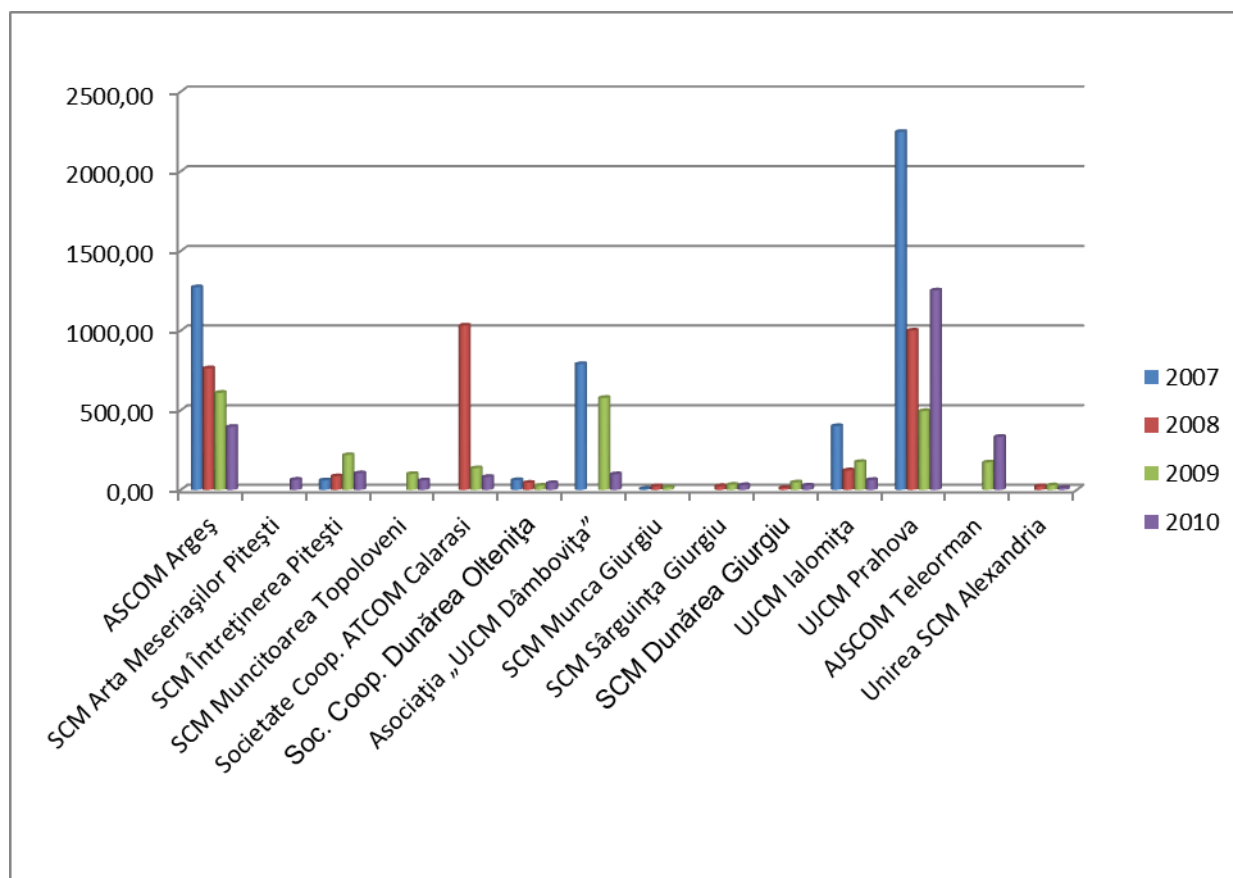

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

existentă. De exemplu, achiziționarea unei mașini de imprimat pentru tipizate de birou, în cazul societății HAND-Rom, sau deschiderea unui magazin Fornetti de către asociația Hercules, sunt soluții găsite pentru suplimentarea veniturilor din activitățile deja existente (legătorie cărți, fabricare lumânări, respectiv închiriere sală de festivități) prin care se susțin centrele de zi pentru persoane cu dizabilități și pentru copii ale celor două organizații.

Figura 44: Investițiile societăților cooperative (mii lei)

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperăției meșteșugărești (2011)

Capacitatea organizațiilor studiate de a face față concurenței din domeniile în care activează este redusă. De altfel, cele mai multe dintre ele și-au asumat poziția și nișa de piață ocupată, fără a încerca să obțină alte rezultate, expunându-se riscurilor. Un fabricant de mobilă din PAL (SCM Progresul, Târgoviște) consideră că depășirea

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

standardului de producător de mic mobilier pentru persoane cu venituri mici l-ar pune în situația de concurență cu producători puternici, cărora nu ar putea să le facă față.

Totodată, competitivitatea este influențată de existența angajaților cu dizabilități. Chiar dacă aceștia sunt capabili să execute lucrări complexe, la standarde optime de calitate, productivitatea lor este mai scăzută decât a lucrătorilor fără dizabilități. Din acest motiv societățile care au astfel de angajați nu pot face față foarte ușor concurenței altor producători mai mari din domeniu sau produselor de serie mare venite din import, solicitând mai mult sprijin din partea statului, fie prin reintroducerea unor scutiri fiscale pentru ei și clienții lor, fie prin asigurarea unor contracte permanente cu instituțiile bugetare pentru produsele și serviciile lor.

Societățile investigate respectă normele de protejare a mediului și reciclează majoritatea deșeurilor rezultate.

Dinamica economiei sociale

Proiecte (studii de caz)

Banca copiilor - este un proiect inițiat de Asociația Hercules din Costești, județul Argeș, în colaborare cu Banca Comercială Română, care a asigurat plata dobânzilor pentru sumele economisite la Banca Copiilor. Pe parcursul unui an, copiii de la centrul de zi au fost încurajați să depună bani la o bancă condusă și administrată de către ei sub supravegherea unor voluntari ai BCR, în conturi pentru care primeau dobânzi cu destinație precisă (bani pentru rechizite, pentru abonamente de transport etc.). Obiectivele acestui proiect au fost dezvoltarea abilităților de management al resurselor financiare în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 7-14 ani din orașul Costești în vederea formării unui comportament rațional în relație cu banii și educația financiară în vederea economisirii resurselor financiare. Printre activitățile proiectului s-au numărat sesiuni de educație financiară, vizite și întâlniri cu angajați ai BCR la sediul băncii, învățarea prin practică a mecanismului financiar și funcționarea acestuia prin simularea unei tranzacții bancare simple. Proiectul a fost extins anul următor la alte două asociații din regiune.

Locuințe pentru membrii cooperatori. Intenția membrilor cooperatori de la ATCOM Călărași de a construi și a oferi spre închiriere 12 locuințe pentru tinerii specialiști (ingineri,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

tehnicieni etc.) din cooperativa lor provine dintr-o lungă tradiție de formare și sprijinire a propriilor cadre tehnice. Până în acest moment au fost amenajate două garsoniere în spațiile deținute de cooperativă în orașele Lehliu Gară și Călărași, alte 10 urmând să fi construite pe unul dintre terenurile cooperativei, recent cumpărat. Investiția se face din resursele cooperativei și cu aprobarea adunării generale a acționarilor.

NESsT - este o organizație internațională non-profit, fondată în 1997 care funcționează ca un catalizator al întreprinderilor sociale în 10 țări în curs de dezvoltare: Argentina, Brazilia, Chile, Ecuador, Peru, Croația, Republica Cehă, Ungaria, România și Slovacia. NESsT a intrat pe piața din România în martie 2007 și a devenit o entitate juridică în noiembrie 2009. De atunci, portofoliul NESsT România a devenit unul dintre cele mai mari din regiune, datorat în mare parte competiției întreprinderilor sociale, la care au aplicat aproape 200 de organizații. NESsT oferă asistență tehnică și sprijin financiar unui portofoliu de incubare format din 9 întreprinderi sociale cu un mare impact ce oferă locuri de muncă și soluții sustenabile la problemele sociale critice din România. Pe parcursul anului, NESsT a organizat workshop-uri pentru organizațiile din portofoliul său. De asemenea, au avut loc întâlniri și consultații lunare între personalul NESsT și fiecare dintre aceste organizații. Asociația Hercules din Costești, Argeș și Fundația Hand-Rom din Câmpulung Muscel, Argeș, sunt două organizații din regiunea Sud Muntenia, aflate în portofoliul NESsT.

Catalactica este o altă organizație deosebit de activă în domeniul economiei sociale, cu filiale în București și Alexandria, jud. Teleorman. Asociația a desfășurat numeroase proiecte care au avut ca obiectiv reinserția socială, reorientarea profesională, consilierea și informarea grupurilor vulnerabile, mai ales romi și în principal din județul Teleorman. Asociația se evidențiază și printr-o bogată activitate publicistică pe tema economiei sociale, bazată pe experiența practică acumulată pe parcursul implementării proiectelor sale.

Concluzii

Economia socială din regiunea Sud Muntenia este slab dezvoltată, iar interesul pentru sprijinirea ei este redus, aparținând în principal organizațiilor non-profit (NESsT,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Catalactica). Lipsa cadrului legislativ îngreunează și mai mult situația întreprinderilor sociale existente. Cele mai multe unități protejate autorizate (UPA) au fost forțate să oprească producția sau să schimbe profilul juridic al firmei după ce beneficiile fiscale prevăzute de legea 448/2006 au fost retrase prin OU 86/2008.

Societățile cooperative funcționează la capacitatea lor minimă, de multe ori renunțându-se la activitățile de producție în favoarea închirierii spațiilor respective altor agenți economici. Producția, atunci când există, nu este una de înaltă calitate, se adresează unui segment de piață cu venituri modeste și nu poate face față în condiții de competiție.

Ajutorul pe care antreprenorii sociali și managerii din întreprinderile sociale îl așteaptă și îl solicită din partea Statului este de a reglementa prin lege domeniul economiei sociale și de a asigura contracte permanente cu instituțiile bugetare pentru serviciile și produsele lor (ex: servicii de curățenie, produse de manufactură - perii, cutii de carton, ambalaje etc., tipizate de birou ș.a.).

Inovația, așa cum a fost descrisă de un participant la studiu, se referă mai mult la “adaptarea pentru supraviețuire” decât la creșteri semnificative în eficiența, productivitatea sau calitatea rezultatelor. O perspectivă nouă poate fi aceea prin care însăși transformarea și încadrarea unei firme ca Unitate Protejată Autorizată a fost gândită de antreprenori ca o inovație de succes.

Ca o concluzie finală, se poate spune că în urma întâlnirilor și discuțiilor avute pe perioada cercetării s-a conturat și întărit observația că întreprinderile sociale cu cele mai bune rezultate sunt cele în care managerii au un puternic sentiment de identificare cu valorile organizației.

2.1.3.3. Analiza eficienței economice și a performanțelor CDI în regiunea Sud Muntenia pe sectoare de activitate

Activitatea de inovare la nivelul regiunii Sud Muntenia se află pe un trend ascendent, conform rezultatelor Inobarometrului realizat la nivelul regiunilor de dezvoltare din

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

România (RO Inno, 2008, 2011): dacă în anul 2008 regiunea se clasa pe locul VI în ierarhia națională, studiul recent așează regiunea pe locul IV. În clasamentul pe factori de inovare, performanțele regiunii se prezintă astfel:

Locul V: Potențialul de conducere a inovării

Locul II: Potențialul de creare a cunoștințelor

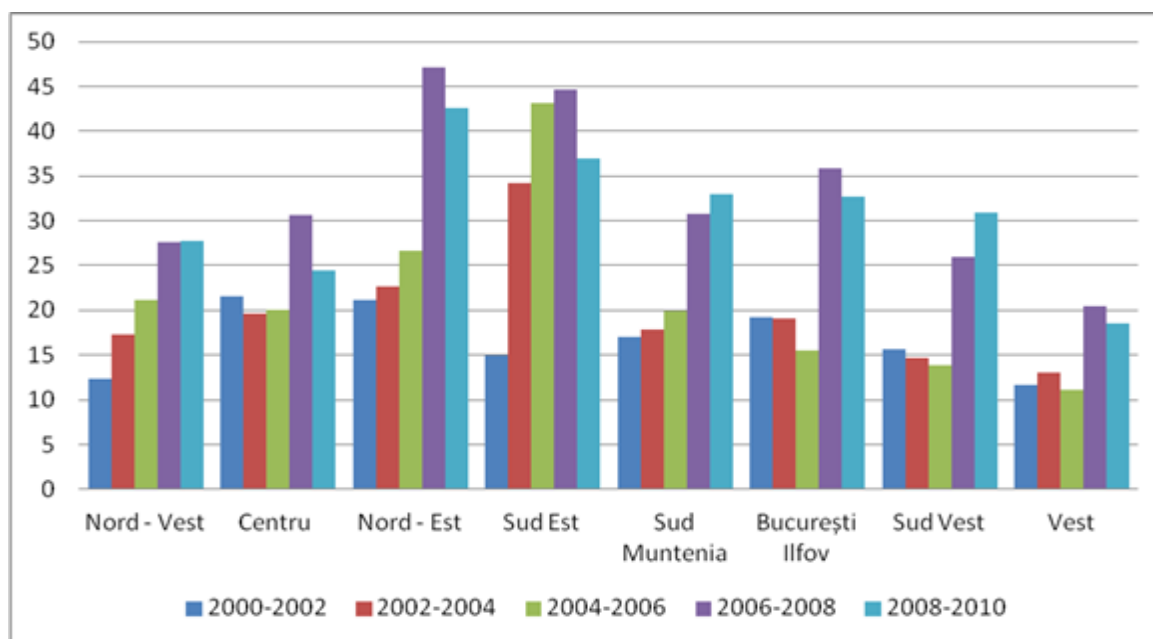
Locul V: Capacitatea de inovare și integrare într-un sistem relațional

Locul VI: Performanța activităților de inovare

Locul III: Proprietatea intelectuală

Rezultatele Inobarometrului sunt confirmate de datele Anchetei privind Inovarea în Industrie și Servicii (INS, 2006, 2008, 2010): dacă în perioada 2000 - 2002, doar 17% dintre întreprinderile regiunii erau implicate în activități de inovare, pentru perioada 2008 - 2010 ponderea acestora este de 33%, procent care plasează regiunea pe locul III în ierarhia națională după regiunile Nord Est și Sud Est.

Figura 45: Ponderea întreprinderilor inovative în total întreprinderi la nivelul regiunilor (%)

Sursa: INS (2006, 2008, 2010). *Inovarea în industrie și servicii*

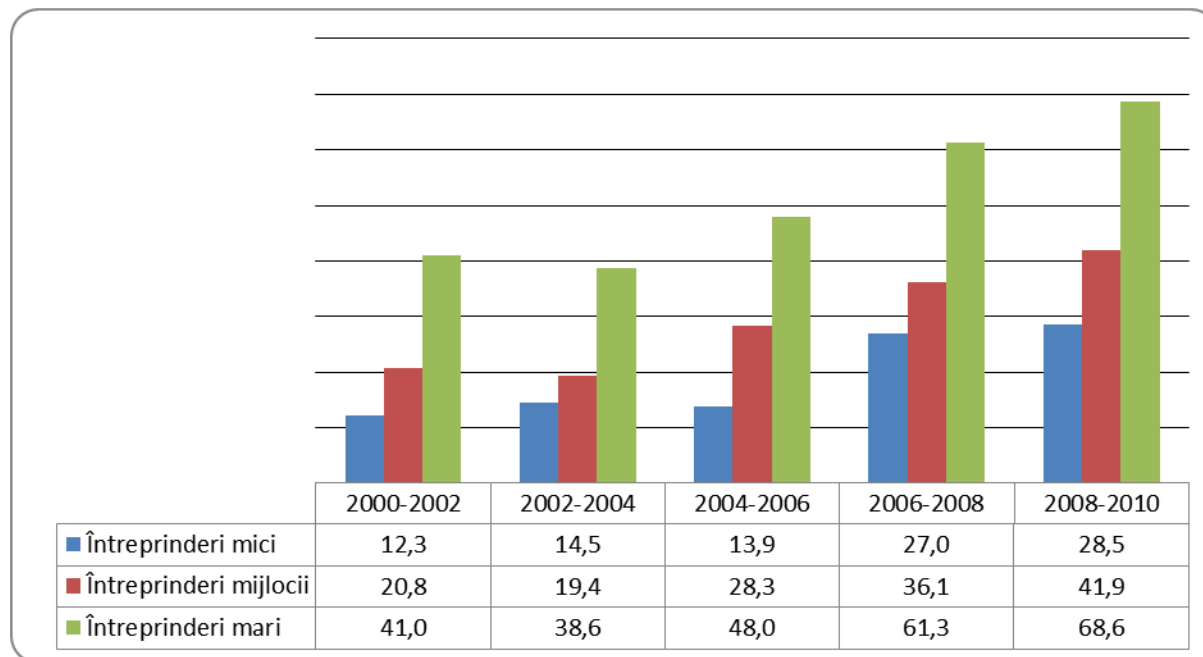

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Pe clase de mărime, ponderea cea mai ridicată în totalul întreprinderilor o dețin în continuare întreprinderile mari (68,6% în 2010), urmate fiind de cele mijlocii și de cele mici. *Figura nr. 46* arată o tendință de creștere a ponderilor pe toate clasele de mărime, cu variații sensibile în perioada 2002 - 2006.

Figura 46: Distribuția IMM-urilor inovative pe clase de mărime (% în total întreprinderi)

Sursa: INS (2012). Inovarea în industrie și servicii

Evoluțiile pe tipuri de activități economice (*Figura nr. 47- Industrie; Figura nr. 48 - Servicii*) indică un număr dublu firme inovative în industrie în anul 2008 comparativ cu anul 2000 și un număr de peste patru ori mai mare al firmelor inovative în servicii (pe fondul unei extinderi spectaculoase a sectorului servicii, așa cum a fost prezentat anterior). Efectele crizei economice se regăsesc însă într-un ușor regres la nivelul anului 2010, pentru ambele sectoare.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 47: Numărul firmelor inovative din industrie

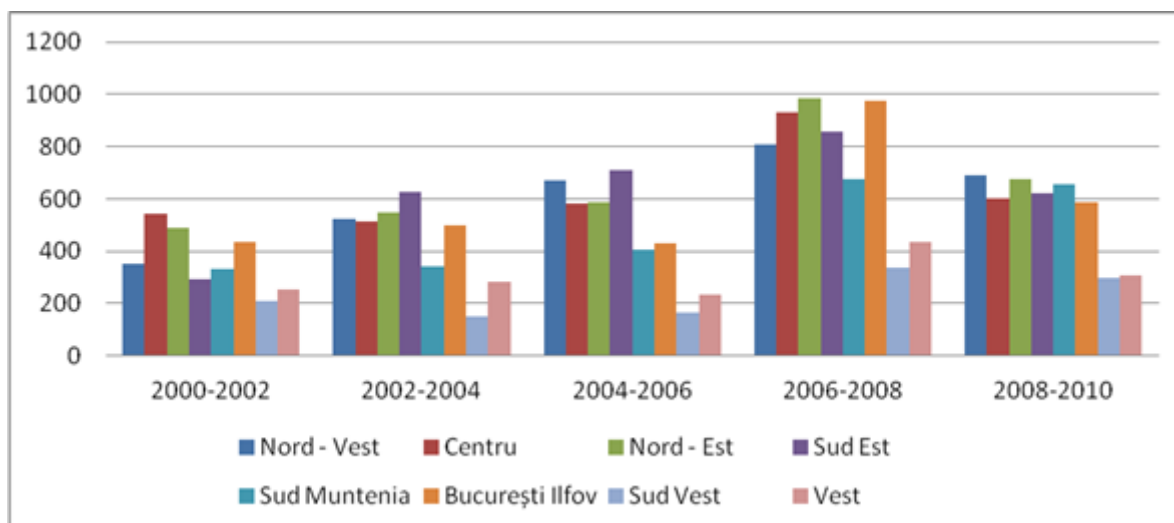
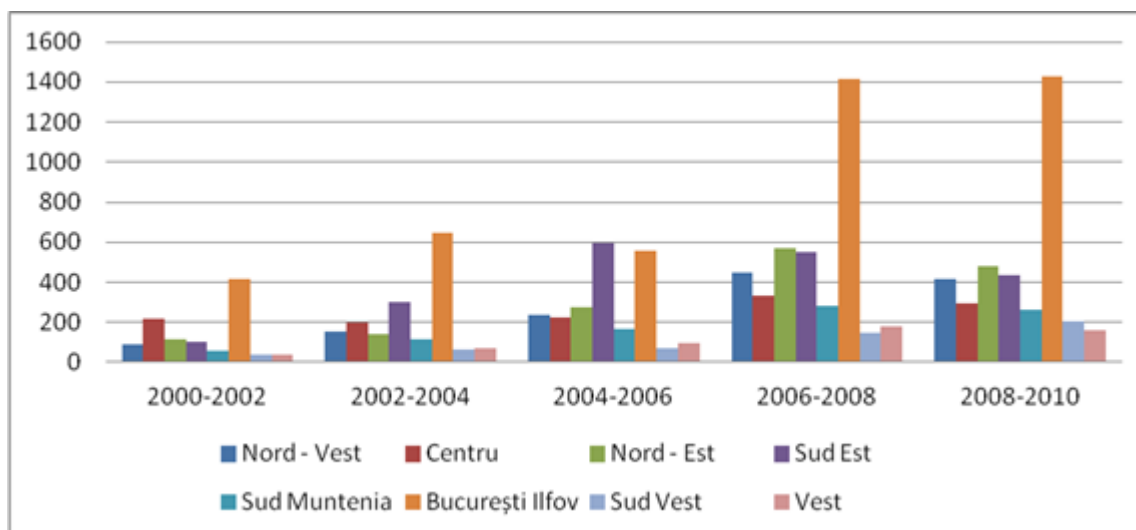
Sursa: INS (2006, 2008, 2010). *Inovarea în industrie și servicii*

Figura 48: Numărul firmelor inovative din servicii

Sursa: INS (2006, 2008, 2010). *Inovarea în industrie și servicii*

În privința inovatorilor tehnologici, cei mai mulți dintre aceștia utilizează simultan inovările de produs și de proces și aparțin sectorului industrie, situația fiind similară celei de la nivel național. Ceea ce trebuie remarcat însă este faptul că ponderea inovatorilor

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

care utilizează simultan inovările de produs și de proces în totalul inovatorilor tehnologici a ajuns la un punct de maxim în anul 2004 - 2006, după care a început să scadă, în special în rândul întreprinderilor mijlocii și mari și al celor din industrie (*Tabelul nr. 28-Anexă*).

Rentabilitatea financiară a IMM-urilor inovative, calculată ca raport între cifra de afaceri a întreprinderilor inovative și cifra de afaceri a tuturor întreprinderilor (indicator disponibil din anul 2004) a crescut de la 58% în 2004 - 2006 la 70% în 2008 - 2010, procente fiind mai mari în cazul întreprinderilor cu 250 și peste salariați și al întreprinderilor din industrie (*Tabelul nr. 8*).

Tabel 8: Rentabilitatea financiară a întreprinderilor inovative din regiune Sud Muntenia (%)

Clase de mărime/ Activități economice	2004-2006	2006-2008	2008-2010
Între 10 și 49	14,0	26,4	35,3
Între 50 și 249	32,4	45,2	52,5
250 și peste	78,9	84,8	86,8
Total	58,3	65,1	70,4
INDUSTRIE	71,0	76,4	80,4
SERVICII	19,7	38,5	40,9

Sursa: INS (2012). Inovarea în industrie și servicii

În intervalul 2002 - 2010, principalii lideri ai inovării au fost întreprinderi din următoarele sectoare de activitate: produse din tutun, cercetare - dezvoltare, extracția petrolului brut și a gazelor naturale, activități de asigurări, reasigurări și ale fondurilor de pensii, producția, transportul și distribuția energiei electrice, în topul inovării remarcându-se și întreprinderi care au în obiectul de activitate fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țigăiului, a produselor din cauciuc și mase plastice, a mobilierului etc. (*Tabelul nr. 9*). Similar evoluțiilor de la nivel național, unde întreprinderile din cercetare - dezvoltare au fost lideri ai inovării în tot intervalul 2002 - 2008, întreprinderile din cercetare - dezvoltare din regiunea Sud Muntenia au fost în topul inovării în perioada 2004 - 2008, dar nu au menținut performanțele și după anul 2008, fiind astfel afectate de perioada de criză economică.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 9: Principalii lideri ai inovării pe sectoare de activitate la nivel regional

2002- 2004	%
16: Produse din tutun	100,0
65: Intermedieri financiare (cu excepția activităților de asigurări și ale caselor de pensii)	66,7
72. Informatică și activități conexe	47,4
34: Mijloace de transport rutier	46,3
25: Produse din cauciuc și mase plastice	41,9
2004 - 2006	%
73 Cercetare-dezvoltare	81,3
23: Prelucrarea țițeiului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari	75,0
33: Aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și ceasornicărie	66,7
36: Mobilier și alte activități industriale n.c.a.	51,5
62: Transporturi aeriene	45,5
2006 - 2008	%
06. Extractia petrolului brut și a gazelor naturale	100,0
65: Activități de asigurări, reasigurări și ale fondurilor de pensii (cu excepția celor din sistemul public de asigurări sociale)	100,0
19: Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului	75,0
72 Cercetare-dezvoltare	66,7
11: Fabricarea băuturilor	62,5
2008 - 2010	%
35.1: Producția, transportul și distribuția energiei electrice	83,3
06: Extracția petrolului brut și a gazelor naturale	66,7
62: Activități de servicii în tehnologia informației	60,0
58: Activități de editare	58,8
21: Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice	57,1

Sursa: INS (2012). Inovarea în industrie și servicii

În comparație cu nivelul național, în care 3% dintre întreprinderile inovatoare au peste 75% din personal cu studii superioare, în regiunea Sud Muntenia doar 0,5% dintre întreprinderi ating această performanță - toate din sectorul serviciilor - dar în procente mult sub nivelul național. Pentru sectorul industrie, aproximativ o treime dintre întreprinderi au sub 25% dintre angajați cu studii superioare. Pregătirea personalului cu țintă către dezvoltarea și/ sau introducerea inovării plasează din nou regiunea sub media națională pentru toate

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

categoriile de întreprinderi, procentul regional fiind de 7,4%, cel național de 11,2% în anul 2010.

Ponderea firmelor care primesc subvenții publice pentru inovare a variat în limitele a 1,1% (2008 - 2010) - 3,9% (2004 - 2006), procente similare cu cele înregistrate la nivel național.

Cele mai multe dintre firme preferă inovarea internă, deși procentele sunt semnificativ reduse în anul 2008 - 2010 comparativ cu perioadele anterioare atât la nivel regional, cât și la nivel național; totodată, se poate observa o ușoară creștere a ponderii firmelor care au relații de cooperare cu alte structuri în 2008 - 2010 comparativ cu 2006 - 2008 (*Tabelul nr. 10*).

Tabel 10: Cooperarea pentru inovare la nivel regional și național

%	ROMANIA				Regiunea Sud-Muntenia			
	2002 - 2004	2004 - 2006	2006 - 2008	2008 - 2010	2002 - 2004	2004 - 2006	2006 - 2008	2008 - 2010
Firme care inovează intern	18,2	19,8	21,0	8,9	15,3	18,9	16,4	11,5
Firme care au relații de cooperare cu alte structuri	2,9	2,8	2,3	3	2,6	3,7	1,6	2

Sursa: INS (2012). Inovarea în industrie și servicii

Analiza cheltuielilor cu inovarea ca pondere din profit prezintă valori mai mari pentru întreprinderile din regiunea Sud Muntenia comparativ cu nivelul național atât pentru sectorul industrie, cât și pentru servicii, excepție făcând anul 2004, când întreprinderile regionale din industrie au înregistrat pierderi. De remarcat este faptul că procentul cheltuielilor cu inovarea ca pondere din profit a scăzut cu doar un punct procentual în 2010 față de 2008 pentru industrie și cu aproximativ 13 puncte pentru servicii, în timp ce scăderile la nivel național au fost semnificative.

Tabel 11: Cheltuieli cu inovarea ca pondere din profit

Sector de activitate	România				Sud Muntenia			
	2004	2006	2008	2010	2004	2006	2008	2010
Industrie	40,4	34,3	103,8	48,9	-166,6	70,6	122,7	121,7
Servicii	5,5	7,7	29,5	-67,6	77,2	10,1	58	35,3

Sursa: INS (2012). Inovarea în industrie și servicii

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

În aceste condiții, se poate constata o creștere a ponderii cifrei de afaceri a întreprinderilor care au introdus produse noi pentru piață și produse de înaltă tehnologie în cifra de afaceri totală a întreprinderilor în anul 2010 comparativ cu anul 2008, dar și o reducere a ponderii cifrei de afaceri a produselor noi pentru firmă în total cifră de afaceri comparativ cu anii 2006 și 2008 pentru industrie și 2008 pentru servicii. În raport cu evoluțiile naționale, trebuie evidențiate progresele din industrie pentru produsele noi pentru piață (RO: 6,3%, SM: 18% în 2010), rezultatele în general mai slabe ale întreprinderilor din servicii, dar și reducerea ponderii cifrei de afaceri a întreprinderilor cu produse de înaltă tehnologie în 2010 față de 2004, evoluție inversă celei naționale (*Tabel nr. 12*).

Tabel 12: Rentabilitatea financiară a întreprinderilor cu produselor noi și de înaltă tehnologie (%)

Sector de activitate	National				Regiunea Sud-Muntenia			
	2004	2006	2008	2010	2004	2006	2008	2010
Ponderea cifrei de afaceri a produselor noi pentru piață în total cifra de afaceri								
Industrie-total	9,6	10,0	5,6	6,3	6,2	2,8	12,5	18,0
Servicii-total	11,0	5,3	3,3	2,5	3,2	4,4	0,4	2,6
Ponderea cifrei de afaceri a produselor noi pentru firmă în total cifra de afaceri								
Industrie-total	10,4	17,5	14,4	15,1	8,3	29,3	19,7	12,2
Servicii-total	25,0	10,0	7,0	4,0	2,2	1,3	3,9	3,2
Ponderea cifrei de afaceri a întreprinderilor cu produse de înaltă tehnologie în cifra de afaceri totală a întreprinderilor								
TOTAL	0,73	0,67	0,31	1,02	0,96	0,71	0,07	0,16

Sursa: INS (2012). Inovarea în industrie și servicii

Date fiind evoluțiile prezentate anterior, performanțele CDI măsurate prin prisma indicatorilor *Cereri de brevet de invenție depuse de solicitanți români* (Figura nr. 49), *Cereri de înregistrare a mărcilor* (Figura nr. 50) și *Cereri de înregistrare a desenelor/ modelelor solicitanților români* (Figura nr. 51) sunt sub pragul de 10% din totalul național. Situația la nivelul județelor regiunii este prezentată în *Tabelul nr. 29-Anexă*. Astfel, în privința cererilor de brevet, numărul acestora a variat în limitele a minimum 51 de cereri (2009) și maximum 103 cereri (2002), județul Prahova contribuind substanțial la performanța regională (48% din numărul total de cereri de brevet la nivel regional în anul 2010), împreună cu județele Dâmbovița (22%) și Argeș (15%). Rezultatele sunt însă reduse,

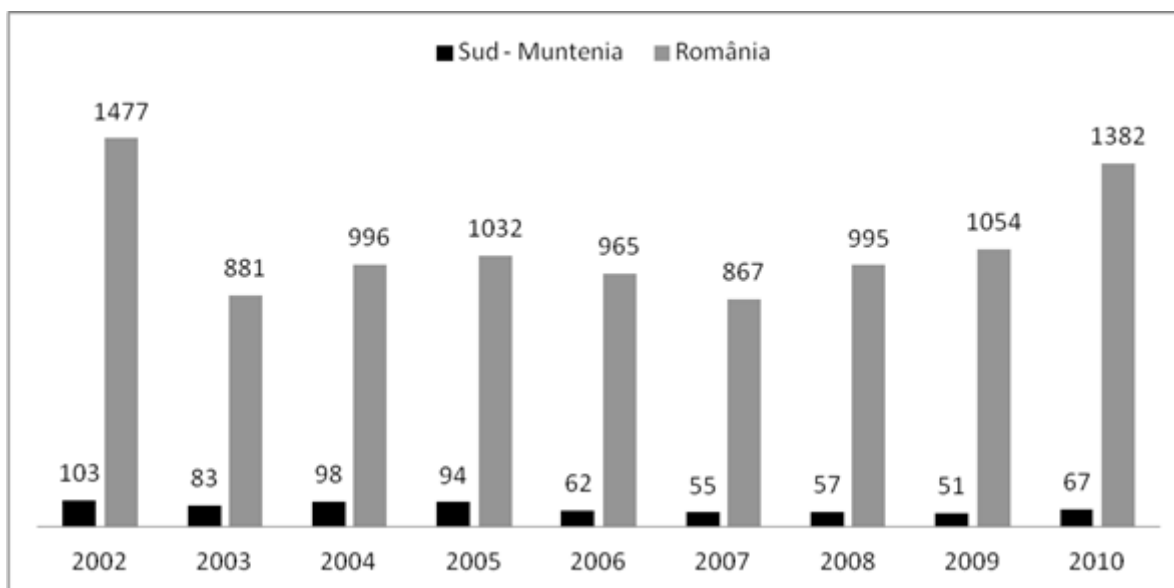

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

regiunea contribuind cu doar aproximativ 5% la totalul național în 2010. Situația este similară în cazul cererilor de înregistrare a mărcilor (7% din totalul național în 2010) și a cererilor de înregistrare a desenelor/modelelor (8% în totalul național în 2010). În privința cererilor de înregistrare a mărcilor, de notat este faptul că Argeșul și Prahova contribuie cu 77% la performanța regională în 2010, în timp ce pentru cererile de înregistrare a desenelor/modelelor este de remarcat județul Ialomița, care, prin cele 10 cereri depuse în anul 2010, acoperă 29% din totalul regional.

Figura 49: Cererile de brevet de invenție depuse de solicitanți români (UM: număr)

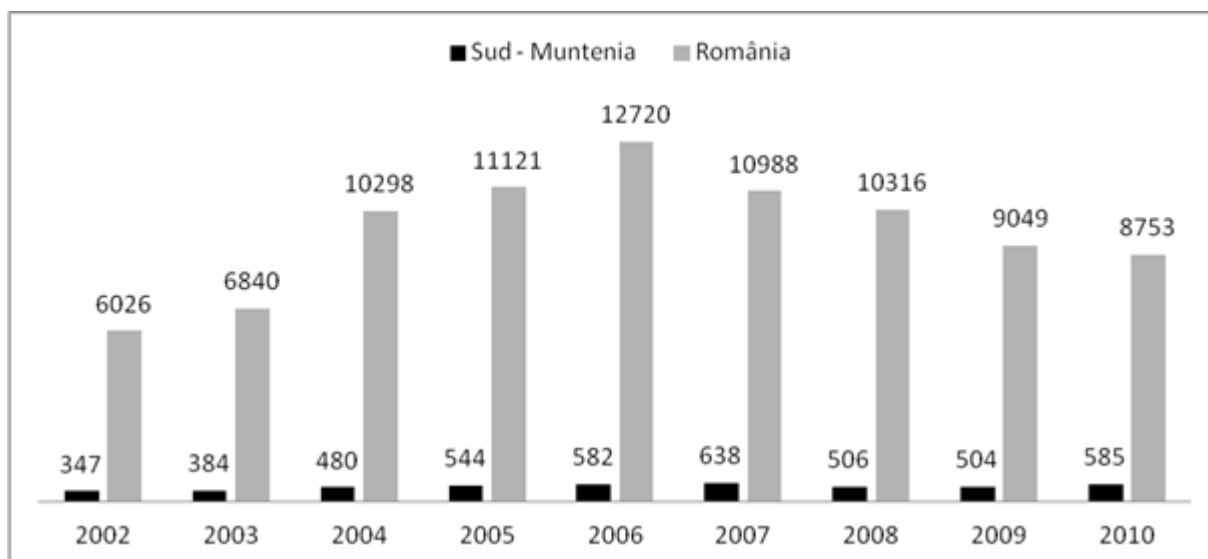
Sursa: INS (2012)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

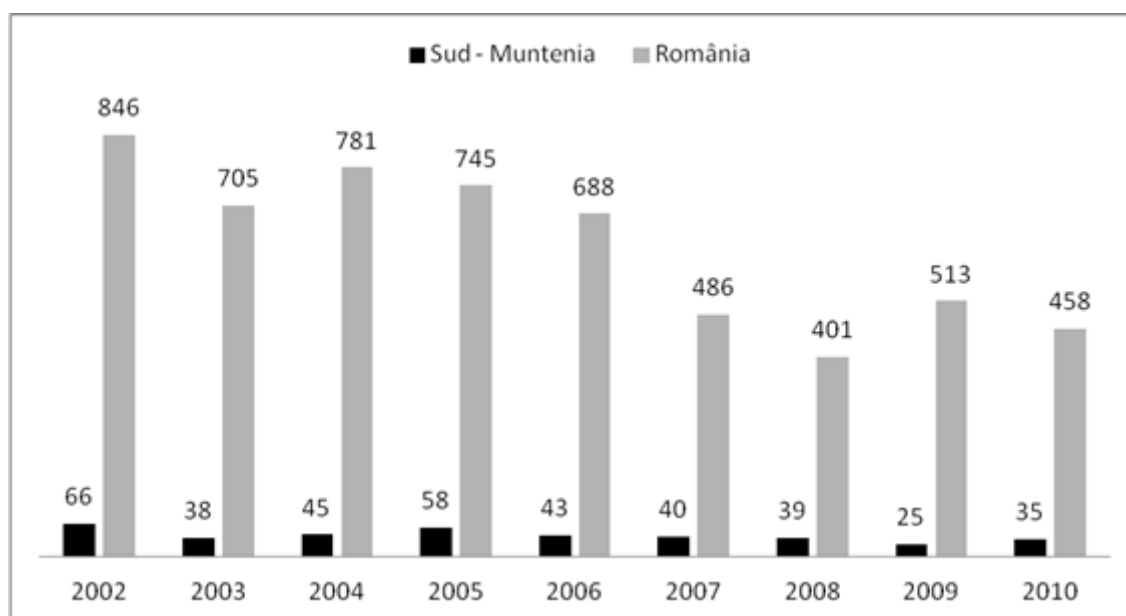

Figura 50: Cererile de înregistrare a mărcilor (UM: număr)

Sursa: INS (2012)

Figura 51: Cererile de înregistrare a desenelor/modelelor solicitanților români (UM: număr)

Sursa: INS (2012)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Una dintre explicațiile care stau la baza rezultatelor relativ slabe prezentate anterior este aceea că ponderea întreprinderilor care aplică brevete este una redusă atât la nivel regional, cât și național, atât în industrie, cât și în servicii - sub 2,5% în toate cazurile. Situația este net mai bună în cazul întreprinderilor care utilizează mărci înregistrate, ponderea acestora la nivel regional atingând punctul maxim, de 20,2% pentru industrie și 12,7% pentru servicii în perioada 2004 - 2006, dar reducându-se din nou după această dată (Tabel nr. 13).

Tabel 13: Ponderea întreprinderilor care aplică brevete și utilizează mărci înregistrate

Sector de activitate	Național			Regiunea Sud Muntenia		
	2002-2004	2004-2006	2006-2008	2002-2004	2004-2006	2006-2008
Ponderea întreprinderilor care aplică brevete în total întreprinderi						
Industrie-total	2,0	2,0	2,0	1,2	1,3	1,1
Servicii-total	1,4	1,7	1,3	0,9	2,3	0,4
Ponderea întreprinderilor care utilizează mărci înregistrate în total întreprinderi						
Industrie-total	2,8	6,1	4,8	11,1	20,2	11,4
Servicii-total	1,1	3,7	5,5	3,9	12,7	5,9

* În perioada 2008-2010 nu s-au urmarit drepturile de proprietate intelectuala (brevete, marci, desene, copyright)

Sursa: INS (2012). Inovarea în industrie și servicii

Inobarometrul realizat la nivelul regiunilor identifică și o serie de bariere în calea inovării la nivelul regiunii Sud Muntenia, ierarhizate după ponderea întreprinderilor care s-au confruntat cu respectiva problemă:

1. Lipsa de fonduri din interiorul unității (47%);
2. Costuri de inovare prea ridicate (39%);
3. Lipsa de finanțare din surse din afara unității (34%);
4. Piața dominată de alte întreprinderi consacrate (30%);
5. Cerere fluctuantă de bunuri și servicii inovative (19%);
6. Lipsa de personal calificat (13%);
7. Dificultăți privind găsirea partenerilor de cooperare pentru inovare (13%);
8. Nu a fost nevoie din cauza faptului că nu au existat cereri pentru inovări (12%);

Sursa: RO INNO (2011). *Studiu Inobarometru. Raport INOBAROMETRU. Raport Bariere în calea inovării*. Disponibil la: http://www.roinno.ro/pdf/studiu_inobarometru.pdf

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Concluzii

Analiza eficienței economice și a performanțelor CDI din regiunea Sud Muntenia realizată cu precădere în baza rezultatelor Anchetei de Inovare în Industrie și Servicii relevă deopotrivă o serie de oportunități și amenințări pentru viitor.

Principalele evoluții pozitive ale mediului regional sunt legate de creșterea ponderii întreprinderilor implicate în activități de inovare în total întreprinderi, performanță care plasează regiunea în poziția a III-a la nivel național, simultan cu o creștere semnificativă a rentabilității financiare a întreprinderilor inovative. Performanțele sunt însă diferite pe sectoare de activitate, rentabilitatea financiară a întreprinderilor din industrie fiind de două ori mai mare decât cea a întreprinderilor din servicii, în condițiile în care și cheltuielile cu inovarea ca pondere din profit sunt de aproape patru ori mai mari.

Așa cum se evidențiază în Inobarometrul realizat la nivelul regiunilor din România în anul 2010, regiunea prezintă un profil oarecum dezechilibrat, ea ocupând locul II pentru potențialul de creare a cunoștințelor și doar locul VI pentru performanța activității de inovare. În acest context trebuie interpretat faptul că ponderea inovatorilor care utilizează simultan inovările de produs și proces în totalul inovatorilor tehnologici a scăzut după anul 2006, dar și faptul că în comparație cu nivelul național regiunea are rezultate mult mai slabe pentru ponderea personalului cu studii superioare, pregătirea personalului cu ținută către dezvoltare și/ sau introducerea inovării, procentul mai mare de firme care inovează intern față de cel al firmelor care au relații de cooperare cu alte structuri sau reducerea ponderii cifrei de afaceri a întreprinderilor cu produse de înaltă tehnologie în total întreprinderi. Expresie a acestor dezechilibre este faptul că regiunea înregistrează doar aproximativ 5% din numărul total de cereri de brevete depuse de solicitanți români la nivel național și doar 7% din numărul total de cereri de mărci înregistrate, în condițiile în care județele Argeș și Prahova concentrează cea mai mare parte a acestor activități.

Este foarte adevărat însă și faptul că întreprinderile regiunii nu s-au bucurat de subvenții publice pentru inovare și că factorii care țin de suportul financiar sunt principalele bariere ale inovării. Tocmai de aceea, acțiunile strategice viitoare trebuie să aibă în vedere

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

oferirea de stimulente financiare pentru inovare, dar și suport pentru pregătirea personalului cu țință pentru inovare și promovarea inovării deschise, bazată pe cooperare între actorii inovării.

2.1.4. Analiza relațiilor de colaborare dintre IMM-uri, centre de cercetare și universități

Instrumentele calitative de cercetare (interviuri, întâlnirile de tip focus group) au scos la iveală informații și percepții relevante cu privire la specificul și tipurile de relații de colaborare dintre întreprinderi și organizații de cercetare.

Relevanța domeniului de activitate

Sectoarele economice bine reprezentate în regiune își au, în general, un corespondent și în mediul de cercetare. Astfel, în linie cu dezvoltarea sectorului petrochimic în Prahova, Universitatea de Petrol și Gaze din Ploiești se numără printre puținele centre academice cu această specializare în țară. De asemenea, Universitatea Pitești numără specializări de formare și cercetare în domeniul materialelor și a ingineriei, dezvoltate în paralel cu industria constructoare de mașini. În plus, și activitatea altor centre precum INCD Agricolă Fundulea reflectă specializarea de profil agricol a sudului regiunii.

Astfel, în cazul Universității de Petrol și Gaze din Ploiești - incluzând centrele de cercetare afiliate - se remarcă o specializare pronunțată a activității de cercetare datorită profilului universității. În cadrul universității se regăsesc un număr de specializări care nu mai apar decât parțial la alte universități din țară (la București și la Constanța). În acest context, colaborarea între mediul privat și mediul academic manifestă următoarele specificități. Companiile, în special cele de dimensiuni mari (atât ca număr de angajați, cât și din punct de vedere al capacității financiare), se implică în a dota laboratoare și facilități de cercetare ale universității. Acest tip de inițiative are rolul de a crește competitivitatea studenților (ca potențiali viitori angajați) instruiți în aceste condiții și vizibilitatea angajatorilor în fața acestora (spre exemplu, laboratoare dotate de Lukoil și marcate/promovate în acest sens). Pe de altă parte aceste inițiative au și rolul de a crește capacitatea instituțională de CDI în a derula proiecte de interes pentru companie. Există

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

un interes real și în creștere în materie de proiecte de cercetare în domeniu însă universitatea întâmpină și anumite limitări în a răspunde la solicitări externe. Aceste limitări țin spre exemplu de lipsa unor infrastructuri/echipamente specializate sau capacitatea redusă a universității de a susține efortul financiar necesar contribuției proprii în implementarea unor astfel de proiecte (spre exemplu, în cazul unor parteneriate internaționale, chiar și cu finanțare europeană, sunt necesare contribuții proprii pentru parte din buget sau deplasări). Un alt fenomen interesant de semnalat ține de schimbările în materie de colaborări CDI impuse de privatizarea companiilor active în domeniul petrolier/petrochimic. În multe cazuri managementul internațional impune experiența și relațiile de colaborare cu organizații de cercetare din statele de origine.

În cazul INCD Agricol Fundulea, relevanța domeniului de activitate pentru profil economic al zonei se manifestă în numărul ridicat de colaborări cu agenți privați. Institutul a cooperat pe bază de acorduri de multiplicare și contracte de redevență bilaterale cu 106 unități agricole acreditate pentru producerea de semințe, pentru realizarea în cadrul acestora de loturi de hibridare pentru producere de sămânță hibridă comercială la porumb și floarea-soarelui. Domeniul de activitate este în acest caz restrictiv în sensul că agenții economici necesită soluții adaptate contextului climatic și pedologic local, prin urmare este implicit favorizată colaborarea cu organizații de CDI locale. Cu toate acestea, INCD Agricol Fundulea a desfășurat și desfășoară și în continuare activități de colaborare bilaterală la nivel internațional pe bază de contracte cu 10 companii private.

Pe de altă parte, din perspectiva reprezentanților mediului privat intervievați, a reieșit percepția că proiectele cu adevărat importante pentru companii se realizează la sediile „mamă” sau cu alte universități mai bine poziționate din punct de vedere al reputației, capacității și competitivității activității de CDI pe domeniile respective.

În cazurile în care pe domeniile de expertiză vizate competiția între universități este mai acerbă - în sensul că sunt multe universități/organizații de cercetare active în domeniul respectiv - companiile au de ales între a lucra cu universități de pe plan local sau universități din proximitate (din capitală sau alte centre universitare din țară). Universitățile locale întâmpină astfel provocări suplimentare în a accesa resurse și parteneriate cu întreprinderi semnificative. Din partea mediului privat, există de

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

asemenea percepția că universitățile așteaptă din partea întreprinderilor solicitări de cercetare pe teme specifice și se implică prea puțin în a genera din propria activitate soluții și propuneri pentru mediul privat.

Relevanța tipului de întreprindere

În cazul menționat mai sus al Universității de Petrol și Gaze din Ploiești, domeniul economic se corelează și cu dimensiunea și tipul întreprinderilor active în sectorul industrial respectiv. Interviuul cu reprezentantul universității a relevat faptul că, dată fiind specializarea instituției, colaborarea cu sectorul de IMM-uri este redusă, domeniul industrial de interes fiind caracterizat și dominat de prezența unor companii mari.

La fel și în cazul industriei constructoare de mașini, Grupul Renault este compus din câteva companii de dimensiuni mari, care reprezintă în fapt industria auto și au o prezență supra-regională și internațională în materie de activitate CDI. Deși companiile din grup desfășoară colaborări atât cu Universitatea Pitești, cât și cu Universitatea Valahia o mare parte a parteneriatului în domeniul CDI include și Politehnica București, dar și alte universități din țară și străinătate.

La nivel de IMM-uri, resursele ce pot fi alocate spre astfel de colaborări cu mediul academic sunt limitate. Acolo unde inovarea nu este domeniul de bază al companiei respective, în schimb astfel de inițiative ar putea sprijini creșterea competitivității acesteia, se resimte necesitatea de a avea o interfață între nevoile întreprinzătorilor și soluțiile ce pot fi derivate din activitatea de CDI. Există o dificultate în a articula nevoi specifice de sprijin din partea sectorului CDI și, mult mai semnificativ, în a alocă resurse în acest sens.

În cazul în care activitatea de CDI este domeniul cheie al întreprinderii, prin urmare reprezentanții firmelor pot articula nevoile de activități de CDI precum și competențe și infrastructura necesară, se remarcă o creștere a așteptărilor și exigențelor proiectate asupra partenerilor din mediul academic. Interviuurile cu această categorie de actori au remarcat un grad ridicat de scepticism față de capacitatea mediului academic local de a propune soluții direct implementabile și valorificabile economic. A fost dat inclusiv un exemplu de caz în care o relație de parteneriat demarată cu finanțare europeană a fost

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

sistată deoarece firma partener, ce asuma cofinanțarea necesară proiectului, nu a fost satisfăcută de calitatea și fezabilitatea economică a soluțiilor propuse de partenerul academic. S-a considerat că documentațiile propuse din partea partenerilor din mediul universitar sunt dificil de înțeles și transpus în fluxul de producție, mediul academic nu mai este la zi cu noile tendințe, descoperiri și produse existente pe piață și prin urmare manifestă o capacitate redusă de a concepe modele de producție și proiecții financiare/de profitabilitate aferente.

S-a remarcat de altfel și scepticism din partea firmelor cu activitate de CDI asupra unor noi capacități de CDI în curs de dezvoltare în regiune deoarece respondenții respectivi, provenind din mediul privat, nu au încredere în capacitatea instituțiilor de învățământ superior vizate de a atrage și reține capitalul uman de înaltă calificare necesar pentru valorificarea infrastructurilor noi astfel construite.

Relevanța proximității

Un aspect important reliefat în cadrul focus grupurilor, dar și analizând beneficiarii finanțărilor destinate cercetării aplicative este faptul că relațiile de colaborare se realizează preponderent cu universități și institute de cercetare din regiunea București-Ilfov. Acest fapt este în mare măsură firesc, având în vedere proximitatea capitalei și diversitatea mult superioară în materie de specializări, dar și capacități de CDI la nivelul Bucureștiului.

Cu toate acestea, proiecte consistente în curs de implementare de investiții în infrastructură de CDI (în special în cazul Universității Valahia, dar și a celorlalte universități din regiune) vor contribui considerabil la creșterea atractivității acestor centre universitare, însă trebuie dublate de inițiative de atragere și retenție a capitalului uman și creștere a calității exigențelor academice.

Chiar și în contextul dezvoltării pe viitor a centrelor universitare din regiune, configurația geografică a Regiunii Sud Muntenia ce include zona de influență economică a capitalei implică dificultatea de a discuta despre un sistem regional de inovare eliminând din panoul de date capacitatea și forța de polarizare a Regiunii București Ilfov. Studii empirice ce țin

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

de manifestarea în profil teritorial a transferurilor de cunoaștere (knowledge spillovers) relevă o rază optimă de 250 km în jurul unui anume centru economic și academic vizat¹.

Subliniem însă că este mai puțin importantă locația - între granițele Regiunii Sud Muntenia sau în afara lor - a actorilor CDI implicați în colaborări cu mediul privat decât impactul economic al activității respective. Demersul autorităților de sprijinire al inovării, ca vector al competitivității regionale, ține mai degrabă de susținerea transpunerii în creștere economică a rezultatelor activității de CDI.

Concluzii

Pe ansamblu, s-a remarcat faptul că relațiile de colaborare dintre IMM-uri, institute de cercetare și universitățile din regiune există, însă au mai degrabă un caracter punctual și nesistematic. Profilul colaborărilor diferă în funcție de mărimea și domeniul de activitate al întreprinderii, dar și în funcție de profilul universității/organizației de cercetare respective.

Toate părțile implicate în acest dialog își manifestă disponibilitatea de a colabora, însă judecând după volumul efectiv al colaborărilor, lucrurile par că rămân la un stadiu mai degrabă declarativ, de deziderat. Colaborările consistente implică în mare parte companii mari, cu experiență și capacitate CDI proprie.

Deficiențele în relația de colaborare se datorează în mare parte nesincronizării și necorelării necesităților și doleanțelor reale ale mediului privat cu activitățile de cercetare desfășurate în mediul academic și de cercetare, volumului redus de investiții în modernizarea infrastructurii de sprijin a cercetării, promovării reduse a capacității existente și potențialului pe care îl are mediul academic în sectorul de CDI și promovării modeste realizate de structurile de sprijin a culturii inovării.

Unele domenii de activitate bine reprezentate în regiune au, drept corespondent, capacități de cercetare competitive și cu experiență relevantă în cooperarea cu mediul privat (cu titlu de exemplu: Universitatea Petrol și Gaze Ploiești, INCD Agricol). Dezvoltarea acestora necesită sprijin pe mai departe pentru creșterea capacităților ce țin de

¹ Jaffe A. B. (1989) „Real Effects of Academic Research”, *American Economic Review*, 79, 957-970.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

infrastructură și resurse financiare necesare pentru derularea de proiecte de amploare și parteneriate extinse.

În alte domenii unde se remarcă o competiție cu alte universități/centre de cercetare din țară este necesară susținerea activităților colaborative inter-regionale, dar și internaționale pentru facilitarea transferului de cunoaștere, dar și o mai bună racordare/poziționare a universităților și institutelor respective la mediul academic performant național și internațional.

2.1.5. Analiza SWOT a cererii de inovare a mediului economic din regiunea Sud Muntenia

Analiza SWOT care urmează prezintă o imagine sintetică a cererii de inovare a mediului economic din regiunea Sud Muntenia în funcție de trei direcții strategice urmărite prin termenii de referință, și anume: profilul *mediului economic regional*, caracteristicile mediului de afaceri reflectate în *dinamica antreprenorială* și relațiile de colaborare între mediul de afaceri și actorii CDI prezente în rețele de *parteneriate*.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Mediul Economic Regional	
Regiunea prezintă un potențial de dezvoltare în creștere: în perioada 1999-2010, a contribuit în medie cu 12,7% la realizarea PIB-ului României, ocupând în anul 2010 locul 5 în ierarhia națională a regiunilor. Față de media europeană, a fost înregistrată o apreciere constantă a PIB-ului, nivelul indicatorului în regiune fiind la 7% din media EU27 în 1999 și 20% în anii 2009 și 2010. Regiunea Sud Muntenia se află între primele trei regiuni la nivel național, în funcție de valoarea investițiilor străine directe atrase la nivel regional. Tradiția în diverse sectoare conferă un profil economic regional în care	Existența unor decalaje multiple: față de EU27, față de alte regiuni ale României și la nivel intra-regional. Aceste decalaje au fost accentuate în anul 2010 astfel încât peste 52,6% din PIB-ul regional au fost generate de cele două județe puternic industrializate (Argeș și Prahova), în timp ce județele Giurgiu și Călărași au contribuit cu aproximativ 8% la PIB-ul regional. PIB-ul regional pe locuitor reprezintă doar 20% din media UE27, respectiv 40% raportat la standardul puterii de cumpărare, procent care o poziționează pe ultimele locuri în ierarhia Europeană. Partea sudică a regiunii (Călărași, Giurgiu, Ialomița, Teleorman) este o zonă cu

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
agricultura regiunii contribuie în procente de 15% până la 18% la crearea PIB-ului național pe acest sector, în timp ce industria regiunii are contribuții de 13% până la 17% la nivel național. Industria și serviciile produc împreună peste jumătate din PIB-ul regional.	performanțe economice inferioare, unde marea majoritate a populației lucrează în agricultură. Identitatea socio-economico-culturală a regiunii este una foarte difuză și slab conturată.
Dinamica Antreprenorială	
Regiunea deține 12,08% din totalul numărului de societăți comerciale la nivel național. Județul Prahova deține 27%, Argeș 21%, Teleorman 16,8%, celelalte județe deținând fiecare între 6% și 10%. Creșterea ponderii întreprinderilor active nou create care fac investiții în primul an de activitate la 70,7% în 2010, raportat la media națională de 39%. S-a înregistrat o creștere a ponderii întreprinderilor active la un an de la înființare (57% în 2008; 71% în 2010), semn că dinamica antreprenorială se consolidează. Procentul întreprinderilor implicate în activități de inovare a crescut de la 17% în 2000-2002 la 33% în 2008-2010, plasând regiunea pe locul 3 în ierarhia națională. Criza nu a afectat evoluția numărului de societăți comerciale cu participare străină la capital în niciunul din județele regiunii. Județele Argeș, Dâmbovița, Prahova reprezintă principalele zone în care se desfășoară această activitate. Comerțul, industria prelucrătoare și serviciile, au fost de-a lungul perioadei	Sectoarele de agricultură, vânătoare și silvicultură au redus contribuția lor la PIB înregistrând o scădere de la 17,7% în 1999 la 8,9% în 2010. Sectorul servicii, în ciuda evoluției pozitive din perioada 1999 - 2010, este încă slab dezvoltat și deține 7,4% din totalul de unități locale existente la nivel național. Densitate redusă a numărului de întreprinderi la nivel regional (16 întreprinderi la 1.000 de locuitori) comparativ cu media națională (22 întreprinderi la 1.000 de locuitori). Traectoria evoluției numărului de întreprinderi nu a urmat-o pe cea națională. Deși la nivel național au fost înregistrate creșteri semnificative, la nivel regional creșterea a fost moderată. Concentrarea numărului de întreprinderi la nivelul județelor Argeș și Prahova (în 2010 - 55% din totalul regional). Spațiul de dezvoltare al economiei sociale în regiunea Sud Muntenia este încă slab evoluat (numărul persoanelor cu dizabilități încadrate în muncă este de aprox. 3,5% din numărul persoanelor cu handicap și 7% dintre adulții cu handicap), iar interesul pentru sprijinirea

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
1999-2010 cei mai importanți angajatori de tip IMM. În anul 2010 peste 70% din personal era angajat în comerț, industria prelucrătoare și construcții.	ei este redus. Criza economică a produs pierderi însemnate de firme, de personal și la nivelul cifrei de afaceri în comerț și construcții.
Parteneriate	
Existența parteneriatelor de succes între mediul privat, cel academic și de cercetare (ex: colaborarea dintre Parcul Tehnologic și Industrial Giurgiu și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielărie).	Relațiile de colaborare dintre IMM-uri, institutele de cercetare și universitățile din regiune au un caracter punctual și nu devin colaborări uzuale și permanente. Acest lucru se datorează în mare parte necorelării necesităților reale ale mediului privat cu activitățile de cercetare desfășurate în mediul academic și de cercetare, lipsei investițiilor în modernizarea infrastructurii de sprijin a cercetării, lipsei mijloacelor și modalităților de promovare a potențialului pe care îl are mediul academic în sectorul de CDI, insuficienței resurselor alocate investiției în CDI, promovării modeste realizate de structurile de sprijin culturii inovării.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Mediul Economic Regional	
La orizontul anului 2015 sunt prognozate oportunități de dezvoltare la nivelul regiunii. Rata șomajului va scădea, iar valoarea adăugată regional brută din agricultură, industrie, construcții și comerț va înregistra evoluții pozitive. Principalele domenii cu potențial de dezvoltare sunt localizate după cum urmează: agricultura în județele Argeș, Călărași, Ialomița, industria prelucrătoare, comerț și servicii în județele Argeș,	Marile decalaje economice între județele din nordul regiunii și cele din sudul acesteia îngreunează politica de dezvoltare economică echilibrată, dar și intrarea regiunii în zona de competitivitate.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Dâmbovița și Prahova. Sectoare competitive diverse: industria chimică și petrochimică (județele Prahova și Argeș), mașini, echipamente și mijloace de transport, materiale de construcție (Prahova, Argeș și Dâmbovița), textile, confecții și alimentară în toate județele. Regiunea deține supremația la nivel de țară în producția de utilaj petrolier și chimic, de frigidere, lămpi electrice, producția de automobil. Încadrarea unor zone din regiunea Sud Muntenia în sistemul urban policentric cu potențial de dezvoltare (Slobozia - Călărași - Fetești, Alexandria - Zimnicea - Turnu Măgurele - Roșiori de Vede, Ploiești - Târgoviște - Pitești-Râmnicu Vâlcea și Valea Prahovei).	
Dinamica Antreprenorială	
Data fiind densitatea mare de concentrare a firmelor în municipiul Pitești și comunele limitrofe, Bascov, Bradu, Mărăcineni, se pot explora posibilitățile de creare a unei zone metropolitane. În paralel, dezvoltarea zonei metropolitane București va influența aproape toate județele regiunii prin integrarea teritorială în zona economică a celei mai dezvoltate regiuni din România. IMM-urile reprezintă astăzi 99,3% din numărul total de întreprinderi la nivel regional și au devenit cei mai importanți angajatori locali (numărul de salariați a crescut de la 44% în anul 1999 la 70% în anul 2010). Serviciile și comerțul concentrează peste	Scăderea numărului de IMM-uri. Anul 2010 regăsește regiunea cu aproximativ 5.700 de IMM-uri mai puțin comparativ cu anul de vârf 2008; cele mai semnificative pierderi au fost înregistrate în comerț (3.700 de IMM-uri), construcții (946 de IMM-uri) și industria prelucrătoare (889 de IMM-uri). Numărul de radieri de societăți comerciale crește dramatic în anul 2010 comparativ cu 2009. Mai mult, efectele crizei economice sunt vizibile și la nivelul analizei cifrei de afaceri a IMM-urilor. Capacitatea organizațiilor locale de a face față concurenței prezentă în domeniile în care activează este redusă. În consecință, multe companii mici preferă să rămână la

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
70% din numărul total de IMM-uri la nivel regional. Regiunea deține 13,8% din numărul total al unităților locale active în industria extractivă și angajează 22,3% din personalul național din acest sector. Unitățile active în industria prelucrătoare dețin 21,5% din cifra de afaceri națională pe acest domeniu, în ciuda faptului că reprezintă doar 11% din totalul unităților naționale.	nivelul actual de dezvoltare.
Parteneriate	
Intensificarea colaborărilor și parteneriatelor naționale și internaționale. Faptul că relațiile de colaborare între mediul privat și cel academic și de cercetare se desfășoară în principal cu instituții din alte regiuni face ca potențialul de implicare în proiecte inter-regionale al institutului să fie unul ridicat (ex: la nivel internațional, INCDA Fundulea a desfășurat și desfășoară activități de colaborare cu colaborare bilaterală, pe bază de contracte, cu 9 institute de cercetare, 10 companii private și o Academie de științe agricole). Dezvoltarea de parteneriate între mediul privat și universități (ex: grupul de firme Dacia - Renault, atât pe proiecte punctuale realizate în colaborare cu Universitatea de Stat din Pitești și Universitatea Valahia, cât și formalizate prin participarea la constituirea polului de competitivitate Auto Muntenia etc.).	Dificultatea cu care se confruntă autoritățile locale în a găsi parteneri pe proiecte de cercetare.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2.2 Analiza Sistemului Regional de Sprijinire și Furnizare a inovării

2.2.1. Stakeholderii Sistemului Regional de Sprijinire și Furnizare a inovării

2.2.1.1. Decidenții politici de la nivel național, regional și local

Instituțiile naționale care au atribuții în domeniul cercetării-dezvoltării - inovării sunt următoarele:

1. Ministerul Educației Cercetării, Tineretului și Sportului

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului este un Organism Intermediar Național pentru Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 (OIPOSDRU MECTS). OIPOSDRU MECTS are în subordine câte o Unitate Regională în fiecare regiune de dezvoltare a țării. În regiunea Sud Muntenia unitatea regională este Inspectoratul Școlar al Județului Călărași.

În colaborare cu celelalte instituții de profil, MECTS are sarcina de a defini și de a asigura o bună implementare a strategiei globale a învățământului. În plus, MECTS proiectează noile direcții educaționale pe niveluri și profiluri de învățământ.

Atribuțiile MECTS au un impact atât direct, cât și indirect la nivel național și regional asupra activităților de CDI. Prin asigurarea unei bune educații a forței de muncă se însușă orientarea către beneficiile unei dezvoltări prospere, care să ofere avantaje la nivelul întregii comunități. MECTS în calitate de Organism Intermediar național este responsabil de implementarea următoarelor axe prioritare și domenii majore de intervenție din Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU) 2007-2013 (Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, 2007a, pp. 55-56):

- Axa prioritară 1 „Educația și formarea în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”;

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

- Axa prioritară 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii” - Domeniul major de intervenție 2 „Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”;

POS DRU, prin axele prioritare urmărește atingerea obiectivelor din cadrul Strategiei de la Lisabona privind ocuparea deplină, promovarea educației și formării profesionale de calitate, întărirea culturii și spiritului antreprenorial, încurajarea inovației și dezvoltării economiei bazate pe cunoaștere.

2. Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS)

În prezent, MECTS își exercită funcțiile în domeniul cercetării prin intermediul **Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică (ANCS)**. Misiunea ANCS este de a asigura elaborarea, aplicarea, monitorizarea și evaluarea politicilor în domeniul CDI în conformitate cu Strategia Națională în domeniul Cercetării, Dezvoltării și Inovării și cu Programul de Guvernare.

Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovație 2007-2013, elaborată sub egida Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică cuprinde o evaluare critică a situației actuale și o viziune generală pentru viitor. În elaborarea Strategiei s-a urmărit coerența cu principalele documente specifice ale UE și României (Strategia Lisabona revizuită în 2005, participarea la Programul Cadru 7 pentru știință și tehnologie, Planul Național de CDI din perioada 1999 - 2006, Programul de granturi pentru cercetarea științifică din 1995 - 2006, Programul Cercetare de excelență (CEEX) din 2005 - 2006, primul exercițiu național de foresight de mare anvergură în știință și tehnologie realizat în perioada 2005 - 2006).

Pentru implementarea acestei viziuni strategice și pentru a crea un mediu propice dezvoltării capitalului uman calificat în domeniul CDI sunt prevăzute următoarele obiective specifice:

- **Creșterea performanței** prin plasarea cercetării din România în grupul primelor 35 de țări raportat la numărul aparițiilor în publicațiile indexate ISI (locul 48 în 1995-2005), creșterea de 10 ori a numărului de brevete EPO la un milion de locuitori (1,72 în 2003 față de media UE de 137), triplarea numărului de brevete OSIM față

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

de 2006 și creșterea ponderii brevetelor high-tech, dublarea ponderii firmelor inovative (19% în 2002-2004);

- **Dezvoltarea resurselor sistemului** prin triplarea numărului de cercetători concomitent cu descreșterea mediei de vârstă sub 40 de ani, asigurarea unui număr mediu anual de 2.000 burse doctorale, o pondere de 50% de doctori și doctoranzi în totalul cercetătorilor, creșterea atractivității carierei de cercetător și aplicarea unor criterii de performanță în promovarea profesională, atragerea în instituțiile de cercetare sau în proiecte realizate în România a unor cercetători de valoare din străinătate sau din rândul diasporei științifice românești, facilitarea accesului la infrastructuri de cercetare performante în țară și în străinătate, în special în UE;
- **Implicarea sectorului privat** prin creșterea cheltuielilor private pentru cercetare-dezvoltare la 1,5% din PIB, stimularea mediului privat pentru asimilarea rezultatelor cercetării, dezvoltarea parteneriatelor între mediul public și privat în știință și tehnologie, facilitarea accesului firmelor inovative la schemele de cofinanțare;
- **Îmbunătățirea capacității instituționale** prin reducerea fragmentării actuale a sistemului și încurajarea participării la rețele de cercetare în plan național și internațional, afirmarea instituțiilor de învățământ și cercetare românești, profesionalizarea managementului cercetării, evaluarea independentă a performanței cercetării cu finanțare publică, consolidarea rolului științei în societate prin promovarea eticii și egalității de șanse;
- **Lărgirea cooperării internaționale** prin participarea la programe și proiecte transfrontaliere și inițierea altora noi, o mai bună reprezentare a României în organisme reprezentative la nivel european și internațional.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Principalele modalități prin care ANCS susține cercetarea științifică sunt:

- Elaborarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a cercetării științifice, precum și de transfer a rezultatelor acestora către mediul socio-economic. În particular, ANCS elaborează structura Planurilor Naționale multianuale, pe baza recomandărilor celor trei organisme consultative de specialitate: Consiliul Național al Cercetării Științifice (cercetarea fundamentală), Consiliul Național al Dezvoltării și Inovării (cercetarea aplicativă și industrială) și Colegiul Consultativ pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare (consiliu integrator, principalul organism consultativ al ANCS);
- Monitorizarea implementării de către UEFISCDI a planurilor naționale, publicând și popularizând rezultatele cercetării finanțate prin fonduri publice naționale și europene;
- Colaborarea cu alte organe ale administrației publice centrale și locale pentru coordonarea politicilor publice în domeniul cercetării - dezvoltării - inovării, în special în vederea atragerii investițiilor private, naționale și internaționale, în cercetarea științifică industrială în România, precum și în vederea susținerii și stimulării culturii antreprenoriale în sistemul public de cercetare. În acest scop ANCS colaborează în special cu Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului;
- Reprezentarea intereselor naționale ale României în cadrul forurilor internaționale din domeniul de competență (Comisia Europeană, tratate bilaterale, participări în alte organisme internaționale);
- Asigurarea accesului persoanelor fizice sau juridice române la informații de interes public privind sistemul de cercetare. Asigură transparența sistemului național de cercetare - dezvoltare;
- Asigurarea secretariatului tehnic al Consiliului Național pentru Politica Științei și Tehnologiei (CNPST). CNPST este format din nouă membri din care cel puțin patru sunt membri ai Colegiului Consultativ și prezintă Primului Ministru cel puțin odată pe an, în cadrul unei ședințe de Guvern, concluziile și recomandările sale privind

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

cercetarea, transferul tehnologic și dezvoltarea societății și economiei bazate pe cunoaștere în România.

3. Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT) este Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional 2007-2013. MDRT este responsabil de implementarea politicii guvernamentale în domenii precum: dezvoltare regională, coeziune și dezvoltare teritorială, cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională, construcții, turism și altele. În total, MDRT gestionează un număr de 48 de programe finanțate din fonduri europene și naționale. Câteva dintre acestea sunt: Programul Operațional Regional 2007-2013 (REGIO), programe de cooperare teritorială europeană, programe PHARE - Coeziune economică și socială, programe PHARE - Cooperare transfrontalieră, programe pentru dezvoltare teritorială, construirea de locuințe (Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, 2012a).

În cadrul programului REGIO, la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare este desemnat un organism Intermediar pentru implementarea Programului Operațional Regional 2007-2013. Bugetul total alocat acestui program este de aproximativ 4,4 mld. euro pentru anii 2007-2013, 84% din sumă fiind alocată prin bugetul UE (Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, 2012a).

Programul este definit de șase axe prioritare. Axa Prioritară 4 absoarbe 17 % din bugetul total alocat și vizează finanțările pentru susținerea și stimularea inovării. Astfel, se susține sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local prin domeniile majore de intervenție 4.1 Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală și 4.3: Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor.

În regiunea Sud Muntenia, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia are rol de Organism Intermediar pentru implementarea Programului REGIO.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Pentru atingerea obiectivelor fixate în cadrul Axei Prioritare 4, în prezent, în regiunea Sud Muntenia există unsprezece proiecte, dintre care unul este deja finalizat². Acestea au ca ținte: îmbunătățirea infrastructurii, crearea unor centre pentru sprijinirea afacerilor, crearea unui centru de sănătate, recuperare, întreținere și birouri, înființarea unor spații de producție și structuri de afaceri. Proiectele se desfășoară în principal în județe precum Dâmbovița (Moreni), Giurgiu și Argeș (Pitești, Bradu).

În plus față de consultarea acestor instituții naționale, procesul planificării strategice trebuie să respecte principiul european al parteneriatului și să implice și relații parteneriale pe diferite nivele de decizie și coordonare. Vom reveni asupra acestui aspect în Capitolul 3.

În concluzie, principalele instituții existente la nivel național, regional și local s-au implicat activ în atingerea obiectivelor Strategiei de la Lisabona și în special în dezvoltarea sectorului CDI. Totuși, datorită decalajului existent față de celelalte state membre ale EU și datorită efectelor crizei economice, progresele înregistrate la nivel național și regional sunt încă reduse, România menținându-și poziția în partea de jos a clasamentelor europene.

2.2.1.2 Structurile de sprijin ale inovării

Structurile de sprijin ale inovării sunt reprezentate de parcurile industriale, parcurile științifice și tehnologice, incubatoare de afaceri, clustere, centrele multifuncționale și centrele de convenții.

În regiunea Sud Muntenia, structura de sprijin a inovării este reprezentată de **parcuri industriale, Centrele de Informare Tehnologică din Ialomița și Teleorman, incubatorul de afaceri de la Câmpulung Muscel, județul Argeș, centrul de transfer tehnologic, inovare și afaceri din cadrul Universității Ploiești** ce oferă servicii de consultanță destinate în special industriei petrochimice și de un **Centru releu pentru inovare**.

² Mai multe informații despre proiecte sunt disponibile accesând Anexa 4, *Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local*, disponibil la http://www.mdrt.ro/userfiles/plati_por/4_1.pdf, accesat la 07.08.2012

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

În materie de **parcuri industriale**, Regiunea Sud Muntenia se individualizează în peisajul național prin numărul mare de parcuri industriale găzduite, cu precădere în județele Dâmbovița și Prahova. În anul 2010, regiunea găzduia 16 parcuri industriale, aproximativ 30% din totalul național. Dintre acestea, Parcul Industrial Pitești Bradu a fost anulat, în timp ce alte Ordine MAI din 2011 și 2012 au hotărât înființarea altor trei parcuri industriale în regiune; în plus, există o cerere de acordare a titlului de parc industrial pentru Parcul Industrial Măgurele-lazu (*Tabelul nr. 30-Anexă*).

Discrepanțele dintre zona de sud și cea de nord a regiunii sunt regăsite și în distribuția geografică a structurilor de sprijin în cadrul regiunii. Astfel, o pondere covârșitoare ale acestora este situată în județele din nordul regiunii. Cel mai reprezentativ județ la nivel regional din acest punct de vedere este județul Prahova, care după includerea parcurilor din Mizil și Urlați în categoria parcurilor industriale deține un număr de 8 astfel de societăți, clasându-se la nivel național pe locul doi după Brașov. Cel mai dezvoltat parc industrial al regiunii este Parcul Industrial Ploiești, cu acționariat public și care se află într-o perioadă de extindere prin deschiderea de noi "puncte de lucru" la Mizil, Ciorani și Urlați.

Acționariatul parcurilor din regiune aparține în principal Consiliilor Județene, excepție făcând parcurile cu capital privat, Allianso Business Park aflat la Ariceștii Rahtivani și Parcul Industrial Pitești - Bradu (Argecom) și cele cu un acționariat mixt public-privat: Parcul Tehnologic și Industrial Giurgiu Nord și Parcul Industrial Mija din județul Dâmbovița.

Domeniile de activitate predominante ale firmelor găzduite de parcurile din regiune sunt industria textilă, industria petrochimică, construcții, echipamente electronice, medicale și sanitare. Gama de servicii oferite este puțin variată și limitată în cele mai multe cazuri la utilități (energie electrică, gaze naturale, apă, canalizare menajeră, canalizare pluvială, parcuri); infrastructura necesită investiții majore, iar vizibilitatea lor în rândul companiilor din mediul privat trebuie îmbunătățită.

Serviciile oferite de către parcurile industriale sunt legate de oferirea dreptului de folosință asupra infrastructurii, a utilităților și serviciilor necesare desfășurării activității, precum și consultanță de afaceri. Pentru perioada următoare, cel mai mare parc industrial al regiunii - Parcul Industrial Ploiești - își propune să stimuleze mediul de afaceri prin

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

crearea **Centrului multifuncțional de afaceri - Lumina Verde - Ploiești**, județul Prahova, ca o structură de sprijin a afacerilor din Polul de Creștere Ploiești - Prahova. Obiectivele vizate sunt legate de dezvoltarea spiritului antreprenorial în rândul elevilor și studenților din mediul preuniversitar și universitar; promovarea conceptului de dezvoltare economică durabilă în rândul oamenilor de afaceri; promovarea activităților economice desfășurate în Polul de Creștere.

De menționat este și faptul că singurul parc *tehnologic și industrial* al regiunii - **Parcul Tehnologic și Industrial Giurgiu Nord (PTIGN)** - include în lista serviciilor și activități științifice (de ex. studii de piață). Parcul realizează activități de cercetare-dezvoltare-inovare, principalele activități de CDI realizate în ultimii 5 ani fiind focalizate pe realizarea și dezvoltarea de noi metode de producție - tehnologie, în special cu privire la îmbunătățirea parametrilor apei utilizate de firmele găzduite de parc. Rezultatele activităților de CDI se reflectă în o mai bună calitate a parametrilor apei industriale și în găsirea de modalități și procedee de reciclare a nămolului industrial prin utilizarea sa în construcția de cărămizi. Parcul este beneficiar al unui studiu privind sistemele integrate de monitorizare și control al apelor uzate, calității și siguranței produselor textile comercializate în România și Bulgaria realizat prin Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria. Preocuparea Parcului pentru sectorul CDI este transpusă în ponderea de 10% din total profit alocată **cheltuielilor pentru inovare** și în ponderea de 25% din totalul vânzărilor a produselor nou apărute pe piață. Organizația are în curs de brevetare tehnologia de obținere a mortarelor și cărămizilor din nămoluri industriale și în perspectivă un proiect de CDI privind îmbunătățirea stației de preepurare a apei parcului. În ceea ce privește autoevaluarea performanțelor de CDI, parcul se poziționează la categoria „o stea” - cu performanțe de CDI recunoscute la nivel național din punct de vedere al originalității, relevanței și rigorii. Activitatea Parcului a început în 2003, evoluția numărului de firme incubate fiind prezentată în tabelul de mai jos.

Tabel 14: Evoluția numărului de firme găzduite de PTIGN

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nr. firme	-	-	-	-	11	12	13	21	27	24	24	24

Sursa: date ale organizației

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Brazi Industrial Parc este amplasat pe platforma industrială Brazi ce cuprinde și unul din cele mai importante combinate petrochimice. Activitatea Parcului a început în 2004, evoluția numărului de firme incubate fiind prezentată în *Tabelul 15*.

Tabel 15: Evoluția numărului de firme găzduite de Brazi Industrial Parc

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nr. firme	-	-	-	-	-	8	12	12	15	18	15	16

Sursa: date ale organizației

Complementar parcurilor industriale, în regiunea Sud Muntenia funcționează o serie de entități de inovare și transfer tehnologic, acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu de către ANCS. Astfel, la nivelul regiunii funcționează 2 din cele 19 centre de informare tehnologică acreditate la nivel național, regiunea încadrându-se în media națională privind numărul de entități pe regiune (regiunea București-Ilfov fiind singura cu 5 astfel de centre).

Una dintre aceste entități este **Centrul de Informare Tehnologică - C.C.I.A Ialomița** care activează în cadrul Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură. CIT își desfașoară activitatea pentru sectoarele agricultură și industrie alimentară, respectiv în domeniile industrie alimentară, cultivarea cerealelor și a altor plante, horticultură și creșterea animalelor. Județul **Teleorman** găzduiește un centru asemănător, **Centrul de Informare Tehnologică - CIT-C.C.I.A** din Alexandria. Acest centru activează în domeniul industriei textile, a produselor textile și a produselor din piele, agricultură, industrie alimentară și protecția mediului. Oferta acestuia pentru inovare și transfer tehnologic include servicii de asistență și consultanță în domeniul exploatării dreptului de proprietate intelectuală, în domeniul legislativ la nivel național, european; servicii de asistență a agenților economici privind obținerea de fonduri, diseminarea informațiilor, efectuarea de campanii de informare. Pe lângă centrele de informare acreditate din Ialomița și Teleorman, **Centrul de Informare Tehnologică CIT - Casa Dunării din Călărași** este autorizat să funcționeze provizoriu în domeniile: energie eoliană și solară, co-generare, hidraulică; internet, comunicații fixe și mobile; transporturi și tradiții.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

O altă componentă a structurii de sprijin a inovării o reprezintă **Incubatorul Tehnologic și de Afaceri ITAf Ploiești**³ (Jud. Prahova) a cărui domeniu de activitate este legat de produsele și tehnologiile industriale, formarea continuă și tehnologia informației. Obiectivele incubatorului de afaceri includ sprijinirea înființării și dezvoltării IMM-urilor din sectorul productiv și servicii, transferul de know-how între Universitatea Petrol - Gaze din Ploiești și IMM-uri, sprijinirea procesului de restructurare a sectorului de stat, identificarea posibilelor proiecte de afaceri și realizarea de parteneriate și de joint-venture.

Complementar Incubatorului Tehnologic și de Afaceri Ploiești, Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești a creat o altă structură de sprijin pentru inovare, **Centrul de transfer tehnologic, inovare și afaceri**. CTTIAP este destinat valorificării potențialului științific al UPG printr-o variată ofertă de consultanță și servicii legate de cercetarea fundamentală și aplicată în procese și tehnologii de forare, extracție, transport și procesare a petrolului, în domeniul utilajului petrolier și petrochimic, automatizării proceselor, electronicii și electroenergeticii industriale, ingineriei comunicației, securității tehnice, protecției mediului etc.⁴

În sprijinul companiilor din județul Argeș a fost înființat în 2004 **Centrul de afaceri Câmpulung**. Acesta dispune de un număr de 32 de unități de incubare, care beneficiază de servicii de consultanță și pregătire, acces la servicii și utilități și suport de secretariat.

Pe lângă structurile amintite, în perioada 2004 - 2008, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Călărași a fost partener al consorțiului IRC (**Innovation Relay Centres**) România, acționând ca unitate operațională cu scopul de a servi interesele CDI ale IMM-urilor orientate spre inovare, dar și ale marilor companii, universități etc. În anul 2008, Centrele Releu de Inovare și Centrele de Informare Europeană s-au unificat creând Enterprise Europe Network, cea mai largă rețea din Europa care oferă servicii de informare și consultanță pentru întreprinderi. În România, rețeaua funcționează prin patru consorții regionale, printre care și **consorțiul PRO SME BISNET**, în Macroregiunea 3 ce cuprinde regiunile de dezvoltare București Ilfov și Sud Muntenia. Rețeaua reunește aproximativ 600 de organizații partenere și 3.000 de angajați din peste 40 de țări și **promovează**

³ Act de înființare: Certificat de Autorizare Provizorie nr.44/13.07.2007

⁴ <http://vechi.upg-ploiesti.ro/cttiap/oferta.htm>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

competitivitatea și inovarea la nivel local, în Europa și în afara ei. Serviciile pe care consorțiul le oferă sunt legate de acces direct la cele mai noi informații din Uniunea Europeană de interes pentru întreprinderile românești; promovarea oportunităților de afaceri românești în 45 de țări prin intermediul unei baze de date și a legăturilor directe cu punctele de contact ale rețelei; sprijinirea inovării prin facilitarea transferului de know-how și a tehnologiilor de ultimă oră etc.

Concluzii

Serviciile oferite de **parcurile industriale** sunt legate de oferirea dreptului de folosință asupra infrastructurii, a utilităților și serviciilor necesare desfășurării activității, în unele cazuri și consultanță de afaceri. Gama de servicii oferite în cazul parcurilor tehnologice este **puțin variată** și este limitată în cele mai multe cazuri la utilități. Celelalte entități de inovare și transfer tehnologic, acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu de către ANCS în zonă (**Centre de Informare Tehnologică, Incubator Tehnologic și de Afaceri**) oferă firmelor o **gamă de servicii variată** ce cuprinde servicii de informare și consultanță, studii de fezabilitate, prestări de servicii privind recunoașterea dreptului de proprietate intelectuală, înregistrări de mărci, omologări, documentări, traduceri, acces la infrastructura de comunicare etc.

Sunt necesare îmbunătățiri pentru a stimula potențialul regiunii în domeniul **diversificării serviciilor** oferite în sensul includerii și unor servicii de consultanță și de asistență în domeniul CDI în cazul parcurilor tehnologice, aplicării unor **condiții diferențiate** pentru firmele start up și pentru cele care investesc în CDI, precum și în privința **investițiilor în infrastructură**. Creșterea **vizibilității** în rândul companiilor din mediul privat este o necesitate fundamentală în procesul de dezvoltare al sectorului CDI. O altă deficiență semnalată în cadrul focus grupurilor de către reprezentanții parcurilor industriale a fost cea a legislației actuale (**rezolvarea aspectelor juridice** ale societăților ce dețin parcurile industriale pentru a deveni eligibile în accesarea de fonduri structurale) care îngreunează accesul lor la fondurile europene sau naționale datorită formei de proprietate. Implicarea autorităților publice locale în demararea și susținerea acestui tip de proiecte a fost prezentată ca fiind necesară.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

La capitolul sugestii, putem menționa și necesitatea promovării parcurilor industriale și la nivel internațional prin intermediul diverselor mijloace de comunicare: site-uri web, cataloage și broșuri cu informații complete privind dotările de care dispun parcurile, suprafața disponibilă, date concrete despre cadastru, legislația în vigoare, oportunitățile investiționale, avantajele localizării companiilor în România, în speță în regiune, traduse în cel puțin două limbi de circulație internațională.

Cunoscut fiind rolul parcurilor industriale în economia urbană (acestea determină crearea de locuri de muncă și de spații pentru întreprinderi unde inovarea să fie un element principal de dezvoltare⁵), conturarea unei strategii regionale privind parcurile industriale cu obiective, măsuri și atribuții bine stabilite ar reprezenta un prim pas pentru a oferi un cadru stabil și predictiv companiilor interesate de acest domeniu.

Opțiunea clusterelor reprezintă de asemenea o variantă demnă de luat în calcul. În cazul firmelor mai puternice din parcurile industriale se recomandă clusterelor verticale, integratoare, iar în zonele unde nu există parcuri industriale se recomandă asocierea societăților mai mici cu profil asemănător în cluster de tip orizontal.⁶ În cadrul regiunii au fost identificate mai multe potențiale cluster (industria petrochimică în județul Prahova și industria de automobile în județul Argeș dețin cel mai bun potențial de dezvoltare), dar companiile specializate și instituțiile asociate cooperează doar la nivel informal și se poate constata o lipsă a conștientizării de către antreprenorii regionali a beneficiilor rezultate în urma creării unui cluster sau a unei rețele.

2.2.1.3. Sistemul de sprijin al firmelor (camere de comerț, asociații patronale etc.)

Sistemul de sprijin al firmelor are un rol deosebit de important în domeniul inovării deoarece inovarea presupune derularea de activități cu risc semnificativ pentru agenții economici, în zone caracterizate de eșec al pieței. Experiența altor state a reliefat rolul organizațiilor de acest tip - camere de comerț, asociații patronale, dar și structuri formale

⁵Stimularea constituirii și dezvoltării parcurilor industriale, Anexa nr. 2, M.A.I., accesibil la <http://www.mai.gov.ro/Documente/Transparența%20decizională/ppp%20parcuri%20industriale%20anexa%202.pdf>

⁶ Conform opiniei președintelui Asociației Clusterelor și Incubatoarelor de Afaceri, exprimată în "Zi de Zi" Mureș, disponibil la <http://www.zi-de-zi.ro/economic/urmareste-live-lucrarile-conferintei-parcuri-industriale-o-strategie-nationala>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

de tip cluster sau pol de competitivitate - ca fiind unul de facilitator al interacțiunii dintre mediul de cercetare și agenții economici, promotor al culturii inovării, formator în domenii de expertiză relevante sau furnizor de informații cu privire la finanțări/inițiative de sprijin în domeniul inovării.

Cercetarea, dar și interviurile individuale au reliefat o activitate relativ restrânsă a camerelor de comerț și industrie în inițiative concrete ce sprijină inovarea în rândul întreprinderilor membre ale acestora. Activitatea camerelor de comerț este de altfel guvernată de o lege specifică⁷ care descrie tipul de activități și ariile de acțiune ale acestor structuri. Deși nerestrictivă și suficient de generală ca să permită și activități de sprijin în domeniul CDI, legea respectivă nu conține prevederi specifice cu privire la astfel de activități și reflectă astfel experiența și asumarea redusă a unui astfel de rol.

În plus, din punct de vedere al tipului de activități oferite de camerele de comerț, perioada ultimilor ani s-a remarcat printr-o frecvență ridicată a activităților de instruire/calificare forță de muncă și organizare de târguri/misiuni. Este important de menționat un efect negativ al accesării de finanțări din fonduri europene în special prin programul POS DRU asupra capacității de implementare a camerelor de comerț. S-a menționat, în cadrul interviurilor, că multe dintre camerele de comerț și industrie au accesat astfel de finanțări pentru a susține activități specifice precum instruirii/calificări de forță de muncă ș.a. și se află acum într-un semnificativ blocaj financiar. Aceste neajunsuri cauzate de problemele întâmpinate în derularea finanțărilor prin acest program a blocat activitatea camerelor, a provocat dificultăți financiare semnificative și a împiedicat aceste organizații să își diversifice portofoliul de activități și să aloce resurse/timp și spre alte tipuri de inițiative.

Cooperarea între camerele de comerț se realizează punctual, pe diverse parteneriate și proiecte, dar fără să existe o abordare regională a acestei colaborări. În urma interviurilor individuale a reieșit că Asociația Regională a Camerelor de Comerț și Industrie, menționată în cadrul de monitorizare și evaluare al Strategiei de Inovare a regiunii Sud Muntenia, a fost lipsită de activitate în decursul ultimilor ani. S-au menționat, de asemenea, diferențe

⁷ Legea camerelor de comerț din România nr. 335/2007

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

de capacitate între camerele de comerț din județele cu o dezvoltare economică mai puternică comparat cu camerele de comerț din județele cu o dezvoltare economică mai slabă (diferența manifestându-se în special între județele din nordul regiunii raportate la cele din sudul regiunii).

Cercetarea de teren a identificat în schimb și alte structuri de sprijin al inovării organizate ca asociații de întreprinderi precum Asociația Oamenilor de Afaceri din Argeș (AOAA). Această organizație desfășoară proiecte de sprijin pentru transfer de inovare cu finanțare prin programul european Leonardo - Transfer de Inovație. Printre proiecte se numără o inițiativă de certificare și calificare a managerilor de transfer de inovare precum și o inițiativă de promovare și integrare a culturii învățării continue și organizaționale în cadrul IMM-urilor, în special în domeniul transferului de inovare. Experiența în domeniu a AOAA a reliefat o serie de aspecte extrem de relevante cu privire la necesitatea dezvoltării unor servicii de sprijin al firmelor, în special IMM-uri. Astfel, în lucrul cu agenții economice implicați de AOAA în proiectele mai sus menționate, se remarcă o capacitate scăzută de a înțelege și articula modul concret în care inovarea și serviciile de sprijin în domeniu pot ajuta în dezvoltarea afacerii respective. Deși, la nivel declarativ, IMM-urile sunt interesate și deschise în a afla mai mult despre acest domeniu, cele mai multe au rezerve în a aloca timp și personal pentru a participa la activități de instruire în domeniu și întâmpină dificultăți în a se gândi și implementa activități de inovare care să ducă la creșterea afacerilor respective. Dintre nevoile identificate de AOAA în lucrul cu IMM-uri în cadrul proiectelor menționăm:

- necesitatea de a prezenta și promova exemple concrete ce țin de dezvoltarea inovării și impactul asupra competitivității întreprinderilor - aplicate în diverse domenii de activitate;
- dezvoltarea și promovarea unui vocabular în domeniu și a unui set de instrumente specifice (tipuri de servicii de sprijin, etc);
- promovarea actorilor relevanți în domeniu și a serviciilor pe care aceștia le pot oferi;

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

- documentarea, pe bază de date/studii empirice, a impactului pe care astfel de activități îl pot avea asupra creșterii competitivității întreprinderilor și implicit demonstrarea randamentului pe care investițiile/alocarea de resurse în acest domeniu îl pot avea etc.

Un alt aspect relevant reliefat cu ocazia cercetărilor de teren este cunoașterea redusă a rolului și atribuțiilor agențiilor pentru dezvoltare regională în domeniul sprijinirii inovării și competitivității regionale. Interesul în a cunoaște mai bine care sunt activitățile concrete / serviciile de sprijin pe care le poate oferi o agenție pentru dezvoltare regională a fost manifestat atât de întreprinzătorii intervievați, dar și de structurile de sprijin ale afacerilor. Acestea din urmă au manifestat această nevoie tocmai din prisma interesului de a se dezvolta în materie de informații și servicii pe care le pot oferi, la rândul lor, beneficiarilor finali.

Concluzii

Interviurile și cercetarea de birou au reliefat o dezvoltare redusă a serviciilor de sprijin al firmelor în domeniul inovării și cercetării-dezvoltării. Organizațiile care desfășoară astfel de servicii sunt puțin reprezentate în regiune și amploarea activităților și serviciilor pe care le oferă este limitată.

În același timp, discuțiile atât cu astfel de structuri, cât și cu beneficiarii finali (întreprinderi) au reliefat nevoia stringentă de a sprijini dezvoltarea unor astfel de structuri. Considerând gradul de noutate al unor astfel de servicii, sunt necesare activități care să crească capacitatea organizațiilor de sprijin al firmelor și să sprijine implementarea unor proiecte/ activități pilot, demonstrative, ce ar putea fi replicate de către aceste structuri. Acest lucru implică și necesitatea unor linii de finanțare ce pot fi accesate pentru dezvoltarea de servicii suport în domeniu. În plus, sunt extrem de necesare activitățile și inițiativele menite să promoveze acest domeniu și beneficiile pentru competitivitatea întreprinderii.

Nu în ultimul rând, s-a dovedit a fi necesară o activitate de comunicare susținută a agenției pentru dezvoltare regională pentru a își face mai bine cunoscut rolul și atribuțiile în domeniul inovării. Având în vedere rolul strategic al ADR Sud Muntenia, subliniem și

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

utilitatea unor activități menite a promova actorii inovării - organizații cu roluri, atribuții și resurse specifice pentru sprijinirea inovării și competitivității - identificați în exerciții de analiză și planificare strategică precum cel prezent sau similare.

2.2.1.4. Sistemul de cercetare - universități, centre și institute de cercetare

2.2.1.4.1. Prezentarea generală a mediului de cercetare - dezvoltare - inovare în regiunea Sud Muntenia

În perioada 2005 - 2010, numărul unităților CDI din regiunea Sud Muntenia a crescut de la 63 de unități în anul 2005 la 71 în anul 2007, pentru ca apoi să scadă constant și să ajungă la 53 de unități în anul 2010, respectiv la 8% din totalul național al unităților CDI. Dintre acestea, 85% sunt aparțin sectorului întreprinderi, procent mult peste cel de la nivel național, unde unitățile CDI din sectorul întreprinderi reprezintă doar 62% din numărul total de unități CDI. Drept urmare se impune a evidenția numărul mic de unități CDI din sectoarele guvernamental și public, fiecare cu o pondere de 3%, respectiv 4% în totalul național. Pe forme de proprietate, unitățile private sunt majoritare (62%), situație similară cu cea de la nivel național (*Tabel nr. 16*).

Tabel 16: Unități CDI din regiunea Sud Muntenia pe sectoare de performanță și forme de proprietate

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
SECTOARE DE PERFORMANȚĂ						
Sectorul întreprinderi	59	60	62	55	46	45
Sectorul guvernamental	0	5	3	6	5	4
Sectorul învățământ superior	3	4	4	4	4	4
Sectorul privat non-profit	1	0	2	0	0	0
FORME DE PROPRIETATE						
majoritar de stat	23	27	20	22	23	20
majoritar privat	40	42	51	43	32	33
TOTAL	63	69	71	65	55	53

Sursa: INS (2012). Activitatea de cercetare - dezvoltare

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Pe categorii de activitate, cele mai multe dintre unitățile CDI din regiune sunt active în industria prelucrătoare, agricultură, silvicultură și pescuit, mașini și echipamente și mijloace de transport rutier și servicii. De menționat este și faptul că în regiune există opt unități CDI active în sectorul cercetare - dezvoltare, reprezentând însă doar 6% din totalul național al organizațiilor de acest tip (*Tabel nr. 17*).

Tabel 17: Unități CDI din regiunea Sud Muntenia pe categorii de activitate

CATEGORII DE ACTIVITATE	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Agricultură, vânătoare, silvicultură, pescuitul și piscicultura (CAEN 1)/ Agricultură, silvicultură, pescuit	15	15	12	11	10	9
Industrie extractivă	c	c	c	3	c	c
Industrie prelucrătoare	38	34	34	31	26	23
Prelucrarea țigăiului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari (CAEN 1)/ Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din fabricarea țigăiului (CAEN 2)	3	3	3	4	c	c
Substanțe și produse chimice (CAEN 1)/ Fabricarea substanțelor și a produselor chimice (CAEN 2)	3	4	6	3	3	c
Mașini și echipamente (exclusiv echipamente electrice și optice) (CAEN 1)	13	15	11	-	-	-
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații (CAEN 2)	-	-	-	3	3	3
Mașini și aparate electrice (CAEN 1)/ Fabricarea echipamentelor electrice (CAEN 2)	3	3	3	4	3	3
Mijloace de transport rutier (CAEN 1)	7	4	16	-	-	-
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. (CAEN 2)	-	-	-	6	6	6
Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (CAEN 2)	-	-	-	5	4	4
Servicii	4	9	13	7	8	11
din care: Cercetare - dezvoltare	c	4	9	6	7	8

c = date confidențiale

Sursa: INS (2012). Activitatea de cercetare - dezvoltare; Conform clarificărilor oferite de INS, datele privind unitățile CDI la nivel regional sunt disponibile începând cu anul 2005.

Proeminența sectorului privat în spațiul CDI regional este evidentă în analiza cheltuielilor totale pentru cercetare - dezvoltare pe sectoare de performanță (*Tabel nr. 31-Anexă, Figura nr. 52*). Astfel, ponderea cheltuielilor sectorului întreprinderi în totalul cheltuielilor de cercetare - dezvoltare a variat, în perioada 2001 - 2009, în limitele a 87% și 98,2%. De remarcat este creșterea susținută a cheltuielilor sectorului învățământ superior, care a

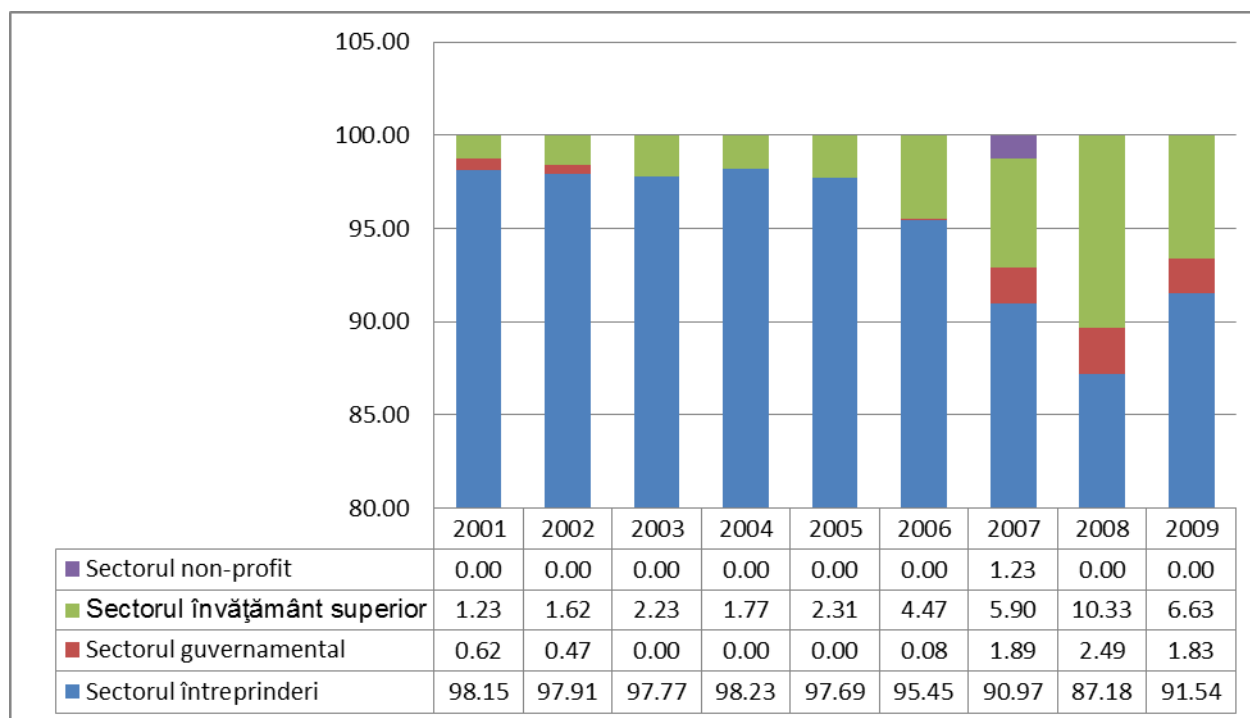

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

ajuns în perioada de vârf - anul 2008 - la peste 10% din totalul cheltuielilor, dar și trendul ușor crescător al ponderii cheltuielilor sectorului guvernamental.

Figura 52: Structura cheltuielilor de cercetare - dezvoltare pe sectoare de activitate, la nivel regional (%)

Sursa: calcule proprii în baza datelor Eurostat (2012)

Notă explicativă : Conform EUROSTAT

(http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/region_cities/regional_statistics/data/database), pentru anii 1999 și 2000, datele privind structura cheltuielilor de cercetare - dezvoltare nu sunt disponibile la nivel regional, ci doar la nivel național, în timp ce datele defalcate pe sectoare de activitate pentru anul 2010 nu erau publicate la momentul realizării studiului.

Comparativ cu nivelul național, situația regiunii Sud Muntenia poate fi considerată atipică, dacă se are în vedere faptul că la nivelul României cheltuielile CDI ale sectorului privat au ponderi care variază între 2% (2005) și 13% (2008) în totalul cheltuielilor CDI, în timp ce la nivelul regiunii Sud Muntenia ele variază în intervalul 87% - 98%, așa cum s-a arătat anterior.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Pe categorii de activitate, cele mai mari cheltuieli CDI sunt cele din industria prelucrătoare și mijloace de transport rutier (CAEN 1)/ fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (CAEN 2), primele reprezentând 53% din totalul național, cele din urmă 87% din totalul național, valoarea lor fiind în creștere după anul 2008. În același timp, cheltuielile CDI pentru fabricarea substanțelor și a produselor chimice (CAEN 2) reprezintă aproximativ 26% din totalul cheltuielilor CDI la nivel regional și au o pondere de 92% în totalul cheltuielilor naționale pe acest sector.

Tabel 18: Cheltuieli CDI din regiunea Sud Muntenia pe categorii de activitate (mii lei)

CATEGORII DE ACTIVITATE	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Agricultură, vânătoare, silvicultură, pescuitul și piscicultura (CAEN 1)/ Agricultură, silvicultură, pescuit	31174	15312	21721	27349	20112	22951
Industrie extractivă	c	c	c	362	c	c
Industrie prelucrătoare	99233	122640	186315	169190	179343	198351
Prelucrarea țițeiului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari (CAEN 1)	41312	39341	62200	-	-	-
Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din fabricarea țițeiului (CAEN 2)	-	-	-	2981	c	c
Substanțe și produse chimice (CAEN 1)	1122	941	1707	-	-	-
Fabricarea substanțelor și a produselor chimice (CAEN 2)	-	-	-	55039	57937	c
Mașini și echipamente (exclusiv echipamente electrice și optice) (CAEN 1)	11131	19409	25172	-	-	-
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații (CAEN 2)	-	-	-	2372	2650	2394
Mașini și aparate electrice (CAEN 1)/ Fabricarea echipamentelor electrice (CAEN 2)	10536	4019	842	2989	3558	3847
Mijloace de transport rutier (CAEN 1)	33129	56008	93172	-	-	-
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. (CAEN 2)	-	-	-	12820	4872	6043
Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (CAEN 2)	-	-	-	89919	108694	127326
Servicii	468	864	2319	2925	2251	4098
din care: Cercetare - dezvoltare	c	423	1120	2925	2024	2731

c = date confidențiale

Sursa: INS (2012). Activitatea de cercetare - dezvoltare; Conform clarificărilor oferite de INS, datele privind unitățile CDI la nivel regional sunt disponibile începând cu anul 2005.

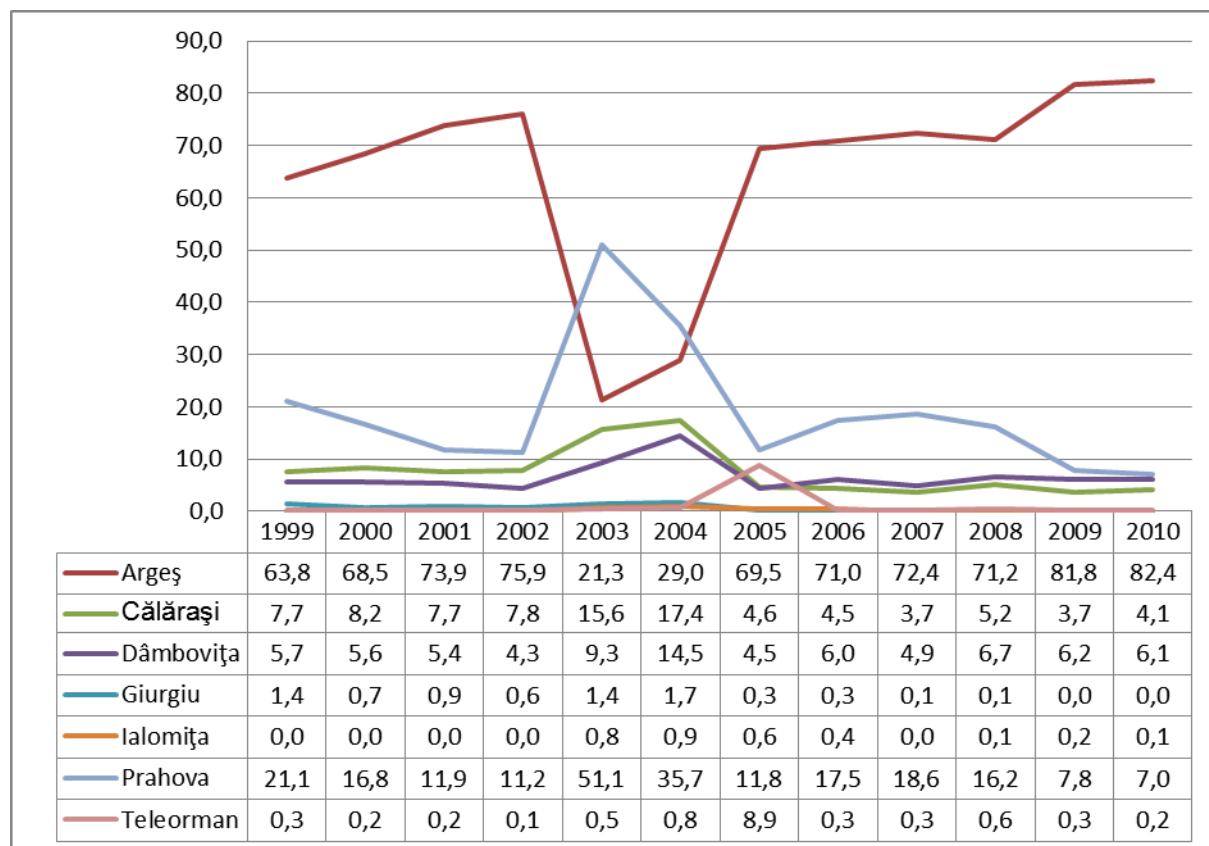

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

La nivel de județe, în ciuda unei evoluții extrem de sinuoase, județul Argeș domină categoric peisajul regional de CDI, angajând peste 82% din cheltuielile totale de cercetare - dezvoltare în anul 2010 (*Figura nr. 53*). Județul Prahova se înscrie pe un trend descendent, ponderea cheltuielilor angajate reducându-se de la peste 50% din totalul regional în anul 2003 la 7% în anul 2010.

Figura 53: Structura cheltuielilor totale de CDI pe județe (%)

Sursa: calcule proprii

Distribuția cheltuielilor de inovare la nivel regional este prezentată în *Tabelul nr. 32-Anexă* și în *Figura nr. 54*. Pe clase de mărime, întreprinderile mari au cele mai mari cheltuieli de inovare (între 68% și 88% din totalul regional), ponderea cheltuielilor de inovare fiind de aproximativ 28% în totalul național al întreprinderilor mari. Aproximativ 99% din cheltuielile de inovare aparțin sectorului industrie în anul 2010, dată fiind și

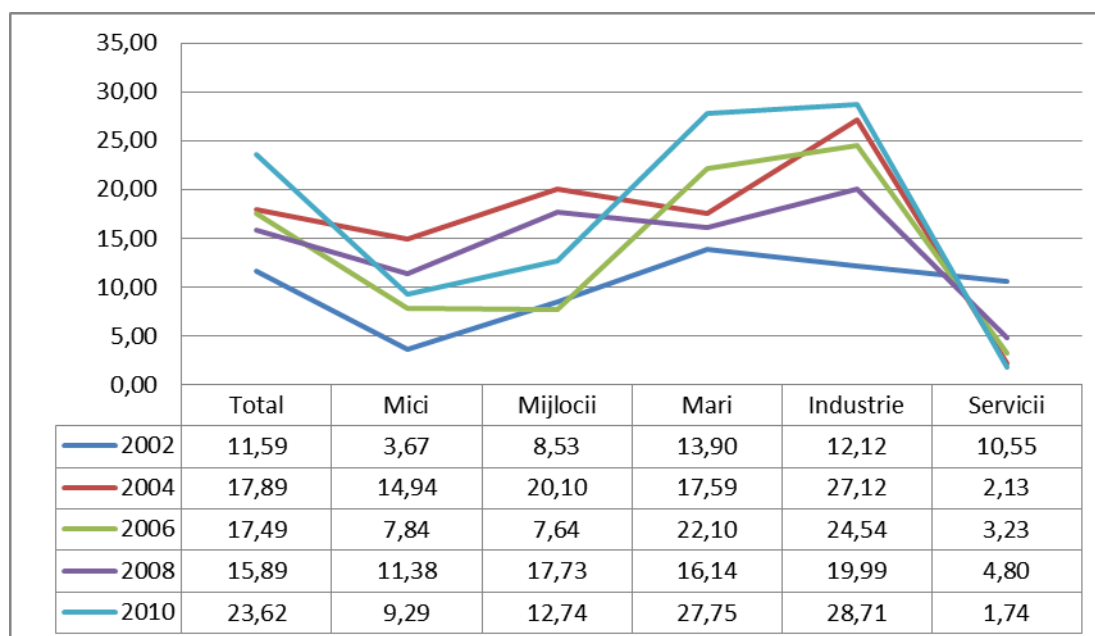
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

scăderea dramatică, dar similară trendului național, a cheltuielilor de inovare în servicii la nivel regional, care reprezintă în anul 2010 doar 1,74% din totalul național al cheltuielilor de inovare în servicii.

Pe elemente componente, achiziționarea de mașini, echipamente și software reprezintă 67% din totalul cheltuielilor de inovare la nivel regional în anul 2010, în timp ce 32% din cheltuielile totale sunt alocate pentru activități de cercetare - dezvoltare și aproximativ 1% pentru achiziția de alte cunoștințe externe. De remarcat este însă creșterea interesului pentru cercetare - dezvoltare, a cărei pondere în totalul cheltuielilor regionale de inovare a crescut de la 12% în 2006 la 23% în 2008 și 32% în 2010.

Figura 54: Ponderea cheltuielilor cu inovarea la nivelul regiunii în total național, pe clase de mărime și categorii de activitate (%)

Sursa: calcule proprii

Analiza infrastructurii de cercetare

Pentru perioada 1999 - 2005, conform studiului care a stat la baza elaborării Strategiei naționale de CDI 2007 - 2013 (Agachi et al., 2006), cităm, *nu există date suficiente de relevante privind resursele de care dispune sistemul CDI, de pildă nu se cunoaște dotarea și mai ales gradul de utilizare al unor dotări la nivel național*. Pentru perioada amintită, principalele concluzii privind infrastructura de cercetare privesc existența a 34 de Baze de

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Cercetare cu Utilizatori multipli, finanțate printr-un program cu Banca Mondială (BCUM), (repartizate la nivel regional după cum urmează: București - Ilfov: 16, Nord Vest: 11, Vest: 4, Centru: 1, Nord Est: 1, Sud Vest: 1, Sud -Est: 0, Sud Muntenia: 0), precum și inventarierea resurselor informaționale - în special a resurselor bibliotecilor universitare, fără a face însă vreo referire directă la distribuții regionale.

În perioada 2005 - 2008, programul CEEX (Cercetare de Excelență), prin Modulul IV - *Proiecte de dezvoltare a infrastructurii de evaluare și certificare a conformității* - a constituit principala sursă de finanțare în această direcție. Cu această ocazie, în regiune au fost realizate o serie de proiecte de infrastructură în două unități CDI din Argeș și în trei din Prahova, după cum urmează:

■ **Universitatea din Pitești:**

Extinderea activităților și facilităților laboratorului de analize cu radiații X

Evaluarea și certificarea produselor și deșeurilor, în conformitate cu directivele UE - ROGS, WEEE, ELV;

■ **Regia Autonomă pentru activități nucleare, sucursala cercetări nucleare, Pitești:**

Laborator de analiză și diagnoză componente metalice corodate în instalații nucleare;

Laborator pentru caracterizarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, înalt și mediu active, în vederea depozitării definitive;

Acreditarea Laboratorului ESCA ca laborator de evaluare materiale nucleare prin spectroscopie de electron;

■ **Universitatea Petrol și Gaze din Ploiești:**

Dezvoltarea unui laborator pentru controlul emisiilor de compuși organici volatili;

Dezvoltarea unui laborator de certificare a calității carburanților în conformitate cu cerințele europene;

■ **Institutul Național de Sticlă București - filiala Ploiești:**

Dezvoltarea laboratorului existent cu noi încercări optice și fizice pentru sticla plană specială utilizată în construcții -tensiune superficială și punct de roua;

■ **S.C. Electromecanica Ploiești, S.A.:**

Modernizare și acreditare laborator de testare motoare rachetă.

(Sursa: <http://www.mct-excelenta.ro/index.php?id=428>)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

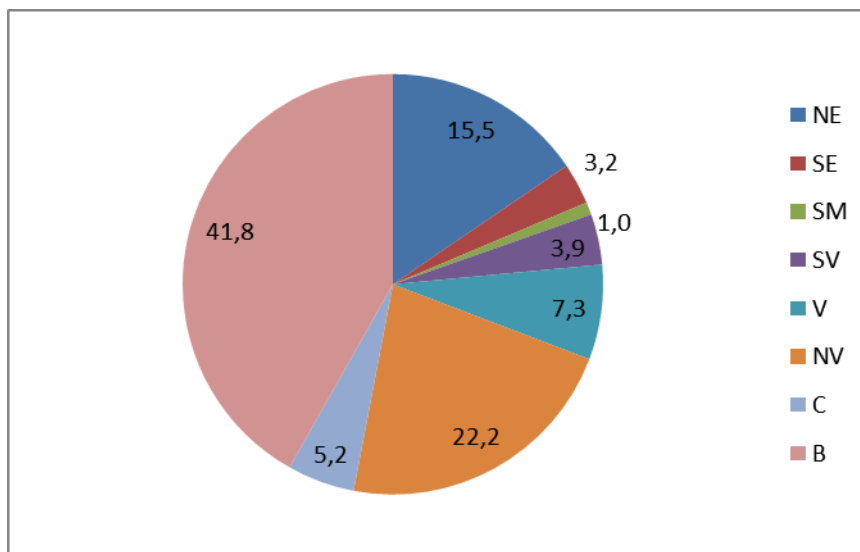

Conform Raportului Comitetului Român pentru Infrastructura Cercetării (CRIC, 2008), începând cu anul 2007, dezvoltarea infrastructurii de cercetare a fost susținută prin:

- Programul CAPACITĂȚI din PN II, pentru susținerea proiectelor de investiții în echipamente, activități de CDI și sprijinire a participării României la proiecte internaționale de cercetare;
- Axa prioritară 2 a Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (O.2.2.1, O.2.2.3, O.2.3.2);
- Alte surse de finanțare: alocații de la bugetul de stat pentru unitățile și instituțiile aflate în coordonarea sau subordinea ANCS, finanțarea instalațiilor de interes național etc.

Distribuția geografică a Proiectelor PNCDI II - Capacități contractate în 2007 și 2008 este prezentată în *Figura nr. 55*. Din totalul de 1.234 proiecte la nivel național, Regiunea Sud Muntenia a reușit să contracteze doar 12 proiecte, clasându-se pe ultimul loc în ierarhia regiunilor. Repartiția proiectelor pe județe este următoarea: Argeș - 4 proiecte, Prahova - 4 proiecte, Călărași - 3 proiecte și Dâmbovița 1 proiect (Holeab și Curaj, 2010).

Figura 55: Distribuția geografică a Proiectelor PNCDI II - Capacități contractate în 2007 și 2008 (% din totalul regional)

Sursa: calcule proprii

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

În privința utilizării fondurilor structurale pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare, unitățile CDI din regiunea Sud Muntenia au obținut următoarele rezultate:

O.2.2.1. Dezvoltarea infrastructurii CD existente și crearea de noi infrastructuri (laboratoare, centre de cercetare): în cele două competiții organizate în 2007 și 2009, au fost contractate 52 de proiecte la nivel național, dintre care două în regiunea Sud Muntenia (4%):

Competiție O.2.2.1.	Unitate CDI	Denumire proiect
2009	Universitatea Valahia din Târgoviște	Dezvoltarea CDI - Institut de Cercetare Științifică și Tehnologică Multidisciplinară
2009	Universitatea Petrol - Gaze din Ploiești	Centru regional de determinare a performanțelor și monitorizare a stării tehnice a materialului tubular utilizat în industria petrolieră

Sursa: <http://fonduristructurale.ancs.ro/ro/content/competitii>

De menționat este și faptul că proiectul “Laborator pentru evaluarea și producerea vinurilor și sucurilor ecologice, folosind tehnologii inovative bazate pe tratamentul în câmp electric pulsatoriu (PEF) și procesare la presiuni înalte (HPP)” depus de către Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru viticultură și vinificație Valea Călugărească a fost adăugat pe lista de rezervă a competiției din 2007.

Pentru O.2.2.3. - *Dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil (GRID, GEANT)* - competiția din anul 2008 a desemnat 11 proiecte câștigătoare, niciunul din regiunea Sud Muntenia.

Competiția O.2.3.2. - *Dezvoltarea infrastructurii de CD a întreprinderilor și crearea de noi locuri de muncă pentru CD* - a fost lansată în 2008 și 2010: din cele 63 de proiecte câștigătoare la nivel național, cinci au aparținut unor întreprinderi din regiune (8%), după cum urmează:

Proiecte POSCCE O.2.3.2.	Unitate CDI	Denumire proiect

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2008	SC FORAJ SONDE SA VIDELE, județul Teleorman	Dezvoltarea infrastructurii de cercetare-dezvoltare a SC. Foraj Sonde SA. Videle vers. Finala
2008	S.C. VELFINA S.A., județul Argeș	Laborator de cercetare în domeniul microbiologiei, cu aplicație în dezvoltarea de dispozitive medicale
2008	BLOMINFO-GEONET SRL, județul Dâmbovița	Sistem de achiziție, prelucrare și stocare date geo-spațiale obținute prin senzori aeropurtați
2010	S.C. LAJEDO S.R.L., județul Prahova	Infrastructură de C-D pentru studierea metodelor de analiză, identificarea surselor de poluare accidentală și analizarea factorilor de mediu afecțați în scopul ameliorării calității acestora
2010	S.C. FARMMARC IMPEX SRL, județul Ialomița	Centru de Cercetare, Producție și Promovare de remedii medicamentoase

Sursa: <http://fonduristructurale.ancs.ro/ro/content/competitii>

Situația proiectelor de cercetare dezvoltare clasificate conform Nomenclatorului pentru analiza și comparația bugetelor și programelor științifice (NABS) pentru anii 2005 - 2007 relevă faptul că mai mult de jumătate dintre proiectele CD ale regiunii aparțin domeniului producția și tehnologia industrială, urmate fiind - la mare distanță - de proiectele în domenii precum producția, distribuirea și utilizarea energiei, producția și tehnologia agricolă și cercetări fundamentale. De evidențiat este situația cercetărilor din fondurile generale pentru învățământul superior, a căror evoluție este foarte sinuoasă, reflectând variațiile mari ale politicii de finanțare a învățământului superior.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 19: Numar de proiecte în domeniul CD, conform Nomenclatorului pentru analiza și comparația bugetelor și programelor științifice (NABS) la nivel regional: 2005 - 2007

Programe NABS	2005	2006	2007
TOTAL Sud Muntenia	1282	1320	1361
din care, pe programe NABS:	1266	1297	1347
Explorarea și exploatarea mediului terestru	4	10	7
Infrastructura și amenajarea teritoriului	2	5	2
Poluarea și protecția mediului	34	36	57
Sănătatea publică	-	17	9
Producția, distribuția și utilizarea energiei	85	109	164
Producția și tehnologia agricolă	140	117	118
Producția și tehnologia industrială	729	695	763
Structuri și relații sociale	7	9	14
Explorarea și exploatarea spațiului	1	0	0
Cercetări din fondurile generale pentru învățământul superior	14	259	9
Cercetări fundamentale	230	13	155
Alte cercetări civile	20	27	49

Sursa: INS (2012). Activitatea de cercetare - dezvoltare

Numărul de proiecte în domeniul CD a scăzut vizibil începând cu anul 2008, astfel încât în anul 2010 în regiune existau doar 739 de astfel de proiecte. Domeniul Producția și tehnologia industrială este cel mai activ în privința proiectelor CD și în intervalul 2008 - 2010, dar numărul acestor proiecte s-a redus de la 763 în anul de vârf 2007 la 214 în anul 2010. Domeniul “Energie” se menține și el în ierarhia numărului de proiecte CD, la fel ca și domeniul “Agricultură”. De evidențiat este cazul domeniului “Educație” care, ale cărui 148 de proiecte derulate în anul 2010 reprezintă 20% din totalul regional.

Proiectele CD din regiunea Sud Muntenia variază în limitele a 4,6% (2010) și 6,6% (2005) în totalul național, domeniul cu cea mai mare pondere fiind Producția și distribuția energiei electrice: între 14% și 30% din numărul total de proiecte la nivel național.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 20: Număr de proiecte în domeniul CD, conform Nomenclatorului pentru analiza și comparația bugetelor și programelor științifice (NABS) la nivel regional: 2008 - 2010

Domenii	2008	2009	2010
TOTAL	1260	830	739
din care, pe programe NABS:	1254	813	725
Explorarea și exploatarea pământului	6	26	10
Mediu înconjurător	84	61	41
Exploatarea și explorarea spațiului	-	2	2
Transport, telecomunicații și alte infrastructuri	2	2	1
Energie	125	128	110
Producția și tehnologia industrială	695	265	214
Sănătate	12	4	1
Agricultură	141	101	90
Educație	8	3	148
Cultură, activități recreative, religie și mass-media	1	-	-
Sisteme politice și sociale, structuri și procese	12	17	13
Promovarea generală a cunoașterii: cercetare-dezvoltare finanțată din fondurile generale universitare (GUF), pentru:	137	90	83
· științe naturale și exacte	44	39	19
· științe ingineresti și tehnologice	57	31	23
· științe medicale și de sănătate	5	0	0
· științe agricole	7	-	5
· științe sociale și economice	15	10	36
· științe umaniste	9	10	-
Promovarea generală a cunoașterii: cercetare-dezvoltare finanțată din alte surse decât fondurile generale universitare, pentru:	31	114	12
· științe naturale și exacte	-	-	2
· științe ingineresti și tehnologice	4	93	6
· științe medicale și de sănătate	-	-	-
· științe agricole	22	11	2
· științe sociale și economice	2	6	-
· științe umaniste	3	4	2

Sursa: INS (2012). Activitatea de cercetare - dezvoltare

Concluzii

Cel mai surprinzător aspect al mediului CDI din regiune este legat de diferența frapantă de implicare în activitățile CDI pe sectoare de activitate. Astfel, locul secund în ierarhia

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

națională pentru cheltuielile CDI se datorează în cea mai mare parte sectorului întreprinderi, care angajează peste 21% din totalul cheltuielilor naționale de CDI pe acest sector, performanță absolut remarcabilă și solidă. De cealaltă parte însă, regiunea se află pe ultimul loc la nivel național pentru cheltuielile CDI ale sectoarelor guvernamental, învățământ superior și non-profit. Analiza nu trebuie să lase neobservat faptul că performanțele legate de cheltuielile CDI se datorează în proporție de peste 80% județului Argeș, după cum se impune a sublinia involuțiile îngrijorătoare ale județului Prahova și procentele de sub 1% din totalul cheltuielilor de CDI angajate de județele Giurgiu, Ialomița și Teleorman. Situația cheltuielilor pentru inovare oferă și ea perspective optimiste pentru regiune, mai ales dacă se au în vedere performanțele din industrie: 29% din totalul național. În același timp însă, îngrijorătoare este situația cheltuielilor de inovare din servicii, care s-au redus drastic în anul 2010 comparativ cu anul 2008, ajungând să reprezinte doar 1,7% din totalul național.

În privința infrastructurii de cercetare, concluzia studiului care a stat la baza elaborării Strategiei naționale de CDI 2007 - 2013 (Agachi et al., 2006) - conform căreia *nu există date suficiente de relevante privind resursele de care dispune sistemul CDI* - este în mare parte valabilă și astăzi. O serie de evidențe izolate au în vedere rezultatele participării la unele competiții de proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare, la care s-au remarcat și unități CDI din regiune. Ca și în alte situații însă (vezi subcapitolele 2.2.2.2. și 2.2.2.3), performanțele unităților CDI în atragerea de fonduri publice pentru cercetare sunt net inferioare altor regiuni (de exemplu, proiectele contractate prin programul Capacități din PN II reprezintă doar 1% din totalul național), concluzie care, coroborată cu datele anterioare care au în vedere ultima poziție ocupată de regiune pentru cheltuielile CDI ale sectoarelor guvernamental și învățământ superior, ridică semne de întrebare legate de potențialul competitiv al unităților publice de CDI. Tocmai de aceea, viitoarea strategie regională de CDI trebuie să ofere, pe de o parte, modalități de valorificare a avantajelor nete ale sectorului întreprinderi, și, pe de altă parte, să ofere suport pentru reducerea punctelor slabe ale unităților CDI din sectorul guvernamental și cel al învățământului superior.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2.2.1.4.2 Mediul universitar

Distribuția geografică a universităților și a institutelor de cercetare din regiune confirmă încă o dată disparitățile regionale existente între nordul și sudul regiunii. Astfel, majoritatea instituțiilor de cercetare sunt localizate în partea de nord și sunt prin domeniile de studii acreditate în conexiune cu industriile dezvoltate în zonă (cea petrochimică în județul Prahova, constructoare de mașini în județul Argeș și metalurgică în județul Dâmbovița). Centrele universitare ale regiunii sunt Ploiești, Pitești și Târgoviște, două din cele patru universități având sediul în Pitești. În celelalte patru județe ale regiunii funcționează doar filiale sau facultăți ale unor universități din alte județe sau regiuni. În ceea ce privește forma de finanțare, trei dintre universități sunt finanțate din bugetul de stat, Universitatea Constantin Brâncoveanu este finanțată de capital privat.

Mediul academic și de cercetare al regiunii este, prin urmare, reprezentat de:

1. Universitatea Valahia-Târgoviște;
2. Universitatea Petrol și Gaze - Ploiești;
3. Universitatea din Pitești;
4. Universitatea "Constantin Brâncoveanu" - Pitești;

Activitatea de cercetare fundamentală a universităților din Sud Muntenia

Universitatea din Pitești este lider în regiune în ceea ce privește activitatea de cercetare fundamentală desfășurată exprimată prin numărul de articole publicate raportate la numărul de cadre didactice, urmată de Universitatea Valahia din Târgoviște.

Tabel 21: Număr articole (pentru personalul de predare și cercetare științifică cu normă de bază/titular în cadrul universității) - 2006 -2010

	Reviste naționale recunoscute CNCSIS categoria B	Reviste din străinătate indexate BDI/reviste categoria B+
Universitatea Valahia-Târgoviște	613	347
Universitatea Petrol și Gaze - Ploiești	207	702

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Universitatea din Pitești	311	893
Universitatea "Constantin Brâncoveanu" - Pitești	371	341

Sursa: *Lista publicațiilor raportate de universitate accesibilă la*
<http://chestionar.uefiscdi.ro/public5/index.php?page=punivlist&domenii=1>

Universitatea de Petrol și Gaze din Ploiești se remarcă printr-un grad ridicat de specializare pe o serie de domenii care nu se regăsesc în oferta universitară a altor universități din țară (prospecțiuni, exploatare și prelucrare a petrolului ș.a.). Astfel de specializări se regăsesc doar ca specializări parțiale în cadrul Universității Ovidius Constanța și Universitatea Politehnică București. În ultimii ani s-au dezvoltat și alte domenii de pregătire universitară (științe economice și umaniste), dar se preconizează o redresare a raportului dintre volumul de studenți încadrați în astfel de specializări și cei încadrați în domeniul de specializare de bază al universității (în favoarea acestora din urmă).

Având în vedere dezvoltarea acestor domenii industriale în ultima perioadă, se remarcă un interes stabil și chiar crescut în activități de CDI în această arie. Domeniul este caracterizat de predominanța unor companii în special de dimensiuni mari cu care există relații de lungă durată și care sunt populate de personal cu formare universitară în cadrul acestei instituții. Interesant este faptul că o dată cu preluarea de către companii internaționale și schimbările de management ce au avut astfel loc, se remarcă o deschidere și interes mai mare al companiilor respective spre universități din țările de origine în defavoarea legăturii cu mediul universitar local.

Unul dintre domeniile de orientare strategică ale universității în materie de activități de CDI se referă la produse derivate din petrol, răspunzând astfel unor domenii aflate în dezvoltare în țară (spre exemplu cel al construcțiilor de infrastructură rutieră). Prin urmare, unul din proiectele prioritare strategice din domeniul CDI se referă la dezvoltarea unei capacități de CDI specializat pe bitumuri și alte materiale derivate folosite în infrastructură rutieră.

Universitatea de Stat din Pitești și Universitatea Valahia sunt mai puțin specializate comparativ cu cea din Ploiești. Ca domenii de colaborare se remarcă parteneriate cu grupul de firme Dacia - Renault, atât pe proiecte punctuale realizate în colaborare cu cele

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

două universități, cât și formalizate prin participarea la constituirea polului de competitivitate Auto Muntenia.

Un proiect strategic de o amploare semnificativă este cel desfășurat de Universitatea Valahia. Acesta va rezulta în construirea unei infrastructuri de CDI printr-un proiect în curs de implementare demarat în 2010 în cadrul POS CCE, Axa 2. Aceasta va găzdui un Institut de Cercetare Științifică și Tehnologică Multidisciplinară. Proiectul se alătură mai multor investiții cu sprijin guvernamental în construirea unui nou campus universitar incluzând clădiri de săli de curs, clădiri administrative și cămine de studenți.

Evaluarea și clasificarea universităților din Regiunea Sud Muntenia

În anul 2011, în urma procesului de clasificare a universităților efectuat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în colaborare cu Asociația Universităților Europene, Universitatea din Pitești, Universitatea Valahia și Universitatea Petrol și Gaze - Ploiești au fost incluse în categoria **“Universități de cercetare avansată și educație”**. Universitatea “Constantin Brâncoveanu” din Pitești a fost inclusă în categoria **“universități centrate pe educație”**.

Universitatea “Constantin Brâncoveanu” - Pitești

Activitatea de cercetarea aplicativă

Cercetarea științifică pe bază de contract a fost profilată cu deosebire în direcția cercetării sociale și economice, dar a cuprins și cercetări în domeniul științelor administrative și ale comunicării, precum și ale științelor agricole, bazelor științifice ale alimentației. Universitatea “Constantin Brâncoveanu” Pitești a implementat în perioada 2006-2010 un număr de 49 de proiecte de cercetare, nici unul dintre acestea nefiind finanțat prin fonduri structurale.⁸

Mai jos prezentăm o sinteză asupra numărului total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi, cu impact economic demonstrabil, inclusiv proiecte de elaborare, implementare și/sau evaluare de politici publice, ale membrilor personalului de predare și de cercetare științifică, cu norma de bază în universitate, și ale persoanelor aflate în

⁸ http://www.univcb.ro/java_script/uploaded/cercetare/Contracte%20de%20cercetare%20UCB.pdf

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

relații contractuale de muncă pe perioadă determinată cu instituția de învățământ superior (doctoranzi, post-doctoranzi, personal academic asociat).

Tabel 22: Numărul total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi la Universitatea “Constantin Brâncoveanu” - Pitești

	2006	2007	2008	2009	2010
Brevete înregistrate la OSIM	0	0	0	3	0
Brevete înregistrate de către Oficiul European de Brevete, Oficiul de Brevete și Mărci al Statelor Unite, Oficiul Japonez de Brevete sau altele similare	0	0	0	0	0
Brevete triadice	0	0	0	0	0
Produse, tehnologii, servicii noi	4	0	0	3	0
Proiecte de elaborare implementare și/sau evaluare de politici publice	0	0	0	0	0

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

Activitatea de cercetare aplicativă a Universității Constantin Brâncoveanu Pitești în perioada 2006-2010 a fost destul de modestă și s-a concretizat prin înregistrarea a 3 brevete la OSIM și prin realizarea a 7 noi produse, tehnologii sau servicii. În perioada analizată, Universitatea nu a fost implicată în proiecte de elaborare implementare și/sau evaluare de politici publice.

Spin-offs & start-ups: Universitatea nu a înregistrat pentru perioada 2006-2010 activități de spin-off & start-ups, adică societăți comerciale inovative la care universitatea, respectiv personalul didactic și de cercetare dețin peste 10% din capitalul social.

Universitatea Valahia-Târgoviște

Activitatea de cercetarea aplicativă

Universitatea Valahia a beneficiat pentru proiectele în care a fost partener principal de fonduri prin Programe din cadrul Planului Național CDI, CEEX și alte surse de la bugetul de stat pentru 57 de proiecte, 5 proiecte au fost finanțate prin fonduri structurale și 40 din surse private. La capitolul proiecte implementate în calitate de partener, situația se

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

prezintă și mai bine: 245 de proiecte finanțate prin Programe din cadrul Planului Național CDI, CEEEX și alte surse de la bugetul de stat și 5 prin fonduri europene.

Tabel 23: Număr de proiecte finanțate de instituții din țară la Universitatea Valahia-Târgoviște

Obținute în calitate de beneficiar sau partener principal	2006	2007	2008	2009	2010
Din programe din cadrul Planului Național CDI, CEEEX și alte surse de la bugetul de stat	8	12	15	12	10
Din fonduri structurale	0	0	1	2	2
Din proiecte finanțate din fonduri private din țară	0	14	15	5	6
Obținute în calitate de partener	2006	2007	2008	2009	2010
Programe din cadrul Planului Național CDI, CEEEX și alte surse de la bugetul de stat	63	62	67	33	20
Fonduri structurale	0	0	0	0	5
Proiecte finanțate din fonduri private din țară	0	0	0	0	0

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

Tabel 24: Număr de proiecte finanțate de instituții din străinătate la Universitatea Valahia-Târgoviște

Obținute în calitate de beneficiar sau partener principal	2006	2007	2008	2009	2010
Programul Cadru al UE	1	2	2	2	2
alte programe ale UE gestionate de Instituții din străinătate	2	2	2	0	2
alte programe finanțate din fonduri publice din străinătate	1	0	0	3	0
proiecte finanțate din fonduri private din străinătate	0	0	0	0	0
Obținute în calitate de partener	-	-	-	-	-

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

Din tabelul prezentat mai sus reiese faptul că implicarea universității în proiecte finanțate de instituții din străinătate a fost destul de redusă în intervalul 2006 -2010. Astfel, a participat în calitate de partener principal la 21 de proiecte, dintre care 8 finanțate de alte programe ale UE gestionate de instituții din străinătate și 9 prin Programul cadru al UE.

Tabel 25: Numărul total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi la Universitatea Valahia-Târgoviște

	2006	2007	2008	2009	2010
Brevete înregistrate la OSIM	0	2	1	1	0

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

	2006	2007	2008	2009	2010
Brevete înregistrate de către Oficiul European de Brevete, Oficiul de Brevete și Mărci al Statelor Unite, Oficiul Japonez de Brevete sau altele similare	0	0	0	0	0
Brevete triadice	0	0	0	0	0
Produse, tehnologii, servicii noi	18	6	1	2	0
Proiecte de elaborare implementare și/sau evaluare de politici publice	0	0	0	0	0

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

Universitatea Valahia a înregistrat la OSIM doar 4 brevete și a lansat în perioada de analiză 27 de produse, tehnologii sau servicii noi. Nu a fost implicată în nici un proiect de elaborare, implementare sau evaluare de politici publice.

Tabel 26: Spin-offs & start-ups la Universitatea Valahia-Târgoviște

	2006	2007	2008	2009	2010
Societăți comerciale la care universitatea deține părți comerciale	0	0	0	0	0
Societăți comerciale la care personalul didactic și de cercetare deține părți comerciale	3	4	4	4	4

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

Conform datelor din tabelul anterior, Universitatea Valahia a înregistrat doar spin-offs & start-ups la societăți comerciale la care personalul didactic și de cercetare deține părți comerciale, numărul lor fiind unul constant. Deși numărul de spin-offs & start-ups nu este unul ridicat, de apreciat este implicarea universității în acest tip de activitate comparativ cu alte universități din regiune.

Universitatea Petrol și Gaze - Ploiești

Activitatea de cercetarea aplicativă

Contractele de cercetare internațională pe care Universitatea Petrol-Gaze Ploiești le-a desfășurat sunt axate pe rezolvarea unor probleme legate de mediu și reducerea poluării. Universitatea Petrol-Gaze Ploiești a desfășurat 51 de proiecte de cercetare în parteneriat cu mediul antreprenorial. Ca rezultate ale activității de cercetare al Universității Petrol-

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Gaze Ploiești, au fost brevetate 3 invenții aparținând membrilor Catedrei de Inginerie Chimică și Petrochimică.⁹

Tabel 27: Număr de proiecte finanțate de instituții din țară la Universitatea Petrol și Gaze - Ploiești

Obținute în calitate de beneficiar sau partener principal	2006	2007	2008	2009	2010
Din programe din cadrul Planului Național CDI, CEEX și alte surse de la bugetul de stat	14	14	9	12	9
Din fonduri structurale	0	0	1	0	3
Din proiecte finanțate din fonduri private din țară	0	0	0	0	0
Obținute în calitate de partener	2006	2007	2008	2009	2010
Programe din cadrul Planului Național CDI, CEEX și alte surse de la bugetul de stat	21	12	8	0	1
Fonduri structurale	0	0	0	3	3
Proiecte finanțate din fonduri private din țară	0	0	0	0	0

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

Numărul de proiecte finanțate de instituții din țară la care universitatea a fost partener principal a fost de 62 în perioada 2006-2010, fondurile pentru patru dintre acestea provenind din finanțare europeană. În calitate de partener, Universitatea Petrol-Gaze Ploiești a participat la 48 de proiecte, 6 cu finanțare europeană și 42 cu fonduri provenind de la programe din cadrul Planului Național CDI, CEEX și alte surse de la bugetul de stat. Se remarcă o scădere a numărului de proiecte cu finanțare de la bugetul de stat și o creștere timidă a numărului de proiecte finanțate din bani europeni.

Tabel 28: Număr de proiecte finanțate de instituții din străinătate la Universitatea Petrol și Gaze - Ploiești

Obținute în calitate de beneficiar sau partener principal	2006	2007	2008	2009	2010
din Programul Cadru al UE	0	0	0	0	0
din alte programe ale UE gestionate de instituții din străinătate	0	0	0	0	0
din alte programe finanțate din fonduri publice din străinătate	0	1	0	0	0
din proiecte finanțate din fonduri private din Străinătate	0	1	0	2	1

⁹<http://www.innsom.ro/noutati/documente/5.raport%20analiza%20sistemului%20regional%20de%20sprijin%20si%20furnizare%20a%20inovarii.pdf>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Obținute în calitate de partener	2006	2007	2008	2009	2010
din Programul Cadru al UE	1	0	0	0	0
din alte programe ale UE gestionate de instituții din străinătate	0	1	0	0	0
din alte programe finanțate din fonduri publice din străinătate	0	0	0	1	0
din proiecte finanțate din fonduri private din Străinătate	1	0	0	0	0

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

În perioada analizată, universitatea a luat parte și a beneficiat de finanțare din străinătate pentru 9 proiecte, 5 în calitate de partener principal și 4 în calitate de partener. Cele mai multe dintre acestea au fost finanțate din fonduri private din străinătate, doar unul fiind finanțat prin fonduri structurale.

Tabel 29: Numărul total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi la Universitatea Petrol și Gaze - Ploiești

	2006	2007	2008	2009	2010
Brevete înregistrate la OSIM	1	1	1	2	4
Brevete înregistrate de către Oficiul European de Brevete, Oficiul de Brevete și Mărci al Statelor Unite, Oficiul Japonez de Brevete sau altele similare	0	0	0	0	0
Brevete triadice	0	0	0	0	0
Produse, tehnologii, servicii noi	1	3	2	3	3
Proiecte de elaborare implementare și/sau evaluare de politici publice	0	0	1	2	1

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

Activitatea de cercetare a Universității Petrol-Gaze din Ploiești din perioada 2006-2010 s-a materializat prin înregistrarea la OSIM a 9 brevete și 12 produse, tehnologii sau servicii noi. De asemenea, universitatea a realizat în această perioadă 4 proiecte de elaborare implementare și/sau evaluare de politici publice. De remarcat este nivelul scăzut al drepturilor de proprietate intelectuală înregistrate de universitate, dar și trend-ul crescător în cazul numărului de brevete înregistrate anual, în 2010 numărul acestora fiind practic dublu.

Spin-offs & start-ups: Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești nu a înregistrat activități de spin-off & start-ups.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Universitatea din Pitești

Activitatea de cercetarea aplicativă

Din 2006 până în 2010, au fost finanțate 86 de proiecte din fonduri naționale în care universitatea a fost partener principal, 65 dintre acestea prin Programe din cadrul Planului Național CDI, CEEX și alte surse de la bugetul de stat, 2 din fonduri structurale și 19 din fonduri private. În calitate de partener, Universitatea din Pitești a fost implicată și a primit finanțare pentru 77 de proiecte, trei dintre acestea primind finanțare prin fonduri structurale.

Tabel 30: Număr de proiecte finanțate de instituții din țară la Universitatea din Pitești

Obținute în calitate de beneficiar sau partener principal	2006	2007	2008	2009	2010
Din programe din cadrul Planului Național CDI, CEEX și alte surse de la bugetul de stat	19	16	18	7	5
Din fonduri structurale	0	0	0	1	1
Din proiecte finanțate din fonduri private din țară	4	6	6	0	3
Obținute în calitate de partener	2006	2007	2008	2009	2010
Programe din cadrul Planului Național CDI, CEEX și alte surse de la bugetul de stat	35	22	16	1	0
Fonduri structurale	0	0	1	2	0
Proiecte finanțate din fonduri private din țară	0	0	0	0	0

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

În cazul proiectelor finanțate de instituții din străinătate, Universitatea din Pitești a beneficiat de finanțare pentru 5 proiecte în calitate de partener principal și pentru 7 în care a fost partener. Doar trei proiecte din totalul de 12 au fost finanțate prin Programul Cadru al UE. De remarcat este faptul că toate proiectele au fost finanțate în perioada anterioară crizei financiare (până în anul 2008).

Tabel 31: Număr de proiecte finanțate de instituții din străinătate la Universitatea din Pitești

Obținute în calitate de beneficiar sau partener principal	2006	2007	2008	2009	2010
din Programul Cadru al UE	1	0	1	0	0
din alte programe ale UE gestionate de instituții din străinătate	0	0	0	1	0
din alte programe finanțate din fonduri publice din străinătate	0	0	0	0	0

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

din proiecte finanțate din fonduri private din străinătate	1	1	0	0	0
Obținute în calitate de partener	2006	2007	2008	2009	2010
din Programul Cadru al UE	1	0	0	0	1
din alte programe ale UE gestionate de instituții din străinătate	1	1	0	0	0
din alte programe finanțate din fonduri publice din străinătate	0	1	1	0	0
din proiecte finanțate din fonduri private din străinătate	0	0	1	0	0

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

La capitolul proprietatea intelectuală, activitatea Universității din Pitești în perioada analizată s-a concretizat prin înregistrarea a 10 brevete la OSIM și prin realizarea a 12 produse, tehnologii sau servicii noi. Universitatea a gestionat în această perioadă 29 de proiecte de elaborare, implementare și/sau evaluare de politici publice.

Tabel 32: Numărul total de brevete, produse, tehnologii sau servicii noi la Universitatea din Pitești

	2006	2007	2008	2009	2010
Brevete înregistrate la OSIM	1	0	5	4	0
Brevete înregistrate de către Oficiul European de Brevete, Oficiul de Brevete și Mărci al Statelor Unite, Oficiul Japonez de Brevete sau altele similare	0	0	0	0	0
Brevete triadice	0	0	0	0	0
Produse, tehnologii, servicii noi	0	1	7	2	2
Proiecte de elaborare implementare și/sau evaluare de politici publice	5	8	4	5	7

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

În perioada 2006-2010, numărul de spin-offs & stat-ups raportat de Universitatea din Pitești a fost constant, excepție făcând anul 2010 în care s-au înregistrat 2 noi societăți comerciale la care personalul didactic și de cercetare deține părți comerciale.

Tabel 33: Spin-offs & start-ups la Universitatea din Pitești

	2006	2007	2008	2009	2010
Societăți comerciale la care universitatea deține părți comerciale	1	1	1	1	1
Societăți comerciale la care personalul didactic și de cercetare deține părți comerciale	0	0	0	0	2

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro> (vezi Anexe)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Concluzii

La nivelul regiunii există universități cu potențial pentru CDI, fapt ce reiese din gradul ridicat de aplicare a rezultatelor cercetării. Domeniile de cercetare în care se desfășoară proiecte de către structurile universitare sunt: construcții de mașini; petrochimie; electronică; materiale; bioinginerie; agricultură; mediu.

În ceea ce privește activitatea de cercetare fundamentală a universităților din regiune, Universitatea din Pitești este lider în regiune în ceea ce privește numărul de articole publicate raportate la numărul de cadre didactice, urmată de Universitatea Valahia din Târgoviște. La capitolul cercetare aplicativă, analiza poate fi divizată pe mai multe subsecțiuni: în materie de brevete înregistrate la OSIM, în topul clasamentului se situează Universitatea din Pitești cu 10 brevete, urmată de Universitatea de Petrol-Gaze Ploiești cu 9 brevete; în materie de produse, tehnologii sau servicii noi, Universitatea Valahia a realizat în cei 5 ani analizați 27 de astfel de produse, urmată de Universitatea din Pitești și Universitatea de Petrol-Gaze Ploiești cu 12 astfel de produse inovative. Universitatea din Pitești și Universitatea Valahia sunt singurele universități din regiune care au raportat activități de spinn-offs & start-ups. Clasamentul în funcție de numărul de proiecte finanțate poziționează pe primul loc Universitatea Valahia, urmată de Universitatea din Pitești.

Activitatea de cercetare aplicativă a universităților din regiune este încă modestă, dar trend-ul reliefat de cifre este unul încurajator, situația îmbunătățindu-se de la an la an. Sunt necesare acțiuni de favorizare a comunicării instituționale între mediul privat și cel academic, campanii de promovare a beneficiilor aduse de investiția în CDI și de clarificare a noțiunilor legate de inovare.

Trebuie subliniată de asemenea necesitatea unei structuri ale cărei atribuții să vizeze direct acest sector și care să poată oferi sugestii și informații suplimentare, care să contureze o politică regională și maniera de atingere a acestor obiective.

O soluție la problema finanțării activității și produselor de CDI o poate reprezenta accesarea mai multor fonduri prin programele europene și din surse private și diminuarea

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

fondurilor provenite de la bugetul de stat, având în vedere limitările bugetului național în această perioadă. Prospectarea corectă a nevoilor pieței regionale va oferi posibilitatea înființării de parteneriate public-privat, atât de necesare pentru dezvoltarea pieței de produse inovative. De asemenea, implicarea în parteneriate cu instituții din străinătate va aduce beneficii atât în ceea ce privește finanțarea, dar și în transferul de know-how și de informații privind activitățile de CDI.

2.2.1.4.3. Centre și institute de cercetare-dezvoltare

Institutele de cercetare ale regiunii mai importante sunt:

1. Institutul de Cercetare și Producție pentru Pomicultură Mărăcineni, județul Argeș;
2. Institutul de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Albota, județul Argeș;
3. Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură, Ștefănești, județul Argeș;
4. Institutul pentru Cercetare Nucleară Pitești, județul Argeș;
5. Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Fundulea, județul Călărași;
6. Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Voinești, județul Dâmbovița;
7. Centrul de Cercetare - Dezvoltare pentru Piscicultură - NUCET, județul Dâmbovița;
8. Institutul de Cercetare și Inginerie Tehnologică pentru Irigații și Drenaje Băneasa - județul Giurgiu;
9. Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Valea Călugărească, județul Prahova;
10. Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Utilaj Petrolier IPCUP Ploiești, județul Prahova;
11. Institutul de Proiectări pentru Instalații Petroliere Ploiești, județul Prahova.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Institutul de Cercetare și Producție pentru Pomicultură Mărăcineni, județul Argeș

Institutul este înființat în scopul desfășurării activității de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică în domeniul pomicultură și dendrologie, prin participarea la elaborarea strategiei de dezvoltare a domeniului și la realizarea cu prioritate a obiectivelor științifice și tehnologice ale Programelor naționale de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică. Câmpurile experimentale sunt amplasate atât la sediul institutului, cât și la fermele proprii de la Bilcești, Colibași și Leordeni.

Principalele domenii de cercetare sunt: Agroecologie, fiziologie, agrochimie; Arbuști fructiferi și căpșuni; Genetică și ameliorare; Înmulțire - dendrologie; Protecția plantelor; Tehnici și tehnologii pomicole; Virusologie și culturi de țesuturi.

Tabel 34: Activitate de cercetare Institutul de Cercetare și Producție pentru Pomicultură Mărăcineni

	Perioada	Nr.
Brevete obținute	2005-2006	14
Produse și tehnologii rezultate din activități de cercetare, bazate pe brevete, omologări sau inovații proprii	2003-2007	34

Sursa: <http://www.icdp.ro>- Raport de autoevaluare

Institutul de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Albota, județul Argeș

Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Pitești are ca rol principal elaborarea de tehnologii specifice, crearea de genotipuri tolerante și producerea de sămânță la cultura plantelor de câmp, pentru solurile acide grele din Nordul Câmpiei Române. Direcțiile principale de cercetare, dezvoltare, inovare în cadrul unității din ultimii 3 ani sunt:¹⁰

- Diversificarea bazei genetice pentru cereale și crearea de soiuri de grâu și hibrizi de porumb adaptați la condiții de stres (hidric, toxicitatea ionilor de aluminiu, resurse

¹⁰ http://www.asas.ro/RA/Raport_%20SCDA%20Pitesti.pdf

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

climatice și pedologice limitate), cu însușiri calitative superioare și cu un înalt potențial biologic de producție;

- ▶ Elaborarea de tehnologii pentru cultura cerealelor, plantelor tehnice și furajere, adecvate condițiilor specifice zonei care să asigure realizarea unor producții superioare și de calitate;
- ▶ Elaborarea de tehnologii de remediere a solurilor poluate accidental și de creștere a fertilității solului prin valorificarea compostului obținut din nămol orășenesc;
- ▶ Monitorizarea structurii chimice a solurilor acide și elaborarea de soluții pentru protecția ecosistemelor micro-zonale;
- ▶ Elaborarea sistemelor de protecție integrată a culturilor cu costuri de producție reduse cu impact redus asupra mediului;
- ▶ Studii de impact asupra activității cu risc crescut de poluare a unităților industriale din zona de influență.

Tabel 35: Activitate de cercetare Institutul de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Albota

	Perioada	Nr.
Contracte încheiate cu unitățile economice	2004-2007	9
Contracte finanțate din fonduri europene și naționale	2004-2007	15
Brevete obținute	2003-2007	0
Produse și tehnologii rezultate din activități de cercetare, bazate pe brevete, omologări sau inovații proprii	2003-2007	240

Sursa: „Raport de autoevaluare”, www.icdp.ro

Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură, Ștefănești, județul Argeș

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură (I.N.C.D.B.H.) a primit mandatul de a promova cercetarea strategică, fundamentală și aplicativă în domeniul biotehnologiilor horticole, incluzând atât înmulțirea clonară în vitro,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

cât și ameliorarea genetică prin utilizarea tehnicilor *In vitro*. I.N.C.D.B.H. este singurul furnizor de material de înmulțire de viță de vie liber de virusuri din România. I.N.C.D.B.H. este implicat în dezvoltarea legăturii dintre cercetarea fundamentală și aplicativă în domeniul biotehnologiilor horticole, urmând să îndeplinească atât cerințele naționale, cât și pe cele ale UE în ceea ce privește elaborarea și transferul de biotehnologii și produse ale acestora. Totodată, I.N.C.D.B.H. este responsabil pentru dezvoltarea, transferul și aplicarea biotehnologiilor, implicând îmbogățirea cunoștințelor, înțelegerea și aplicarea normelor de securitate biologică. Institutului îi revine de asemenea responsabilitatea identificării și detectării organismelor modificate genetic (OMG) și a produselor alimentare derivate din acestea.¹¹

Institutul pentru Cercetare Nucleară Pitești, județul Argeș

Pe parcursul celor 36 de ani de activitate, institutul a dezvoltat metode, coduri de calcul și propria infrastructură experimentală având ca obiectiv obținerea de echipamente, tehnologii și servicii specifice domeniului nuclear. Implicat în dezvoltarea energiei nucleare, activitatea institutului a fost orientată, în principal, către cercetări aplicative privind Centrala Nucleară de la Cernavoda. Principalele domenii de activitate ale institutului sunt:¹² Fizica reactorilor și securitate nucleară; Testări la iradiere; Examinări post-iradiere a materialelor și combustibilului nuclear; Tehnologii de iradiere și radioizotopi; Materiale nucleare și coroziune; Evaluare performanțe combustibil nuclear; Testări în afara reactorului; Caracterizarea și tratarea deșeurilor radioactive; Electronică, instrumentație și control; Teste și încercări de calificare pentru aparatură, componente și echipamente nucleare; Protecția împotriva radiațiilor, protecția mediului și apărare civilă; Proiectare echipamente nucleare; Prototipuri nucleare; Transfer tehnologic; Control tehnic de calitate; Metrologie și tehnică de calcul.

¹¹ <http://www.incdbh-stefanesti.ro/>

¹² <http://www.innsom.ro/noutati/documente/5.raport%20analiza%20sistemului%20regional%20de%20sprijin%20si%20furnizare%20a%20inovarii.pdf>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Fundulea, județul Călărași

INCDA Fundulea este recunoscut drept cea mai importantă unitate de cercetare agricolă din România datorită atât rezultatelor obținute în diferitele sectoare ale cercetării agricole privind cerealele, plantele tehnice și furajere, cât și valorificării acestor rezultate de către cultivatori. Prin înființarea sa a fost posibilă continuarea bogatei tradiții a cercetărilor agricole organizate în România încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, în scopul abordării științifice și rezolvării unor obiective prioritare pentru agricultura națională.¹³

Datorită specificului activității și concurenței directe cu cele mai mari firme de profil de pe piața europeană, INCDA percepe investiția în CDI ca fiind cel mai important factor în dezvoltarea competitivității economice, fapt pentru care manifestă o „permanentă preocupare pentru activitățile de CDI”. Avantajul competitiv al institutului se datorează, pe de o parte, specificului solurilor din zonă care permit cultivarea soiurilor de grâu și orz în cele mai optime condiții din Europa și, pe de altă parte, costurilor reduse și rentabilității crescute la hectar. Beneficiile ce decurg din investiția în inovare se regăsesc într-o mai bună producție agricolă, în creșterea competitivității pe piața națională și pe cea internațională, creșterea reputației institutului și atragerea unui capital uman de înaltă specializare.

Principalele domenii de activitate acreditate sunt:¹⁴ Crearea de soiuri și hibrizi de: cereale, leguminoase pentru boabe, plante tehnice și plante furajere; Elaborarea de tehnologii și secvențe tehnologice de cultură; Producerea de semințe; Servicii științifice și tehnologice (testare produse insectofungicide și erbicide, procesare semințe; Difuzarea rezultatelor cercetării științifice în practica producătorilor agricoli.

Principalele direcții de cercetare-dezvoltare, abordate în cadrul institutului, sunt:¹⁵

¹³ <http://www.ricic.ro/index.html>

¹⁴ Idem

¹⁵ <http://www.ricic.ro/rezultate.htm>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

► Elaborarea și utilizarea metodelor de genetică convențională, biotehnologie, genetică moleculară, fiziologie, biochimie în vederea asigurării progresului genetic continuu la cereale, leguminoase pentru boabe, plante tehnice și furajere;

► Crearea de soiuri și hibrizi bine adaptați diversității condițiilor de cultură din România, cu însușiri îmbunătățite de valorificare a inputurilor tehnologice, stabili și cu caracteristici de calitate corespunzătoare multitudinii de modalități de utilizare a recoltelor;

► Producerea de semințe din categorii biologice superioare, cu însușiri biologice și fitosanitare corespunzătoare standardelor de calitate;

► Fundamentarea tehnologiilor nepoluante prin cercetări de fiziologie și biochimia plantei, fizica, chimia și biologia solului;

► Elaborarea de tehnologii alternative (inclusiv tehnologii ecologice) pentru cultura plantelor, adecvate condițiilor naturale, tehnice, sociale și economice;

► Elaborarea de studii de epidemiologie și de dinamică a populațiilor organismelor dăunătoare culturilor de câmp, perfecționarea sistemelor de protecție integrată a culturilor de câmp.

Tabel 36: Activitate de cercetare INCDA Fundulea

	Perioada	Nr.
Contracte încheiate cu unitățile economice	2007-2011	106
Contracte finanțate din fonduri europene și naționale	2010	1
Brevete obținute	2007-2011	6
Patente	2007-2011	20
Proiecte de cercetare aplicativă implementate/în curs de implementare	2007-2011	34
Articole și materiale științifice publicate în reviste românești recunoscute de către CNCSIS de tip B sau B+	2007-2011	48

Sursa: <http://www.ancs.ro/uploads/certificare/autoevaluare/incd-agricola-rap-eval.pdf>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

La nivel național, INCDA Fundulea a cooperat, pe bază de acorduri de multiplicare și contracte de redevență bilaterale, cu 106 unități agricole acreditate pentru producerea de semințe, pentru realizarea în cadrul acestora de loturi de hibridare pentru producere de sămânță hibridă comercială la porumb și floarea-soarelui. La nivel internațional, INCDA Fundulea desfășoară activități de colaborare bilaterală, pe bază de contracte, cu 9 institute de cercetări, 10 companii private și o Academie de științe agricole.¹⁶

Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Voinești, județul Dâmbovița

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Voinești, de la înființare a avut ca obiectiv prioritar stabilirea de soluții tehnico-organizatorice pentru refacerea patrimoniului pomicol și mai apoi de a pune bazele dezvoltării și modernizării pomiculturii în Bazinul pomicol Dâmbovița și în zona sa de influență. Direcțiile de cercetare-dezvoltare, inovare pe care este specializată Stațiunea sunt:¹⁷

- Conservarea resurselor genetice și utilizarea fondului de germoplasmă la măr.
- Crearea de soiuri noi de măr și păr cu rezistență genetică la boli cu potențial de producție ridicat și fructe de calitate, cu epoci diferite de maturare.
- Studiul și zonarea sortimentului pomicol la măr, păr, prun, cireș, vișin și arbuști fructiferi prin introducerea în cultură de noi soiuri din sortimentul mondial și autohton.
- Elaborarea de noi sisteme de cultură, tehnologii și secvențe tehnologice, în scopul creșterii competitivității tehnico-economice pentru cultura mărului și arbuștilor fructiferi.
- Strategia de prevenire și combatere integrată a bolilor și dăunătorilor din plantațiile de pomi și arbuști fructiferi.
- Multiplicarea și diversificarea obținerii de material biologic de pomi și arbuști fructiferi, în vederea înființării de plantații moderne.

¹⁶ <http://www.incda-fundulea.ro/cooperare.htm>

¹⁷ <http://www.icdp.ro/download/selfevalscdp/SCDP%20Voinesti.pdf>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

- Verificarea în fermele proprii a rezultatelor obținute, promovarea și diseminarea acestora în producție.

Centrul de Cercetare - Dezvoltare pentru Piscicultură - NUCET, județul Dâmbovița

Cercetarea curentă se realizează în cadrul următoarelor programe:¹⁸

Program CEEEX

- Cercetări privind producerea și utilizarea furajelor convenționale și neconvenționale pentru pești;
- Sistem și tehnologie de creștere a speciei *Silurus glanis* - SITSOM;
- Parteneriat științific pentru dezvoltarea unui sistem recirculant pilot în scopul promovării și implementării unor tehnologii inovative de acvacultură superintensivă - SRAS;
- Sistem integrat de creștere intensivă a peștilor de cultură autohtoni - SIPA;
- Optimizarea și implementarea în acvacultura din România a unor tehnologii intensive de creștere a speciilor de pești cu importanță economică;
- Analiza comportamentului (dinamicii) unor specii acvatice cu valoare economică ridicată pentru optimizarea activităților din acvacultură și monitorizarea calității apei;

Plan Sectorial

- Elaborarea tehnologiilor de reproducere pentru speciile de pești rare, periclitare sau amenințate cu dispariția;
- Elaborarea de rețete furajere pentru pești în scopul rentabilizării sectorului piscicol;

Pe lângă rezultatele specifice ale activității de cercetare, respectiv articole de specialitate, publicații, comunicări științifice, brevete de invenție, C.C.D.P. Nucet are și o

¹⁸ http://www.google.ro/url?sa=t&rct=j&q=centrul%20de%20cercetare%20-%20dezvoltare%20pentru%20piscicultur%C4%83%20%E2%80%93%20nucet&source=web&cd=2&cad=rja&ved=0CCEQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.sras.ugal.ro%2Fdocumente%2FCCDP_Nucet.doc&ei=Bv5jUKLGPlzLtAbxloCABA&usq=AFQjCNFASmwMv9r3JyQvL8e05wacyMo4VQ

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

importantă activitate de microproducție, respectiv producerea de material biologic selecționat - larve, puiet și reproducători ale speciilor de pești de apă dulce.

Institutul de Cercetare și Inginerie Tehnologică pentru Irigații și Drenaje Băneasa - județul Giurgiu

Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare - „ISPIF”- București și Institutul de Cercetare și Inginerie Tehnologică pentru Irigații și Drenaje - Băneasa - Giurgiu sunt structuri de cercetare în domeniul agricol finanțate din venituri proprii și alocații de la bugetul de stat, care funcționează în coordonarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”. Cele două structuri au în administrare bunuri imobile care alcătuiesc domeniul public al statului.

ISPIF realizează activități de CDI în domeniul tehnic, cu o activitate predominantă de cercetare aplicativă și dezvoltare. Principalele arii de expertiză ale institutului sunt îmbunătățirile funciare, acționări și instalații hidraulice, realizarea de studii geo, topo, hidro.

Activitatea științifică a institutului se reflectă în numărul de 25 de articole și materiale științifice publicate în reviste românești recunoscute de către CNCSIS de tip B sau B+ și în procentajul angajaților responsabili cu activitatea de CDI absolvenți de studii superioare cuprins între 75-100%. Ponderea alocată de către institut cheltuielilor pentru inovare ca procentaj din total profit este de 5%, 15% din vânzări reprezintă produse nou apărute pe piață, 10% fiind de înaltă tehnologie. Institutul are în exploatare 2 brevete și a transferat 10 tehnologii.

Activitățile de CDI pe care institutul intenționează să le deruleze în perioada următoare cuprind: Canalul Dunăre-Siret, Lunca Dunării și Bazinul Hidrografic Argeș-Vedea. În ceea ce privește autoevaluarea performanțelor de CDI, institutul se poziționează la categoria „două stele” - cu performanțe de CDI recunoscute la nivel internațional din punct de vedere al originalității, relevanței și rigorii.

Sursele de finanțare ale institutului provin din proiectele de cercetare, proiectele de dezvoltare și din autofinanțare.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Valea Călugărească, județul Prahova

La nivel național coordonează activitatea de cercetare și extensie în domeniul viticulturii și vinificației prin intermediul celor 7 stațiuni de cercetare viti-vinicolă aflate în coordonare, amplasate în principalele podgorii ale țării. La nivel zonal deservește activitatea viti-vinicolă din cadrul podgoriei Dealu Mare (aproximativ 15 mii ha) respectiv județele Prahova și Buzău. Activitatea de cercetare științifică se desfășoară în cadrul a 3 laboratoare ce includ mai multe profile de cercetare:¹⁹

1. Laboratorul de genetică, ameliorare și înmulțirea materialului săditor viticol;
2. Laboratorul de tehnologia culturii viței de vie;
3. Laboratorul de enologie;

Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Utilaj Petrolier IPCUP Ploiești, județul Prahova

IPCUP este o unitate specializată, în coordonarea Ministerului Economiei (în diversele reorganizări administrative), având ca obiect principal de activitate efectuarea de cercetări fundamentale și aplicative, dezvoltarea tehnologică, elaborare de reglementări tehnice și economice de interes național, asigurarea cerințelor tehnice pentru utilajele, instalațiile și echipamentele de foraj-extracție și armături industriale. Proiectele de cercetare desfășurate de IPCUP au vizat tehnologiile specifice industriei petroliere, managementul durabil al resurselor naturale și protecția mediului. Aceste proiecte au fost implementate în cadrul programelor sectoriale ministeriale, în cadrul CEEX, au fost cuprinse în cadrul Planului Național de Cercetare-Dezvoltare și Inovare sau au beneficiat de granturi europene.²⁰

¹⁹ <http://www.icdvv.ro/cercetare/laboratoare-de-cercetare>

²⁰ <http://www.innsom.ro/noutati/documente/5.raport%20analiza%20sistemului%20regional%20de%20sprijin%20si%20furnizare%20a%20inovarii.pdf>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Institutul de Proiectări pentru Instalații Petroliere Ploiești (IPIP S.A.), județul Prahova

IPIP este o companie cu tradiție, înființată în 1950, în dezvoltarea produselor bazate de petrol, de prelucrare a hidrocarburilor și petrochimică, precum și domeniile lor conexe. Timp de aproape 50 de ani, nu numai în România, dar și în sud-estul Europei, IPIP SA a fost singurul institut de proiectare pentru rafinării și petrochimie și a dobândit un înalt prestigiu atât pentru realizările sale, cât și pentru calitățile specialiștilor săi.²¹

Serviciile oferite de institut includ inginerie și proiectare 3D în următoarele domenii de specialitate²² (conform clasificării CAEN): activități de inginerie și consultanță tehnică și cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie.

Modul de valorificare a rezultatelor de cercetare, dezvoltare, inovare și gradul de recunoaștere a acestora se realizează prin elaborarea de studii de pre-fezabilitate și fezabilitate în vederea implementării unor tehnologii care vizează reducerea consumurilor energetice, îmbunătățirea calității produselor, precum și protecția mediului.

Institutul dispune de 2 **brevete de invenție**: "Procedeu și instalație pentru fabricarea propilenclorhidrinelor" (2007) și "Procedeu și instalație pentru obținerea de etil-terț-butileter" (2007). Institutul a realizat din activități de cercetare, bazate pe brevete, omologări sau inovații proprii 5 **produse și tehnologii**.²³

1. TEMOSIE - Tehnologie Modernă pentru Sinteza Eterilor Utilizabili ca Aditivi Ecologici de Benzine Auto, contract nr. 638/2006, contract finanțare nr. 36-CEXI03/ 10/10/2005;
2. Studiu de Soluție privind optimizarea funcționării instalațiilor desulfurare gaze de rafinărie, contract 907/2004, Ad. 58/2008. Beneficiar: S.C. Petrotel-Lukoil S.A.;
3. Optimizarea schimbului de căldură la instalația DA. Studiu de soluție și DE, contract 907/2004, Ad. 43/2007. Beneficiar: S.C. Petrotel-Lukoil S.A.;

²¹<http://www.cylex-romania.ro/reviews/viewcompanywebsite.aspx?firmaName=institutul+de+proiectari+pentru+instalatii+petroliere++ipip+sa&companyId=568431>

²² http://www.ipip.ro/certif/Noiembrie_Raport_Autoevaluare_SC_IPIP_SA.pdf

²³ http://www.ipip.ro/certif/Noiembrie_Raport_Autoevaluare_SC_IPIP_SA.pdf

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

4. Studiu de soluție privind creșterea capacității, optimizarea funcționării și alinierea la cerințele de protecția mediului pentru instalația Cocsare Întârziată la Petrobrazzi (PETROM-OMV), contract 848/2008;

5. Studiu de soluție privind analiza și evaluarea capacității sistemelor de facă din rafinăria Petromidia pentru preluarea în condiții de siguranță în funcționare a evacuărilor din instalația de Hidrocracare și Fabrica de Hidrogen, contract 830/2008, Ad. 2/Integrare 2008. Beneficiar: S.C.Rompetrol Rafinare S.A. - Petromidia.

În urma acestei analize, putem concluziona asupra **avantajelor competitive ale sistemului CDI** la nivel regional astfel:

1. Existența a 4 centre universitare și a unui număr semnificativ de institute de cercetare în domenii de activitate variate, strâns legate de industriile predominante din regiune.

2. Universitățile dispun de un cadru organizatoric foarte diversificat și complementar în care își pot desfășura activitatea de CDI. Acest cadru se referă la: facultăți, departamente; catedre; institute; centre sau laboratoare; unități de proiectare; centre de consultanță; clinici universitare; centre pentru formarea continuă a resurselor umane; unități de microproducție și prestări servicii; parcuri științifice sau tehnologice; stațiuni experimentale sau alte entități pentru activități de transfer cognitiv și tehnologic, precum și alte structuri care pot funcționa pe baza unor statute proprii, aprobate de Senatul Universitar. O parte a universităților a început să capete un caracter antreprenorial mai pronunțat, fiind implicate în procese de start-up, spin-off și spill-over.²⁴

3. Procent mare al personalului implicat în cercetare (loc secund după regiunea București-Ilfov). Forța de muncă din sectorul CDI universitar are o importanță primordială pentru îmbunătățirea performanțelor acestui sector. Se constată astfel o repartitie a personalului CD pe cele 8 regiuni de dezvoltare ale României după cum urmează:

²⁴ http://www.ier.ro/documente/SPOS2007_ro/Spos2007_studiu_2_ro.pdf

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

București-Ilfov - 50%, 10% - Sud Muntenia, 8% - NE și V, 7% - SV Oltenia, 6% - Centru și NV și respectiv 5% - SE.²⁵

4. Tradiție în industria constructoare de mașini, petrochimică și agricolă.
5. Reprezentarea bună a structurilor de sprijin pentru afaceri.
6. Resurse umane implicate în activitatea de CDI specializate.
7. Clustere emergente în industriile constructoare de mașini, petrochimică și agricultură cu un potențial mare de dezvoltare.
8. Prezența companiilor mari și a multinaționalelor atât în industriile tradiționale, cât și în cele emergente²⁶.
9. Un avantaj major pentru regiune îl constituie proximitatea față de cel mai mare centru universitar și de cercetare din România - București, 4 din cele 7 orașe reședință de județ fiind localizate la mai puțin de 90 de km față de capitală.
10. Nivelul expertizei tehnologice și manageriale în cadrul companiilor - marea majoritate a antreprenorilor regionali dețin o expertiză tehnologică solidă²⁷.
11. Nivel mare al cheltuielilor destinate inovării efectuate de IMM-uri (locul secund după regiunea București-Ilfov).

2.2.1.4.4. Sistemul financiar de sprijin al cercetării - dezvoltării - inovării

Principalii actori ai sistemului financiar de sprijin al cercetării - dezvoltării - inovării sunt: agențiile donatoare - Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS), băncile și Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGCIMM).

²⁵http://www.strategie-cdi.ro/spice/admin/UserFiles/File/raportare_04_iulie_2007/L3-8%20Suplimentar%20SINTEZA.pdf

²⁶http://www.adrmuntentia.ro/imagini/upload/strategia_de_inovare_regionala_a_regiunii_sud_muntentia_20082013.pdf

²⁷http://www.adrmuntentia.ro/imagini/upload/strategia_de_inovare_regionala_a_regiunii_sud_muntentia_20082013.pdf

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică (ANCS)

Cercetarea științifică este susținută de către ANCS prin intermediul a două instrumente: financiare și non-financiare. Cele din urmă au misiunea de a crea un cadru propice pentru optimizarea implementării celor dintâi. Principalele instrumente financiare prin care ANCS susține cercetarea științifică sunt Planul național pentru cercetare, dezvoltare și inovare, și finanțarea instituțională de bază. În plus, ANCS susține, prin bugetul său, participarea României în cadrul unor mari colaborări internaționale precum Organizația Europeană pentru Cercetare Nucleară (CERN), Agenția Spațială Europeană (ESA). De asemenea, în cadrul ANCS funcționează Organismul Intermediar pentru administrarea fondurilor structurale și de coeziune, pentru axa prioritară 2 a Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE): "Competitivitate prin Cercetare Dezvoltare Tehnologică și Inovare". În secțiunea de mai jos privind evaluarea impactului crizei economice asupra finanțării CDI vom aduce detalii asupra volumul și repartizării fondurilor contractate de unitățile CDI din regiune.

Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGCMM)

FNGCMM SA-IFN este un instrument de sprijin ce facilitează accesul la finanțări prin acordarea de garanții pentru instrumentele de finanțare contractate de la bănci comerciale sau din alte surse.²⁸ FNGCMM oferă servicii atât IMM-urilor, cât și autorităților publice prin instrumente dedicate, astfel: 1. Garanții standard²⁹ ce acoperă riscul de nerambursare a creditului în proporție de maxim 80% din valoarea acestuia și până la valoarea de 2,5 milioane de Euro pentru finanțări pe termen mediu și lung de tipul creditelor pentru investiții, finanțări pe termen scurt de tipul liniilor de credit; 2. Garanții plafon³⁰ pentru garantarea creditelor destinate dezvoltării proiectelor investiționale și asigurării capitalului de lucru; 3. Programul M. Kogălniceanu³¹ - program multianual, pe perioada 2011-2013, de încurajare și de stimulare a dezvoltării IMM-urilor prin acordarea de facilități de subvenționare parțială a dobânzilor și, după caz, de garantare de către

²⁸ <http://www.fngcimm.ro/index.php?page=cum-lucram-cu-bancile>

²⁹ <http://www.fngcimm.ro/index.php?page=garantii-standard>

³⁰ <http://www.fngcimm.ro/index.php?page=garantii-plafon>

³¹ <http://www.fngcimm.ro/index.php?page=mihail-kogalniceanu>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

stat, pentru creditele acordate întreprinderilor mici și mijlocii, de către instituțiile de credit.

Referitor la **gradul de accesibilitate** a finanțării CDI prin intermediul fondurilor europene opiniile sunt variate de la un actor al procesului la altul. Astfel, din perspectiva **OIR POSDRU**, procesul de accesare a fondurilor europene este unul transparent, este sprijinit prin punerea la dispoziția solicitanților a tuturor datelor și informațiilor necesare în Ghidul solicitantului, prin intermediul paginilor web ale instituțiilor abilitate ce au secțiuni dedicate acestui proces, prin serviciile de consultanță și cu ajutorul seminariilor organizate la nivel regional. Luând în considerare caracterul predominant rural al părții de sud din regiune, un posibil impediment pentru potențialii beneficiari ce nu dețin un calculator/nu au acces la internet este faptul că în cazul OIR POSDRU, conform procedurilor Organismului Intermediar, cererile și serviciile de consultanță se desfășoară exclusiv online, neexistând posibilitatea apelării la un ghișeu cu acest tip de atribuții.

Din perspectiva **mediul bancar**, gradul de accesibilitate al creditelor pentru fondurile europene depinde de vechimea companiei care le accesează: în cazul întreprinderilor nou înființate nu este unul foarte facil datorită lipsei unui istoric al activității companiei și al unei echipe manageriale care să prezinte încredere și care să poată demonstra capacitatea întreprinderii de a rambursa creditul, însă pentru cele cu o activitate continuă mai mare de 12 luni accesul la finanțare devine mult mai facil. Accesibilitatea depinde în mare măsură de echipa managerială, de contabilitatea firmei și de disponibilitatea acestora de a oferi informațiile cerute de bancă în procesul de analiză a dosarului. Percepția generală este că procesul de accesare de credite și fonduri europene destinate activității de CDI este unul facil. Printre aspectele luate în considerare de bancă în acordarea creditelor se numără: istoricul clientului, o analiză financiară a acestuia din care să reiasă capacitatea de rambursare a creditului, existența unei garanții pentru rambursarea creditului care reprezintă o dovadă a implicării în egală măsură a companiei care solicită creditul. În cazul fondurilor europene, apare un paradox între exigențele băncii și modalitatea de punere a proiectelor ce candidează pentru obținerea de fonduri structurale: proiectele de start up/companiile nou înființate obțin un punctaj mai mare, fapt contrar viziunii sistemului

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

bancar. Acest paradox reprezintă unul dintre factorii care duc la insucces în implementarea și finalizarea proiectelor aprobate.

În ceea ce privește abordarea sistemului bancar privind acordarea de credite destinate activității de CDI, nu există o atenție acordată în mod deosebit acestui tip de activitate, fiind evaluată în aceeași manieră ca toate celelalte tipuri de nevoi pentru credite. A fost acordată cu toate acestea o atenție sporită cazurilor în care produsul sau serviciul dezvoltat de companie are un caracter inovativ și un impact puternic pe piață, fapt datorat însă istoricului bun al clientului și factorului subiectiv al expertului bancar și nu existenței unui sistem obiectiv de evaluare și de suport pentru activitățile de CDI.

Punctajul pe o scară de la 1 la 10 (1- puțin accesibile, 10-foarte accesibile) acordat de către reprezentanții **mediului privat** gradului de accesibilitate la sursele de finanțare pentru CDI variază destul de mult, fiind acordate punctaje cuprinse între **1 și 7**.

Există câteva puncte nevralgice ale procesului de accesare a fondurilor europene: lipsa de pregătire din timp a documentației tehnice - studii de fezabilitate, analize de impact, lipsa clarificărilor juridice și carențe în consilierea oferită de firmelor de consultanță pe tot parcursul derulării proiectului. Printre factorii cu impact asupra procesului de finanțare prin fonduri europene menționați de **autoritățile publice locale** se numără și cel politic care favorizează implementarea preferențială a proiectelor în funcție de afinitatea politică a solicitantului.

Interviurile individuale au subliniat, ca principală problemă în dezvoltarea de activități CDI, **slaba finanțare** la care au acces actorii inovării în regiune.

Sectorul IMM-urilor este cel mai afectat de această problemă, date fiind capacitățile financiare reduse ale unor astfel de întreprinderi, precum și gradul de risc asociat unor astfel de activități. În plus, organizațiile intervievate subliniază că pentru a derula astfel de activități este necesară atragerea și retenția de personal cu calificare înaltă, ceea ce presupune și alte costuri și efort în plus pentru firmă. A fost subliniată de către respondenți inconsistența dintre instrumentele financiare și politicile existente. Astfel, la nivel de discurs public al autorităților și instituțiilor de finanțare se încurajează și se recunosc meritele IMM-urilor ce își propun să deruleze astfel de activități. În schimb,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

arhitectura sistemelor de finanțare este pe de o parte insuficientă și greoaie, și de pe altă parte imposibil de accesat fără resurse financiare consistente proprii.

S-a remarcat lipsa unor instrumente financiar bancare destinate start-up urilor inovative și activităților de inovare, ce ar presupune o toleranță mai mare la risc și prin urmare criterii de acordare diferite de creditele obișnuite. În plus, s-a remarcat lipsa unor instrumente de capital de risc (fonduri de tip venture capital) care ar putea fi accesate de astfel de întreprinderi.

Întreprinzătorii intervievați, reprezentanți ai unor firme cu domeniul de activitate CDI, au semnalat astfel dificultatea și eforturile majore pe care aceștia le întâmpină și care fără îndoială nu încurajează și alți antreprenori să dezvolte astfel de activități. Mai mult decât atât, întreprinzătorii intervievați s-au arătat reticenți în a încuraja/impulsiona și alți tineri să demareze astfel de întreprinderi, având în vedere contextul nefavorabil.

O a doua dimensiune a cadrului de finanțare se referă la resursele disponibile pentru instituții de CDI (universități, institute de cercetare). Organizațiile de acest tip semnalează insuficiența resurselor financiare pentru a desfășura activități de CDI pe tematicile de specializare, dar și a unor instrumente financiare (ex. fond reînnoibil/revolving fund) pe care le-ar putea accesa în paralel cu finanțări nerambursabile europene pentru a susține fluxul de numerar pe perioada desfășurării proiectelor.

În plus, atât organizațiile de cercetare intervievate, cât și cele cu responsabilități în domeniul gestiunii finanțărilor nerambursabile în domeniu, au semnalat utilitatea de a avea o structură de sprijin ce ar ajuta la o mai bună elaborare a cererilor de finanțare și familiarizare cu cadrul birocratic aferent (ghidurile solicitantului, norme metodologice ale cadrului legat, achiziții publice etc.). Astfel de inițiativă ar putea sprijini generarea unor pachete de aplicație cu o calitate mai mare și implicit un risc mai mic de respingere. Mai mult decât atât, tot o astfel de inițiativă ar putea facilita implementarea ulterioară a proiectelor prin faptul că beneficiarii ar fi mai bine familiarizați cu aspectele birocratice și de reglementare și ar putea evita erori ce duc la rambursări parțiale, suspendarea proiectelor, etc.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

O a treia dimensiune a sistemului de sprijin financiar al CDI se referă la instrumente de finanțare și stimulare a organizațiilor de tip catalizator. Întâlniri și interviuri cu organizații precum Asociația Oamenilor de Afaceri Argeș ce derulează în prezent proiecte de sprijin pentru transfer de inovare indică deschiderea și interesul în creștere pentru astfel de activități. În schimb, așa cum a fost și reliefat în cadrul interviului, acest tip de activități de sprijin al inovării nu au încă amploarea necesară și nu beneficiază decât de oportunități de finanțare punctuale, limitate. În contextul în care dezvoltarea cererii de activități de CDI necesită schimbări majore ale culturii de inovare - o mai mare deschidere a firmelor de a solicita și alocă resurse pentru acest domeniu - activitățile de popularizare și sprijin sunt esențiale și necesită programe de finanțare dedicate.

Impactul crizei economice asupra accesului la finanțare din fonduri europene și naționale este resimțit în atitudinea prudentă pe care actorii din domeniul CDI o manifestă în ceea ce privește accesarea de fonduri sau credite în această perioadă. Prioritatea întreprinderilor în această perioadă este supraviețuirea, aprovizionarea cu materiile prime necesare, plata la timp a furnizorilor și asigurarea continuității activității desfășurate în prezent, planurile de dezvoltare și de investiție în inovare fiind amânate pentru momentul în care situația economică va fi una stabilă și într-o oarecare măsură previzibilă. În același spirit se situează și atitudinea băncii în acordarea de credite și finanțări, cuvântul cheie fiind prudența datorată și înăsprirea condițiilor de acordare a creditelor impuse de Banca Națională a României. Cu toate acestea, șansele de succes în obținerea unei finanțări cresc în momentul în care produsul sau serviciul pe care firma dorește să îl dezvolte este unul inovativ, banca fiind dispusă să crediteze și să finanțeze acest tip de activitate. Sectorul care oferă cea mai mare siguranță este cel industrial axat în principal pe activități de producție, dar și cel agricol axat pe eficiența energetică, produse apicole. Obiectivele proiectelor sunt re tehnologizarea, creșterea productivității, îmbunătățirea calității produselor și creșterea competitivității companiei pe piață. Există disponibilitate și în finanțarea proiectelor ce implică activități de CDI prin dezvoltarea resurselor umane, în cazul acestui tip de proiecte fiind mai dificilă aducerea de garanții și demonstrarea capacității de rambursare a creditului și de plată a dobânzilor. Supuse acelorași condiții de evaluare, finanțările destinate activităților de producție și re tehnologizării sunt percepute

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

de către sistemul bancar ca fiind mai bancare și mai fezabile. Considerate a avea mai multe șanse de succes sunt proiectele realizate printr-o asociere între firma ce dispune de partea de soft, de training a resurselor umane și firma deținătoare a liniei de producție sau a utilajelor.

O carență a finanțării activității de CDI este datorată lipsei unei finanțării destinate activității de cercetare propriu-zisă. În portofoliul băncilor nu se regăsesc proiecte finanțate exclusiv pentru o activitate de cercetare, universitățile sau institutele de cercetare din regiune nefiind printre solicitanții de finanțare a unei activități de cercetare. Solicitățile de finanțare provenite de la acești actori provin din alte regiuni ale țării și sunt orientate în principal pe proiecte de dezvoltare a resurselor umane.

Conform opiniilor exprimate de către reprezentanții mediului financiar în cadrul focus grupurilor, APL-urile (autoritățile publice locale) se conturează ca destinatari principali ai fondurilor, cu proiecte destinate dezvoltării și îmbunătățirii infrastructurii rutiere, fapt ce contribuie în mod indirect la dezvoltarea activității economice prin facilitarea accesului și transportului în zonă.

Evaluarea impactului crizei economice asupra accesului la finanțare din fonduri europene și naționale al actorilor din domeniul CDI

Pentru a cuantifica impactul crizei economice asupra accesului la finanțare din fonduri europene și naționale al actorilor din domeniul CDI am realizat un eșantion de proiecte finanțate din următoarele surse: Programul Operațional Regional (POR), Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POSCCE), Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU) și Programul Cadru 7 (FP7).

Regiunea Sud Muntenia a fost implicată în gestionarea și altor tipuri de proiecte finanțate din surse diferite, precum Programul de Cercetare de Excelență, Programul de Cooperare Interregională Interreg IV C, Programul de Cooperare Transnațională Sud Estul Europei, Programul Cadru de Competitivitate și Inovație (CIP), Programul de Cooperare Transfrontalieră România Bulgaria, ESPON 2013 și alte programe naționale. Includerea acestora în prezenta analiză nu a fost posibilă deoarece aceste programe sunt de tip parteneriat, în care sunt implicate autorități locale (primării, consilii județene etc.),

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

pentru care nu s-au putut găsi detalii clare privind structura cheltuielilor și a fondurilor utilizate pentru fiecare partener astfel încât să asigure consistență și reprezentativitate bazei de date colectate.

Deși analiza impactului crizei economice asupra accesului la finanțare din fonduri naționale și europene al actorilor din domeniul CDI pentru regiune este realizată doar pe un eșantion de proiecte, din programele menționate mai sus, considerăm că acest lucru nu este de natură să distorsioneze semnificativ rezultatele obținute. Motivația este aceea că impactul crizei economice a fost relativ uniform atât în ceea ce privește capacitatea bugetului național de a susține proiectele contractate prin pre-finanțare, cât și în ceea ce privește abilitatea beneficiarilor de a contracta finanțări din alte surse sau din surse proprii.

În construcția eșantionului de proiecte am luat în calcul doar proiectele contractate de către actorii din domeniul CDI din regiunea Sud Muntenia: universități, institute de cercetare, companii care au beneficiat de proiecte în cadrul axelor prioritare cu specific de sprijinire a activității de CDI. Suprapunerea perioadei de declanșare a crizei cu cea a absorbției fondurilor structurale ne conduce către un rezultat care exprimă în același timp și efectele finanțării, și cele ale crizei asupra unităților CDI. Folosirea unor serii mai lungi de timp, care să includă și finanțarea națională, este îngreunată de disponibilitatea datelor la nivel regional cu defalcare pe contribuții de finanțare proprii și atrase. Asupra acestei probleme ne vom întoarce însă în capitolul 4, unde vom contura scenariile de dezvoltare prin folosirea unor serii date pe un interval suficient de mare, 1999-2011, pentru a permite încadrarea într-o marjă credibilă a prognozelor.

Tabel 37: Distribuția programelor finanțate din fonduri europene în regiunea Sud-Muntenia

An	Număr de proiecte	Finanțare națională(lei)	Finanțare UE(lei)	Valoarea totală(lei)
2007	4			365.804
2008	3			1.015.137
2009	25	6.443.223	12.697.834	91.213.595
2010	25	15.869.420	8.203.760	190.986.678
2011	11	2.335.350	852.057	23.457.860

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

An	Număr de proiecte	Finanțare națională(lei)	Finanțare UE(lei)	Valoarea totală(lei)
2012	1	5.237	35.626	1.812.575
Total	69	24.653.230	21.789.277	308.851.649

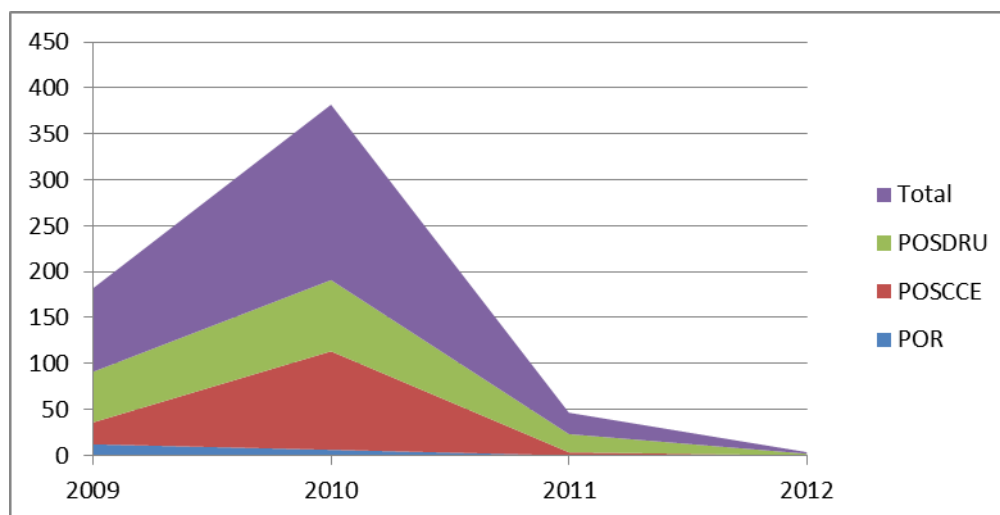
Sursa: Autoritățile de Management, ANCS și prelucrările autorilor pentru perioada 2007-2012

Notă explicativă 1: Pentru Programul Cadru 7 (FP7), datele furnizate de către ANCS nu cuprind și defalcarea finanțării pe tipuri de bugete (național și european); din acest motiv, ele au fost incluse doar în analizele care se referă la valoarea totală a finanțării, fără a face referire la sursa acesteia.

Notă explicativă 2: Programele cuprinse în analiză sunt Programul Operațional Regional (POR), Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POSCCE), Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU).

Deși la nivel macroeconomic global criza economică s-a manifestat începând cu anul 2008, efectele ei s-au resimțit în România în anul 2009 și mai pregnant începând cu anul 2010.

Figura 56: Evoluția finanțărilor în perioada 2009-2012 (mil. lei) în regiunea Sud Muntenia

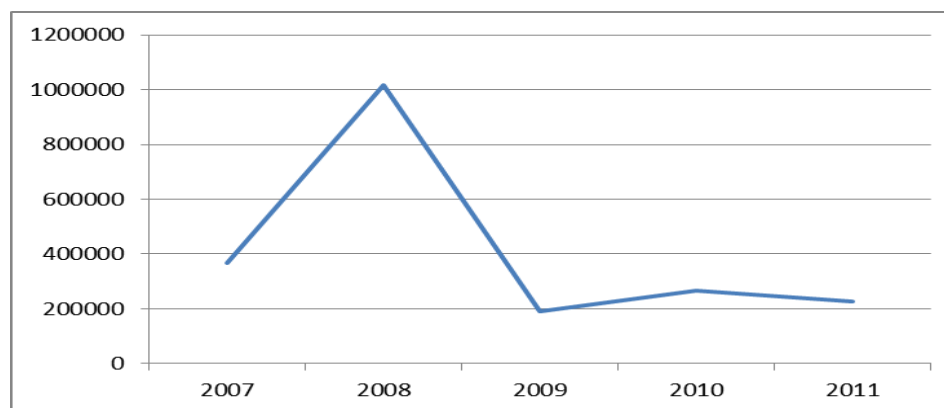
Sursa: Prelucrările autorilor

Așa cum se observă în Figurile 56 și 57, impactul crizei economice a fost uniform pentru toate programele din analiză (POS DRU, POR, POSCCE și FP7).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 57: Evoluția finanțărilor în regiunea Sud Muntenia pentru proiectele FP7 (lei)

Sursa: Prelucrările autorilor

În ceea ce privește impactul crizei economice asupra accesării de fonduri europene, ținând seama că există un anumit interval de timp între lansarea competiției de proiecte, desemnarea câștigătorilor și semnarea efectivă a contractelor (acest interval poate dura până la doi ani), este de așteptat ca primele semne ale scăderii valorii proiectelor finanțate să fie vizibile începând cu anul 2011.

Tabel 38: Evoluția valorii finanțărilor în regiunea Sud Muntenia

An	POR	POSCCE	POSDRU	Total
2010/2009	-50%	350%	41%	110%
2011/2010	-99%	-97%	-74%	-88%

Sursa: Calcule proprii ale autorilor

În termeni relativi, valoarea proiectelor finanțate s-a dublat în 2010 în raport cu 2009, pentru a scădea cu 90% în anul 2011 față de 2010.

Cel mai sever recul, în anul 2011, l-au înregistrat Programul Operațional Regional și Programul Operațional Sprijinirea Competitivității și Creșterii Economice, unde valoarea proiectelor contractate de actorii CDI din regiunea Sud Muntenia s-a înjumătățit în raport cu anul 2010.

Tabel 39: Evoluția valorii finanțărilor prin programul FP7 în regiunea Sud Muntenia

An	Modificare relativă
2008/2007	177.51%

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2009/2008	-81.22%
2010/2009	39.99%
2011/2010	-15.14%

Sursa: Calcule proprii ale autorilor

În ceea ce privește proiectele finanțate prin FP7, se menține tendința existentă în cazul celorlalte proiecte finanțate din fonduri structurale, cu deosebirea că impactul crizei pare a se face simțit începând cu anul 2009. Totuși, e dificil de realizat o comparație între FP7 și celelalte programe având în vedere numărul redus de proiecte, precum și valoarea acestora, care este semnificativ mai mică decât în cazul POR, POSDRU sau POSCCE.

În ceea ce privește evoluția finanțărilor la nivel de județ, situația prezintă diferențe semnificative de la un județ la altul.

Tabel 40: Evoluția finanțărilor la nivel de județe în regiunea Sud-Muntenia

Județ	An	Număr de proiecte	Finanțare națională(lei)	Finanțare UE(lei)	Valoarea totală(lei)
Argeș	2009	6	1.593.332	11.379.214	16.860.506
Argeș	2010	4	576.481	12.411.529	15.977.718
Argeș	2011	2	45.204	3.378.434	3.780.055
Argeș	2012	1	5.237	1.693.304	1.812.575
Călărași	2011	1	4.438	19.709	35.660
Dâmbovița	2009	6	3.164.663	15.467.494	31.648.082
Dâmbovița	2010	6	9.208.642	81.026.404	104.507.466
Dâmbovița	2011	1	1.690.398	9.578.922	11.729.643
Giurgiu	2010	1	297.727	1.453.611	3.026.567
Ialomița	2010	1	478.487	2.336.142	5.288.851
Prahova	2009	9	1.350.809	36.438.530	40.666.468
Prahova	2010	4	3.498.284	25.065.154	36.529.482
Prahova	2011	2	301.998	1.474.462	3.332.560
Teleorman	2010	1	57.212	279.327	399.841

Sursa: Calcule proprii ale autorilor

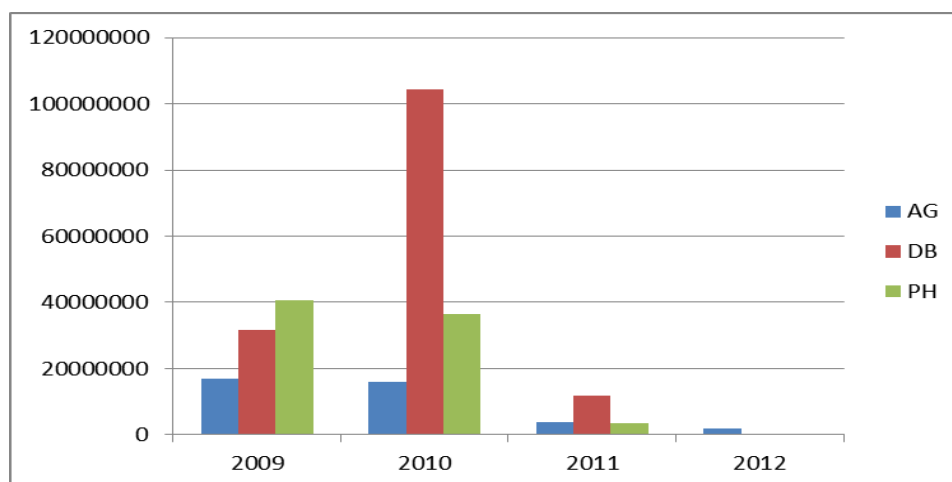
Întrucât pentru județele Teleorman, Ialomița, Călărași și Giurgiu, datele disponibile acoperă doar un an calendaristic, nu putem deduce pentru aceste județe impactul crizei economice asupra accesului la finanțare. Analiza descriptivă nu poate fi însă completată de analiză econometrică la nivel de județ deoarece eșantionul atât al seriilor de timp, cât

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

și al proiectelor de finanțare este prea mic pentru a conduce către rezultate suficient de relevante.

Figura 58: Evoluția finanțărilor totale pe județe (lei)(Argeș, Dâmbovița, Prahova)

Sursa: Prelucrările autorilor

Pentru celelalte județe, se poate observa un trend puternic descendent al finanțărilor naționale și europene, odată cu instalarea contextului de criză economică.

Din punct de vedere tehnic, pentru a evalua impactul crizei economice asupra finanțărilor din fonduri europene, vom aplica analiza dispersională (ANOVA).

În modelul de analiză dispersională unifactorială se testează ipoteza nulă: *mediile din populații sunt egale*:

$$H_0: \mu_{y1} = \mu_{y2} = \dots = \mu_{yr},$$

cu ipoteza alternativă: *cel puțin două medii din populație nu sunt egale*

$$H_1: \mu_{yi} \neq \mu_{yj}, \quad (i \neq j)$$

Se testează, cu alte cuvinte, dacă diferențele dintre mediile de grupă din eșantion sunt prea mari pentru a fi atribuite doar întâmplării. Dacă rezultatul testului indică faptul că mediile sunt semnificativ diferite, se concluzionează că factorul X are un impact asupra variabilei Y.

În cazul nostru setul de ipoteze este următorul:

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

$$\begin{cases} H_0 : \mu_{2009} = \mu_{2010} = \mu_{2011} \\ H_A : \text{non } H_0 \end{cases}$$

Practic, verificăm dacă între nivelul accesărilor de fonduri în anii 2009, 2010 și 2011 există vreo diferență semnificativă, această diferență fiind indusă de climatul crizei economice. Am eliminat din această analiză anul 2012 întrucât în regiunea Sud-Muntenia a fost contractat în această perioadă un singur contract cu specific de CDI.

Tabel 41: Analiza varianței (fără a include proiectele FP7)

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	1,8E+15	1,8E+15	18,7	<,0001
Error	52	4,9E+15	9,5E+13		
Uncorrected Total	53	6,7E+15			

Sursa: Calcule proprii ale autorilor

Concluzia testului F este în concordanță cu analiza descriptivă privind indicatorii financiari ai proiectelor CDI din regiunea Sud-Muntenia: există o diferență semnificativă între cei trei ani în ceea ce privește valoarea totală a proiectelor finanțate.

Incluzând în analiză și proiectele finanțate prin FP7, analiza varianței se reduce la a verifica dacă există diferențe semnificative între valorile medii ale finanțărilor anuale pentru perioada 2007-2012.

Tabel 42: Analiza varianței (inclusiv proiectele FP7)

Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	1384893100000000	1384893100000000	18	<,0001
Error	68	5334635800000000	78450526000000		
Uncorrected Total	69	6719528900000000			

Sursa: Calcule proprii ale autorilor

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Și în acest caz, concluzia testului F este în concordanță cu analizele descriptive privind indicatorii financiari ai proiectelor CDI finanțate din cele patru surse (POR, POSDRU, POSCCE, FP7): există o diferență semnificativă în ceea ce privește valoarea totală a proiectelor finanțate, pentru fiecare an considerat în analiză.

Acest lucru sugerează existența unui impact semnificativ, negativ, al crizei economice asupra accesului la finanțare.

Impactul crizei economice asupra accesului la finanțare poate fi apreciat și prin estimarea unui model de regresie multiplă de felul următor:

$$\log Y = \alpha + \beta \log(X + Z) + \varepsilon_t,$$

unde Y reprezintă ponderea contribuției proprii în valoarea totală a proiectului, X este ponderea contribuției UE în valoarea proiectului, iar Z este ponderea fondurilor din bugetul național.

Modelul de regresie a fost estimat separat pentru anul 2009 și pentru anii 2010, 2011 și 2012, considerați împreună.

Logica estimării unui astfel de model este că odată cu manifestarea efectelor crizei, activitatea beneficiarilor a avut de suferit prin reducerea disponibilităților de participare la cofinanțarea proiectelor din fonduri europene, accentul fiind pus pe contribuția europeană și a bugetului național.

Tabel 43: Rezultatele estimării modelului de regresie

Perioada	Beta	P-value	R2	Nr.obs.
2009	0.80	<0.01	0.37	22
2010-2012	0.56	<0.02	0.23	31

Sursa: Calcule proprii ale autorilor

Dacă nu s-ar fi manifestat efectul crizei economice, valorile coeficientului de sensibilitate pentru cele două perioade ar fi trebuit să fie semnificativ egale, însă modelul econometric estimat relevă tocmai contrariul.

Valoarea coeficientului de sensibilitate este 0.8 pentru anul 2009 și 0.56 pentru perioada 2010-2012, ceea ce înseamnă că o creștere de 1 milion de lei a cofinanțării din fonduri

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

publice s-a reflectat în anul 2009 într-o creștere de 8.000 de lei a finanțării din fonduri proprii, iar în perioada 2010-2010 valoarea corespunzătoare a fost de 5.600 de lei.

Concluzii

Problemele acute semnalate de actorii implicați în activități de CDI fac referire la lipsa unor instrumente financiar bancare destinate start-up-urilor inovative și activităților de inovare, modul în care instituțiile financiare analizează acest tip de activitate nefiind de natură să o stimuleze, finanțarea activităților de CDI fiind evaluată în cel mai bun caz în aceeași manieră ca toate celelalte tipuri de nevoi pentru credite. De asemenea, este percepută și o neconcordanță între instrumentele financiare disponibile și politicile publice existente. Arhitectura sistemelor de finanțare este pe de o parte insuficientă și greoaie, și de pe altă parte imposibil de accesat fără resurse financiare consistente proprii.

La capitolul sugestii, pentru crearea unui mediu propice dezvoltării activităților de CDI este necesară înființarea unei structuri de sprijin cu atribuții legate de o mai bună elaborare a cererilor de finanțare și familiarizare cu cadrul birocratic aferent (ghidurile solicitantului, norme metodologice ale cadrului legat, achiziții publice etc.).

De asemenea, mediatizarea cazurilor de succes din sectorul CDI înregistrate la nivel național și regional poate fi utilă în schimbarea percepției majoritar negativă privind rata de succes a acestui tip de proiect.

Diversificarea portofoliului de servicii al actorilor financiar-bancari pentru a răspunde nevoilor pieței este impetuos necesară și vitală pentru creșterea acestui sector. Utilă în acest sens ar fi existența unor instrumentele de capital de risc (fonduri de tip venture capital).

Analiza econometrică a impactului finanțării a pus în evidență contextul deosebit de nefavorabil al suprapunerii perioadei absorbției fondurilor europene cu cea a declanșării crizei economice. În termeni de rezultate, din analiza rezultatelor modelului de regresie reiese că,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

- În anul 2009, o creștere cu 1% a cofinanțării din fonduri publice (europene și naționale) s-a reflectat într-o creștere cu 0,8% a finanțării din fonduri proprii ale beneficiarului.
- În perioada 2010-2012, o creștere cu 1% a cofinanțării din fonduri publice (europene și naționale) s-a reflectat într-o creștere cu 0,56% a finanțării din fonduri proprii ale beneficiarului.

Mai concret, finanțările din fonduri proprii ar fi trebuit să aibă același tipar de comportament în raport cu cofinanțările primite din fonduri publice, dacă efectul perioadei de criză nu s-ar fi manifestat.

2.2.2. Resurse umane în domeniul cercetării - dezvoltării - inovării

2.2.2.1. Analiza capitalului uman implicat în activitatea de cercetare - dezvoltare - inovare în Regiune Sud Muntenia

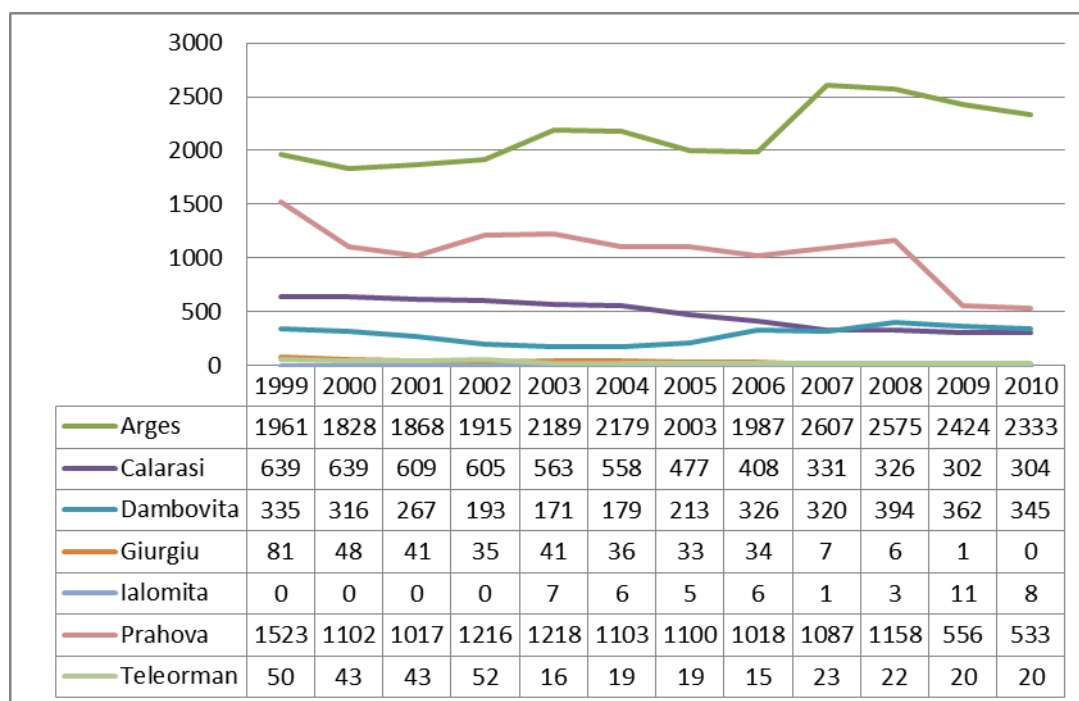
Analiza evoluției numărului de salariați din activitatea de cercetare - dezvoltare la nivel județean (*Figura nr. 59*) evidențiază încă o dată dominația netă a județului Argeș, pe toate categoriile de ocupații (*Tabelul nr. 33-Anexă*), dar și imensele decalaje regionale în domeniul CDI.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 59: Evoluția numărului de salariați din activitatea de cercetare - dezvoltare la nivel județean

Sursa: INS (2012). *Știință și tehnologie*

Comparativ cu evoluțiile naționale, este de menționat faptul că ponderea numărului de salariați din activitatea de CDI la nivel regional în totalul național s-a situat în intervalul 9% - 10% până în anul 2008, moment în care a intrat într-un trend descendent (8,6% în 2009, 9% în 2010), situație care plasează regiune pe poziția a IV-a la nivel național în anul 2010. Pe ocupații, 67% din totalul salariaților CDI la nivel regional sunt cercetători, procent mult mai mic decât cel existent la nivel național (79% în 2010).

Analiza dinamicii salariaților CDI arată pierderi de peste 22% la nivel regional în anul 2010 comparativ cu anul 1999, situație deosebit de nocivă, mai ales din perspectiva trecerii la societatea bazată pe cunoștințe. Îngrijorătoare este situația județului Prahova, care a pierdut aproximativ 1.000 de salariați CDI în perioada avută în vedere, dar și a județelor Giurgiu, Ialomița și Teleorman, pentru care numărul cercetătorilor tinde spre zero și care astfel sunt amenințate cu dispariția de pe harta CDI a regiunii. Pe de altă parte, de salutat

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

este creșterea ponderii cercetărilor din județul Argeș în totalul național, de la 4% în 1999 la 6% în 2010, care, coroborată cu faptul că acest județ angajează peste 80% din cheltuielile regionale de CDI, îndreptățește afirmația conform căreia Argeșul este capitala regională a CDI. Pentru viitor, creșterea atractivității ocupațiilor CDI și stimularea unităților CDI pentru atragerea și păstrarea unor cercetători de top în regiune devin imperative.

2.2.2.2. Analiza situației formării și perfecționării cercetărilor prin studii doctorale și postdoctorale în regiunea Sud Muntenia

În perioada premergătoare implementării PN II, formarea și perfecționarea cercetărilor prin studii doctorale și postdoctorale a fost susținută printr-o serie de programe naționale și internaționale, după cum urmează:

- *Burse de cercetare/ creație artistică pentru tinerii doctoranzi* (MECTS, 2003 - 2008), menite să stimuleze tinerii doctoranzi cu rezultate deosebite în activitatea de cercetare la doctorat pentru a putea realiza în țară activitățile prevăzute în cadrul programului de doctorat; trei astfel de burse au revenit unor cercetători din regiunea Sud Muntenia (Universitatea Petrol și Gaze din Ploiești - 1, Universitatea Valahia din Târgoviște - 2), toate în domeniul Științelor ingineresti.³²
- *Granturi de cercetare - Programe individuale de cercetare pentru tinerii doctoranzi - tip TD* (MECTS, 2002 - 2008): din totalul de 744 de proiecte finanțate la nivel național, trei au aparținut unor cercetători din regiunea Sud Muntenia (Universitatea din Pitești - 2, Universitatea Petrol și Gaze din Ploiești - 1).³³
- *CEEX 2005 - 2008 - Proiecte de cercetare în sprijinul programelor post-doctorale*: din totalul de 57 de programe post-doctorale la nivel național, în regiunea Sud Muntenia au fost contractate două, ambele de către cercetători ai Universității Petrol și Gaze din Ploiești.³⁴

³² Sursa: <http://uefiscdi.gov.ro/Public/cat/457/Burse-Doctorale--tip-BD.html>

³³ Sursa: <http://uefiscdi.gov.ro/Public/cat/456/Granturi-1995--2008.html>

³⁴ Sursa: <http://www.mct-excelenta.ro/index.php?id=428>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Începând cu anul 2007, sursele de finanțare pentru programe doctorale și post-doctorale s-au diversificat o dată cu lansarea programelor specifice ale PNCDI II: Resurse umane, *Proiecte de cercetare pentru tinerii doctoranzi* și *Proiecte de cercetare post-doctorală*, dar și a competiției POSDRU, DMI 1.5. *Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării*.

Sintetizând, rezultatele obținute de către unitățile CDI din Regiunea Sud - Muntenia se prezintă astfel:

- PN II, Resurse umane - *Proiecte de cercetare pentru tinerii doctoranzi*: din cele 705 proiecte câștigătoare în competițiile din 2007 și 2008 (din anul 2009 competiția fiind anulată), șapte au fost contractate de către unități CDI din regiunea Sud Muntenia astfel: 4 proiecte pentru Universitatea Petrol - Gaze din Ploiești, toate în domeniul științelor ingineresti; 2 proiecte pentru Universitatea Valahia din Târgoviște, ambele în domeniul științelor socio-umane și economice; 1 proiect pentru Universitatea din Pitești, domeniul matematică și științele naturii, valoarea cumulată a acestor proiecte fiind de aproximativ 115.000 RON.³⁵
- PN II, Resurse umane - *Proiecte de cercetare postdoctorală*: în competiția din anul 2009, din totalul celor 248 de proiecte acceptate pentru finanțare, 6 au aparținut unor cercetători din regiunea Sud Muntenia, 4 dintre aceștia de la Universitatea din Pitești (domeniile inginerie mecanică și transporturi, ingineria calculatoarelor și ingineria sistemelor, inginerie chimică, știința și ingineria materialelor și știința mișcării) și câte unul de la Universitatea Petrol - Gaze din Ploiești (domeniul inginerie chimică, știința și ingineria materialelor) și Universitatea Valahia din Târgoviște (domeniul științe sociale).³⁶
- Programul POSDRU, DMI 1.5. *Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării*: 4 proiecte ale universităților Valahia din Târgoviște și Petrol și Gaze din Ploiești au fost selectate pentru finanțare, după cum urmează:

³⁵ Sursa: <http://uefiscdi.gov.ro/Public/cat/464/Proiecte%20TD.html>

³⁶ Sursa: <http://uefiscdi.gov.ro/articole/1967/Proiecte-de-cercetare-postdoctorala--tip-PD.html>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

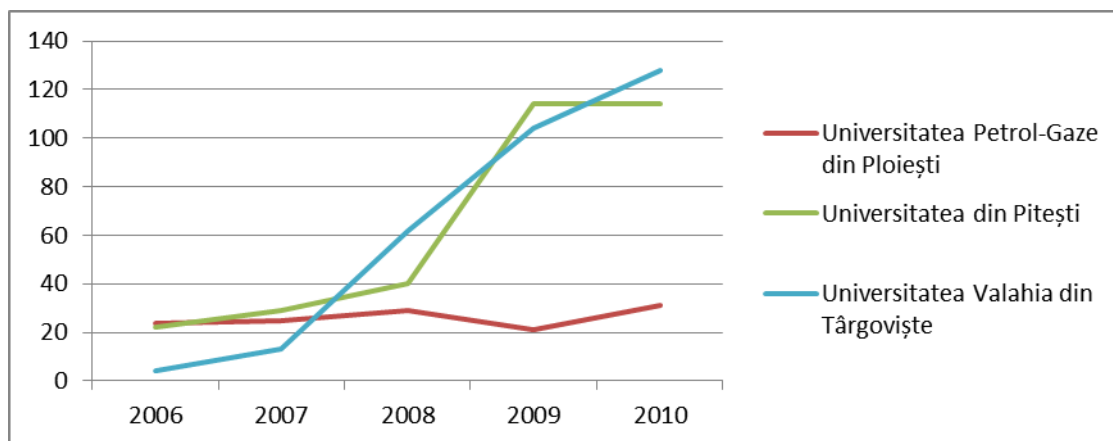
Tabel 44: Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării

Unitate CDI	Proiecte POSDRU DMI 1.5	Valoare proiect
Universitatea Valahia din Târgoviște, Școala doctorală	Oportunități pentru studiile doctorale și creșterea capacității și motivației pentru cercetarea științifică de performanță	6.515.812 lei
Universitatea Valahia din Târgoviște, Școala doctorală	Bursele doctorale, premiza pentru creșterea competitivității și competențelor în cercetarea științifică	11.729.663 lei
Universitatea Valahia din Târgoviște	Pregătire doctorală de excelență pentru societatea cunoașterii - PREDEX	20.025.050 lei
Universitatea Petrol - Gaze din Ploiești	Cercetători pentru dezvoltarea durabilă a societății românești	6.051.284 lei

Sursa: <http://www.fonduri-structurale.ro/Detaliu.aspx?t=resurseumane>, Lista proiecte contractate POSDRU (septembrie 2012)

Data fiind diversificarea surselor de finanțare, dar și creșterea substanțială a alocărilor financiare, numărul total al absolvenților de doctorat al universităților din regiune a crescut de la 50 în anul 2006 la 273 în anul 2010, creșterea fiind datorată în special universităților din Pitești și Târgoviște (*Figura nr. 60*). O evoluție ascendentă, dar modestă, poate fi observată și în privința numărului de post-doctoranzi, al căror număr la nivel regional a ajuns la 14 în anul 2010.

Figura 60: Evoluția numărului de absolvenți de doctorat în universitățile (organizatoare de studii doctorale) din regiunea Sud Muntenia

Sursa: <http://chestionar.uefiscdi.ro/public5/index.php?page=punivlist> (Date raportate de către universități, 2011)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Situația cercetătorilor cu titlul de doctor pe sectoare de activitate este prezentată în *Tabelul nr. 45*, din care se poate observa dominația sectorului învățământ superior - 81% din totalul regional în anul 2010, situație apropiată de cea de la nivel național. Nu același este însă cazul cercetătorilor cu titlul de doctor din sectorul guvernamental: la nivel regional, ponderea acestora în totalul cercetătorilor cu titlul de doctor este de sub 2%, în timp ce la nivel național ponderea se apropie de 16%. În schimb, numărul cercetătorilor cu titlul de doctor din sectorul întreprinderi - deși în scădere în anul 2010 față de perioada 2006 - 2008 - are o pondere bună atât în totalul regional (17%), cât și în totalul național al cercetătorilor din acest sector (16%).

Tabel 45: Cercetători cu titlul de doctor pe sectoare de activitate, la nivel regional și național (UM: număr)

SECTOARE DE ACTIVITATE	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sectorul întreprinderi	131	175	151	153	124	133
Sectorul guvernamental	0	10	11	11	14	13
Sectorul învățământ superior	226	303	335	663	555	623
Sectorul privat non-profit	0	0	0	0	0	0
SUD MUNTENIA	357	488	497	827	693	769
ROMÂNIA	8.377	11.778	13.497	14.173	13.913	14.932

Sursa: INS (2012). Activitatea de cercetare - dezvoltare; Conform clarificărilor oferite de INS, datele sunt disponibile începând cu anul 2005.

Concluzii

Deși datele legate de situația formării și perfecționării cercetătorilor prin studii doctorale și postdoctorale sunt fragmentate, o serie de tendințe pot fi identificate. Astfel, anterior implementării PN II și a fondurilor structurale, performanțele doctoranzilor și postdoctoranzilor din regiune în accesarea de fonduri specifice au fost limitate, fiecare din cele trei universități din regiune organizatoare de studii doctorale reușind să obțină două - patru astfel de finanțări. Situația nu s-a schimbat semnificativ nici după anul 2007 pentru programele specifice din PN II - axele care au avut în vedere proiectele de cercetare pentru tinerii doctoranzi (regiunea a atras 1% din totalul național) și cercetători postdoctoranzi (2,4% din totalul național).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Incapacitatea cercetătorilor din universitățile regionale de a accede la resursele publice de CDI este astfel o problemă care ține, pe de o parte, de un potențial competitiv redus comparativ cu cercetători ai unor universități de tradiție din București, Iași, Cluj-Napoca etc., și, pe de altă parte, de o hibă a politicii naționale de CDI, care nu are în vedere, în niciunul dintre programele sale, distribuirea omogenă a fondurilor pe teritoriul țării. Cu totul altfel stau lucrurile în privința programelor POSDRU de susținere a școlilor doctorale, pentru care Universitatea din Târgoviște a reușit să câștige trei astfel de proiecte, iar Universitatea Petrol și Gaze din Ploiești unul. Din aceste considerente, numărul doctorilor în științe este așteptat să crească substanțial în următorii ani, deși este foarte posibil ca decalajele față de alte regiuni să se mărească dat fiind numărul foarte redus de universități din regiune, numărul relativ mic de doctori în științe formați la Universitatea Petrol și Gaze din Ploiești, neaccesarea de către Universitatea din Pitești a niciunui proiect mare pe axa școlilor doctorale sau neaccesarea, la nivel regional, a niciunui program de formare a cercetătorilor postdoctorali. Pentru acuratețea analizei, trebuie însă menționat faptul că apropierea de regiunea Capitalei face ca mulți dintre cercetătorii regiunii să fie înscriși în programe de doctorat sau postdoctorale în universități din București.

Continuarea proiectelor accesate prin fonduri structurale și concentrarea atenției și către programele postdoctorale sunt așteptările de viitor pentru universitățile din regiune.

2.2.2.3. Analiza situației finanțării proiectelor de integrare a cercetătorilor din străinătate în sistemul CDI din regiunea Sud Muntenia

În perioada 1999 - 2010, principalele surse de finanțare pentru integrarea cercetătorilor în sistemul CDI din România au fost următoarele:

- CEEEX 2005 - 2008 - *Proiecte de cercetare pentru stimularea revenirii în țară a cercetătorilor*: niciun cercetător din cei 23 reveniți în țară prin acest program nu a fost din regiunea Sud Muntenia.³⁷
- PN II, programul Resurse umane - *Proiecte de cercetare pentru stimularea revenirii în țară a cercetătorilor* (tip RP): din cele 56 de proiecte declarate câștigătoare în

³⁷ Sursa: <http://www.mct-excelenta.ro/index.php?id=428>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

competițiile din 2007, 2008 și 2009, trei au aparținut regiunii Sud Muntenia, mai exact Universității din Pitești (domeniile matematică și științele naturii și informatică teoretică). Valoarea totală a acestor proiecte este de peste 1.500.000 lei.³⁸

- PN II, programul Resurse umane - *Proiecte complexe de reintegrare a cercetătorilor* (tip RC, 2008): niciun cercetător dintre cei care au câștigat proiecte prin acest program nu a fost din regiunea Sud Muntenia.³⁹
- POS CCE, operațiunea 2.1.2. - *Proiecte CD de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate*: niciun cercetător din cei 45 de câștigători ai competiției din anul 2009 nu a fost din regiunea Sud Muntenia.⁴⁰

Datele Institutului Național de Statistică privind cercetătorii din străinătate integrați în sistemul de cercetare - dezvoltare (Tabel nr. 46) întăresc analiza realizată anterior pe programe de finanțare, regiunea reușind să integreze doar unul - doi cercetători anual în perioada 2006 - 2010, dar numărul acestora este redus și la nivel național.

Tabel 46: Cercetători din străinătate integrați în sistemul de cercetare - dezvoltare

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
SUD MUNTENIA	0	1	1	2	1	2
ROMÂNIA	12	22	28	34	40	44

Sursa: INS (2012). Activitatea de cercetare - dezvoltare; Conform clarificărilor oferite de INS, datele sunt disponibile începând cu anul 2005.

Concluzii

Asemănător situației formării cercetătorilor prin studii doctorale și postdoctorale, situația integrării cercetătorilor din străinătate în sistemul regional de CDI este foarte fragmentată, iar statisticile sunt aproape inexistente, cu atât mai mult cu cât obiectivul este unul relativ nou în politica națională de CDI. Din datele existente, se poate observa faptul că doar Universitatea din Pitești a reușit să integreze în sistemul propriu cercetători

³⁸ Sursa: <http://uefiscdi.gov.ro/articole/1613/Proiecte-de-cercetare-pentru-stimularea-revenirii-in-tara-a-cercetatorilor--tip-RP.html>

³⁹ Sursa: <http://uefiscdi.gov.ro/Public/cat/508/Proiecte%20RC.html>

⁴⁰ Sursa: <http://fonduristructurale.ancs.ro/ro/content/competitii>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

din străinătate, îngrijorător fiind faptul că nicio unitate CDI din regiune nu a reușit să obțină acces la finanțarea pentru proiecte CD de înalt nivel științific cu participarea cercetătorilor din străinătate. Aceste rezultate întăresc nevoia de consolidare a sistemului regional de CDI și de găsire a acelor pârghii specifice prin care sectorul întreprinderi - mult mai competitiv în aria CDI - să fie încurajat să dezvolte proiecte de înalt nivel științific, cu participarea cercetătorilor din unitățile publice de CDI și cu suportul expert al unor specialiști din străinătate.

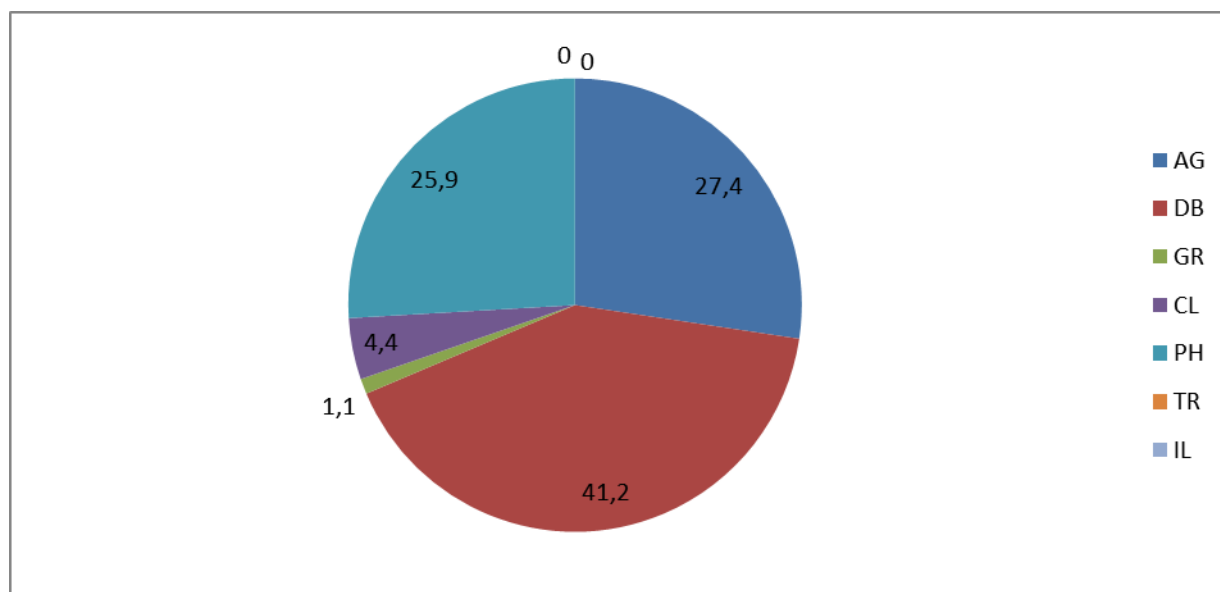
2.2.2.4. Analiza rezultatelor cu grad de excelență pentru cercetătorii din regiunea Sud Muntenia cu performanțe științifice de rezonanță internațională

Cartea Albă a Cercetării din România prezintă producția științifică măsurată prin articole ISI publicate pe localități în perioada 2002 - 2010 (*Tabel nr. 34-Anexă*). În ciuda unei creșteri a numărului de articole ISI publicate la nivelul regiunii (51 articole în 2002, 274 articole în 2010), ponderea în totalul național nu a depășit 3,6%. Creșteri semnificative au fost înregistrate în cele trei județe care găzduiesc universități publice și private, dar și în județul Călărași, unde numărul de articole ISI înregistrate pentru localitatea Fundulea a crescut de la zero în 2002 la 12 în anul 2010. Structura numărului de articole ISI pe județe în anul 2010 este prezentată în *Figura nr. 61*.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 61: Structura numărului de articole ISI pe județe, 2010 (% din totalul regional)

Sursa: Cartea albă a Cercetării din România (2012), www.ad-astra.ro/carte-alba/cities.php

În mod similar, performanțele privitoare la numărul de cereri de brevete depuse la EPO sunt la fel de slabe, în limita a 1- 5% din totalul național în perioada 2000 - 2008. Excepție face anul 1999, când numărul de brevete regionale a reprezentat aproximativ 17% din totalul național. Județele din care s-a aplicat pentru cereri de brevet la EPO sunt Argeș, Dâmbovița, Giurgiu și Prahova, în celelalte neexistând niciun astfel de demers (*Tabelul nr. 35-Anexă*).

Concluzii

Performanțele științifice relativ reduse erau oarecum previzibile dacă se aveau în vedere rezultatele analizei anterioare: număr mic de universități în regiune, cheltuieli minime de CDI ale sectorului guvernamental și ale învățământului superior, număr redus de cercetători care au accesat programe de finanțare a CDI etc. Astfel, rezultatele obținute pentru articolele ISI și numărul de aplicații de brevet la Oficiul European pentru Patente (EPO) fac dovada nu doar a unei lipse de vizibilitate pe plan internațional, ci și a unei poziții foarte slabe la nivel național. Având în vedere faptul că articolele ISI și aplicațiile de brevet sunt indicatori de rezultat ai mai multor programe de finanțare contractate deja în regiune (de ex. - articolele ISI în cazul școlilor doctorale), este de așteptat ca

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

performanțele să se îmbunătățească în perioada următoare. Cu toate acestea, rezultate spectaculoase nu vor apărea până în momentul în care nu se va acționa asupra cauzelor, respectiv a creșterii numărului de cercetători, a consolidării competențelor de cercetare ale acestora și, bineînțeles, a creșterii capacității acestora de a accesa resurse publice și fonduri specifice CDI.

2.2.2.5. Analiza fenomenului migrației interne și externe a resurselor umane înalt calificate din domeniul CDI

Criza economică și socială, liberalizarea capitalului uman și efectele politicilor demografice adoptate în perioada comunistă au avut un impact negativ asupra evoluției demografice în România. Dacă se va menține acest trend descendent, conform prognozelor ONU și Eurostat, populația României ar putea ajunge la 20 milioane în 2020 și 18,6 milioane în 2030.

Domeniul CDI a fost influențat, probabil cel mai mult de acest fenomen. Evoluția demografică, alături de subfinanțarea cronică (raportată la PIB, de peste trei ori mai mică decât media UE) și restructurarea întârziată a sectorului au condus la o reducere semnificativă a numărului de cercetători activi (cu circa 30%, adică 2,6 cercetători la 1000 de persoane angajate, față de media de 7,8 în UE-25) simultan cu modificarea negativă a mediei lor de vârstă (64% peste 40 de ani) (Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă, 2008a, pp. 65, 76).

La nivelul unităților de CDI din regiunea Sud-Muntenia, impactul migrației resurselor umane se resfrânge diferențiat, iar evaluarea noastră conduce la concluzia că managementul intern joacă un rol esențial pentru a imprima o orientare favorabilă stabilă în direcția ocupării forței de muncă foarte calificate. Putem exemplifica pe cazul a două institute cu tradiție.

Institutul de Cercetare și Inginerie Tehnologică pentru Irigații și Drenaje Băneasa traversează o perioadă instabilă din punct de vedere al resurselor umane disponibile. Numărul total al anagajaților institutului este în prezent (noiembrie 2012) de 250 și se află într-o continuă scădere de la 4.500 de salariați în perioada economiei centralizate. Acest

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

trend are mai multe cauze: retragerea din activitate a cercetătorilor înaintați în vârstă, oferta redusă de tineri interesați de acest domeniu, nivelului salarial scăzut, problemele financiare ale sistemului, beneficiile considerabil mai mari oferite de instituțiile din străinătate, reputația institutului la nivel internațional, nevoia de autofinanțare pentru publicarea de materiale științifice. Problema spinoasă în cazul institutului este transferul de experiență și de know-how între generațiile de specialiști, numărul celor cu o vastă expertiză în domeniu fiind în scădere.

În cazul INCDA Fundulea, politicile de selectare și calificare a resurselor umane înalt calificate din domeniul CDI cuprind: o selecție riguroasă a angajaților prin concurs (examen scris) organizat în medie la fiecare 3 ani, o formare continuă a acestora, o permanentă preocupare pentru stimularea ideilor inovatoare, pentru semnarea de noi proiecte cu entități economice, condiționarea păstrării postului în cadrul institutului de înscrierea la studii doctorale într-un termen de 3 ani de la angajare, specializarea personalului prin participarea la cursuri în străinătate. În ceea ce privește strategia institutului pentru menținerea/creșterea numărului și competențelor personalului de CDI, angajaților le sunt oferite diferite beneficii: transport gratuit tur-retur de la domiciliu până la sediul institutului, posibilitatea perfecționării și specializării în străinătate condiționată însă de semnarea unui angajament de a nu pleca din institut mai devreme de 5 ani, participarea la manifestări științifice naționale și internaționale, asigurarea de către institut a deplasărilor în străinătate pentru stagii de specializare, cursuri de învățare a limbii engleze, un sistem de redevențe primite de cercetători, un sistem de premiere internă a cercetătorilor pentru inovare. Preocuparea crescută a institutului pentru inovare se reflectă și în procentajul de peste 75% al angajaților responsabili cu activitatea de CDI ce au absolvit studii superioare.

Nivelul competențelor personalului din sectorul CDI în cadrul INCDS este considerat ca fiind unul ridicat, oferta sistemului universitar este corespunzătoare cerințelor pieței, absolvenții facultăților de profil sunt foarte bine pregătiți atât din punct de vedere teoretic, cât și practic. Atragerea de personal pentru CDI se realizează încă din perioada de practică pe care studenții o realizează în cadrul institutului prin intermediul parteneriatelor pe care acesta le are cu facultățile din regiune.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Întâlnirile cu reprezentanții acestor două unități CDI, dar și cu alți actori regionali din sectorul CDI au indicat câteva motive cu caracter aproape general care determină migrația forței de muncă calificate din regiune, astfel:

- Motive de natură financiară legate de nivelul salarial scăzut comparativ cu zona București-Ilfov sau cu țările vestice, nivelul veniturilor fiind deseori proporțional și dependent de numărul de proiecte CDI implementate;
- Numărul scăzut de proiecte de CDI disponibile pe piață;
- Problema autofinanțării în cazul publicării de articole sau procedeele de patentare (cercetătorii sunt nevoiți să gestioneze din veniturile proprii aspectele legate de proprietatea intelectuală);
- Finanțarea insuficientă a sectorului CDI;
- Atractivitatea scăzută a domeniului CDI în rândul absolvenților datorată satisfacției scăzute pe termen scurt pe care implicarea în CDI o aduce;
- Recompensele atât de ordin financiar, cât și de recunoaștere a efortului depus sunt mici comparativ cu resursele consumate de cercetători;
- Lipsa unei perspective de evoluție în carieră care să încurajeze angajarea tinerilor în acest sector;
- Restrângerea activității institutelor de cercetare din regiune;
- Lipsa unei politici naționale sau regionale de susținere a proiectelor de CDI care să stimuleze cererea pentru acest tip de activitate și să ofere locuri de muncă;
- Atracția prezentată de companiile internaționale care selectează studenții încă din timpul facultății propunându-le oferte greu de refuzat;
- Dotarea modestă a centrelor de cercetare din zonă cu infrastructura necesară cercetării comparativ cu cele din străinătate;
- Criza economico-financiară resimțită tot mai acut în ultimii ani.

În consecință, putem contura câteva recomandări pentru diminuarea/stoparea migrației creierelor de regulă prin orientarea factorilor de decizie la nivel regional și național spre:

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

- Atragerea de investiții în regiune orientate cu precădere spre activitățile specifice regiunii (petrochimie, construcție de mașini etc.) cu potențial de absorbție a tinerilor absolvenți de studii superioare;
- O mai bună comunicare între administrația centrală și cea din provincie în vederea dezvoltării de măsuri pentru atragerea de investiții în regiune;
- Stabilirea unui raport echitabil între efortul depus și recompensa de natură financiară și socială acordată actorilor din sectorul CDI;
- Încurajarea înscrierii la școlile doctorale și post doctorale prin creșterea numărului și a valorii bursei și prin acordarea de facilități doctoranzilor/post doctoranzilor;
- Creșterea flexibilității ascensiunii pe posturi a tinerilor din mediul universitar;
- Încurajarea efectuării stagiilor de practică pe perioada facultății în cadrul unităților de CDI pentru familiarizarea studenților cu mediul de cercetare;
- Crearea mediului necesar transferului de experiență și de know-how între generațiile de specialiști, numărul celor cu o vastă expertiză în domeniu fiind în scădere;
- Crearea unui set de măsuri de sprijin pentru tinerii care doresc să rămână în regiune prin acordare de facilități fiscale, terenuri pentru construcție;
- Investiția în dezvoltarea infrastructurii existente de CDI și în dotarea tehnică a centrelor de cercetare regionale;
- Favorizarea comunicării instituționale între mediul privat și cel public (dintre cerere și ofertă);
- Alocarea de fonduri suplimentare pentru sectorul CDI;
- Măsuri de ordin legislativ care să încurajeze implicarea în cercetare a tinerilor absolvenți și reintegrarea cercetătorilor plecați.

Concluzii

Emigrarea resurselor umane (așa - numitul “brain drain”) este o problemă de actualitate, extrem de importantă cu care se confruntă majoritatea statelor în curs de dezvoltare, nu doar România sau regiunea analizată. Îndeplinirea obiectivelor strategiei de la Lisabona subliniază nevoia pentru forță de muncă specializată și adaptabilă, capabilă să utilizeze în

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

mod eficient cunoștințele și tehnologiile de ultimă oră. Astfel, acest fenomen diminuează capacitatea României de a reduce decalajele de productivitate, competitivitate și venit față de țările UE și face tot mai acută necesitatea unei politici și a unei viziuni pe termen lung care să încurajeze forța de muncă calificată să rămână în companiile și centrele de cercetare autohtone.

Regiunea Sud Muntenia dispune de premisele necesare dezvoltării sectorului CDI prin prezența sectoarelor economice care încorporează acest tip de activitate și a universităților/centrelor de cercetare fundamentală, însă îi lipsesc fondurile și viziunea pentru conturarea unei politici regionale. Un început bun ar fi combaterea principalei cauze care determină migrarea resurselor umane și anume recompensa financiară scăzută oferită salariaților din domeniul CDI. O concordanță echitabilă între efortul depus și nivelul salarial este poate primul pas spre atragerea sau reintegrarea cercetătorilor la nivel regional.

2.2.3. Hărțile competitivității și ale inovării în regiunea Sud Muntenia

După cum am remarcat, regiunea Sud Muntenia are un potențial de dezvoltare economică diferențiat între nordul și sudul regiunii. Partea de nord a regiunii Sud Muntenia, formată din județele Argeș, Dâmbovița și Prahova, se caracterizează printr-un grad ridicat de industrializare. Partea sudică a regiunii, formată din județele Călărași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman, este o zonă tradițional subdezvoltată. Ea se caracterizează prin preponderența populației ocupate în agricultură. De altfel, suprafața județelor componente este reprezentată în întregime de câmpie.

Datorită varietății teritoriului, caracterizată printr-o mare complexitate geologică și a condițiilor naturale, resursele regiunii sunt remarcabile. Este bine cunoscută, inclusiv pe plan mondial, zona petrolieră situată pe Valea - Prahovei. Mai pot fi consemnate resurse de cărbune, în special cărbune brun și lignit, sare, gaze naturale, roci pentru construcții. Toate aceste resurse au determinat în decursul timpului dezvoltarea atât a industriilor extractivă și prelucrătoare, cât și a celor care derivă din acestea. Resursele de apă joacă un rol important în dezvoltarea economiei regionale și naționale având utilizare în toate domeniile: în sistemul energetic, pentru aprovizionarea cu apă a centrelor populate și a

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

tuturor celorlalte sectoare economice și sociale. De cealaltă parte, în sudul regiunii există suprafețe agricole întinse, care pot sta la baza dezvoltării unei agriculturi specializate în regiune.

Analiza economică intra-regională

Vom prezenta problema disparităților la nivel intra-regional prin analiza zonelor de concentrare a activității economice, de restructurare, monoindustriale și de declin industrial, precum și a zonelor defavorizate.

În vederea identificării *zonelor de concentrare* a activității economice existente în regiunea Sud Muntenia, în anul 2010, am folosit datele referitoare la numărul mediu al salariaților corespunzător fiecărei unități administrativ-teritoriale (UAT) din județele regiunii, date preluate de la Institutul Național pentru Statistică. Pe baza acestora am determinat ponderea salariaților din fiecare UAT a regiunii, în numărul total al salariaților înregistrați în anul 2010, la nivelul întregii regiuni. Valorile obținute au fost figurate pe harta zonelor de concentrare a activităților economice, în care nuanța folosită pentru reprezentarea unităților administrative teritoriale este cu atât mai închisă cu cât ponderea forței de muncă este mai mare.

Pe baza rezultatelor obținute (vezi *Figura 62*) pot fi identificate zone de concentrare în jurul municipiilor Ploiești, Pitești, Târgoviște, Călărași, a orașului Mioveni, a municipiilor Slobozia, Alexandria, Giurgiu, Câmpina, Curtea de Argeș, Turnu Măgurele, Roșiori de Vede, Câmpulung, Oltenița, Urziceni și Fetești.

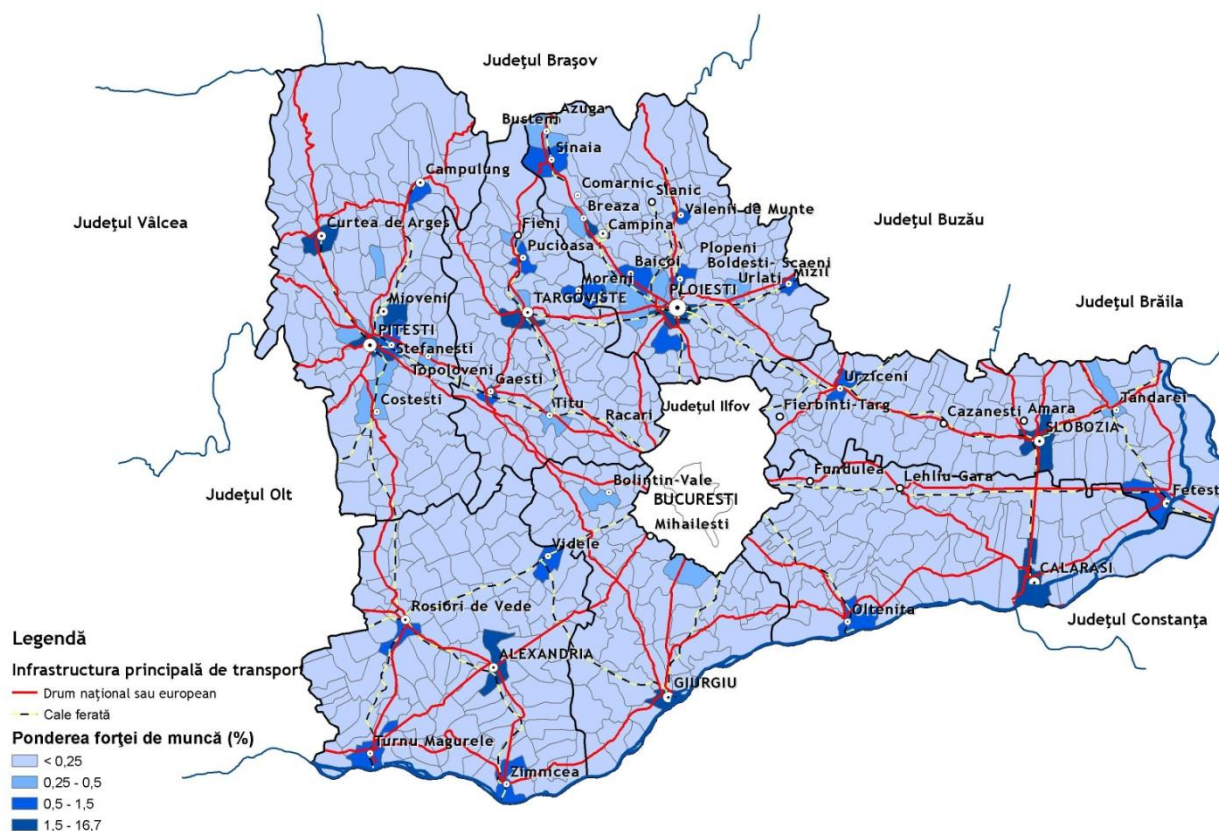
Zonele de concentrare majoră a activității economice sunt localizate cu precădere în partea de nord a regiunii, într-o arie geografică relativă restrânsă, în timp ce în județele din sudul regiunii concentrările de activitate economică sunt de mai mică amploare și mai dispersate geografic. Pe primul loc, cu un procent de 16,7% din totalul forței de muncă a regiunii aflându-se municipiul Ploiești, urmat de municipiul Pitești cu 11,2% din total, de Târgoviște cu 7,3%, iar apoi, în ordinea valorilor la nivelul regiunii, Călărași cu 4%, Slobozia cu 3,6% și Alexandria cu 3,2% și Giurgiu cu 2,7%.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 62: Zonele de concentrare a activității economice din regiunea Sud Muntenia (2010)

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2010

Zonele de restructurare a activității economice au fost identificate folosind date referitoare la numărul mediu al salariaților fiecărei localități din cele 7 județe ale regiunii Sud Muntenia, pentru anii 2010 și 1999. Modificările apărute în cadrul activităților economice, în perioada 1999 - 2010, au fost evidențiate prin raportarea numărului mediu al salariaților în anul 2010 la numărul mediu al salariaților din anul 1999, pentru fiecare unitate administrativ teritorială (UAT). Valorile astfel obținute au fost figurate pe harta zonelor de restructurare a activității economice, utilizând nuanțe deschise pentru modificări nesemnificative și nuanțe închise pentru a figura diferențe mari.

Astfel, se observă modificări semnificative (creșteri de până la șase ori) ale numărului mediu al salariaților în localitățile: Măgureni, Bănești, Filipeștii de Târg, Păulești, Ceptura,

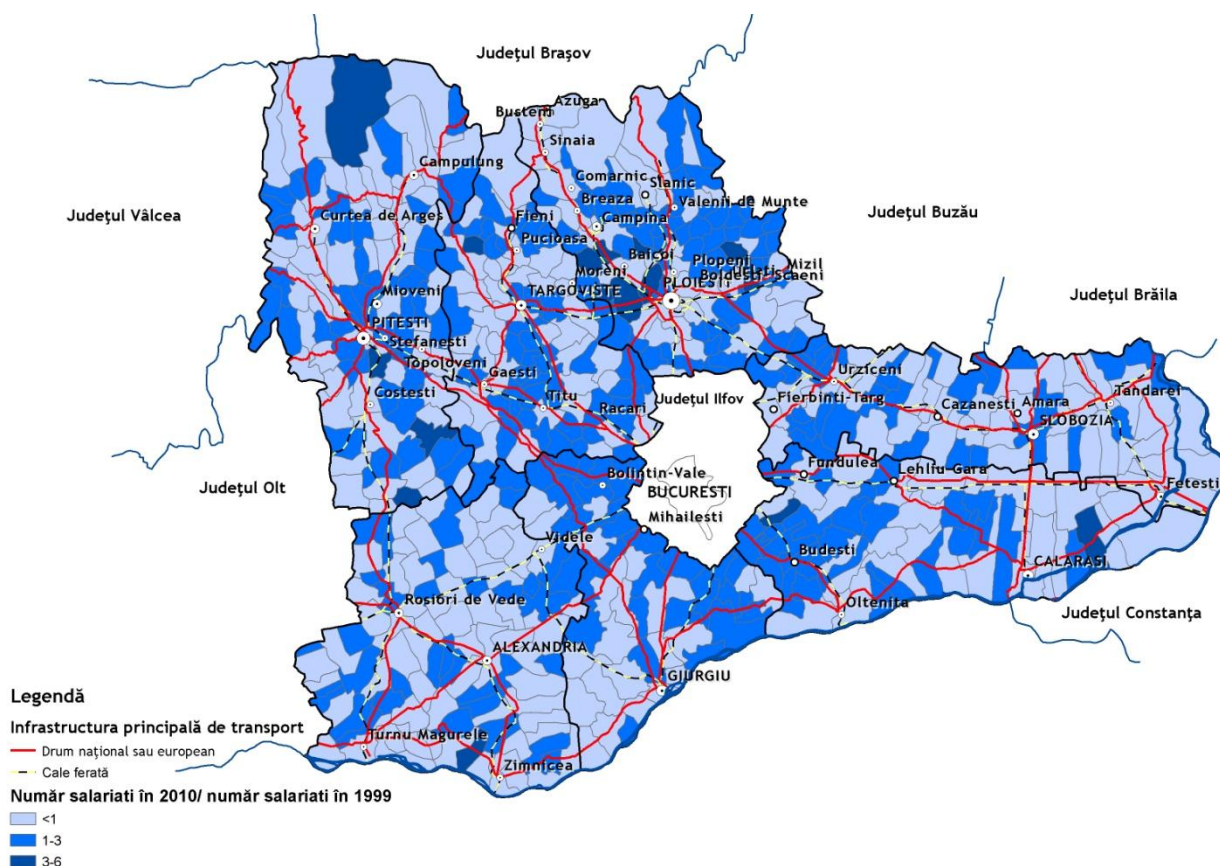
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Ariceștii Rahtivani, Gornet-Cricov, Cocorastii Mislii - din județul Prahova, zonele: Negrași, Nucșoara, Aninoasa, Bradu - din județul Argeș, Plătărești și Unirea din județul Călărași, Vișinești din Dâmbovița și Bujoru din Teleorman.

De asemenea, modificări mai puțin semnificative, arătând o restructurare a activității economice de mai mică amploare, apar în zona adiacentă județului Ilfov și în vecinătatea reședințelor de județ. În același timp, zone compacte semnificative ca întindere în special din județele Ialomița, Călărași și Teleorman au cunoscut o reducere a numărului mediu de salariați între 1999 și 2010.

Figura 63: Zonele de restructurare a activității economice din regiunea Sud Muntenia (2010)

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2010

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Conturarea *zonelor monoindustriale* s-a realizat folosind date referitoare la companiile care activează în unitățile administrativ-teritoriale (UAT) ale județelor regiunii Sud Muntenia, așa cum erau înregistrate în 2010 la Oficiul Național al Registrului Comerțului. Pe baza codurilor CAEN, folosite pentru clasificarea activităților economiei naționale a României, au fost selectate companiile care activează în industrie și a fost identificat numărul sectoarelor industriale distincte (coduri CAEN), prezente în fiecare unitate administrativ-teritorială. Datele referitoare la firme au fost agregate în coduri CAEN de 2 cifre. În regiunea Sud Muntenia, în anul 2010, activau companii cu activitatea în 33 sectoare industriale⁴¹.

Zonele monoindustriale sunt reprezentate pe hartă cu cea mai deschisă nuanță de albastru și sunt cele care au companii care activează într-un singur sector industrial (un singur CAEN). În categoria zonelor de diversificare moderată sunt incluse UAT în care au fost identificate între 2 și 10 sectoare industriale distincte, pe baza codurilor CAEN care descriu activitatea firmelor, iar zonele de diversificare mare sunt UAT în care au fost identificate între 11 și 33 sectoare industriale distincte.

Potrivit rezultatelor obținute, cel mai mare număr de unități administrativ-teritoriale monoindustriale se găsesc în județele din sudul regiunii: în Teleorman, Călărași și Ialomița. Din totalul unităților administrativ-teritoriale ale regiunii Sud Muntenia, 101, reprezentând

⁴¹ *Extracția cărbunelui superior și inferior, Extracția petrolului brut și a gazelor naturale, Alte activități extractive, Activități de servicii anexe, Industria alimentară, Fabricarea băuturilor, Fabricarea produselor din tutun, Fabricarea produselor textile, Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, Tăbăcirea și finisarea pieilor, Fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei, Prepararea și vopsirea blănurilor, Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; Fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite, Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie, Tipărire și reproducerea pe suporti a înregistrărilor, Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țigărilor, Fabricarea substanțelor și a produselor chimice, Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice, Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice, Fabricarea altor produse din minerale nemetalice, Industria metalurgică, Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații, Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice, Fabricarea echipamentelor electrice, Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a., Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor, Fabricarea altor mijloace de transport, Fabricarea de mobilă, Alte activități industriale n.c.a., Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor, Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, Captarea, tratarea și distribuția apei, Colectarea și epurarea apelor uzate, Colectarea, tratarea și eliminarea, Activități și servicii de decontaminare.*

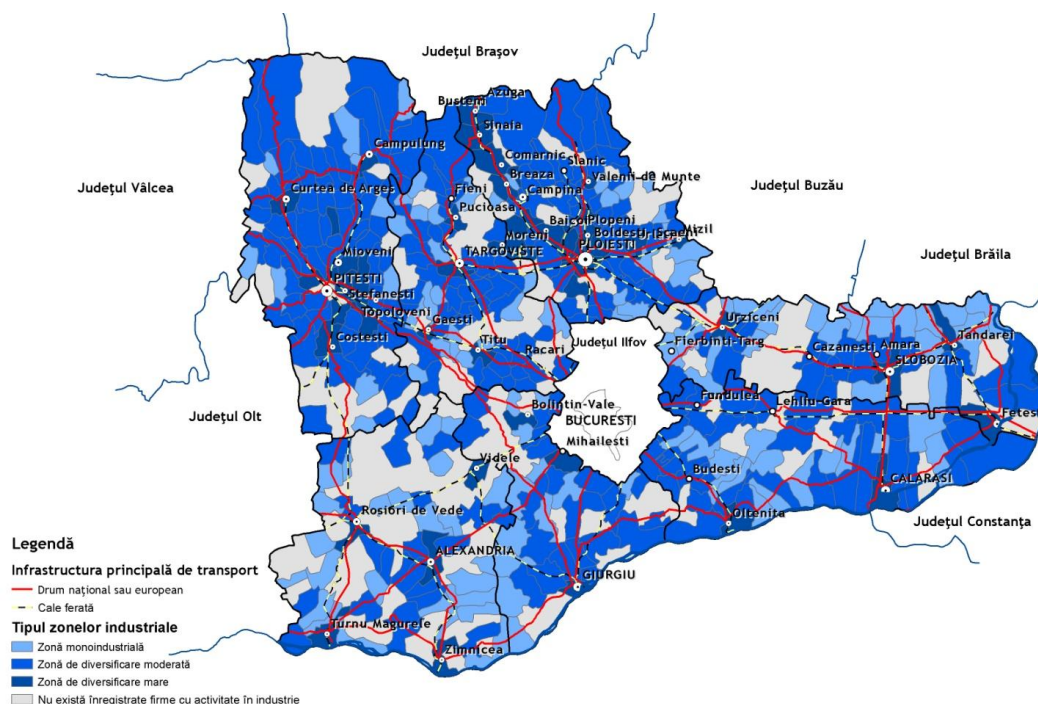
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

17,8% din total, sunt monoindustriale. Majoritatea UAT monoindustriale sunt din mediul rural și au înregistrat un număr mic de companii cu activitate într-un sector industrial. Distribuția teritorială a UAT identificate ca fiind monoindustriale este următoarea: 24,2% dintre UAT din județul Ialomița, 23,6% dintre UAT din Călărași, 22,7% dintre UAT din Teleorman, 18,5% dintre UAT din Giurgiu, 18% din UAT din Dâmbovița, 12,5% din UAT din Prahova și 10,8% din UAT din Argeș.

Dintre UAT monoindustriale din regiune 38,6% au activitate în industria alimentară, majoritatea fiind grupate în partea de sud: în județele Teleorman (11), Călărași (6), Giurgiu (6) și Ialomița (5). Pe de altă parte, județele din nordul regiunii au un număr semnificativ de UAT monoindustriale cu activitate în sectorul *Prelucrării lemnului, fabricării produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricării articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite*. Astfel, în 5 UAT monoindustriale din județul Dâmbovița, în 3 UAT monoindustriale din județul Argeș și 4 UAT monoindustriale din județul Prahova sunt înregistrate doar companii cu activitate în acest sector industrial.

Figura 64: Zonele monoindustriale ale regiunii Sud Muntenia⁴²

⁴² Sursa: prelucrări proprii pe baza datelor preluate de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

Pentru identificarea *zonelor de declin industrial* au fost utilizate datele preluate de la Oficiul Național al Registrului Comerțului referitoare la companiile din regiunea Sud Muntenia, care activau în sectoarele industriale în anii 2003 și 2010. Pe baza acestor date au fost determinate modificările apărute, în perioada amintită, în ceea ce privește numărul companiilor desființate, respectiv numărul companiilor nou înființate în fiecare unitate administrativ-teritorială (UAT) a regiunii Sud Muntenia. Pe hartă sunt figurate cu nuanțe de roșu zonele care au înregistrat un declin al activității economice, iar cu nuanțe de albastru zonele în care numărul companiilor cu activitate într-un sector industrial a crescut. Unitățile administrativ teritoriale care nu au înregistrat modificări în ceea ce privește numărul companiilor înregistrate în sectoarele industriale sunt figurate cu galben.

Zonele de declin industrial mare sunt cele care au înregistrat o scădere a numărului de companii prezente cuprinsă între 11 și 57 companii, iar zonele de declin industrial moderat sunt cele în care, în perioada 2003-2010, numărul companiilor a scăzut cu un număr cuprins între 1 și 10 companii. Zonele de creștere industrială moderată sunt UAT care au înregistrat o creștere a numărului de companii, pentru perioada 2003-2010, cuprinsă între 1 și 29 companii, iar zonele industriale cu creștere mare a activității industriale sunt cele care au înregistrat o creștere a numărului de companii, cuprinsă între 30 și 87 companii. Zonele de stagnare sunt UAT care nu au înregistrat modificări în ceea ce privește numărul companiilor cu activitate în domeniul industriei.

Raportat la numărul total al UAT componente ale fiecărui județ, distribuția teritorială a UAT care au înregistrat declin industrial, de mai mare sau mai mică amploare, este următoarea: 41,5% din UAT județului Dâmbovița, 31,8% din UAT județului Ialomița, 30,8% din UAT județului Prahova, 29,6% din UAT județului Giurgiu, 24,7% din UAT județului Teleorman, 20,6% din UAT județului Argeș și 12,7% din UAT județului Călărași.

Semnificative pentru analiză considerăm că sunt UAT care au înregistrat o pondere mare a declinului industrial. Majoritatea UAT (75%) care au înregistrat un declin semnificativ al activității industriale se află în mediul urban, acestea fiind distribuite astfel: 6 UAT în județul Prahova, 4 UAT în județul Ialomița, câte 2 în județele Giurgiu și Călărași și câte una în județele Teleorman și Dâmbovița. În topul UAT-urilor cu cel mai mare nivel al declinului industrial se află: orașele Vălenii de Munte, Comarnic și Mizil, municipiul

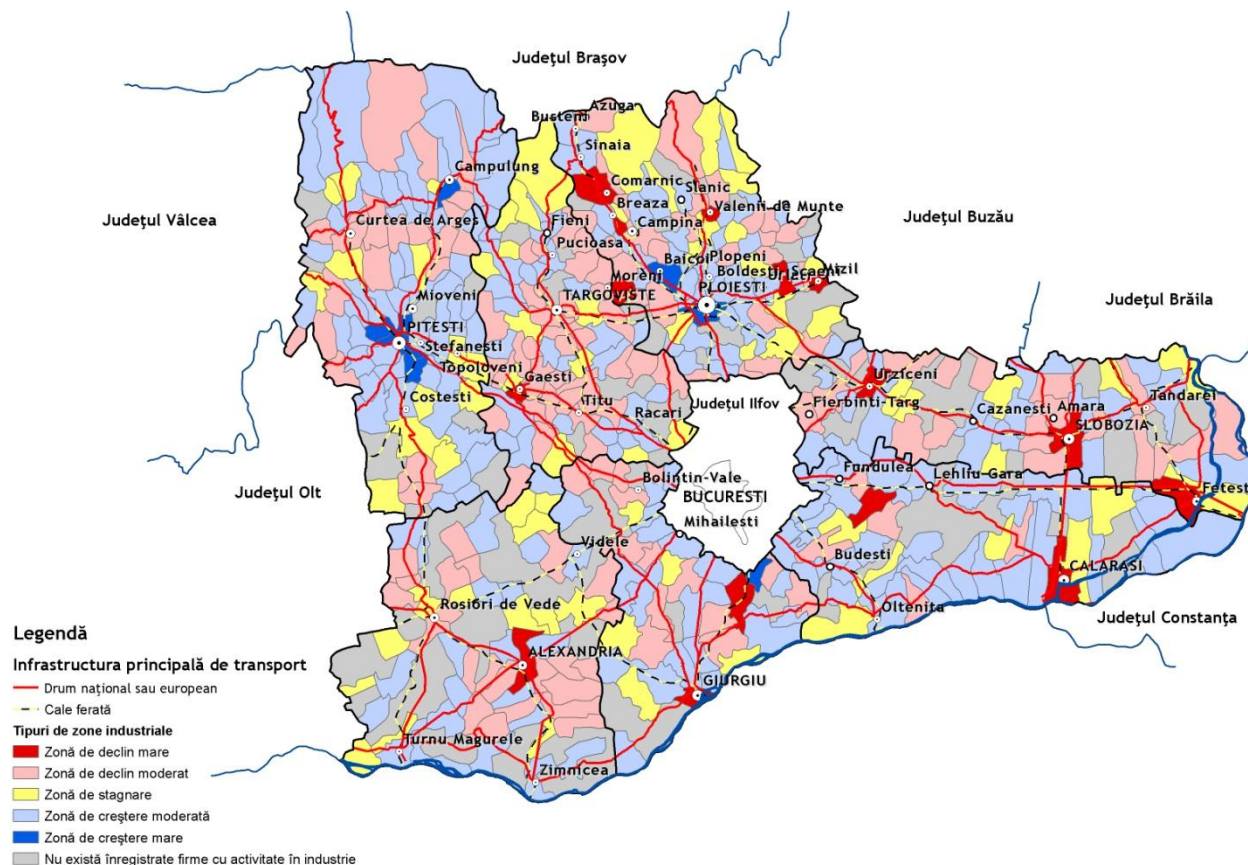

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Câmpina și comunele Filipeștii de Pădure și Ceptura din județul Prahova, municipiile Slobozia, Fetești și Urziceni și orașul Căzănești din Ialomița, municipiul Giurgiu și comuna Comana din județul Giurgiu, municipiul Călărași și comuna Sărulești din județul Călărași, orașul Gaești din Dâmbovița și municipiul Alexandria din județul Teleorman.

Figura 65: Zonele de declin industrial ale regiunii Sud Muntenia (2010)

Sursa: prelucrări proprii pe baza datelor preluate de la Oficiul Național al Registrului Comerțului

În toate cele 7 județe ale regiunii aglomerările urbane importante, municipiile, constituie zone de concentrare a activităților economice. Cu toate acestea, pe baza analizelor efectuate putem concluziona că între județele din nordul regiunii Sud Muntenia și cele din partea sudică există câteva diferențe semnificative, din punct de vedere economic, și anume:

1. Concentrarea forței de muncă în companiile din nordul regiunii este net superioară în comparație cu situația județelor din sud.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2. Activitatea companiilor localizate în județele din nordul regiunii, în special în Prahova și Argeș, a fost mai dinamică în perioada 1999-2010, aici fiind localizate majoritatea zonelor în care a avut loc o restructurare semnificativă a activității economice.
3. Activitățile industriale desfășurate în companiile din nordul regiunii sunt în sectoare industriale mai diverse decât cele desfășurate în partea sudică a regiunii, unde activitatea industrială este influențată de agricultura zonei.
4. Cele mai multe unități administrativ-teritoriale aflate în declin industrial mare, în perioada 2003-2010, sunt localizate în județele din sudul regiunii.

Declararea *zonelor defavorizate* este reglementată în cadrul Regulamentului (CE) 1257/1999. În baza acestuia, la nivel național, s-au delimitat 3 tipuri de zone defavorizate: Zona Montană Defavorizată (ZMD), Zona Defavorizată de Condiții Naturale Specifice (ZDS) și Zona Semnificativ Defavorizată (ZSD). În regiunea Sud Muntenia se găsesc doar primele 2 tipuri: Zona Montană Defavorizată (ZMD), Zona Defavorizată de Condiții Naturale Specifice (ZDS).

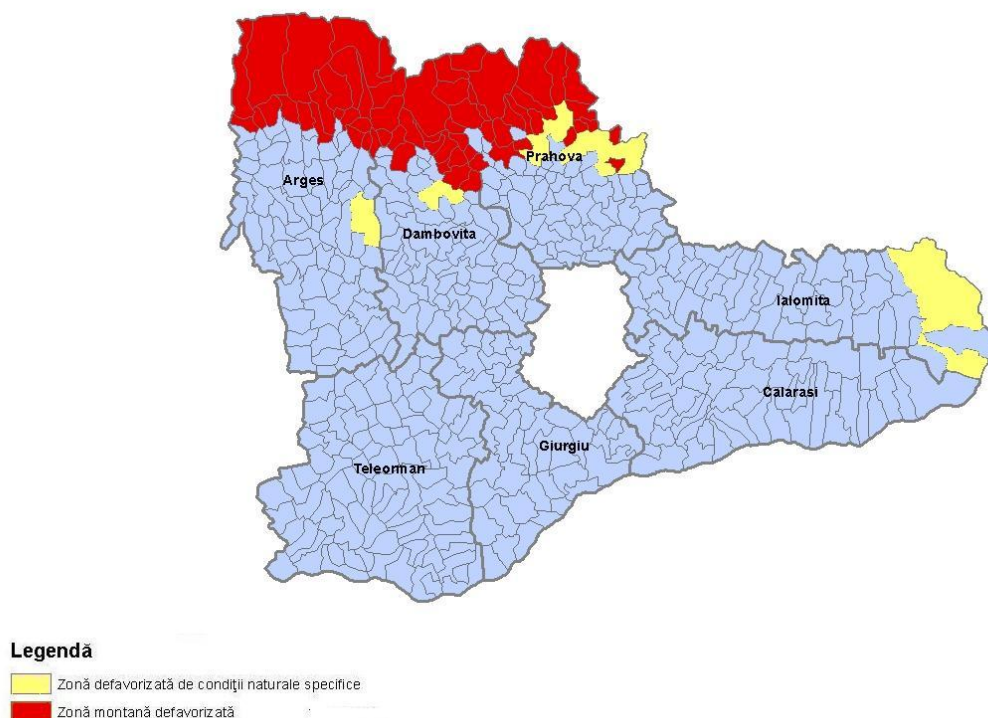
Toate zonele defavorizate sunt declarate astfel din cauza condițiilor naturale, cea mai mare parte a zonelor defavorizate aflându-se în zona montană a regiunii, în nordul județelor Argeș, Prahova și Dâmbovița și sunt declarate zone montane defavorizate. Pentru definirea zonelor defavorizate am folosit datele din Programul Național de Dezvoltare Rurală, după cum este reprezentat grafic mai jos (vezi și *Tabel nr.39 -Anexe*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 66: Harta Zonele defavorizate ale regiunii Sud Muntenia

Sursa: Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013, versiunea consolidată martie 2012,
Anexa 4a - Zone defavorizate, p. 754

Analiza potențialului competitiv

Prezentă în întreaga regiune, industria are o pondere ridicată în județele din nord, aici aflându-se și importantele centre urbane ale acesteia: Ploiești, Pitești și Târgoviște, care constituie poli de dezvoltare și centre de polarizare pentru noi activități industriale, pe lângă cele existente în mod tradițional, dar și pentru investiții străine. În regiune s-au realizat importante investiții străine directe: Renault - Pitești, Holcim-Câmpulung Mușcel, Samsung COS - Târgoviște.

Complexă și diversificată, industria este reprezentată prin toate ramurile ei (vezi *Figurile 38-42-Anexă*), ponderea cea mai mare fiind deținută de industria chimică și petrochimică, în județele Prahova și Argeș, de industria constructoare de mașini, a echipamentelor și

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

mijloacelor de transport, materiale de construcții, în județele Prahova, Argeș și Dâmbovița, de industria textilă, a confecțiilor și alimentară. În producția de utilaj petrolier și chimic, de frigidere, lămpi electrice cu incandescență și în producția de automobile Dacia, regiunea deține supremația la nivel de țară.

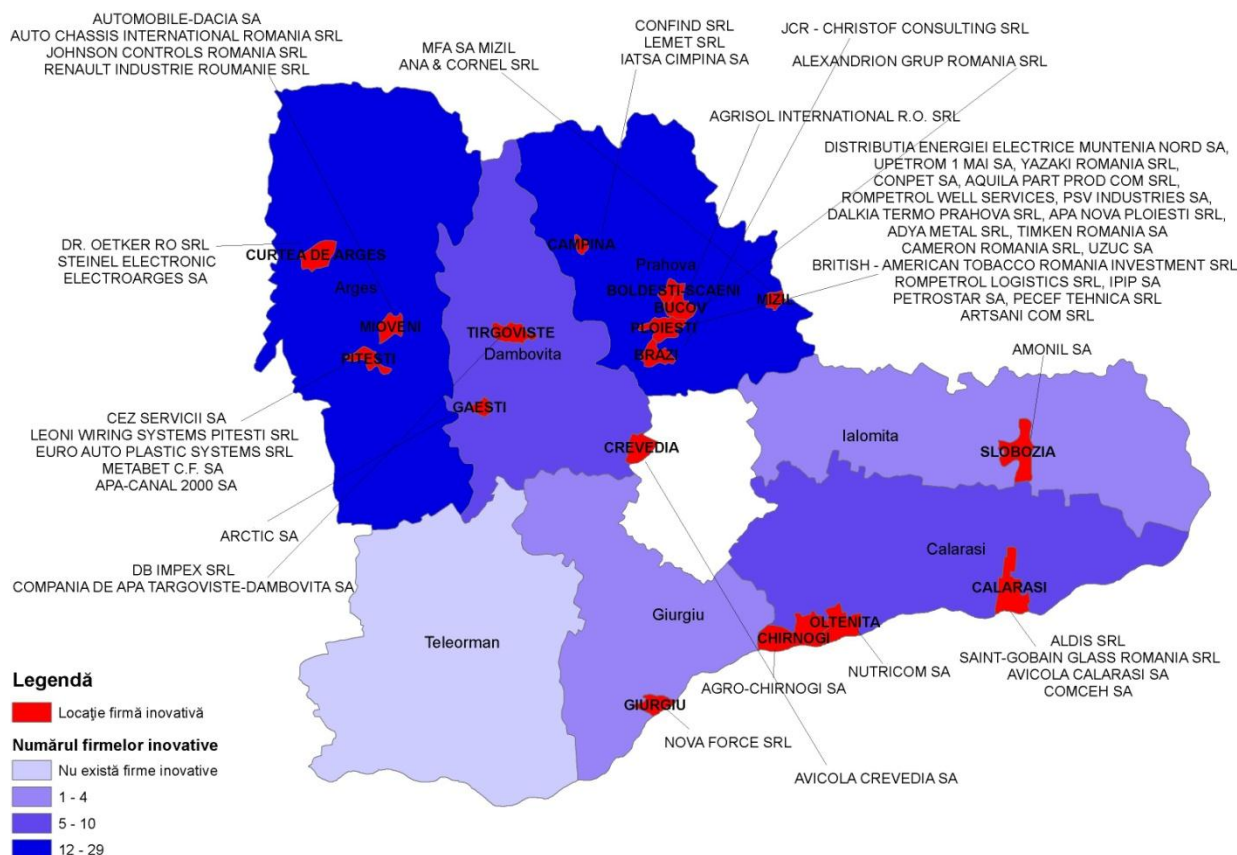
În topul inovării și competitivității, județul Prahova se află pe primul loc, găzduind atât cele mai multe companii cu activitate de cercetare-dezvoltare din regiune (41,5% dintre companiile cu activitate CDI), cât și cele mai multe companii inovative (55,8%) și competitive (39,7%), fiind urmat de județul Argeș, care are 28,3% dintre companiile cu activitate de cercetare-dezvoltare, 29,4% dintre companiile competitive și 23% dintre cele inovative. Pe locul trei se află tot un județ din partea de nord a regiunii: Dâmbovița, cu 7,5% dintre companiile cu activitate de cercetare-dezvoltare, 10,3% dintre companiile competitive și 7,7% dintre companiile inovative. Cu un număr mai mic de firme cu activitate de cercetare-dezvoltare, companii inovative și competitive sunt județele din sudul regiunii, acestea fiind în ordine: Călărași, Ialomița, Giurgiu și Teleorman (vezi *Figura nr. 67* mai jos și *Tabel nr. 37-Anexă*).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 67: Liderii inovării din regiunea Sud Muntenia

Sursa: Topul Național al Firmelor 2010, Camera de Comerț și Industrie a României

Domeniile de activitate ale **companiilor inovative** din județul Prahova sunt în principal în *Industrie* (18 companii), în *Servicii* (7 companii) și câte o companie în domeniile *Agricultură, Pescuit și Piscicultură*, în *Comerț și Turism* și în *Cercetare, Dezvoltare și High Tech*. Dintre sectoarele industriale, cele mai prezente sunt: *Industria de mașini și echipamente*, prin companiile: *TIMKEN ROMANIA SA, CAMERON ROMANIA SRL, UZUC SA, UPETROM 1 MAI SA*, *Industria extractivă, de prelucrare a țițeiului și cocsificare a cărbunelui*, prin firmele: *ROMPETROL WELL SERVICES SA, PSV INDUSTRIES SA*, *Producerea, transportul și distribuției energiei electrice*, firmele: *FILIALA DE FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE ELECTRICA FURNIZARE MUNTENIA NORD SA, DALKIA TERMO PRAHOVA SRL*, *Industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal*, companiile:

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

CONFIND SRL și ADYA METAL SRL, *Industria mijloacelor de transport*, prin: YAZAKI ROMANIA SRL, *Industria produselor textile și de tricotaje, a confecțiilor de îmbrăcăminte și a blănurilor*, prin: TASAR DESIGN SRL, *domeniul Captării, tratamentul și distribuției apei*, prin APA NOVA PLOIEȘTI SRL, *Industria mobilei* prin LEMET SRL, *Industria alimentară*: ANA & CORNEL SRL, *Industria băuturilor*: ALEXANDRION GRUP ROMANIA SRL, *Industria tutunului*: BRITISH - AMERICAN TOBACCO ROMANIA INVESTMENT SRL, *Alte activități de servicii*: PECEF TEHNICA SRL.

În sectorul *Serviciilor*, cele mai multe firme sunt în domeniul *Serviciilor profesionale*: IPIP SA, PETROSTAR SA, JCR - CHRISTOF CONSULTING SRL, în domeniul *Transporturilor, depozitării și activităților anexe transporturilor* CONPET SA, AQUILA PART PROD COM SRL, în domeniul *Transporturi, depozitare și activități anexe transporturilor*: ROMPETROL LOGISTICS SRL, în domeniul *Serviciilor generale*: IATSA CIMPINA SA.

În domeniul *Creșterii animalelor* este compania AGRISOL INTERNATIONAL R.O. SRL, în *Industria echipamentelor speciale inclusiv în domeniul securității și apărării*: MFA SA MIZIL, în *Comerțul cu amănuntul în magazine specializate, nespecializate, precum și neefectuat prin magazine*: ARTSANI COM SRL.

Companiile inovative din județul Argeș activează în *INDUSTRIE*, cele mai multe în *Industria mijloacelor de transport*, precum și în industrii conexe: *Industria de mașini și echipamente și Industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (exclusiv mașini, utilaje și instalații)*, precum: AUTOMOBILE-DACIA SA, AUTO CHASSIS INTERNATIONAL ROMANIA SRL, LEONI WIRING SYSTEMS PITESTI SRL, EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS, ELECTROARGES SA, METABET C.F. SA, în *Comerțul cu autovehicule, piese și accesorii de schimb și carburanți pentru autovehicule* RENAULT INDUSTRIE ROUMANIE SRL, în *Industria mobilei*: JOHNSON CONTROLS ROMANIA SRL, în *Industria alimentară* DR. OETKER RO SRL, în *Industria de echipamente electrice și optice* STEINEL ELECTRONIC SRL, în *Captarea, tratamentul și distribuția apei* APA-CANAL 2000 SA și CEZ SERVICII SA în domeniul *Serviciilor de consultanță*.

Companiile inovative din județul Dâmbovița activează în *Industria de mașini și echipamente*: ARCTIC SA, în *Captarea, tratamentul și distribuției apei*: COMPANIA DE APA

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

TÂRGOVIȘTE-DAMBOVITA SA, în domeniul *Serviciilor imobiliare*: DB IMPEX SRL, în domeniul *Creșterii animalelor*: AVICOLA CREVEDIA SA.

În județul Călărași, majoritatea companiilor inovative activează în sectorul *Agricultură, Pescuit și Piscicultură*: AVICOLA CALARASI SA, NUTRICOM SA, AGRO-CHIRNOGI SA, precum și în *Industria alimentară*: ALDIS și în *Industria lemnului și a produselor din lemn, a celulozei, hârtiei și a produselor din hârtie, silvicultură și exploatare forestieră*: COMCEH SA.

În județul Giurgiu, compania NOVA FORCE SRL activează în domeniul *Serviciilor administrative și de suport*.

Compania AMONIL SA din județul Ialomița activează în *Industria produselor primare*.

Dintre companiile analizate, 14 sunt companii de top ale regiunii, fiind atât competitive, cât și inovative și anume: AUTOMOBILE-DACIA SA, TIMKEN ROMANIA SA, FILIALA DE DISTRIBUTIE A ENERGIEI ELECTRICE ELECTRICA DISTRIBUTIE MUNTENIA NORD SA, CAMERON ROMANIA SRL, ARCTIC SA, EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS SRL, CONPET SA, DR. OETKER RO SRL, ROMPETROL WELL SERVICES SA, YAZAKI ROMANIA SRL, ANA & CORNEL SRL, APA NOVA PLOIESTI SRL, AGRISOL INTERNATIONAL R.O.

Turismul tinde să devină unul dintre cele mai dinamice sectoare economice cu potențial de dezvoltare pe termen lung. Aceasta dispune de un potențial considerabil, cu precădere în partea de nord, datorită condițiilor naturale favorabile. Cele mai importante areale cu potențial turistic sunt:

- stațiunile montane de pe Valea Prahovei-masivul Bucegi, localitățile turistice și parcurile naturale situate în Munții Bucegi și Munții Piatra Craiului;
- stațiunile balneoclimaterice din regiune (Slănic Prahova, Vălenii de Munte, Pucioasa, Câmpulung - Muscel);
- Dunărea, al cărui potențial poate fi valorificat ca o alternativă la turismul montan, din nordul regiunii.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Localizarea activității economice

Conceptul de policentricitate a fost definit de ESPON (Rețeaua Europeană de Observație a Planificării Spațiale) ca fiind o organizare spațială a unor mari orașe, caracterizată de complementarități funcționale, integrare instituțională și economică și cooperare în politici comune. Policentricitatea s-a dezvoltat ca un nou concept la polul opus monocentralității și expansiunii urbane (orașele secundare prezintă o structură diluată într-un spațiu continuu) și se axează pe cooperarea între orașe și regiuni. Gradul de policentricitate al sistemelor naționale în cadrul UE a fost structurat pe mai multe criterii (ESPON 1.1.1): mărimea (ca distribuție echilibrată și ca dimensiune a rețelei de localități, fără o dominanță a unui mare oraș), localizarea (distribuția uniformă pe teritoriu) și conectivitatea (buna accesibilitate a nivelelor inferioare comparativ cu centrul principal). În plus, în HG 998/2008, au fost definiți 7 poli naționali de creștere în România și anume: Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Iași, **Ploiești**, Timișoara și 13 poli de dezvoltare urbană: Arad, Baia-Mare, Bacău, Brăila, Galați, Deva, Oradea, **Pitești**, Râmnicu Vâlcea, Satu-Mare, Sibiu, Suceava și Târgu-Mureș.

Polii naționali de creștere sunt orașe cu vechi tradiții comerciale prin poziția geografică cu puternică influență în teritoriu (sfera de influență variază între 60-100 km), cu accesibilitate directă la rețeaua de căi de comunicație națională și europeană. Acești poli sunt, de asemenea, centre culturale și universitare cu identitate recunoscută. Polii de dezvoltare urbană joacă un rol de liant între polii de creștere și orașele mici și mijlocii și contribuie la reducerea disparităților și la crearea unei structuri spațiale care să determine o dezvoltare teritorială echilibrată.

Polii de dezvoltare urbană joacă un rol de liant între polii de creștere și orașele mici și mijlocii și contribuie la reducerea disparităților și la crearea unei structuri spațiale care să determine o dezvoltare teritorială echilibrată. În funcție de mărimea demografică acești poli se încadrează la: poli naționali de rang I (250.000-1.000.000 loc.), poli supraregionali de rang I (50.000-250.000 loc.), poli supraregionali de rang II (20.000 -50.000 loc.), poli regionali de rang II (< 20.000 loc.).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Mai mult, procesul de elaborare a Conceptului Strategic a permis identificarea preliminară a unor **sisteme urbane policentrice cu potențiale de dezvoltare**, printre care se află și următoarele zone din regiunea Sud Muntenia: Slobozia - Călărași - Fetești, Alexandria - Zimnicea - Turnu Măgurele - Roșiori de Vede, precum și Ploiești - Târgoviște - Pitești - Râmnicu Vâlcea și Valea Prahovei.

La nivelul regiunii Sud Muntenia, ierarhia polilor urbani de importanță națională, regională sau locală este prezentată prin tabelul următor:

Tabel 47: Ierarhia polilor urbani din regiunea Sud Muntenia

Localitate	Populația totală (2011)	În acord cu cercetările teritoriale ESPON	În acord cu Legea 351/2001, CSDTR 2030
Municipiul Ploiești	197.522	Pol de creștere	
Municipiul Pitești	148.264	Pol de dezvoltare urbană	
Municipiul Târgoviște	73.964	Poli de importanță regională	Poli supraregionali OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic) (cu potențial de Aarii Funcționale Urbane)
Municipiul Călărași	57.118		
Municipiul Giurgiu	54.655		
Municipiul Slobozia	43.061	Poli de importanță locală	Poli subregionali, între 30.000 - 50.000 loc
Municipiul Alexandria	42.129		
Municipiul Câmpina	31.770		
Oraș Mioveni	30.644		
Municipiul Câmpulung	30.025		
Municipiul Fetești	27.122		Poli locali între 20.000 - 30.000 loc
Municipiul Curtea de Argeș	26.133		
Municipiul Roșiori de Vede	24.222		
Municipiul Oltenița	22.768		
Municipiul Turnu Măgurele	22.268		

Sursa: ESPON, legea 351/2001, CSDTR 2030

Uniunea Europeană se numără printre pionierii inițiativelor politice de identificare a concentrărilor economice. Pe baza metodologiei recomandate de bunele practici din UE, au fost identificate și clasificate de către un studiu finanțat de GEA Strategy & Consulting

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

și Institutul European din România (Cojanu et al. 2010), în funcție de importanța lor, aglomerările industriale la nivel național, regional și județean. Analiza a permis construirea unei ierarhii a concentrărilor economice, pe o scală cu valori cuprinse între 0 (minim) și 3 (maxim) stele, în funcție de mărimea, specializarea și concentrarea în profil teritorial a activităților economice. Rezultatele obținute au permis identificarea în cadrul regiunii Sud Muntenia a unei puternice concentrări (de 3*) a activității în industria auto în județul Argeș, dezvoltată în jurul companiei Dacia-Renault, aceasta fiind cea mai avansată concentrare în tehnologie și inovare. În jurul acestei concentrări au fost dezvoltate alte concentrări ale activităților economice conexe. În tabelul următor sunt prezentate concentrările economice mai slabe (de 2*), identificate în regiunea Sud Muntenia:

Tabel 48: Concentrările economice în regiunea Sud Muntenia

Sectorul de activitate	Localizarea concentrării economice
Producția accesoriilor pentru motoarele autovehiculelor	Argeș
Producția echipamentelor electrice și electronice pentru motoarele autovehiculelor	Argeș, Prahova
Producția mobilei	Argeș
Producția de încălțăminte	Ialomița, Călărași
Producția de metale feroase și feroaliaje	Dâmbovița
Fabricarea utilajelor pentru extracție și construcții	Prahova, Dâmbovița
Cultivarea cerealelor, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	Călărași, Ialomița, Teleorman
Producția de carne	Argeș
Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte	Călărași, Ialomița, Teleorman

Sursa: Cojanu et al. 2010

Accesibilitatea la infrastructura de transport

Între infrastructura de transport a unei regiuni și dezvoltarea sa economică există o relație biunivocă. (vezi *Figura 43-Anexă*) Potențialul de dezvoltare al unei regiuni este cu atât mai mare cu cât acea regiune dispune de o infrastructură de transport mai dezvoltată. Reciproca relației este de asemenea valabilă. Creșterea economică determină o creștere a nevoilor de transport, creând o presiune suplimentară asupra infrastructurii existente.

Fiind utilizată pentru măsurarea accesibilității, densitatea drumurilor este un indicator relevant de urbanizare. Sunt considerate zone foarte accesibile cele care au un procent

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

ridicat al densității drumurilor. O rețea de drumuri mai dezvoltată facilitează reducerea timpului de deplasare spre diferite destinații, sporind accesibilitatea în regiune.

Gradul de accesibilitate la nivelul Regiunii Sud Muntenia a fost evidențiat în *Figura nr. 44-Anexă*, prin alegerea a doi indicatori relevanți:

- densitatea rețelei rutiere de transport, considerându-se zone foarte accesibile cele care au un procent ridicat al densității drumurilor,
- lungimea rețelei de drumuri, analizată comparativ cea modernizată și cea nemodernizată.

La nivelul regiunii Sud Muntenia cele mai mari densități ale rețelei rutiere de transport sunt în județele din nordul regiunii.

Așa cum reiese din harta prezentată în *Figura 44-Anexă*, se remarcă o foarte bună legătură în ceea ce privește infrastructura rutieră, între regiunea Sud Muntenia și municipiul Râmnicu Vâlcea, din județul Vâlcea, astfel că intensitatea legăturilor dintre partea nordică a regiunii Sud Muntenia și județul Vâlcea este susținută de densitatea infrastructurii de transport. La polul opus se găsesc legăturile dintre localitățile din zona sudică a regiunii care sunt semnificativ mai slabe.

La sfârșitul anului 2010, rețeaua de drumuri publice avea o lungime de 12.672 km, reprezentând 15,4% din totalul național și o rețea feroviară de 1.251 km, având o pondere de 11,6% în rețeaua feroviară națională. Regiunea Sud Muntenia beneficiază de avantajul oferit de principala arteră fluvială de navigație europeană, Dunărea, însă puțin folosită ca urmare a reducerii capacităților industriale ale orașelor porturi și lipsei transportului naval de călători.

În ceea ce privește transportul rutier, regiunea beneficiază de o bună deschidere internă și internațională, asigurată de 5 drumuri europene: E574, E81, E70, E85 și E60 și de autostrăzile A1 (București - Pitești), A2 (București - Constanța) și A3 (București-Ploiești), însă doar 32,2% din totalul drumurilor publice sunt modernizate.

La nivel județean, din totalul drumurilor publice care străbat fiecare județ în parte, cele mai ridicate ponderi ale drumurilor publice modernizate se înregistrează în județele

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

sudice: Giurgiu (57,2%), Teleorman (56,3%) și Călărași (40%). Procentele ridicate din aceste județe se datorează ponderii mai mari a drumurilor naționale în totalul drumurilor publice, în sudul regiunii, comparativ cu nordul acesteia. Astfel, ponderea drumurilor naționale este de 37,8% în județul Călărași, 30,5% în Ialomița, 27% în Giurgiu și 25,6% în județul Teleorman, comparativ cu ponderile înregistrate în județele nordice: 13,4% în Prahova, 17,3% în Argeș și 19,4% în județul Dâmbovița.

În partea nordică, pe lângă drumurile naționale care traversează județele, există o rețea mai densă de drumuri județene și comunale (de regulă mai puțin modernizate decât cele naționale), comparativ cu sudul regiunii. Această explicație este sprijinită de densitatea mai ridicată a drumurilor publice înregistrată în județele din nordul regiunii: Argeș cu 49,6 km/100 kmp, Prahova cu 46,5 km/100 kmp și Dâmbovița cu 46 km/100 kmp, față de județele din sud, cu densități de 32,4 km/100 kmp în Giurgiu, 26,3 km/100 kmp în Teleorman și 25,9 km/100 kmp în Ialomița și Călărași.

Regiunea dispune de o rețea dezvoltată de transport feroviar, teritoriul acesteia fiind străbătut de magistralele feroviare I (București-Timișoara), II, III, IV, V și VI (traseu comun până la Ploiești), VII (București-Galați), VIII (București-Constanța) și IX (București-Giurgiu).

2.2.3.1. Perspective pentru cercetare - dezvoltare - inovare în regiunea Sud Muntenia

Regiunea Sud Muntenia dispune de un sistem de factori CDI favorizanți ai avantajelor competitive: 4 centre universitare, un număr semnificativ de institute de cercetare, procent mare al personalului implicat în cercetare, tradiție în industria constructoare de mașini, petrochimică și agricolă, reprezentarea bună a structurilor de sprijin pentru afaceri, resurse umane specializate implicate în activitatea de CDI, clustere emergente în industriile constructoare de mașini, petrochimică și agricultură cu un potențial mare de dezvoltare, prezența companiilor mari și a multinaționalelor atât în industriile tradiționale, cât și în cele emergente, proximitatea cu regiunea București-Ilfov. Regiunea poate astfel prin fructificarea acestor puncte tari să își crească nivelul de competitivitate economică și să se axeze pe domeniile în care dispune de resursele umane, financiare și de infrastructură.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Domeniile de cercetare în care se pot desfășura proiecte de cercetare dezvoltare inovare pot fi cele de: construcții de mașini, petrochimie, electronică, bio-inginerie, agricultură sau mediu, crearea de parcuri industriale, ferme ecologice, industrii culturale-creative prin valorificarea meșteșugurilor tradiționale (de ex. confecționarea de obiecte de artizanat din răchită în cadrul unor cooperative meșteșugărești). Regiunea Sud Muntenia a beneficiat și de **importante investiții străine directe (ISD)** care au condus la creșterea productivității și a transferului de bune practici. Valoarea crescută a acestora s-a datorat mai ales creșterii de capital Dacia Renault în industria constructoare de mașini, Petrotel Lukoil, Unilever în industria petrochimică, investițiilor de tip green field (Saint Gobain - industria sticlei), potențialului economic și uman, resurselor bogate ale solului și gradului crescut de urbanizare și industrializare.

Nivel ridicat al cheltuielilor destinate inovării efectuate de IMM-uri (locul secund după regiunea București-Ilfov) este un alt factor promițător. La nivelul regiunii există un număr de 961 întreprinderi inovative care se axează pe inovarea de proces și produs. Dintre acestea, 678 sunt active în industrie, în timp ce 283 sunt active în servicii („Prezentare eveniment Pitești”, 2012a, p.3).

Universitățile dispun de un cadru organizatoric foarte diversificat și complementar în care își pot desfășura activitatea de CDI. Calitatea activităților de cercetare din cadrul universităților și institutelor specializate este recunoscută la nivel național și internațional, Universitatea Valahia din județul Dâmbovița situându-se pe locul 7 în topul 100 al universităților românești (Strategia de Inovare a Regiunii Sud-Muntenia 2008-2013, 2008a, p.21). Un rezultat al **implicării directe a ANCS în promovarea CDI la nivelul Regiunii Sud-Muntenia** a fost organizarea la Pitești a unui eveniment destinat exclusiv promovării activității de inovare și transfer tehnologic în regiune.

2.2.3.2. Obstacole în calea cercetării - dezvoltării - inovării în regiunea Sud Muntenia

Principalul obstacol identificat de participanții la interviul individual se referă la accesul la finanțare. Acest aspect afectează în mod particular activitățile de CDI având în vedere gradul de risc asociat acestui domeniu precum și necesitatea de a angaja personal cu înaltă calificare pentru a susține astfel de activități. Finanțările existente - atât ca instrumente

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

financiar bancare sau de garantare, cât și oportunități de finanțare din fonduri europene - implică un istoric de activitate al firmei și capital de rulaj semnificativ, ceea ce este dificil de atins în special de întreprinderi nou create inovative. Întreprinderile inovative intervievate semnalează astfel un cerc vicios care este aproape imposibil de întrerupt fără resurse financiare consistente proprii. Operațiunile specific desemnate din cadrul POS CCE pentru susținerea start-up-urilor inovative nu își găsesc nici un echivalent în produse financiar bancare ce ar putea sprijini antreprenorii respectivi în a susține capitalul inițial și cel de rulment până la rambursare.

Chiar și în cazurile puținelor oportunități de finanțare existente, competența și informațiile necesare pentru a le accesa sunt insuficiente. Biroul Regional al ANCS a semnalat că s-ar putea realiza multe progrese dacă ar exista un instrument de sprijin și verificare al aplicațiilor înainte de depunere pentru a se evita erori sau neajunsuri altfel simplu de ajustat în pachetele de aplicație, dar care împiedică câștigarea proiectelor.

Fiscalitatea și cadrul legal anevoios, dificil de înțeles, birocrațiile excesive sunt toate considerate a fi bariere în plus care îngreunează activitatea actorilor din domeniu, impun costuri suplimentare și chiar diminuează interesul și deschiderea spre a demara activități de acest tip.

Un obstacol în calea extinderii la scară mai mare a activităților de inovare este și cultura inovației insuficient dezvoltată. Reprezentanții intervievați ai structurilor de sprijin ale afacerilor au semnalat o insuficientă conștientizare a nevoii și disponibilitate de a aloca resurse pentru acest tip de activități. În plus, organizații de sprijin ce ar putea contribui la aplanarea acestor aspecte sunt insuficiente și nu dispun de instrumente de finanțare pentru a putea susține mai multe inițiative de acest tip. Cu alte cuvinte, structurile de sprijin ale inovării - ne referim la acele organizații care popularizează acest domeniu, dezvoltă o cultură a inovării și sprijină întreprinzătorii în a dezvolta activități de transfer de inovare - sunt insuficient dezvoltate și nu beneficiază de instrumente de sprijin dedicate (finanțări, programe de încurajare din partea autorităților, etc.). Astfel, conceptul valorificării rezultatelor cercetării nu este pe deplin conștientizat de cercetători, iar conceptul inițiativelor de tip spin-off este relativ necunoscut.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Aspectele considerate a fi un obstacol în calea cercetării-dezvoltării-inovării în regiune țin și de partea **birocratică**, administrativă a procesului care încetinește și descurajează inițiativele actorilor implicați în activitatea de CDI în diferite maniere: nespecificarea tuturor detaliilor în Ghidul solicitantului, formularea Ghidului într-o manieră ce favorizează interpretări subiective ale funcționarilor publici, întârzieri în aprobarea cererilor, lipsa unui departament funcțional dedicat acestui sector și procesului de accesare de fonduri europene, posibilitatea completării și depunerii cererilor doar online.

Necesită o mai mare atenție și aspectele legate de **domeniul tehnic, de studii de fezabilitate și de impact**. Derularea procedurilor trebuie inițiată cu suficient timp înainte (de regulă, 18 luni) pentru a permite parcurgerea în mod eficient și a celorlalte etape. Lipsa specialiștilor în domeniu este o altă problemă ridicată în cadrul focus grupurilor, printre alte obstacole, precum:

- dorința de câștig facil și rapid, lipsa unei strategii pe termen lung;
- găsirea de parteneri pe proiectele de cercetare este dificilă;
- slaba promovare a ofertei de CDI;
- migrarea resurselor umane;
- etapa de dezvoltare în care se află România, trecerea bruscă de la un sistem economic la altul diametral opus;
- prudența datorată crizei economico-financiare.

Un punct nevralgic al manierei în care sectorul CDI evoluează e reprezentat de disponibilitatea și calitatea **infrastructurii** necesare: atât cea rutieră, cât și cea de telecomunicații, aprovizionarea cu apă potabilă, sistemul de irigații, dotarea cu echipamente tehnice necesare activității de CDI. Accesul dificil spre punctele de lucru, spre zonele ce au potențial turistic, spre perimetrele destinate cercetării reprezintă o piatră de moară în calea dezvoltării regiunii.

Atribuțiile limitate ale autorităților locale, în speță ale Consiliilor Județene, afectează gradul de absorbție de fonduri europene înregistrate de acestea datorită neeligibilității

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

acestora în cadrul proiectelor. Puterea de accesare este condiționată de realizarea de parteneriate.

Interesele divergente ale județelor în ceea ce privește proiectele de dezvoltare și dificultatea în găsirea unor puncte comune de lucru sunt elemente ce încă nu au fost depășite și care nu și-au găsit încă rezolvarea. Rivalitatea între județe s-a întetit și datorită mecanismelor de organizare teritorială și de numire în funcții de conducere la nivel regional, fapt ce încurajează concurența între județe și nu cooperarea. Discrepanțele economice existente între județe și între partea de sud și cea de nord a regiunii reprezintă o realitate ce se reflectă în prioritățile pe care le are fiecare județ în funcție de specificul său economico-social, priorități care sunt greu de coordonat la nivel regional într-o manieră unitară. În plus, sentimentul de apartenență la regiunea Sud Muntenia este foarte scăzut, **identitatea socio-economico-culturală a regiunii fiind una foarte difuză și slab conturată.**

Un impact negativ asupra ratei de absorbție înregistrată de România îl are și **percepția** întreprinderilor și chiar a autorităților locale despre procesul de accesare de fonduri europene, susținută în mod evident și de informațiile oferite de mass-media prin exemplificarea și reliefaarea: eșecurilor în implementarea proiectelor, restanțelor în rambursarea fondurilor, numeroaselor proceduri birocratice ce trebuie parcurse, sistemului de favorizare în funcție de culoare politică a unor solicitanți, dificultăților întâmpinate în scrierea și implementarea proiectelor etc.

Procesul de evaluare a pieței produselor inovative este unul dificil, valoarea și capacitatea acestui tip de produs fiind greu de estimat. Din acest motiv, finanțarea pentru acest sector este abordată într-o manieră diferită de către reprezentanții sistemului financiar de sprijin comparativ cu finanțările destinate altor sectoare/activități. Informațiile oferite de instituțiile abilitate despre activitatea de CDI a firmelor (Camere de Comerț, OSIM) nu sunt relevante și de multe ori nu reflectă realitatea cu privire la cererea și oferta de produse și servicii inovative pe care o are piața. Garantarea și finanțarea acestui tip de activitate pare o „misiune imposibilă”. Evaluarea corectă a pieței reprezintă „o muncă de pionierat” fără de care parcurgerea următorilor pași nu poate avea loc, drept pentru care trebuie transpusă într-o prioritate a statului și a autorităților abilitate.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Informații despre companii care au în decurs din exploatarea de brevete, mărci, licențe nu parvin instituțiilor financiare și de sprijin a CDI. Disponibilitatea acestor date este marcantă pentru înregistrarea lor corectă în contabilitatea firmei și pentru o evaluarea corectă a bilanțului contabil al firmelor solicitante deoarece aceste sunt active aducătoare de venituri și de plusvaloare.

2.2.4 Analiza SWOT a Sistemului de Sprijin și Furnizare a inovării la nivelul regiunii Sud Muntenia

Analiza SWOT care urmează prezintă o imagine sintetică a caracteristicilor sistemului de sprijin și furnizare al inovării descrise în raport de patru direcții strategice urmărite în secțiunile anterioare, și anume: prezența și implicarea **grupurilor de interese**, funcționalitatea **sistemului instituțional**, **finanțarea inovării** și **resursele umane** din sistem.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Grupurile de Interese	
Modelul INCDA Fundulea în ceea ce privește strategia institutului pentru menținerea/creșterea numărului și competențelor personalului de CDI și politicile de selectare și calificare. Cel mai reprezentativ județ la nivel regional ca si structură de sprijin este județul Prahova, care după includerea parcurilor din Mizil și Urlați în categoria parcurilor industriale deține un număr de 8 astfel de societăți, clasându-se la nivel național pe locul doi după Brașov. Regiunea Sud Muntenia, în anul 2010 găzduia 16 parcuri industriale,	La nivelul regiunii nu există nici un parc științific și tehnologic. Parcurile industriale existente oferă servicii de găzduire, rar sprijin pentru activitățile de CDI. Conceptul valorificării rezultatelor cercetării nu este pe deplin conștientizat de cercetători, iar conceptul inițiativelor de spin-off este relativ necunoscut.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
reprezentând aproximativ 30% din totalul național. Activitatea consorțiului Innovation Relay Centres România, care a acționat ca unitate operațională cu scopul de a servi interesele CDI ale IMM-urilor orientate spre inovare, dar și ale marilor companii, universități etc. Reprezentarea bună a structurilor de sprijin pentru afaceri: Clustere emergente în industriile constructoare de mașini, petrochimică și agricultură cu un potențial mare de dezvoltare.	
Sistemul Instituțional	
Încadrarea universităților: 3 universități din 4 sunt încadrate în categoria “Universități de cercetare avansată și educație”. Calitatea activităților de cercetare din regiune este recunoscută la nivel național și internațional. Existența unui cadru organizatoric diversificat și complementar în care universitățile își pot desfășura activitatea de CDI. Implicarea directă a ANCS în promovarea CDI la nivelul Regiunii Sud-Muntenia.	Disparități regionale existente între nordul și sudul regiunii în funcție de distribuția geografică a universităților și a institutelor de cercetare. Majoritatea instituțiilor de cercetare sunt localizate în partea de nord și sunt prin domeniile de studii acreditate în conexiune cu industriile dezvoltate în zonă (cea petrochimică în județul Prahova, constructoare de mașini în județul Argeș și metalurgică în județul Dâmbovița). Birocrația încetinește și descurajează inițiativele actorilor implicați în CDI. Sistemul birocratic complicat consumă mare parte din timpul și resursele angajaților, timpul

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	rezervat propunerii și găsirii de soluții inovative fiind astfel limitat. Colaborare nesatisfăcătoare între centrele de cercetare/universități și mediul de afaceri în utilizarea rezultatelor cercetării și realizării transferului tehnologic către economie. Cooperarea între camerele de comerț se realizează punctual, pe diverse parteneriate și proiecte, fără să existe o abordare strategică regională. În cadrul structurilor publice locale nu există un sistem de încurajare și recompensare al angajaților pentru a stimula producerea de idei noi, inovative și nici modalități de promovare a culturii inovării. Activitatea relativ restrânsă a camerelor de comerț și industrie în inițiative concrete care sprijină inovarea în rândul întreprinderilor. Gama de servicii oferită de componentele structurii de sprijin este puțin variată și este limitată în cele mai multe cazuri la utilități. În plus, infrastructura necesită investiții majore și vizibilitatea centrelor în rândul companiilor din mediul privat trebuie îmbunătățită.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Finanțarea Inovării	
Ponderea cheltuielilor sectorului întreprinderi în totalul cheltuielilor de CDI a variat în limitele a 87% și 98,2%. Creșterea susținută a cheltuielilor sectorului de învățământ superior, dar și trendul crescător al ponderii cheltuielilor sectorului guvernamental. Nivelul ridicat al cheltuielilor destinate inovării efectuate de IMM-uri (locul secund după regiunea București-Ilfov). Există 961 de întreprinderi inovative care se axează pe inovarea pe proces și produs.	Mari disparități între cheltuielile de CDI pe sectoare de activitate la nivel regional, precum și între județele regiunii. În 2010, 82,4% din cheltuielile totale aparțin unităților din județul Argeș, în timp ce județele Giurgiu, Ialomița, Teleorman dețin fiecare procente de sub 0,5%. Trend descendent pentru județul Prahova în evoluția cheltuielilor angajate pentru CDI. Acestea s-au redus de la peste 50% din totalul regional în anul 2003 la 7% în anul 2010. Gradul scăzut al accesării de finanțări încetinesc procesul atingerii obiectivelor privind performanța domeniului CDI (datorat în principal necesității contribuției cu resurse financiare proprii consistente, insuficienței competențelor și informațiilor necesare pentru accesare, fiscalității și cadrului legal anevoios, birocrățiilor excesive, culturii inovației insuficient dezvoltate). Ponderea fondurilor publice de CDI a scăzut în anul 2010 la 18% din total. În perioada 2010-2012, o creștere a cofinanțării din fonduri publice cu 1% s-a reflectat într-o creștere de 0,56%, în comparație cu raportul din 2009 de 1% la

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	0,8%. Lipsa unor instrumente financiare destinate start-up-urilor inovative și a unor instrumente Numărul redus de proiecte pentru integrarea cercetărilor obținute la nivelul regiunii, comparativ cu numărul de proiecte obținute la nivel național.
Resursele Umane	
Creșterea numărului total de absolvenți de doctorat al universităților din regiune de la 50 în anul 2006 la 273 în anul 2010. Antreprenorii regionali se bucură de o expertiză tehnologică solidă.	Ponderea numărului de salariați din activitatea de CDI la nivel regional s-a diminuat moderat. În 2008, acesta a înregistrat un procent de 10%, în timp ce, în anul 2010 a coborât la 9%. Mari disparități la nivelul județelor în funcție de numărul de cercetători: județul Argeș concentrează 67% din cercetătorii regiunii, 72% din tehnicieni și asimilați și 58% din alte categorii de salariați. Județul Giurgiu înregistrează 0 salariați CDI, Ialomița - 6 și Teleorman - 20, fiind aproape inexistente pe harta CDI a regiunii. Lipsa specialiștilor în domeniul tehnic, al studiilor de fezabilitate și impact. Rata șomajului, influențată puternic de criza economică (2009 și 2010), este peste media națională de 7%. Situația este îngrijorătoare îndeosebi în județele Teleorman (10,9%) și

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	Ialomița (9,9%).

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Grupurile de Interese	
Prezența companiilor mari și a multinaționalelor atât în industriile tradiționale, cât și în cele emergente. Domeniile de activitate predominante ale firmelor găzduite de parcurile din regiune sunt industria textilă, industria petrochimică, construcții, echipamente electronice, medicale și sanitare. Existența unor alte structuri de sprijin ale inovării organizate ca asociații de întreprinderi (ex: Asociația Oamenilor de Afaceri din Argeș - desfășoară proiecte de sprijin pentru transfer de inovare cu finanțare prin programul Leonardo - Transfer de Inovație). Consortiul PRO SME BISNET este un centru de sprijin al IMM-urilor din regiune pentru că beneficiază de experiența Enterprise Europe Network. Posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri ca urmare a existenței parcurilor industriale și a incubatoarelor de afaceri.	Interesele diferite ale județelor în ceea ce privește proiectele de dezvoltare și dificultatea în găsirea unor puncte comune de lucru. Orientarea companiilor internaționale sau a celor unde au avut loc schimbări de management către universitățile din țările de origine, afectând legătura cu universitățile locale.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Sistemul Instituțional	
Potențialul universităților pentru CDI în domeniile construcții de mașini, petrochimie, electronică, materiale, bioinginerie, agricultură și mediu. Potențialul de cercetare al Universității din Pitești exprimat prin numărul de articole publicate raportate la numărul de cadre didactice o clasează pe acesta în top-ul clasamentului, fiind urmată de Universitatea Valahia din Târgoviște. Gradul ridicat de specializare din cadrul Universității de Petrol și Gaze din Ploiești pe o serie de domenii care nu se regăsesc în oferta universitară a altor universități din țară (prospecțiuni, exploatare și prelucrare a petrolului ș.a.).	Disparitățile regionale în funcție de activitatea sistemelor instituționale riscă să accentueze decalajele de dezvoltare existente la nivel de județe. Activitatea de CDI este amenințată de sistemul birocratic. Datorită baierelor ridicate, multe proiecte și idei în domeniul CDI nu ajung să se concretizeze. Infrastructura precară existentă în rândul instituțiilor îngreunează activitatea cercetătorilor și a societăților sociale.
Finanțarea Inovării	
Sprijinul financiar acordat de către companii universităților (ex: Lukoil) conduc la o mai bună desfășurare a activităților de cercetare și la o concurență mai accentuată între studenți. Atragerea de investiții străine directe la nivelul regiunii (de ex.: Renault - Pitești, Holchim - Câmpulung Mușcel, Samsung COS-	Impactul crizei economice asupra accesului la finanțare din fonduri europene și naționale. În termeni relativi, valoarea proiectelor finanțate (POR, POSCCE, POSDRU) s-a dublat în 2010 în raport cu 2009, pentru a scădea cu 90% în anul 2011 față de 2010. Barierile ridicate în calea inovării la nivelul regiunii Sud Muntenia, precum lipsa de fonduri

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Târgoviște)	proprii, costuri cu inovarea prea ridicate, lipsa de fonduri din exteriorul unității, competitori puternici, cererea fluctuantă de bunuri și servicii inovative.
Resursele Umane	
Formarea și perfecționarea cercetătorilor prin studii doctorale și postdoctorale este susținută printr-o serie de proiecte naționale și internaționale. Ocuparea persoanelor cu dizabilități, care pot desfășura activități productive are o mare importanță pentru independența lor financiară, dar și din punctul de vedere al terapiei ocupaționale. Este necesară o revigorare a societăților cooperative. Locul 2, comparativ cu media națională, după numărul personalului de CDI existent la nivelul regiunii (8% în 2010).	Reducerea numărului de salariați CDI începând cu 2007 - 2008. Situație îngrijorătoare în Prahova, unde numărul de salariați CDI s-a redus cu peste 50% în anul 2010 comparativ cu 2008. Efectele negative ale fenomenelor de migrare și exodul creierelor: indisponibilitatea resurselor umane calificate (ex: Institutul de Cercetare și Inginerie Tehnologică pentru Irigații și Drenaje Băneasa: în 2010 are 250 angajați, în comparație cu 4.500 în perioada economiei centralizate). În sectoarele de construcții, comerț și industrie prelucrătoare pierderile de personal au fost de aproximativ 48.000 de salariați.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2.3. Analiza oportunităților regiunii Sud Muntenia în dorința de a coopera cu alte regiuni pentru stimularea creativității și inovării

În prezent, conform „Planificării Regionale și Parteneriate” din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, un aport pentru cooperarea națională și transnațională la nivelul regiunii este adus de:

- **Asociația Europeană a Agențiilor pentru Dezvoltare (EURADA):** întrunește interesele tuturor organizațiilor care lucrează cu sectorul public pentru implementarea programelor de dezvoltare economică regională din Uniunea Europeană. Regiunea Sud Muntenia este membră EURADA din iulie 2005.
- **Proiectul RIS/InnSoM - Strategia de Inovare a Regiunii (“Innovating South Muntenia”).** Principalele obiective ale programului sunt: asigurarea includerii inovării în alte planuri și programe regionale, dezvoltarea unui mecanism pentru transferul de know-how între regiunile Sud Muntenia, Umbria și N-V Angliei, precum și cu alte regiuni ale UE.
- **Programul de cooperare bilaterală România - Republica Argentina 2013 - 2014** are ca scop cooperarea științifică și tehnologică între România și Republica Argentina prin facilitarea schimburilor de cercetători între cele două țări în cadrul proiectelor comune de cercetare și dezvoltare științifică și tehnologică.

Oportunități pentru cooperarea cu regiuni din alte țări

Oportunitățile de colaborare cu alte regiuni din alte state UE ale regiunii Sud Muntenia ar putea viza atât zone cu specializări similare, cât și administrații regionale care au implementat instrumente de sprijin al inovării ce ar putea fi de interes ca studiu de caz pentru regiunea Sud Muntenia.

Pot fi avute în vedere regiuni cu specializare în domenii precum industria auto, petrochimică sau agricultură cu care ar putea exista colaborări pentru schimb de experiență în ceea ce privește implicarea agenției pentru dezvoltare regională - ca tip de inițiative, resurse și programe dedicate - pentru sprijinirea acestor domenii și parteneriatelor cu organizații din mediul privat și academic. Cu titlu de exemplu cu relevanță pentru

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

industria auto, ar putea fi avute în vedere regiunile unde sunt localizate fabricile Renault în Franța (Île-de-France, Haute-Normandie) sau state din Germania precum Landul Bavaria. Regiunea Île-de-France ar putea servi și drept exemplu despre co-abitarea departamentelor din proximitatea capitalei cu metropola pariziană, ca element de comparație despre modalități de valorificare a oportunităților ce decurg din proximitatea Bucureștiului.

De asemenea, ar putea fi avute în calcul regiuni ce au implementat instrumente de sprijin pentru sectorul IMM și activități de inovare, precum fondurile regionale de capital de risc implementate în Marea Britanie.

Proximitatea geografică cu Dunărea și granița comună cu Bulgaria oferă posibilitatea dezvoltării de parteneriate transfrontaliere printr-o mai bună colaborare cu Birourile de cooperare transfrontalieră (BRCT) pentru perioada curentă în cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră România - Bulgaria, al Programului de Cooperare Transnațională Sud Estul Europei și prin intermediul altor programe naționale și pe programe similare pentru următoarea perioadă de programare. În acest sens, devine foarte important proiectul în desfășurare prin care Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului coordonează elaborarea unei strategii care va conduce la identificarea și prioritizarea proiectelor din zona transfrontalieră România-Bulgaria ce vor fi finanțate din fonduri europene în perioada 2014-2020.

La nivel sectorial, **legumicultura** de asemenea prezintă un potențial ridicat de dezvoltare și de colaborare transfrontalieră cu Bulgaria datorită posibilității utilizării apei din Dunăre pentru irigații, proximității cu Borcea. Un potențial turistic foarte ridicat îl reprezintă și **malul Dunării**, potențial ce a fost foarte puțin fructificat până în prezent, dar care poate genera proiecte comune transfrontaliere între România și Bulgaria.

Oportunități pentru cooperarea cu regiuni din proximitate

O regiune ce necesită atenție prioritară în ceea ce privește atât coordonarea priorităților de dezvoltare și a oportunităților disponibile, cât și sinergia unor instrumente necesare pentru implementare este București-Ilfov. Unitățile administrativ teritoriale din regiunea Sud Muntenia aflate în imediata proximitate a regiunii București Ilfov au cunoscut o

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

dezvoltare imobiliară semnificativă, atât datorată procesului de sub-urbanizare și extindere necontrolată a capitalei, cât și dezvoltărilor de spații logistice de-a lungul principalelor axe de transport (autostrăzi / porțile de acces în capitală).

Relevanța prezenței capitalei în mijlocul regiunii se remarcă și ca punct de reper în infrastructura și capacitățile de CDI. Analiza listei beneficiarilor proiectelor cu finanțare europeană în parteneriat relevă parteneriate strânse între întreprinderi din regiunea Sud Muntenia și universități / institute din regiunea capitalei. În plus, regiunea capitalei nu trebuie văzută doar ca regiune furnizor de servicii de inovare și CDI, cât și ca piață sau poartă de acces spre alte piețe din afară.

Având în vedere specificul climateric al țării în general și al regiunii în particular, cât și previziunile meteo pentru următorii ani, o direcție demnă de exploatat și de a fi considerată strategică este construirea de colaborări pentru crearea de **hibrizi și soiuri de plante rezistente la secetă**. Potențialul INCDA Fundulea în acest domeniu este foarte ridicat, însă sunt necesare sprijin și impuls din partea autorităților publice locale, regionale și centrale. Opinia general acceptată este că „dacă nu este agricultură, nu este nimic!”, astfel încât orientarea CDI în direcția exploatării potențialului agricol și legumicol al regiunii, investirea în dezvoltarea și în eficientizarea unui sistem de irigații sunt vitale pentru creșterea competitivității regiunii.

Resursa cea mai atractivă a zonei de sud a regiunii pentru investitorii străini este **pământul**, astfel că exploatarea la maxim a potențialului agricol este o altă cale de succes ce poate fi urmată. **Reorganizarea administrativă a Camerelor Agricole**, înființarea unor departamente destinate atragerii de fonduri europene și aplecarea spre nevoile reale ale fermierilor vin în întâmpinarea acestor realități și pot reprezenta un punct cheie în colaborări la nivel regional în domeniul agricol.

Potențialul turistic al județului Prahova și **problematica muntelui** pe care acesta o are în comun cu județele învecinate, Brașov, Buzău și Dâmbovița reprezintă premise excelente pentru crearea de parteneriate inter-regionale. Domenii comune de dezvoltare pentru partea de nord a regiunii o reprezintă și industria lemnului, industria petrochimică, cea a utilajelor constructoare de mașini.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2.4 Analiza SWOT pentru stadiul actual al domeniul cercetării - dezvoltării - inovării în regiunea Sud Muntenia.

În această secțiune, vom prezenta în matricea SWOT caracteristicile generalizatoare ale domeniului CDI în regiunea Sud Muntenia așa cum au reieșit din analizele din acest capitol. Astfel, având ca punct de plecare rezultatele din analizele SWOT precedente, am identificat următoarele trei direcții strategice: **cadrul instituțional și programatic** care acoperă aspectele legate de sistemul instituțional și prezența grupurilor de interes; **resursele** (umane, materiale, financiare și parteneriatele); și **disparitățile regionale** care acoperă profilul mediului economic regional, precum și dinamica antreprenorială.

Puncte Tari	Puncte Slabe
Cadrul Instituțional și Programatic	
Structura de sprijin a inovării la nivelul regiunii este diversificată, fiind reprezentată de parcuri industriale, incubatoare de afaceri, centre de transfer tehnologic, inovare și afaceri, universități și un centru releu pentru inovare. Produsele activităților de cercetare din regiune sunt recunoscute la nivel național și internațional. Existența clusterelor emergente în câteva sectoare tradiționale, precum industria constructoare de mașini, petrochimică și agricultură. Principalele instituții de sprijin existente la nivel național, regional și local se implică în dezvoltarea CDI. Activitățile sunt susținute de măsurile propuse prin formularea strategiilor europene, naționale și regionale.	Lipsa parcurilor științifice și tehnologice orientate către activitățile de CDI și prezența modestă a mediului de afaceri în managementul parcurilor industriale. Regiunea deține un număr de 16 parcuri industriale, iar acționariatul parcurilor este deținut în principal de consiliile județene. Valorificarea rezultatelor cercetării și conceptul inițiativelor de spin-off nu sunt conștientizate de către cercetători. Disparități regionale în funcție de distribuția geografică a universităților și a institutelor de cercetare. Birocrația încetinește și descurajează inițiativele actorilor de CDI. Atribuțiile limitate ale autorităților locale afectează eligibilitatea județelor în cadrul proiectelor pentru atragerea de fonduri de capital.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Puncte Tari	Puncte Slabe
Existența unui cadru organizatoric foarte diversificat și complementar în rândul universităților prezente în regiune.	Nivelul slab de dezvoltare al capacităților instituționale . Activitatea camerelor de comerț nu se concretizează printr-o abordare regională.
Resursele (umane, materiale, financiare și parteneriatele)	
Creșterea numărului total de absolvenți de doctorat al universităților din regiune. Existența a 11 institute de cercetare, a universităților, a parcurilor industriale și a incubatoarelor de afaceri. Pondere ridicată a cheltuielilor sectorului întreprinderi în totalul cheltuielilor de CDI. Sistemul financiar este susținut de actori specializați. IMM-urile alocă un buget ridicat pentru cheltuielile CDI, axându-se în principal pe inovarea de proces și produs. Experiență câștigată în parteneriate finalizate cu succes între mediul privat, cel academic și de cercetare.	Ponderea numărului de salariați din activitatea de CDI la nivel regional s-a diminuat. Disparitățile regionale în funcție de numărul de cercetători. Lipsa specialiștilor în domeniul tehnic, al studiilor de fezabilitate și impact. Rata șomajului la nivelul regiunii este peste media națională. Disparități între cheltuielile pe sectoare de activitate precum și între județele regiunii. Gradul scăzut al accesării de finanțări locale, naționale și internaționale. Arhitectura greoaie și insuficiența instrumentelor financiare. Parteneriatele dintre IMM-uri, institutele de cercetare și universitățile din regiune au caracter punctual și nu devin colaborări uzuale și permanente.
Disparități Regionale	
Regiunea Sud Muntenia deține potențial de dezvoltare și reprezintă o atracție atât pentru investitorii naționali, cât și pentru cei străini. Comerțul, industria prelucrătoare și serviciile sunt cei mai importanți angajatori	Existența decalajelor la nivel intra-regional, față de alte regiuni ale României și față de media EU27. Partea sudică a regiunii este o zonă cu o dezvoltare la parametri mai scăzuți. Identitatea socio-economică a regiunii este

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Puncte Tari	Puncte Slabe
la nivelul regiunii. Poziția geografică și infrastructura rutieră și feroviară oferă atât o deschidere internă, cât și o deschidere internațională. Mediul de afaceri s-a îmbunătățit. Procentajul companiilor active de la un an de la înființare, al întreprinderilor nou create care fac investiții în primul an de activitate și al societăților comerciale cu participare străină la capital a crescut. Se pune accent pe activitatea de inovare, în special în companiile cu capital străin.	difuză și slab conturată. Densitatea redusă a numărului de întreprinderi în comparație cu cea națională și concentrarea companiilor la nivelul județelor Argeș și Prahova. Economia socială este încă un sector subdezvoltat. Criza economică și-a pus amprenta negativ la nivelul cifrei de afaceri în comerț și construcții și la nivelul numărului de firme.

Oportunități	Amenințări
Cadrul Instituțional și Programatic	
Prezența importantă a companiilor mari și a multinaționalelor poate ajuta la dezvoltarea mediului de afaceri și a lanțurilor creatoare de valoare în economia locală. Existența structurilor de sprijin CDI: universități, centre și institute de cercetare, 52 de unități active în cercetare științifică și dezvoltare, parcuri industriale și incubatoare de afaceri. Universitățile regionale au un potențial ridicat pentru desfășurarea activităților de CDI. Asocierea profilului universitar cu domeniile	Interese diferite ale județelor în ceea ce privește proiectele de dezvoltare. Lipsa de convergență a activităților sistemelor instituționale riscă să accentueze decalajele de dezvoltare regionale. Activitatea de CDI este amenințată de sistemul birocratic și infrastructura precară în instituțiile existente.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Oportunități	Amenințări
de dezvoltare la nivel național.	
Resursele (umane, materiale, financiare) și parteneriatele	
Existența potențialului de lucru specializat în sectoarele tradiționale. Utilizarea capacității de CDI a institutelor de cercetare, a universităților, a parcurilor industriale și a incubatoarelor de afaceri. Extinderea sursele de finanțare în viitorul Cadru Strategic 2014-2020. Sprijinul financiar acordat universităților de către companiile private. Atragerea de ISD la nivelul regiunii Sud-Muntenia. Formarea și perfecționarea cercetătorilor prin studii doctorale și post doctorale. Potențialul de lucru încă nevalorificat pe deplin al persoanelor cu dizabilități. Intensificarea parteneriatelor naționale și internaționale, între mediul privat și universități.	Reducerea numărului de salariați CDI. Efectele negative ale fenomenelor de migrare și exodul creierelor. Criza economică a afectat accesul la fondurile europene și naționale destinate dezvoltării activităților de CDI. Dificultatea cu care se confruntă autoritățile locale în a facilita formarea de rețele pe proiecte de cercetare.
Disparități Regionale	

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Oportunități	Amenințări
La nivelul regiunii, există semnale încurajatoare privind prognoza de dezvoltare pentru anul 2015. Încadrarea unor zone din regiune în sistemul urban policentric cu potențial de dezvoltare. Posibilitatea creării unei zone metropolitane în municipiul Pitești, precum și existența unor efecte de antrenare legate de crearea zonei metropolitane București. Numărul firmelor incubate a crescut, acestea reprezentând în prezent un domeniu care necesită atenție din partea autorităților.	Decalajele economice din regiunea Sud-Muntenia îngreunează politica de dezvoltare economică echilibrată, dar și intrarea regiunii în zona de competitivitate prin absența unor viziuni convergente. Pierderi semnificative la nivelul IMM-urilor în sectorul de comerț, industrie prelucrătoare și construcții. Scăderea numărului de înmatriculări de societăți comerciale la Registrul Comerțului și creșterea numărului de societăți comerciale radiate.

CAPITOLUL 3 ORIENTĂRI STRATEGICE ȘI DIRECȚII DE ACȚIUNE LA NIVEL EUROPEAN ȘI NAȚIONAL PENTRU PERIOADA 2014 -2020 ÎN DOMENIUL CDI

Europa are nevoie de CDI pentru a face față procesului de îmbătrânire a populației, schimbărilor climatice, deficienței resurselor și a consumului de energie și pentru a putea experimenta o dezvoltare inteligentă, prosperă și incluzivă, așa cum se menționează în Strategia Europa 2020. Pentru a atinge țintele propuse, pentru perioada 2007-2013 s-au alocat fonduri de 347 de miliarde de euro, adică peste o treime din întregul buget european pentru politica de coeziune (EU finanțare info). Pentru perioada 2014-2020

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

bugetul total propus a crescut modest, ajungând la numai 376 miliarde de euro (Uniunea Europeană, 2011). Au fost elaborate mai multe programe europene, dar și naționale și regionale, care să permită urmărirea obiectivelor menționate. Cele mai relevante programe în acest sens vor fi prezentate în continuare.

Strategia Europa 2020 a apărut ca răspuns la mediul tumultuos cu care Europa se confruntă. Mediul de afaceri a suferit schimbări în principal datorită efectelor globalizării, crizei fără precedent, presiunii pe resurse și populației îmbătrânite. Pentru redresarea Europei, Comisia Europeană s-a axat pe o *creștere economică inteligentă*, accentul fiind pus pe valorificarea cunoașterii, inovării, educației și digitalizării informației, pe dezvoltarea durabilă și incluzivă. În acest sens, domeniul CDI a fost tratat special și s-a propus drept țintă pentru anul 2020 investirea a 3% în acest domeniu prin raportare la PIB.

Pentru a atinge aceste obiective Comisia Europeană a propus șapte inițiative emblematice, dintre care „O Uniune a inovării”, „O agendă digitală pentru Europa” și „Tineretul în mișcare” prezintă un interes direct pentru domeniul CDI.

Inițiativa „O Uniune a inovării” își propune facilitarea accesului la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât orice idee inovatoare să poată aduce beneficii la nivel de societate și implicit uniune. Conceptul pe care aceasta se axează este acela că mai multe locuri de muncă se concretizează într-un plus de valoare pentru viața de zi cu zi și într-o societate mai dezvoltată (Comisia Europeană, 2010).

Inițiativa „O agendă digitală pentru Europa” aduce în prim plan nevoia pentru o mai bună utilizare a serviciilor de internet care să permită valorificarea beneficiilor pe care piața unică digitală le poate oferi gospodăriilor și întreprinderilor. Această inițiativă propune înlăturarea barierelor care limitează accesul la serviciile online oferite la nivel național și multinațional.

Inițiativa „Tineretul în mișcare” urmărește consolidarea performanței sistemelor de educație care să le permită tinerilor pătrunderea cu ușurință pe piața muncii. Acțiunile derulate pentru atingerea scopului final al acestui proiect includ creșterea nivelului de studii și a specializării dobândite, creșterea numărului de locuri de muncă, programe de training și suport pentru a-și putea derula propria afacere. La nivel european, aproximativ

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

400.000 de tineri sunt susținuți prin intermediul acestei inițiative emblematică (Comisia Europeană, 2010).

„Contribuția politicii regionale la creșterea inteligentă în Europa 2020” evidențiază rolul vital pe care politicile regionale îl au în atingerea Țintelor stabilite în cadrul Strategiilor Uniunii Europene. O dezvoltare bazată pe inovare este importantă atât pentru regiunile dezvoltate, cât și pentru cele rămase în urmă. Astfel, prin creșterea bazată pe sustenabilitate, regiunile de top vor avea șansa să își păstreze pozițiile fruntașe, iar cele mai puțin dezvoltate vor putea să le prindă din urmă pe celelalte. Așadar, pentru ca Europa să elimine riscul confruntării cu deficite de inovare și accentuare a disparităților, autoritățile locale au sarcina de a stimula și de a ridica performanțele de inovare. Pentru a putea atinge obiectivele strategiei Europa 2020 în ceea ce privește creșterea durabilă, s-au identificat trei priorități la nivel regional și anume: o economie cu emisii scăzute de carbon, servicii ecosistemice, biodiversitate și ecoinovare.

Din finanțarea regională disponibilă pentru perioada 2007-2013, cca. 30% dintre fonduri sunt îndreptate către activități cu impact special asupra creșterii durabile. România, alături de Polonia și Grecia, ocupă un loc cotaș în clasamentul privind fondurile utilizate pentru creșterea sustenabilă în perioada 2007-2013. Politica regională a cofinanțat în special proiectele care au avut ca scop realizarea infrastructurii de mediu pentru gestionarea apei potabile și a deșeurilor (Comisia Europeană, 2011).

Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării este prima abordare macro-regională de acest tip fiind inspirată de Strategia UE pentru regiunea Mării Baltice. Scopul principal al acestui proiect este acela de a încuraja parteneriatele prin generarea de proiecte cu scopuri finale comune. Astfel, se dorește creșterea prosperității în regiunea Dunării, dezvoltarea durabilă a societății bazată pe cunoaștere prin cercetare, educație și tehnologii ale informației, sprijinirea competitivității întreprinderilor și încurajarea parteneriatelor între state.

Contextul european al planificării strategice

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

UE a demarat pregătirea noii perioade de programare 2014-2020 prin publicarea propunerii privind Cadrul Strategic Comun (CSC) în 14 martie 2012, document care oferă direcțiile strategice și asigură principiile de administrare a fondurilor în cadrul Politicii de Coeziune: Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune (FC), Fondul European Agricol pentru Dezvoltarea Regională (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM). Utilizarea eficientă a acestor instrumente trebuie să răspundă obiectivelor incluse în Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care are rolul de a stabili direcții clare de gestionare.

Comisia Europeană (CE) consideră că o bună coordonare a celor cinci fonduri disponibile, care să evite suprapunerile și să optimizeze sinergiile, este vitală pentru țintirea obiectivelor menționate în cadrul Strategiei Europa 2020. În acest sens, CE vine cu următoarele propuneri:

- Concentrarea tuturor resurselor pe obiectivele Strategiei Europa 2020 printr-un set comun de scopuri tematice care să beneficieze de aceste fonduri;
- O planificare coerentă și aranjamente de implementare bine definite pentru cele cinci fonduri;
- Axarea pe rezultatele datorate performanței;
- Armonizarea normelor de eligibilitate și o extindere a opțiunilor de costuri simplificate pentru a diminua din sarcina administrativă.

Cadrul Strategic Comun (CSC) 2014-2020 reprezintă răspunsul pentru consolidarea bugetară, reforme structurale și concentrarea investițiilor pe creșterea durabilă, pentru facilitarea atingerii obiectivelor propuse în cadrul Strategiei Europa 2020. În afară de domeniul cercetării și inovării, CSC urmărește de asemenea îmbunătățirea performanțelor în domeniul tehnologiei, informației, a comunicațiilor și a competitivității IMM-urilor, orientarea către reducerea emisiilor de carbon, adaptarea la schimbările climatice, protecția mediului și utilizarea eficientă a resurselor, promovarea transportului sustenabil, sprijinirea mobilității forței de muncă, promovarea incluziunii sociale și a combaterii sărăciei, investirea în educație, învățare continuă și îmbunătățirea capacităților instituționale.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Contextul instituțional național

În continuare, prin raportare la strategiile definite la nivel european și la nivel național, sunt definite obiectivele țintă ale României pentru anul 2020, potrivit tabelului de mai jos.

Tabel 49: Țintele asumate de România pentru Europa 2020

Domeniul	Țintele asumate de România pentru Europa 2020	
	Ținte	Măsuri
Inovare	Investiții în cercetare și dezvoltare (sectoarele public și privat): 2 % din PIB	➤ Întărirea capacității și a performanțelor sistemului CDI - dezvoltarea bazei materiale pentru cercetare cu accent pe infrastructurile mari de cercetare; - creșterea volumului, calității și vizibilității producției științifice și a performanței instituționale în domeniul CDI; - dezvoltarea numerică și calitativă a resurselor umane pentru cercetare și îmbunătățirea managementului administrativ; - Promovarea programelor CDI naționale și de nivel sectorial; ➤ Stimularea creșterii investițiilor CDI în sectorul privat - Stimularea dezvoltării capacității și activităților CDI în sectorul privat; - Promovarea achizițiilor publice pentru inovare și formarea clusterelor tehnologice orientate spre domenii de înaltă tehnologie; - Dezvoltarea instrumentelor specializate de stimulare a investițiilor CDI în sectorul privat; ➤ Dezvoltarea dimensiunii europene a politicilor și programelor CDI, prin participarea activă la inițiativele majore din cadrul Spațiului European de Cercetare - ERA

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Domeniul	Țintele asumate de România pentru Europa 2020
Energie	- Ponderea surselor regenerabile de energie în consumul final de energie să ajungă la 24%; - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20%; - Creșterea eficienței energetice cu 20%;
Educație	- Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii la 11,3%; - Mărirea ratei populației cu vârstă de 30-34 ani absolventă a unei forme de educație terțiară la 26,7%;
Piața Muncii	- Rata de ocupare a populației cu vârstă de 20-64 ani să ajungă la 70%;
Social	- Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială la 580.000.

Sursa: „Europa 2020 - Ținte Naționale” (www.stpse.ro)

Pentru atingerea scopului de alocare a 2% din PIB pentru investiții în CDI până în anul 2020 se propun măsuri în următoarele direcții:

- Întărirea capacității și creșterea performanțelor sistemului CDI pentru a răspunde nevoilor socio-economice;
- Stimularea creșterii investițiilor CDI în sectorul privat;
- Dezvoltarea dimensiunii europene și internaționale a politicilor și programelor CDI;

Deși în perioada 2007-2008 alocările bugetare pentru cercetare la nivel național au fost de aproximativ 0,41%, respectiv 0,42% din PIB, în anii 2007 și 2008, datorită condițiilor nefavorabile economice acestea au fost influențate negativ. Astfel, diminuarea fondurilor în 2009-2010 alocate domeniului CDI a rezultat în stoparea progreselor obținute anterior în acest sector. În plus, fondurile pentru CDI în România s-au redus la 0,30% din PIB în 2009, valoare menținută și pentru anul 2010. Analizând efectul inovării asupra evoluției progreselor, se observă că aceste creșteri nu au fost sustenabile, în mare parte datorită inovării bazate pe achiziții („Document de fundamentare pentru stabilirea la nivel național a valorilor de referință ale obiectivelor Strategiei Europa 2020”).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

La nivel instituțional, orizontul planificării strategice implică relații parteneriale pe următoarele nivele de decizie și/sau coordonare:

- *Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului*, în calitate sa de responsabil cu politica de dezvoltare regională în România, prin intermediul Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional (AMPOR);
- *Structuri parteneriale*⁴³ la nivel național: Comitet Interinstituțional pentru elaborarea Acordului de Parteneriat (CIAP), Comitete Consultative Tematice (CCT), Comitet Consultativ privind Coeziunea Teritorială (CCDT), Comitet Consultativ privind Dezvoltarea Regională (CCDR);
- *Agențiile pentru Dezvoltare Regională*, la nivel regional, în calitate de organisme de coordonare a politicilor de dezvoltare regionale;
- *Comitetul Regional pentru elaborarea PDR (CRP)* cu rol în programarea financiară orientativă a obiectivelor prioritare de dezvoltare și în pregătirea listei proiectelor strategice din PDR identificate la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare;
- *Grupuri de lucru tematice* la nivel regional;
- *Grupuri individuale parteneriale* la nivel local și intra-regional;
- *Grupurile de lucru inter-regionale* la nivel inter-regional;

Implementarea Strategiei Europa 2020 la nivelul României implică în plus o serie de procese care trebuie corelate la nivel european și anume Semestrul European, dezvoltarea Pieței Interne, dar și definitivarea noului cadru multianual financiar al UE, posibil de realizat în vara anului 2013. Un rol deosebit joacă Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (CSDTR), un document care oferă viziunea a ceea ce va fi România peste 20 de ani în domeniul dezvoltării durabile și integrate. O caracteristică distinctă a conceptului este faptul că se propun „soluții care izvorăsc din nevoile și caracteristicile diferitelor zone”. (Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030, p. 21) Implementarea acestei direcții strategice presupune convergența măsurilor de

⁴³ Aceste structuri sunt propuse de Ministerul Afacerilor Europene și ACIS ca parte a cadrului instituțional național pentru elaborarea documentelor de programare (Conform Hotărârii de Guvern privind organizarea cadrului partenerial pentru perioada de programare 2014-2020; vezi Metodologia privind Planificarea Dezvoltării Regionale 2014-2020, p. 13).

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

intervenție către *integrarea României în Uniunea Europeană prin afirmarea identității regional continentale, creșterea coeziunii spațiale și dezvoltarea teritorială durabilă* (p. 40).

Contextul instituțional regional

În 2011, sub coordonarea ADR Sud Muntenia, a demarat procesul de planificare pentru următoarea perioadă de programare 2014-2020. Evenimentele care au marcat acest proces până în prezent au fost următoarele:

- Întâlniri cu membrii Grupurilor de Parteneriat Local (GPL), constituite la nivel județean, în lunile iulie și octombrie 2011 în vederea identificării unei liste de priorități de investiții în regiune și corelarea nevoilor identificate cu obiectivele tematice la nivel european și național;
- Lucrările Comitetului Regional pentru elaborarea PDR 2014-2020 care și-au propus finalizarea PDR în octombrie 2012⁴⁴;
- Organizarea Conferințelor Parteneriatelor, a cărei primă întâlnire a avut loc între 15-16.12.2011, cu reprezentanții celor cinci grupuri tematice ale regiunii - Infrastructură locală și regională - Dezvoltarea resurselor umane - Dezvoltarea mediului de afaceri, a CDI - Agricultură și dezvoltare rurală - Protecția mediului și eficiență energetică.

⁴⁴ Informațiile au fost prezentate în *INFO Sud Muntenia* Buletin informativ al ADR SM, 1, iulie-septembrie 2011

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

CAPITOLUL 4 SCENARIILE DE DEZVOLTARE ȘI MODERNIZARE A SECTORULUI CDI PENTRU PERIOADA DE PROGRAMARE 2014 - 2020, ÎN REGIUNEA SUD MUNTENIA

Pentru elaborarea scenariilor privind evoluția sectorului CDI în Regiunea Sud-Muntenia și impactul acestuia asupra activității generale am plecat de la modelul econometric estimat anterior în secțiunea 2.2.1.4.4.

Evaluarea impactului activităților de cercetare-dezvoltare-inovare asupra creșterii economice pe termen lung am realizat-o prin utilizarea următorilor indicatori macroeconomici, pentru perioada 1999-2011:

- Produsul Intern Brut (PIB) regional, prețuri curente - SEC⁴⁵ 95;
- Numărul de salariați din unități cu activitate de cercetare-dezvoltare pe sectoare de performanță și forme de proprietate, la sfârșitul anului, pentru regiunea Sud Muntenia;
- Cheltuieli totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - prețuri curente, la nivelul regiunii Sud-Muntenia.

Variabilele folosite au fost transformate în prețurile anului 2005 folosind valorile deflatorului PIB.

Impactul cheltuielilor CDI asupra PIB-ului regional a fost evaluat folosind diferite forme particulare ale modelului general Cobb-Douglas:

$$Y = AK^{\alpha} L^{\beta} e^{\varepsilon_t}, \quad (1)$$

unde:

- Y este variabila de output;
- A este un termen constant;
- K reprezintă capitalul;
- L reprezintă factorul muncă;
- α, β sunt elasticitățile asociate capitalului și factorului muncă.

⁴⁵ Abrevierea Eurostat pentru Standardul European al Conturilor

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Drept variabilă explicativă asociată factorului capital am considerat stocul de CDI, calculat pe baza cheltuielilor de CDI, luând în calcul o rată de depreciere de 20%.

Tabel 50: Indicatorii CDI pentru regiunea Sud Muntenia

Anul	Cheltuieli de CDI (milioane lei)	Număr de salariați din CDI	Stocul de CDI (milioane lei)	PIB (milioane lei)
1999	23	4589	54	7.106
2000	39	3976	82	9.902
2001	65	3845	131	14.695
2002	91	4016	195	18.945
2003	106	4205	262	24.499
2004	134	4080	344	31.439
2005	134	3850	410	36.855
2006	146	3794	474	44.301
2007	232	4376	611	52.014
2008	229	4484	718	65.452
2009	221	3676	795	65.142
2010	251	3933	887	66.051
2011	281	4209	990	70.371

Sursa: Prelucrări ale autorilor pe baza datelor INS

Tabel 51: Estimările modelului (1)

Variabila	Coeficient	Eroarea		
		Standard	Testul t	Prob.
C	8,428	2,688	3,136	0,009
LN_S_CDI	0,758	0,033	22,795	0,000
LN_NRSAL	-0,299	0,304	-0,981	0,346
R ²	0,992			
R ² ajustat	0,991			
Statistica F	747,769			
Prob(F-statistic)	0,000			

Sursa: Prelucrări ale autorilor pe baza datelor INS

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Modelul econometric definit mai sus este baza pentru elaborarea scenariilor de dezvoltare a regiunii Sud-Muntenia. Astfel, avem în vedere următoarele scenarii:

Scenariul „Dezvoltare zero” (“Do Nothing”)

Acesta nu va lua în considerare nicio măsură sau investiție din fonduri europene și naționale. În cadrul acestui scenariu vom pleca de la următoarele ipoteze de bază:

- Nivelul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare-inovare va fi constant în fiecare an al perioadei de prognoză, fiind egal cu media din perioada 1999-2011.
- Stocul de cunoaștere de la nivelul regiunii Sud Muntenia va continua evoluția estimată conform modelului econometric construit în secțiunea 2.2.1.4.4.

Pe baza acestor ipoteze vor fi construite proiecții, pentru orizontul 2020, pentru PIB regional.

Presupunem că numărul de salariați din sectorul CDI va urma în perioada 2010-2020 trendul liniar descendent care a fost observat în perioada 1995-2011.

Tabel 52: Evoluția indicatorilor de interes pentru regiunea Sud Muntenia conform scenariului “Dezvoltare zero”

An	Cheltuieli de CDI (milioane lei 2005)	Număr de salariați din CDI	Stocul de cunoaștere (milioane lei 2005)	PIB regional (milioane lei 2005)	Creșterea reală a PIB regional
2012	98	3.091	646	55.816	-3,02%
2013	98	2.944	615	54.542	-2,28%
2014	98	2.797	589	53.664	-1,61%
2015	98	2.650	569	53.126	-1,00%
2016	98	2.503	553	52.883	-0,46%
2017	98	2.356	541	52.901	0,03%
2018	98	2.209	530	53.153	0,48%
2019	98	2.061	522	53.622	0,88%
2020	98	1.914	516	54.299	1,26%

Sursa: Prelucrări ale autorilor pe baza datelor INS

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Conform acestui scenariu, în condițiile în care cheltuielile de CDI se mențin la nivelul mediei din trecut în prima parte a intervalului de predicție PIB-ul regional va înregistra o scădere severă. La sfârșitul perioadei, PIB-ul regional are o ușoară creștere, de până la 1% pe an, valoarea PIB-ului regiunii Sud Muntenia, în anul 2020, fiind estimată la aproximativ 54 miliarde lei, adică sub valoarea perioadei curente, ceea ce înseamnă o înrăutățire în termeni absoluți a situației economice.

Scenariul de referință

În cadrul acestui scenariu efortul CDI evoluează conform modificării medii din perioada 1999-2011 și vom estima, pe baza modelelor econometrice, impactul asupra nivelului de dezvoltare economică a regiunii în perioada 2014-2020.

În cadrul acestui scenariu vom pleca de la următoarele ipoteze de bază:

- Nivelul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare-inovare din fonduri europene și naționale va evolua în viitor conform valorii medii evidențiate în perioada 1999-2011.
- Stocul de cunoaștere de la nivelul regiunii Sud-Muntenia va continua evoluția estimată conform modelului econometric construit în secțiunea 2.2.1.4.4.

Pentru evoluția numărului de salariați angajați în sectorul CDI presupunem o evoluție similară cu cea a cheltuielilor de CDI.

Tabel 53: Evoluția indicatorilor de interes ai regiunii Sud Muntenia conform scenariului de referință

An	Cheltuieli de CDI (milioane lei 2005)	Număr de salariați din CDI	Stocul de cunoaștere (milioane lei 2005)	PIB regional (milioane lei 2005)	Creșterea reală a PIB regional
2012	267	4.503	1.027	70.904	4,00%
2013	283	4.818	1.105	73.422	3,55%
2014	298	5.156	1.182	75.747	3,17%
2015	314	5.517	1.260	77.893	2,83%
2016	330	5.903	1.337	79.871	2,54%
2017	345	6.316	1.415	81.691	2,28%

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

An	Cheltuieli de CDI (milioane lei 2005)	Număr de salariați din CDI	Stocul de cunoaștere (milioane lei 2005)	PIB regional (milioane lei 2005)	Creșterea reală a PIB regional
2018	361	6.758	1.493	83.363	2,05%
2019	376	7.231	1.570	84.894	1,84%
2020	392	7.737	1.648	86.295	1,65%

Sursa: Prelucrări ale autorilor pe baza datelor INS

Conform scenariului de referință, impactul evoluției cheltuielilor de CDI asupra PIB-ului regional este unul moderat, cu creșteri de aproximativ 4% în prima perioadă a anilor 2010-2020 și cu o încetinire a creșterii spre finalul perioadei de proiecție. Valoarea PIB-ului regional în anul 2020, de aproximativ 86 miliarde lei, ar fi mai mare cu 22% față de valoarea din anul 2011.

În acord cu ipotezele scenariului de referință, o creștere economică se poate obține în condițiile în care stocul de cunoaștere se menține la nivelul mediu din perioada 1999-2011.

Pentru a realiza această cerință, cheltuielile de CDI ar trebui să aibă, în perioada 2012-2020, o creștere medie anuală de 13,81 milioane lei, iar stocul de cunoaștere ar trebui să înregistreze o creștere medie anuală de 6%.

În acest sens, propunem următoarele măsuri pentru atingerea celor două obiective de mai sus:

- Susținerea proiectelor care promovează consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;
- Încurajarea proiectelor strategice care au drept obiectiv îmbunătățirea accesului și a utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor precum și creșterea calității acestora;
- Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Scenariul optimist „Dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică”

În acest scenariu, plecăm de la premisa că efortul CDI se află la limita superioară a perioadei 1999-2011 și vom estima, pe baza modelelor econometrice, impactul asupra nivelului de dezvoltare economică a regiunii în perioada 2014-2020.

Prognostica privind variabilele de output privitoare la regiunea Sud-Muntenia va urma abordarea de la scenariul de referință, cu deosebirea că variabilele de input vor evolua în perioada 2014-2020 conform valorilor superioare ale unui interval de încredere cu probabilitatea de 95%.

Astfel, dacă presupunem pentru cheltuielile de CDI o creștere medie anuală de aproximativ 10%, atunci PIB regional va avea o creștere medie anuală de aproximativ 4,5%.

Tabel 54: Evoluția indicatorilor de interes ai regiunii Sud-Muntenia conform scenariului de dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică

An	Cheltuieli de CDI (milioane lei 2005)	Număr de salariați din CDI	Stocul de cunoaștere (milioane lei 2005)	PIB regional (milioane lei 2005)	Creșterea reală a PIB regional
2012	250,77	3.933,32	886,88	66.051,18	1,40%
2013	280,77	4.208,65	990,27	70.371,48	6,54%
2014	310,77	4.503,26	1.102,99	74.833,83	6,34%
2015	340,77	4.818,49	1.223,16	79.315,17	5,99%
2016	370,77	5.155,78	1.349,30	83.729,81	5,57%
2017	400,77	5.516,68	1.480,21	88.019,20	5,12%
2018	430,77	5.902,85	1.614,94	92.144,38	4,69%
2019	460,77	6.316,05	1.752,72	96.080,50	4,27%
2020	490,77	6.758,18	1.892,95	99.812,79	3,88%

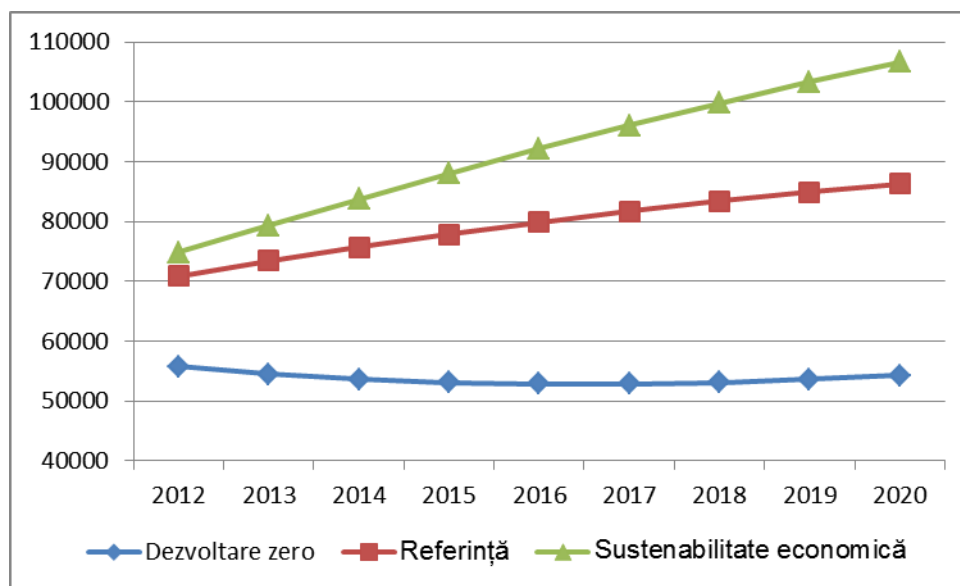
Sursa: Prelucrări ale autorilor pe baza datelor INS

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 68: PIB regional în cele trei scenarii

Sursa: Prelucrări ale autorilor

Conform scenariului „Dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică”, este de așteptat ca în perioada 2012-2020 cheltuielile de CDI să aibă o creștere medie anuală de 26 de milioane de lei, iar stocul de cunoaștere ar trebui să aibă o creștere medie anuală de aproximativ 9%.

Pentru a atinge aceste valori previzionate, considerăm, având în vedere evoluțiile trecute, că ar trebui sprijinite proiecte care să aibă următoarele caracteristici:

- Promovează cooperarea între acestea și organizațiile de cercetare și inovare și centrele universitare;
- Contribuie la crearea de noi locuri de muncă și la păstrarea celor existente;
- Contribuie la îmbunătățirea accesului și a utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor precum și creșterea calității acestora.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Scenariul optimist „Dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică și de mediu”

În acest caz, efortul CDI include condiționalitățile reglementate prin politica de protecție a mediului și vom estima, pe baza modelelor econometrice, impactul asupra nivelului de dezvoltare economică a regiunii în perioada 2014-2020.

În cadrul acestui scenariu va fi analizat impactul activităților CDI asupra gradului de dezvoltare economică a regiunii Sud-Muntenia, prin prisma indicatorilor de sustenabilitate economică și de mediu, anume:

- Intensitatea energetică a activității economice
- Productivitatea fluxurilor materiale
- Nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră
- Dependența energetică.

Avem în vedere eficientizarea indicatorilor de mediu, în orizontul 2014-2020, în sensul asigurării unei dezvoltări sustenabile din punct de vedere economic și al politicilor de mediu, vom studia impactul unor astfel de evoluții asupra indicatorilor economici de output ai regiunii Sud Muntenia.

O importanță excepțională revine în acest scenariu gestionării eficiente a resurselor naturale, respectiv realizării unei producții cât mai mari pe unitatea de input naturală (de mediu). Evaluarea modului de realizare a acestui deziderat impune utilizarea unor indicatori de eco-eficiență, care să exprime raportul dintre rezultatele procesului economic și intrările de mediu, reflectând productivitatea naturii.

Evoluția unor astfel de indicatori se poate urmări pe baza datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică în cadrul secțiunii contul fluxurilor materiale „economie-mediu” (CFMEM), ce evidențiază intrările fizice de materiale în economie, precum și ieșirile către alte economii sau către mediu.

Indicatorii ce compun contul fluxurilor materiale sunt următorii:

- Indicatori extensivi, printre care:

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

- Indicatori de intrare: extracția internă utilizată, respectiv neutilizată, intrările directe, respectiv totale de materiale;
  - Indicatori de consum: consumul intern, respectiv total de materiale;
  - Balanța fizică de comerț exterior: importurile și exporturile de materiale;
- Indicatori intensivi: eficiența materială, intensitatea materială, productivitatea materială.

În cele ce urmează vom prezenta evoluția acestor indicatori în perioada 1994-2009, așa cum rezultă din datele furnizate de către Institutul Național de Statistică. Datele INS se referă la componentele fluxurilor materiale la nivelul întregii economii, dar putem estima valorile acestora la nivelul regiunii Sud Muntenia, presupunând o pondere egală cu ponderea PIB-ului regiunii în PIB-ul total. Regiunea a avut în anul 2009 o pondere de aproximativ 25% din PIB-ul economiei naționale și putem presupune că evoluțiile balanței fluxurilor materiale sunt corelate cu contribuția regiunii la PIB-ul național.

Tabel 55: Evoluția indicatorilor extensivi ai fluxurilor materiale pentru regiunea Sud-Muntenia în perioada 1994-2009 (milioane tone, valori estimate)

Anul	Extracții interne utilizate	Intrări directe de materiale	Intrări totale de materiale	Consum intern de materiale	Balanța fizică de comerț exterior
1994	300	327	385	311	12
1995	315	348	407	329	14
1996	240	273	320	255	15
1997	211	242	285	225	14
1998	232	261	307	244	12
1999	192	213	246	196	4
2000	167	192	219	173	6
2001	265	293	333	275	10
2002	254	285	327	263	10
2003	272	309	352	286	14
2004	290	331	390	306	16
2005	319	362	425	335	16

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Anul	Extracții interne utilizate	Intrări directe de materiale	Intrări totale de materiale	Consum intern de materiale	Balanța fizică de comerț exterior
2006	343	387	459	361	18
2007	403	453	534	429	26
2008	529	578	685	551	22
2009	426	459	542	433	7

Sursa: Prelucrări ale autorilor pe baza datelor INS

Datele estimate privind indicatorii extensivi ai fluxurilor materiale se pot corela cu valorile estimate ale PIB-regional în perioada 2012-2020, conform scenariului „**Dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică**”.

Astfel, s-a estimat un model de regresie de tipul:

$$Y_t = \beta_0 + \beta_1 PIB\_REG_t + \varepsilon_t,$$

pentru perioada 1995-2009, iar coeficienții acestui model au fost utilizați la estimarea indicatorilor fluxurilor materiale pentru perioada 2012-2020.

Tabel 56: Evoluția estimată a indicatorilor extensivi ai fluxurilor materiale pentru regiunea Sud Muntenia în perioada 2012-2020 (milioane tone)

Anul	Extracții interne utilizate	Intrări directe de materiale	Intrări totale de materiale	Consum intern de materiale	Balanța fizică de comerț exterior
2012	112,42	124,06	146,51	117,00	4,58
2013	116,48	128,42	151,77	121,19	4,71
2014	120,68	132,93	157,20	125,51	4,84
2015	124,89	137,45	162,65	129,86	4,97
2016	129,04	141,91	168,02	134,14	5,11
2017	133,07	146,24	173,24	138,30	5,23
2018	136,95	150,41	178,26	142,30	5,36
2019	140,65	154,38	183,05	146,12	5,47
2020	144,16	158,15	187,59	149,73	5,58

Sursa: Prelucrări ale autorilor pe baza datelor INS

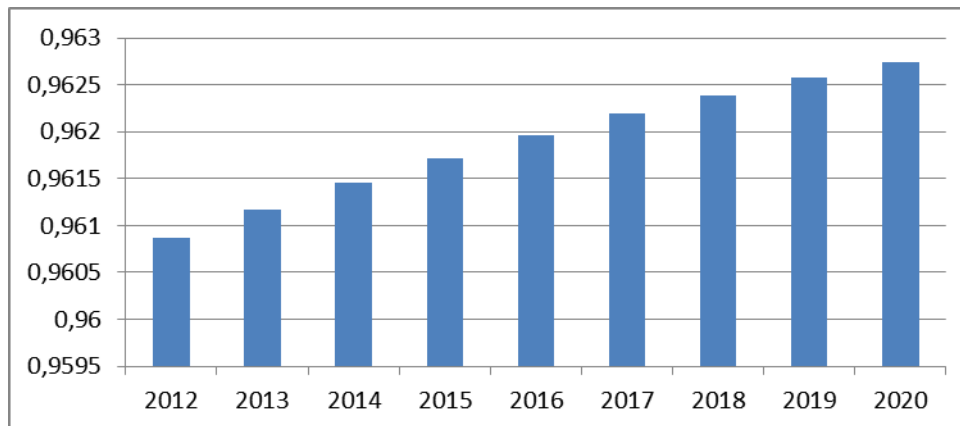
Se observă, odată cu creșterea PIB-ului regional, o creștere a valorii indicatorilor fluxurilor materiale, dar în același timp, dependența de importuri se menține la o valoare scăzută,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

acest lucru fiind evidențiat de indicatorul dependența materială, care reprezintă raportul dintre extracția internă de materiale și consumul intern de materiale.

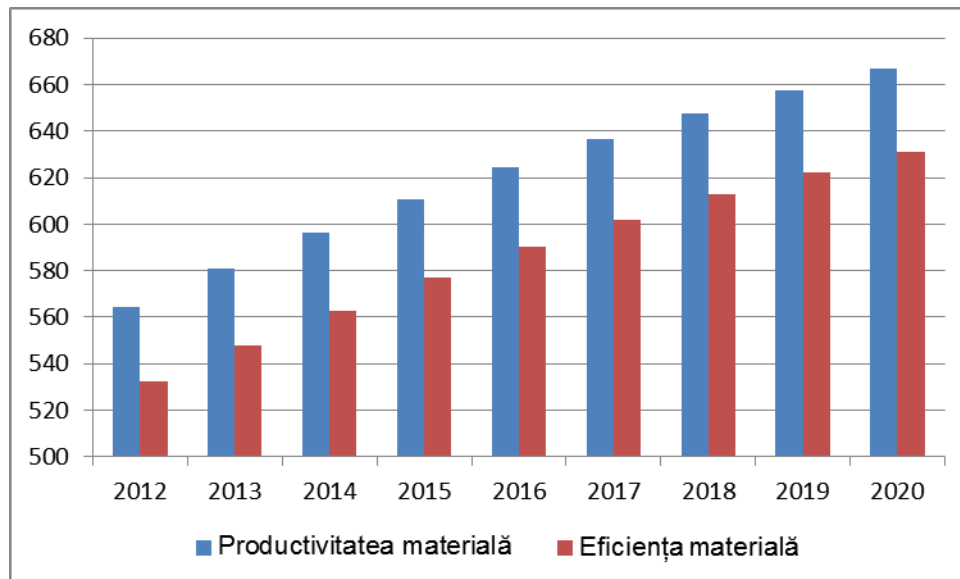
Figura 69: Dependența materială

Sursa: Calcule ale autorilor

Eficiența materială măsoară intrările materiale în economie în relație cu PIB-ul (PIB/intrări directe de materiale), în vreme ce productivitatea materială este raportul dintre PIB și consumul intern de materiale.

Figura 70: Productivitatea și eficiența materială (milioane lei/milioane tone)

Sursa: Calcule ale autorilor

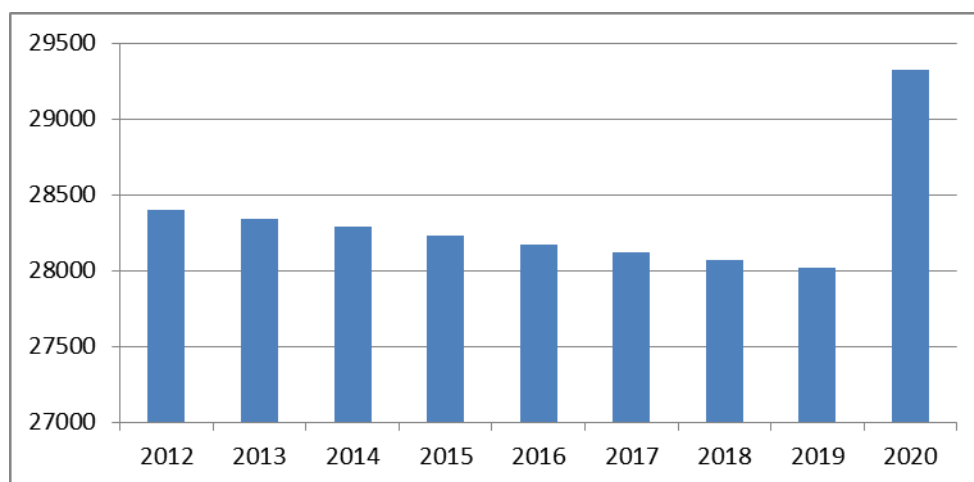
Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Pentru perioada 2012-2020, conform scenariului de dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică și de mediu, se observă creșterea atât a productivității materiale, cât și a eficienței materiale, ceea ce se traduce într-o activitate economică mai eficientă în raport cu resursele de mediu.

Aceeași metodologie a fost aplicată pentru estimarea emisiilor de gaze cu efect de seră, pentru care se estimează o scădere a valorii acestora.

Figura 71: Emisii totale cu efect de seră (echivalent CO₂) (mii tone)

Sursa: Calcule ale autorilor

În cadrul scenariului „Dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică și de mediu”, pentru atingerea unei creșteri economice sustenabile, cu o componentă activă de protecție a mediului, propunem susținerea proiectelor cu următoarele caracteristici:

- Prezintă soluții de valorificare eficientă a resurselor de apă utilizată în agricultură, industrie și de populație, în vederea reducerii poluării mediului;
- Contribuie la creșterea eficienței energetice și la reducerea dependenței materiale;
- Propun soluții de reducere a fenomenului migrației și a creșterii numărului locurilor de muncă.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Concluzii

Cele patru scenarii de evoluție a regiunii Sud Muntenia în perioada 2014-2020 surprind impactul activităților de CDI asupra activității economice generale, măsurată prin PIB regional, dar și impactul asupra dezvoltării bazate pe sustenabilitate economică și de mediu. Toate rezultatele estimărilor realizate în acest studiu trebuie citite sub rezerva următoarelor limite:

- Robustețea estimărilor este afectată de faptul că datele privitoare la finanțări sunt disponibile doar prin agregare anuală.
- Nu există informații privind evoluția în timp a situației financiare a proiectelor contractate.
- Nu există indicatori privind impactul proiectelor, gradul de realizare a acestora și eventuale conexiuni cu economia reală.
- Este aproape imposibil de cuantificat impactul crizei asupra accesului la finanțare în condițiile în care există cel mult 4 date disponibile (4 ani de date).

Cu aceste rezerve, estimărilor efectuate indică diferențe semnificative între rezultatele celor patru scenarii, astfel:

- În cazul scenariului "Do nothing", în care ipoteza de bază este că nu există evoluții pozitive ale cheltuielilor de CDI, în prima parte a intervalului de predicție PIB-ul regional va avea o scădere severă, iar spre sfârșitul perioadei, PIB-ul regional are o ușoară creștere, de până la 1% pe an.
- În cazul scenariului de referință, în care cheltuielile de CDI se mențin la nivelul mediu din perioada 1999-2009, impactul evoluției cheltuielilor de CDI asupra PIB regional este unul moderat, cu creșteri de aproximativ 4% în prima perioadă a perioadei 2010-2020 și cu încetinire a creșterii spre finalul perioadei de proiecție.
- În cazul scenariului de dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică, dacă presupunem pentru cheltuielile de CDI o creștere medie anuală de aproximativ 10%, atunci PIB regional va avea o creștere medie anuală de aproximativ 4,5%.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

- În cazul scenariului de dezvoltare bazată pe sustenabilitate economică și de mediu, am presupus că activitatea de CDI și PIB-ul regional vor evolua conform scenariului de dezvoltare bazat pe sustenabilitate economică. În aceste ipoteze, se observă o eficientizare a activității economice, prin prisma indicatorilor de mediu. Astfel, crește nivelul dependenței de materiale din producție internă, se manifestă o creștere a productivității și eficienței materiale și în același timp este de așteptat o ușoară scădere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

CAPITOLUL 5 CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANIFICAREA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN DOMENIUL CDI ÎN PERIOADA 2014 - 2020

Planificarea strategică 2014-2020

În următoarea perioadă de programare, regiunea Sud Muntenia va continua să fie încadrată în categoria regiunilor slab dezvoltate ale Uniunii Europene, având un PIB/locuitor sub 75% din media UE-27. În conformitate cu noile propuneri privind Politica de Coeziune 2014-2020⁴⁶, în regiunile mai puțin dezvoltate concentrarea din investițiile FEDR va fi de minim 50% pe investiții în creșterea competitivității IMM-urilor, cercetare și inovare (cel puțin 44%) și în utilizarea eficientă a energiei/utilizarea energiilor regenerabile (cel puțin 6%).

În conformitate cu “Metodologia privind Planificarea Dezvoltării Regionale 2014-2020” (p. 4), procesul planificării strategice se desfășoară după următorul calendar:

iun 2012 - martie 2013: Identificarea unui portofoliu de proiecte;

iun 2012 - martie 2013: Identificarea proiectelor strategice (propuneri de proiecte);

iulie 2012 continuu: Pregătirea proiectelor strategice;

⁴⁶ “General presentation on proposals for Cohesion Policy 2014-2020” accesibil la http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm. Propunerile Comisiei Europene privind cadrul general al Politicii de Coeziune sunt deocamdată supuse dezbaterii și negocierilor între Statele Membre în cadrul Consiliului European și Parlamentului European.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Cercetarea întreprinsă a permis să alcătuim împreună cu reprezentanții mediului regional de CDI o listă de proiecte de natură strategică (vezi Anexe) pe care grupurile de interes regionale le au în vedere pentru finanțarea prin fondurile nerambursabile puse la dispoziție de UE în perioada de programare 2014-2020 în domeniul **competitivității, cercetării, dezvoltării și inovării**. La baza elaborării acestor propuneri se află câteva premise esențiale care rezultă din noul Cadru Strategic de Referință, și anume:

- Țintirea unor obiective economice-sociale multi-dimensionale sau multi-tematice, între diferite sectoare de producție sau pe circuitul integrat de formare a valorii, intern și internațional (de ex. valorificarea mai productivă a resurselor într-o economie „verde” etc.).
- Implementarea are loc în rețele parteneriale extinse (de ex. autorități, mediul privat, asociații profesionale, institute de cercetare etc.), la care participă un număr relevant de mare de grupuri de interese regionale.
- Acoperirea teritorială extinsă, la nivel intra- și inter-regional, pe o rază de acoperire spațială a mai multor unități administrative și a mai multor comunități.

În cele două tabele care urmează prezentăm principalele date de identificare ale propunerilor de proiecte strategice, respectiv, ale proiectelor cu cele mai mari valori (peste 10 mil. lei) din perioada de programare actuală.

Tabel 57: Proiecte strategice - propuneri din regiunea Sud Muntenia în domeniul CDI pentru perioada de programare 2014-2020

Titlu proiect	Perioadă	Nume beneficiar	Valoare (lei)
Integrarea surselor de energie regenerabile în rețelele de distribuție	36 luni	Electrica S.A. Muntenia Nord Universitatea Valahia din Târgoviște	5.145.000
Valorificarea inteligentă a resurselor de apă din Bazinului hidrografic Argeș-Vedea	2014-2016	Ministerul Agriculturii Ministerul Mediu Ministerul Economiei Proprietari de terenuri agricole Primarii Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare-INCDIF-ISPIF	3.600.000

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Îmbunătățirea stației de preepurare din Parcul Tehnologic și Industrial Giurgiu Nord în vederea asigurării calității apelor uzate în zona transfrontalieră Giurgiu - Ruse	18 luni	PTIGN; INCDTP; ASE - Centrul de Cercetari Analize si Politici Regionale; Centrul de sprijin in afaceri pentru IMM-uri Ruse	2.475.000
Dezvoltarea de soluții in domeniul echipamentelor electrocalorice	36 luni	Universitatea Valahia din Târgoviște Arctic Gaesti	1.500.000
Strategia de specializare inteligentă a regiunii Sud Muntenia	24 luni	Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia ANCS	1.368.000
Îmbunătățirea circulației informației în vederea creșterii eficienței spitalelor din județului Dâmbovița	36 luni	Spitalele din Județul Dâmbovița DSP Dâmbovița Consiliul Județean Dâmbovița Universitatea Valahia din Targoviste	-

Sursa: datele autorilor

Tabel 58: Proiectele cu cea mai mare valoarea din regiunea Sud Muntenia în domeniul CDI
din perioada de programare 2007-2013

Județ	Program	Titlu proiect	An	Nume beneficiar	Valoare (lei)
DB	POSCCE	Dezvoltare CDI - Institut de cercetare științifică și tehnologică multidisciplinară	2010	Universitatea Valahia din Târgoviște	57.971.600
PH	POSCCE	Centru regional de determinare a performanțelor și monitorizare a stării tehnice a materialului tubular utilizat în industria petrolieră	2010	Universitatea Petrol- Gaze din Ploiești	30.472.600
DB	POSCCE	Sistem de achiziție, prelucrare și stocare date geo-spațiale obținute prin senzori aeropurtați	2009	S.C. BLOM ROMANIA S.R.L. Târgoviște	21.483.801
PH	POSDRU	Formarea personalului universitar și a studenților în utilizarea instrumentelor informatic moderne	2009	Universitatea Petrol- Gaze din Ploiești	20.852.691
DB	POSDRU	Pregătire doctorală de exceleță pentru societatea cunoașterii - Predex	2010	Universitatea Valahia din Târgoviște	20.025.080
DB	POSDRU	Formarea continuă a profesorilor de Istorie și Geografie în societatea	2010	Universitatea Valahia Târgoviște	18.435.335

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

		cunoașterii			
SM	POSDRU	Creșterea competențelor întreprinderilor și angajaților în perspectiva dezvoltării durabile	2010	Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Protecția Mediului I.C.I.M București	13.578.697
DB	POSDRU	Bursele doctorale, premiza pentru creșterea competitivității și competențelor în cercetarea științifică	2011	Universitatea Valahia din Târgoviște-Școala Doctorală	11.729.643
AG	POSDRU	Creșterea competitivității învățământului românesc preuniversitar, din domeniul auto, prin formarea cadrelor didactice	2010	Universitatea din Pitești	9.846.138

Sursa: prelucrări ale autorilor

Chiar și o simplă extrapolare în ceea ce privește perspectivele investițiilor prin instrumente structurale în perioada 2014-2020 este imposibil de realizat. O parte din motive au fost expuse în secțiunea de conturare a scenariilor de dezvoltare. În plus, am menționa în legătură cu cercetarea de teren alte câteva motive, printre care:

- absența unui exercițiu de planificare strategică în mediul cercetat
- absența unor rezultate concrete ale monitorizării și evaluării strategiei regionale de inovare 2008-2013
- familiarizarea încă incipientă cu obiectivele noii etape de programare
- absența unor structuri de parteneriate viabile, consolidate, care să poată genera linii multiple de proiecte
- absența unui exercițiu de fundamentare a nevoilor de dezvoltare existente.

În consecință, putem aprecia că potențialul de planificare strategică a perioadei 2014-2020 este încă insuficient de conturat. Evaluarea impactului finanțării ne-a arătat, chiar în limitele menționate, că există un decalaj important în reacția de răspuns a mediului CDI la finanțările de pe piață. Din acest motiv, pregătirea timpurie a unor linii de propuneri de proiecte, strategice sau nestategice, este cu atât mai mult necesară. Ca un exemplu, concret, am constatat cum numeroase propuneri de interes de care am luat la cunoștință

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

(de ex. „Dezvoltarea de ferme agricole moderne”, „Potențialul creativ al economiei zonei Dunărene”, „Culturi agricole în rețele de producție inteligentă”, „Centrul multifuncțional energie verde”) nu au mai putut fi finalizate în propuneri de proiecte în cursul cercetării deoarece informațiile necesare în conturarea unei idei de proiect au lipsit.

Propunerile noi de proiecte în comparație cu cele deja existente, împreună cu estimările de impact macroeconomic, par a indica mai degrabă plasarea într-un scenariu al „dezvoltării zero”, în care regiunea, în ansamblu, ar regresa din punct de vedere al dezvoltării economice la orizontul anului 2020. În același timp, experiența efectivă în perioada de programare 2007-2013 ne arată că este realist să considerăm „scenariul de referință” ca un bun punct de plecare. În cele din urmă, analiza noastră a pus în evidență atât condiționări favorabile, cât și negative procesului de dezvoltare viitor bazat de CDI. În cele ce urmează vom insista asupra măsurilor de urmat care să asigure scenariilor optimiste, bazate pe sustenabilitate și dezvoltare durabilă, premize cât mai sigure de realizare.

Obiective strategice și direcții de acțiune

Rezultatele de parcurs obținute ne-au permis să finalizăm analiza asupra temelor de fundamentare a planificării strategice în perioada 2014-2020 cu un tablou sintetic SWOT - al punctelor tari, al punctelor slabe, al oportunităților și amenințărilor la nivelul regiunii Sud Muntenia, care a fost prezentat în sub-capitolul 2.4. Realizarea obiectivului unei dezvoltări sustenabile în domeniul cercetării - dezvoltării - inovării presupune, așa cum am menționat, înscrierea pe o traiectorie care să valorifice în modul cel mai adecvat premisele de competitivitate existente. Din acest motiv, recomandăm adoptarea unei strategii de tipul *Strategii Oportunități - Puncte tari (OPT)* pentru folosirea oportunităților cu avantajul oferit de punctele tari. Prezentăm în continuare recomandările de obiective, direcții de acțiune și măsuri propuse, împreună cu indicatori de evaluare, pentru elaborarea și implementarea acestei strategii.

Obiectivul strategic 1 Dezvoltarea capacității instituționale de promovare și sprijin al inovării

Direcții de acțiune

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

1.1 Consolidarea funcției strategice și programatice a agenției de dezvoltare, ca organizație promotor a competitivității și inovării Pe măsură ce rolul palierului regional de guvernare în domeniul competitivității și inovării este în creștere, este necesară o consolidare atât a procesului de planificare strategică cât și a portofoliului de programe și proiecte în domeniu. Strategia de Inovare Regională a Regiunii Sud Muntenia 2008-2013 a reprezentat un prim exercițiu în acest sens. Documentele strategice aferente perioadei următoare de programare beneficiază, pe de o parte, de experiența dobândită și lecțiile învățate în acest sens și, pe de altă parte, de un cadru strategic european mult mai puternic axat pe inovare și competitivitate. Metodologiile și resursele destinate asistării Planurilor de Dezvoltare Regională / Strategiilor Regionale de Cercetare Inovare pentru Specializare Inteligentă (RIS3) pot ghida un proces de planificare strategică îmbunătățit, care să consolideze rolul agenției în domeniu, să comunice și promoveze mandatul de care dispune și să crească capacitatea internă de programare.

1.2 Dezvoltarea relațiilor de cooperare la nivel instituțional și între actorii mediului public și a celui privat

Ca actor al sistemului regional de sprijin al inovării, agenția de dezvoltare regională deține în primul rând un rol de promotor și facilitator. Studiul prezent a reliefat un deficit semnificativ de înțelegere și asumare a rolului inovării precum și contribuțiilor/atribuțiilor pe care le pot avea diverși actori din regiune. În acest sens, facilitarea constantă a unor ocazii de difuzare/schimb de informații, interacțiuni și parteneriat către/între diverși actori locali este extrem de importantă deoarece contribuie la dezvoltarea unui vocabular comun, ralierea la o perspectivă aliniată strategiilor regionale cu privire la rolul și importanța inovării, diseminarea de bune practici și generarea de oportunități concrete de parteneriat în acest sens.

Interacțiunea și cooperarea necesită și o abordare teritorială, Municipiul București / Regiunea București Ilfov și instituțiile de guvernare și CDI localizate aici necesitând o atenție particulară în acest sens.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

1.3 Elaborarea și implementarea de programe de finanțare și asistență pentru actorii sistemului de sprijin al inovării

Cercetarea realizată în cadrul prezentului studiu a reliefat o nevoie semnificativă de servicii de sprijin al competitivității și inovării. Deși în număr limitat, organizații de sprijin al inovării (departamente specifice ale universităților, camere de comerț, asociații ale întreprinderilor, etc) există și manifestă deschidere în a dezvolta o ofertă de astfel de servicii însă dețin resurse și capacitate limitată în acest sens. Sunt necesare, prin urmare, atât programe de sprijin pentru acumularea de expertiză și creștere a capacității organizaționale a acestora, cât și programe de finanțare pe care acestea le pot accesa pentru a își putea extinde serviciile și deservi mai mulți beneficiari.

Măsurile pentru implementarea direcțiilor de acțiune aferente obiectivului strategic *Consolidarea funcției strategice și programatice a agenției de dezvoltare, ca organizație promotor a competitivității și inovării*

Direcții de acțiune	Măsurile	Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
<i>1.1. Consolidarea funcției strategice și programatice a agenției de dezvoltare regională, ca organizație promotor a competitivității și inovării</i>	Elaborarea documentelor strategice în domeniul competitivității și inovării Dezvoltarea capacității interne de implementare, monitorizare și evaluare a documentelor strategice realizate pentru perioada următoare de programare Implementarea de activități de comunicare pentru creșterea transparenței și vizibilității agenției ca mandat în domeniul sprijinii competitivității și inovării	Volum de asistență tehnică contractată Număr de personal instruit în planificare strategică/ programare în domeniul inovării și CDI	Documente programatice realizate Număr de angajați în departament propriu responsabil cu domeniul inovării și competitivității	Număr de indicatori ai documentelor strategice atinși Percepția publicului asupra rolului și mandatului i ADR în domeniu

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Direcții de acțiune	Măsuri	Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
1.2 Dezvoltarea relațiilor de cooperare la nivel instituțional și între actorii mediului public și a celui privat	Organizarea de evenimente (conferințe, târguri etc) de interacțiune, identificare de parteneri intra și inter-regionali, transfrontalieri și transnaționali pentru proiectele de dezvoltare a regiunii Dezvoltarea unei platforme de resurse în domeniu inovării și competitivității pentru a spori transparența și accesibilitatea cu privire la oportunități disponibile	Numărul de evenimente organizate Instrumente de comunicare realizate (ex. platforma)	Colaborări și parteneriate ale ADR formalizate Volumul colaborărilor și parteneriatelor ale altor actori din regiune în domeniul competitivității și inovării Investiții private combinate cu sprijinul public pentru IMM-uri (altele decât granturile);*	Gradul de satisfacție al actorilor privați privind sistemul de sprijin
1.3 Elaborarea și implementarea de programe de finanțare și asistență pentru actorii sistemului de sprijin al inovării	Elaborarea de programe de asistență tehnică pentru a sprijini acumularea de know how și diseminarea de bune practici europene în materii de sprijin pentru inovare și competitivitate Dezvoltarea unui program de finanțare de servicii de sprijin pentru competitivitate și inovare	Număr de organizații de sprijin beneficiare Număr de programe elaborate și implementate	Fonduri alocate și cheltuite Număr de organizații beneficiare	Număr de beneficiari finali susținuți

*Indicatori propuși în Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind dispozițiile aplicabile Fondului european de dezvoltare regională și obiectivului referitor la investițiile pentru

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

creștere economică și ocuparea forței de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006, pp. 21-24

Obiectivul strategic 2 Dezvoltarea capitalului uman, infrastructurii materiale și instrumentelor de finanțare pentru producerea și valorificarea rezultatelor CDI

Direcții de acțiune

2.1 Atragerea și retenția de capital uman angajat în activități de cercetare, dezvoltare inovare În această categorie poate fi inclusă forța de muncă calificată și specializată în sectoarele economice ce manifestă avantaj competitiv dar și în noi domenii de cercetare fundamentală și aplicativă în care actorii regionali au demonstrat că pot aduce contribuții originale. În acest sens, activitatea agenției de dezvoltare regională poate viza dezvoltarea sau finanțarea unor proiecte care să promoveze și răsplătească valoarea și meritele personalului înalt calificat, să sprijine specializarea și angajarea în activități de CDI (ex. burse doctorale, etc) și să faciliteze mobilitatea națională și internațională a acestora.

În plus, agenția de dezvoltare regională poate analiza nevoile și preferințele ce țin de consum, stil de viață, activități profesionale și de timp liber și să considere astfel de aspecte în finanțarea/implementarea de programe și proiecte ce pot crește atractivitatea centrelor universitare din regiune și motiva retenția/relocarea acestora.

2.2. Dezvoltarea resurselor materiale necesare pentru desfășurarea de activități de cercetare dezvoltare inovare

Dezvoltarea bazei materiale pentru activități de cercetare, dezvoltare, inovare este necesară pentru creșterea competitivității activităților CDI rezultate dar și la atragerea și retenția unui număr mai mare de cercetători care să găsească în regiune oportunități de valorificare a calificărilor de care dispun. Astfel, o dotare adecvată a laboratoarelor și centrelor de cercetare se va reflecta în calitatea produselor și proiectelor de CDI desfășurate la nivel regional. Pe termen lung, rezultatul va avea efecte de antrenare,

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

regiunea fiind în măsură să atragă atât proiectele naționale, cât și proiectele internaționale de cercetare pe domeniile de specializare. În plus, creșterea competitivității bazei materiale a universităților, spre exemplu, va duce în timp la atragerea și formarea unui bazin de studenți mai bine pregătiți, ce pot fi ulterior angrenați în activități de inovare desfășurate în centrele respective.

2.3 Sprijin pentru dezvoltarea de instrumente de finanțare pretabile la organizații/activități din domeniul inovării, cercetării și dezvoltării

Așa cum a fost reliefat și în studiul prezent, finanțarea este una din cele mai presante provocări în materie de dezvoltare a activităților de CDI, atât pentru sectorul public cât și pentru cel privat.

Rolul agenției de dezvoltare în acest sens este unul multiplu. Pe de o parte, urmând modelul altor regiuni din UE, agenția ar putea dezvolta, independent sau în parteneriat cu finanțatori privați, un fond de capital de risc sau de "match making" ce ar permite accesarea de finanțare inițială pentru proiecte de inovare.

În al doilea rând, agenția ar putea acționa ca un facilitator, colectând opinii și nevoi din partea instituțiilor și agenților economici cu privire la nevoi /capacități de inovare și poate accesa programe de finanțare sau conduce negocieri, în parteneriat cu reprezentanți ai mediului financiar bancar, pentru dezvoltarea de produse special desemnate.

În al treilea rând, așa cum a reieșit și din activitatea de cercetare de teren, există nevoia din partea actorilor din domeniul CDI în a avea acces la informații privind oportunități de finanțare precum și abilități ce țin de pregătirea necesară realizării unor solicitări de finanțare aferente. Prin urmare, agenția de dezvoltare regională ar putea aloca resurse (de tip echipa mobilă, evenimente periodice, asistența tehnică etc) în a asista diverse organizații să acceseze finanțări disponibile.

Măsurile pentru implementarea direcțiilor de acțiune aferente obiectivului strategic *Dezvoltarea capitalului uman, infrastructurii materiale și instrumentelor de finanțare pentru producerea și valorificarea rezultatelor CDI*

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Direcții de acțiune	Măsuri	Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
2.1 Atragerea și retenția de capital uman angajat în activități de cercetare, dezvoltare inovare	Susținerea de programe de mobilitate și transfer de cunoaștere în parteneriat cu alte centre universitare din alte regiuni Susținerea implementării unor proiecte de finanțare pentru cursuri doctorale și post-doctorale Implementarea unor inițiative menite să promoveze meritele și rezultatele CDI ce vin de la angajați, din mediul public și privat, din regiune	Numărul de participanți la cursurile doctorale și post-doctorale Numărul de participanți la programe de mobilitate și transfer de cunoaștere	Numărul de posturi pentru personalul din domeniul C&D/cercetări create în entitățile care beneficiază de sprijin;* Numărul proiectelor internaționale de CDI câștigate la nivel regional	Creșterea activității academice (eg. publicații în reviste internaționale recunoscute ISI) Creșterea punctajului de evaluare al universităților gazdă Reducerea fluctuațiilor de personal în domeniul CDI
2.2.Dezvoltarea resurselor materiale necesare pentru desfășurarea de activități de cercetare dezvoltare inovare	Stimularea și asistarea unor programe de sprijin pentru investiții în infrastructură și dotări, atât pentru mediul public cât și cel privat	Infrastructuri de CDI noi create / dotări achiziționate Capacitate de CDI crescută (număr de cercetători deserviți) Volumul investițiilor preconizate	Numărul de lucrători în domeniul C&D/de cercetători care lucrează în infrastructuri de cercetare construite sau echipate recent* Volumul investițiilor private combinate cu sprijinul public pentru dotarea laboratoarelor și centrelor de cercetare	Mărimea ratei populației cu vârstă de 30-40 de ani absolventă a unei forme de educație terțiară
2.3 Sprijin pentru	Dezvoltarea, în parteneriat	Asistență	Fond de	Creșterea

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Direcții de acțiune	Măsuri	Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
dezvoltarea de instrumente de finanțare pretabile la organizații/activități din domeniul inovării, cercetării și dezvoltării	public privat, a unui fond de capital de risc destinat întreprinderilor inovative Suținerea dezvoltării de instrumente de finanțare din partea instituțiilor financiar bancare Sprijin pentru actori ai inovării în identificarea și accesarea de finanțări existente	tehnică achiziționată pentru designul fondului de capital de risc Asistență tehnică achiziționată pentru designul unor instrumente de capital de risc	capital de risc creat Fonduri alocate pentru sprijinirea întreprinderilor inovative Număr de întreprinderi/ organizații finanțate Număr de întreprinderi / alte organizații asistate pentru obținerea de finanțare	volumului de investiții în Cdi Creșterea cifrei de afaceri rezultate din activități de Cdi Creșterea numărului de salariați angajați în CDI Numărul de brevete dezvoltate și comercializate

*Indicatori propuși în Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind dispozițiile aplicabile Fondului european de dezvoltare regională și obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006, pp. 21-24

Obiectivul strategic 3 *Suținerea valorificării avantajelor de specializare regionale și a resurselor locale pentru specializarea inteligentă*

Direcții de acțiune

3.1

Suținerea activităților de inovare generate de mediul public și privat în domeniile de specializare ale regiunii

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Valorificarea potențialului regional se realizează prin impulsionarea specificității activităților economice ale fiecărui județ component, inclusiv cu avantajele oferite de amplasarea geografică și condițiile naturale. Accesul la finanțare (instrumente structurale și programe naționale) pentru activitățile de CDI este mult facilitat dacă se justifică prin valorificarea atuurilor de specializare existente. În cadrul regiunii Sud Muntenia, pot fi avute în vedere industriile petrochimică (și conexe), industria constructoare de mașini (și conexe, precum ingineria materialelor) și agricultura / industria agroalimentară (și conexe, precum biotehnologii, soluții de bio-energie, etc).

3.2 Promovarea și creșterea vizibilității activităților de CDI din regiune pe plan național și internațional

Regiunea Sud Muntenia deține avantaje competitive care pot fi exploatate atât la nivel național, cât și la nivel internațional. Aceste avantaje competitive sunt generate de tradiția și know-how-ul deținute în sectoarele tradiționale, poziția geografică și diversitatea resurselor oferite de acestea, deschiderea internă și internațională oferite de poziția strategică și de infrastructura regiunii. Programele existente de cooperare transfrontalieră oferă o bună platformă pentru definirea unui profil economic regional la nivelul Europei de Sud Est. Pe măsură ce activitatea de CDI se intensifică, este necesar un efort coordonat de poziționare și vizibilitate pentru a crește atractivitatea regiunii pentru noi potențiali investitori / parteneri.

Măsuri pentru implementarea direcțiilor de acțiune aferente obiectivului strategic
Susținerea valorificării avantajelor de specializare regionale și a resurselor locale pentru specializarea inteligentă

Direcții de acțiune	Măsuri	Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
3.1 <i>Susținerea activităților de inovare generate de mediul public și privat în domeniile</i>	Promovarea inițiativelor și proiectelor antreprenorilor locali în direcții de specializare inteligentă Organizarea unor evenimente pentru prezentarea instrumentelor de	Numărul de evenimente de lucru cu mediul financiar-bancar	Numărul de întreprinderi care beneficiază de granturi* Numărul de întreprinderi care beneficiază de	PIB-ul regional/județean pe locuitor Numărul de întreprinderi care au introdus pe piață produse

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Direcții de acțiune	Măsuri	Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
<i>de specializare ale regiunii</i>	investiții/finanțare în rândul antreprenorilor locali		sprijin financiar, altul decât granturile* Numărul de întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar* Numărul de locuri de muncă create în IMM-uri care beneficiază de sprijin* Numărul de start-up-uri inovative beneficiare	noi sau produse îmbunătățite semnificativ, noi pentru piață datorită proiectelor de inovare sau de C&D care beneficiază de sprijin* Numărul de întreprinderi care au introdus pe piață produse noi sau produse îmbunătățite semnificativ, noi pentru întreprindere datorită proiectelor de inovare sau de C&D care beneficiază de sprijin*
3.2 Promovarea și creșterea vizibilității activităților de CDI din regiune pe plan național și internațional	Implementarea de campanii de marketing pentru promovarea avantajelor competitive ale regiunii Sud Muntenia pe diferite sectoare de specializare Organizarea de misiuni / deschiderea de reprezentanțe externe pe piețele de interes pentru industriile vizate, pentru promovarea avantajelor competitive ale regiunii Sud-Muntenia	Numărul de participări internaționale la conferințele vizate pentru promovarea potențialului regiunii Număr de instrumente de comunicare utilizate (ex. apariții în presă, panotaj, etc) Număr de reprezentanțe	Număr de regiuni unde a fost promovat profilul de specializare al regiunii Sud Muntenita Număr de parteneriate nou generate	Percepția națională și internațională asupra potențialului de dezvoltare pe care îl deține regiunea Sud-Muntenia Creșterea exporturilor rezultate din activități de CDI

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Direcții de acțiune	Măsuri	Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
		deschise Număr de misiuni		

*Indicatori propuși în Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind dispozițiile aplicabile Fondului european de dezvoltare regională și obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006, pp. 21-24

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Concluzii și recomandări finale

Una dintre lecțiile demne de luat în calcul pentru îmbunătățirea procesului de planificare strategică pentru perioada 2014 - 2020, în vederea dezvoltării domeniului cercetării - dezvoltării - inovării, la nivel național și regional este **lecția dată de mediul privat** în gestionarea acestui tip de activitate. Mediul public poate beneficia de experiența trăită de investitorii privați și să adopte metodele de succes aplicate de aceștia.

Imperativă pentru îmbunătățirea procesului de planificare strategică pentru perioada 2014 - 2020, în vederea dezvoltării domeniului CDI la nivel național și regional este crearea și dezvoltarea de **proiecte integrate**, care să implice actori la nivel inter-regional, transfrontalier și transnațional și care să atingă obiective economico-sociale pentru întreaga comunitate. Stabilirea și clarificarea contextului în care se desfășoară și se implementează proiecte cu finanțare europeană este o altă problemă ce trebuie să își găsească rezolvare pentru o mai bună planificare a următoarei perioade și pentru o rată de absorbție a fondurilor europene mult mai ridicată. Importantă este și utilizarea mai eficientă și mai adecvată a fondurilor europene, direcționarea lor spre domenii ce au un real potențial de dezvoltare și un impact socio-economic ridicat.

Identificarea proiectelor strategice de **specializare inteligentă** va reprezenta probabil principala provocare a perioadei care urmează. În **domeniul industrial**, unul dintre domeniile de orientare strategică în materie de activități de CDI care utilizează avantajele unice ale regiunii îl reprezintă petrochimia și valorificarea **produselor derivate din petrol** (cel de-al doilea răspunzând astfel unor necesități în dezvoltare la nivel național, cum este cel al construcțiilor de infrastructură rutieră). Alte domenii tradiționale care pot sta la baza creării de strategii de specializare sunt **construcțiile de mașini, electronica, ingineria materialelor și bioingineria**.

În **domeniul agricol**, având în vedere specificul climateric și geografic al țării în general și al regiunii în particular, calitățile bine cunoscute ale solului din câmpiile din sudul regiunii, tradiția pe care partea de sud a regiunii o are în acest sector, cât și previziunile meteo pentru următorii ani, o direcție demnă de exploatat este industria agroalimentară și biotehnologiile. Un subdomeniu cu potențial semnificativ constă în realizarea de **hibridi și**

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

soiuri de plante rezistente la secetă. Potențialul INCDA Fundulea în acest domeniu este foarte ridicat, însă este necesar sprijinul autorităților publice locale, regionale și centrale. De valorificat este și poziția Institutului Național de Cercetare Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură din județul Argeș. Acesta este **singurul furnizor de material de înmulțire de viță de vie liber de virusuri din România.** Legumicultura prezintă de asemenea un potențial ridicat de dezvoltare, inclusiv prin proiecte de colaborare transfrontalieră cu Bulgaria, datorită posibilității utilizării apei din Dunăre pentru irigații. Având în vedere tendințele în materie de produse alimentare la nivel internațional, specializarea pe **produse bio** este o cale ce poate aduce părții de sud impulsul de care are nevoie pentru a recupera decalajul înregistrat comparativ cu nordul regiunii, utilizând resursa cea mai abundentă, natura. Pe aceeași linie pot fi dezvoltate și **ferme ecologice** care să răspundă nevoilor consumatorilor regionali, naționali și de ce nu și celor internaționali. În linie cu domeniul agricol, menționăm și nișe de activități economice precum valorificarea meșteșugurilor tradiționale (de ex. confecționarea din răchita în cadrul unor cooperative meșteșugărești de obiecte de artizanat) ce pot individualiza regiunea și îi pot conferi noi direcții de dezvoltare.

Alte domenii emergente în regiune sunt, în **aria serviciilor**, un potențial **turistic** foarte ridicat reprezentat de nordul regiunii dar și, mai nou, **axa Dunării**, potențial ce a fost foarte puțin fructificat până în prezent.

În zona de **mediu**, conform strategiilor UE în acest domeniu pot fi concepute proiecte de investiții și CDI în domeniul producerii de **energie din surse alternative**, valorificând noile capacități de CDI dezvoltate în prezent în cadrul Universității Valahia dar și în cadrul unor agenți privați ce au obținut sprijin pentru acest domeniu de activitate din fonduri europene.

De analizat este și **relația mediul privat-public**, calitatea sistemului de consultanță și a celui bancar și eficientizarea colaborării și comunicării între toți actorii implicați în activitatea de CDI. Refacerea circuitelor rupte în transmiterea de informații existente în prezent este o condiție sine qua non pentru dezvoltarea sectorului de CDI.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Stabilirea unui **pachet stimulat**iv pentru funcționarii care se ocupă de accesarea de fonduri europene este importantă pentru calitatea proiectelor și rata de succes a acestora. Fără o investiție și o motivare corespunzătoare a resursei umane mai bine calificate nu vor apărea rezultatele atât de așteptate.

Înșușirea culturii antreprenoriale și a inovării este un proces îndelungat, lent și de substanță. Implicarea tuturor în crearea unei conștiințe publice asupra importanței vitale pe care o are acest sector în creșterea competitivității economice și în îmbunătățirea nivelului de trai al regiunii și al țării este esențială pentru îmbunătățirea procesului de planificare strategică. **Adaptarea permanentă a sistemului de învățământ**, pe toate treptele sale, crearea de condiții pentru stimularea inovării, alocarea de fonduri suficiente și promovarea beneficiilor aduse de inovare sunt factorii asupra cărora trebuie să **acționăm în prezent, cu gândul la viitor**.

Concluzionând, principalul mesaj transmis de actorii inovării în urma analizei efectuate a fost aceea că **slaba finanțare** este cea mai semnificativă problemă cu care se confruntă aceștia în regiune. Se remarcă trei dimensiuni unde este necesară alocarea de fonduri / dezvoltarea unor instrumente de finanțare dedicate:

- ✓ pentru *instituții de CDI*, sunt necesare mai multe finanțări ce ar putea sprijini activități de CDI în linie cu potențialul de specializare economică al regiunii.
- ✓ pentru *sectorul de IMM-uri* cu interes în domeniul inovării, este necesară dezvoltarea unor instrumente de alocare de capital de risc. Astfel de instrumente sunt absolut necesare având în vedere gradul ridicat de risc asociat activităților de CDI, pe de o parte, și condițiilor nepermissive impuse de sistemul de finanțare existent (bănci, fonduri de garantare, finanțări europene, etc.).
- ✓ pentru *activități de sprijin al inovării*, avem în vedere activități ce au ca obiect popularizarea noțiunilor ce țin de inovare, promovarea importanței activităților de CDI pentru creșterea competitivității întreprinderilor și susținerea unor activități de sprijin pentru transfer tehnologic, protecția drepturilor de proprietate intelectuală, etc.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

O a doua concluzie importantă se referă la **slaba vizibilitate/înțelegere asupra cadrului de sprijin al inovării**. Actorii intervievați și informațiile colectate arată o înțelegere redusă a rolului și instrumentelor pe care le deține Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia în ceea ce privește promovarea și susținerea inovării în regiune. O recomandare în acest sens vizează necesitatea de a clarifica și promova rolul instituțional al ADR SM în domeniul inovării prin exprimarea clară a mandatului său și a instrumentelor/resurselor de care dispune în acest sens, desfășurarea în mod constant de acțiuni și construirea unor relații stabile, constante cu alți actori în domeniu (universități, institute, structuri de sprijin ale afacerilor).

O a treia concluzie importantă ce a reieșit în urma cercetării se referă la **percepția privind gradul de utilitate și familiarizarea cu strategia curentă de inovare (2008-2013)**. Exerciții succesive de planificare strategică în care documentul programatic rezultat este insuficient monitorizat sau măcar cunoscut în rândul publicului țintă vizat afectează credibilitatea și importanța asociată unui asemenea proces. În plus, fără eforturi și resurse alocate pentru implementarea unui astfel de document strategic, demersul de a îl realiza își pierde cea mai mare parte din utilitate. Pentru perioada următoare de programare este imperios necesară gândirea unui plan de acțiuni concrete cu resurse alocate și un cadru de monitorizare a implementării acestei strategii având o activitate periodică susținută. Ținem să subliniem importanța ca o asemenea strategie să conțină strict ceea ce este fezabil și posibil de asumat de către ADR SM, având în vedere contextul de funcționare și capacitatea administrativ financiară a unei asemenea instituții în România.

O a patra concluzie vizează **modificările necesare ce țin de cadrul fiscal și legislativ** ce ar putea susține activitatea de CDI. Conform cadrului politicilor europene, agențiile de dezvoltare regională vor elabora și susține strategii de specializare inteligentă a regiunilor, monitorizarea progresului fiind realizată pe un set de indicatori standard agreeți la nivel european. Însă din punctul nostru de vedere nu pot exista progrese majore în domeniul inovării și competitivității fără o serie de ajustări ale cadrului de reglementare curent. Prin urmare, considerăm că unul din rolurile ADR-ului este să dețină o poziție pro activă, să împingă pe agenda guvernanților astfel de propuneri de modificări structurale.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

O ultimă concluzie importantă se referă la disparitățile majore ce există între județele din nordul și sudul regiunii. Recomandarea noastră ține de a căuta să se traseze politici și programe diferențiate în funcție de probleme întâmpinate și resursele ce pot fi valorificate în funcție de nivel și specializare zonală.

ANEXE

Anexă 1 - Economie Socială

Tabel 1 -Anexă: Producția totală - mii lei

Entitatea cooperatistă	2007	2008	2009	2010
ASCOM Argeș	10131.20	11230.30	9848.20	8470.80
SCM Arta Meseriașilor Pitești				1432.80
SCM Întreținerea Pitești	2044.40	2374.20	2275.50	2387.70
SCM Muncitoarea Topoloveni	587.50	60.90	700.60	657.90
Societate Coop. ATCOM Calarasi	961.50	1220.50	1196.10	1074.20
Soc. Coop. Dunărea Oltenița	1393.10	1091.90	947.10	1075.20
Asociația „UJCM Dâmbovița”	11531.20	12108.60	9650.00	8270.90
SCM Munca Giurgiu	689.80	340.90	791.00	1060.40
SCM Sârguința Giurgiu	515.50	648.50	621.10	625.70
SCM Dunărea Giurgiu	253.90	578.90	585.50	482.90
UJCM Ialomița	3171.00	3220.80	3613.50	3479.70
UJCM Prahova	24549.70	25758.90	26557.20	24343.00
AJSCOM Teleorman	1498.00	2315.50	852.90	1606.50
Unirea SCM Alexandria	520.50	546.80	812.60	690.50

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperăției meșteșugărești. 2011

Tabel 2 -Anexa: Investiții - mii lei

Entitatea cooperatistă	2007	2008	2009	2010
ASCOM Argeș	1271.90	763.40	609.50	395.70
SCM Arta Meseriașilor Pitești				64.40
SCM Întreținerea Pitești	60.00	85.30	218.40	104.80
SCM Muncitoarea Topoloveni			100.00	60.00
Societate Coop. ATCOM Călărași		1031.80	136.10	81.50

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Soc. Coop. Dunărea Oltenița	62.00	44.40	26.00	42.70
Asociația „UJCM Dâmbovița”	790.20		577.60	98.50
SCM Munca Giurgiu	7.00	23.20	16.20	
SCM Sânguința Giurgiu		24.00	32.30	29.90
SCM Dunărea Giurgiu		13.10	47.20	27.60
UJCM Ialomița	400.50	122.80	175.10	62.20
UJCM Prahova	2247.10	1000.10	494.80	1251.90
AJSCOM Teleorman			171.90	333.60
Unirea SCM Alexandria		23.80	28.20	12.80

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperăției meșteșugărești. 2011

Tabel 3 -Anexă: Venituri - mii lei

Entitatea cooperatistă	2007	2008	2009	2010
ASCOM Argeș	1968.40	12519.70	10792.00	9028.40
SCM Arta Meseriașilor Pitești				1571.80
SCM Întreținerea Pitești	2121.70	2517.90	2448.10	2534.50
SCM Muncitoarea Topoloveni	986.90	1318.10	1210.30	1198.20
Societate Coop. ATCOM Călărași	1074.60	1350.20	1421.20	1082.50
Soc. Coop. Dunărea Oltenița	2410.10	1908.80	1879.60	1986.80
Asociația „UJCM Dâmbovița”	13977.10	15425.00	13076.40	11352.40
SCM Munca Giurgiu	535.70	1244.20	573.10	1390.00
SCM Sânguința Giurgiu	516.80	687.00	670.70	645.00
SCM Dunărea Giurgiu	480.50	583.00	620.00	1025.90
UJCM Ialomița	6000.90	4733.60	4690.70	4361.30
UJCM Prahova	30037.20	35541.60	30519.20	28263.30
AJSCOM Teleorman	2371.00	2384.00	1559.30	2699.20
Unirea SCM Alexandria	932.20	1035.60	1060.30	860.50

Sursa: Anuarul statistic al Uniunii naționale a cooperăției meșteșugărești. 2011

Anexa 2 - Centralizare chestionare economie socială

Q1. Ce fel de formă juridică are întreprinderea dvs.? (12/12 răspunsuri valide)

Răspuns	Frecvență	Procent
Fundație	1	8.3
Asociație	3	25.0

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Cooperativă	8	66.7
Total	12	100.0

Q2. De cât timp a fost înființată? (12/12 răspunsuri valide)

Toate persoanele chestionate au răspuns “Mai mult de 5 ani”.

Q3. Cu ce fonduri a fost înființată? (12/12 răspunsuri valide) - răspuns multiplu!

Răspuns	Frecvență	Procent
Investiție privată	8	57.1
Fonduri provenind de la fundații sau asociații partenere	2	14.3
Alte surse	4	28.6
Total	14	100.0

Răspunsuri pentru varianta “Alte surse”(4/4 răspunsuri valide) :

Patrimoniu cooperatist meșteșugăresc

Depuneri de capital social de către fiecare membru cooperatist

Capital social al acționarilor (membrii cooperatori)

Programul PHARE și programul FSE

Q4. Care este domeniul de activitate? (12/12 răspunsuri valide)

Răspunsuri :

Prestări servicii foto

Prestări servicii către populație

Fabricarea bijuteriilor și articolelor similare din metale prețioase cod 3212

Producție de obiecte de artizanat textil: ii, bluze gen ie, cămăși brodate, fuste brodate, eșarfe brodate, fețe de masă brodate, etc.. Toate realizate manual.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Închirieri de spații (cod 6820), prestări servicii (5272)

Consultanță/formare profesională

Asistență socială în sănătatea mintală

Alte forme de învățământ

Fabricarea altor produse manufacturiere

Servicii și comerț

Formare profesională și servicii conexe

Prestări servicii

Q5. Care este numărul actual de angajați? - Q6. Care a fost numărul de angajați la înființarea întreprinderii? (12/12 răspunsuri valide)

Q5. Număr actual de angajați	Q6. Număr de angajați la înființarea întreprinderii
23	42
21	50
22	62
125	40
8	51
10	2
80	6
37	6
30	25
37	62
30	2
19	22

Q7. Întreprinderea dvs. are angajați provenind din grupuri de risc (persoane cu dizabilități, șomaj de lungă durată, femei, romi etc.)? (12/12 răspunsuri valide) - răspuns multiplu

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Răspuns	Frecvență	Procent
Da	9	75.0
Nu	3	25.0
Total	12	100.0

Dacă DA care? (9/9 răspunsuri valide) - răspuns multiplu

Răspuns	Frecvență	Procent
Persoane cu dizabilități	2	18.2
Șomaj de lungă durată	2	18.2
Femei	6	54.5
Romi	1	9.1
Total	11	100.0

Q8. Care este quantumul profitului reinvestit pentru ultimii 3 ani - 2009, 2010, 2011?
(răspund doar întreprinderile mai vechi de 3 ani) (3/12 răspunsuri valide)

Quantum profit reinvestit pentru ultimii 3 ani (RON)	17.100 30.000 300.000

Printre persoanele care nu au răspuns la această întrebare sau au pus valoarea 0 s-a argumentat prin următoarele variante de răspuns (4 / 9 persoane din cele care n-au răspuns) :

- Nu am avut profit
- Dividende
- Suntem ONG
- Nu s-a reinvestit profitul

Q9. Cine sunt beneficiarii asocierii (beneficiarii proiectelor/persoanele din asociere fac parte din grupuri de risc)? (8/12 răspunsuri valide)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Răspunsuri :

- Membrii cooperatori
- Membrii cooperatori
- Parteneriat
- Persoane adulte cu probleme de sănătate mintală (DA, fac parte din grupuri de risc)
- Șomeri, persoane fără loc de muncă (DA, fac parte din grupuri de risc)
- Proiect POSDRU - Calificare 145 femei (DA, fac parte din grupuri de risc)
- Acționarii (membrii cooperatori)
- SCM Constructorul

Q10. Care este numărul de proiecte în care întreprinderea dvs. a fost implicată de la înființarea ei? (8/12 răspunsuri valide)- Q11. Care este valoarea estimativă acestor proiecte?

(7/12 răspunsuri valide)

Q10. Număr proiecte	Q11. Valoare estimativă proiecte (RON)
0	0
1	200.000
2	4.500.000
10	-
14	10.000.000
5	100.000
0	0
5	1.600.000

Q12. Cine sunt principalii parteneri ai întreprinderii pe care o reprezentați? (9/12 răspunsuri valide)

Răspunsuri :

- Populația

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

- Persoane fizice
- Magazine cu specific de artă populară și artizanat din marile orașe: Central Cluj, STARCOM Brasov, MODEX Timișoara, Unirea București, Victoria București etc.
- Persoane juridice - chiriași, persoane juridice și fizice - prestări servicii
- CEPECOM SA București, AS. GECO Râmnicu Vâlcea
- AJOFM, DAS, DGASPC, alte ONG-uri (ARCA, FORD, ADIM)
- Auchan Romania SA, Leroy Merlin, Mr. Bricolage Romania, entități publice
- Persoane fizice și juridice
- SCM Constructorul, SC CONFORT SA

Întrebări adresate persoanei/managerului care completează chestionarul :

Q13. Care este ultima formă de învățământ absolvită? (10/12 răspunsuri valide)

Răspuns	Frecvență	Procent
Facultate	4	33.3
Studii postuniversitare	6	50.0
Total	10	83.3

Q14. Sex (10/12 răspunsuri valide)

Răspuns	Frecvență	Procent
Masculin	9	75.0
Feminin	1	8.3
Total	10	83.3

Q15. Vârsta (10/12 răspunsuri valide)

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Media	51 ani
Valoarea minimă	36 ani
Valoarea maximă	65 ani

Q16. Mediu (10/12 răspunsuri valide)

Răspuns	Frecvență	Procent
Rural	1	8.3
Urban	9	75.0
Total	10	83.3

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Anexă Tabele

Tabel 4 -Anexa: PIB-ul regional pe locuitor comparativ cu media europeană (euro)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	17800	19100	19800	20500	20700	21700	22500	23700	25000	25000	23500	24500
Sud - Muntenia	1200	1500	1600	1800	1900	2300	3100	3800	4700	5400	4700	5011*
% EU 27	7	8	8	9	9	11	14	16	19	21	20	20

Sursa: EUROSTAT (2012). *PIB la nivel regional*, *Estimare CNP

Tabel 5 -Anexă: PIB-ul regional pe locuitor (SPC) comparativ cu media europeană (euro/loc.)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU 27	17.800	19.100	19.800	20.500	20.700	21.700	22.500	23.700	25.000	25.000	23.500	24500
Sud - Muntenia	3.900	4.000	4.400	4.900	5.200	6.100	6.500	7.600	8.500	9.700	9.500	-
% EU27	22	21	22	24	25	28	29	32	34	39	40	-

Sursa: EUROSTAT (2012). *PIB la nivel regional*

Notă explicativă: La momentul realizării studiului, EUROSTAT nu a publicat datele privind PIB-ul în euro la nivelul regiunilor de dezvoltare pentru anul 2010.

Tabel 6 -Anexă: PIB-ul regional pe locuitor (SPC) la nivelul regiunilor de dezvoltare (euro/loc.)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Nord-Vest	4,500	4,600	5,200	5,800	6,200	7,000	7,400	8,500	10,000	10,500	10,100
Centru	4,800	5,100	5,600	6,300	6,700	7,400	7,700	9,000	10,500	11,100	10,700
Nord-Est	3,400	3,400	4,000	4,400	4,700	5,100	5,200	5,800	6,600	7,200	6,900
Sud-Est	4,300	4,400	4,900	5,400	5,700	6,800	6,800	7,700	8,400	9,400	8,900
Sud - Muntenia	3,900	4,000	4,400	4,900	5,200	6,100	6,500	7,600	8,500	9,700	9,500
București-Ilfov	8,600	10,700	11,200	12,100	13,000	14,800	17,300	19,800	23,000	29,200	26,100
Sud-Vest Oltenia	4,100	4,100	4,700	4,700	5,400	6,100	6,200	7,200	8,100	8,700	8,400

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Vest	5,400	5,100	5,900	6,600	7,300	8,500	8,900	10,600	12,000	12,800	12,100
România	4,700	5,000	5,500	6,000	6,500	7,400	7,900	9,100	10,400	11,700	11,000

Sursa: EUROSTAT (2012). *PIB la nivel regional*

Notă explicativă: La momentul realizării studiului, EUROSTAT nu a publicat datele privind PIB-ul în euro la nivelul regiunilor de dezvoltare pentru anul 2010.

Tabel 7 -Anexă: Distribuția PIB-ului regional pe județe (%)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Argeș	22,2	24,5	22,5	24,1	24,9	24,9	26,1	26,6	26,0	26,8	26,9	25,1
Călărași	7,5	7,1	8,0	6,6	6,9	8,1	6,1	6,1	6,1	7,0	6,5	8,1
Dâmbovița	14,3	14,6	14,2	15,0	15,2	14,5	14,5	14,5	15,9	13,8	14,1	15,5
Giurgiu	6,5	5,9	6,9	6,3	5,8	7,6	5,8	5,6	5,1	5,6	6,0	7,9
Ialomița	9,6	8,2	8,8	8,2	8,5	9,2	8,0	7,5	6,4	7,2	7,0	7,2
Prahova	27,3	28,2	26,9	28,9	28,7	25,5	30,3	31,1	31,3	30,5	30,8	27,5
Teleorman	12,8	11,5	12,6	11,0	10,0	10,2	9,2	8,7	9,2	9,1	8,7	8,4

Sursa: calcule proprii

Tabel 8 -Anexă: Ponderea PIB-ului regional în PIB-ul național, pe categorii de activități CAEN 1

	%	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Agricultură, vânătoare și silvicultură		17.8	15.3	18.2	15.6	15.6	18.5	16.8	16.2	15.4
Pescuit și piscicultură		16.7	13.8	20.6	11.5	12.9	10.1	13.8	16.8	10.4
Industrie		14.7	15.5	13.4	14.5	14.3	14.6	16.5	17.1	16.2
Construcții		10.3	11.4	11.3	11.4	11.6	11.2	10.2	10.7	10.7
Comerț		12.0	11.1	10.9	11.8	11.1	10.9	11.3	10.2	9.9
Hoteluri și restaurant		8.8	8.0	8.8	8.5	9.0	8.9	10.2	10.3	10.5
Transport, depozitare și comunicații		11.3	10.2	10.2	10.5	9.6	9.0	9.1	9.9	10.4
Intermedieri financiare		9.0	7.8	8.0	7.7	7.4	7.2	7.0	6.0	6.2
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor		10.0	9.1	9.6	10.2	10.6	10.3	10.9	11.0	11.8
Administrație publică și apărare		11.6	12.3	12.4	12.7	12.7	12.5	12.2	12.0	12.2
Invățământ		11.6	11.7	12.1	11.6	11.6	11.0	11.1	11.1	11.0
Sănătate și asistență socială		11.6	12.1	12.0	12.0	12.1	11.6	11.4	11.1	10.9

Sursa: calcule proprii

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 9 -Anexă: Ponderea PIB-ului regional în PIB-ul național, pe categorii de activități CAEN 2 (%)

	%	2008	2009
Agricultură, silvicultură și pescuit		18.2	17.9
Industrie		16.7	16.7
Construcții		10.1	11.5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor. Transport și depozitare. Hoteluri și restaurant		10.8	11.8
Informații și comunicații		4.3	4.7
Intermedieri financiare și asigurări		5.6	5.2
Tranzacții imobiliare		14.6	14.3
Activități profesionale, științifice și tehnice. Activități de servicii administrative și activități de servicii support		10.3	10.3
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public. Învățământ. Sănătate și asistență socială		11.3	11.6
Activități de spectacole, culturale și recreative. Alte activități de servicii		6.9	8.0

Sursa: calcule proprii

Notă explicativă: La momentul realizării studiului, nu au fost disponibile date privind PIB-ul regional pe categorii de activități pentru anul 2010.

Tabel 10 -Anexă: Ponderea populației ocupate civile la nivel regional în total național, CAEN 1

	Agricultură, vânătoare, silvicultură	Industrie extractivă	Industrie prelucrătoare	Energie electrică și termică, gaze și apă	Construcții	Comerț	Alte servicii
1999	17,6	19,9	15,5	12,8	12,8	14,1	13,0
2000	17,6	20,2	14,4	12,8	12,2	12,7	11,9
2001	17,6	20,6	14,1	13,3	12,5	12,0	11,8
2002	17,6	21,3	14,2	12,9	12,1	12,2	11,8
2003	17,6	21,5	14,1	13,3	12,1	12,3	11,7
2004	17,7	21,7	14,1	13,3	12,2	12,3	11,5
2005	17,7	19,9	14,1	12,9	11,0	11,9	11,6
2006	17,6	21,0	14,1	12,3	11,4	11,7	11,5
2007	17,7	20,5	14,4	12,3	11,1	11,5	11,6

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

2008	17,6	21,1	14,4	12,6	11,4	11,3	11,1

Sursa: calcule proprii

Tabel 11 -Anexă: Ponderea populației ocupate civile la nivel regional în total național, CAEN 2

	Agricultură, silvicultură și pescuit	Industrie extractivă	Industrie prelucră- toare	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	Construcții	Comerț	Alte servi- cii
2009	17,6	19,8	14,5	10,5	13,6	11,2	11,7	11,2
2010	17,6	19,5	14,7	10,7	13,7	11,1	11,9	11,0

Sursa: calcule proprii

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Tabel 12 -Anexă: Evoluția principalilor indicatori economico - sociali în regiunea Sud Muntenia (2011 - 2015)

	Total regiune	Argeș	Călărași	Dâmbovița	Giurgiu	Ialomița	Prahova	Teleorman
2011								
Creșterea reală a PIB	3,6	4,2	2,5	4,0	4,3	4,1	3,4	1,9
PIB / Locuitor (euro)	5605	7898	3424	4898	3640	4499	6954	3976
Populația ocupata civilă medie	2,3	3,1	1,0	1,3	0,9	3,0	4,0	0,5
Numărul mediu de salariați	0,2	0,1	0,0	0,1	0,2	0,3	0,5	0,0
Rata șomajului înregistrat - %	6,2	5,6	4,5	6,3	5,7	7,4	5,5	9,0
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1386	1527	1139	1341	1330	1201	1478	1192
Câștigul salarial mediu net lunar	6,3	6,5	6,4	6,3	6,0	5,9	6,4	6,0
2012								
Creșterea reală a PIB	1,8	3,5	0,8	0,9	1,8	1,0	1,5	0,6
PIB / Locuitor (euro)	5697	8149	3441	4923	3702	4535	7036	4022
Populația ocupata civilă medie	0,1	0,0	-0,1	0,1	-0,1	0,3	0,4	-0,1
Numărul mediu de salariați	0,3	0,3	0,2	0,1	0,5	0,6	0,3	0,4
Rata șomajului înregistrat - %	5,5	4,8	4,0	5,3	5,2	6,9	4,7	8,3
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1474	1622	1214	1428	1413	1280	1571	1272
Câștigul salarial mediu net lunar	6,4	6,3	6,6	6,5	6,3	6,6	6,3	6,7
2013								
Creșterea reală a PIB	3,0	3,6	2,6	2,8	2,5	2,7	3,0	2,5
PIB / Locuitor (euro)	6148	8844	3691	5286	3980	4874	7579	4353
Populația ocupata civilă medie	0,2	0,0	0,1	0,2	0,1	0,4	0,5	0,1
Numărul mediu de salariați	0,7	0,6	0,7	0,4	0,5	1,0	0,9	0,6
Rata șomajului înregistrat - %	5,3	4,5	3,8	4,9	5,0	6,6	4,3	8,0
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1560	1713	1287	1509	1492	1355	1663	1351
Câștigul salarial mediu net lunar	5,8	5,6	6,0	5,7	5,6	5,8	5,9	6,2
2014								
Creșterea reală a PIB	3,7	4,2	3,1	3,5	3,2	3,4	3,7	3,3
PIB / Locuitor (euro)	6648	9607	3967	5689	4290	5250	8177	4735
Populația ocupata civilă medie	0,3	0,1	0,2	0,3	0,2	0,5	0,6	0,1
Numărul mediu de salariați	0,8	0,7	0,8	0,5	0,6	1,0	1,1	0,7
Rata șomajului înregistrat - %	5,1	4,3	3,6	4,7	4,8	6,4	4,1	7,9
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1623	1778	1341	1570	1552	1411	1731	1410
Câștigul salarial mediu net lunar	4,0	3,8	4,2	4,0	4,0	4,2	4,0	4,4
2015								
Creșterea reală a PIB	4,0	4,5	3,4	3,7	3,5	3,8	4,0	3,5
PIB / Locuitor (euro)	7117	10346	4224	6057	4577	5602	8743	5074
Populația ocupata civilă medie	0,4	0,2	0,3	0,4	0,3	0,6	0,7	0,2
Numărul mediu de salariați	0,9	0,8	0,9	0,6	0,7	0,9	1,2	0,8
Rata șomajului înregistrat - %	4,9	4,1	3,4	4,5	4,6	6,2	3,9	7,8
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1684	1843	1396	1628	1607	1467	1797	1467
Câștigul salarial mediu net lunar	3,8	3,6	4,1	3,7	3,5	3,9	3,8	4,1

Sursa: Comisia Națională de Prognoză (2012). *Prognoza în profil teritorial 2012 - 2015.*

http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_regiuni_2012-2015.pdf

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Tabel 13 -Anexă: Valoarea adăugată brută regională pe categorii de resurse. Valori istorice și valori prognozate

%	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VAB Agricultură	43,3	-5	-7,4	13	0,2	0,5	1,5	2
VAB Industrie	8,6	-1,4	7,5	6,3	2,5	4	4,2	4,3
VAB Construcții	20,2	2,3	-7,2	2,5	2,2	4,4	5,1	5,2
VAB Servicii	2,1	-2,9	-2,4	0	1,2	2,6	3,5	4

Sursa: Comisia Națională de Prognoză (2012). *Prognoza în profil teritorial 2012 - 2015.*http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_regiuni_2012-2015.pdf

Tabel 14 -Anexă: Numărul întreprinderilor active ale economiei naționale la nivel regional și județean

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Argeș	8406	8129	8260	8518	9265	10619	11676	12526	13671	14683	14312	13311
Călărași	3521	3267	3357	3415	3549	3831	4158	4449	4646	5021	4858	4526
Dâmbovița	4627	4225	4145	4148	4560	5257	5820	6207	6881	7577	7361	6610
Giurgiu	2873	2759	2771	2754	2837	2974	3123	3353	3768	4236	4234	4024
Ialomița	3179	2921	2861	2881	3082	3347	3502	3692	3905	4287	4275	3910
Prahova	11848	11501	11662	11762	12533	13846	14702	15749	17073	18394	17919	16253
Teleorman	4407	4181	4110	4142	4221	4367	4500	4701	4980	5284	5255	5052
Sud Muntenia	38861	36983	37166	37620	40047	44241	47481	50677	54924	59482	58214	53686

Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

Tabel 15 -Anexă: Numărul de firme și densitatea acestora în municipiile și orașele regiunii Sud Muntenia

Jud.	UAT	NUMĂR DE FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
AG	Câmpulung	839	810	802	787	841	947	1022	1076	1121	1159	1128	1019	28,1
AG	Costești	100	91	111	99	100	107	114	116	151	148	158	151	14,3
AG	Curtea De Argeș	574	556	578	575	625	734	773	784	853	941	929	856	26,2
AG	Mioveni	422	403	404	409	432	467	509	561	612	671	634	592	17,4
AG	Pitești	4184	4060	4150	4419	4900	5600	6208	6579	6988	7463	6947	6337	38,0
AG	Ștefănești	133	111	136	125	147	166	214	255	318	324	363	363	25,6
AG	Topoloveni	111	105	123	111	113	123	138	145	166	187	181	165	15,8
CL	Budești	61	56	59	64	66	78	84	82	92	105	101	89	12,4
CL	Călărași	1734	1604	1635	1603	1664	1753	1940	2042	2093	2240	2145	2000	27,4

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Jud.	UAT	NUMĂR DE FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
CL	Fundulea	48	44	48	52	61	64	71	81	84	87	86	94	14,0
CL	Lehliu Gară	123	111	118	110	115	110	122	130	137	155	131	126	19,9
CL	Oltenița	577	554	585	605	662	714	790	813	825	883	846	735	27,1
DB	Fieni	60	67	70	65	67	68	79	90	114	114	116	106	13,8
DB	Găești	332	281	260	241	238	269	297	314	351	376	370	338	22,6
DB	Moreni	266	246	243	237	264	303	323	319	337	353	334	292	14,4
DB	Pucioasa	209	181	178	197	214	248	278	286	318	314	314	290	18,9
DB	Răcari	43	44	40	40	39	43	52	56	67	81	79	82	12,5
DB	Târgoviște	1953	1794	1821	1870	2182	2497	2792	2921	3111	3285	3121	2791	31,7
DB	Titu	140	122	115	109	113	129	138	150	154	170	180	156	15,5
GR	Bolintin Vale	171	167	179	173	169	194	193	218	243	282	269	250	20,0
GR	Giurgiu	1413	1334	1363	1371	1440	1463	1522	1612	1744	1880	1817	1690	25,0
GR	Mihăilești	61	63	60	68	79	105	117	123	145	169	171	169	22,7
IL	Amara	85	80	76	78	70	81	85	93	110	113	117	114	14,2
IL	Căzănești	33	42	43	52	58	63	53	53	50	54	46	48	13,7
IL	Fetești	446	381	369	351	385	402	402	418	455	489	472	444	13,0
IL	Fierbinti Târg	42	40	38	40	44	45	47	42	39	37	40	38	8,2
IL	Slobozia	1262	1150	1154	1168	1270	1367	1444	1520	1572	1732	1684	1492	28,8
IL	Țândărei	126	125	127	123	125	131	156	166	144	170	158	133	10,2
IL	Urziceni	397	386	363	368	394	430	454	483	526	556	499	563	32,8
PH	Azuga	67	64	58	64	70	74	81	96	109	120	113	93	19,0
PH	Băicoi	261	254	262	261	273	306	337	361	396	440	442	387	19,8
PH	Boldești Scăeni	112	103	95	97	114	123	141	158	173	191	205	186	16,4
PH	Breaza	251	234	239	238	261	274	304	324	342	399	388	328	18,9
PH	Bușteni	259	249	256	254	257	280	292	291	328	330	324	280	28,0
PH	Câmpina	953	943	945	958	1001	1067	1127	1208	1280	1386	1321	1209	32,8
PH	Comarnic	141	151	148	143	155	174	181	184	197	207	204	182	14,0
PH	Mizil	231	211	206	205	209	213	210	220	236	255	230	214	13,3
PH	Ploiești	5684	5445	5534	5613	6069	6820	7250	7667	8035	8601	8113	7295	32,1
PH	Plopeni	116	104	105	106	109	144	166	168	176	185	197	182	19,3
PH	Sinaia	402	404	395	385	408	430	448	485	514	532	518	506	43,8
PH	Slănic	62	55	59	53	58	64	70	78	85	87	87	86	13,1
PH	Urlați	135	124	122	116	119	134	142	158	178	212	221	200	17,6
PH	Vălenii De Munte	245	232	239	232	235	261	275	289	332	354	372	224	16,7
TR	Alexandria	1395	1305	1337	1360	1440	1535	1618	1663	1746	1818	1757	1628	33,0

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	UAT	NUMĂR DE FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
TR	Roșiori De Vede	665	650	633	634	615	605	629	630	679	693	671	651	21,7
TR	Turnu Mpgurele	422	411	391	387	401	435	471	502	518	534	542	489	17,2
TR	Videle	191	161	158	167	175	172	175	184	201	227	225	229	19,7
TR	Zimnicea	161	177	172	181	193	184	197	210	216	234	238	225	15,1

Sursa: INS (2012). Activitatea întreprinderii

Tabel 16 -Anexă: Numărul de firme și densitatea acestora în comunele regiunii Sud Muntenia

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
AG	Albestii de Muscel	31	32	21	32	27	37	35	39	42	66	60	58	9,74
AG	Albesti de Arges	29	23	25	21	24	6	12	9	9	8	8	7	4,77
AG	Albota	25	25	26	27	29	35	37	45	62	69	76	76	19,78
AG	Aninoasa	17	13	11	11	17	19	25	25	28	26	27	26	7,80
AG	Arefu	14	15	15	13	14	17	19	19	25	29	31	26	10,14
AG	Babana	9	7	6	7	10	15	17	17	19	30	31	27	9,28
AG	Baiculesti	30	28	26	28	31	39	42	43	49	51	56	49	7,92
AG	Balilesti	12	9	12	10	16	21	18	24	31	30	32	32	7,56
AG	Barla	16	18	18	18	19	20	24	25	27	30	28	28	5,22
AG	Bascov	123	125	129	137	149	175	203	241	299	308	339	341	35,04
AG	Beleti Negresti	4	3	2	1	3	7	12	15	12	14	13	9	4,88
AG	Berevoesti	15	14	14	15	14	14	20	26	26	32	27	22	6,29
AG	Bogati	14	13	15	12	14	14	13	13	17	20	23	22	4,81
AG	Boteni	13	12	15	17	18	20	20	23	23	21	21	22	8,64
AG	Botesti	1	2	3	2	4	7	9	6	5	4	3	3	2,54
AG	Brad	54	54	52	55	60	78	94	127	176	184	223	229	35,19
AG	Bradulet	4	1	3	1	3	1	4	6	7	10	11	12	6,40
AG	Budeasa	28	25	30	20	27	26	35	35	47	46	50	52	13,13
AG	Bughea De Jos	19	17	17	13	12	13	19	19	18	18	20	18	6,01
AG	Bughea De Sus	0	0	0	0	0	18	24	23	24	26	23	24	7,38
AG	Buzoesti	29	25	27	22	27	23	26	25	23	22	24	31	5,13
AG	Caldararu	11	8	11	10	10	10	8	13	12	17	15	15	5,79
AG	Calinesti	53	58	58	53	50	53	58	65	83	87	94	84	7,54

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
AG	Cateasca	21	27	28	26	28	33	37	37	52	63	69	66	16,97
AG	Cepari	9	9	9	12	11	16	13	13	12	10	10	12	5,22
AG	Cetateni	10	12	12	11	11	10	10	10	14	17	16	17	5,57
AG	Cicanesti	6	7	6	10	9	11	12	15	16	16	18	17	7,99
AG	Ciofrangeni	10	13	12	15	13	17	15	13	18	18	20	22	8,66
AG	Ciomagesti	3	6	5	8	8	8	9	6	5	3	2	2	1,78
AG	Cocu	12	12	6	10	8	12	9	13	11	15	14	12	5,24
AG	Corbeni	36	35	38	39	39	47	45	49	51	62	62	60	10,40
AG	Corbi	25	24	23	25	28	30	34	36	41	46	47	44	10,52
AG	Cosesti	38	44	43	46	53	63	67	75	77	78	79	70	12,80
AG	Cotmeana	8	6	6	8	8	15	13	14	13	18	20	15	7,39
AG	Cuca	9	8	12	9	9	11	15	14	13	15	18	18	8,37
AG	Dambovicioara	16	15	14	13	15	20	16	16	22	25	24	24	26,26
AG	Darmanesti	33	32	28	28	25	31	37	38	47	50	52	46	12,60
AG	Davidesti	10	10	12	11	12	14	15	15	22	24	23	22	7,32
AG	Dobresti	6	6	4	5	8	11	12	9	8	12	10	9	5,02
AG	Domnesti	50	42	40	39	39	49	50	50	56	62	66	64	19,52
AG	Draganu	14	13	12	10	11	13	16	18	19	20	21	24	12,52
AG	Dragoslavele	13	13	14	12	17	21	24	26	26	30	28	26	10,00
AG	Godeni	11	14	14	16	15	18	21	24	29	25	25	18	5,75
AG	Harsesti	6	3	6	5	6	8	11	11	14	12	10	10	4,10
AG	Hartiesti	15	16	16	14	8	12	11	14	7	14	10	9	4,36
AG	Izvoru	14	11	12	11	11	12	11	13	14	15	13	12	4,98
AG	Leordeni	30	34	31	35	31	39	38	42	59	59	64	58	9,88
AG	Leresti	58	56	54	58	51	59	65	73	71	69	69	60	12,58
AG	Lunca Corbului	20	20	19	19	16	19	17	23	24	30	29	23	7,95
AG	Malureni	12	8	11	10	11	15	12	15	17	20	24	20	4,45
AG	Maracineni	51	55	58	51	60	78	85	114	153	158	181	165	31,68
AG	Merisani	22	25	30	26	27	30	39	41	43	42	41	36	7,33
AG	Micesti	23	25	21	18	20	27	27	33	36	47	51	48	10,69
AG	Mihaesti	21	16	19	15	18	21	22	24	28	30	31	27	4,47
AG	Mioarele	4	3	4	3	3	2	6	6	8	8	10	10	6,12
AG	Mirosi	15	12	14	14	11	9	7	8	7	6	6	6	2,36

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
AG	Moraresti	12	10	11	11	12	18	19	23	24	29	27	30	15,74
AG	Mosoia	35	33	37	35	40	63	74	88	115	127	141	139	28,78
AG	Mozaceni	21	17	16	13	14	12	12	9	14	14	13	16	6,68
AG	Musatesti	17	13	14	14	16	17	20	19	22	24	25	23	5,77
AG	Negrasi	12	12	13	10	13	12	15	16	13	16	16	16	6,48
AG	Nucsoara	3	2	2	1	3	3	2	5	5	9	13	12	7,99
AG	Oarja	14	11	10	9	10	12	11	12	18	14	15	18	6,20
AG	Pietrosani	63	59	59	61	62	66	72	78	87	89	95	85	14,41
AG	Poiana Lacului	46	36	39	37	38	42	45	47	60	69	78	70	10,17
AG	Poienarii De Arges	7	6	7	5	6	5	6	5	4	6	5	7	6,15
AG	Poienarii De Muscel	18	16	16	18	21	21	19	18	21	20	24	20	5,72
AG	Popesti	17	11	8	7	6	6	4	7	7	8	9	8	3,70
AG	Priboieni	24	25	27	21	34	30	37	38	43	45	41	39	11,18
AG	Raca	0	0	0	0	1	0	1	1	4	6	5	4	2,77
AG	Ratesti	16	16	18	15	18	18	21	30	34	40	46	50	15,32
AG	Recea	9	12	10	8	8	9	9	10	10	15	12	14	4,69
AG	Rociu	12	10	9	11	9	15	14	17	17	19	18	17	6,58
AG	Rucar	78	75	69	67	75	91	116	125	144	149	156	143	23,53
AG	Salatrucu	13	17	17	14	16	17	19	22	20	23	22	24	10,70
AG	Sapata	5	5	6	5	6	8	7	9	9	14	13	13	7,19
AG	Schitu Golesti	37	35	29	35	32	44	44	45	47	55	52	46	9,10
AG	Slobozia	25	26	15	22	21	32	36	44	52	73	75	74	15,31
AG	Stalpeni	36	37	36	37	37	39	33	40	41	40	39	44	8,84
AG	Stefan Cel Mare	13	12	11	13	12	14	16	14	17	19	22	22	8,90
AG	Stoenesti	33	31	34	25	29	24	32	33	37	40	39	40	8,89
AG	Stolnici	19	16	19	16	17	16	16	14	14	15	13	16	4,49
AG	Suici	8	5	5	5	5	4	10	11	11	13	17	15	5,74
AG	Suseni	17	47	20	37	20	33	23	32	26	38	29	26	8,29
AG	Teiu	10	7	7	7	7	6	8	6	5	10	9	9	6,09
AG	Tigveni	28	29	24	26	22	27	28	30	28	30	27	27	7,90
AG	Titesti	18	16	17	17	23	20	23	29	32	31	36	40	7,93
AG	Uda	6	7	7	6	5	4	6	4	6	8	8	8	3,79
AG	Ungheni	21	18	16	15	16	17	17	19	16	16	14	15	4,59

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
AG	Valea Danului	15	14	15	16	19	23	24	28	32	28	31	29	9,75
AG	Valea Iasului	32	31	28	35	27	32	28	35	32	41	38	37	13,44
AG	Valea Mare Pravat	30	28	31	28	28	35	30	36	44	46	47	43	9,80
AG	Vedea	19	21	21	21	23	26	26	27	29	25	28	29	7,55
AG	Vlădești	6	8	8	9	9	10	11	11	17	18	22	18	5,70
AG	Vulturești	0	0	0	0	7	9	10	11	9	8	13	14	4,84
CL	Alexandru Odobescu	13	10	10	13	9	17	19	22	29	28	26	27	9,67
CL	Belciugatele	6	6	7	9	10	10	9	10	10	18	19	20	10,25
CL	Borcea	48	40	38	42	41	46	48	53	63	67	63	59	6,83
CL	Cascioarele	10	6	6	6	5	8	7	9	11	13	12	10	5,31
CL	Chirnogi	61	52	55	57	66	68	67	72	78	80	80	70	8,92
CL	Chiselet	22	25	24	30	27	33	31	36	37	39	38	36	10,30
CL	Ciocanesti	28	29	33	33	33	31	41	43	45	56	58	53	12,13
CL	Crivat	0	0	0	0	0	0	0	7	5	10	15	12	5,34
CL	Curcani	17	15	18	21	21	25	25	29	29	29	33	30	5,68
CL	Cuza Voda	39	33	34	32	28	37	33	41	50	52	53	50	12,17
CL	Dichiseni	9	4	4	4	3	4	5	5	7	7	6	5	3,00
CL	Dor Marunt	35	31	29	24	22	26	31	37	40	44	40	44	6,32
CL	Dorobantu	12	12	15	17	19	20	19	23	24	28	29	24	8,30
CL	Dragalina	54	50	48	47	49	50	47	54	63	73	65	66	7,62
CL	Dragos Voda	19	20	16	15	14	19	19	21	19	21	24	22	7,48
CL	Frasinet	6	7	8	10	9	7	8	8	8	7	8	8	4,57
CL	Frumusani	10	6	6	8	15	15	18	23	30	34	36	38	8,24
CL	Fundeni	20	18	15	13	12	13	13	16	16	17	22	20	4,11
CL	Galbinasi	0	0	0	0	0	0	11	14	14	23	21	18	5,22
CL	Gradistea	31	25	25	30	31	40	37	50	54	60	67	59	12,54
CL	Gurbanesti	4	6	7	11	13	11	11	11	12	12	11	13	9,26
CL	Ileana	20	19	16	15	11	12	14	14	13	15	19	21	6,49
CL	Independenta	15	15	12	14	13	13	15	16	20	17	19	19	5,46
CL	Jegalia	27	27	25	29	24	27	25	31	32	34	30	30	6,70
CL	Lehliu	9	9	9	10	6	11	8	10	15	16	16	18	6,47
CL	Luica	8	8	9	9	9	8	7	10	12	12	10	9	4,30
CL	Lupsanu	18	17	20	20	19	22	29	31	29	33	27	33	10,15

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
CL	Manastirea	32	29	34	40	38	41	44	53	58	64	56	51	8,82
CL	Mitreni	32	26	22	25	22	26	26	29	32	37	38	35	8,25
CL	Modelu	60	53	49	52	59	71	80	82	93	96	96	92	9,37
CL	Nana	9	7	9	8	8	11	13	17	20	31	28	27	10,95
CL	Nicolae Balcescu	2	2	2	2	4	4	3	4	5	6	8	6	3,82
CL	Perisoru	24	25	28	28	31	38	40	45	43	45	44	36	6,77
CL	Plataresti	11	11	12	10	12	15	14	15	12	14	13	11	3,07
CL	Radovanu	23	23	27	24	26	30	34	31	35	34	33	27	6,04
CL	Roseti	26	22	22	26	23	27	30	35	35	33	37	36	5,98
CL	Sarulesti	18	25	25	24	36	40	27	23	22	25	23	22	7,05
CL	Sohatu	6	5	5	6	6	10	11	14	16	21	23	22	7,21
CL	Soldanu	13	16	15	17	13	15	19	22	25	26	26	25	7,54
CL	Spantov	21	16	19	22	21	24	22	27	27	28	34	32	6,92
CL	Stefan Cel Mare	18	18	18	15	21	22	22	21	20	26	23	24	7,23
CL	Stefan Voda	9	7	9	14	10	13	9	11	13	12	13	12	4,85
CL	Tamadau Mare	10	6	7	9	8	9	7	12	10	10	11	14	6,04
CL	Ulmeni	23	23	28	27	25	29	32	37	36	41	39	36	7,02
CL	Ulmu	8	8	11	9	12	13	13	12	15	13	14	15	9,74
CL	Unirea	21	17	13	14	16	12	19	15	19	18	16	19	6,89
CL	Valcelele	13	11	12	15	16	17	17	20	20	20	23	29	16,11
CL	Valea Argovei	16	17	18	19	19	22	20	25	26	27	24	24	9,92
CL	Vasilati	12	10	12	12	15	13	8	11	23	25	27	20	4,66
CL	Vlad Tepes	11	10	8	8	10	10	13	9	10	11	13	12	5,29
DB	Aninoasa	21	21	21	21	32	41	59	71	89	100	101	86	14,01
DB	Baleni	33	37	34	32	33	35	41	46	58	64	59	55	6,34
DB	Barbuletu	17	11	11	10	12	3	8	6	7	7	11	10	5,84
DB	Bezdead	12	12	13	15	15	18	19	18	24	28	28	25	5,32
DB	Bilciuresti	11	11	12	12	9	9	12	11	11	14	14	14	8,03
DB	Branesti	52	48	52	24	32	28	37	34	37	38	40	35	8,99
DB	Branistea	18	16	13	13	13	16	19	23	27	31	22	21	4,78
DB	Brezoele	4	4	5	4	4	8	11	14	16	18	21	19	5,31
DB	Buciumeni	22	18	20	18	16	21	21	21	29	32	41	32	6,97
DB	Bucsani	22	17	18	16	20	22	26	24	31	36	38	39	5,69

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
DB	Butimanu	9	9	8	7	7	8	7	5	10	12	10	14	6,19
DB	Candesti	12	8	10	10	11	13	15	15	12	16	19	19	6,46
DB	Ciocanesti	8	5	6	5	8	7	15	17	20	22	19	17	3,37
DB	Cobia	14	13	11	11	9	17	16	19	22	25	25	25	8,01
DB	Cojasca	8	5	5	4	5	5	5	7	16	27	27	25	3,21
DB	Comisani	33	32	37	37	41	47	53	68	79	89	86	69	13,08
DB	Contesti	21	26	19	10	11	14	20	23	24	28	28	28	5,21
DB	Corbii Mari	28	25	24	24	27	23	28	37	42	56	53	49	5,76
DB	Cornatelul	7	9	6	7	6	6	3	3	4	3	5	6	3,80
DB	Cornesti	25	21	18	13	17	22	24	19	24	34	34	35	5,07
DB	Costestii Din Vale	15	13	11	10	9	9	12	23	23	27	18	17	4,77
DB	Crangurile	18	20	20	19	20	21	20	19	22	24	26	22	6,30
DB	Crevedia	36	27	27	29	24	31	26	31	59	81	99	94	14,67
DB	Darmanesti	34	30	27	29	27	28	30	37	36	49	44	40	9,03
DB	Dobra	18	14	12	12	12	15	14	11	16	20	19	20	5,36
DB	Doicești	14	15	16	17	21	23	29	27	36	35	33	30	6,01
DB	Dragodana	78	69	62	59	52	58	57	54	58	76	74	71	10,25
DB	Dragomirești	30	24	21	23	23	28	29	36	49	57	46	41	4,76
DB	Finta	13	12	10	10	10	12	12	12	15	17	20	19	4,28
DB	Glodeni	11	10	9	7	10	11	12	12	16	21	19	16	3,65
DB	Gura Foii	15	10	10	8	11	10	12	15	19	26	19	14	6,26
DB	Gura Ocniței	37	37	33	31	31	36	38	38	41	57	47	40	5,17
DB	Gura Sutii	51	48	44	45	46	51	54	57	57	71	63	50	9,38
DB	Hulubesti	10	10	8	9	9	11	11	11	14	18	14	11	3,26
DB	I. L. Caragiale	28	25	25	26	26	31	37	43	55	53	47	40	5,59
DB	Iedera	7	7	8	5	5	14	13	15	15	18	23	22	5,44
DB	Lucieni	31	30	25	26	31	12	17	14	19	25	23	19	6,74
DB	Ludești	10	12	13	9	10	16	12	13	14	11	11	11	2,12
DB	Lunguletu	17	19	16	15	16	19	20	22	27	34	37	34	5,90
DB	Malu Cu Flori	11	13	11	9	10	11	11	13	14	12	17	16	6,48
DB	Manesti	12	10	7	6	7	9	12	11	13	22	22	21	4,17
DB	Matasaru	39	41	34	24	21	26	26	25	22	25	21	22	3,98
DB	Mogosani	17	18	17	13	14	19	19	18	25	27	23	21	4,87

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
DB	Moroeni	31	26	22	21	18	22	26	31	37	42	48	46	8,85
DB	Morteni	13	11	9	10	9	14	12	16	17	19	14	16	5,46
DB	Motaieni	9	6	7	12	10	13	13	16	14	21	17	15	6,72
DB	Niculesti	11	8	9	9	8	8	13	12	10	17	20	17	3,77
DB	Nucet	17	16	15	13	11	13	15	20	18	28	22	25	5,83
DB	Ocnita	19	15	13	14	13	19	19	21	19	18	18	16	3,55
DB	Odobesti	24	20	19	18	19	17	23	27	27	37	42	32	6,42
DB	Persinari	0	0	0	0	0	18	15	19	24	27	29	27	8,90
DB	Petresti	33	32	28	26	29	31	36	39	44	42	40	36	6,10
DB	Pietrari	0	0	0	0	0	5	3	5	5	8	5	5	1,73
DB	Pietrosita	18	20	19	19	22	28	29	31	33	39	37	27	8,29
DB	Poiana	7	9	10	7	10	11	12	12	14	20	18	14	3,72
DB	Potlogi	47	46	42	42	38	42	51	58	74	113	97	71	8,31
DB	Produlesti	19	17	18	14	14	14	17	17	19	25	22	18	5,30
DB	Pucheni	7	6	5	6	5	7	7	8	10	10	9	6	2,88
DB	Raciu	0	0	0	0	0	21	20	24	22	30	31	27	7,67
DB	Rascaeti	0	0	0	0	0	5	6	10	9	10	10	8	3,51
DB	Rau Alb	0	0	0	0	0	2	0	3	4	4	3	3	1,69
DB	Razvad	65	57	63	62	82	100	108	129	158	177	180	157	17,56
DB	Runcu	17	19	16	16	17	24	25	26	34	44	42	38	8,25
DB	Salcioara	9	7	5	6	6	5	6	7	13	15	22	20	5,00
DB	Selaru	15	13	14	11	12	12	12	14	18	20	19	15	4,37
DB	Slobozia Moara	8	7	9	7	9	9	9	11	15	19	21	20	8,82
DB	Sotanga	39	31	32	33	31	37	42	47	55	61	67	60	8,39
DB	Tartasesti	23	21	21	21	22	27	27	31	44	57	61	52	10,23
DB	Tatarani	15	14	10	11	13	16	17	29	31	34	39	31	5,59
DB	Uliesti	14	11	7	5	3	6	3	2	4	11	11	8	1,84
DB	Ulmi	29	31	35	33	40	53	57	63	68	81	89	80	18,85
DB	Vacaresti	44	35	32	36	34	25	28	31	40	46	51	44	8,67
DB	Valea Lunga	20	21	21	23	24	31	34	33	31	31	32	28	5,70
DB	Valea Mare	17	16	18	15	17	13	19	20	24	21	22	18	7,91
DB	Valeni Dambovita	8	9	8	7	8	8	13	14	16	17	19	18	6,46
DB	Varfuri	2	2	2	2	3	2	2	5	9	6	6	7	3,61

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
DB	Visina	26	27	29	25	28	23	25	29	28	31	28	26	6,34
DB	Visinesti	8	4	2	5	4	6	5	7	6	8	8	8	3,85
DB	Vladeni	0	0	0	0	7	11	9	12	14	15	13	13	3,93
DB	Voinesti	35	28	25	25	27	31	43	45	56	57	54	53	8,67
DB	Vulcana Bai	8	8	8	9	12	12	12	11	10	10	10	8	2,43
DB	Vulcana Pandele	0	0	0	28	16	32	32	40	46	51	50	44	8,51
GR	Adunatii Copaceni	47	50	55	50	57	65	68	73	108	103	111	115	17,38
GR	Baneasa	28	31	27	31	32	25	27	31	31	33	38	40	7,72
GR	Bolintin Deal	51	49	48	54	53	67	61	71	82	106	115	109	17,45
GR	Bucsan	22	22	17	15	20	16	14	17	19	24	27	29	7,83
GR	Bulbucata	5	5	5	7	6	4	2	2	3	2	2	4	2,87
GR	Buturugeni	21	19	20	16	16	19	24	29	28	31	29	29	7,37
GR	Calugareni	45	46	45	41	40	41	43	51	55	74	77	89	14,40
GR	Clejani	14	14	16	12	14	14	14	16	15	17	16	15	4,43
GR	Colibasi	13	11	10	10	10	11	11	12	14	20	18	22	6,37
GR	Comana	50	47	40	41	46	47	47	53	67	72	74	74	10,04
GR	Cosoba	0	0	0	0	0	13	14	16	21	24	26	24	9,92
GR	Crevedia Mare	21	20	16	17	17	23	27	33	31	34	42	35	7,00
GR	Daia	21	21	24	24	22	24	33	33	39	37	39	34	12,38
GR	Floresti Stoenesti	71	65	59	53	47	49	61	61	88	119	115	93	10,56
GR	Fratesti	50	48	46	46	44	60	60	66	70	84	97	103	18,19
GR	Gaiseni	32	30	26	28	27	26	33	39	54	73	58	41	7,37
GR	Gaujani	9	10	11	9	7	9	11	13	12	15	14	12	4,76
GR	Ghimpati	43	41	44	43	40	37	35	35	45	50	50	48	8,59
GR	Gogosari	17	14	13	15	12	12	9	7	6	10	12	17	8,68
GR	Gostinari	10	10	10	9	8	6	6	4	8	7	8	8	3,12
GR	Gostinu	22	20	18	19	18	21	18	16	19	19	15	14	6,57
GR	Gradinari	16	14	15	20	19	20	24	27	32	38	37	31	9,49
GR	Greaca	19	17	17	19	19	16	15	16	20	25	27	27	11,50
GR	Herasti	0	0	0	0	0	10	14	14	11	14	15	15	6,74
GR	Hotarele	48	46	49	44	47	31	28	32	36	33	37	37	10,32
GR	Iepuresti	19	21	20	18	14	13	15	12	16	22	21	19	10,12
GR	Isvoarele	0	0	0	0	0	2	6	5	6	7	7	7	3,57

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
GR	Izvoarele	28	26	23	24	22	25	23	19	20	24	23	31	8,06
GR	Joita	56	54	54	59	65	38	38	42	48	54	59	54	16,22
GR	Letca Noua	8	9	12	10	12	16	16	17	21	26	24	26	7,54
GR	Malu	0	0	0	0	10	9	9	13	17	15	13	15	6,03
GR	Marsa	14	14	10	11	10	9	9	12	11	13	17	17	6,26
GR	Mihai Bravu	14	13	11	11	11	11	12	16	22	21	24	20	8,09
GR	Ogrezeni	31	24	27	27	28	31	33	38	53	54	55	43	9,43
GR	Oinacu	28	26	24	24	22	28	31	35	35	43	42	48	13,43
GR	Prundu	40	32	34	34	30	27	26	26	32	38	48	44	10,03
GR	Putineiu	20	19	16	16	17	18	14	16	15	28	26	22	8,30
GR	Rasuceni	6	6	6	7	7	6	10	9	9	8	8	10	4,28
GR	Roata De Jos	75	73	72	67	76	76	86	85	92	113	127	116	14,10
GR	Sabareni	0	0	0	0	0	16	23	25	25	38	37	25	9,66
GR	Schitu	9	7	8	8	8	9	9	10	7	6	11	10	5,26
GR	Singureni	13	13	13	13	15	17	21	23	23	18	17	26	8,53
GR	Slobozia	13	14	15	14	13	15	19	21	21	26	24	25	9,94
GR	Stanesti	15	14	14	12	13	15	17	16	16	18	23	24	8,27
GR	Stoenesti	5	5	5	7	6	7	6	7	7	10	8	8	3,89
GR	Toporu	8	10	11	8	9	8	10	12	11	13	11	12	5,62
GR	Ulmi	36	31	31	32	37	49	55	60	79	82	91	81	10,69
GR	Valea Dragului	13	12	13	14	17	18	19	19	23	23	19	20	6,79
GR	Vanatorii Mici	26	27	30	26	26	25	23	25	31	49	49	45	9,83
GR	Varasti	31	55	53	25	26	27	26	29	38	46	47	45	7,68
GR	Vedea	35	31	28	28	17	14	17	19	23	19	24	22	7,68
IL	Adancata	5	6	5	5	5	6	9	14	15	14	13	12	4,44
IL	Albesti	19	17	14	7	9	9	11	10	10	11	11	12	9,88
IL	Alexeni	12	11	10	9	9	12	12	11	14	18	21	20	8,55
IL	Andrasesti	21	13	13	13	14	14	18	16	24	26	30	30	13,55
IL	Armasesti	16	13	14	12	13	14	14	10	9	11	12	10	4,05
IL	Axintele	19	19	15	15	17	17	15	14	15	16	14	15	6,17
IL	Balaciu	13	13	13	12	14	14	10	11	10	13	11	15	8,95
IL	Barbulesti	0	0	0	0	0	0	0	2	5	9	7	8	1,35
IL	Barcanesti	8	8	8	10	8	10	10	14	16	19	19	17	4,64

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
IL	Boranesti	0	0	0	0	0	2	3	3	6	11	13	12	4,23
IL	Bordusani	28	25	20	20	19	18	17	18	19	21	25	31	6,08
IL	Brazii /Radulești	6	5	6	8	6	2	4	3	3	2	4	5	4,23
IL	Bucu	38	38	37	41	43	28	32	34	36	36	37	39	16,85
IL	Buesti	0	0	0	0	0	2	4	3	3	2	2	3	2,48
IL	Ciocarlaia	6	8	6	7	6	7	2	4	5	7	8	9	11,57
IL	Ciochina	12	10	9	9	9	10	12	14	19	24	22	19	5,79
IL	Ciulnita	21	22	21	20	16	19	13	16	15	18	19	20	7,96
IL	Cocora	23	19	21	18	14	19	14	14	12	13	12	13	6,82
IL	Colelia	0	0	0	0	0	0	0	3	4	6	7	9	6,35
IL	Cosambesti	22	21	22	22	27	24	5	11	19	20	19	20	11,74
IL	Cosereni	39	36	39	38	43	50	10	57	60	67	69	65	15,69
IL	Dragoesti	1	1	2	2	2	2	52	5	6	10	9	9	10,40
IL	Dridu	19	19	19	21	24	31	4	32	31	35	35	32	9,66
IL	Facaeni	19	17	19	23	30	37	33	35	33	37	36	35	6,22
IL	Garbovi	13	17	14	14	12	13	29	17	19	18	19	17	4,21
IL	Gheorghe Doja	16	16	15	18	21	28	17	28	29	32	31	26	9,51
IL	Gheorghe Lazar	11	9	8	6	6	7	24	6	9	11	15	15	6,50
IL	Giurgeni	8	10	9	9	10	7	6	8	7	6	8	8	5,17
IL	Grindu	11	10	10	11	11	10	11	11	11	17	16	16	7,52
IL	Grivita	33	30	30	30	25	30	32	35	35	35	33	31	10,11
IL	Gura Ialomitei	0	0	0	0	0	0	7	9	16	16	24	21	7,29
IL	Ion Roata	19	16	10	13	14	20	19	22	26	23	25	23	6,53
IL	Jilavele	10	10	10	12	13	13	15	16	15	15	17	19	5,32
IL	Maia	0	0	0	0	0	5	7	5	5	5	6	4	2,17
IL	Manasia	45	49	49	40	42	49	56	57	59	74	71	59	12,51
IL	Marculesti	0	0	0	0	0	0	13	14	17	20	20	21	12,59
IL	Mihail Kogalniceanu	20	15	13	12	14	16	14	15	14	17	17	17	5,48
IL	Milosesti	16	11	11	13	9	14	10	14	14	14	13	13	4,63
IL	Moldoveni	0	0	0	0	0	0	2	1	1	2	2	3	2,26
IL	Movila	20	20	17	18	20	20	20	19	18	20	23	22	11,05
IL	Movilita	12	8	11	11	13	11	14	16	15	21	22	18	7,70
IL	Munteni Buzau	18	14	14	13	13	13	14	16	17	20	20	22	6,23

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
IL	Ograda	0	0	0	0	0	21	19	21	28	29	35	29	9,23
IL	Perieti	22	20	19	17	16	17	24	25	35	40	46	43	11,90
IL	Platonesti	0	0	0	0	0	0	5	4	4	4	5	6	2,84
IL	Reviga	13	9	11	11	14	12	12	7	10	10	12	14	4,71
IL	Rosiori	0	0	0	0	0	6	6	8	10	9	12	7	3,38
IL	Salcioara	8	7	5	6	5	5	7	10	11	14	10	10	4,39
IL	Sarateni	0	0	0	0	0	0	2	2	4	2	5	6	4,60
IL	Saveni	29	25	22	23	23	24	24	24	29	30	28	23	6,98
IL	Scanteia	17	17	18	16	19	21	22	23	24	26	26	23	5,45
IL	Sfantu Gheorghe	11	10	11	11	14	16	16	16	16	18	18	20	10,16
IL	Sinesti	18	15	15	13	10	13	11	12	13	18	19	20	8,34
IL	Stelnica	4	4	5	6	7	6	7	7	13	15	21	14	8,13
IL	Suditi	9	9	8	11	9	14	12	15	15	17	14	10	4,65
IL	Traian	0	0	0	0	8	7	7	12	15	17	21	19	5,10
IL	Valea Ciorii	7	5	6	5	6	7	9	11	12	14	17	18	9,46
IL	Valea Macrisului	9	8	8	9	11	11	10	10	9	9	7	7	3,84
IL	Vladeni	16	13	12	13	11	12	6	8	9	11	11	10	4,78
PH	Adunati	8	6	8	8	7	8	9	12	16	15	17	14	6,57
PH	Albesti Paleologu	28	30	33	34	36	38	38	42	53	61	64	53	9,07
PH	Alunis	9	9	7	9	9	10	14	12	13	17	16	14	3,88
PH	Apostolache	16	20	15	12	14	14	15	20	21	20	21	19	8,38
PH	Ariceștii Rahtivani	65	61	64	65	67	72	76	84	108	126	124	120	14,37
PH	Ariceștii Zeletin	9	7	8	5	6	5	8	8	9	10	6	7	5,42
PH	Baba Ana	17	15	13	16	17	19	19	20	28	31	29	23	5,36
PH	Balta Doamnei	12	11	10	10	10	13	13	13	20	26	27	25	9,39
PH	Baltesti	18	19	19	20	19	24	21	21	23	29	30	25	6,76
PH	Banesti	95	82	79	81	87	96	100	113	135	147	143	124	22,08
PH	Barcanesti	122	114	104	112	104	128	124	138	162	166	166	159	16,58
PH	Batrani	0	0	0	0	0	0	6	13	14	14	13	12	5,67
PH	Berceni	38	33	36	38	41	46	46	53	61	68	69	71	11,43
PH	Bertea	12	11	9	9	12	15	17	20	20	25	24	21	6,27
PH	Blejoii	110	118	126	122	144	159	157	186	243	259	284	258	30,72
PH	Boldesti Gradistea	7	9	9	8	7	7	9	6	7	10	8	8	4,12

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
PH	Brazi	91	85	93	92	101	108	124	129	154	160	167	158	18,83
PH	Brebu	70	71	68	68	69	79	74	80	83	86	85	78	10,50
PH	Bucov	75	72	90	94	98	115	113	125	164	161	179	183	16,58
PH	Calugareni	3	3	3	3	2	3	2	2	3	2	4	2	1,50
PH	Carbunesti	8	7	5	4	9	9	12	13	17	14	15	12	6,44
PH	Ceptura	45	56	64	71	73	77	68	73	72	69	65	61	12,29
PH	Cerasu	26	29	30	26	33	34	36	40	45	45	47	39	7,57
PH	Chiojdeanca	4	5	4	8	5	7	6	9	10	11	11	8	4,47
PH	Ciorani	35	36	33	30	33	38	40	42	43	51	48	47	6,69
PH	Cocorastii Colt	0	0	0	0	0	27	16	29	21	38	34	30	9,34
PH	Cocorastii Mislii	16	14	17	15	18	17	21	26	30	29	35	29	8,40
PH	Colceag	30	27	21	25	21	21	21	23	24	22	25	23	4,45
PH	Cornu	49	45	50	53	54	51	52	58	71	77	79	74	16,55
PH	Cosminele	13	11	7	9	6	5	5	5	5	6	6	7	6,21
PH	Draganesti	24	33	31	34	32	30	34	34	39	41	36	35	6,88
PH	Drajna	50	49	51	43	44	44	42	45	52	63	63	58	10,51
PH	Dumbrava	19	19	17	17	20	17	21	22	22	28	26	23	5,02
PH	Dumbravesti	15	14	16	13	19	24	29	36	45	42	53	43	11,49
PH	Fantanele	17	15	13	12	12	6	12	8	11	13	15	13	5,78
PH	Filipestii De Padure	76	120	150	164	159	172	183	172	190	216	209	179	17,21
PH	Filipestii De Targ	97	109	111	118	119	119	128	148	174	203	169	139	16,92
PH	Floresti	46	45	47	40	46	51	61	70	85	96	97	100	12,72
PH	Fulga	16	16	19	17	18	19	16	16	19	20	21	21	5,89
PH	Gherghita	20	23	23	20	21	10	19	16	22	15	21	15	7,94
PH	Gorgota	44	44	44	45	47	53	52	57	68	78	77	68	12,58
PH	Gornet	11	12	20	15	19	16	19	22	26	28	30	29	9,50
PH	Gornet Cricov	21	20	10	18	13	20	16	22	23	20	25	21	8,67
PH	Gura Vadului	20	18	15	14	14	17	14	17	17	20	21	17	7,09
PH	Gura Vitioarei	33	33	31	25	28	28	32	42	49	57	57	61	9,94
PH	Iordacheanu	18	15	17	15	15	16	20	21	27	30	32	26	4,80
PH	Izvoarele	67	68	69	58	66	69	71	81	80	93	88	81	11,99
PH	Jugureni	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	3	2	3,32
PH	Lapos	4	4	3	4	3	5	4	6	5	6	5	5	3,80

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
PH	Lipanesti	32	33	36	41	44	53	46	63	65	82	70	68	12,72
PH	Magurele	50	49	43	38	39	44	45	48	55	56	71	65	13,38
PH	Magureni	47	59	74	66	64	67	74	77	68	74	74	65	10,06
PH	Maneciu	107	100	105	106	117	120	142	149	180	205	201	178	16,29
PH	Manesti	41	43	52	44	45	21	36	24	38	29	32	26	6,50
PH	Olari	0	0	0	0	0	11	6	13	13	15	10	8	3,77
PH	Pacureti	4	5	6	8	9	11	9	9	13	9	10	8	3,48
PH	Paulesti	61	68	72	73	84	103	115	130	173	174	205	189	34,37
PH	Plopu	11	7	11	12	14	17	20	18	25	24	31	26	10,69
PH	Podenii Noi	15	17	18	19	20	24	28	33	38	43	37	34	7,09
PH	Poiana Campina	43	43	49	39	47	50	55	57	75	70	73	65	12,28
PH	Poienarii Burchii	30	26	26	22	22	19	23	24	24	32	31	32	6,11
PH	Posesti	25	23	20	18	19	20	23	24	26	27	23	17	4,25
PH	Predeal Sarari	13	13	14	14	14	15	15	16	19	24	24	21	8,49
PH	Provita De Jos	6	6	6	4	7	8	11	9	13	15	14	9	3,79
PH	Provita de Sus	15	18	15	16	15	15	14	15	12	16	15	17	8,08
PH	Puchenii Mari	76	71	72	76	70	77	72	86	101	105	113	102	11,60
PH	Rafov	23	22	22	21	24	22	27	21	29	36	39	43	7,82
PH	Salcia	2	2	1	2	1	2	2	4	4	3	3	5	4,40
PH	Salciile	11	9	10	10	7	8	10	12	12	14	18	17	8,60
PH	Sangeru	18	20	19	15	18	16	19	21	21	25	24	21	3,80
PH	Scorteni	44	45	43	46	40	40	44	44	46	47	56	48	7,70
PH	Secaria	8	8	9	10	8	7	7	9	11	10	11	11	8,48
PH	Sirna	31	31	29	25	26	25	30	37	43	42	41	41	8,11
PH	Soimari	15	13	14	15	16	14	16	20	24	23	28	29	9,01
PH	Sotriile	15	16	16	16	16	15	17	17	17	19	22	22	6,47
PH	Starchiojd	39	38	35	33	30	34	25	22	26	25	27	22	5,05
PH	Stefesti	13	13	15	15	14	13	11	12	12	13	14	15	6,16
PH	Surani	11	14	11	11	11	11	14	12	14	19	16	16	8,69
PH	Talea	4	5	4	5	7	8	9	9	13	13	16	16	14,36
PH	Targsoru Vechi	65	65	65	65	64	64	72	89	103	114	116	109	11,53
PH	Tataru	2	1	2	2	0	1	2	3	3	4	4	2	1,86
PH	Teisani	37	32	32	36	33	37	35	48	49	57	51	43	11,24

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
PH	Telega	53	49	55	49	62	57	61	62	61	57	67	62	10,55
PH	Tinosu	8	7	6	6	9	8	9	11	14	16	18	19	7,82
PH	Tomsani	18	13	12	13	13	15	17	19	23	26	29	31	6,77
PH	Vadu Sapat	0	0	0	0	0	7	3	10	11	15	12	10	5,54
PH	Valcanesti	27	29	24	22	20	22	27	31	29	31	32	29	7,34
PH	Valea Calugareasca	78	66	71	71	75	76	76	89	105	124	134	133	12,43
PH	Valea Doftanei	59	57	52	58	61	75	87	99	112	117	118	109	16,12
PH	Varbilau	33	33	30	33	30	35	38	45	47	53	53	44	6,10
TR	Babaita	33	30	29	26	29	14	14	13	13	15	13	12	4,25
TR	Balaci	12	12	12	12	12	12	13	13	12	14	15	15	7,51
TR	Beciu	0	0	0	0	0	8	5	11	10	11	11	11	5,83
TR	Beuca	0	0	0	0	0	4	5	5	6	6	6	4	2,72
TR	Blejesti	21	20	19	18	21	22	25	34	41	52	49	50	12,79
TR	Bogdana	8	10	8	8	9	11	10	13	15	17	16	16	6,25
TR	Botoroaga	32	32	33	29	29	30	29	33	47	41	44	38	6,56
TR	Bragadiru	26	19	19	22	19	18	18	16	20	23	16	16	3,88
TR	Branceni	26	29	24	24	23	20	16	17	26	25	27	25	8,45
TR	Bujoreni	6	8	9	7	9	8	8	10	10	14	14	14	13,12
TR	Bujoru	7	7	7	7	9	6	6	7	8	7	8	4	2,33
TR	Buzescu	32	33	31	28	25	26	25	27	22	25	21	25	5,63
TR	Calinesti	33	30	29	28	26	24	24	29	33	33	27	28	8,09
TR	Calmatuiu	8	7	6	7	10	9	8	9	14	14	16	19	8,69
TR	Calmatuiu De Sus	15	16	11	12	14	16	12	12	14	15	16	15	6,60
TR	Cervenias	31	25	22	22	21	26	22	26	21	23	22	20	6,51
TR	Ciolanesti	24	26	23	21	19	19	17	17	17	15	16	17	5,42
TR	Ciuperceni	5	6	4	4	6	7	8	7	7	8	9	11	6,62
TR	Contesti	14	14	15	16	13	16	14	23	24	22	22	22	6,18
TR	Cosmesti	3	4	3	2	3	2	2	5	5	10	9	10	3,65
TR	Crangeni	14	11	12	11	8	9	10	6	8	8	12	11	3,53
TR	Crangu	11	10	11	11	14	8	9	7	8	13	12	11	7,26
TR	Crevenicu	7	6	6	5	6	8	8	10	12	9	10	9	5,79
TR	Didesti	5	6	6	4	5	5	6	4	4	3	5	3	2,29
TR	Dobrotesti	38	40	41	39	33	37	36	47	50	53	52	53	11,26

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
TR	Dracea	0	0	0	0	0	5	6	8	9	8	14	16	8,70
TR	Dracsenei	14	11	13	8	11	8	7	8	9	9	11	10	5,33
TR	Draganesti De Vede	6	8	8	8	6	7	5	6	10	9	10	14	6,53
TR	Draganesti Vlasca	46	49	46	48	46	47	46	46	49	50	47	46	10,84
TR	Fantanele	0	0	0	0	0	8	6	6	6	8	9	8	4,25
TR	Frasinet	0	0	0	0	0	13	9	10	15	20	22	21	7,22
TR	Frumoasa	11	10	10	9	12	9	9	11	9	9	8	11	4,81
TR	Furculesti	30	25	22	23	23	23	20	22	19	20	16	15	4,25
TR	Galateni	15	10	11	11	9	11	9	12	14	16	18	21	7,35
TR	Gratia	10	12	13	17	19	17	20	20	23	33	33	37	13,14
TR	Islaz	34	26	24	22	21	26	23	22	21	26	30	28	4,98
TR	Izvoarele	7	7	6	7	8	8	9	13	9	13	15	13	4,75
TR	Lisa	8	9	9	8	7	8	8	7	8	9	11	11	4,92
TR	Lita	12	12	9	11	13	13	11	14	16	18	24	20	7,02
TR	Lunca	23	23	18	18	19	10	7	10	8	11	11	14	4,23
TR	Magura	18	18	14	13	14	12	13	10	14	13	18	16	5,56
TR	Maldaeni	32	31	35	34	27	32	38	39	44	43	49	46	10,28
TR	Marzanesti	30	23	19	21	19	20	24	23	26	24	23	27	6,68
TR	Mavrodin	27	23	26	24	19	23	22	22	22	21	21	20	7,88
TR	Mereni	10	6	6	6	5	5	8	8	9	12	14	14	4,73
TR	Mosteni	4	3	5	4	7	4	6	3	3	3	5	5	3,16
TR	Nanov	35	39	46	41	52	54	58	54	67	65	75	74	20,68
TR	Nasturelu	11	6	8	6	7	6	5	7	8	12	13	14	5,14
TR	Necsesti	4	4	4	3	5	4	2	4	3	3	2	2	1,52
TR	Nenciuilesti	0	0	0	0	2	3	2	4	3	5	6	8	3,03
TR	Olteni	25	22	22	24	28	30	28	26	23	25	23	21	6,51
TR	Orbeasca	62	57	52	51	50	53	44	51	54	56	66	64	8,22
TR	Peretu	40	38	36	36	34	37	35	40	34	48	42	40	5,32
TR	Piatra	25	24	23	24	27	25	25	23	26	29	31	33	9,85
TR	Pietrosani	10	10	9	8	8	10	9	11	10	12	9	19	6,44
TR	Plopii Slavatesti	18	18	16	17	19	10	14	16	16	18	17	18	7,18
TR	Plosca	26	23	23	21	24	22	18	22	25	28	28	28	4,44
TR	Poeni	18	18	15	17	18	25	25	25	26	25	23	27	9,02

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
TR	Poroschia	52	44	41	43	37	38	32	47	54	58	63	75	16,29
TR	Purani	0	0	0	0	0	4	5	5	10	6	12	9	5,15
TR	Putineiu	18	19	15	19	18	20	20	19	23	18	19	27	11,12
TR	Radoiesti	12	11	10	11	11	11	10	9	9	10	12	12	5,41
TR	Rasmiresti	3	3	4	5	5	5	4	6	6	8	5	6	7,12
TR	Saceni	5	4	2	2	4	3	4	4	1	3	2	4	3,07
TR	Saelele	0	0	0	0	0	7	7	6	6	4	5	7	2,44
TR	Salcia	22	20	22	20	16	16	13	11	12	13	12	10	3,44
TR	Sarbeni	7	6	6	8	8	6	7	6	7	8	11	6	3,96
TR	Scrioastea	30	26	24	20	23	26	27	21	34	40	36	27	6,57
TR	Scurtu Mare	8	8	7	8	7	7	6	9	10	11	10	12	6,56
TR	Seaca	7	6	7	5	5	6	7	7	7	8	13	11	4,29
TR	Segarcea Vale	19	13	15	14	11	13	13	12	13	12	15	21	6,36
TR	Sfintesti	4	2	3	2	3	1	1	2	2	2	4	4	3,17
TR	Silistea	18	19	15	16	13	17	14	16	14	20	18	20	8,26
TR	Silistea Gumești	8	9	11	9	12	9	12	10	9	10	12	12	4,65
TR	Slobozia Mandra	14	15	11	11	9	8	8	9	9	10	11	13	7,29
TR	Smardioasa	17	16	18	18	21	21	22	27	27	33	27	31	12,41
TR	Stejaru	6	7	6	8	9	9	10	8	11	13	18	14	7,11
TR	Storobaneasa	31	34	33	27	26	23	26	22	19	23	20	19	5,94
TR	Suhaia	22	23	23	21	24	14	13	16	16	21	16	21	8,74
TR	Talpa	10	9	9	6	8	8	7	8	8	8	7	6	2,95
TR	Tatarastii De Jos	20	21	20	18	21	22	23	21	22	26	26	27	7,17
TR	Tatarastii De Sus	14	12	13	15	16	15	20	25	25	27	24	20	6,76
TR	Tiganesti	50	43	43	37	40	38	36	42	42	40	45	41	7,81
TR	Traian	7	9	8	10	4	4	8	8	9	13	9	7	3,72
TR	Trivalea Mosteni	14	13	9	10	8	13	13	16	16	16	15	15	5,39
TR	Troianul	15	17	14	13	17	13	11	14	13	14	13	10	3,17
TR	Uda Clocociov	0	0	0	0	0	5	5	5	3	3	7	8	4,21
TR	Vartoape	16	13	16	14	11	13	12	11	12	11	12	12	4,11
TR	Vedea	14	14	11	13	12	13	14	15	16	15	18	18	6,08
TR	Viisoara	14	13	9	12	9	11	10	12	8	11	9	7	3,60
TR	Vitanesti	38	29	33	31	24	23	25	22	20	29	30	30	10,62

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Cu gândul în viitor, acționăm în prezent! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Jud.	Comună	NUMĂR FIRME												Nr. firme/ 1000 loc.
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
TR	Zambreasca	7	7	6	7	6	4	6	6	6	11	10	7	4,32

Sursa: INS (2012). Activitatea întreprinderii

Tabel 17 -Anexă: Repartiția întreprinderilor pe clase de mărime la nivel județean și regional (UM: număr)

Clasă de mărime	Județ/ SM	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-9 persoane	Argeș	7467	7068	7187	7359	8100	9398	10354	11000	11979	12934	12687	11734
	Călărași	3127	2859	2954	3016	3133	3397	3691	3958	4138	4484	4352	4052
	Dâmbovița	4171	3716	3614	3577	3960	4645	5177	5500	6136	6812	6669	5988
	Giurgiu	2608	2478	2504	2492	2562	2689	2825	3026	3403	3859	3869	3677
	Ialomița	2787	2512	2442	2435	2648	2915	3022	3200	3411	3764	3802	3472
	Prahova	10573	10035	10100	10098	10815	12110	12812	13681	14808	16128	15803	14245
	Teleorman	3987	3762	3709	3740	3837	3988	4098	4274	4522	4830	4807	4622
	Sud Muntenia	34720	32430	32510	32717	35055	39142	41979	44639	48397	52811	51989	47790
10-49 persoane	Argeș	693	801	802	862	871	918	1013	1192	1340	1405	1331	1300
	Călărași	274	290	288	299	322	336	364	395	417	447	431	406
	Dâmbovița	320	367	391	428	446	446	485	549	591	615	554	505
	Giurgiu	199	224	205	202	211	222	237	274	303	314	305	289
	Ialomița	294	320	321	342	325	326	383	397	398	426	395	362
	Prahova	904	1090	1167	1230	1294	1288	1434	1622	1808	1810	1715	1625
	Teleorman	305	304	297	303	288	283	319	347	369	370	372	348
	Sud Muntenia	2989	3396	3471	3666	3757	3819	4235	4776	5226	5387	5103	4835
50-249 persoane	Argeș	180	200	215	245	235	247	261	288	301	293	254	243
	Călărași	101	97	97	81	78	80	86	78	75	74	64	54
	Dâmbovița	98	107	104	108	121	136	133	138	135	127	122	99
	Giurgiu	56	48	54	53	58	58	56	45	55	55	52	49
	Ialomița	72	70	81	91	95	95	82	85	87	88	68	67
	Prahova	263	283	307	348	333	351	366	358	364	373	327	314
	Teleorman	86	89	77	70	70	74	67	68	75	68	66	72
	Sud Muntenia	2989	3396	3471	3666	3757	3819	4235	4776	5226	5387	5103	4835

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Clasă de mărime	Județ/ SM	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Sud Muntenia	856	894	935	996	990	1041	1051	1060	1092	1078	953	898
250 persoane și peste	Argeș	66	60	56	52	59	56	48	46	51	51	40	34
	Călărași	19	21	18	19	16	18	17	18	16	16	11	14
	Dâmbovița	38	35	36	35	33	30	25	20	19	23	16	18
	Giurgiu	10	9	8	7	6	5	5	8	7	8	8	9
	Ialomița	26	19	17	13	14	11	15	10	9	9	10	9
	Prahova	108	93	88	86	91	97	90	88	93	83	74	69
	Teleorman	29	26	27	29	26	22	16	12	14	16	10	10
	Sud Muntenia	296	263	250	241	245	239	216	202	209	206	169	163

Sursa: INS (2012). Activitatea întreprinderii

Tabel 18 -Anexă: Repartiția IMM-urilor pe categorii de activitate la nivel județean, CAEN 1 (UM: număr)

CATEGORIE DE ACTIVITATE	Județ	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Agricultură, vânătoare și silvicultură	Argeș	210	208	201	243	279	344	389	407	420	426
	Călărași	306	314	335	362	342	357	390	414	413	420
	Dâmbovița	137	131	129	141	126	134	132	156	178	191
	Giurgiu	188	179	189	217	237	230	223	217	227	238
	Ialomița	286	272	267	296	342	372	366	376	391	383
	Prahova	215	200	203	232	270	277	299	326	348	362
	Teleorman	310	305	328	342	344	343	344	348	355	358
Industria extractivă	Argeș	3	4	6	7	8	13	13	16	20	22
	Călărași	4	4	3	2	1	2	2	5	4	6
	Dâmbovița	4	7	9	11	18	25	23	26	28	32
	Giurgiu	2	3	3	7	8	13	14	15	16	18
	Ialomița	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1
	Prahova	7	7	7	10	21	26	27	29	44	54
	Teleorman	0	0	1	1	2	3	5	4	4	5
Industria prelucrătoare	Argeș	1018	1049	1042	1151	1276	1462	1596	1692	1773	2016
	Călărași	337	327	339	381	387	402	450	476	485	558
	Dâmbovița	593	595	597	654	694	778	838	857	879	1062
	Giurgiu	213	222	225	256	298	341	331	334	339	463
	Ialomița	216	225	244	316	382	426	400	394	404	483
	Prahova	937	1077	1148	1399	1669	1832	1888	1932	1993	2354

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

CATEGORIE DE ACTIVITATE	Județ	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	Teleorman	290	299	312	363	375	407	421	436	437	521
Energie electrică și termică, gaze și apă	Argeș	4	7	6	6	10	12	11	10	9	11
	Călărași	4	3	1	2	2	3	2	2	2	3
	Dâmbovița	4	3	2	2	4	4	3	2	4	6
	Giurgiu	1	1	1	1	2	3	3	3	1	1
	Ialomița	1	1	1	1	1	1	1	0	2	3
	Prahova	6	9	8	12	14	17	19	18	17	20
	Teleorman	3	2	4	3	5	2	5	4	4	9
Construcții	Argeș	209	213	282	377	465	601	734	867	1135	1245
	Călărași	136	123	131	142	174	203	223	283	347	376
	Dâmbovița	110	99	119	165	220	287	357	438	670	767
	Giurgiu	82	90	107	123	160	197	234	280	444	486
	Ialomița	63	60	75	99	124	146	155	186	272	323
	Prahova	429	445	568	703	901	1098	1284	1547	2001	2133
	Teleorman	80	81	81	91	104	110	132	172	252	285
Comerț	Argeș	6144	5811	5679	5362	5303	5765	6019	6183	6382	6457
	Călărași	2291	2049	2044	1950	1985	2100	2223	2296	2317	2450
	Dâmbovița	3280	2906	2732	2423	2493	2744	2923	3049	3114	3247
	Giurgiu	2061	1921	1834	1650	1544	1541	1601	1691	1772	1898
	Ialomița	2320	2063	1921	1652	1613	1674	1745	1804	1801	1945
	Prahova	8870	8376	8068	7251	6845	7075	7116	7293	7463	7656
	Teleorman	3278	3053	2919	2781	2785	2797	2782	2829	2902	2947
Servicii	Argeș	745	773	979	1309	1857	2361	2859	3300	3876	4445
	Călărași	419	419	476	544	627	731	831	932	1042	1171
	Dâmbovița	459	448	518	713	963	1248	1513	1652	1981	2242
	Giurgiu	312	329	399	479	570	636	702	795	949	1114
	Ialomița	261	274	328	495	594	701	805	904	1009	1127
	Prahova	1267	1287	1557	2052	2705	3408	3960	4500	5091	5711
	Teleorman	414	409	434	530	573	674	786	882	998	1135

Sursa: INS (2012). Activitatea întreprinderii

Tabel 19 -Anexă: Repartiția IMM-urilor pe categorii de activitate la nivel județean, CAEN 2 (UM: număr)

CATEGORII DE ACTIVITATE	Județ	2008	2009	2010
Agricultură, silvicultură și pescuit	Argeș	407	420	420
	Călărași	438	467	487

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

CATEGORII DE ACTIVITATE	Județ	2008	2009	2010
	Dâmbovița	187	206	226
	Giurgiu	243	272	316
	Ialomița	385	440	440
	Prahova	341	374	366
	Teleorman	360	414	471
Industria extractivă	Argeș	22	26	28
	Călărași	6	5	2
	Dâmbovița	32	30	33
	Giurgiu	18	20	17
	Ialomița	1	1	1
	Prahova	54	68	60
	Teleorman	5	4	3
Industria prelucrătoare	Argeș	1743	1675	1533
	Călărași	452	441	383
	Dâmbovița	853	814	711
	Giurgiu	338	310	269
	Ialomița	388	359	300
	Prahova	1902	1825	1655
	Teleorman	429	394	365
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat	Argeș	5	4	6
	Călărași	2	2	2
	Dâmbovița	5	8	5
	Giurgiu	0	7	12
	Ialomița	2	1	4
	Prahova	9	13	18
	Teleorman	8	7	6
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	Argeș	71	76	80
	Călărași	29	24	33
	Dâmbovița	61	66	69
	Giurgiu	26	25	25
	Ialomița	25	27	25
	Prahova	122	137	136
	Teleorman	21	25	31
Construcții	Argeș	1426	1504	1310
	Călărași	444	468	401
	Dâmbovița	925	914	711
	Giurgiu	593	628	504

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

CATEGORII DE ACTIVITATE	Județ	2008	2009	2010
	Ialomița	379	409	323
	Prahova	2485	2550	2073
	Teleorman	356	390	340
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	Argeș	6404	5889	5415
	Călărași	2436	2223	2090
	Dâmbovița	3232	2953	2679
	Giurgiu	1883	1816	1774
	Ialomița	1932	1832	1714
	Prahova	7602	7017	6380
	Teleorman	2931	2751	2600
Servicii	Argeș	4488	4594	4407
	Călărași	1221	1253	1145
	Dâmbovița	2238	2326	2133
	Giurgiu	1126	1154	1104
	Ialomița	1257	1278	1176
	Prahova	5729	5788	5427
	Teleorman	1159	1260	1226

Sursa: INS (2012). Activitatea întreprinderii

Tabel 20 -Anexă: Repartiția numărului de salariați ai IMM-urilor pe categorii de activitate, CAEN 1, la nivel regional (mii persoane)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Agricultură, vânătoare	30822	29517	21395	21176	18821	17063	15679	14842	13798	14502
Silvicultură, exploatarea forestieră	373	369	533	882	1110	1491	1818	2086	2233	2291
Pescuit și piscicultură	677	438	308	343	356	376	390	357	329	334
Industria extractivă	637	3288	2201	3824	3827	3126	2619	3328	3119	3492
Industria prelucrătoare	70109	75654	78341	90042	93076	102010	101783	101151	100683	102645
Energie electrică și termică, gaze și apă	2066	2944	2616	3706	4437	4033	4207	4629	4650	4728
Construcții	30398	32783	31499	33037	35774	35765	36392	42130	51507	54342

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Comerț	88318	84455	82403	83128	87982	89251	95392	103034	107191	112860
Servicii	62530	34058	35065	34956	43541	52386	58779	66034	74399	81499

Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

Tabel 21 -Anexă: Repartiția numărului de salariați ai IMM-urilor pe categorii de activitate, CAEN 2, la nivel regional (mii persoane)

CATEGORII DE ACTIVITATE	2008	2009	2010
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	14340	14147	14804
Silvicultura și exploatare forestieră	2262	2228	2129
Pescuitul și acvacultura	340	328	338
Industria extractivă	3492	3545	2980
Industria prelucrătoare	97600	88505	83394
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	2669	3203	2788
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	6393	6466	7525
Construcții	56665	49943	40621
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	112411	99641	93748
Servicii	80521	81032	80183

Sursa: INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

Tabel 22 -Anexă: Unități locale active, cifra de afaceri și personalul unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii pe activități ale economiei naționale în anul 2010

CAEN 2	Număr firme (UM: număr unități)		Cifra de afaceri (mii lei prețuri curente)		Număr de salariați (UM: număr personal)	
	SUD MUNTENIA	ROMÂNIA	SUD MUNTENIA	ROMÂNIA	SUD MUNTENIA	ROMÂNIA
Industria extractivă	186	1350	964	10757	14921	66905
Industria prelucrătoare	5526	50066	50699	236282	163574	1124568
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	90	1047	1584	52747	5877	75481

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	481	2784	2104	14212	9169	79705
Construcții	5749	49859	7774	72178	46092	400686
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	23522	189128	32259	366843	97981	898639
Servicii	16479	188196	11752	150219	100263	1183856
TOTAL	52033	482430	107136	903238	437877	3829840

Sursa: DJS Călărași (2012). Regiunea Sud Muntenia. Indicatori economici (2005 - 2010)

Tabel 23 -Anexă: Topul firmelor din Regiunea Sud Muntenia după cifra de afaceri în anul 2010

	Județ	Localitate	Nume firmă	Cifra de afaceri (RON)
INDUSTRIE/ Producție	AG	Mioveni	AUTOMOBILE DACIA SA	11 403 296 221
	PH	Ploiești	ELECTRICA FURNIZARE MUNTENIA NORD	1 297 782 226
	DB	Găești	ARCTIC SA	943 059 683
	AG	Mioveni	JOHNSON CONTROLS ROMANIA SRL	857 879 057
	DB	Târgoviște	MECHEL TARGOVISTE SA	851 698 784
	IL	Urziceni	EXPUR SA	648 655 298
	PH	Ploiești	ELECTRICA DISTRIBUTE MUNTENIA NORD	596 094 444
	PH	Câmpina	CAMERON ROMANIA SRL	587 076 827
	PH	Ploiești	YAZAKI ROMANIA SRL	517 954 072
	AG	Mioveni	EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS SRL	406 926 160
COMERȚ	AG	Mioveni	RENAULT INDUSTRIE ROUMANIE SRL	2 429 410 979
	PH	Nedelea	LIDL DISCOUNT SRL	1 451 232 531

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

	Județ	Localitate	Nume firmă	Cifră de afaceri (RON)
	AG	Pitești	FILDAS TRADING SRL	924 855 006
	PH	Ploiești	LLK LUBRICANTS ROMANIA SRL	862 366 693
	PH	Ploiești	UNILEVER SOUTH CENTRAL EUROPE SA	756 719 972
	PH	Ploiești	ASESOFT DISTRIBUTION SRL	584 520 698
	PH	Ploiești	SECA DISTRIBUTION SRL	290 151 102
	GR	Bolinitn Deal	MINIMAX DISCOUNT SRL	277 812 342
	PH	Ploiești	CDE R INTEREX SA	242 829 730
	AG	Pitești	FARMACEUTICA ARGESFARM SA	207 545 448
SERVICII	PH	Ploiești	ASESOFT INTERNATIONAL SA	202 911 395
	PH	Brazii De Sus	JCR CHRI5TOF CONSULTING SRL	116 063 811
	PH	Ploiești	ATLAS GIP SA	94 028 424
	PH	Ploiești	TEAMNET INTERNATIONAL SA	88 759 470
	IL	Urziceni	CLUB SPORTIV UNIREA URZICENI SA	76 934 444
	PH	Ploiești	INFRATEL NET SRL	65 451 590
	AG	Pitești	CONARG REAL ESTATE SRL	60 438 957
	AG	Curtea de Argeș	EXCHANGE BIG DEAL SRL	52 555 502
	PH	Vălenii de Munte	ELIO SRL	50 109 267
	PH	Ploiești	2K TELECOM SRL	46 444 263
ALTE	GR	Adunații	BLUE AIR TRANSPORT AERIAN	692 109 278

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

	Județ	Localitate	Nume firmă	Cifra de afaceri (RON)
CATEGORII (transport, construcții, agricultură)		Copăcenii		
	CL	Călărași	REMAT SA	570 636 648
	GR	Adunații Copăcenii	ROMSTRATE SRL	566 155 562
	PH	Ploiești	AQUILA PART PROD COM SRL	426 500 181
	TR	Zimnicea	INTERAGRO SRL	391 161 120

Sursa: Asociația Oamenilor de Afaceri Argeș: <http://www.proiectaoaacasa.ro/materiale-informative>

Tabel 24 -Anexă: Topul firmelor din regiunea Sud Muntenia în funcție de profit și pierderi în anul 2010

	Județ	Localitate	Nume firmă	Profit (RON)	Pierderi (RON)
INDUSTRIE/ Producție	AG	Mioveni	AUTOMOBILE DACIA SA	300 015 819	-
	DB	Găești	ARCTIC SA	97 084 979	-
	PH	Câmpina	CAMERON ROMANIA SRL	73 642 158	
	PH	Ploiești	TIMKEN ROMANIA SA	63 998 086	
	DB	Titu	ELSID SA	58 859 028	
	DB	Târgoviște	MECHEL TARGOVISTE SA	-	-155 198 455
	DB	Târgoviște	ERDEMIR ROMANIA SRL	-	-29 311 717
	PH	Filipeștii de Pădure	ADYA METAL SRL	-	-29 149 768
	DB	Târgoviște	ECO ENERGY SRL	-	-26 226 748
	GR	Giurgiu	UZINA TERMoeLECTRICA GIURGIU SA	-	-24 655 054

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

	Județ	Localitate	Nume firmă	Profit (RON)	Pierderi (RON)
COMERȚ	AG	Pitești	FILDAS TRADING SRL	37 312 434	-
	PH	Ploiești	LLK LUBRICANTS ROMANIA SRL	34 199 386	-
	PH	Nedelea	LIDL IMOBILIARE ROMANIA MANAGEMENT	9 799 916	-
	DB	Titu	EKOMIN SRL	9 482 811	-
	PH	Ploiești	ASESOFT DISTRIBUTION SRL	8 911 126	-
	PH	Nedelea	LIDL DISCOUNT SRL	-	- 247 745 680
	GR	Bolinitn Dean	RUUKKI ROMANIA SRL	-	-53 980 015
	PH	Ploiești	CDE R INTEREX SA	-	- 27 469 203
	AG	Valea Mare	IOANA MED FARM SRL	-	-19 329 559
	GR	Bolinitn Deal	MINIMAX DISCOUNT SRL	-	- 14 517 420
SERVICII	IL	Urziceni	CLUB SPORTIV UNIREA URZICENI SA	17 593 480	-
	PH	Azuga	ROUA DEVELOPMENT SA	14 719 058	-
	PH	Ploiești	ASESOFT INTERNATIONAL SA	8 972 518	-
	PH	Ploiești	TEAMNET INTERNATIONAL SA	6 824 357	-
	PH	Ploiești	2K TELECOM SRL	6 355 518	-
	AG	Pitești	CENTRUL MEDICAL ELIM SRL		-7 981 783
	PH	Ploiești	ILF BERATENDE INGENIEURE ZT GESELLSCPH		-5 185 063

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

	Județ	Localitate	Nume firmă	Profit (RON)	Pierderi (RON)
	DB	Târgoviște	BLOM ROMANIA SRL		-4 728 368
	TR	Videle	SPITALUL ORASENESC SRL		-3 258 649
	PH	Ploiești	UPETROM TRADING & ENGINEERING SRL		-2 377 828

Sursa: Asociația Oamenilor de Afaceri Argeș: <http://www.proiectaoaacasa.ro/materiale-informative>

Tabel 25 -Anexă: Rata de creare a întreprinderilor noi la nivel regional (%)

%	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nord Est	2,9	3,1	4,5	4,8	6	4,7	5,2	5,2	4,3	4,1
Sud - Est	2,9	3,5	3,8	4,3	5,2	4,6	4,5	5,1	3,8	3,8
Sud - Muntenia	1,5	2,5	3,6	4,1	4,6	3,9	4,4	5,3	4	4
Sud - Vest	1	1,9	2,8	2,9	3	2,5	3,1	3,2	2,5	2,8
Vest	1,3	2,2	2,8	3,7	4,6	3,9	4	4,3	3,2	3,1
Nord Vest	2,5	3,6	4,5	5,7	6,1	5,2	6,2	6,3	4,7	5
Centru	1,8	2,9	4	4,3	6	5	5,2	5,6	4	4,3
București Ilfov	2,4	4,3	5,6	7,2	7,1	7	9,6	8,4	6,1	6,2
România	16,3	23,8	41,7	36,9	42,4	36,5	42,2	43,3	32,6	33,2

Sursa: INS (2012). *Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor*

Notă explicativă: Conform Notei metodologice a INS din studiul Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor (2012), ancheta anuală asupra întreprinderilor noi realizată în anul 2001 este prima unde au fost disponibile date regionale.

Tabel 26 -Anexă: Situația întreprinderilor nou create la un an de la înființare (%)

%	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sud Muntenia							
Active	67	66,7	68,4	72,7	57,3	62	71,6
Inactive	12,6	14,2	22,4	16,1	18,4	23,7	16,8

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

<i>Desființate</i>	20,4	19,1	9,3	11,2	24,3	14,3	11,6
România							
<i>Active</i>	61,8	63,2	68,7	66,6	51,7	62,2	68
<i>Inactive</i>	14,8	15,5	19,3	14,6	20,4	20,8	22,2
<i>Desființate</i>	23,4	21,3	12	18,8	27,9	17	9,8

INS (2012). *Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor*

Notă explicativă: Conform Notei metodologice a INS din studiul Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor (2012), estimarea numărului de întreprinderi active la un moment dat este dificilă din cauza întârzierilor din procesul de înregistrare. De exemplu, dintre întreprinderile create în 1998, unele nu apar în registru până în 1999, 2000 sau chiar mai târziu, de aceea nu pot fi cercetate în anul în care au fost create. În acest fel, datele legate de întreprinderile active nou-create la nivel regional sunt disponibile începând cu anul 2004.

Tabel 27 -Anexă: Ponderea întreprinderilor active nou create care fac investiții în primul an de activitate (%)

%	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nord Est	31,9	21,4	30,4	32,7	24,2	15,8	41,4
Sud Est	16,6	12,8	18,2	18,6	12,9	7,9	26,9
Sud Muntenia	23,2	25,5	35,9	25	17,1	16,1	70,7
Sud Vest	24,5	24,6	24,6	24,8	14,4	19,8	46
Vest	24,4	18,2	25,3	13,9	8,9	10,2	18
Nord Vest	29,6	31,2	36,6	20,4	25,3	16	45,4
Centru	20,9	24,2	24,5	26,8	12,7	14,5	35,6
București Ilfov	29,3	28,2	22,6	23,8	17,8	7,5	30,3
România	25,6	23,5	27,1	23,6	17,1	12,9	39

Sursa: INS (2012). *Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor*

Notă explicativă: Conform Notei metodologice a INS din studiul Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor (2012), estimarea numărului de întreprinderi active la un moment dat este dificilă din cauza întârzierilor din procesul de înregistrare. De exemplu, dintre întreprinderile create în 1998, unele nu apar în registru până în 1999, 2000 sau chiar mai târziu, de aceea nu pot fi cercetate în anul în care au fost create. În acest fel, datele legate de întreprinderile active nou-create la nivel regional sunt disponibile începând cu anul 2004.

Tabel 28 -Anexă: Tipologia inovatorilor tehnologici pe clase de mărime și activități economice la nivel regional (număr)

INOVARE TEHNOLOGICĂ	2000-2002			2002-2004			2004-2006			2006-2008			2008-2010		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

TOTAL	72	44	273	29	187	236	73	110	387	54	163	342	80	83	267
Mici	40	22	125	14	126	101	44	65	158	21	114	211	37	45	142
Mijlocii	17	14	87	7	44	75	23	32	167	20	32	85	25	25	81
Mari	15	8	61	8	17	60	6	13	62	13	17	46	19	13	43
Industrie	53	40	238	22	133	181	53	59	291	26	107	271	71	59	220
Servicii	19	4	35	7	54	55	20	51	96	28	56	71	8	24	47

A = inovatori numai de produs; B = inovatori de proces; C = inovatori de produs și proces

Sursa: INS (2006, 2008, 2010). *Inovarea în industrie și servicii*

Tabel 29 -Anexă: Cererile de brevet de invenție și înregistrare a mărcilor, a desenelor/ modelelor la nivel județean (UM: număr)

Județ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
CERERI DE BREVET DE INVENȚIE									
Argeș	22	13	15	18	11	13	14	17	10
Călărași	6	3	7	9	7	2	2	-	4
Dâmbovița	20	21	19	14	5	5	10	5	15
Giurgiu	6	5	11	13	4	5	3	2	1
Ialomița	6	5	8	7	2	5	4	4	3
Prahova	39	29	35	31	31	21	21	16	32
Teleorman	4	7	3	2	2	4	3	7	2
CERERI DE ÎNREGISTRARE A MĂRCILOR									
Argeș	58	77	89	102	119	130	109	97	175
Călărași	5	12	23	11	39	33	29	23	29
Dâmbovița	47	38	44	55	47	37	37	48	59
Giurgiu	5	16	23	39	44	46	28	32	50
Ialomița	13	55	45	53	44	26	21	46	36
Prahova	201	172	224	243	275	349	264	231	195
Teleorman	18	14	32	41	14	17	18	27	41
CERERI DE ÎNREGISTRARE A DESENELOR/ MODELELOR									
Argeș	9	3	14	17	14	9	16	5	13
Călărași	1	-	-	-	-	-	1	4	1
Dâmbovița	10	19	2	3	1	5	7	4	5
Giurgiu	6	3	9	4	9	6	4	2	1
Ialomița	3	-	9	11	5	1	2	5	10
Prahova	33	13	11	18	13	19	9	5	5
Teleorman	4	-	-	5	1	-	-	-	-

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Sursa: INS (2012). *Știință, tehnologie, inovare*

Notă explicativă: Nu există statistici la nivel de județ pentru perioada 1999 - 2001 pentru cererile de brevet de invenție și înregistrare a mărcilor, a desenelor/ modelelor la nivel județean.

Tabel 30 -Anexă: Situația actuală a parcurilor industriale și tehnologice din Regiunea Sud Muntenia

Nr. Crt	Denumire/ Suprafață/ Statut	LOCAȚIE	An înființare	Număr de firme găzduite	Cifra de afaceri (lei, 2010)
1.	Parcul Industrial Moreni (24,7115 ha) Operațional	Moreni, jud. Dâmbovița	Înființat prin Ordin MDP nr. 188/2002, modificat de Ordinul MAI nr. 112/2009	21 firme găzduite;	1 576 694
2.	Parcul Industrial Mija 82,62 ha Operațional	Comuna Ion Luca Caragiale, Sat Mija, județul Dâmbovița	înființat prin Ordin MDP nr. 189/2002	-	2 487 983
3.	Parcul Industrial Prahova 23,47 ha Operațional	Loc. Vălenii de Munte, județul Prahova	Ordin MDP nr. 349/2002	31 firme cu capital străin, mixt și autohton; 1200 angajați	534 0718
4.	Parcul Industrial Fetești 20 ha Green field	Fetești, județul Ialomița	Ordin MDP nr. 357/2002	-	-
5.	Parcul Industrial Ploiești 146,27 ha Operațional	Loc. Ploiești, județul Prahova	Ordin MAI nr. 538/2003	52 de firme găzduite	5 803 682
6.	Parcul Tehnologic și Industrial Giurgiu Nord	loc. Giurgiu, județul Giurgiu	Ordin MAI nr. 576/2003	13 societăți comerciale cu cca. 1.500 salariați (cf. DJS Giurgiu)	4 824 771

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Nr. Crt	Denumire/ Suprafață/ Statut	LOCAȚIE	An înființare	Număr de firme găzduite	Cifra de afaceri (lei, 2010)
7.	Parcul Industrial Brazi 46,114 ha	loc. Brazi, județul Prahova	Ordin MAI nr. 1307/2006	18 firme găzduite	2 490 438
8.	Parcul Industrial Răcari 23,686 ha Operațional	Răcari, jud. Dâmbovița	Ordin MIRA nr.622/2008	-	-
9.	Parcul Industrial WDP Corbii Mari 22,22 ha Green field	Corbii Mari, jud. Dâmbovița	Ordin MAI nr. 128/2009	-	-
10.	Parcul Industrial Mizil 31,4 ha Green field	loc. Mizil, județul Prahova	Ordin MAI nr. 154/2009 Modificat de Ordinul MAI nr. 122/2011	<u>Extindere parc industrial Ploiești</u>	-
11.	Parcul Industrial Urlați 35,06 ha Operațional	loc. Urlați, județul Prahova	Ordin MAI nr. 177/2009	<u>Extindere parc industrial Ploiești</u>	-
12.	Parcul Industrial Allianso Business Park - Ariceștii Rahtivani 253,2 ha Operațional	Loc. Ariceștii Rahtivani, județul Prahova	Ordin MAI nr. 294/2009 Modificat de Ordinul MDA nr. 127/2012	-	-
13.	Parcul Industrial WDP Ariceștii Rahtivani 25 ha Green field	loc. Ariceștii Rahtivani, jud. Prahova	Ordin MAI nr. 316/2009	-	-
14.	Parcul Industrial Ciorani 45 ha Green field	loc. Ciorani, jud. Prahova	Ordin MAI nr. 141/2010	<u>Extindere parc industrial Ploiești</u>	-
15.	Parcul Industrial Priboiu 31,92 ha Operațional	loc. Brănești, județul Dâmbovița	HG nr. 1473/2002	-	11 927
16.	Parcul Industrial WDP Oarja 22,42 ha Operațional	Oarja, jud. Argeș	Ordin MAI nr. 102/2011		
17.	Parcul Industrial	Ariceștii	Ordin MAI nr. 96/2012		

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Nr. Crt	Denumire/ Suprafață/ Statut	LOCAȚIE	An înființare	Număr de firme găzduite	Cifra de afaceri (lei, 2010)
	Primus 1 Ariceștii Rahtivani 28,870 ha Green field	Rahtivani, județul Prahova	-	-	
18.	Parcul Industrial Primus 2 Ariceștii Rahtivani 81,595 ha Green field	Ariceștii Rahtivani, județul Prahova	Ordin MAI nr. 96/2012		
-	Parcul Industrial Măgurele-lazu 25 ha Green field	loc. Măgurele, județul Prahova	Cerere de acordare a titlului de parc industrial		
-	Parcul Industrial Pitești - Bradu 14,0771 ha Anulat	loc. Bradu, jud. Argeș	Ordin MAI nr. 552/2003	ANULAT	

Sursa: Ministerul Administrației și Internelor (2012):

[http://www.mai.gov.ro/Documente/DGRCL/Parcurile%20industriale%20si%20coordonatele%20societ
atilor%20administrator.pdf](http://www.mai.gov.ro/Documente/DGRCL/Parcurile%20industriale%20si%20coordonatele%20societ%20atorilor%20administrator.pdf); Ministerul de Finanțe (2012):

<http://www.mfinante.ro/agentinume.html?pagina=domenii>

Tabel 31 -Anexă: Distribuția cheltuielilor din unitățile CDI, pe sectoare de performanță
(mil. lei)

SECTORUL ÎNTREPRINDERI

Regiune	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nord-Vest	10.05	13.03	23.52	17.29	33.13	40.25	57.85	43.89	55.43	:
Centru	26.25	36.66	48.72	43.89	42.62	46.67	34.63	32.71	137.53	:
Nord-Est	14.29	16.66	23.98	29.05	25.09	34.23	34.43	33.46	31.95	:
Sud-Est	23.20	19.13	17.76	21.36	26.52	34.94	45.53	55.12	50.38	:
Sud - Muntenia	63.52	88.99	103.68	132.10	131.10	139.12	210.85	200.08	202.09	:
București - Ilfov	116.35	144.82	178.94	237.68	284.28	421.49	456.18	458.22	428.30	:
Sud-Vest Oltenia	15.84	13.03	13.33	20.52	19.41	17.66	21.84	27.92	18.98	:

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Regiune	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vest	13.54	15.30	33.46	25.12	26.41	24.87	45.20	41.62	22.40	:
România	283.03	346.15	443.37	527.00	588.54	759.23	906.51	893.00	947.05	924.78

SECTORUL GUVERNAMENTAL

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nord-Vest	2.69	2.77	5.47	4.90	7.96	23.72	39.85	64.50	31.80	:
Centru	0.37	0.63	0.77	1.01	0.57	0.68	4.57	5.54	4.18	:
Nord-Est	5.53	7.90	10.39	14.66	19.37	33.96	41.62	58.62	38.98	:
Sud-Est	3.67	4.81	6.62	7.36	11.50	12.78	19.71	20.89	15.80	:
Sud - Muntenia	0.40	0.43	:	:	:	0.11	4.39	5.71	4.05	:
Bucuresti - Ilfov	105.42	113.59	206.80	277.18	329.29	391.96	572.24	992.87	660.24	:
Sud-Vest Oltenia	4.01	4.51	6.12	8.40	20.43	24.41	31.21	31.90	37.64	:
Vest	2.26	4.22	8.50	11.87	15.33	18.85	25.58	40.82	30.05	:
România	124.34	138.84	244.67	325.37	404.46	506.48	739.17	1220.80	822.73	887.39

SECTORUL ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nord-Vest	6.36	24.53	7.59	10.29	47.41	52.70	95.25	148.88	104.95	:
Centru	1.18	1.20	1.27	1.16	9.82	13.37	35.05	42.02	27.65	:
Nord-Est	6.96	4.49	3.12	6.40	19.96	39.23	87.36	122.53	86.75	:
Sud-Est	1.40	2.44	2.09	1.68	4.49	6.58	15.39	23.21	25.42	:
Sud - Muntenia	0.79	1.47	2.37	2.38	3.10	6.52	13.67	23.71	14.64	:
Bucuresti - Ilfov	31.28	44.13	48.96	40.87	61.13	121.39	222.47	400.45	267.94	:
Sud-Vest Oltenia	2.39	4.07	1.86	24.97	5.18	11.89	14.75	28.35	19.13	:
Vest	1.60	7.06	4.56	8.52	10.70	25.71	40.80	70.82	36.59	:
România	51.97	89.40	71.82	96.27	161.79	277.38	524.74	860.00	583.06	591.32

SECTORUL NON-PROFIT

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nord-Vest	:	:	:	0.03	0.47	:	0.51	1.00	2.07	:
Centru	:	:	:	0.27	0.16	0.21	:	:	0.71	:
Nord-Est	:	:	:	0.33	0.91	0.08	0.15	0.00	0.18	:
Sud-Est	:	:	:	0.00	0.00	:	:	0.00	:	:
Sud - Muntenia	:	:	:	0.00	:	:	2.86	:	:	:

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Regiune	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
București - Ilfov	:	:	2.21	3.57	26.99	22.43	3.40	6.00	1.12	:
Sud-Vest Oltenia	:	:	:	0.00	0.00	:	:	:	:	:
Vest	:	:	:	0.02	0.35	:	:	:	:	:
România	:	:	2.21	4.23	28.88	22.72	6.92	6.88	4.08	9.97

Sursa: EUROSTAT (2012). *Science and technology indicators*

Notă explicativă: La momentul realizării studiului, EUROSTAT nu a publicat datele privind distribuția cheltuielilor din unitățile CDI pe sectoare de performanță la nivelul regiunilor de dezvoltare - pentru anul 2010.

Tabel 32 -Anexă: Cheltuielile de inovare pe clase de mărime, activități economice și elemente componente (mii lei prețuri curente)

2002 - 2006

Criteriu	2002			2004			2006		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Clase de mărime									
Mici	1040	7166	108	13611	49745	558	12593	35405	193
Mijlocii	6478	31117	1617	8598	189547	2139	19772	85105	4936
Mari	79012	110955	2620	112576	430676	13463	113060	832415	19951
Activități economice									
Industrie	57432	105525	3314	112415	657532	14814	117273	914325	23287
Servicii	29098	43713	1031	22370	12436	1346	28152	38600	1793
SUD MUNTENIA	86530	149238	4345	134785	669968	16160	145425	952925	25080
ROMÂNIA	603001	1308078	160348	890191	2852918	845968	1456662	4811172	153852

Cheltuieli de inovare pentru: A = Cercetare-dezvoltare, B = Achiziții de mașini, echipamente, software, C = Achiziții de alte cunoștințe externe

2008 - 2010

Criteriu	2008	2010

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

	A	B	C	A1	A2	B	C
Clase de mărime							
Mici	16703	99166	148	2128	14323	16280	1088
Mijlocii	76887	162868	15771	9497	3500	61218	919
Mari	282224	975582	1571	137324	119665	521952	2948
Activități economice							
Industrie	366172	1115630	16173	143444	137439	593658	3939
Servicii	9642	121986	1317	5506	50	5792	1017
SUD MUNTENIA	375814	1237616	17490	148949	137488	599449	4955
ROMÂNIA	1450443	8684944	129006	691441	420331	2607518	52291

Cheltuieli de inovare pentru: A = Cercetare-dezvoltare, A1: Cercetare - dezvoltare internă;
 A2: Cercetare - dezvoltare externă; B = Achiziții de mașini, echipamente, software;
 C = Achiziții de alte cunoștințe externe,
 Sursa: INS (2012). *Inovarea în industrie și servicii*

Tabel 33 -Anexă: Distribuția personalului implicat în activitatea de cercetare - dezvoltare după ocupații (număr persoane)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
CERCETĂTORI							
Argeș	928	1303	1445	1639	1633	1607	1566
Călărași	85	71	67	70	77	69	78
Dâmbovița	110	127	226	222	282	247	234
Giurgiu	13	13	8	:	2	1	:
Ialomița	2	1	1	:	:	4	3
Prahova	710	730	688	784	821	437	455
Teleorman	11	11	9	9	8	7	6
Sud Muntenia	1859	2256	2444	2724	2823	2372	2342
ROMÂNIA	27253	29608	30122	30740	30864	30645	30707
TEHNICIENI ȘI ASIMILAȚI							
Argeș	242	271	147	241	305	338	345
Călărași	77	54	42	38	53	41	41
Dâmbovița	47	55	63	76	22	18	14
Giurgiu	2	4	5	3	:	:	:

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ialomița	4	3	3	:	:	7	5
Prahova	252	223	188	229	262	88	64
Teleorman	4	3	3	7	7	11	10
Sud Muntenia	628	613	451	594	649	503	479
ROMÂNIA	5734	5569	4879	4862	5041	4270	3414
ALTE CATEGORII DE SALARIAȚI							
Argeș	1009	429	395	727	637	479	422
Călărași	396	352	299	223	196	192	185
Dâmbovița	22	31	37	22	90	97	97
Giurgiu	21	16	21	4	4	:	:
Ialomița	:	1	2	1	3	:	:
Prahova	141	147	142	74	75	31	14
Teleorman	4	5	3	7	7	2	4
Sud Muntenia	1593	981	899	1058	1012	801	722
ROMÂNIA	7738	5858	7219	7597	6882	7505	4944

Sursa: INS (2012). *Știință și tehnologie*

Notă explicativă: Conform INS, nu există date privind distribuția personalului implicat în activitatea de CDI după ocupații - la nivel de județ - pentru perioada 1999 - 2003.

Tabel 34 -Anexă: Producția științifică pe localități: număr articole ISI publicate

Localitate	Județ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pitești	AG	26	19	23	26	21	37	46	78	75
Târgoviște	DB	10	14	25	22	34	33	48	56	113
Ploiești	PH	13	23	17	24	30	32	36	63	70
Valea Călugărească	PH	1	0	0	0	0	0	1	0	1
Brazi	PH	1	0	0	1	0	0	1	0	0
Fundulea	IL	0	1	1	0	1	6	11	11	12
Giurgiu	GR	0	0	1	0	1	2	1	3	3
Câmpina	PH	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Curtea de Argeș	AG	0	0	0	2	2	5	0	0	0
Roșiorii de Vede	TR	0	0	0	0	1	1	1	0	0
Alexandria	TR	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Sud - Muntenia	SM	51	57	68	75	90	116	146	211	274
ROMÂNIA	RO	2.217	2.347	2.561	2.765	3.222	4.418	5.902	7.022	7.501

Sursa: Cartea albă a Cercetării din România (2012), www.ad-astra.ro/cartea-alba/cities.php*Inițiativă locală. Dezvoltare regională.*

Notă explicativă: Statisticile privind numărul de articole ISI publicate pe localități sunt disponibile din anul 2002.

Tabel 35 -Anexă: Cereri de brevete depuse la Oficiul European de Patente (EPO) (număr brevete)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Argeș	1	0	0	0	0,1	0	0	0	0	0
Călărași	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dâmbovița	0	0	0,1	0,5	0	0,3	0	0,3	0	0
Giurgiu	0	0	0	0	0	0,5	0	0	0	0
Ialomița	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prahova	0,3	0,2	0	0	0	0	1,3	0	0,9	1,2
Teleorman	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sud Muntenia	1,3	0,2	0,1	0,5	0,1	0,8	1,3	0,3	0,9	1,2
România	7,7	6,1	10,4	11,4	16,3	23,2	28,7	20,3	32,8	32,0

Sursa: OECD. StatExtracts (2012), http://stats.oecd.org/Index.aspx?DatasetCode=PATS_IPC#

Notă explicativă: La momentul realizării studiului, OECD nu a publicat datele privind cererile de brevete depuse la EPO la nivel județean pentru anii 2009 și 2010.

Tabel 36 -Anexă: Zonele defavorizate ale regiunii Sud Muntenia

JUDEȚ	COMUNĂ	TIP *
ARGEȘ	Albeștii de Muscel	ZMD
ARGEȘ	Aninoasa	ZMD
ARGEȘ	Arefu	ZMD
ARGEȘ	Berevoești	ZMD
ARGEȘ	Boteni	ZMD
ARGEȘ	Braduleț	ZMD
ARGEȘ	Bughea de Jos	ZMD
ARGEȘ	Bughea de Sus	ZMD
ARGEȘ	Câmpulung	ZMD
ARGEȘ	Cetățeni	ZMD
ARGEȘ	Cicănești	ZMD
ARGEȘ	Corbeni	ZMD
ARGEȘ	Corbi	ZMD
ARGEȘ	Dâmbovicioara	ZMD
ARGEȘ	Dragoslavele	ZMD
ARGEȘ	Lerești	ZMD
ARGEȘ	Mioarele	ZMD
ARGEȘ	Nucșoara	ZMD

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

JUDEȚ	COMUNĂ	TIP *
ARGEȘ	Poienarii de Muscel	ZMD
ARGEȘ	Rucăr	ZMD
ARGEȘ	Salatrucu	ZMD
ARGEȘ	Stoenești	ZMD
ARGEȘ	Suici	ZMD
ARGEȘ	Valea Mare Pravăț	ZMD
ARGEȘ	Beletii-Negrești	ZDS
ARGEȘ	Bogati	ZDS
ARGEȘ	Dobrești	ZDS
ARGEȘ	Priboieni	ZDS
DÂMBOVIȚA	Barbulețu	ZMD
DÂMBOVIȚA	Bezdead	ZMD
DÂMBOVIȚA	Buciumeni	ZMD
DÂMBOVIȚA	Iedera	ZMD
DÂMBOVIȚA	Moroeni	ZMD
DÂMBOVIȚA	Pietrosita	ZMD
DÂMBOVIȚA	Pucheni	ZMD
DÂMBOVIȚA	Râu Alb	ZMD
DÂMBOVIȚA	Runcu	ZMD
DÂMBOVIȚA	Valea Lunga	ZMD
DÂMBOVIȚA	Vârfuri	ZMD
DÂMBOVIȚA	Valeni-Dâmbovită	ZMD
DÂMBOVIȚA	Visinești	ZMD
DAMBOVITA	Aninoasa	ZDS
DAMBOVITA	Doicești	ZDS
DAMBOVITA	Glodeni	ZDS
DAMBOVITA	Ocnita	ZDS
IALOMITA	Făcăeni	ZDS
IALOMITA	Giurgeni	ZDS
IALOMITA	Mihail Kogalniceanu	ZDS
IALOMITA	Stelnică	ZDS
IALOMITA	Vlădeni	ZDS
PRAHOVA	Adunați	ZMD
PRAHOVA	Ariceștii Zeletin	ZMD
PRAHOVA	Azuga	ZMD
PRAHOVA	Batrâni	ZMD
PRAHOVA	Berteza	ZMD
PRAHOVA	Brebu	ZMD
PRAHOVA	Bușteni	ZMD
PRAHOVA	Cărbunești	ZMD
PRAHOVA	Cerasu	ZMD
PRAHOVA	Comarnic	ZMD
PRAHOVA	Cosminele	ZMD

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

JUDEȚ	COMUNĂ	TIP *
PRAHOVA	Izvoarele	ZMD
PRAHOVA	Maneciu	ZMD
PRAHOVA	Posești	ZMD
PRAHOVA	Predeal-Sărari	ZMD
PRAHOVA	Provița de Jos	ZMD
PRAHOVA	Provița de Sus	ZMD
PRAHOVA	Salcia	ZMD
PRAHOVA	Secaria	ZMD
PRAHOVA	Sinaia	ZMD
PRAHOVA	Slănic	ZMD
PRAHOVA	Starchiojd	ZMD
PRAHOVA	Șotriș	ZMD
PRAHOVA	Ștefești	ZMD
PRAHOVA	Talea	ZMD
PRAHOVA	Tâtaru	ZMD
PRAHOVA	Telega	ZMD
PRAHOVA	Valea Doftanei	ZMD
PRAHOVA	Apostolache	ZDS
PRAHOVA	Călugăreni	ZDS
PRAHOVA	Chiojdeanca	ZDS
PRAHOVA	Drajna	ZDS
PRAHOVA	Gorneț	ZDS
PRAHOVA	Gorneț-Cricov	ZDS
PRAHOVA	Jugureni	ZDS
PRAHOVA	Lapos	ZDS
PRAHOVA	Păcureți	ZDS
PRAHOVA	Sângeru	ZDS
PRAHOVA	Surani	ZDS
PRAHOVA	Șoimari	ZDS
PRAHOVA	Teisani	ZDS
PRAHOVA	Vâlcănești	ZDS
PRAHOVA	Valenii de Munte	ZDS
PRAHOVA	Varbilău	ZDS

* Zona Montană Defavorizată (ZMD), Zona Defavorizată de Condiții Naturale Specifice (ZDS).

Sursa datelor: Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013, versiunea consolidată martie 2012, Anexa 4a - Zone defavorizate, pag. 754, <http://www.pndr.ro/>

Tabel 37 -Anexă: Liderii inovării din regiunea Sud Muntenia, pe județe

Sectorul industrial	Companii
Prahova	

Sectorul industrial	Companii
Industria de mașini și echipamente	TIMKEN ROMANIA SA, CAMERON ROMANIA SRL, UZUC SA, UPETROM 1 MAI SA
Industria extractivă, de prelucrare a țițeiului și cocsificare a cărbunelui	ROMPETROL WELL SERVICES SA, PSV INDUSTRIES SA
Producerea, transportul și distribuției energiei electrice	FILIALA DE FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE ELECTRICA FURNIZARE MUNTENIA NORD SA, DALKIA TERMO PRAHOVA SRL
Industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal	CONFIND SRL și ADYA METAL SRL
Industria mijloacelor de transport	YAZAKI ROMANIA SRL
Industria produselor textile și de tricotaje, a confecțiilor de îmbrăcăminte și a blănurilor	TASAR DESIGN SRL
Captarea, tratamentul și distribuția apei	APA NOVA PLOIESTI SRL
Industria mobilei	LEMET SRL
Industria alimentară	ANA & CORNEL SRL
Industria băuturilor	ALEXANDRION GRUP ROMANIA SRL
Industria tutunului	BRITISH - AMERICAN TOBACCO ROMANIA INVESTMENT SRL
Servicii generale	IATSA CIMPINA SA.
Serviciilor profesionale	IPIP SA, PETROSTAR SA, JCR - CHRISTOF CONSULTING SRL
Alte activități de servicii	PECEF TEHNICA SRL
Transporturi, depozitare și activități anexe transporturilor	CONPET SA, AQUILA PART PROD COM SRL ROMPETROL LOGISTICS SRL
Creșterea animalelor	AGRISOL INTERNATIONAL R.O

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Sectorul industrial	Companii
Industria echipamentelor speciale inclusiv în domeniul securității și apărării	MFA SA MIZIL
Comerț cu amănuntul în magazine specializate, nespecializate, precum și neefectuat prin magazine	ARTSANI COM SRL
ARGEȘ	
Industria de mașini și echipamente	ELECTROARGES SA
Industria mijloacelor de transport	AUTOMOBILE-DACIA SA , AUTO CHASSIS INTERNATIONAL ROMANIA SRL, LEONI WIRING SYSTEMS PITESTI SRL, EURO AUTO PLASTIC SYSTEMS
Industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (exclusiv mașini, utilaje și instalații)	METABET C.F. SA, BAMESA OTEL SA
Comerț cu autovehicule, piese și accesorii de schimb și carburanți pentru autovehicule	RENAULT INDUSTRIE ROUMANIE SRL
Industria mobilei	JOHNSON CONTROLS ROMANIA SRL
Industria alimentară	DR. OETKER RO SRL
Industria de echipamente electrice și optice	STEINEL ELECTRONIC SRL
Captarea, tratamentul și distribuția apei	APA-CANAL 2000 SA
Servicii de consultanță	CEZ SERVICII SA
DÂMBOVIȚA	

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Sectorul industrial	Companii
Industria de mașini și echipamente	ARCTIC SA
Captarea, tratamentul și distribuției apei	COMPANIA DE APA TARGOVISTE-DAMBOVITA SA
Servicii imobiliare	DB IMPEX SRL
Creșterea animalelor	AVICOLA CREVEDIA SA
CĂLĂRAȘI	
Agricultură, Pescuit și Piscicultură	AVICOLA CALARASI SA, NUTRICOM SA, AGRO-CHIRNOGI SA
Industria alimentară	ALDIS
Industria lemnului și a produselor din lemn, a celulozei, hârtiei și a produselor din hârtie, silvicultură și exploatare forestieră	COMCEH SA
GIURGIU	
Servicii administrative și de suport	NOVA FORCE SRL
IALOMIȚA	
Industria produselor primare	AMONIL SA

Sursa datelor: Topul Național al Firmelor 2010, Camera de Comerț și Industrie a României

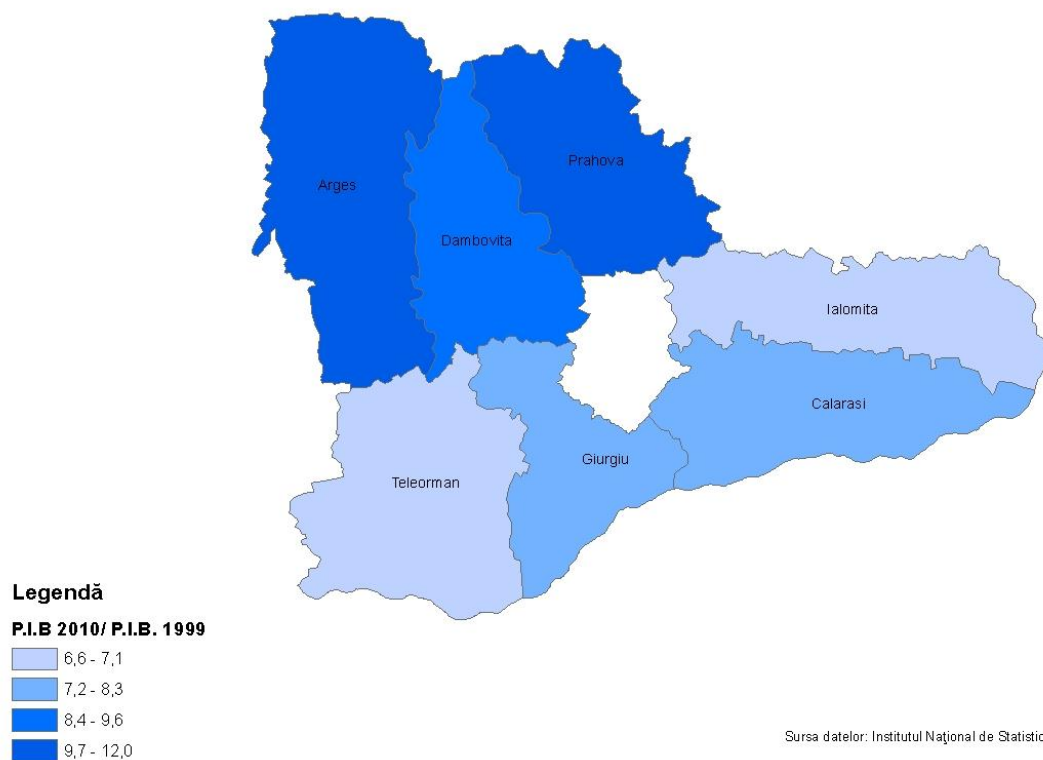

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Anexă Figuri

Figura 1 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a produsului intern brut în județele regiunii Sud Muntenia în perioada 1999 - 2010

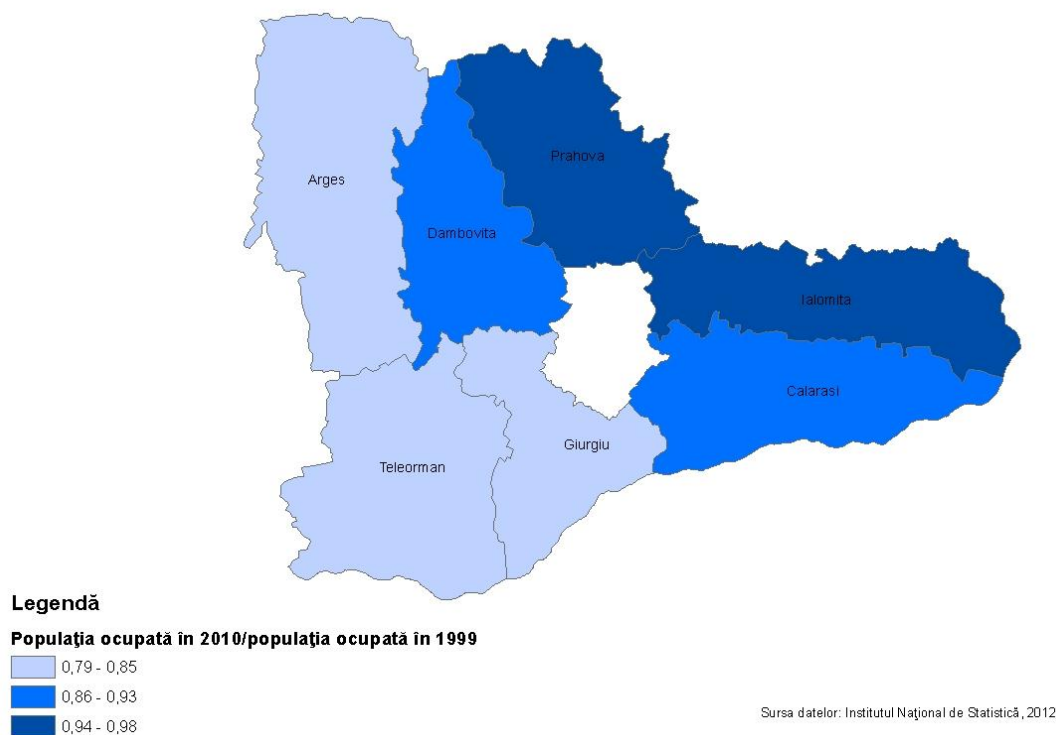
Sursa datelor: Institutul Național de Statistică, 2012

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 2 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civile medie în regiunea Sud Muntenia în perioada 1999 - 2010

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 3 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a numărului mediu de salariați în perioada 1999 - 2010

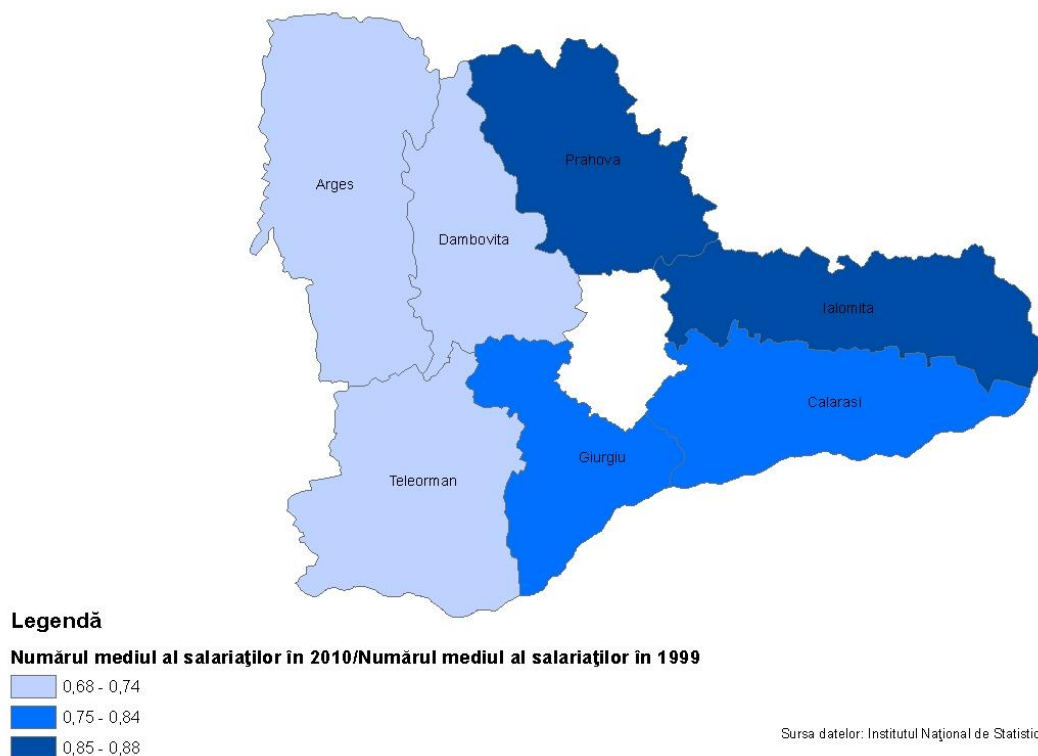

Figura 4 -Anexă: Evoluția ratei șomajului înregistrată în județele regiunii Sud Muntenia în perioada 1999 - 2010

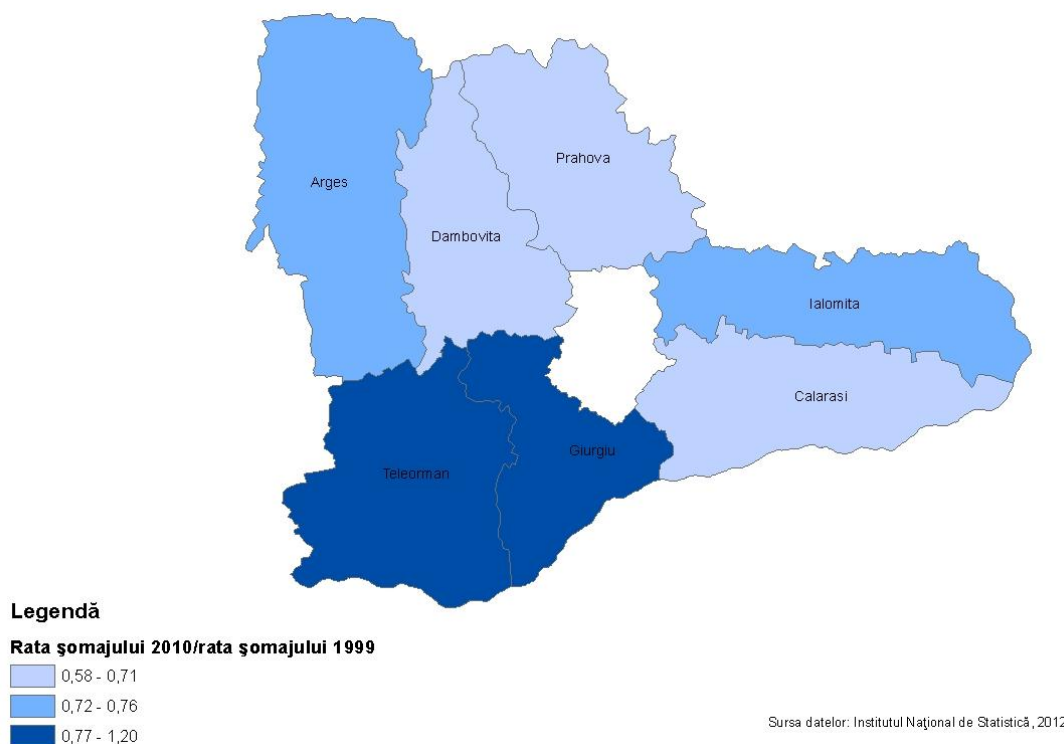

Figura 5 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a câștigului salarial mediu net lunar în perioada 1999 - 2010

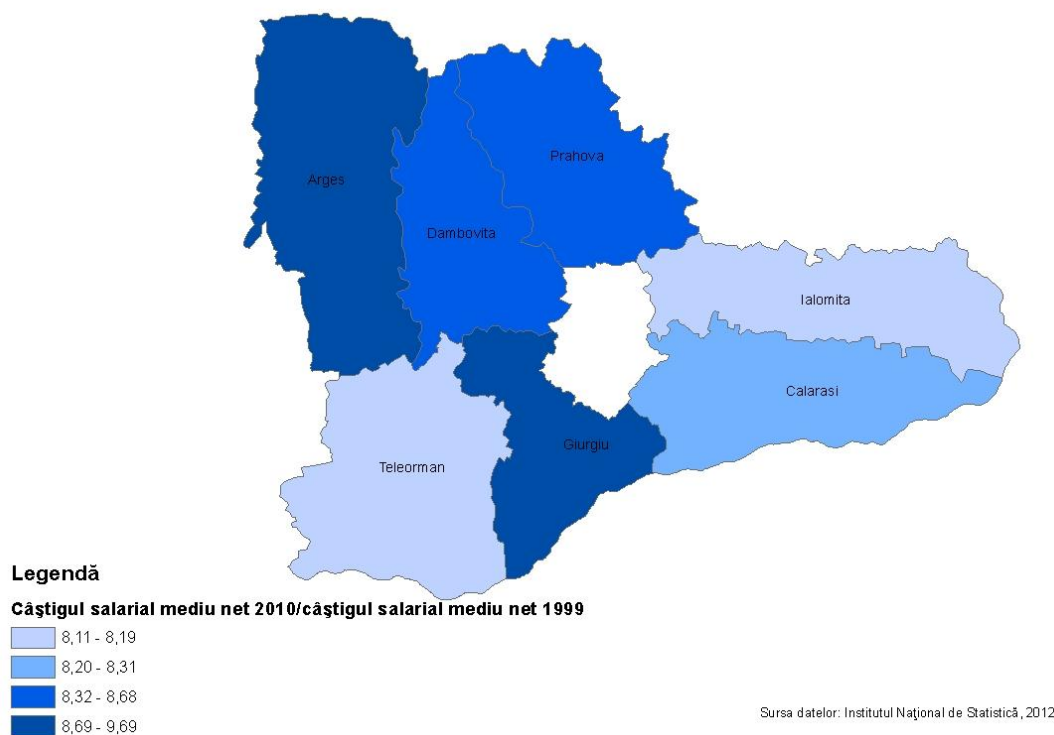

Figura 6 -Anexa: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active înregistrate, în regiunea Sud Muntenia, în perioada 1999 - 2010

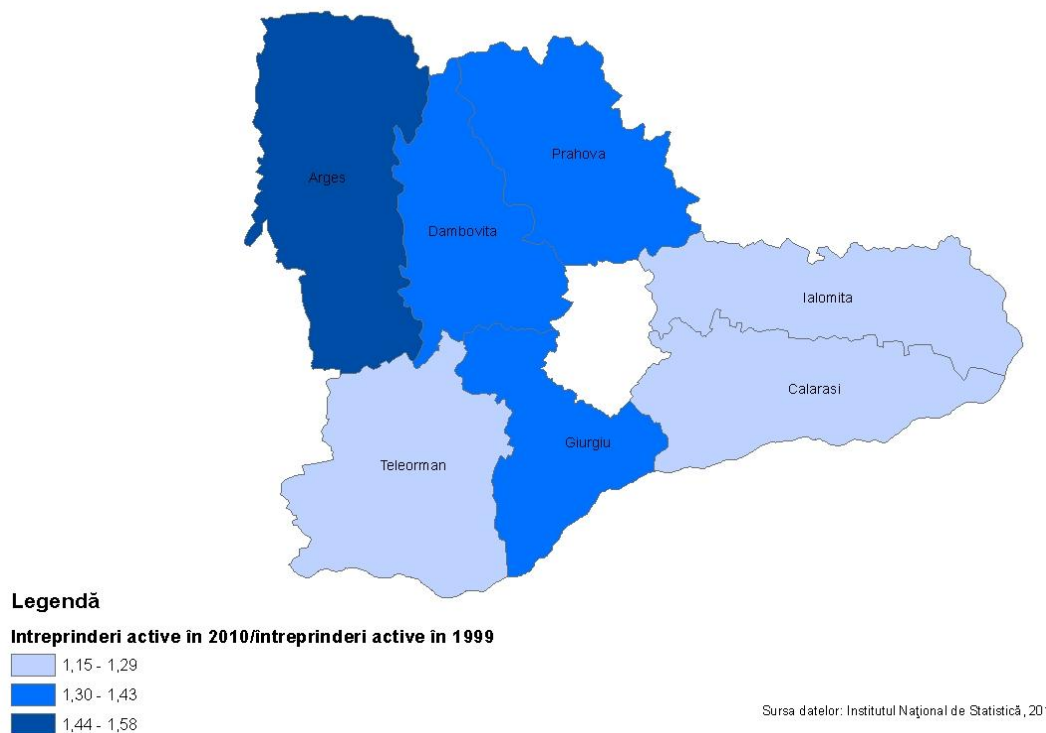

Figura 7 -Anexă: Evoluția densității întreprinderilor active înregistrate, în regiunea Sud Muntenia, în perioada 1999 - 2010

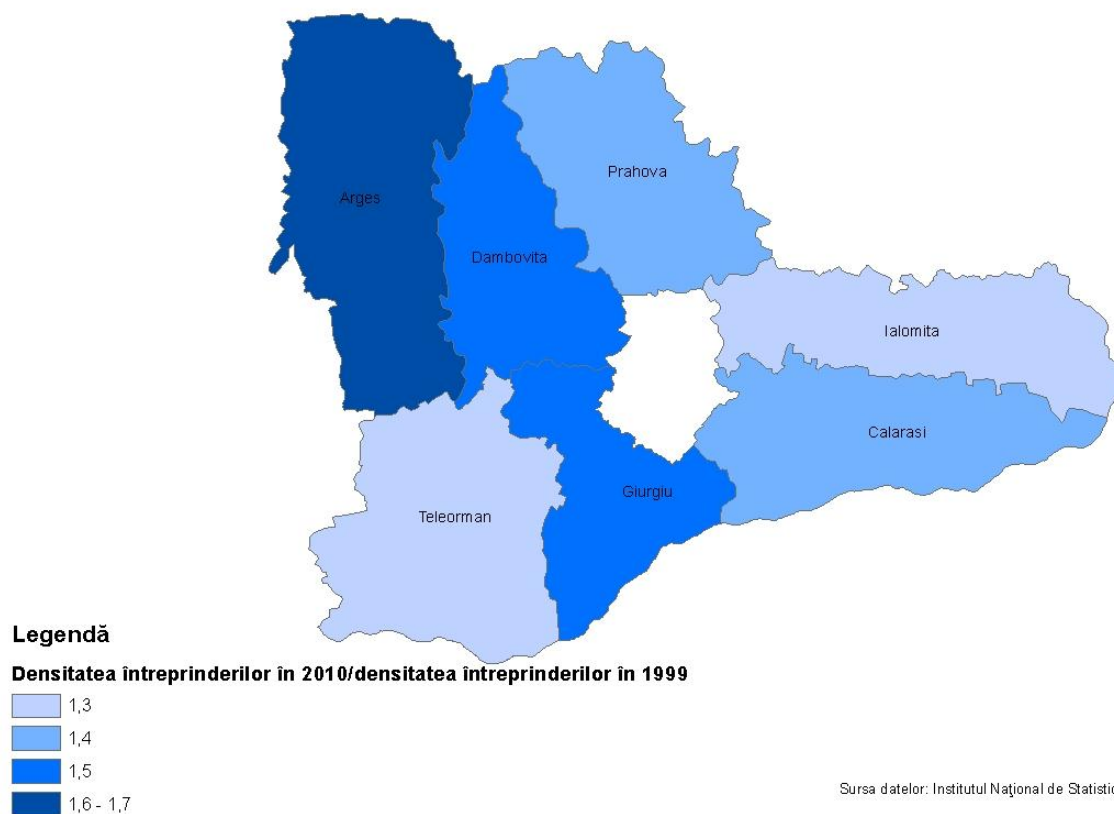

Figura 8 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active în perioada 1999 - 2010, având cel mult 9 salariați

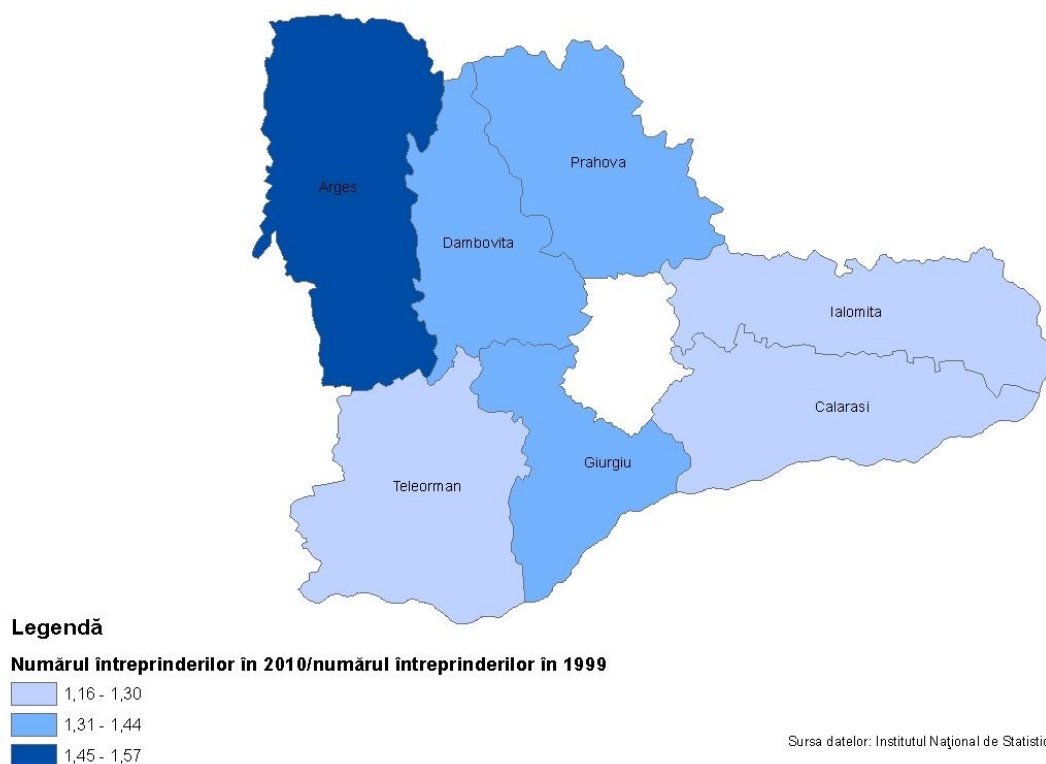

Figura 9 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active în perioada 1999 - 2010, având între 10 și 49 salariați

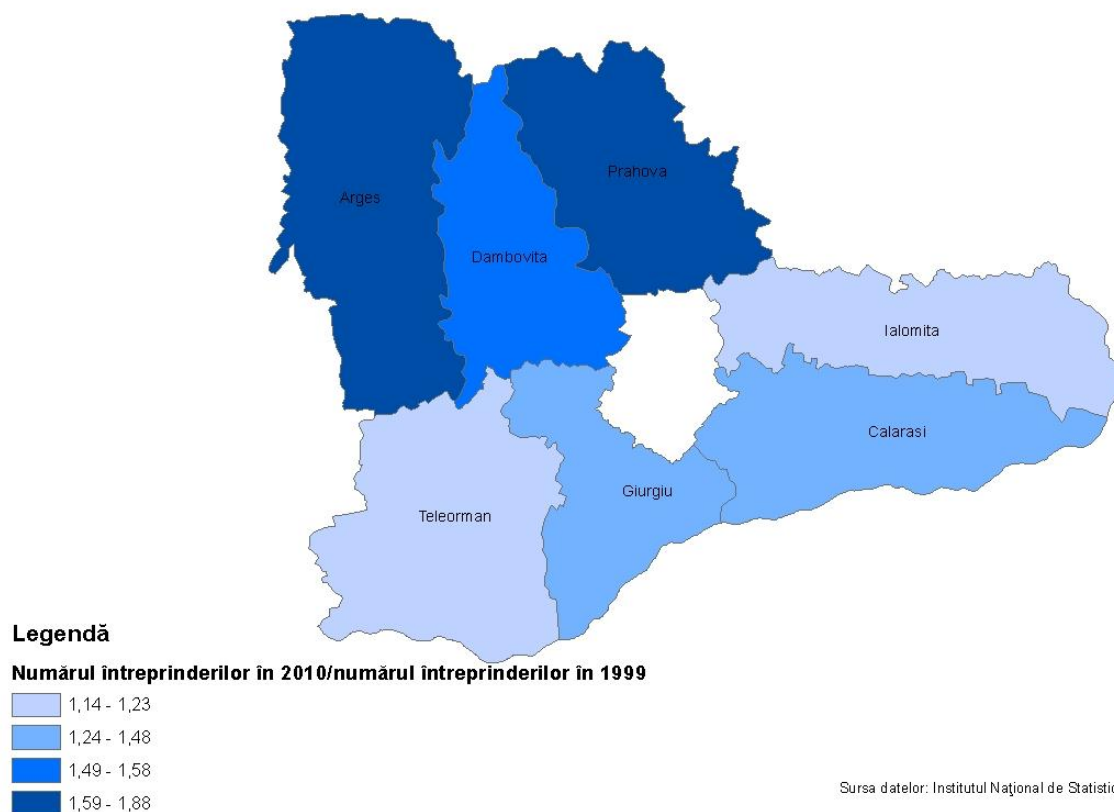

Figura 10 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active în perioada 1999 - 2010, având între 50 și 249 salariați

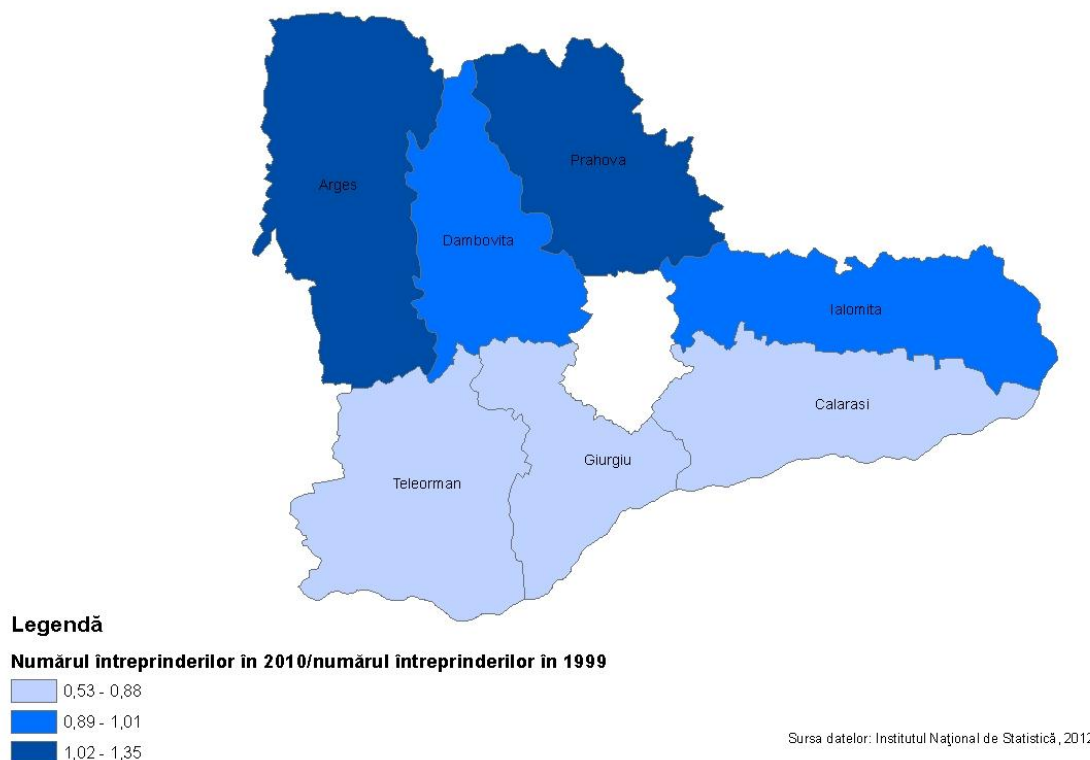
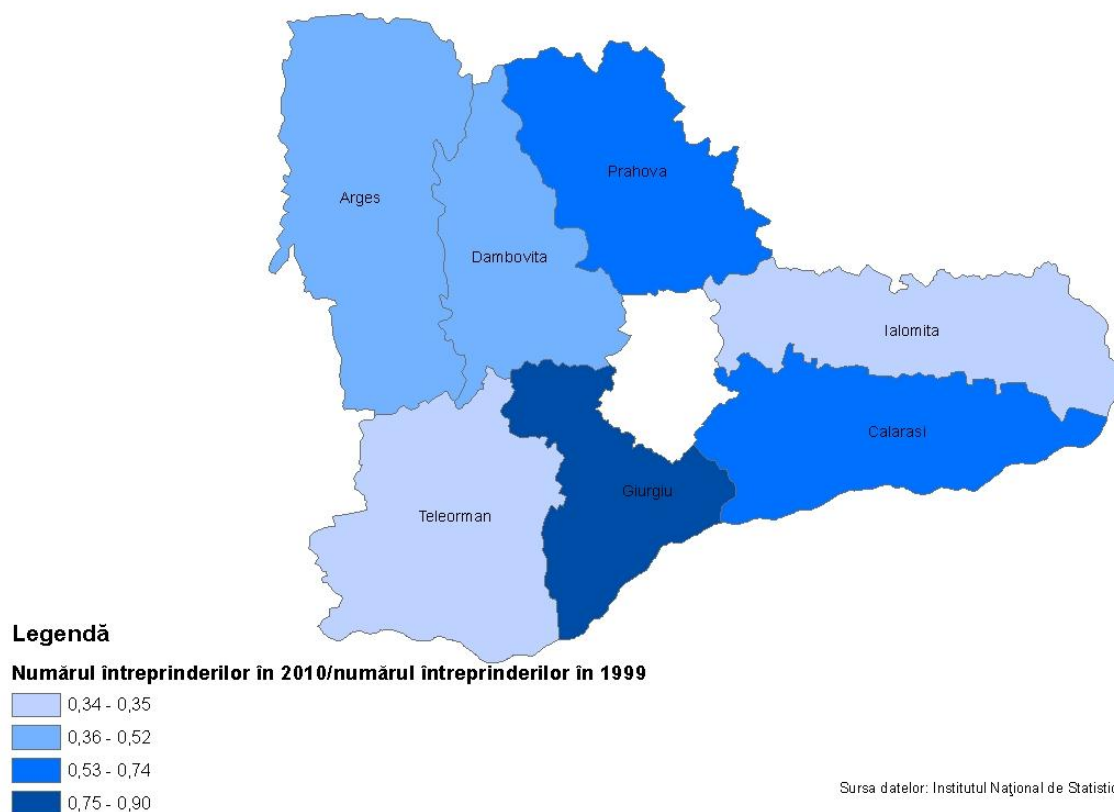

Figura 11 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a întreprinderilor active în perioada 1999 - 2010, cu peste 250 salariați

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 12 -Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Prahova, în anul 2010

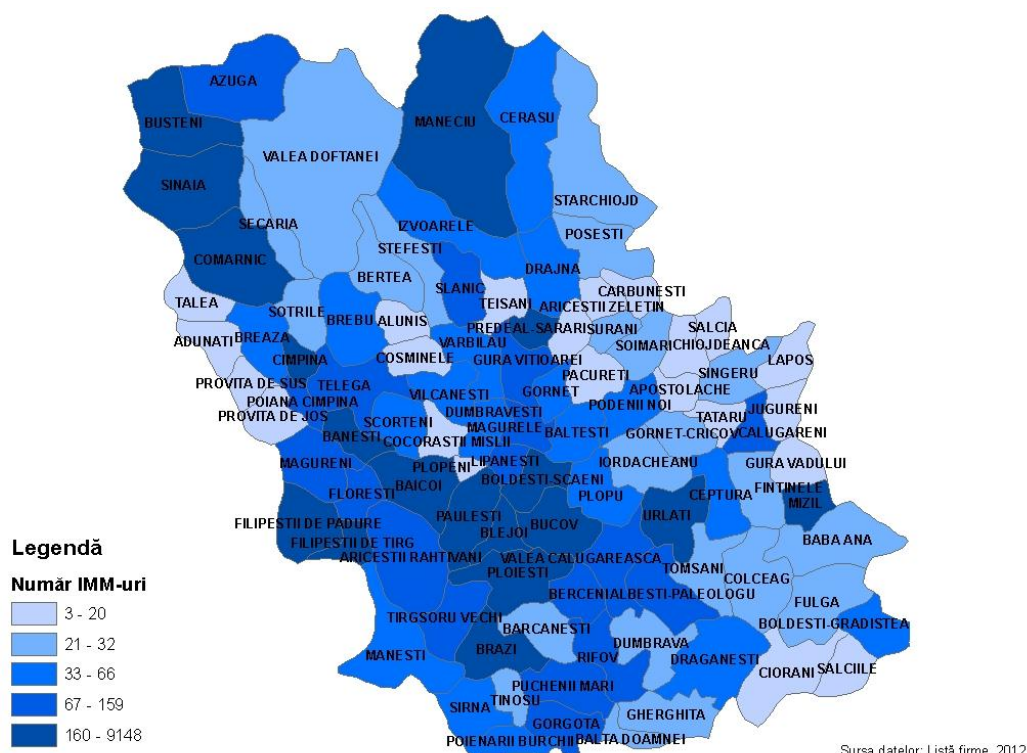
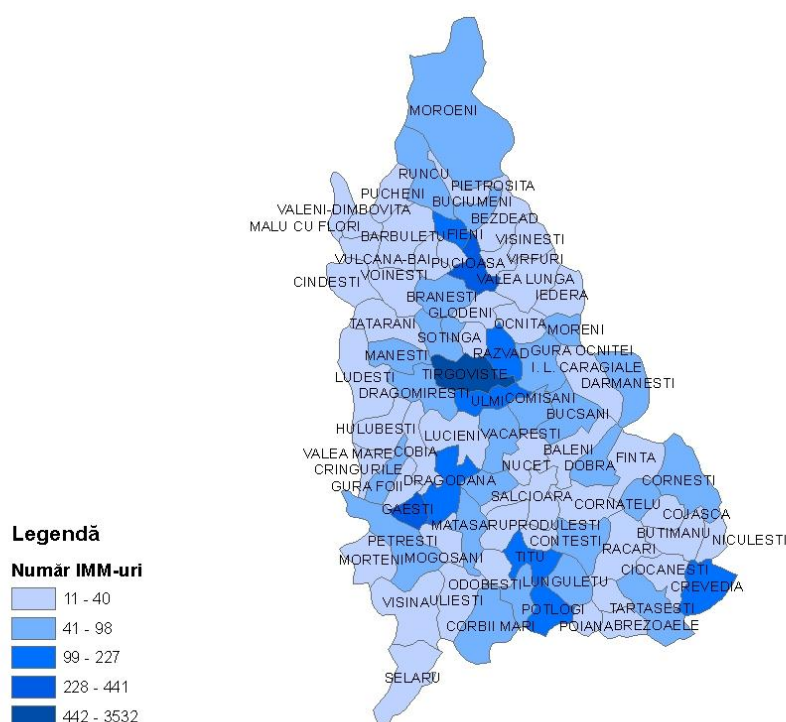

Figura 13 -Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Dâmbovița, în anul 2010

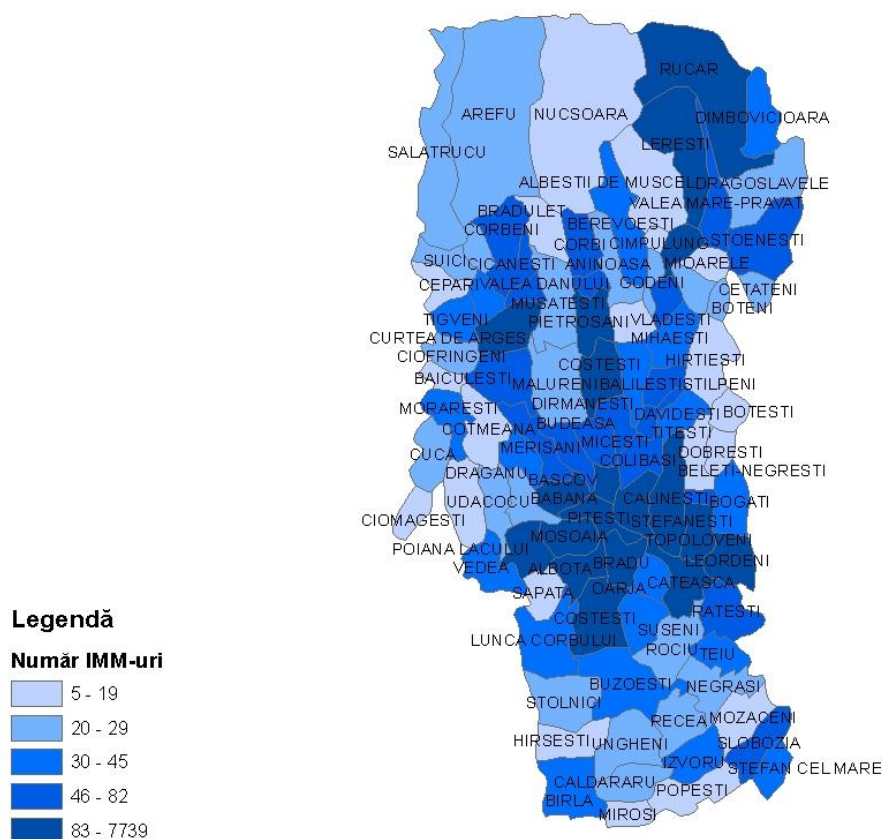
Sursa datelor: Listă firme, 2012

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

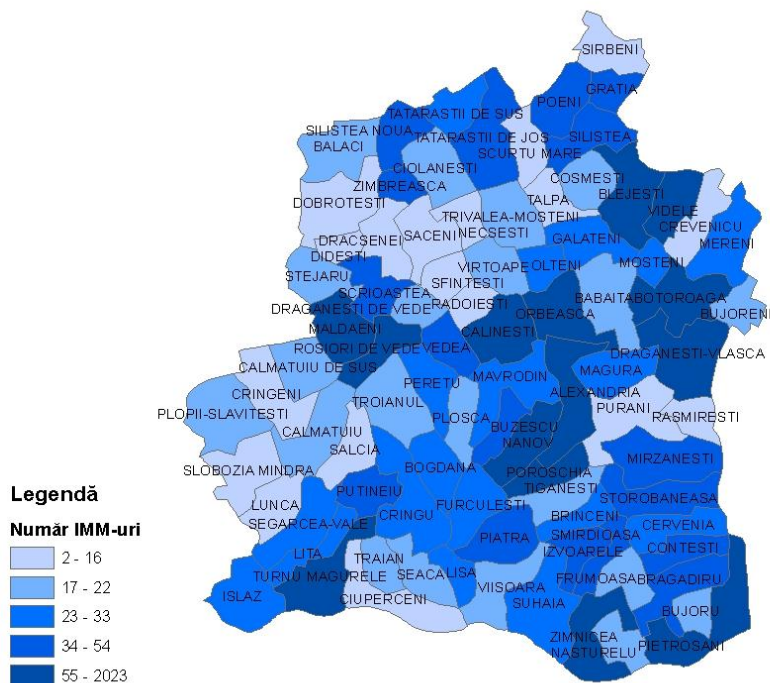
Figura 14 -Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Argeș, în anul 2010

Sursa datelor: Listă firme, 2012

Figura 15 -Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Teleorman, în anul 2010

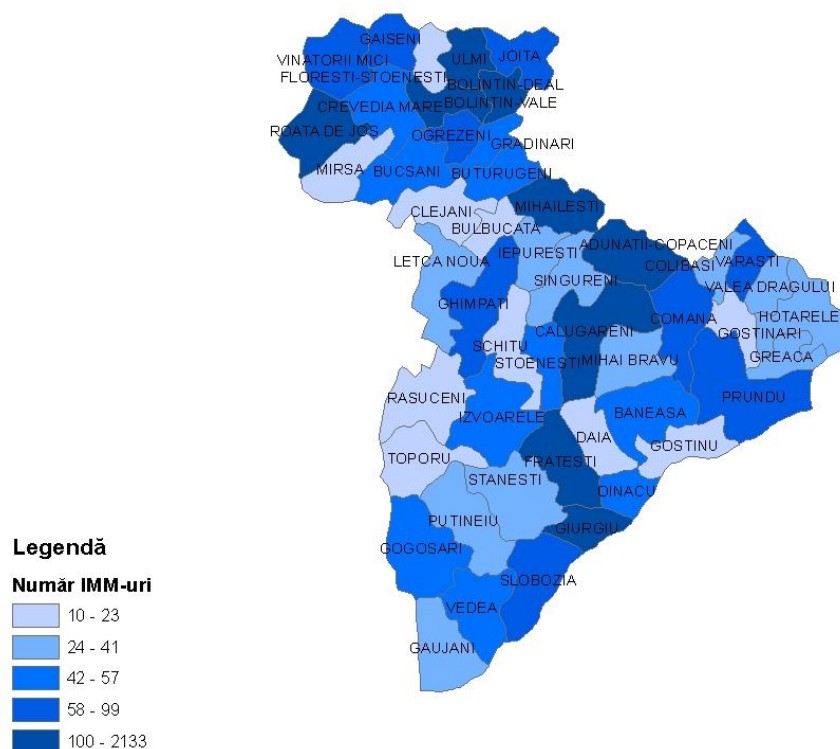
Sursa datelor: Listă firme, 2012.

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 16 -Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Giurgiu, în anul 2010

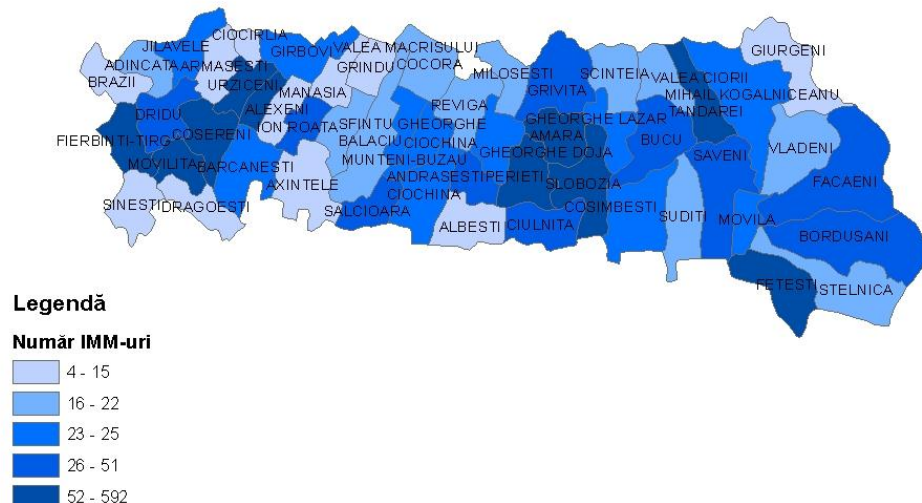
Sursa datelor: Listă firme, 2012

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

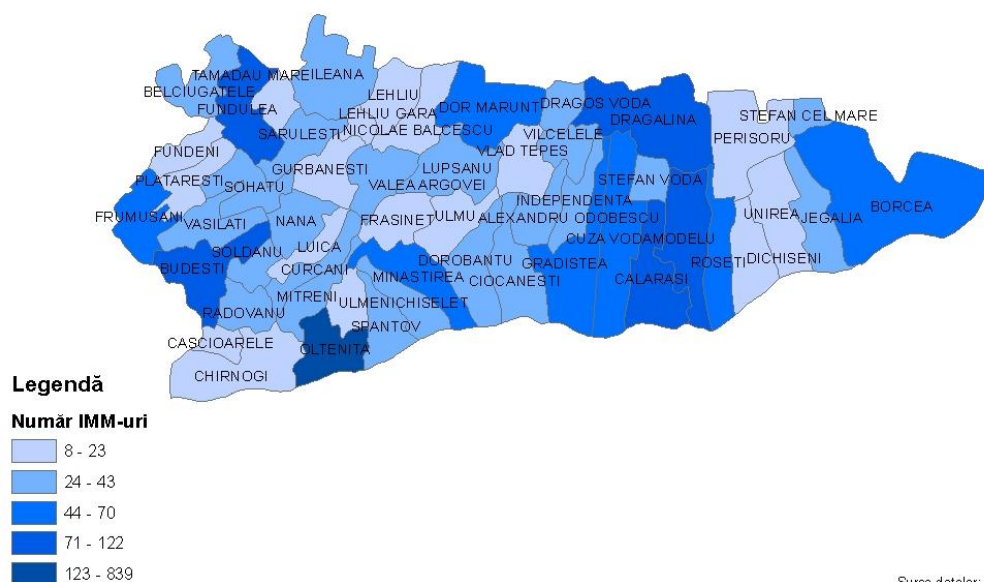
Figura 17 -Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Ialomița, în anul 2010

Sursa datelor: Listă firme, 2012

Figura 18 -Anexă: Distribuția teritorială a IMM-urilor înregistrate în localități din județul Călărași, în anul 2010

Sursa datelor: Listă firme, 2012

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 19 -Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din agricultură, silvicultură și pescuit, în perioada 1999 - 2010

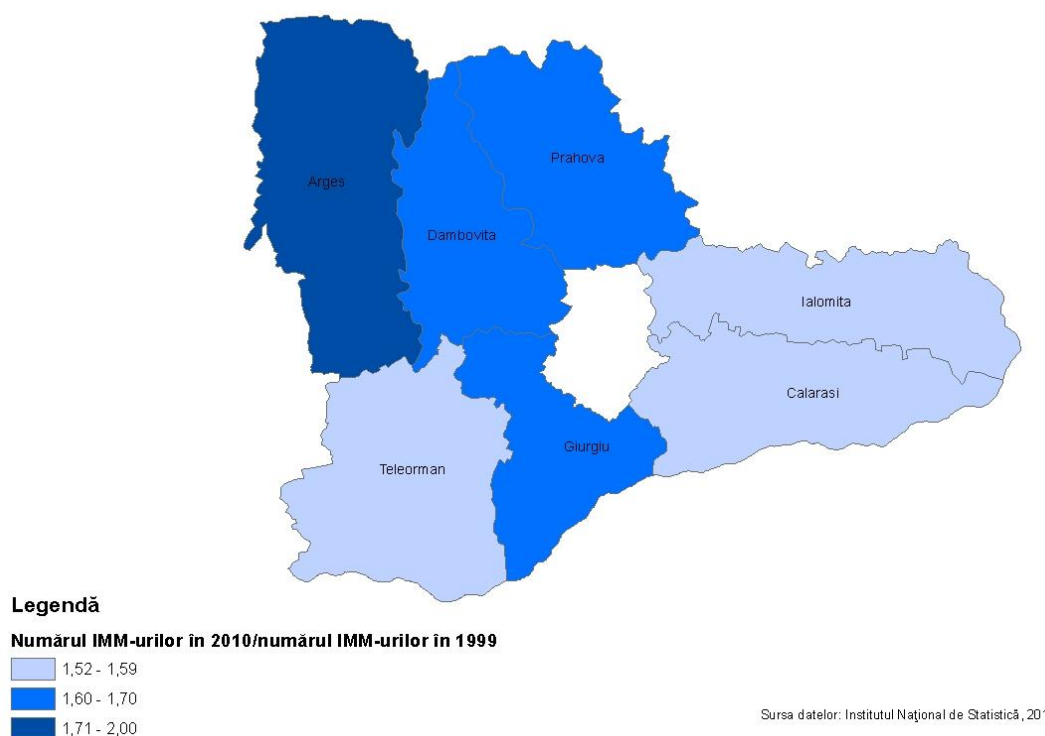

Figura 20 -Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul, în perioada 1999 - 2010

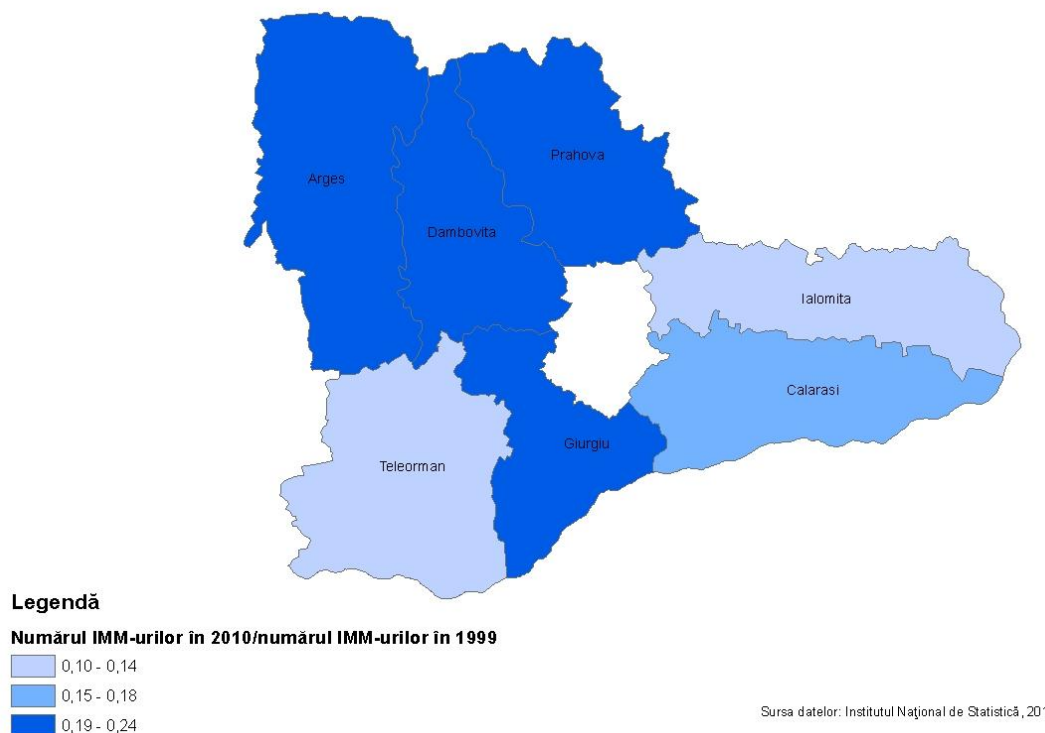

Figura 21 -Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din construcții, în perioada 1999 - 2010

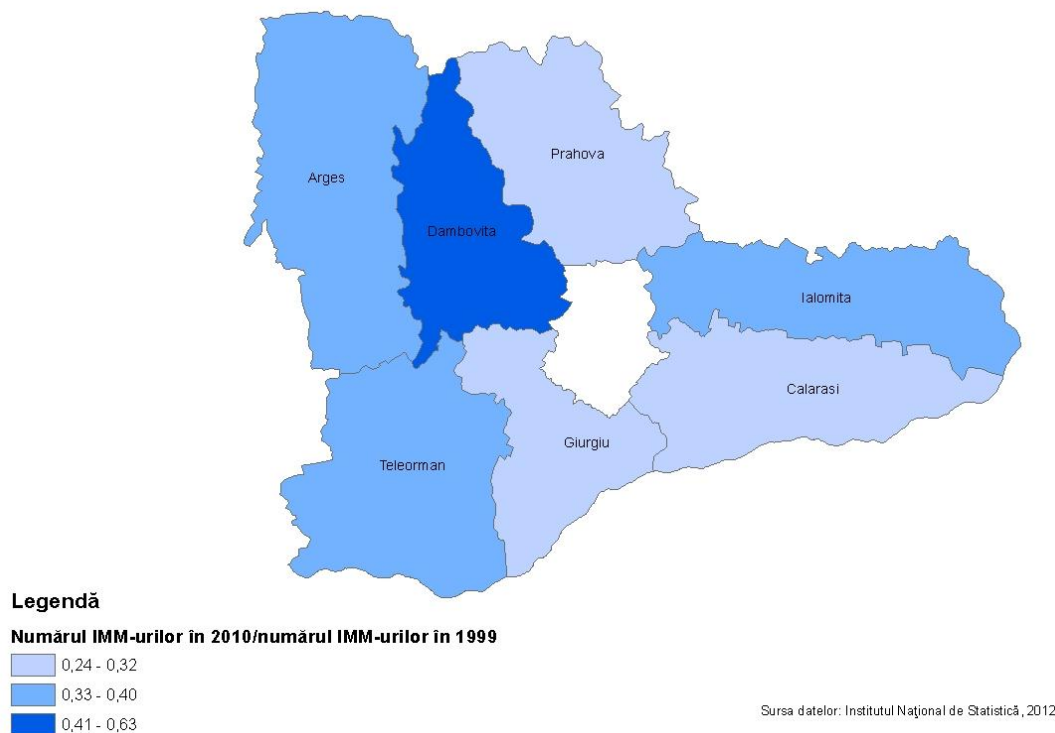

Figura 22 -Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din domeniul producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat, în perioada 1999 - 2010

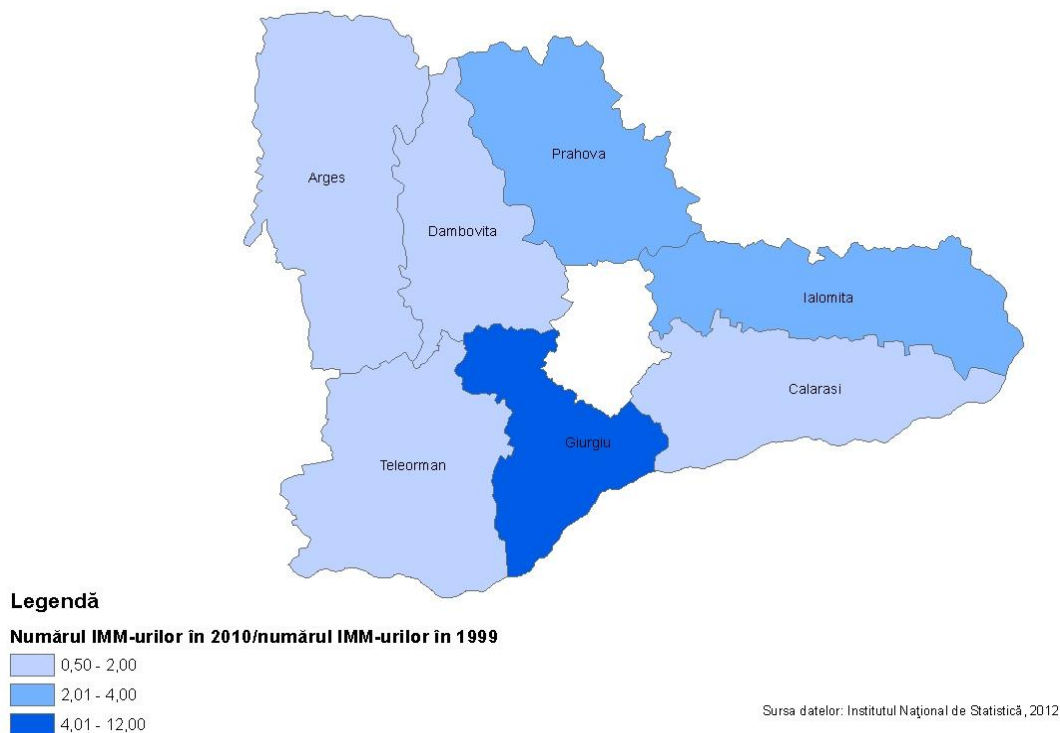

Figura 23 -Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din industria extractivă, în perioada 1999 - 2010

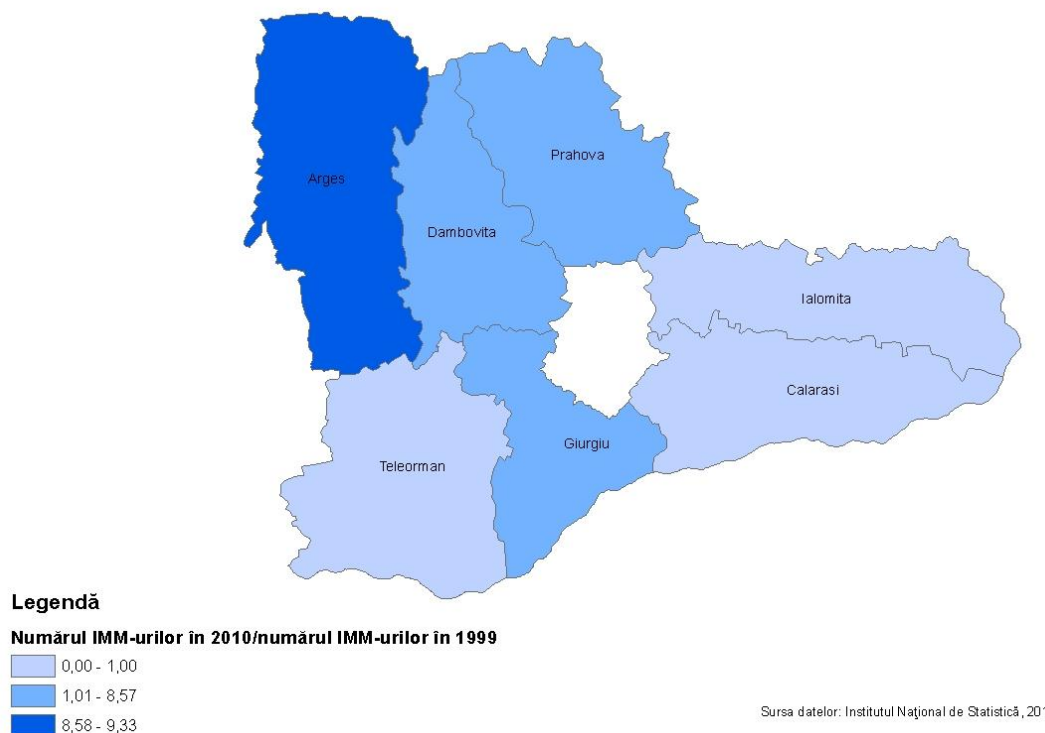

Figura 24 -Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din industria prelucrătoare, în perioada 1999 - 2010

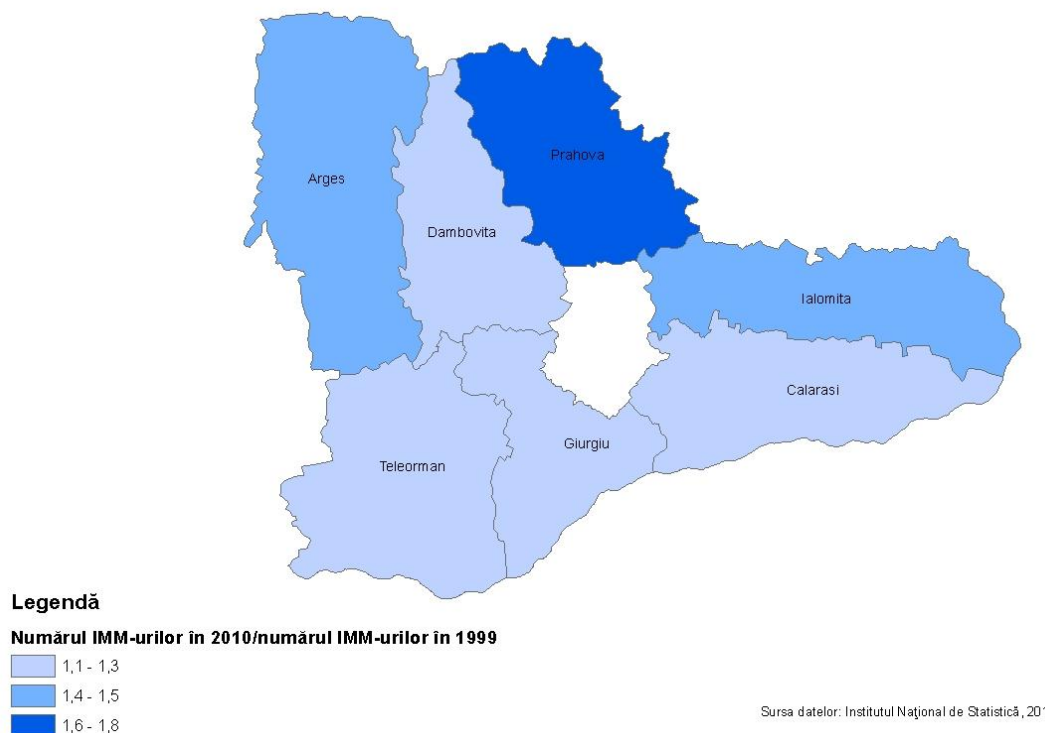

Figura 25 -Anexă: Evoluția distribuției în profil teritorial a IMM-urilor din servicii, în perioada 1999 - 2010

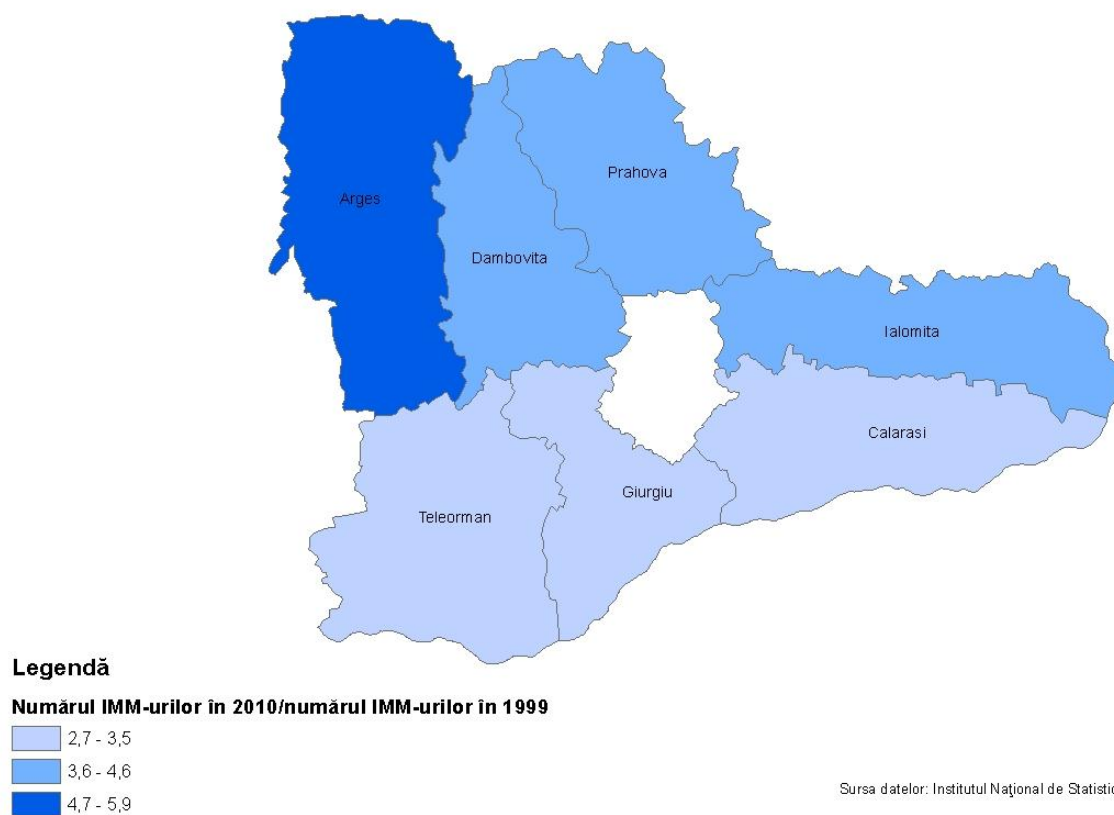

Figura 26 -Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în perioada anul 2010, în județul Prahova

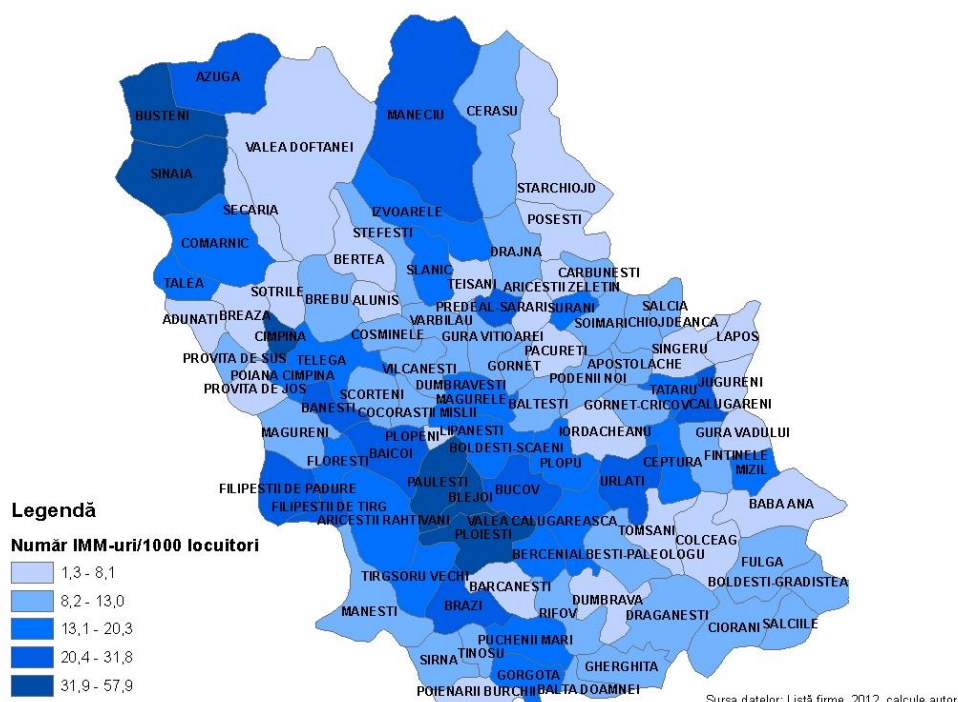
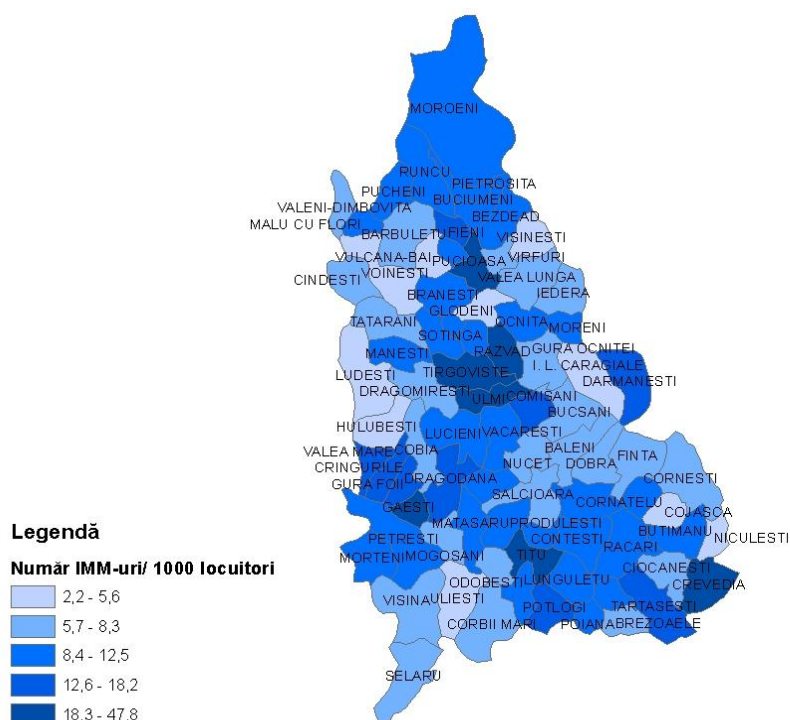

Figura 27 -Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Dâmbovița

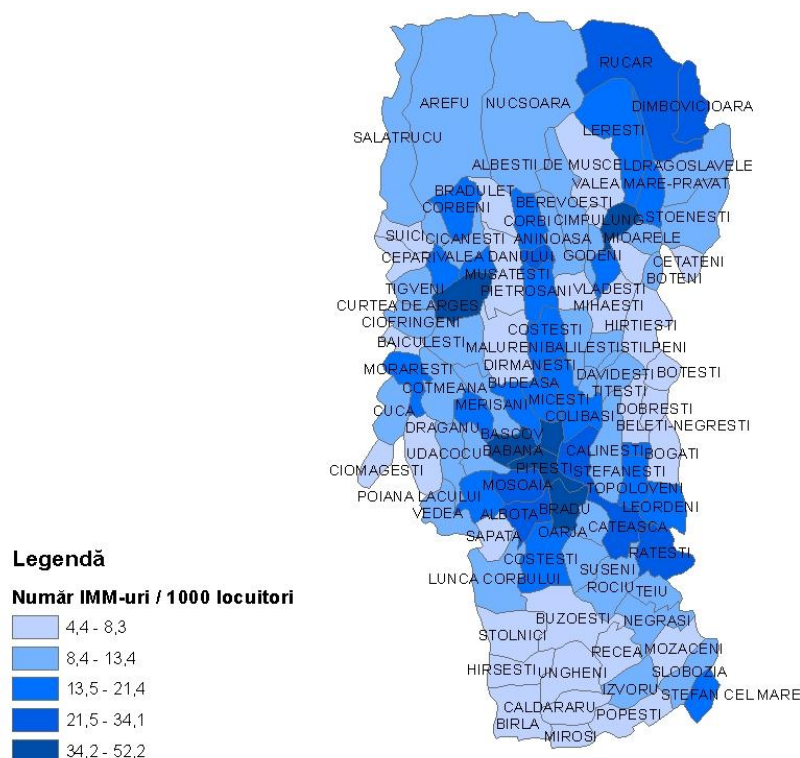
Sursa datelor: Listă firme, 2012. calcule autor

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 28 -Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Argeș

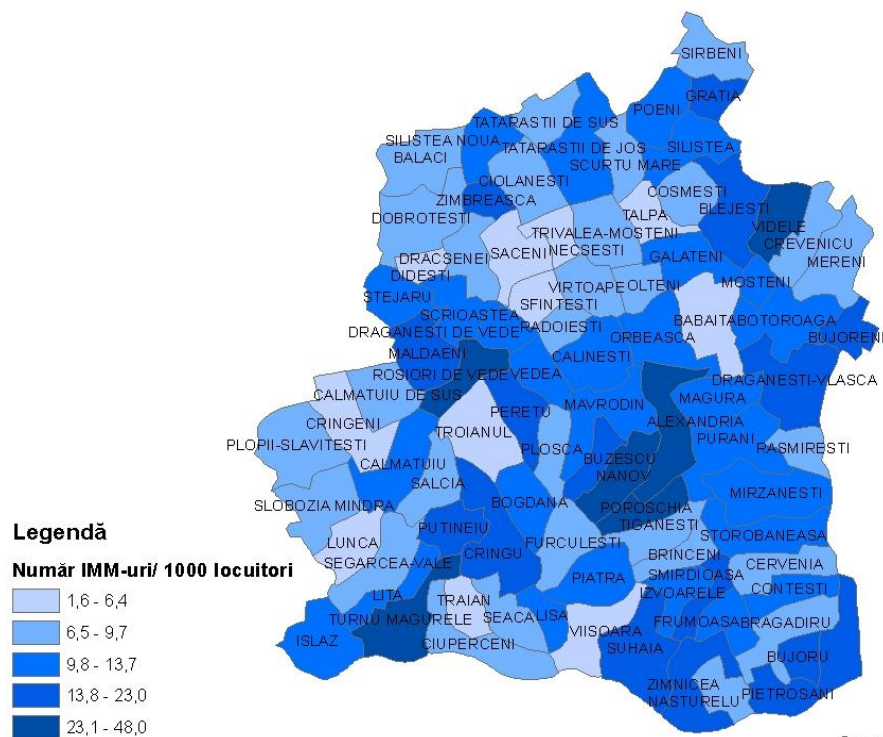
Sursa datelor: Listă firme, 2012, calcule autor

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

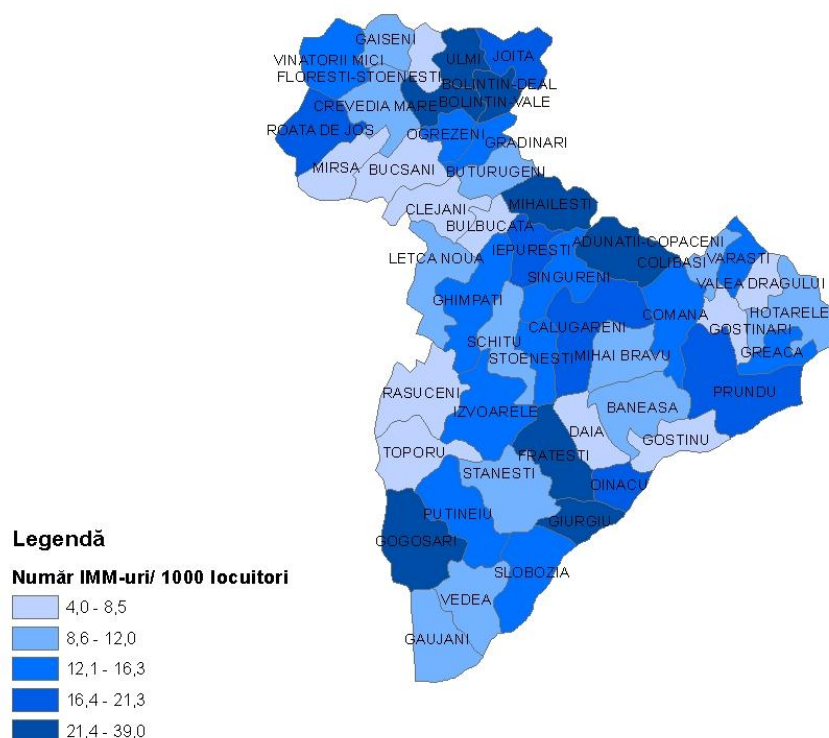
Figura 29 -Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Teleorman

Sursa datelor: Listă firme, 2012, calcule autor

Figura 30 -Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Giurgiu

Sursa datelor: Listă firme, 2012. calcule autor

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 31 -Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Ialomița

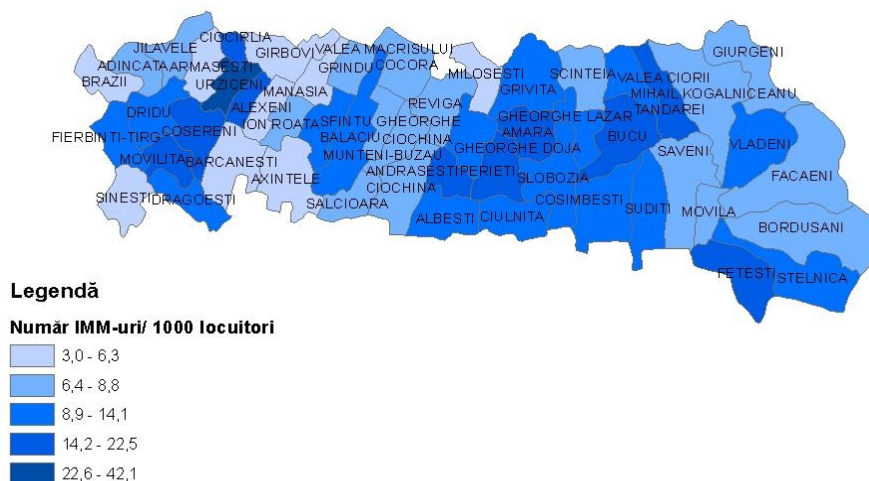
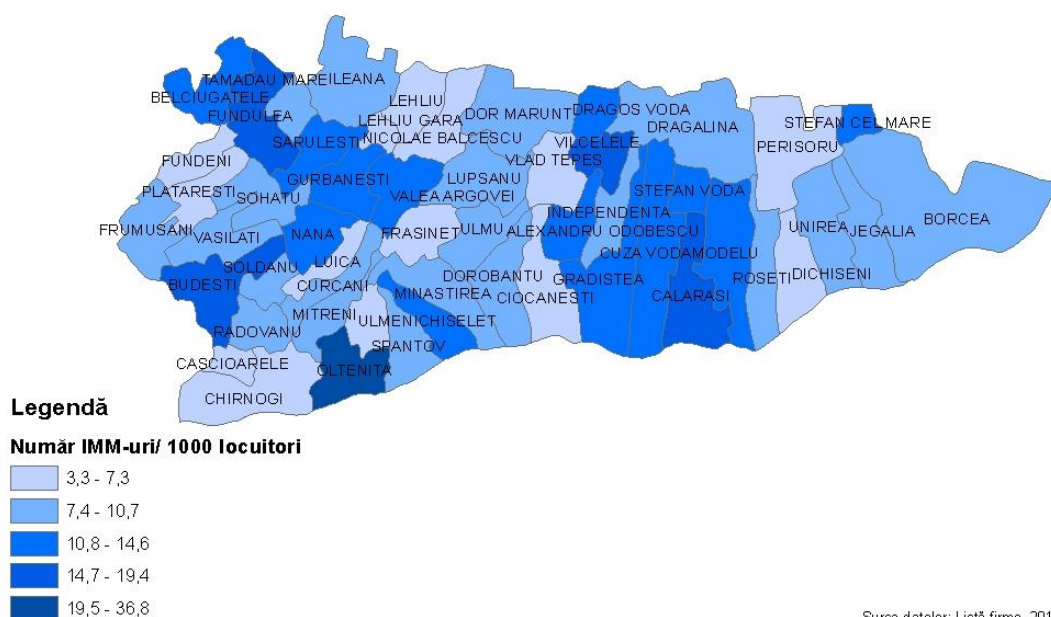

Figura 32 -Anexă: Distribuția numărului de întreprinderi raportat la populație în anul 2010, în județul Călărași

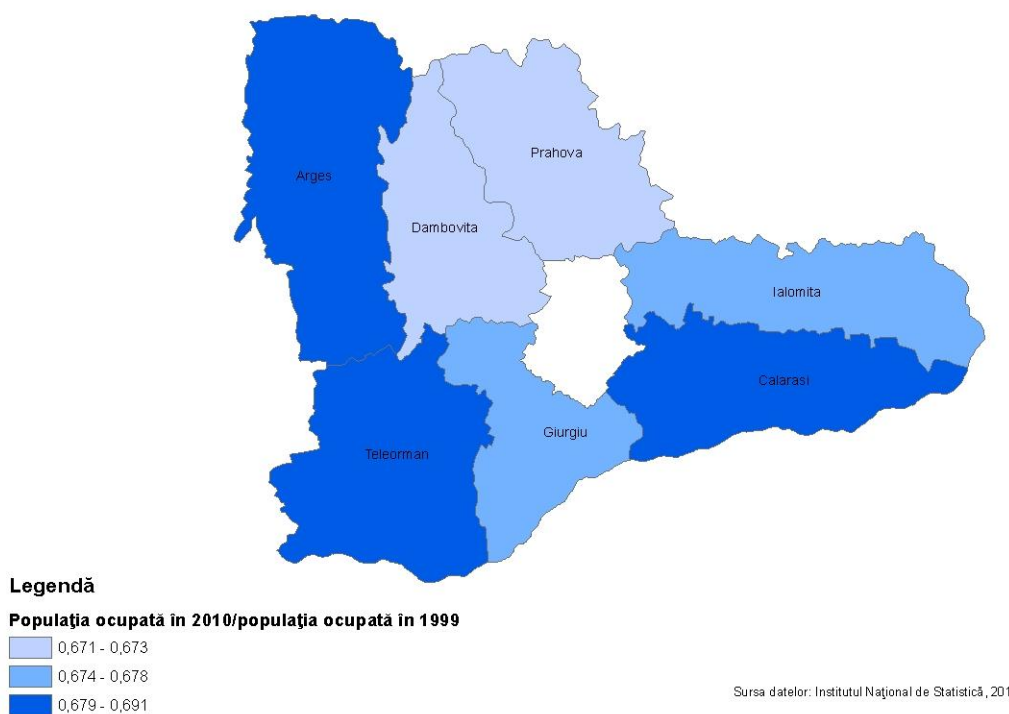
Sursa datelor: Listă firme, 2012, calcule autor

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 33 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civilă în agricultură, în perioada 1999 - 2010

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 34 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civilă în comerț, în perioada 1999 - 2010

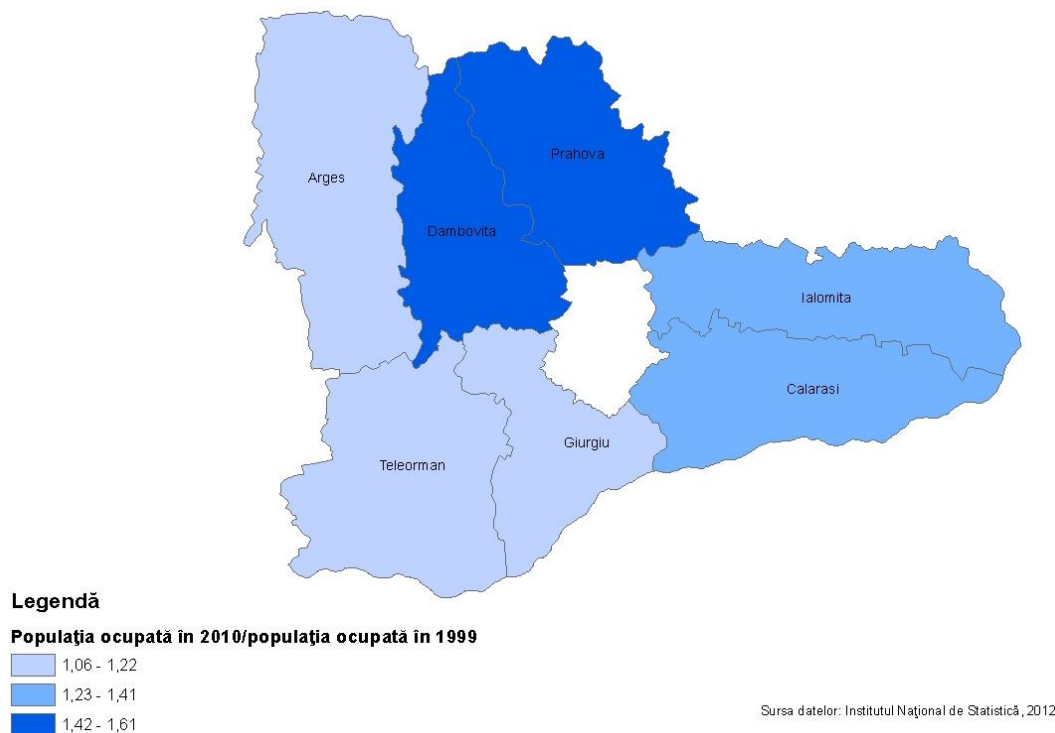
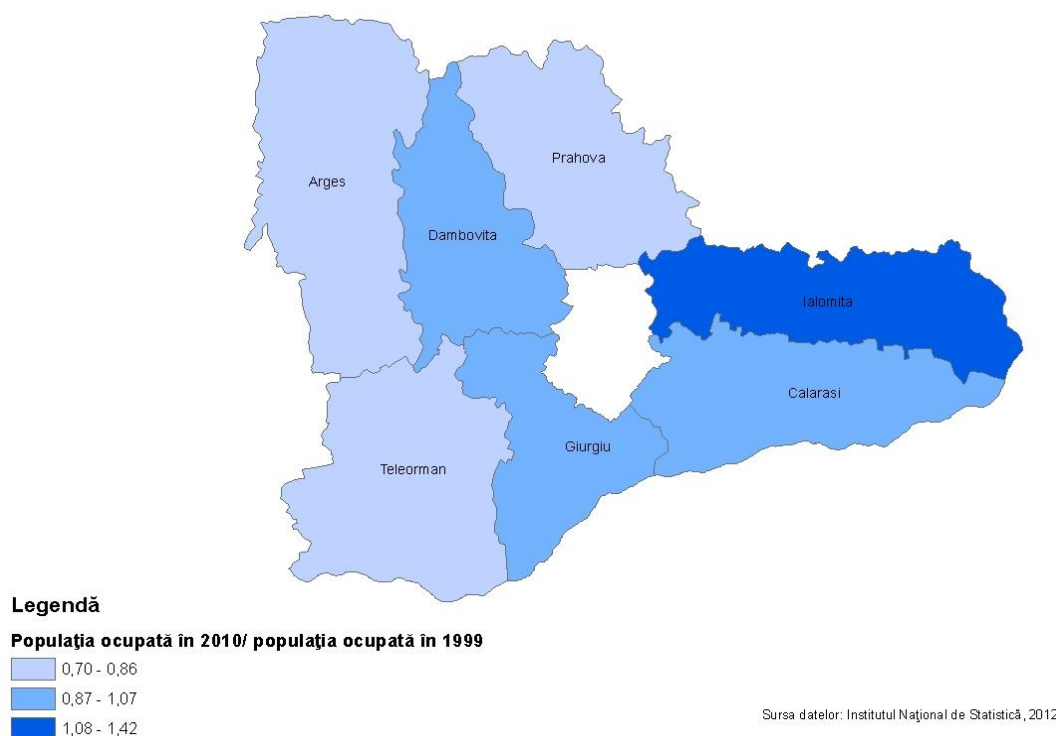

Figura 35 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civilă în industrie, în perioada 1999 - 2010

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 36 -Anexă: Evoluția distribuției teritoriale a populației ocupate civilă în servicii, în perioada 1999 - 2010

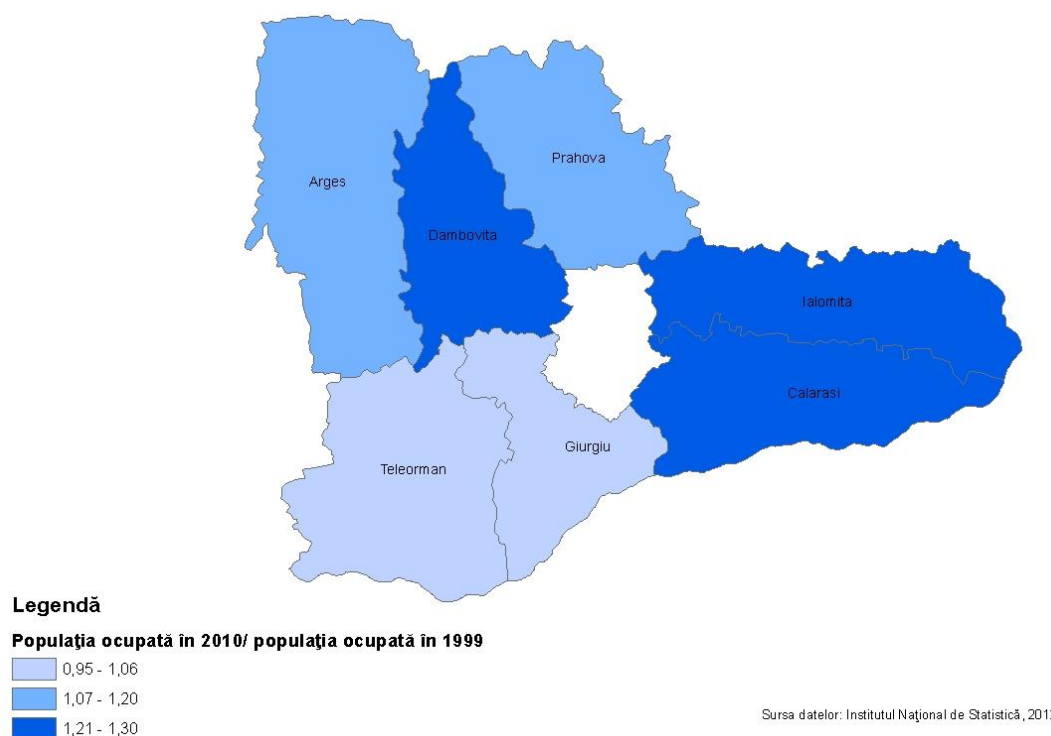
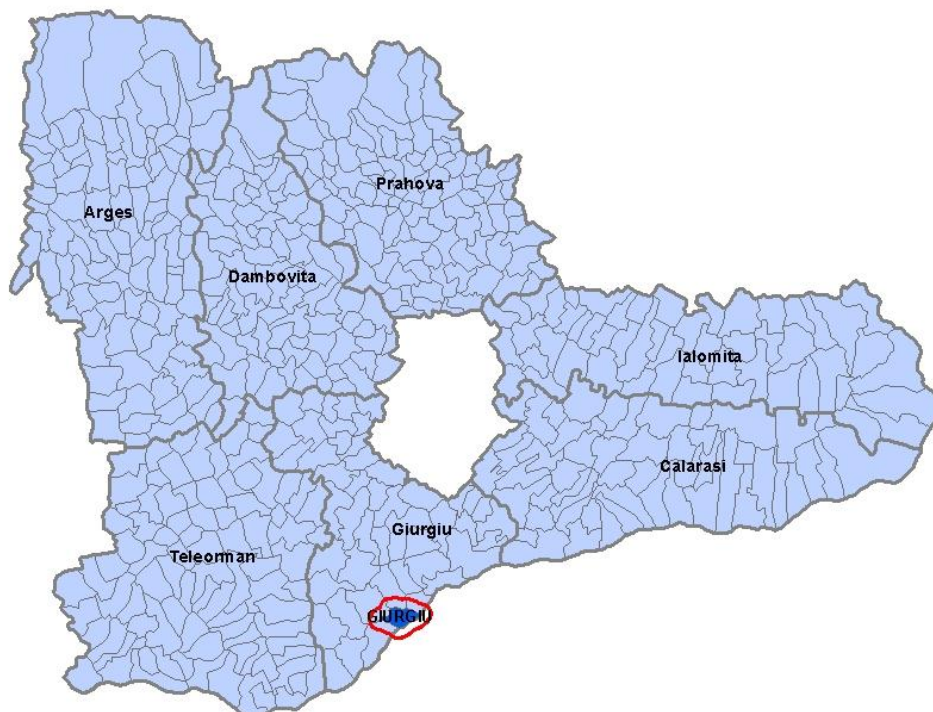

Figura 37 -Anexă: Zona liberă a regiunii Sud Muntenia

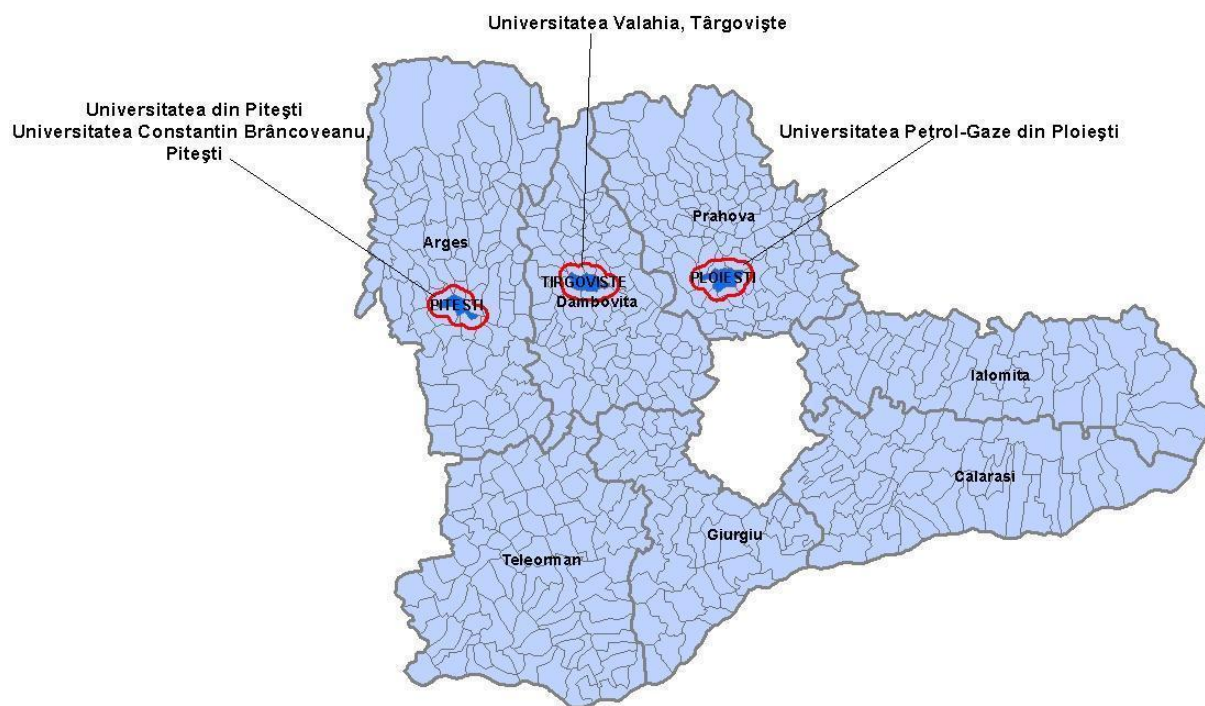

Sursa datelor: Planul Național de Dezvoltare Regională 2007-2013

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 38 -Anexă: Distribuția teritorială a universităților regiunii Sud Muntenia

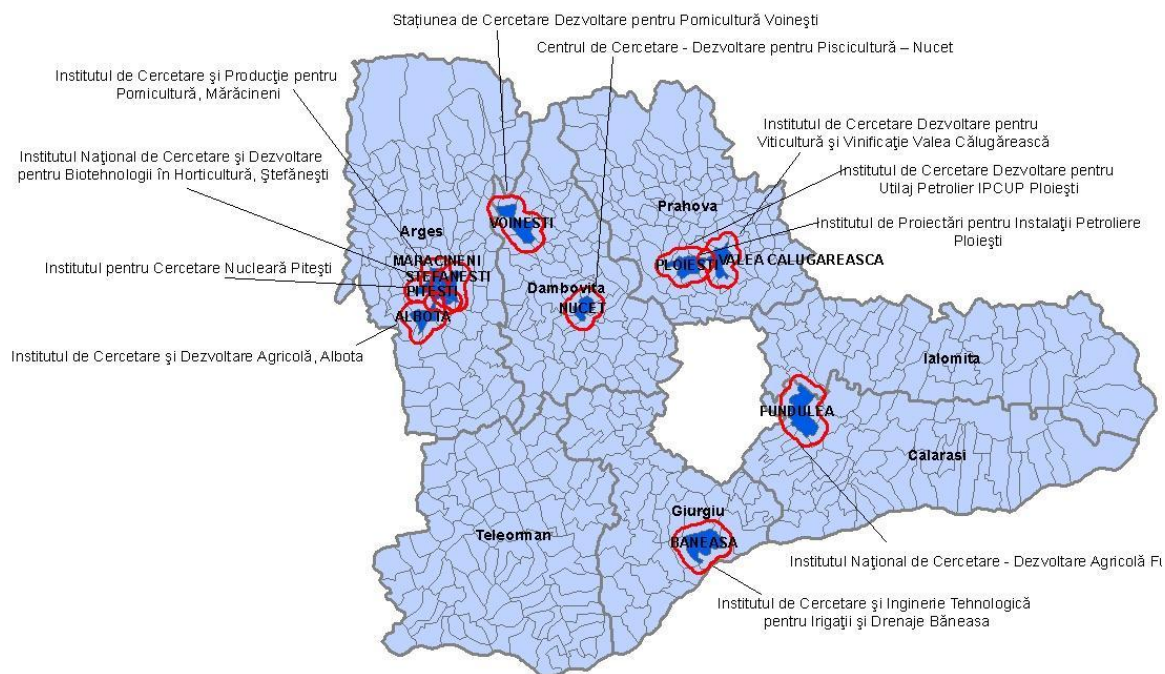
Sursa: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului
 Instituții de învățământ superior acreditate, www.edu.ro

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 39 -Anexă: Distribuția teritorială a centrelor și institutelor de cercetare-dezvoltare în regiunea Sud Muntenia

Sursa datelor: Programul de Dezvoltare Regională 2007-2013

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 40 -Anexă: Distribuția teritorială a companiilor cu activitate în domeniul cercetare-dezvoltare din regiunea Sud-Muntenia

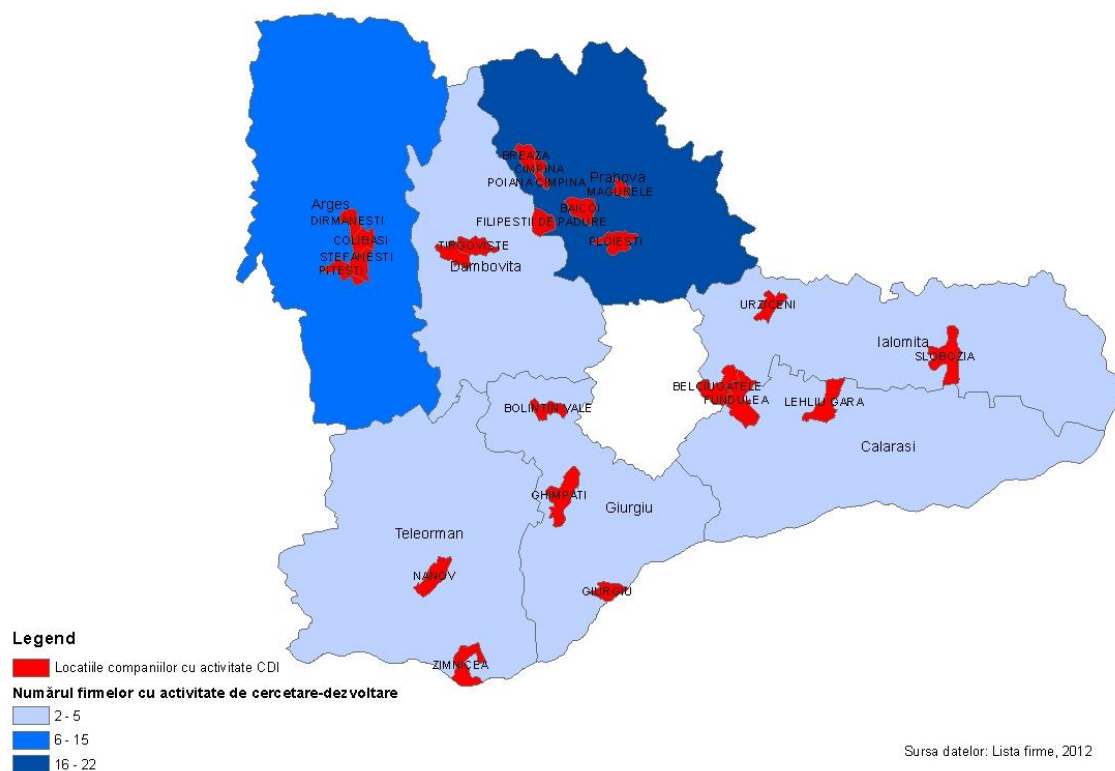
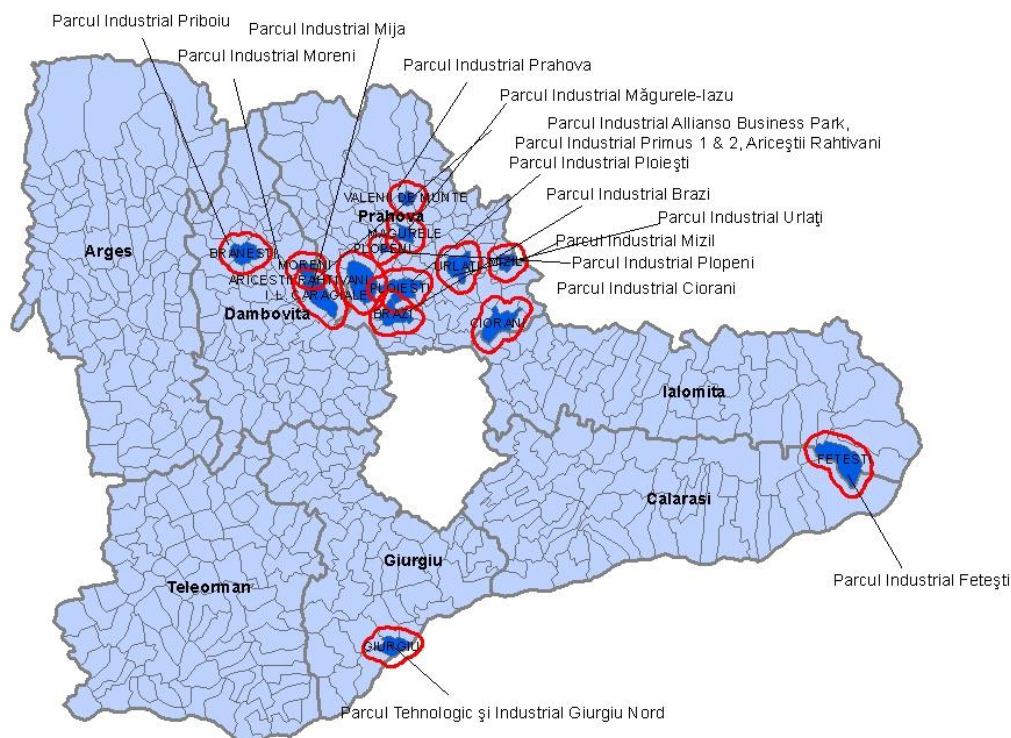

Figura 41 -Anexă: Distribuția teritorială a parcurilor industriale în regiunea Sud Muntenia

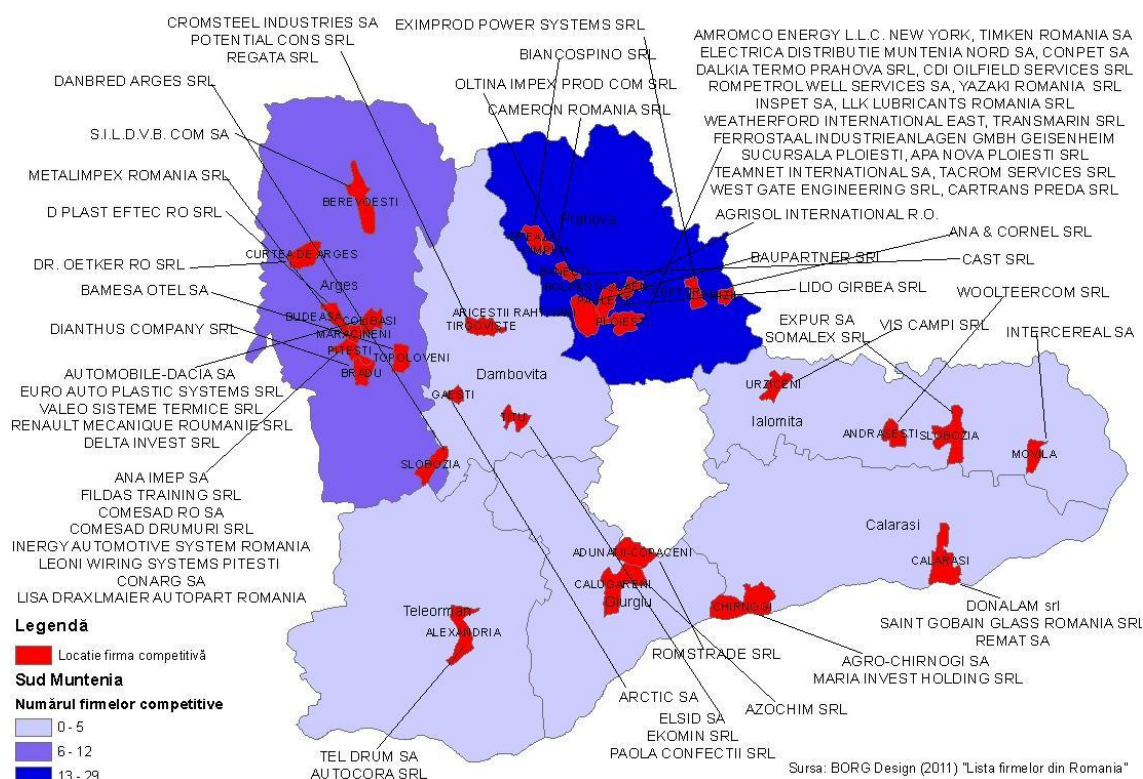

Sursa datelor: Programul de Dezvoltare Regională, 2007-2013

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Figura 42 -Anexă: Distribuția teritorială a companiilor competitive din regiunea Sud Muntenia

Notă explicativă: Pentru poziționarea companiilor competitive au fost selectate, din topul companiilor competitive alcătuit de BORG Design (2011), “Lista firmelor din România”, toate companiile din regiunea Sud Muntenia, care au avut în anul 2010, o valoare a profitului net mai mare de 8.000.000 RON .

Figura 43 -Anexă: Distribuția teritorială a locațiilor infrastructurii de cercetare, companiilor inovative și competitive în raport cu infrastructura rutieră a regiunii Sud Muntenia

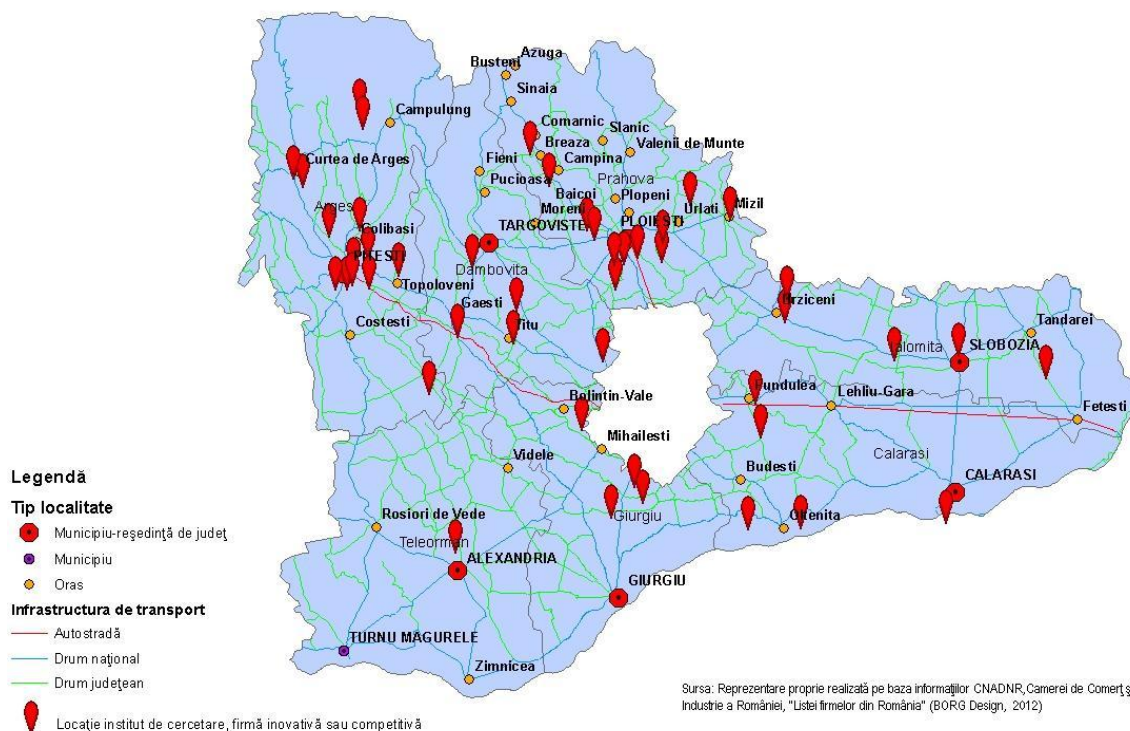
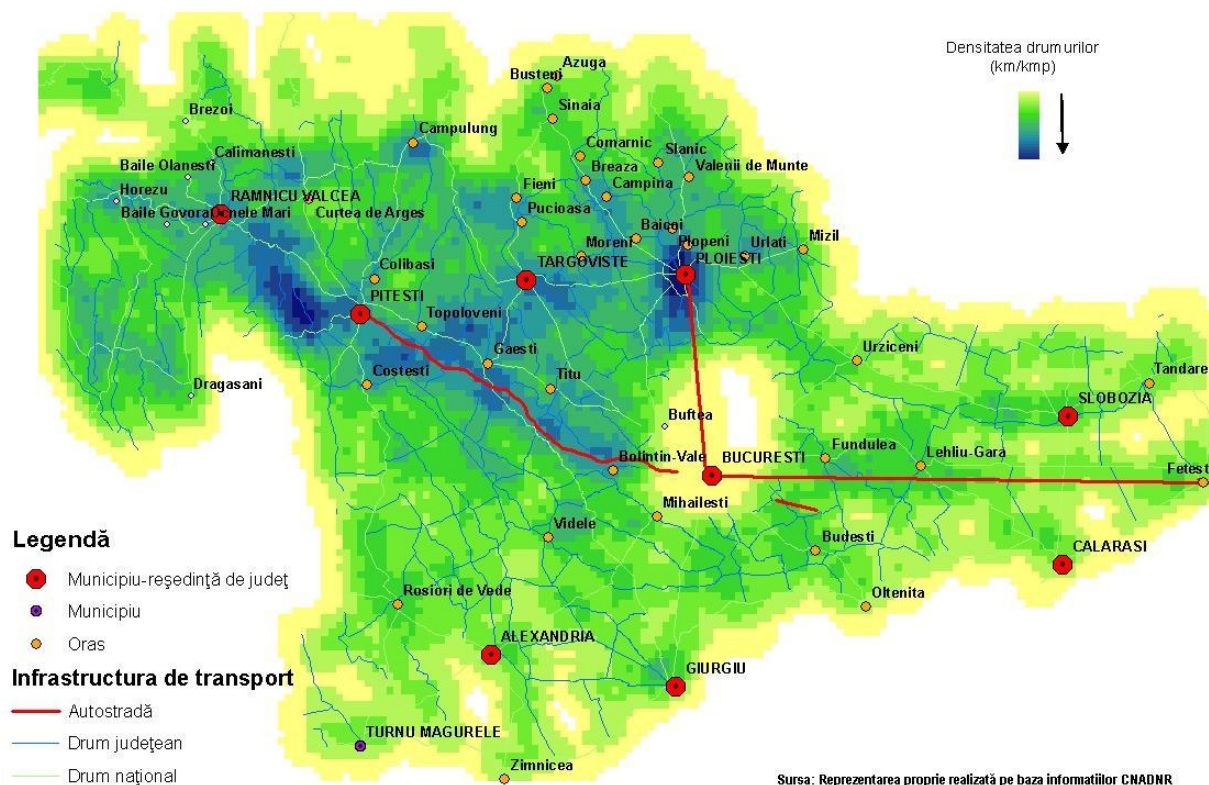

Figura 44 -Anexă: Densitatea rețelei de transport rutier la nivelul regiunii Sud Muntenia

Bibliografie

Activitatea de cercetare INCDA Fundulea, disponibil la
<http://www.ancs.ro/uploads/certificare/autoevaluare/incd-agricola-rap-eval.pdf>

Activitate de cercetare Institutul de Cercetare și Dezvoltare Agricolă Albota, „Raport de autoevaluare”, disponibil la www.icdp.ro

ADR Sud Muntenia, Strategia de inovare regională a regiunii Sud Muntenia, accesibil la
<http://www.adrmuntenia.ro>, [Accesat la 18 septembrie 2012]

ADR Sud Muntenia, “Strategia de Export a Regiunii de Dezvoltare Sud Muntenia”, pp 5.

ADR Sud Muntenia, Analiza Sistemului Regional de Furnizare și Sprijin al Inovării accesibil la
<http://www.innsom.ro>, [Accesat 27 septembrie 2012]

Analiza Diagnostic a Sistemului CDI, Starea Actuală a Sistemului CDI din România, accesibil la
http://www.strategie-cdi.ro/spice/admin/UserFiles/File/raportare_04_iulie_2007/L3-8%20Suplimentar%20_SINTEZA.pdf

Anuarul statistic al Uniunii Naționale a Cooperației Meșteșugărești - UCECOM. București: 2011; accesibil la <http://www.ucecom.ro/romana/bfc/DocW/anuar20112.pdf>

Asociația Oamenilor de Afaceri Argeș, disponibil la
<http://www.proiectaoacasa.ro/materiale-informative>

Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, ANPH (2012), accesibil la
<http://www.anph.ro/>

BNR (2003 - 2010). *Investițiile străine directe în România. Cercetare statistică anuală*. Disponibil la: <http://www.bnr.ro/Investitiile-straine-directe-%28ISD%29-in-Romania-3174.aspx>

Breviar statistic. Regiunea Sud (2000 - 2005), Ed. 2006

Breviar statistic. Regiunea Sud în cifre (2005 - 2010), Ed. 2011

Cace, Sorin; Arpinte, Daniel; Scoican, Nicoleta Andreia (coord.)(2010). *Social Economy in Romania. Two regional profiles*. București: Ed. Expert

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Cadrul Strategic de Național Referință 2007-2013, Aprilie 2006, accesibil la <http://eufinantare.info/Documente/CNSR.pdf>, [Accesat 27 septembrie]

Cartea albă a Cercetării din România (2012), disponibilă la www.ad-astra.ro/cartea-alba/cities.php

Centrul de cercetare dezvoltare pentru piscicultura NUCET, Prezentarea centrului de cercetare dezvoltare pentru piscicultura NUCET, accesibil la http://www.google.ro/url?sa=t&rct=j&q=centrul%20de%20cercetare%20-%20dezvoltare%20pentru%20piscicultur%C4%83%20%E2%80%93%20nucet&source=web&cd=2&cad=rja&ved=0CCEQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.sras.ugal.ro%2Fdocumente%2FCDDP_Nucet.doc&ei=Bv5jUKLGPIzLtAbxloCABA&usg=AFQjCNFASmwMv9r3JyQvL8e05wacyMo4VQ, accesat 25 septembrie 2012

Cojanu, V., Dragos P., Stupariu I., Muraru C., Botezatu E. (2010), *Potențialul economic al creșterii economice: linii directoare pentru o noua politică industrială în România*, București, Institutul European din România

Comisia Europeană (2011) “Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind dispozițiile specifice aplicabile Fondului european de dezvoltare regională și obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006”, {SEC(2011) 1138 final} {SEC(2011) 1139 final}, COM(2011) 614 final, Bruxelles, 6.10.2011

Comisia Europeană, (2010a), “Europe 2020. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth”, pp. 3.

Comisia Europeană, (2010b), “Comunicare a Comisiei. Europa 2020”, pp. 6.

Comisia Europeană, (2011), “Contribuția Politicii Regionale la creșterea durabilă în Europa 2020”, pp. 1-6.

Comisia Europeană, (2012a), “Innovation Union Scoreboard 2011”

Comisia Europeană, “Europa 2020”. Disponibil la http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/flagship-initiatives/index_ro.htm [Accesat 26 Septembrie 2012].

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Comisia Europeană, “Politica Regională - InfoRegio”. Disponibil la http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/stories/search.cfm?type=ALL&pay=RO&region=1523&the=ALL&lan=RO [Accesat 27 Septembrie 2012].

Comisia Europeană, “The Lisbon Strategy in short”. Disponibil la <http://portal.cor.europa.eu/europe2020/Profiles/Pages/TheLisbonStrategyinshort.aspx> [Accesat 23 Septembrie 2012].

Comisia Națională de Prognoză (2012). *Prognoza în profil teritorial 2012 - 2015*. Disponibil la: http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_regiuni_2012-2015.pdf

Contracte de cercetare științifică realizate de Universitatea “Constantin Brâncoveanu” accesibil la http://www.univcb.ro/java_script/uploaded/cercetare/Contracte%20de%20cercetare%20UCB.pdf

Direcția Generală pentru Protecția Persoanelor cu Handicap. Buletin Statistic Informativ - sem I, 2012; disponibil la <http://www.anph.ro/tematica.php?id=13&idss=41>

Direcția Regională de Statistică Călărași:

Dumitrache I., Curaj A., Filip F. (2006). *Sistemul național de CDI în contextul integrării în Aria Europeană a Cercetării*. Editura Academiei Române, București

Engineering and Design Institute for Oil Refineries and Petrochemical Plants, disponibil la <http://www.cylex-romania.ro/reviews/viewcompanywebsite.aspx?firmaName=institutul+de+proiectari+pentru+instalatii+petroliere+-+ipip+sa&companyId=568431>

EU finanțare info, “Fondurile europene 2014-2020. Politica de coeziune a UE 2014-2020”. Disponibil la <http://eufinantare.info/politica-coeziune-2020.html>. [Accesat 26 Septembrie 2012].

European Commission (EC) (2012) „Elements for a Common Strategic Framework”, Commission Staff Working Document, Part I, Part II, SWD(2012) 61 final, Brussels, 14.3.2012

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

EUROSTAT (2012). *SBS Statistics/ Regional statistics database/ Science and technology indicators*

Fondul European de Investiții (2012), “ESPON 2013”. Disponibil la http://www.espon.eu/main/Menu_Projects/Menu_ESPON2006Projects/. [Accesat 26 Septembrie 2012].

Fondul Național de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii, disponibil la <http://www.fngcimm.ro/index.php?page=garantii-standard>

Fonduri Structurale (2011), “Orizont 2020 - Un nou program de finanțare pentru cercetare și inovare la nivelul UE”. Disponibil la <http://www.fonduri-structurale.ro/detaliu.aspx?eID=10155&t=-> [Accesat 23 Septembrie 2012].

Fonduri Structurale, accesibil la <http://fonduristructurale.ancs.ro/ro/content/competitii>

Fonduri Structurale, Cooperare Teritorială Transfrontalieră. Disponibil la <http://www.fonduri-structurale.ro/Detaliu.aspx?t=transfrontaliera> [Accesat 25 Septembrie 2012].

General presentation on proposals for Cohesion Policy 2014-2020, accesibil la http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm

Guvernul României (2006), “Cadru Strategic Național de Referință 2007-2013”, pp. 2. Disponibil la <http://eufinantare.info/Documente/CNSR.pdf> [Accesat 23 Septembrie 2012].

INS (2004, 2006, 2010). *Ancheta Inovarea în Industrie și Servicii*.

INS (2004, 2007, 2010). *Statistici teritoriale*.

INS (2006, 2008, 2010, 2012). *Inovarea în industrie și servicii*

INS (2012). *Activitatea întreprinderii*

INS (2012). *Anuar statistic 2010. Serii de timp 1990 - 2010*. Disponibil la: <http://www.insse.ro/cms/rw/pages/anuarstatistic2010.ro.do>

INS (2012). *Întreprinderile noi și profilul întreprinzătorilor*

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

INS (2012). *Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.1, CAEN Rev. 2*

INS (2012). *Produsul intern brut regional - prețuri curente*

INS (2012). *Rata șomajului pe regiuni de dezvoltare și județe*

INS (2012). *Știință și tehnologie*

Institutul de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești - Măcăcineni, Argeș, Rapoarte de acreditare, disponibil la <http://www.icdp.ro>, [Accesat 27 septembrie 2012]

Institutul de Cercetare Științifică și Tehnologica Multidisciplinară Universitatea Valahia Târgoviște, *Plan strategic de cercetare dezvoltare 2007-2013*, accesibil la <http://icstm.valahia.ro>, accesat 20 septembrie 2012

Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultura si Vinificație Valea Călugăreasca, accesibil la www.icdvv.ro

Institutul de Proiectări pentru Instalații Petoliere Ploiești - România, Raport de Autoevaluare, disponibil la http://www.ipip.ro/certif/Noiembrie_Raport_Autoevaluare_SC_IPIP_SA.pdf

Institutul European din România, Proiect SPOS 2007 - Studii de strategie și politic, accesibil la <http://www.ier.ro>, [Accesat 25 septembrie 2012]

Institutul European din România, Restructurarea sistemului de educație din România din perspectiva evoluțiilor pe piața internă și impactul asupra progresului cercetării, accesibil la http://www.ier.ro/documente/SPOS2007_ro/Spos2007_studiu_2_ro.pdf

Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Agricolă Fundulea Călărași, accesibil la <http://www.ricic.ro>

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură (I.N.C.D.B.H), accesibil la <http://www.incdbh-stefanesti.ro>

Jaffe A. B. (1989) „Real Effects of Academic Research”, *American Economic Review*, 79, 957-970

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Legea camerelor de comerț din Romania nr. 335/2007, accesibilă la http://www.dreptonline.ro/legislatie/legea_camerelor_comert_335_2007.php

Lista proiecte contractate POSDRU (septembrie 2012), disponibil la <http://www.fonduri-structurale.ro/Detaliu.aspx?t=resurseumane>

Lista publicațiilor raportate de universitate, accesibilă la <http://chestionar.uefiscdi.ro/public5/index.php?page=punivlist&domenii=1>

Metodologia privind Planificarea Dezvoltării Regionale 2014-2020, pg. 4, disponibil la http://www.adr5vest.ro/attach_files/Metodologie%20PDR.pdf

Ministerul Afacerilor Europene (2010), “Strategia Europa 2020 la nivel național”. Accesibil la <http://www.dae.gov.ro/articol/961/strategia-europa-2020-la-nivel-na-ional> [Accesat 23 Septembrie 2012].

Ministerul Afacerilor Europene, (2012), “Situția pe regiuni - Contracte de finanțare semnate cu beneficiarii în cadrul programelor operaționale finanțate din instrumentele structurale”, accesibil la <http://www.maeur.ro/articole/situatia-pe-regiuni-contracte-semnate>.

Ministerul Educației și Cercetării, accesibil la <http://www.mct-excelenta.ro/index.php?id=428>

Mulgan, G., (2006), *Social Innovation: What it is, why it matters and how it can be accelerated*, London, British Council

Mulgan, G., Albury, D., (2003), *Innovation in the Public Sector*, London, Cabinet Office - Strategy Unit, 2003

ONRC (2012). *Operațiuni în Registrul Central al Comerțului (1991 - 2010)*

ONRC (2012). *Societăți comerciale cu participare străină la capital (1991 - 2010)*

Opinia președintelui Asociației Clusterelor și Incubatoarelor de Afaceri, exprimată în ”Zi de Zi” Mureș, disponibil la <http://www.zi-de-zi.ro/economic/urmareste-live-lucrarile-conferintei-parcuri-industriale-o-strategie-nationala>

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 - 2013, versiunea consolidată martie 2012, Anexa 4a - Zone defavorizate, pg. 754, disponibil la http://www.madr.ro/pages/dezvoltare_rurala/pndr-v.8-22martie-2012.pdf

RO INNO (2008). *Inobarometru 2008: Inovarea la nivelul regiunilor de dezvoltare*. Accesibil la : <http://www.roinno.ro/index.php?module=info&id=4&sid=11>

RO INNO (2011). *Studiu Inobarometru. Raport INOBAROMETRU. Raport Bariere în calea inovării*. Accesibil la: http://www.roinno.ro/pdf/studiu_inobarometru.pdf

RO INNO (2011). *Studiu Inobarometru. Raport INOBAROMETRU. Raport Bariere în calea inovării*. Accesibil la : http://www.roinno.ro/pdf/studiu_inobarometru.pdf

Sistemul de sprijin și furnizare a inovării, disponibil la <http://www.innsom.ro/noutati/documente/5.raport%20analiza%20sistemului%20regional%20de%20sprijin%20si%20furnizare%20a%20inovarii.pdf>

Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local, accesibil la http://www.mdrt.ro/userfiles/plati_por/4_1.pdf, accesat la 07.08.2012

Stațiunea de Cercetare Dezvoltare Agricolă Pitești, *Raport de autoevaluare 2003-2007*, accesibil la http://www.asas.ro/RA/Raport_%20SCDA%20Pitesti.pdf, [Accesat 26 septembrie 2012]

Stimularea constituirii și dezvoltării parcurilor industriale, Anexa nr. 2, M.A.I., accesibil la <http://www.mai.gov.ro/Documente/Transparenta%20decizionala/ppp%20parcuri%20industriale%20anexa%202.pdf>

Uefiscdi, Chestionar Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești, accesibil la <http://chestionar.uefiscdi.ro>, [Accesat 24 septembrie 2012]

Uefiscdi, Chestionar Universitatea din Pitești, accesibil la <http://chestionar.uefiscdi.ro>, accesat 24 septembrie 2012

Uefiscdi, Chestionar Universitatea Petrol și Gaze - Ploiești, accesibil la <http://chestionar.uefiscdi.ro>, [Accesat 24 septembrie 2012]

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Uefiscdi, Chestionar Universitatea Valahia-Târgoviște, accesibil la <http://chestionar.uefiscdi.ro>, [Accesat 24 septembrie 2012]

Unitatea Executivă pentru finanțarea învățământului superior, a cercetării dezvoltării și inovării, *Burse de cercetare/creație artistică pentru tinerii doctoranzi tip BD*, disponibil la <http://uefiscdi.gov.ro/Public/cat/457/Burse-Doctorale--tip-BD.html>

Unitatea Executivă pentru finanțarea învățământului superior, a cercetării dezvoltării și inovării, *Proiecte de cercetare postdoctorala - tip PD*, disponibil la <http://uefiscdi.gov.ro/articole/1967/Proiecte-de-cercetare-postdoctorala--tip-PD.html>

Uniunea Europeană. „Politica de Coeziune. Rezultatele negocierilor referitoare la strategiile și programele din domeniul politicii de coeziune pentru perioada de programare 2007-13”, pp. 1-3.

Universitatea „Constantin Brâncoveanu” Pitești, Strategia de dezvoltare a activității de cercetare științifică pentru perioada 2009-2013, accesibil la <http://www.univcb.ro>, [Accesat 21 septembrie 2012]

Universitatea Petrol- Gaze din Ploiești, Planul strategic 2007-2011, accesibil la <http://www.upg-ploiesti.ro>, [Accesat 25 septembrie 2012]

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.